

תחבטת כתיב לזכרם לזכרנו בזוהר הרקיע

לימוד זוהר היומי

ספר הזוהר המחולק ל-354 ימות השנה

❖ זוהר היומי לחודש כסלו ❖

שבט תשס"ט - עידן"ק בית שמש טובב"א

הוצאת:

"חברה מזכ"י הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
ב"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

**CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS**

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצווה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל – לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזוכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין

רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
011-972-548-436-784

דרך הבעש"ט האמיתי

הבנל עם טוב זיע"א צוה לאנשי, שקודם כל תפילה [שחרית, מנחה, וערבית], ילמוד מאמר זוהר ותיקונים. [ליקוטי תורה משערוביל, הדרכה ו']

מציל ממיגפה

לימוד זוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממיגפה ומשערורות. (אמרי פנחס שער ו אות עג)

מבטל כל מיני פורעניות

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד זוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגזרות קשות ורעות ומותאם וחרבא וביזה מעלמא. (רבני ירושלים תרפ"א)

מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה

קול אומר קדא, "מה אקרא כל הנבר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר.

"וכל חסדו כצייץ השדה", כל חסד שעושים לעצמם עושים.

ואפילו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים.

באותו זמן ויכזר כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, זה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא י' ממנה, ונשארת ב' ביעשה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והר ואלו בעולם.

זהו הרוח שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר, והוא רוח הקודש, והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'. (תיקוני זוהר, תיקון ל')

מכון "זוהר הקדוש השנתי" - ללימוד כל ספר "זוהר הקדוש" במעגל השנה - שעל ידי 'מפעל עולמי ללימוד ספר זוהר הקדוש' מטרת המפעל: כמו שכתוב בזה"ק (רע"מ ח"ג קכד 6): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר זוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי ויתקיים בהון ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר. **ע"ד ו'קדיש מ'ן ש"מ"א ו'חיה כ"י ל"א תשכ"ח מפי' זרע"ו**

עזרי מעם ה' עזרתי לכם וזהירתי בזהר הרקיע

ספר הזוהר השלם והמנוקד

על תמושת המשי תורה מהתנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

על ידי באי בשערי זוהר הקדוש לבגם ולטיל בפדרם זוהר, ותקנים מה שאמר אליהו לבר יוחאי בספר הזוהר: "ותגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגניניה וקראתם דרור בארץ לכל ישביה וגו', ושבתם איש אל אחותו" וגו'.

ספר הזוהר הקדוש הזה סדר מחדש ומחלק לקטעים. כדי ללמד את הזוהר מדי יום ביומו. וכל שנה ושנה ישלים את כל ספר הזוהר הקדוש.

כל נפש מישראל למגדול ועד קטן מחיב ללמוד ספר הזוהר דבר יום ביומו. ולסיום את כל ספר הזוהר הקדוש בכל שנה ושנה. חק ולא יעבר. לתקון הגאולה האמתית. ובשעה אחת יזכה להיות בן עולם הבא. (ת"ד רבני ירושלים תרפ"א - כסא מלך)

כל הזכויות של הזוהר הקדוש המנוקד השלם, שמורות להמחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א, ומצוה גדולה לכל אחד מישראל להדפיסו ולהפיצו בהנם ולחלקם לכל אחד ואחד מישראל לזכות את הרבים, ועל ידי זה יזכה להיות "בן עולם הבא", ולהיות במחיצת הרשב"י זיע"א. וכל המזכה את הרבים אין קץ לשכרו, וזוכה לבגים צדיקים, ואין חטא בא על ידו.

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ובשמחות, ולכל החברים וידידים, לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי למוד "הזוהר הקדוש" בכל יום, שהוא "תורה לשמה"!

בונה עולמות

לימוד זוהר בניסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פירוש מאמר אחד, יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחת, מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. (כסא מלך לתיקוני, תיקון מג אות ט)

לימוד זוהר

שעה אחת יותר מלימוד פשט בשנה תמימה

לימודו כל השנה אינו כלום אם אינו מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם. (שם)

בן עולם הבא

אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה, אז מובטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. (שם)

מרום על כל לימוד

לימוד ספר זוהר מרום על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שימעה בקריאתו. והוא תיקון גדול לנשמה. (מורה באצבע להחיד"א זיע"א, אות מד)

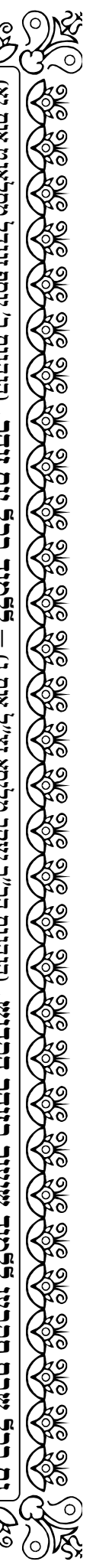
מביא השק לכל מיני לימודים

על ידי לימוד זוהר נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה. (שיחות הר"ן אות קח)

אשרי הזוכה

אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה, הן בגולה, הן בנסתר בספר זוהר הקדוש והתיקונים, וכדאי הוא רשב"י התנא האלקי זיע"א לפסוד את כל העולם כולו מן הדין ולקרב את גואולה. (נאום יצחק ירוחם בהגאון החסיד מוה"ר משה יהושע לייב זצ"ל דיסקין)

ל' עמי שומע ל'י. בדור הרע הזה שהמינות גובר. היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר ותיקונים להגות בה. והיה יראת חטאו קודמת לחכמתו. ויתקיים. (נוצר חסד מס' אבות פ"ד)

בס"ד

הוד והדר פעלם וצדקתם עומדת לעד
כדאי רבי שמעון לסמוך עליו
כל הרוצה ליטול חלק במפעל הזוהר הקדוש היומי
נא להתקשר: +972-548-436-784
או באי-מעיל: hazohar.com@gmail.com

A partner of the worldwide Zohar Hakadosh -
Is, in essence, a partner of Rabbi Shimon Bar Yochai himself. As known

---

לזכות לזרע של קיימא זיווג הגון ברכה והצלחה מרובה לפרנסה טובה בשפע,
לעשירות, לבריאות, לגידול צאצאים
לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

לעילוי נשמת אבי מורי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה .....לחודש .....שנת .....

לעילוי נשמת אמי מורתי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....

לעילוי נשמת זקני .....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....

לעילוי נשמת זקינתי .....ב"ר.....ז"ל
יום השנה .....לחודש .....שנת .....

על ידי שתעזור לפרסם את ספר הזוהר בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע,
נוכה לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל מדינה
ומדינה כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

To merit much blessing and success, finding a shidduch, abundant
parnassah, wealth, children, good health, true torah study, the raising of our
offspring to torah chupah and maasim tovim with peace of mind, and success in
settling in eretz yisrael.

הספר נדפס לזכות הרבים ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש

מבנתה ”זוהר היומי” לחודש כסלו

3.....	סדר הלימוד ליום א כסלו [יום 60 בשנה]
20.....	סדר הלימוד ליום ב כסלו [יום 61 בשנה]
36.....	סדר הלימוד ליום ג כסלו [יום 62 בשנה]
54.....	סדר הלימוד ליום ד כסלו [יום 63 בשנה]
70.....	סדר הלימוד ליום ה כסלו [יום 64 בשנה]
86.....	סדר הלימוד ליום ו כסלו [יום 65 בשנה]
99.....	סדר הלימוד ליום ז כסלו [יום 66 בשנה]
106.....	סדר הלימוד ליום ח כסלו [יום 67 בשנה]
111.....	סדר הלימוד ליום ט כסלו [יום 68 בשנה]
119.....	סדר הלימוד ליום י כסלו [יום 69 בשנה]
126.....	סדר הלימוד ליום יא כסלו [יום 70 בשנה]
132.....	סדר הלימוד ליום יב כסלו [יום 71 בשנה]
139.....	סדר הלימוד ליום יג כסלו [יום 72 בשנה]
145.....	סדר הלימוד ליום יד כסלו [יום 73 בשנה]
151.....	סדר הלימוד ליום טו כסלו [יום 74 בשנה]

158.....	סדר הלימוד ליום טז כסלו [יום 75 בשנה]
164.....	סדר הלימוד ליום יז כסלו [יום 76 בשנה]
171.....	סדר הלימוד ליום יח כסלו [יום 77 בשנה]
178.....	סדר הלימוד ליום יט כסלו [יום 78 בשנה]
184.....	סדר הלימוד ליום כ כסלו [יום 79 בשנה]
191.....	סדר הלימוד ליום כא כסלו [יום 80 בשנה]
198.....	סדר הלימוד ליום כב כסלו [יום 81 בשנה]
204.....	סדר הלימוד ליום כג כסלו [יום 82 בשנה]
211.....	סדר הלימוד ליום כד כסלו [יום 83 בשנה]
217.....	סדר הלימוד ליום כה כסלו [יום 84 בשנה]
223.....	סדר הלימוד ליום כו כסלו [יום 85 בשנה]
229.....	סדר הלימוד ליום כז כסלו [יום 86 בשנה]
236.....	סדר הלימוד ליום כח כסלו [יום 87 בשנה]
244.....	סדר הלימוד ליום כט כסלו [יום 88 בשנה]
250.....	סדר הלימוד ליום ל כסלו [יום 89 בשנה]

תפילה קודם לימוד הזהר

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח גיחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינותינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשותם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל ”גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך”. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

סדר הלימוד ליום א כסלו [יום 60 בשנה]

דבר אחר, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, דא אברהם. כפת תמרים, דא יצחק. וענף עץ עבות, דא יעקב. וערבי נחל, אלין אינון תרין דרגין דאמרן. ומאן דמתני האי, בגין דעץ עבות דא יעקב, דאחיד לכלהו חלקין, ודאי דא יעקב. אבל הא אוקימנא, פרי עץ הדר דא בירא דיצחק, דא גבורה תתאה. כפת תמרים. כפת חסר, קשורא דאתקשר בבירא, כמא דאת אמר, (דניאל ג) כפיתו בסרפליהון, בגין דאלין לא סלקין דא בלא דא. וענף עץ עבות, ענפא הוא עלאה, דאתעביד עץ עבות, ואחיד לכל סטרא, כמה דאתמר. ערבי נחל דא יצחק, בכל סטרי, דאחידן בסטרא דנחלא, ולא בסטרא דאבא. דתנינו, אף על גב דבהאי נחל דינא לא אשתכח ביה, דינין מתערין מניה. ורב המנונא סבא פריש, וערבי נחל, אינון תרין קיימין דקאמרן, דמייא נפקי מנייהו, ושפיר. אבל תא חזי, הא חזינון דתריין דרגין אלין דקיימי על דרגא דצדיק, איבא וכנישו רברבא (ס"א דברכאן) נפקי מנייהו, וערבי נחל לא נפקי מנייהו, איבא, ולא טעמא, ולא ריחא. והא אוקימנא וכלא שפיר.

דף רכא ע”א

ועל דא אתרוג (דף רכא ע”א) בשמאלא, לקביל לבא. לולב בימינא, כפת בכלא, וקטיר בכלא. דהא צדיק כפות הוא בכל סטרין, וקטיר בכלא, ודא הוא קשורא דמהימנותא.

ובספרא דאגדתא שפיר קאמר, דכל אלין אינון אושפיזין, דזמינן עמא קדישא בהאי יומא, דבעיין לאשכחא להו, כיון דזמין לון. ובהו בעי בר נש למלכא בעותיה. זכאין אינון ישראל דידעין ארחוי דמלכא קדישא, וידעין ארחוי דאורייתא, למתך באורח קשוט, למזכי בהו בעלמא דין ובעלמא דאתי.

ביומא דא נפקי ישראל, בסימנין רשימין מגו מלכא, בגין דאינון נצחין דינא. ומאי סימנין אינון, סימני מהימנותא, חותמא דמלכא עלאה. לתרי בני נשא, דעאלו קדם מלכא לדינא, ולא ידעי עלמא מאן מנייהו נצח. נפק חד לגיון מבי מלכא, שאילו לו. אמר לון, מאן דיפוק ובידוי סימנין דמלכא, הוא נצח.

כך, כולי עלמא עאלין לדינא, קדם מלכא עלאה, ודאין לון מיומא דראש השנה ויום הכפורים, עד חמש סרי יומין לירחא. ובין כך אשתכחו ישראל זכאין פלהו בתיבתא. טרחין בסכה ולולב ואתרוג, ולא ידעי מאן נצח דינא. מלאכי עלאי שאלו מאן נצח דינא. קודשא בריך הוא אמר להו, אינון דמפקי בידייהו סימנין דילי, אינון נצחין דינא.

בהאי יומא, נפקי ישראל ברשימו דמלכא, בתושבחתא דהלילא. עאלין בסכה, אתרוג בשמאלא, לולב בימינא. חמאן פלהו, דישאל רשימין ברשימין דמלכא קדישא. פתחי ואמרי, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

עד כאן חדוותא דכלא, חדוותא דאושפיזין, ואפילו אומות העולם חדאן בחדוותא, ומתברכין מנה. ועל דא (מקריבין) קרבנין בכל יומא עלייהו, לאטלא עלייהו שלם, ויתברכון מינן. מכאן ולהלאה, יומא חד, דמלכא עלאה, דחדי בהו בישראל. דכתיב, (במדבר כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם. דהא יומא דא מן מלכא בלחודוי, חדוותא דיליה בישראל. למלכא דזמין אושפיזין וכו'.

רבי שמעון פתח ואמר, (שיר השירים ב) אני חבצלת השרון שושנת העמקים, כמה חביבה כנסת ישראל קמי קודשא בריך הוא, דקודשא בריך הוא משבח לה, והיא משבחת ליה תדיר, וכמה משבחין ומזמרין אזמינת ליה תדיר לקודשא בריך הוא. זכאה חולקהון דישאל, דאחידין ביה בעדבא דחולקא קדישא. כמה דכתיב, (דברים לב) כי חלק ה' עמו וגו'. אני חבצלת השרון, דא כנסת ישראל, דקיימא בשפירו דנוי בגנתא דעדן. השרון, דהיא שרה ומשבחת למלכא עלאה.

דבר אחר אני חבצלת השרון, דבֵּעִיא לְאַשְׁקָא מְשִׁקִּי דְנַחְלָא עֲמִיקָא, מְבוּעָא דְנַחְלִין. כְּמָא דָּאת אָמַר, (ישעיה לה) וְהָיָה הַשָּׂרֵב לְאַגָּם. (נ”א ישעיה לג) וְהָיָה הַשָּׂרֵב כְּעֵרְבָה) שׁוֹשְׁנַת הָעֲמֻקִּים, דְּקִימָא בְּעֲמִיקְתָּא דְכָלְא. מֵאן אֵינּוּן עֲמֻקִּים. כְּמָא דָּאת אָמַר, (תהלים קל) מִמְעַמְקִים קָרָאתִיךְ ה’. חֲבַצְלַת הַשָּׂרֵב. חֲבַצְלַת, מִהֵוּא אַתְר, דְּשִׁקִּי דְנַחְלִין נִפְקִין וְלֹא פְסִקִין לְעֲלֻמִּין. שׁוֹשְׁנַת הָעֲמֻקִּים, שׁוֹשְׁנָה מִהֵוּא אַתְר דְּאֶקְרִי עֲמִיקָא דְכָלְא, סְתִים מִכָּל סְטָרִין.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא יְרוּקָא כְּחֲבַצְלַת, דְּטָרְפִין דִּילָהּ יְרוּקִין. לְבַתֵּר שׁוֹשְׁנַת, סוּמְקָא בְּגוּוּנִין חוּרִין. שׁוֹשְׁנָה בְּשִׁית טָרְפִין, שׁוֹשְׁנַת, דְּאֶשְׁתַּנִּיאַת מְגוּוּנָא לְגוּוּנָא, וְשִׁנִּיאַת גּוּוּנָהּ.

דף רכא ע”ב

שׁוֹשְׁנַת, בְּקַדְמִיתָא חֲבַצְלַת, בְּעַדְנָא דְבֵּעִיא לְאַזְדוּגָא בֵּיהּ בְּמִלְכָּא, אֶקְרִי חֲבַצְלַת. בְּתֵר דְּאֶתְדַבְּקַת בֵּיהּ בְּמִלְכָּא בְּאֵינוּן נְשִׁיקִין, אֶקְרִי שׁוֹשְׁנַת. בְּגִין דְּכַתִּיב, (שיר השירים ה) שְׁפֹתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֲמֻקִּים דִּהִיא מְשִׁנִּיא גּוּוּנָהּ, זְמַנִּין לְטַב, וְזְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין לְרַחֲמֵי, זְמַנָּא לְדִינָא. (בראשית ג) וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאכֹל וְכִי תֵאָוֶה הוּא לְעֵינַיִם. תָּא חֲזִי, דִּהִיא בְּנֵי נְשָׂא לֹא מִסְתַּכְּלִין, וְלֹא יִדְעִין, וְלֹא מְשַׁגְּיחִין. בְּשַׁעֲתָא דְּבֵרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, וְאוּקִיר לִיהּ בִּיקִירוּ עֲלָאָה, בְּעָא מְנִיה לְאֶתְדַבְּקָא בֵּיהּ בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח יַחֲדָאִי, וּבְלִבָּא יַחֲדָאִי, וּבְאַתְר דְּדַבְּקוּתָא יַחֲדָאִי, דְּלֹא (דף רכא ע”ב) אֶשְׁתַּנִּי, וְלֹא מִתְהַפֵּךְ לְעֲלֻמִּין. בִּהֵוּא קְשׁוּרָא יַחֲדָאִי, דְּכָלְא בֵּיהּ אֶתְקַשֵּׁר. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית ב) וַעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן.

לְבַתֵּר סְטוּ מֵאַרְחָא דְמַהִימְנוּתָא, וְשִׁבְקוּ אֵילָנָא יַחֲדָאִי, עֲלָאָה מִכָּל אֵילָנִין. וְאַתּוּ לְאֶתְדַבְּקָא בְּאַתְר דְּמִשְׁתַּנִּי, וּמִתְהַפֵּךְ מְגוּוּנָא לְגוּוּנָא וּמִטַּב לְבִישׁ וּמִבִּישׁ לְטַב. וְנַחְתִּי מְעִילָא לְתַתָּא, וְאַתְדַבְּקוּ לְתַתָּא בְּשׁוּנִיִּין סְגִיאִין. וְשִׁבְקוּ אֵילָנָא יַחֲדָאָה, עֲלָאָה מִכָּל אֵילָנִין. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יֵשֶׁר וְגו’.

וְדָאִי כְּדִין אֶתְהַפֵּךְ לְבִיִּהוּ, בִּהֵוּא סְטָרָא מִמֶּשׁ, זְמַנִּין לְטַב, זְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין לְרַחֲמֵי, זְמַנִּין לְדִינָא. בִּהֵאִי מְלָה דְּאֶתְדַבְּקוּ בֵּהּ וְדָאִי, (קהלת ז) בְּקִשׁוּ חֲשִׁבוּנֹת רַבִּים, וְאַתְדַבְּקוּ בֵּהּ.

אָמַר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָדָם, שְׁבַקְתָּ חַיִּי וְאַתְדַבְּקַת בְּמוֹתָא. חַיִּי, דְכַתִּיב וַעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן, דְּאֶקְרִי חַיִּים. דְּמֵאן דְּאֶחִיד בֵּיהּ, לֹא טָעִים מוֹתָא לְעֲלֻמִּין. אֶתְדַבְּקַת בְּאֵילָנָא אַחֲרָא, הָא וְדָאִי מוֹתָא הוּא לְקַבְּלָךְ. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (משלי ה) רַגְלֶיךָ יוֹרְדוֹת מוֹת, וּכְתִיב, (קהלת ז) וּמוֹצָא אֲנִי מִרַ מְמוֹת אֶת הָאִשָּׁה. וְדָאִי בְּאַתְר דְּמוֹתָא אֶתְדַבְּק, וְשִׁבְק אַתְר דְּחַיִּי. בְּגִין כֶּף אֶתְגַּזֵּר עֲלֶיךָ וְעַל כָּל עֲלֻמָּא מוֹתָא.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אי הוא חטא, כל עלמא מה חטו. אי תימא, דכל עלמא אכלי מאילנא דא, ואתרמי לכלא. לאו הכי. אלא בשעתא דאדם קאים על רגלוי, חמי ליה בריין כלהו, ודחילו מקמיה, והווי נטלין אבתריה, כעבדין בתר מלכא. והוא אמר לון, אנא ואתון, (תהלים צה) באו נשתחוה ונכרעה וגו'. ואזלו כלהו אבתריה. פיון דחוו דאדם סגיד להאי אתר, ואתדבק ביה, כלהו אתמשכו אבתריה וגרים מותא לכל עלמא.

וכדין אשתני אדם לכמה גוויין, זמנין דינא, זמנין רחמי זמנין מותא, זמנין חיי. ולא קאים בקיומא תדיר בחד מנייהו, בגין דהווא אתר גרים ליה. ועל דא אקרי, חרב המתהפכת, המתהפכת מסטרא דא לסטרא דא, מטב לביש, מרחמי לדינא, משלם לקרבא, מתהפכת היא בכלא. טב ורע דכתיב, (בראשית ב) ועץ הדעת טוב ורע.

ומלכא עלאה, לרחמא על עובדוי, אוכח ליה, ואמר ליה, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגו', והוא לא קביל מניה, ואתמשך בתר אתתיה, ואתתרוך לעלמין. דהא אתתא לאתרא (ס"א לאתר דא) סלקא ולא יתיר, ואתתא גרים מותא לכלא.

תא חזי, לעלמא דאתי כתיב, (ישעיה סה) כי פימי העץ ימי עמי, פימי העץ, תהוא דאשתמודעא, ביה זמנא, כתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח ומחה ה' אלהים דמעיה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ וגו' (עד כאן נדפס בויקרא):

ויקרבו ימי ישראל למות. תאנא, אמר רבי חייא, כתיב ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, התם בקיומיה יעקב, והכא במיתתיה ישראל. דכתיב, ויקרבו ימי ישראל למות. אמר רבי יוסי, הכי הוא ודאי, דהא לא כתיב ויקרב יום ישראל למות, אלא ימי, וכי בכמה יומי מית בר נש, והא בשעתא חדא, ברגעא חדא, מית ונפיק מעלמא.

אלא הכי תאנא, כד קודשא בריך הוא בעי לאתבא רוחיה ליה, כל אינון יומין דקאים בר נש בהאי עלמא, אתפקדון קמיה, ועאלין בחושבנא. וכד אתקרבו קמיה למיעל בחושבנא, מית בר נש. ואתיב קודשא בריך הוא רוחיה ליה, תהוא הבל דאפיק ונפח ביה, אותביה לגביה.

זכאה חולקיה דההוא בר נש, דיומוי אתקרבו גבי מלכא בלא כסופא, ולא דחי יומא מנייהו לבר, דישכח בההוא יומא, דאתעביד ביה חובא. בגין כך, כתיב בצדיקיא, קריבה. (והיך יקרבו) משום דקרבו יומי קמי מלכא, בלא כסופא.

דך רכב ע"א

ווי לרשיעיא, דלא כתיב בהו קריבה, והיך יקרבו יומי קמי מלכא, דהא כל יומי בחובי עלמא אשתכחו. ובגיני כך לא יקרבו יומי קמי מלכא, ולא יתמנון קמיה,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

וְלֹא יִדְכְּרוּ לְעֵילָא, אֱלֹא אֵינוֹן שְׁצִיאָן מִגּוּוִייהוּ. עֲלִייהוּ כְּתִיב, (משלי ד) דֶּרֶךְ רָשָׁעִים כַּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בְּמָה יִכְשָׁלוּ. (דף רכב ע"א)

וְהִכָּא וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל וְדָאי, בְּלֹא כְּסוּפָא, בְּשִׁלְיֻמוֹתָא, בְּחֻדוּתָא שְׁלִים. וּבְגִינֵי כַּף, יְמֵי יִשְׂרָאֵל, דְּהוּהוּ שְׁלִים יִתִּיר יִשְׂרָאֵל מִיַּעֲקֹב. וְאֵי תִימָא, וְהָא כְּתִיב, (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תֵּם, שְׁלִים. שְׁלִים הוּהוּ, וְלֹא שְׁלִים בְּדַרְגָּא עֲלָאָה כִּי־יִשְׂרָאֵל.

תְּנִיָא, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, בְּשַׁעְתָּא דִּיּוֹמֵי דְּבַר נָשׁ אֲתַפְקִידָן קָמֵי מַלְכָּא, אֵית זַכָּאָה דְּאֲתַפְקִידָן יוֹמֵי וְרַחֲמִיקִין מִקָּמֵי מַלְכָּא. וְאֵית זַכָּאָה, דְּכַד מִתַּפְקִידָן יוֹמֵי, קָרִיבִין וְסַמִּיכִין לְמַלְכָּא, וְלֹא מִתְרַחֲקִין. בְּלֹא כְּסוּפָא עֲאֲלִין, וְקָרִיבִין לְמַלְכָּא. זַכָּאָה חוּלְקָהוֹן. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת.

וַיִּקְרָא לְבָנוּ לְיוֹסֵף, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכִי שָׂאָר שְׁבֻטִין לְאוּ בְּנוֵי אֵינוֹן. אֱלֹא אָמַר רַבִּי אַבְא, יוֹסֵף בְּנוֹ הוּוּ יִתִּיר מִכְּלָהוֹ. דְּתַנִּינָן, בְּשַׁעְתָּא דְּאֲנַתְתִּיהָ דְּפוֹטִיפֶר דְּחֻקָּתָא לִיָּה לְיוֹסֵף, מַה כְּתִיב, (בראשית לט) וַיֵּבֵא הַבֵּיתָה לְעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבֵּיתָה. הָאֵי קָרָא הָכִי מִבְּעֵי לִיָּה, וְאִין אִישׁ בְּבֵיתָה. מַהוּ מֵאֲנָשֵׁי הַבֵּיתָה. אֱלֹא לְאֲכַלְלָא דִּיּוֹקְנָא דִּיעֲקֹב, דְּהוּוּ תַמָּן וְאֲשַׁתְּכַח תַּמָּן. וּבְגִינֵי כַּף מֵאֲנָשֵׁי הַבֵּיתָה, אֲבָל אִישׁ אַחְרָא הוּוּ תַמָּן. כִּי־וֹן דְּסִלִּיק יוֹסֵף עֵינֵי, וְחֻמָּא דִּיּוֹקְנָא דְּאֲבוּי, יִתִּיב בְּקִיּוּמִיהָ, וְתַב לְאַחֲוֹרָא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית לט) וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אֵל אֶשֶׁת אֲדֹנָיו. אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵת אֲמַרְתָּ וַיִּמָּאן, וַיֹּאמֶר. חֲזִי, וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אַחְרָא, יִתִּי לְבָרְכָא לְבָנָךְ, וַיִּתְּבַרְכוּן בֵּיהָ. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, וַיִּמָּאן אֲבוּי וַיֹּאמֶר יִדְעֵתִי בְּנֵי יִדְעֵתִי.

כִּי־וֹן דְּאָמַר יִדְעֵתִי בְּנֵי, אֲמַאי אָמַר, יִדְעֵתִי אַחְרָא. אֱלֹא אָמַר, יִדְעֵתִי בְּנֵי, בְּזַמְנָא דְּקִיּוּמָתָא בְּגוּפָךְ דְּאֵת בְּרִי, כַּד חֲמִית דִּיּוֹקְנָא דִּילִי, וְתַבַּת בְּקִיּוּמָךְ. וּבְגִינֵי כַּף כְּתִיב, יִדְעֵתִי בְּנֵי, יִדְעֵתִי. עַל מַה דְּאֲמַרְתָּ דְּדָא הוּא בּוֹכְרָא, גַּם הוּא יִהְיֶה לְעַם וְגַם הוּא יִגְדֹּל, וְהָכֵא בְּגִין כַּף כְּתִיב, וַיִּקְרָא לְבָנוּ לְיוֹסֵף, לְבָנוּ לְיוֹסֵף מִמֶּשׁ.

דְּבַר אַחַר, וַיִּקְרָא לְבָנוּ לְיוֹסֵף, דְּבִדְיֻקְנָא חַד הוּוּ מִתְחַזִּין. דְּכַל מֵאן דְּחֲמֵי לְיוֹסֵף, הוּוּ אֲסַחִיד דְּבִרְיָה דִּיעֲקֹב הוּוּ. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, כִּלְאָ הָכִי הוּא. וְעוּד דִּיּוֹסֵף זָן לִיָּה וְלְבָנוּי בְּסִבּוּתִיהָ, וּבְגִינֵי כַּף בְּנוּ מִמֶּשׁ, יִתִּיר מִכְּלָהוֹ. וַיִּקְרָא לְבָנוּ לְיוֹסֵף, אֲמַאי לְיוֹסֵף וְלֹא לְאַחְרָא. מִשּׁוּם דְּרִשׁוּתָא הוּוּ בִּידֵיהָ לְסִלְקִיהָ מִתַּמָּן.

רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, כִּי־וֹן דִּיעֲקֹב הוּוּ יִדְעַ דְּבָנוּי יִשְׁתַּעְבְּדוּן בְּגִלּוּתָא תַמָּן בְּמִצְרַיִם, אֲמַאי לֹא אֲתַקְבֵּר תַמָּן בְּגִין דִּי־גִין זְכוּתִיהָ עַל בְּנוֵי. אֲמַאי בְּעָא לְאַסְתַּלְקָא מִתַּמָּן. וְהָא כְּתִיב, (תהלים קג) כָּרַחַם אָב עַל בָּנָיִם, אֵן הוּא רַחֲמָנוּתָא.

אֱלֹא הָכִי תֵאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְּהוּוּ נְחִית יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם, הוּוּ דְּחִיל. הוּוּ אָמַר, דִּילְמָא חַס וְשְׁלוֹם יִשְׁתַּצוּן בְּנֵי בִינֵי עַמְמֵיָא, וְדִילְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִסְלַק שְׁכִינְתִּיהָ מִינֵי כְּקֻדְמִיתָא. מַה כְּתִיב, (בראשית לה) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וַיֹּגֵ'.
[דף 7]

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

(בראשית מז) (ויאמר אלהים לישראל) אל תירא מרדה מצרימה פי לגוי גדול אשימך שם. ומה דאמרת דילמא אסלק שכינתי מבינה, אנכי ארד עמך מצרימה. אמר עוד, דחילנא דילמא אתקבר תמן, ולא אזכה עם אבהתי. אמר ליה ואנכי אעלך גם עלה. אעלך, ממצרים. גם עלה, לאתקבראה בקברא דאבהתך. בגיני כך, בעא לסלקא גרמיה ממצרים. חד, דלא יעבדון מניה דחלא, דהא חמא דקודשא בריך הוא זמין לאתפרעא מדחליהון. וחד, דחמא דשכינתא ישוי מדוריה בין בנוי בגלותא. וחד, בגין דיהא גופיה דייר בין גופייהו דאבהתוי לאתכללא בינייהו, ולא יתמני עם חייביא דמצראי. ותנינן, גופא דיעקב, אתמשיך משופרוי דאדם הראשון, והוה דיוקניה דיעקב, דיוקנא עלאה קדישא. דיוקנא דכורסיא קדישא, ולא בעא לאתקברא ביני חייביא. ורזא דמלה, דבאבהן לית פירוודא כלל. ועל דא כתיב ו שכבתי עם אבותי.

דף רכב ע"ב

ויקרא לבנו ליוסף, בנו, בחד דיוקנא דאנפין, בגין דברעותא דרוחא ולבא, אוליד ליה יתיר מפלהו. תא חזי, מה כתיב, (בראשית ל) המעט קחתך את אישי, דכל רעותא דיעקב ברחל הוה, ובגין כך (דף רכב ע"ב) ויקרא לבנו ליוסף. תאנא, רבי שמעון פתח ואמר, (דברים כט) הנסתרות לה' אלקינו וגו'. הנסתרות לה' אלקינו, תא חזי, כמה אית ליה לבר נש לאזדהרא מחובוי, ולאסתכלא דלא יעבר על רעותיה דמאריה. דתנינן, כל מה דבר נש עביד בהאי עלמא, בספרא כתיבו אינון עובדין, ועאלין בחושבנא קמי מלכא קדישא, וכלא אתגלייא קמיה. הדא הוא דכתיב, (ירמיה כג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה'. אי הכי, איך לא יסתמר בר נש מלמיחב קמיה דמאריה. ותנינן, אפילו תהוא (מאן) מה דחשיב בר נש ואסתלק ברעותיה, כלא אשתכח קמי קודשא בריך הוא, ולא אתאביד מניה.

תא חזי, בהווא ליליא דעאלת לאה לגביה דיעקב, ויהבת ליה אינון סימנין דיהב יעקב לרחל, סליק ברעותיה דאיהי רחל, ושמש שמושא בה. וההיא טפה קדמיתא דיעקב הות. דכתיב, (בראשית מט) כחי וראשית אוני, וסבר דאיהי רחל. קודשא בריך הוא דאיהו גלי עמיקתא ומסתרתא, וידע מה בחשוכא, סליק תהוא רעותא לאתריה, ובכירותא דראובן אסתלק ליוסף. מאי טעמא, משום דהא דרחל הות, ההיא טפה קדמיתא דנפקת מיעקב. ובגין דהות דילה, תהוא בכירותא ממש דראובן, ירית יוסף. ורחל ירתה להווא דילה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ובגין כך, רזא דמלה, לא אסתלק ראובן בשמא כשאר שבטין. אלא ראובן. כלומר חמו בר, ראו בן סתם. והאי בן לא אתידע שמיה, ועל דא לא קריא לאה בני בהאי שמא, ולא אקרי ראו בני, דהא לאה ידעת עובדא.

ותנינן, גלי קמי קודשא בריה הוא, דייעקב לאו רעותיה למיחב קמיה בהאי, ולא אסתכל ברעותא באתתא אחרא בהיא שעתא, כשאר חייבי עלמא. ועל כך כתיב, (בראשית לה) ויהיו בני יעקב שנים עשר. דהא בנייהו דשאר חייבי עלמא דעבדין ההוא עובדא, בשמא אחרא אקרוין. והא ידיעא מלה דא לגבי חבריא, ובגין כך ויקרא לבנו ליוסף, בנו ממש, משירותא וסיומא (ד"א ל"ג בריה) בנו הוה.

תאנא, אמר רבי יוסי, במה אומי ליה יעקב ליוסף, דכתיב שים נא ידך תחת ירכי. אלא בההוא את קיימא, דהוה רשים בבשריה, דדא חשיבותא דאבהן יתיר מפלא. והאי ברית, רזא דיוסף איהו.

אמר רבי שמעון, באברהם וביעקב כתיב, שים נא ידך תחת ירכי, תחות ירכי, כלומר, בההוא אתר דרמיזא בשמא קדישא, ואפיק זרעא קדישא מהימנא לעלמא. ביצחק לא כתיב, בגין דנפיק מניה עשו.

תו, מאי טעמא הכא, שים נא ידך תחת ירכי אל נא תקברני במצרים. אלא אמר ליה יעקב ליוסף, בהאי רשימא קדישא אומי לי, דאפיק זרעא קדישא מהימנא לעלמא, ואתנטיר, ולא אסתאב לעלמין. דלא יתקבר בין אינון מסאבין, דלא נטרו ליה לעלמין. דכתיב בהו, (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם וזרמת סוסים זרמתם.

ואי תימא, הא יוסף דנטיר ליה על כלא, אמאי אתקבר בינייהו. אלא תנינן, כתיב, (יחזקאל א) היה היה דבר ה' אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ פשדים על נהר כבר, והא תנינן, דשכינתא לא שריא אלא בארעא דישראל. אמאי הכא שכינתא. אלא על נהר כבר כתיב, וכתיב ותהי עליו שם יד ה'. אוף הכא, יוסף במיא אתרמי ארונא דיליה. אמר קודשא בריה הוא, אי יוסף אסתלק מהכא, גלותא לא אתקיים. אלא תהא קבורתיה באתר דלא יסתאב, ויסבלון בני ישראל גלותא.

תאנא, אמר רבי יוסי, חמא יעקב דהא בכלא אתתקון לכרסיא קדישא באבהן (כאבהן). אמר, אי הכי יתקבר, היך גופא דא אחידא באבהתא, ואפילו מערתא דאתקבר תמן אקרי כפילתא. בגין דכל מלה דכפילתא הוא תרין וחד, אוף מערתא תרין וחד.

דף רכג ע"א

"זֶהָר הַיּוֹמִי" לַיְמוּד כָּל סֵפֶר הַזֶּהָר בְּמַעְגַל הַשָּׁנָה – [חֹדֶשׁ כֶּסֶלּוֹ]

וְתָא חֲזִי, אֲבֵהֲתָא זְכוּ לְאַתְקַבְּרָא תַמָּן, אֵינֻן וְזוּגְיָהוּ. יַעֲקֹב (דָּף רַבָּנָא ע"א) הוּא וְלֵאָה, מֵאֵי טַעֲמָא רַחֵל לָא, וְהָא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כֹּט) וְרַחֵל עָקְרָה, דְּאִיְהִי עָקְרָא דְּבֵיתָא. אֵלָא, לֵאָה זְכָתָה בֵּיהּ, לְאַפְקָא שִׁית שְׁבֻטִין מִגְזַע קַדִּישָׁא בְּעֵלְמָא יְתִיר. וּבְגִינֵי כֶּךָ, אֲתִיְהֵבַת עֲמִיה לְזוּגָא בְּמַעְרָתָא.

אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה לֵאָה כָּל יוֹמָהָ, הוּת בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין קְיַמָּא, וּבְכַת בְּגִינֵיהּ דִּיעֲקֹב, כֹּד שְׁמַעַת דְּאִיְהוּ צְדִיקָא. וְצִלּוֹתָא אֶקְדַּמַת לִיהּ. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כֹּט) וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת, כִּמָּה דְּאוּקִימָנָא, דְּמַקְדַּמַת וְיִתְבַת בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין לְמִשְׁאֵל.

רַחֵל לָא נִפְקַת לְאֹרְחִין לְעֵלְמָא. בְּגִינֵי כֶּךָ זְכָתָה לֵאָה לְאַתְקַבְּרָא עֲמִיה. וְרַחֵל קִיַּמַת קְבוּרָתָה בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין וְאַתְקַבְּרַת תַּמָּן. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְאֵנִי בְּבֵאֵי מִפְדָּן מִתָּה עָלֵי רַחֵל. מַהוּ עָלֵי. עָלֵי וְדָאֵי, כְּלוּמַר בְּגִינֵי. בְּאַרְצָא כְּנַעַן בְּדֶרְךָ, בְּגִינֵי מִיתַת בְּדֶרְךָ, דְּלֵא נִפְקַת בְּגִינֵי לְעֵלְמִין כְּאַחְתָּה.

בְּגִין כֶּךָ, לֵאָה דְנִפְקַת וּבְכַת בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין בְּגִינֵיהּ דִּיעֲקֹב, זְכָתָה לְאַתְקַבְּרָא עֲמִיה. רַחֵל דְּלֵא בְּעַת לְמִיפְק וְלְמִשְׁאֵל בְּהַדִּיָּה, בְּגִין כֶּךָ קְבוּרָתָה בְּפִרְשֵׁת אֹרְחִין. וְרוּזָא דְּמִלָּה, הָא אוּקִימָנָא וְאַתְמַר, דָּא בְּאַתְגַּלְיָא, וְדָא בְּאַתְכַּסְיָא.

וְתָא חֲזִי, דְּתַנְיָא, דְּמַעֲיִן סְגִיָּאִין שְׂדִיָּאִת הָהִיא צְדִיקַת לֵאָה, בְּגִין לְמַהוּ חוּלְקִיָּה דִּיעֲקֹב, וְלֵא בְּהַהוּא רִשְׁעָא דְּעָשׂוּ. וְהֵינּוּ דְּתַנְיָנּוּ, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאוּשִׁיד דְּמַעֲיִן קַמִּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, אִף עַל גַּב דְּאַתְגַּזֵּר עָלֵיהּ עוֹנֶשָׁא, יִתְקַרַע, וְלֵא יָכִיל הָהוּא עוֹנֶשָׁא לְשִׁלְטָאָה בֵּיהּ. מְנַלָּן, מִלֵּאָה, דְּהָא לֵאָה אֲתַגַּזֵּר לְמַהוּ חוּלְקָא דְּעָשׂוּ, וְהִיא בְּבַעוֹתָא אֶקְדַּיַּמַת לִיהּ לִיעֲקֹב, וְלֵא אֲתִיְהֵיבַת לִיהּ לְעָשׂוּ.

אֲמַר רַבִּי חֲזִי, וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבוֹתַי וְגו'.

רַבִּי יִצְחָק פִּתַח וְאָמַר, (קַהֲלַת א) מַה יִּתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ שְׂיַעֲמַל תַּחַת הַשָּׁמַשׁ. בְּכַמָּה אֲתַר אֲתַמַּר דְּאַסְתַּפְּלִנָּא בְּמַלּוּי דְּשִׁלְמָה וְאַתְחֲזִי מַלּוּי סְתִימִין, אֲבָל כְּלָהוּ מַלּוּי דְּשִׁלְמָה, כְּלָהוּ אֶקְרוּן בְּחַכְמָתָא.

דְּתַנְיָא כְּתִיב, (מַלְכִים א ה) וַתִּרְבַּ חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, בְּיוֹמוֹי דְּשִׁלְמָה מְלָכָא, קְיַמָּא סִיְהָרָא בְּאַשְׁלֹמוֹתָא. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, וַתִּרְבַּ חֲכָמַת שְׁלֹמֹה מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קַדָּם. תַּמָּן תַּנְיָנּוּ, מֵאַן אֵינֻן בְּנֵי קַדָּם, הָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל חֲכָמַת בְּנֵי קַדָּם, הִיא חֲכָמַת דִּירְתוּ מֵאַבְרָהָם.

דְּתַנְיָא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כה) וַיִּתֵּן אֲבָרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לְיִצְחָק. מֵאֵי אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ. דָּא חֲכָמַתָּא עֲלֵאָה דְּהוּא יַדַע בְּשִׁמְאָא קַדִּישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וּמִשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ, דְּהוּא דִּילִיָּהּ. כְּדִתְנִינּוּ בְּהַהִיא בַת דְּהוּת לִיָּהּ לְאַבְרָהָם, וּבְכָל שְׁמָהּ.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות וגו'. דיהב להו מילין ידיעאן, בכתרין תתאין, ובאן אתר אשרי לון, אל ארץ קדם. ומתמן יריתו בני קדם חכמתא, והיינו דכתיב מחכמת כל בני קדם.

תאנא, יומא חד הוה אתי רבי שמעון מקפוטקיא ללוד, והוה עמיה רבי אבא ורבי יהודה. רבי אבא הוה לאי, והוה רהיט אבתריה דרבי שמעון דהוה רכיב. אמר רבי אבא, ודאי (הושע יא) אחרי ה' ילכו פאריה ישאג.

נחת רבי שמעון, אמר ליה, ודאי כתיב, (דברים ט) ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה, ודאי חכמתא לא מתיישבא, אלא כד בר נש יתיב ולא אזיל, אלא קאים בקיומיה. והא אוקימנא מלי על מה כתיב ואשב. השתא בניחא תלייא מילתא. יתבו.

אמר רבי אבא, כתיב ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים. מאי היא חכמת שלמה ומאי היא חכמת מצרים ומאי היא חכמת כל בני קדם. אמר ליה, תא חזי, בכמה אתר אוקמוה בהווא שמא, דסיהרא כד אתברכא מכלא, כתיב ותרב. ביומי דשלמה, דאתרביאת ואתברכת וקיימא באשלמותא.

דף רכג ע"ב

ותנינן, אלה טורין מתרברבין קמה, וכלהו נשיבא חד הוו לקמה. אלה נהרין סגיאין לה, ובגמיעא חדא גמעא לון. טופרהא מאחדא לאלף ושבעין עיבר. (דף רכג ע"ב) ידהא אחידן לארבע ועשרין (וחמש) אלה עיבר, לית דנפיק מנה לסטר האי, לית דנפיק מנה לסטר אחרא. כמה וכמה אלה תריסין, מתאחדין בשערהא.

חד עולימא, דאורכיה מרישא דעלמא לסייפי דעלמא, נפיק בין רגלהא. בשתינ פולסי דנורא מתלבש, בגווי דא אתמנא על תתאי (מתחות) מארבע סטרהא. דא איהו נער, דאחיד שית מאה ותלת עשר מפתחן עלאין מסטרא דאמא. וכלהו מפתחן עלאין, בשנא דחרבא דחגיר בחרציה תליין.

ההוא נער, קרון ליה חנוך בן ירד, באינן בריתיה, דכתיב, (משלי כב) חנוך לנער על פי דרכו. ואי תימא מתניתין היא, ולא בריתא. במתניתא דילן אוקימנא מילי, והא אתמר, וכלא מלתא חדא אסתכלו (נ"א אשתכללו). תחותיה תטלל חיות ברא. דתניא (נ"א דתא חזי), כמה דישראל קדישא עלאה, אקרי בן לאמיה, דכתיב, (משלי ד) כי בן הייתי לאבי רך ויחיד לפני אמי, וכתיב, (שמותד) בני בכורי ישראל, הכי נמי לתתא, דא אקרי נער לאמיה. דכתיב, (הושע יא) כי נער ישראל ואוהבהו, ובכמה גווינן אקרי בן ירד, והא אוקימנא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אבל תא חזי, בן ירד ממש. דתנינן, עשר ירדות ירדה שכינה לארעא, וכלהו אוקמוה חברייא ואתמר. ותחות האי, כמה חיותא קיימין, דאקרין חיות ברא ממש.

תחות אינון חיותא, מתאחדן שערהא דסיהרא, דאקרין ככביא דשרביטא, דשרביט ממש, מארי דמארין, מארי דמתקלא, מארי דקשיו, מארי דחוצפא. וכלהו אקרין מארי (נ"א שרי) דארגוונא, ידהא ורגלהא אחידן בהאי, פאריה (קדישא) תקיפא דאחיד על טרפיה. ועל דא פתיב, (מיכה ה) וטרף ואין מציל.

טופרהא, כל אינון דאדכרין חובי בני נשא, וכתבין ורשמין חוביהו בתקיפו דדינא קשיא. ועל דא פתיב, (ירמיה יז) חטאת יהודה כתובה בעט ברזל בצפורן שמיר. מהו שמיר. ההוא דרשים ונקיב אבנא, ופסיק לה לכל סטרא. זוהמא דטופרהא, כל אינון דלא מתדבקין בגופא דמלכא, וינקין מסטרא דמסאבותא, כד שארי סיהרא בפגימו.

ובגין דשלמה מלכא ירתא לסיהרא בשלימותא, בעי לירתא לה בפגימותא, ועל דא אשתדל למידע, בדעתא (ברעותא) דרוחין ושדין, למירת סיהרא בכל סטרא.

וביומי דשלמה מלכא, בכלא אתנהיר סיהרא. הדיא הוא דכתיב, (מלכים א ה) ותרב חכמת שלמה, ותרב דייקא. מחכמת כל בני קדם, רזא עלאה הוא, כמה דכתיב, (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום וגו'. ואלין אקרין בני קדם, דכלהו לא אתקיימו, בר מהאי דכלילא דכר ונוקבא דאקרי הדר. דכתיב, (בראשית לו) וימלך תחתיו הדר וגו'.

ותאנא, דאף על גב דאתקיימת (נ"א דאתנהיר סיהרא), לא אתנהירת באשלמותא. עד דאתא שלמה, דאתחזי לקבלהא, כמה דאוקימנא. דבגין כך אמיה בת שבע הות.

ומכל חכמת מצרים, דא חכמה תתאה, דאקרי שפחה דבתר ריחיא, וכלא אתפלילת האי חכמה דשלמה, חכמת בני קדם, וחכמת מצרים. אמר רבי אבא, בריך רחמנא, דשאלנא קמך מלה דא, דהא בכל הנני מילי (מלה דא) זכינא. אמר רבי שמעון, מלין אלין, הא אוקימנא לון, והא אתמרו.

תאנא, (קהלת א) מה יתרון לאדם בכל עמלו, יכול אף עמלה דאורייתא, תלמוד לומר שיעמול תחת השמש (כתיב). שאני עמלה דאורייתא, דלעילא מן שמשא הוא. רבי חייא אמר, אף עמלה דאורייתא, דאיהו עמל בגיניהון דבני נשא, או בגין יקרא דיליה. האי תחת השמש פתיב. דהא לא סליק לעילא. תניא אמר רבי אלעזר, אפילו אי בר נש קיים אלה שנין, ההוא יומא דאסתלק מעלמא, דמי ליה פאילו לא אתקיים בר יומא חד:

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ושכבתי עם אבותי, זכאה חולקהון דאבהתא, דקודשא בריך הוא עביד לון רתיכא קדישא לעילא, ואתרעי בהו, לאתעטרא עמהון. הדא הוא דכתיב, (דברים י) רק באבותיך חשק ה' וגו'. אמר רבי (דף רכד ע"א) אלעזר, יעקב הוה ידע, דהא עטורא דיליה באבהתיה הוא, דהא עטורא דאבהן עמיה הוא, והוא עמהון. ועל דא באתוון גליפין תנינן, ש תלת קשרין, תרין קשרין, חד מהאי סטרא, וחד מהאי סטרא, וחד דכליל לון. ודא הוא דתנינן, (שמות כו) והפריח התיכון בתוך הקרשים מבריח מן הקצה אל הקצה, וההוא קשרא דבאמצעיתא, אחיד להאי סטרא, ולהאי סטרא. ועל האי כתיב, ושכבתי עם אבותי ודאי.

ושכבתי עם אבותי וגו'. רבי יהודה פתח ואמר, (ישעיה מב) החרשים שמעו והעורים הביטו לראות. החרשים שמעו, אלין בני נשא דלא צייתין למלולי אורייתא, ולא פקחין אודנייהו, למשמע לפקודי דמאריהון. והעורים, דלא מסתכלין למנדע על מה אינון קיימין. דהא בכל יומא ויומא פרוזא נפיק וקר, ולית מאן דישיגח.

דתניא, אינון יומין דבר נש פד אתברי, בההוא יומא דנפק לעלמא, כלהו קיימין בקיימייהו. ואזלין וטאסין בעלמא, נחתין ואזהרן לבר נש, כל יומא ויומא בלחודוי. וכד ההוא יומא אתי ואזהר ליה, ובר נש עביד בההוא יומא חובא קמי מאריה. ההוא יומא סליק בכסופא, ואסהיד סהדותא, וקאים בלחודוי לבר.

ותאנא, בתר דקאים בלחודוי, יתיב, עד דבר נש עביד מניה תשובה. זכה, תב ההוא יומא לאתריה. לא זכה, ההוא יומא נחית, ואשתתף בההוא רוחא דלבר, ותב לביתיה. ואתתקן בדיוקניה דההוא בר נש ממש, בגין לאבאשא ליה, ודיר עמיה בביתא. ואית דדירא לטב אי הוא זכי. ואי לאו, דיריה עמיה לביש.

בין כך ובין כך, אתפקדן אינון יומין וחסרים, ולא עאלין במניינא דאינון דאשתארו. ווי לההוא בר נש, דגרע יומי קמי מלפא קדישא, ולא שביק לעילא יומין, לאתעטרא בהו בההוא עלמא, ולא תקרבא בהדייהו קמי מלפא קדישא.

תא חזי, פד קריבו אינון יומין קמי מלפא קדישא. אי הוא זכאה, האי בר נש דנפיק מעלמא, סליק ועאל באינון יומין. ואינון לבושי יקר, דמתלבשא ביה נשמתיה. ואינון יומין הוו, דזכה בהו, ולא חב בהו.

ווי לההוא דגרע יומי לעילא. דכד בעאן לאלבשא ליה ביומי, אינון יומין דפגים איהו בחובוי, חסרין מההוא לבושא, ואתלבש במנא חסרא. כל שכן אי סגיין אינון, ולא להוי ליה לבר נש במה דאתלבש בההוא עלמא. פדין ווי ליה, ווי לנפשיה, דדיינין ליה בגיהנם על אינון יומין. יומין על יומין, יומין על חד תרין. דכד נפיק מהאי עלמא, לא אשכח יומין דאתלבש בהו, ולא הוי ליה לבושא במה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דאתכפסי. זכאין אינון צדיקיא, דיומיהון פלהון טמירין אינון לגביה דמלכא קדישא, ואתעביד מנייהו לבושי יקר, לאתלבשא בהו בעלמא דאתי.

תנינן ברזא דמתניתין, מאי דכתיב, (בראשית ג) וידעו כי ערומים הם, ידיעה ידעי מממש. דההוא לבושא דיקר, דאתעביד מאינון יומין, גרע מנייהו, ולא אשתאר יומא מאינון יומין לאתלבשא ביה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קלט) גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יפתבו. ימים יוצרו. ימים יוצרו ודאי, ולא אחד בהם, דהא לא אשתאר חד מנייהו לאתלבשא בהו. עד דאשתדל אדם, ועבד תשובה, וקודשא בריך הוא קביל ליה, ועביד ליה מאנא (מאני) לבושא אחרנין, ולא מן יומי. הדא הוא דכתיב, (בראשית ג) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם.

תא חזי, באברהם דזכה, מה פתיב, (בראשית כד) בא בימים, משום דזכה. כד אסתלק מהאי עלמא, באינון יומין מממש דיליה, עאל ואתלבש בהו, ולא גרע מההוא לבוש יקר כלום, דכתיב בא בימים. באיוב מה פתיב, (איוב א) ויאמר ערום יצאתי מבטן אמי וערום אשוב שמה. דהא לא אשתאר לבושא לאתלבשא ביה.

דף רכד ע"ב

תנא, זכאין אינון צדיקיא, דיומיהון זכאין, ואשתארו לעלמא דאתי (זכאין), וכד נפקין, מתחברין פלהו, ואתעבידו (דף רכד ע"ב) לבושי יקר, לאתלבשא ביה. ובההוא לבושא, זכאין לאתענגא מענוגא דעלמא דאתי, ובההוא לבושא, זמינין לאחייא ולמייקם. וכל אינון דאית להו לבושא יקומו, הדא הוא דכתיב, (איוב לח) ויתיצבו כמו לבוש. ווי לאינון חייבי עלמא, דיומיהון בחוביהון (עלמין) חסרין, ולא אשתאר מנייהו, במה דאתכפיי, כד יפקון מעלמא.

תאנא, כל אינון זכאין, דזכו לאתלבשא בלבוש יקר ביומיהון, מתעטרין בההוא עלמא (ס"א גולמא), מעטורי דמתעטרי בהו אבהן, מההוא נחל דנגיד ונפיק לגנתא דעדן. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מח) ונחף ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך וגו'. ואינון חייבי עלמא, דלא זכו לאתלבשא בלבושא דיומיהון, עלייהו פתיב, (ירמיה יז) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב ושכן חררים במדבר.

אמר רבי יצחק, זכאה חולקיה דיעקב, דרחצנו יתיר הוה ליה, דכתיב ושכבתי עם אבותי. דאזפי בהו ולא באחרא. דאזפי בהו, לאתלבשא ביומין דיליה, וביומין דלהון.

רבי יהודה אמר, פתיב, (בראשית כז) וירח את ריח בגדיו ויברכהו. בגדיו. בגדי עשו מבעי ליה. דהא לאו דידיה הו, אלא דעשו הו הנהו בגדים. דכתיב, (בראשית כז) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות, בגדי עשו פתיב (הכא), והכא ריח בגדיו, דיעקב משמע.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אֵלָא, הָכִי אֹקִימְנָא, וְיָרַח, כְּלוּמַר, אִסְתְּכַל לְהֵלָאָה, וְאַרְחָ רִיחָא דְלְבוּשׁוּי דִּהְהוּא עֲלֵמָא, כְּדִין בְּרַכִּיָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב, רָאָה רִיחַ בְּנֵי כְּרִיחַ שְׂדֵה, דָּא הוּא חֲקַל דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין. אָמַר, הוּאִיל וְזִכִּיתַּ בְּאֵינּוֹן לְבוּשֵׁי יָקָר, וְיִתְּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם. מַאי מִשְׁמַע, בְּגִין דִּבְתֵּהוּא חֲקַל דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין, נְטִיל (ס"א נטיף) טַלָּא כָּל יוֹמָא, מִתְּהוּא אֲתַר דְּאִקְרִי שָׁמַיִם, דְּכְתִיב מִטַּל הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּכֹלָא בְּרַכִּיָּה, מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ. מַאי טַעֲמָא, בְּגִין דְּוִירַח אֶת רִיחַ בְּגִדְיוֹ. בְּגִדְיוֹ מִמֶּשׁ, כְּמָה דְּאֹקִימְנָא. תְּנָא, אֵלָף וְחֲמִשׁ מָאָה רִיחִין, סְלָקִין בְּכֹל יוֹמָא מִגֵּן עֵדוֹן, דְּמִתְבַּסְּמִי בְּהוּ אֵינּוֹן לְבוּשִׁין דִּיקָר דִּהְהוּא עֲלֵמָא, דְּמִתְעַטְרִין מִן יוֹמוֹי דְּבֵר נֶשׁ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּמָה לְבוּשִׁין אֵינּוֹן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, טוּרִי (ויקרא ע"א ע"ב) דְּעֲלֵמָא, עַל דָּא פְּלִיגוּ. אֲבַל תִּלְתָּא אֵינּוֹן. חַד דְּמִתְלַבְּשֵׁי בְּהוּא לְבוּשָׁא, רוּחָא דְּבִגְנָתָא דְּעֵדוֹן דְּאַרְעָא. וְחַד יְקָרָא מְכֹלָא, דְּמִתְלַבְּשָׁא בֵּיה נִשְׁמַתָּא בְּגוּ צְרוּרָא דְּחַיִּי, בֵּין פּוּרְפִירָא דְּמִלְכָּא. וְחַד לְבוּשָׁא דְּלִבְרַ, דְּקָאִים וְלֹא קָאִים, אֲתַחְזִי וְלֹא אֲתַחְזִי. בְּהַאי מִתְלַבְּשָׁא בֵּיה נִפְשָׁא, וְאִזְלָא וְשִׁטָּא בְּעֲלֵמָא.

וּבְכָל רִישׁ יָרַחִי (שְׁתָּא) וְשַׁבְּתָא, אִזְלַת וְאַתְקַשְׁרַת בְּרוּחָא דְּבִגְנָתָא דְּעֵדוֹן דְּאַרְעָא, דְּקִימָא בֵּין פְּרַגּוּדָא יְקִירָא, וּמְנִיָּה אֹלִיפָּה וְיִדַּע מַה דִּידַע, וְשִׁט וְאִוְדַע לִיה בְּעֲלֵמָא.

תְּנָא, בְּתַרִּין קְשׁוּרִין אֲתַקְשֵׁר נִפְשָׁא, בְּכָל רִישׁ יָרַחִי וְשַׁבְּתָא, בְּקְשׁוּרָא דְּרוּחָא, דִּי בֵּין יָרַחִי בּוֹסְמִין דְּבִגְנָתָא דְּעֵדוֹן דְּאַרְעָא, וּמִתְמָן אִזְיֵל וְשִׁטָּא, וְאַתְקַשֵּׁר עִם רוּחָא בְּנִשְׁמַתָּא דְּצְרוּרָא דְּחַיִּי, וּמִתְרוּיָא וּמִתְזַנַּת מֵאֵינּוֹן זִיוִן יְקָרִין, דִּהַאי סְטָרָא, וְדִהַאי סְטָרָא. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, וְנַחֲךָ ה' תְּמִיד, תְּמִיד דִּיִּיקָא.

וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחְצַחוֹת נִפְשָׁה. מַהוּ בְּצַחְצַחוֹת. אֵלָא צַחוּתָא חַד, כִּד אֲתַקְשֵׁר בְּרוּחָא דְּבִגְנָתָא דְּלִתְתָּא, צַחוּתָא דְּלִגּוּ מִן צַחוּתָא, כִּד מִתְקַשְׁרִין בְּנִשְׁמַתָּא דְּלֵעִילָא, בְּצְרוּרָא דְּחַיִּי, וְהִינּוּ בְּצַח חַד, צַחוֹת תְּרִין, דְּאֵינּוֹן לְעִילָא לְעִילָא, בִּיקִירוֹ דְּנִשְׁמַתָּא וְדַאי, כְּלוּמַר צַחְצַחוֹת, מֵאֵן יָרִית דָּא, נִפְשָׁה. נִפְשָׁה מִמֶּשׁ. זַכָּאָה חוּלְקָהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּד אָנָּא בֵּין אֵינּוֹן תְּבַרִּיָּא דְּבַבְל, מִתְּכַנְּשֵׁי גְבָאִי, וְאֹלְפֵי מְלִי בְּאַתְגְּלֵיָּא, וְאֵינּוֹן עֵיילִי לֹון בְּגוּשְׁפִּנְקָא דְּפְרוּזְלָא תְּקִיפָּא, סְתִימָא מְכֹל סְטָרִין. כְּמָה זְמַנִּין אֹלְפִנָּא לֹון אֲרַחוּי דְּגִנְתָּא דְּמִלְכָּא, אֲרַחוּי דְּמִלְכָּא. (נ"א כמה זמנין אמינא לון ארְחוּי דְּאֹרִייתָא דְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא וְאֲרַחוּי עֲלַיִן).

דף רכה ע"א

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

כמה זמנים אוליפנא לון כל אנון דרגין דצדיקיא דבההוא עלמא, וכלהו מסתפי למימר (דף רכה ע"א) מלין אלין, אלא לעאן (מעלעלין) בגמגומא. בגיני כך פסילוסין אקרין, כההוא פסילותא דמגמגם בפומיה.

אבל לזכותא דאיננא להו, הואיל ומסתפי. דהא אוירא קדישא ורוחא קדישא אתעדי מנייהו, וינקי מאוירא ורוחא דרשותא אחרא. ולא עוד אלא דקשת אתחזי עלייהו, ולא אינון פדאי למחמי סבר אנפוי (ס"א דאליהו), כל שפן סבר אנפין אחרנין.

אבל דא מהניא להו, דאנא שכיח בעלמא ואנא סימנא (נ"א סמכא) בעלמא, דהא בחיי לא יתיב עלמא בצערא, ולא אתדן בדינא דלעילא, בתראי לא יקום דרא פדרא דא. וזמין עלמא דלא ישתכח מאן דיגין עלייהו, וכל אנפין חציפין ישתכחון בין לעילא בין לתתא. לעילא, בחובייהו דלתתא, וחציפותא דלהון.

וזמנין בני עלמא דצווחין, ולית מאן דישיגח עלייהו. יהדרון רישא לכל סטרי עלמא, ולא יתובון באסוותא. אבל חד אסותא אשכחנא להו בעלמא ולא יתיר, כההוא אתר דישתכחון אינון דלעאן באורייתא, ואשתכח בינייהו (ויקרא ע"א ע"א) ספר תורה דלא משתקר ביה. כד מפקי האי, בגיניה מתערי עלאי ותתאי. וכל שפן אי אכתיב ביה שמא קדישא כדקא חזי, והא אוליפנא מלה.

ווי לדרא דאתגלייא בינייהו ספר תורה, ולא מתערי עליה לעילא ותתא. מאן אתער עליה בשעתא דעלמא בצערא טפי, ואצטריך עלמא למטרא, ואצטריך לאגלאה ספר תורה יתיר בדוחקא דעלמא.

דכד עלמא בצערא, ובעאן בני נשא רחמין עלי קברי, כלהו מתין מתערין עליה, דהא נפשא אקדימת ומודעא לרוחא, דהא ספר תורה אשתכח בגלותא, דאיגלי בדוחקא דעלמא, וחייא אתאן ובעאן רחמי.

כדין רוחא מודעא לנשמה, ונשמה לקודשא בריה הוא, וכדין קודשא בריה הוא אתער, וחס על עלמא, ודא על גלותא דספר תורה מאתריה, וחייא אתין למבעי רחמי על קברי מתיי. ווי לדרא אי אצטריך ספר תורה לאגלאה ליה מאתר לאתר, אפילו מבי כנישתא לבי כנישתא, דהא לא אשתכח בינייהו על מה ישגחון עלייהו.

ודא לא ידעין כלהו בני נשא, דהא שכינתא כד אתגלייא גלותא בתראתה. עד לא תסתלק לעילא, מה כתיב, (ירמיה ט) מי יתנני במדבר מלון אורחים. לבתר בזמנא דדחקא אשתכח טפי בעלמא, תמן אשתכחת, ובגלותא דספר תורה, תמן היא, וכלא מתערין עליה, עלאי ותתאי.

אמר רבי שמעון, אי הנני בבליאי טפשיאי, ינדעון מלין דרוזי דחכמתא, על מה קאים עלמא, וסמכוי על מה קא מתרגשן. כד ישתכח בדוחקא, ינדעון שבחא דרב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

(המנונא) ייבא סבא. כד אשתכח בינייהו, ולא הוו ידעי שבחיה. והא אשכחנא מלוי מתקשרן במלויי דשלמה מלכא, ברזא עלאה דחכמתא, ואינון לא הוו ידעי שבחיה. והשתא אזלין בתר מלי דחכמתא, ולית מאן דקאים עלה, ולית מאן דקרי. ועם כל דא, אית בינייהו פקחין בעבורא דשתא ובקביעותא דירחי, אף על גב דלא אתייהיב להו, ולא אתמסר בידייהו.

תנינן, תריסר ירחי, האי נפש איהי מתקשרא בגופא בקברא, ואתדנוו בדינא כחדא, בר ההיא נפש דצדיקיא, כמה דאוקמוה, וזמינא בקברא, וידע בצערא דיליה, ובצערא דחיי ידע (ס"א לא ידע), ולא אשתדלת עלייהו.

ולבתר תריסר ירחי, אתלבש בלבושא חד, ואזיל ושאט בעלמא, וידע מן רוחא מה דידע, ואשתדל צערא לעלמא, ולמבעי רחמי. ולמנדע (להו) צערא דחיי.

ומאן אתער לכל האי, בזמנא דאית זכאה, דאודע להו כדקא יאות, וההוא זכאה אשתמודע בינייהו. דתניא, זכאה כד אשתאר בעלמא, בין חייא, ובין מיתיא אשתמודע, דהא כל יומא מכרזי עליה בינייהו, וכד צערא טפי בעלמא, והוא לא יכיל לאגנא על דרא, הוא אודע להו צערא דעלמא.

דף רכה ע"ב

וכד לא אשתכח זכאה (דף רכה ע"ב) דמכרזי עליה בינייהו, ולא אשתכח (ד"א ל"ג בינייהו) מאן דאתער להו בצערא דעלמא, אלא ספר תורה. כדן עלאי ותתאי מתערין עליה, וצריכין כלא דישתכחון בההיא זמנא בתשובה. ואי לא משתכחי, הא מארי דדינא אתערון עלייהו, ואפילו רוח דגנתא דעדן, מתערין עלייהו, בגיניה דספר תורה, כדאתמר.

תאנא, ושכבתי עם אבותי, בגופא, בנפשא, ברוחא, בנשמטא, ברתיכא חדא, בדרגא עלאה. אמר רבי יהודה, כמה אטימין מכלא בני עלמא, דלא ידעי, ולא משגיחי, ולא שמעי, ולא מסתכלי במלי דעלמא. והיך קודשא בריך הוא משתכח עלייהו ברחמין, בכל זמן ועידן, ולית מאן דישגח.

תלת זמנין ביומא, עאל רוחא חדא במערתא דכפלתא, ונשיב בקברי אבהתא, ואתסיין כל גרמין, וקיימי בקיומא, וההוא רוחא נגיד טלא מלעילא, מרישא דמלכא, אתר דמשתכחי אבהן עלאי. וכד מטי (ס"א מתער) ההוא טלא מנייהו, מתערין אבהן דלתתא.

ותאנא, נחית ההוא טלא בדרגין ידיען, דרגא בתר דרגא, ומטי לגן עדן דלתתא. ומההוא טלא, אתסחי בבוסמין דגנתא דעדן. ואתער רוחא חדא, דכליל בתרין

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אחרנין וסליק ושאט ביני בוסמין, ועייל בפתחא דמערתא, כדין מתערין אבהן, אינון וזיווגן, ובעאן רחמי על בנוי.

וכד אשתכח עלמא בצערא, בגין דאינון דמיכין על חובי עלמא, וההוא טלא לא אתנגיד ולא אשתכח, עד דאתער ספר תורה, כדקא חזי בעלמא. ונפשא אודעא לרוחא, ורוחא לנשמתא, ונשמתא לקודשא בריה הוא. כדין יתיב מלכא בכרסייא דרחמי, ונגיד מעתיקא קדישא עלאה, נגידו דטלא דבדולחא. ומטי לרישא דמלכא, ומתברכין אבהן. ונגיד ההוא טלא, לאינון דמיכין, וכדין מתחברין (נ"א מתברכין) כלהו, וחייס קודשא בריה הוא על עלמא.

ותאנא, לא חייס קודשא בריה הוא על עלמא, עד דאודע לאבהן ובגיניהו עלמא אתברכא. אמר רבי יוסי, ודאי הכי הוא, והא אשכחנא מלי בספרא דשלמה מלכא, ההוא עלאה, דקרא ליה עיטא דחכמתא דכלא.

ורב המנונא, הכי גלי ואמר, דהא אחזיו ליה, דיתיר עבדת רחל, דקיימא בפרשת אורחין, בכל זמנא דאצטריך עלמא, מכלהו. ורזא דמלה, ארון וכפורת וכרובים בחולקא דבנימן, דאתיליד באורחא, ושכינתא על כלא:

וישתחו ישראל על ראש המטה, מאן ראש המטה. דא שכינתא. אמר רבי שמעון, חס ושלום. אלא לדידיה כרע וסגיד. (אלא) תא חזי, מטה, דא שכינתא. דכתיב, (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה. ראש המטה מאן הוא. דא יסודא דעלמא, דהוא רישא דערסא קדישא. על ראש, דא ישראל, דקאים על ראש המטה. בגיני כך, ישראל לדידיה קא סגיד.

ואי תימא, הא בההוא זמנא לא הוה מרע, דהא לבתר כתיב, ויהי אחר הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חולה. ובשעתא דסגיד, לא הוה חולה, ועל דידע דהא בההוא זמנא, סליק בדרגא עלאה קדישא כרסייא שלימתא, בגיני כך סגיד ליההוא רתיכא, כרסייא עלאה, שלימו דאילנא רברבא ותקיף, דאקרי על שמיה. ועל דא, וישתחו ישראל על ראש המטה, על ראש המטה ודאי, דהא אסתלק לאתריה ואתעטר בעטרוי דמלכא קדישא:

ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה, רבי תייא פתח ואמר, (קהלת ז) כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. הא תנינון, שלמה מלכא, ירית סיהרא מפל סטרוי, וביומוי קיימא בשלמותא, ההיא סיהרא דאתברכא מכלא, וכד בעא למיקם על גימוסי אורייתא. אמר, אמרתי אחכמה וגו'.

דף רכו ע"א

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אמר רבי יהודה, יעקב אמר, ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם, תמן תנינן, מאן דנפק נשמתיה ברשותא אחרא, (דף רכו ע"א) וגופא דיליה אתקבר בארעא קדישא, עליה כתיב, (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה, ויעקב אמר וקברתני בקבורתם, ונשמתיה נפקא ברשותא אחרא.

אמר רבי יהודה, שאני יעקב, דשכינתא הות אחידת ביה, ואתדבקת ביה. הדא הוא דכתיב, (בראשית מו) אנכי ארד עמך מצרימה, לדיירא עמך בגלותא. ואנכי אעלה גם עלה, לאודווגא בי נשמתך, ולא אתקברא גופך בקברי אבהתך. מאי קא מיירי, (אף על גב דקא) (נ"א דהא לא) נפקת נשמתיה ברשותא אחרא. (נ"א ועל דא ואנכי אעלך גם עלה כתיב).

ויוסף ישית ידו על עיניו, יוסף ודאי, דהא הוא בוכרא דהרהורא דלבא, בוכרא דטפה קדמאה הות, כדאתמר. ובגין דיידע קודשא בריך הוא טמירא דא, אתבשר ליה ביוסף, דהא כל רחמיותא ביה תליא.

סדר הלימוד ליום ב כסלו [יום 61 בשנה]

ישית ידו על עיניו. מאי קא מיירי. אמר רבי ייסא, בגין יקרא דייעקב, ולא תבשרא דהא יוסף קיים, וישתפח עליה במיתתיה. רבי חזקיה אמר, מלה אוליפנא, ודחילנא לגלאה, ובעובדי עלמא חכמתא אשתפח. אתא רבי אבא, (ד"א ל"ג ונשקיה) בטש ביה. אמר, אימא מילך, וזיין זינג. ביומי דרבי שמעון מלין אתגליין.

אמר, אוליפנא מפרקין דרב ייסא סבא, בנמוסי עלמא. בר נש דזכי לבר בהאי עלמא, ליבעי ליה לנגדא עפרא על עינוי פד אתקבר, ודא הוא יקרא דיליה, לאחזאה דעלמא אסתים מגיה, והוא ירית ליה לעלמא תחותוי.

בגין דעינוי דבר נש, חיזו דעלמא ביה אתחזי, וכל גוונין הכי אינון דאסחרו. חזירא דביה, הוא ימא רבא אוקינוס, דאסחר כל עלמא בכל סטרי. גוונא אחרא הוא יבשתא (דאקיפו), דאפיקו מיא, ויבשתא קאים בין מיא, הכי הוא גוונא בין מיא.

גוונא אחרא תליתאה, היא במציעותא דביה, דא ירושלם, דהיא אמצעותא דעלמא. גוונא רביעאה, היא חיזו דכל עינא, ואקרי בת עין, דבההוא בת עין, אתחזי פרצופא. וחיזו יקרא מפלא, דא ציון, דאיהי נקודה אמצעותא מפלא, דחיזו דכל עלמא תמן אתחזי. ותמן שריא שכנתא, דהיא שפירו דכלא, וחיזו דכלא, ועינא דא הוא ירותת עלמא. ובגיני כך, האי שביק ליה, והאי נטיל ליה, וירית ליה.

אמר ליה, שפיר קאמרתי, אבל מלה סתימא איהו יתיר, ובני עלמא לא ידעין, ולא מסתפלין, דהא בשעתא דבר נש נפיק מעלמא. נפשא דיליה טמירא עמיה, ועד לא נפקת, עינוי דבר נש חמו מה דחמו, כמה דאוקימנא דכתיב, (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי. בחייהון לא חמאן, אבל במיתתהון חמאן.

ועינוי פקיתן מההוא חיזו דחמא, ואינון דקיימין עליה, בעא לשואה ידא על עינוי, ולאסתמא עינוי, בגין ההוא דאוליפנא ברזא דנמוסי עלמא. דבשעתא דאשתארו עינוי פקיתן, מההוא חיזו יקירא דחמא. אי זכי לבר, ברא קדים לשואה ידיה על עינוי ולאסתמא לון, כמה דכתיב ויוסף ישית ידו על עיניו. בגין דהא חיזו אחרא דלא קדישא אודמנת לקבליה, ועינא דחמא השתא חיזו קדישא עלאה, לא יסתפל בחיזו אחרא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ועוד, דההוא נפש סמיכת לקבליה בביתא, ואי אשתאר עינא פקיא, וההוא חיזו אחרא ישרי על עינוי, בכל מה דאסתפל אתלטיא, ולא יקרא דעינא הוא, וכל שפן מקריבוי, וכל שפן מן מיתא, דלאו יקרא דיליה לאסתפלא במה דלא אצטריק, ולאשריא על עינוי מלה אחרא. לבתר אתפסיא בעפרא, והא אתערו חבריא על דינא דקברא מהו. ויקרא הוא, דיסתים עינא מן כלא, על ידא דבריה דשבק בעלמא.

תא חזי, כל שבעה יומין, נפשא אזלא מביתא לקברא, ומקברא לביתא, ואתאבלת עליה, ותלת זמנין ביומא, אתדנו כחדא נפשא וגופא, ולית מאן דידיע בעלמא, וישגח לאתערא לבא.

דף רכו ע"ב

לבתר, גופא אתטריד, ונפשא אזלא ואסתחיא (דף רכו ע"ב) בגיהנם, ונפקא ושטא בעלמא, ומבקרא לקבריה, עד דמתלבשא במה דאתלבשא.

לבתר תריסר ירחי, נייחין כלא. גופא שביק (שכיד) בעפרא. נפשא אתצריך ואתנהיר ברוחא, במאנא דאתלבש. רוחא אתענג בגנתא דעדן. נשמטא סלקא לצרורא דענוגא דכל ענוגין. וכלא אתקשר דא בדא לזמנין ידיען.

תא חזי, ווי לון לבני נשא, דלא מסתפלין ולא ידעין ולא אשתמודען, על מה קיימי, ויתנשי מנייהו למעבד פקודי אורייתא. דאית פקודי אורייתא דעבדי לבוש יקר לעילא. ואית פקודי אורייתא דעבדי לבוש יקר לתתא. ואית פקודי אורייתא דעבדי לבושי יקר להאי עלמא. וכלא אצטריכן ליה לבר נש, ומן יומי ממש, פלהו מתתקנו, כמה דאוקימנא.

רבי יהודה סבא, אתרגיש בדעתיה יומא חד, ואחזו ליה בחלמיה, חד דיוקנא מנהורא דיליה, תקיף, דאזדהר לארבע סטרין, אמר ליה, מאי האי. אמר ליה, לבושא דילך הוא, לדירא דהכא, ומההוא יומא הוה חדי.

אמר רבי יהודה, כל יומא ויומא, רוחין דצדיקיא יתבין בלבושיהון, שורין שורין בגנתא דעדן, ומשבחון לקודשא בריך הוא, ביקרא עלאה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קמ) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. אמר רבי אבא, בקדמיתא מה פתיב וישתחו ישראל וגו', כמה דאוקימנא, מאן מטא, דא כנסת ישראל. ראש המטה, דא צדיק. על ראש המטה, דא מלכא קדישא, דשלמא פלה דיליה, כמה דכתיב (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה. דיעקב לדידיה קא סגיד, לההוא דקאים על ראש המטה, ישראל שמייה, בגיני כף, וישתחו ישראל על ראש המטה.

לבִּתְרָה, כִּיּוֹן דִּידַע יַעֲקֹב, דְּהָא בְּדַרְגָּא עֲלָאָה אֲשֶׁתְּלִים, וְדַרְגָּא דִּילִיהּ הוּא לְעֵילָא
עִם אֲבֵהֶתָּא, וְהוּא בְּלַחֲדוּי תְּקוּנָא שְׁלִימָתָא, אַחְסִין לְבֵיתָהּ, וְחַדִּי וְאַתְתַּקַּף בְּרַעוּתָא
עֲלָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיתָהּ. מַה פְּתִיב בֵּיתָהּ, וְיִתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וְיֵשֵׁב עַל הַמָּטָה, עַל
הַמָּטָה מִמֶּשׁ, דְּהָא בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר אֲשֶׁתְּלָם, זַכָּאָה חוּלְקִיָּהּ.

תְּאַנָּא, אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּמִתְנִיתָא דִּילָן אוּקְיָמְנָא, הָא דְתַנִּינָן בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים
בְּשָׁנָה הָעוֹלָם גְּדוּן, בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה, בְּעֶצְרַת עַל פִּירוֹת הָאֵילָן, בְּרֵאשִׁי הַשָּׁנָה כָּל
בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו כְּבִנֵי מְרוֹן, וּבַחֲג גְּדוּנִין עַל הַמַּיִם, הָא אוּקְיָמְנָא מְלִי.
וְרֵזָא דְּמִתְנִיתָא אוּקְיָמְנָא, בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה וְכוּ', לְקַבִּיל רְתִיכָא עֲלָאָה, רֵזָא
דְּאַבְהָן, וְדוּד מְלָכָא.

בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה, דְּהִכִּי הוּא מִמֶּשׁ, וְהָא אוּקְיָמְנָא מְלָה דָּא, עַל מַה אֲתֵיִיא מִצָּה
בְּפִסְחָא, וְהָא דִּינָא הוּא, דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא, וְדָא שִׁירוּתָא דְּשָׂרִיאוּ יִשְׂרָאֵל לְמִיעַל
בְּחוּלְקָא קְדִישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלִבְעֵרָא מְנִייהוּ חֲמִין, דְּאִיהוּ טַעוּן אַחְרָנִין דִּי
מִמֶּנָּן עַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְּאַקְרוּן אֱלֹהִים אַחֲרִים, אֱלֹהֵי גֹכַר.
וְאַקְרוּן חֲמִין, יֶצֶר הָרַע, וְלְמִיעַל בְּמִצְוָה, חוּלְקָא קְדִישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַאי
תְּבוּאָה. (ס"א ל"ג כִּמָּה דַּאת אֲמַר, (יִרְמִיָּה ב) תְּבוּאָתָהּ בְּה"א, רְמִיזוּ לְה"א קְדַמָּה דְּשִׁמָּה
קְדִישָׁא) בְּגִין כֶּךָ, בְּפִסְחָא גְּדוּנִין עַל הַתְּבוּאָה, וְאוּקְיָמְנָא דְּעֲלָמָא אֲתֵדָן עַל דִּינָא
דְּה"א.

בְּעֶצְרַת עַל פִּירוֹת הָאֵילָן. פִּירוֹת הָאֵילָן, פִּירוֹת הָאֵילָנוֹת מִבְּעֵי לִיָּהּ, מֵאַן פִּירוֹת
הָאֵילָן. אֲלָא, דָּא הוּא אֵילָנָא רַבְרָבָא וְתַקִּיף לְעֵילָא. פִּירוֹת הָאֵילָן, כִּמָּה דְּכְתִיב,
(הוֹשֵׁעַ יד) אֲנִי כְּבוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פְּרִיךְ נִמְצָא.

בְּרֵאשִׁי הַשָּׁנָה עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבִנֵי מְרוֹן. תְּנָא רֵאשִׁי הַשָּׁנָה, דָּא הוּא רִישָׁא דְּשִׁתָּא
דְּמַלְכָּא, וּמֵאַן הוּא רֵאשִׁי הַשָּׁנָה, דָּא יִצְחָק, דְּאַקְרִי רֵאשִׁי, דְּאִיהוּ חַד רִישָׁא דְּמַלְכָּא
(נ"א לְעֵילָא), אֲתֵר דְּאַקְרִי שָׁנָה. בְּגִינֵי כֶּךָ כָּל בְּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבִנֵי מְרוֹן.
וְעַל דָּא תַנִּינָן, בְּרֵאשִׁי הַשָּׁנָה, דְּהָא בְּרִישָׁא דְּשִׁתָּא שְׂאֵרֵי יִצְחָק.

דָּף רְכוּז ע"א

וּבַחֲג גְּדוּנִין עַל הַמַּיִם, דָּא הוּא שִׁירוּתָא (דְּרִישָׁא) דִּימִינָא דְּמַלְכָּא, וְעַל דָּא
חֲדוּתָא דְּמִיָּא אֲשֶׁתְּפַח בְּכָלָא, בְּשַׁעֲתָא דְּנִסְכֵי מִיָּא, וְשְׂאֵבֵי לוּן, בְּגִין דְּמַיִם דָּא
יִדְיָעָא. וְעַל דָּא בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים אֵלִין, כִּלְא מִשְׁתַּכְּחִין. (דָּף רְכוּז ע"א)

אֲמַר רַבִּי יוֹסֵי, כַּד יִסְתַּכְּלוּן מְלִי, כִּלְא אֲשֶׁתְּפַח בְּהַנִּי פְּרָקִין, אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב,
דוּד מַלְכָּא. וּבְהַנִּי עֲלָמָא אֲתֵדָן, וּבְאַרְבַּע פְּרָקִין בְּנֵי נֶשֶׁא אֲתֵדְנוּ, בְּיוֹמֵי דְּאֲשֶׁתְּפַחוּ
בְּעֲלָמָא. וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, סַפְרִין פְּתִיחוּן וְעוֹבְדִין כְּתִיבִין, וְלִית מֵאַן דִּישְׁגַּח, וְלִית

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

מאן דירכין אודניה, ואורייתא אסהידת ביה בכל יומא, וקלא קרי בחילא, (משלי ט)
מי פתי יסור הנה חסר לב אמרה לו, ולית מאן דיצית לקליה.

תאנא בשעתא דבר נש קאים בצפרא, סהדין קיימין לקבליה, וסהדין ביה, והוא
לא אשגח. נשמתא אסהידת עליה, בכל עדן ובכל שעתא, אי אצית יאות. ואי לאו,
הא ספרין פתיחין ועובדין פתיבין. אמר רבי חייא, זכאין אינון צדיקייא, דלא
מסתפו מן דינא, לא בעלמא דין, ולא בעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב, (משלי כח)
וצדיקים ככפיר יבטח. וכתיב, (תהלים לו) צדיקים יירשו ארץ.

רבי חזקיה פתח ואמר, (בראשית טו) ויהי השמש לבא ותרדמה נפלה על אברם
וגו', האי קרא אוקמוה. אבל דא יומא דדינא קשיא, דאפקי ליה לבר נש מהאי
עלמא. דתניא, (ההוא יומא) זמנא דמטא דבר נש נפיק מהאי עלמא, ההוא (יומא)
זמנא יומא דדינא רבא, דאתחשף שמשא מן סיהרא, כמה דכתיב, (קהלת יב) עד
אשר לא תחשף השמש, דא נשמתא קדישא, דאתמנעת מבר נש, תלתין יומין, עד
לא יפוק מעלמא (והא חזי), וחמא דצולמא דאתמנעת מניה ולא אתחזי.

מאי טעמא אתמנעת מניה. בגין דנשמתא קדישא סלקת, ואתעברת מניה, ולא
אתחזי. דלא תימא, דכד מית בר נש ואתחלש, האי נשמתא אתעברת מניה, אלא
פד איהו בחייו, בתוקפיה, אתעברת מניה (ואתחלש) האי נשמתא, ולא נהרא לרוחא,
ורוחא לא נהיר לנפשא, פדין צולמא אתעברת מניה, ולא נהיר ליה. (אלא) מההוא
יומא, כלא מכרוזי עליה, ואפילו צפרי שמיא. מאי טעמא. בגין דנשמתא הא סלקא
מניה, ורוחא לא נהיר לנפשא, פדין נפשא אתחלשת, ומיכלא וכל תיאובתא
דגופא, סלקא מניה ואתעבר.

ואמר רבי יהודה, ואפילו כל זמנא דנפיל איניש בבי מרעיה, ולא יכיל לצלאה,
נשמתא אתעברת וסלקא מניה, וכדין לא נהיר רוחא לנפשא, עד דדיינין דיניה
דבר נש. ואי דיינין ליה לבר נש לטב, פדין נשמתא אתהדרת לאתרה, ונהירא
לכלא. הא בזמנא דקיימא מלה בדינא. ובזמנא דלא קיימא מלה בדינא, תלתין
יומין אקדימת נשמתא לכלא, וצולמא אתעבר מניה.

תאנא, בזמנא דדיינין ליה לבר נש לעילא, סלקין לנשמתיה לבי דינא, ודיינין
על מימרהא, והיא אסהידת בכלא, ואסהידת בכל רעיוני דבר נש, ובעובדין לא
אסהידת, דהא פלהו בספרא כתיבין. וכלהו דיינין ליה לבר נש, בההיא שעתא
דדיינין ליה לבר נש לעילא, פדין דחקא דגופא אשתפח, יתיר משאר זמנייא.

אי דיינין ליה לטב, פדין ארפין מניה. וזיעא אתבקע על גופא, ונשמתא אהדרת
לבתר, ונהרא לכלא. ולא סליק בר נש מבי מרעיה לעלמין, עד דדיינין דיניה
לעילא. ואי תימא, הא כמה חייבי עלמא, כמה רשיעי עלמא, קיימין בקיימיהו.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אֵלָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֶׁחַ בְּדִינָה דְּבַר נֶשׁ, אַף עַל גַּב דְּהִשְׁתָּא לָא זָכִי, וְהוּא חָמִי דְּהָא לְבַתֵּר זָכִי, דְּאִין לִיה לְטַב. אוּ לְזַמְנִין דְּאוּלִּיד בַּר, דִּיהוּי זַכָּא בְּעֵלְמָא, וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִין לִיה לְטַב.

וְכַל עוֹבְדוּי וְדִינּוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְטַב, וּבְכֹלֵא אֲשֶׁחַ. כְּמָה דְּכְתִיב, (יחזקאל לג) חִי אֲנִי גַּם ה' וְגו' אִם אַחְפּוּץ בְּמוֹת הַרְשָׁע כִּי אִם בְּשׁוֹב רַשָׁע מִדְּרַכּוֹ. וּבְגִין דָּא, כָּל אֵינּוֹן חַיִּיבֵי עֵלְמָא, דְּקִיִּימִין בְּקִיּוּמֵיהוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִין לֹון לְטַב.

וְלְזַמְנִין, דְּאֵינּוֹן מְרַעִין אֲשֶׁתְּלִימוֹ זַמְנֵיהוּ, מְלַמְשֵׁרֵי תַמְן. כְּמָה דְּאֵת אֲמַר, (דברים כח) וְחָלָאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים, דְּעַבְדוּ מְהִימְנוּתָא. דְּכַד שְׁרִיאֵן עֲלֵיהּ דְּבַר (דף רכו ע"ב) נֶשׁ, מִסְתַּלְקֵי מִנְיָה לְבַתֵּר דְּאֲשֶׁלִּימוֹ זַמְנֵיהוּ, בֵּין לְצַדִּיקֵיָא, בֵּין לְחַיִּיבֵיָא, וְכֹלֵא אֲתַעְבַּד בְּדִינָא כְּדַקְאֲמַרְן:

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אַלֶּה, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הָאִי קָרָא קִשְׁיָא, דְּכְתִיב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל, וְכְתִיב וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כְּבָדוּ מְזוּקָן לָא יוֹכֵל לְרָאוֹת, אִי לָא יוֹכֵל לְרָאוֹת, מְהוּ וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל. אֵלָא דְּחָמָא בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, אֵינּוֹן בְּנֵי יוֹסֵף, דְּאֵינּוֹן יִרְבְּעָם וְחַבִּירֵי. דִּירְבְּעָם עַבְדֵי תְרִין עֲגָלֵי זָהָב, וְאָמַר (מלכים א יב) אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֶּף, מִי אֵלֶּה, מֵאֵן הוּא דְּזַמִּין לְמִימַר אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ לְטַעוֹן אַחְרָן, וּבְגִין כֶּף וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף.

מְכָאן, דְּצַדִּיקֵיָא חָמָאן עוֹבְדָא לְמַרְחֹק, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְעַטֵּר לֹון בְּעַטְרָא דִּילֵיהּ, מַה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמִי לְמַרְחֹק, כְּמָה דְּכְתִיב, (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמָא כָּל עוֹבְדֵין, עַד לָא יַעְבַּד לֹון, וְכֹלֵהוּ אַעְבְּרוּ קַמֵּיהּ.

כְּגוּוֹנָא דָּא, כָּל דְּרִין דְּעֵלְמָא, מְסִיפֵי עֵלְמָא, עַד סִיפֵי עֵלְמָא, כְּלָהוּ אֲתַעְתְּדוּ וְקִיִּימוּ קַמֵּיהּ עַד לָא יִיתוֹן לְעֵלְמָא. הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה מא) קוּרָא הַדּוֹרוֹת מִרְאֵשׁ, עַד לָא אֲתַבְרֵי עֵלְמָא. בְּגִין דְּכָל נְשַׁמְתִּין דְּנַחְתִּין לְעֵלְמָא, עַד לָא יִיחַתּוֹן, כְּלָהוּ קִיִּימֵי קַמֵּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּדִיוֹקְנָא דְּקִיִּימֵי בְּהָאֵי עֵלְמָא, וְאֲקַרוּן בְּשִׁמְהוֹן, דְּכְתִיב, (ישעיה מ) לְכֹלֵם בְּשֵׁם יְקָרָא.

אוּף הַכִּי צַדִּיקֵיָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְמֵי לֹון כָּל דְּרִין דְּעֵלְמָא, עַד לָא יִיתוֹן וַיִּשְׁתַּכְּחוּן בְּעֵלְמָא. מְנָא לֵן מְאָדִם (דא אדם) דְּהוּהוּ קְדַמָּא. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְמֵי לִיה כָּל אֵינּוֹן דְּרִין עַד לָא יִיתוֹן, כְּדְכְתִיב, (בראשית ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת (אדם). דְּתַנְיָן, אַחְמֵי לִיה, כָּל אֵינּוֹן דְּרִין דְּזַמְנִין לְמִיתֵי לְעֵלְמָא. וְכֵן לְמַשָּׁה, דְּכְתִיב, (דברים לה) וַיֵּרָאֵהוּ ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְמֵי לִיה כָּל דְּרִין דְּעֵלְמָא, וְכָל אֵינּוֹן מְנַהֲיֵי עֵלְמָא, וְכָל שְׂאָר נְבִיאֵי, עַד לָא יִיתוֹן לְעֵלְמָא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אוף הכא, וירא ישראל את בני יוסף, תמא למרחוק, ואודעו, ואמר מי אלה. והאי קרא אשלים לתרין סטרין, להאי סטרא, ולהאי סטרא. ועל דא אתיב יוסף ואמר, בני הם אשר נתן לי אלהים בזה. ומנא לן דקודשא בריך הוא אחמי ליה ברוחא דקודשא. דכתיב והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך. גם, לאסגאה אינון דנפקין מניה כדקאמרן:

ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר וגו', בהאי קרא אית לאסתכלא ביה, ויברך את יוסף, דלא אשפחן הכא ברכה דבריה ליה ליוסף אלא לבנוי. אי לבנוי, ויברכם מבעי ליה, מהו ויברך את יוסף, ולא אשפחן הכא דאתבריה יוסף.

אמר רבי יוסי, את דייקא, כתיב את יוסף, ברכתא דבנוי הוה, וכד אתברכאן בנוי, איהו מתברך. דברכתא דבנוי דבר נש ברכתיה איהי.

אמר רבי אלעזר, ויברך את יוסף, את דייקא, דבריה לאת קיימא, רזא (נ"א דברית בגין דכיון דאמר בני הם אשר נתן לי אלהים בזה, כדין בריך להווא אתר רזא) דברית דנטר יוסף, ובגין כך אקרי צדיק, את דיוסף, רזא דברית דקיימא בהדיה דיוסף: האלהים אשר התהלכו אבותי לפניו. האלהים, דא רזא דברית קדישא, קיימא קדישא. אבותי לפניו, דייקא לפניו, דאינון קדמאי עלאי, מקמי רזא דנא, אברהם ויצחק, דהא מנהון אתון וינקא ההוא (נ"א מההוא) אתר.

האלהים הרועה אותי, מאי טעמא זמנא אחרא האלהים. אלא רזא עלאה איהו, והכא בריך להווא אתר, ברזא דאלהים חיים, מקורא דחיי, דמניה נפקין ברכאן. ובגין דא אדכר גרמיה בהאי אתר, ואמר, האלהים הרועה אותי, בגין דכל ברכאן דנגדי ממקורא דחיי, יעקב נטיל לון. וכיון דנטיל לון איהו, האי אתר נטל ברכאן, וכלא איהו תלייא (נ"א בדכורא) בדבורא. ועל דא ויברך את יוסף כתיב.

דף רכח ע"א

בגין כך, בכל אתר דברכאן אצטריכו לברכא, בעי קודשא בריך הוא לאתברכא בקדמיתא, ולבתר אתברכו אחרנין, ואי קודשא בריך הוא לא אתבריה בקדמיתא, אינון ברכאן לא (דף רכח ע"א) מתקיימין.

ואי תימא, הא יעקב דברכיה אבוה, ולא ברכיה לקודשא בריך הוא בקדמיתא. תא חזי, בשעתא דבריה יצחק ליעקב, לא ברכיה, עד דבריה לקודשא בריך הוא בקדמיתא. פיון דבריה לקודשא בריך הוא בקדמיתא, ברכיה ליעקב. מנא לן, דכתיב (בראשית כו) ויאמר ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה'. הכא קיים ברכה לקודשא בריך הוא. דכתיב, אשר ברכו ה', אתברך בקיימא דברכאן, ולבתר כתיב בתריה, ויתן לך וגו'. פיון דההוא שדה אתקיים בקיימא דברכאן, (ס"א בברכו, מיד

"זוהר היומי" לימוד כל ספר הזוהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ברכיה, ויתן לך האלהים, דההוא שדה רזא) דנפקי מיניה ברכאן, לבתר דאיהו אתקיים
בברכוי.

כגוונא דא בריך יעקב בקדמיתא לקודשא בריך הוא, ולבתר בריך לבנוי. תא
חזי, בצפרא בעי בר נש לאקדמא ברכאן לקודשא בריך הוא, ולבתר לשאר בני
עלמא, והא אוקימנא דכתיב בבקר יאכל עד וגו'.

ותא חזי, כד בעא יעקב לברכא לאינון בני יוסף, חמא ברוח קודשא דזמין
לנפקא מאפרים ירבעם בן נבט. פתח ואמר, מי אלה. משמע (ס"א מאי שנא) דאמר
בעבודה דא דסטרא דעבודה זרה (שמות לז) אלה אלהיך ישראל. אלא רזא איהו, כל
אינון סטרין דההוא חזיא בישא, ומסטרא דההוא רוח מסאבא ההוא חזיא. (שמות
רל"ז ע"ב) ואית מאן דרכיב עליה, וכד מזדווגן, אקרון אלה. ואינון מזדמנין
בעלמא, בכל אינון סטרין דלהון.

ורוח דקודשא אקרי זאת, דאיהו רזא דברית, רשימא קדישא דאשתכח תדיר
בפר נש, וכן (שמות טו) זה אלי ואנוהו, (ישעיה כה) זה ה'. (ס"א הוא יי) אבל אלין,
אקרון אל"ה, ועל דא כתיב, אלה אלהיך ישראל.

ובגין כך כתיב, (ישעיה מט) גם אלה תשכחנה, ואנכי רזא דזאת, לא אשכחך.
וכתיב, (איכה א) על אלה אני בוכיה, דההוא חובא גרמא לון למבפי פמה בכיין. דבר
אחר על אלה אני, מאי טעמא. בגין דאתייהיב רשו לאתר דא לשלטאה על
ישראל, ולחרבא בי מקדשא, ובגין דאתייהיב לון רשו לשלטאה, (ס"א כתיב, (איכה
א) על אלה אני בוכיה, רזא דמלה דא סטרא דמסאבא דאתייהיב לון רשו לשלטאה) אני
בוכיה, דא רוח קודשא דאקרי אני.

ואי תימא, הא כתיב, (דברים כח) אלה דברי הברית. הכי הוא ודאי, דכל אלין לא
מתקיימי, אלא מגו אלה, דתמן כל לווטין שריין, פמה דאוקימנא דאיהו ארוור.
ובגין דא אקדים ואמר אלה, דקיימא למאן דעבר דברי הברית. (ויקרא כז) אלה
המצות אשר צוה ה', בגין דכל פקודא דאורייתא לאתדכאה בר נש, ולא יסטי
מאורחא דא, ויסתמר מתמן, ויתפרש מנייהו. ואי תימא (בראשית ו) אלה תולדות נח.
הכי הוא ודאי, דהא נפק חם, דאיהו אבי כנען, וכתיב, (בראשית מט) ארוור כנען
ואיהו רזא דא דאלה.

ועל דא (ס"א כל הני התוכא סוספיתא דדהבא, ועל דא כתיב מי אלה, ישראל כד עבדון
עגלא) כתיב ויאמרו אלה אלהיך ישראל, וכל הני התוכא סוספיתא דדהבא. אהרן
קריב דהבא, דאיהו סטרא דיליה, דכליל איהו בתוקפא דאשא, וכלא חד, וסטרא
דא דהבא ואשא. (ד"א ל"ג לאתקפא) רוח מסאבא, דאשתכח תדיר במדברא, אשכח
אתר בההוא זמנא, לאתקפא ביה.

ומה דהווי ישראל דכיין מההוא זוהמא קדמאה דאטיל בעלמא, דגרים מותא לעלמא, כד קמו על טורא דסיני, לבתר אהדרו, וגרים לו כמלקדמין, לסאבא לון, ולא תתקפא עליהו. וגרים לון מותא, ולכל עלמא, לדריהון בתרייהו. הדא הוא דכתיב, (תהלים פב) אני אמרתי אלהים אתם וגו' אכן פאדם וגו'.

ועל דא כד חמא יעקב לירבעם בן נבט דעבד פוכבים ומזלות, ואמר אלה אלהיך, אנדעזע, ואמר מי אלה. כד בעא לבתר לברכא לון, בריך ליה (ס"א לשכינתא בקדמיתא, ולבתר) בריך (לון) לבנוי. כיון דברוך לקודשא בריך הוא בקדמיתא, לבתר מההוא אתר דברוך בקדמיתא, בריך לון. הדא הוא דכתיב המלאך הגואל אותי מפל רע וגו'.

דף רכח ע"ב

רבי יהודה פתח ואמר, (ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'. הא אוקמוה, דלא לצלי בר נש אלא סמוך לכותלא, ולא יהא מלה חציץ ביניה לבין כותלא. דכתיב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. מאי שנא בכלהו דצלי צלותא, דלא כתיב בהו ויסב פניו אל הקיר, דהא די ליה דיימא ויתפלל אל ה', דהא מאן דמצלי צלותא, איהו כיון דעתיה כדקא יאות, דהא כתיב במשה, (במדבר יא) ויתפלל משה אל ה'. (שמות יא) ויצעק משה אל ה' ולא כתיב (דף רכח ע"ב) ויסב פניו. הכא בחזקיהו, מאי טעמא ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, ולבתר ויתפלל.

אלא רזא דמלה איהו, דתנינן, חזקיהו בההוא זמנא לא הוה נסיב, ולא הוה ליה אנתו, ולא אוליד בנין, מה כתיב, (ישעיה לח) ויבא אליו וגו' כי מת אתה ולא תחיה, ותנינן כי מת אתה בעולם הזה, ולא תחיה בעולם הבא. מאי טעמא, בגין דלא אוליד בנין.

דכל מאן דלא אשתדל לאולדא בנין בהאי עלמא, לא מתקיים בעלמא דאתי, ולא יהא ליה חולקא בההוא עלמא. ואתתרכת נשמתיה בעלמא (דאתי), ולא אשכחתי נייחא באתר דעלמא. ודא הוא עונשא דכתיב באורייתא, (ויקרא כ) ערירים ימותו, ומתרגמינן בלא ולד. בגין דמאן דאיהו בלא ולד, כד אזיל בההוא עלמא, מית הוא תמן. מית בעלמא דין, ובעלמא דאתי. ועל דא כתיב כי מת אתה ולא תחיה.

ולא עוד, אלא דשכינתא לא שריא עלוי פלל, כדן כתיב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. אוליפנא דשוי רעיונוי, וכיון אנפוהי למיסב אתתא, בגין דתשרי עלוי שכינתא, רזא דקיר.

ובגין כך כתיב לבתר, ויתפלל אל ה', מפאן אוליפנא, דמאן דאית ביה חובא, ובעי למבעי רחמי עלוי, כיון אנפוי ורעיונוי, לאתקנא גרמיה מההוא חובא, ולבתר יבעי צלותא. כמא דאת אמר, (איכה ג) נחפשה דרכינו ונחקורה בקדמיתא, ולבתר

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

וּנְשׁוּבָה. אוֹף הָכָא, פִּיּוֹן דִּידַע חֲזַקְיָהּוּ חוּבְיָהּ, מַה פְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהּוּ פָּנְיוּ אֶל הַקִּיר, שׁוּי אַנְפוּי לְאַתְקָנָא לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא, דְּהָא לְגַבֵּי אַתְרָא דָא חַב.

בְּגִין דְּשְׁכִינְתָא כָּל נּוֹקְבֵי דְעֵלְמָא קִיַּיְמִין בְּסַתְרָהּ. מֵאֵן דָּאִית לִיהּ נּוֹקְבָא, שְׂרִיא אִיהִי לְגַבְיָהּ, וּמֵאֵן דְּלִית לִיהּ, לֹא שְׂרִיא לְגַבְיָהּ. וְעַל דָּא אַתְקִין גְּרַמְיָה לְגַבְיָהּ לְאַתְקָנָא, וְשׁוּי עֲלִיהּ לְאַתְנַסְבָּא, וּלְבַתֵּר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יי.

קִיר, דָּא הוּא אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, וְדָא שְׁכִינְתָא, כְּמָא דָּאִתְ אָמַר, (יְהוֹשֻׁעַ ג) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. קִיר, כְּמָא דָּאִתְ אָמַר, (יִשְׁעִיָּה כב) מְקַרְקַר קִיר וְשׁוּע. קְרַקְרָא וּנְהִימָא דְקִיר, דְּאִיהוּ אֲדוֹן, כַּד אַתְחַרִּיב בֵּי מְקַדְשָׁא, כְּמָא דָּאִתְ אָמַר, (יִרְמִיָּה לא) רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהּ, וְהָא אוֹקִימָנָא. וּבְגִין כֶּף וַיִּסַּב חֲזַקְיָהּוּ פָּנְיוּ אֶל הַקִּיר.

תָּא חֲזִי, בְּצִלוֹתָא מַה פְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה לח) אָנָּה יי זְכַר נָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ, רְמֹז הָכָא, דְּנִטְר בְּרִית קְדִישָׁא, וְלֹא סְאִיב לִיהּ, וְנִטְר לִיהּ כְּדָקָא יְאוּת. פְּתִיב הָכָא הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ, וּכְתִיב הֵתֵם (בְּרַאשִׁית יז) הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמִים וְאַתְנָה בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶיךָ, דְּנִטְר בְּרִית קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת. בְּאַמַּת וּבְלֵב שְׁלֵם, דְּאַתְפּוּוֹן בְּכָל אֵינּוֹן רְזִי מְהִימְנוּתָא דְכְּלִילָן בְּאַמַּת.

וְהַטּוֹב בְּעֵינֵיךָ עֲשִׂיתִי, דְּסַמְךָ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, וְהָא אוֹקִימָנָא. וְהָא אוֹקִימוּהָ חֲבַרְיָא, דְּאַתְפּוּוֹן לִיחַדָּא יַחַדָּא כְּדָקָא יְאוּת. וּבְגִין כֶּף, וַיִּבְרַךְ חֲזַקְיָהּוּ בְּכִי גְדוֹל, דְּלִית תְּרַעָא דְקִיַּיְמָא קַמִּי דְמַעִין. גְּאוּלָּה, דָּא הוּא מְלֶאכְדָּה גְּאוּלָּל, דְּדָא אִיהוּ דְאַשְׁתַּכַּח בְּכָל פְּרוּקָא דְעֵלְמָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

הַמְּלֶאכְדָּה גְּאוּלָּל אוֹתִי מִכָּל רַע. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, פִּיּוֹן דְּבְרִיךָ יַעֲקֹב וְאַתְפּוּוֹן מִתְתָּא לְעֵילָא, כְּדִין אַמְשִׁיךָ מַעִילָא לְתַתָּא, דְּכְתִיב הָאֱלֹהִים הֲרוּעָה אוֹתִי, פִּיּוֹן דְּאִיהוּ נְטִיל, יְהִיב בְּרַכָּאן לְהָאִי אַתְרָא, פִּיּוֹן דְּאַמְטִי בְּרַכָּאן לְהָאִי אַתְרָא, כְּדִין פִּתַּח וְאָמַר הַמְּלֶאכְדָּה גְּאוּלָּל וְגו'.

פִּתַּח וְאָמַר, (מַלְכִים א ח) פִּי הַכְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים אֶל מְקוֹם הָאָרוֹן וְגו'. תָּא חֲזִי, כְּרוּבִים בְּאַתְרָא וּבְנִסָּא הוּוּ קִיַּיְמִי, תְּלַת זְמַנִּין בְּיוֹמָא הוּוּ פּוֹרְשֵׁי גְדַפְיָהוֹן, וְסַכְכֵי עַל אֲרוֹנָא לְתַתָּא, דְּכְתִיב פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים, פּוֹרְשֵׁי לֹא פְתִיב, אֶלָּא פּוֹרְשֵׁי.

וְתָא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְלְעֵילָא, כְּרוּבִים, דְּיוֹקְנָא דְלַהוֹן כְּחִיזוּ רַבִּינִין, וְקִיַּיְמִין תַּחֲוֹת הָאִי אַתְרָא, מִיַּמִּינָא וּמִשְׁמַאלָא, וְאַלִּין אַתְבְּרַכֵּן בְּקַדְמִיתָא מֵהַנְּהוּ בְּרַכָּאן דְּנַגְדֵן מַעִילָא, וּמֵהַכָּא נַגְדֵי בְּרַכָּאן לְתַתָּא.

וְעַל דָּא פְתִיב, הַמְּלֶאכְדָּה גְּאוּלָּל אוֹתִי מִכָּל רַע. אוֹתִי, דְּנְטִיל בְּרַכָּאן מְגוּוֹנִין דְלְעֵילָא, וּכְיוּן דְּאִיהוּ נְטִיל, יְבַרְךָ אֶת הַנְּעָרִים, דָּא רְזָא דְכְרוּבִים, דְּמַנְיָהוּ נַגְדֵי (דף רכט ע"א) בְּרַכָּאן מַעִילָאִי לְתַתָּאִי (וּתַתָּאִי):

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

המלאך הגואל אותי מפל רע יברך את הנערים וגו'. רבי חייא פתח ואמר, (משלי ט) בית והון נחלת אבות, וכי נחלת אבות אינהו, והא קודשא בריך הוא יהיב פלא לבר נש. אלא, דכיון דאחסין ביתא לבר נש וממונא, לזמנין דאחסין פלא לבריה, ויהא אחסנא דאבות. אבל ומיי אשה משפלת, בגין דאתתא, כד אחסין לה בר נש, מעם קודשא בריך הוא אחסין לה, דהא לא יחסין לה קודשא בריך הוא לבר נש, אלא כד מכריזין עליה ברקיעא.

דקודשא בריך הוא מזווג זווגין, עד לא ייתון לעלמא. וכד זכו בני נשא לפום עובדיהון, הכי יהבי לון אתתא, וכלא אתגליין קמיה דקודשא בריך הוא, ולפום עובדין דזכאין, הכי מזווג זווגין.

ולזמנין דקא סליקו בקליטין, ואסטי ההוא בר נש ארחיה, סליק זווגיה לאחרא, עד דיכשר עובדוי, וכד יכשר עובדוי, או דמטי זמניה, אתדחי גבר מקמי גבר, ואתי האי ונטיל דיליה. ודא קשי קמי קודשא בריך הוא מפלא לדחיא בר נש מקמי גברא אחרא, ובגין כך קודשא בריך הוא איהו יהיב אתתא לבר נש, ומניה אתיין זווגין. ועל דא ומיי אשה משפלת.

בגין כך, קודשא בריך הוא יהיב פלא לבר נש. ואי תימא אשה משפלת ולא אחרא. תא חזי, אף על גב דקודשא בריך הוא אומין טבאן לבר נש למיהב ליה, והוא אסטי ארחוי מעם קודשא בריך הוא לגבי סטרא אחרא, מההוא סטרא אחרא דאתדבק ביה, ייתי ליה מאן דייתי, בכל (נ"א כל) קטרוגין, וכל בישין, ולא אתיין ליה מעם קודשא בריך הוא, אלא מההוא סטרא בישא דאתדבק ביה, באינון עובדין דעבד.

ועל דא, אתתא דלאו איהי משפלת, קרא על דא שלמה, (קהלת ז) ומוצא אני מר ממות את האשה. בגין דחובוי דבר נש, הוא משיף עליה, באינון עובדין דעבד. ועל דא כד קודשא בריך הוא אתרעי ביה בבר נש, בגין עובדוי דכשרון, איהו אומין ליה אנתו דאיהי משפלת, ופריק ליה בפורקון, מגו סטרא אחרא.

ועל דא אמר יעקב, המלאך הגואל אותי מפל רע. מאי מפל רע, דלא אודמנת לי אתתא, דאיהי מגו סטרא אחרא, ולא אערע פסול בזרעי (ס"א בערסי), דכלהו צדיקי ושלמי בשלימו, בגין דאתפרק מפל רע, ויעקב לא אתדבק בההוא סטרא אחרא כלל.

ועל דא, המלאך הגואל אותי מפל רע יברך את הנערים. מאי טעמא אתחזו לאתברכא, בגין דנטיר יוסף את קיימא קדישא, ועל דא אמר יוסף בני הם אשר נתן לי אלהים בזה, אחמי ליה רזא דברית דנטר ליה. ובגין דנטר ליה, אתחזו לאתברכא ואתחזי איהו לברכאן סגיאין. בגין דא לכלהו יהב ברכא חד, וליוסף

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ברכאן סגיאי, משמע דכתיב ברכות אביך גברו על ברכות הורי וגו', ברכות שדים ורחם תהיין לראש יוסף.

רבי יהודה פתח ואמר, (ר"ח ע"ב) (תהלים קכ"ג) אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים, האי קרא אוקמוה, אבל תא חזי, צלותא דבר נש דאתפון בה, איהו לעילא לעומקא עלאה, דמתמן נגדי כל ברכאן וכל חירו, ומתמן נפקי לקיימא כלא.

ועל דא יתיר יו"ד, בגין דלא פסיק יו"ד, מאתר דא לעלמין. ובגין דא כתיב, היושבי בשמים, אחיד לעילא, ברזא דחכמתא עלאה, ואחיד לתתא, דיתיב על פרסיא דאבהן, יתיב על פרסיא דאקרי שמים, ובגין כן היושבי בשמים כתיב.

ומהכא, כד ברכאן נגדי מעילא מעומקא דא, כלהו נטיל לון האי אתר דאקרי שמים, ומהאי נגדי לתתא, עד דמטו לצדיקייא קיימא דעלמא, ומהכא מתברכין כל אינון חיילין, וכל אינון משריין לזנייהו, והא אוקמוה.

דף רכט ע"ב

תא חזי, בשבעין ותריין נהורין, אסתלק עטרא דכל משריין, עגולא דעלמא, בשבעין דוכתי, חד עגולא לכלהו (לעיל נ"ג ע"ב) בגו ההוא עגולא נקודה חדא דקיימא באמצעיתא, מהאי נקודה, אתזנת כל ההוא עגולא, בית קדש הקדשים, איהו אתר (דף רכט ע"ב) לההוא רוחא דכל רוחין (ס"א הכא רזא דכל רזין) אתטמר בגויה. האי טמירו איהו בגו חילהא, טמירא איהו בגו לגו, כד סלקא דא, כלא סלקין אבתרה. חדא הוא דכתיב, (שיר השירים א) משכני אחריך גרוצה.

רבי חזקיה ורבי יוסי ורבי יהודה הוו אזלי באורחא, אמר רבי יוסי, כל חד וחד מינן לימא מלי דאורייתא. פתח רבי יהודה ואמר, (תהלים עט) אל תזכר לנו עונות ראשונים מהר יקדמונו וגו'. תא חזי, קודשא בריך הוא, ברחימותא דישראל, רחים לון, דאינון עדביה ואחסנתיה, לא מסתפל אחרא בדינייהו, בר איהו בלחודיה.

וכיון דאיהו מסתפל בדינייהו, אתמלי עלייהו רחמין, בגין דאיהו כאב דרחים על בנים, כמא דאת אמר, (תהלים קג) כרחם אב על בנים רחם ה' וגו'. וכיון דאשתכח לון חובין, מעבר לון ראשון ראשון, עד דאעבר לון לכלהו מקמיה. וכיון דאעבר לון מקמיה, לא אשתאר עלייהו חובין למיהב שלטנו לסטרא אחרא דדינא עלייהו.

אתי למיחב קמיה כדבקדמיתא, אינון חובין קדמאי דאעבר מקמיה חשיב עלייהו, ועל דא כתיב אל תזכר לנו עונות ראשונים מהר יקדמונו רחמיה וגו'. דאי רחמיה לא יקדימו עלייהו דישראל, לא יכלין לקיימא בעלמא. בגין דכמה אינון מארי דדינא קשיא, מארי תריסין, וכמה דלטורין דקיימי עלייהו דישראל לעילא,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ואלמלא דאקדים קודשא בריך הוא רחמים עליהו דישראל, עד לא ישגח בדיניהון, לא יכלין לקיימא בעלמא. ועל דא, מהר יקדמונו רחמיך פי דלוננו מאד. דלותא דעובדין טבין, דלותא דעובדין דכשרון. (קמי קודשא בריך הוא).

תא חזי, אלמלי יסגלון ישראל עובדין דכשרון קמי קודשא בריך הוא, לא הוו קאימו עליה עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות בעלמא, אבל ישראל אינון גרמין לשאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות לזקפא רישיהו בעלמא. דאלמלי ישראל לא יהון חטאן קמי קודשא בריך הוא שאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות אתפפין קמייהו.

ותא חזי, אלמלא דאמשיכו ישראל בעובדין בישין לסטר אחרא בארעא קדישא, הא אתמר, דלא שלטו שאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות בארעא קדישא, ולא אתגלו מעל ארעא. ועל דא פתיב, פי דלוננו מאד. דלית לן עובדין דכשרון פדקא חזי. ובגין כך פי דלוננו מאד מהר יקדמונו רחמיך.

רבי יוסי פתח ואמר, (תהלים ב) עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה, וכתיב, (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. תא חזי, כל בר נש דאתי למפלח ליה לקודשא בריך הוא, בצפרא ובפניא בעי למפלח ליה לקודשא בריך הוא.

בצפרא כד סליק נהורא, ואתערותא דסטר ימינא אתער בעלמא, פדין בעי בר נש לאתקשרא בימינא דקודשא בריך הוא, ולמפלח קמיה בפולחנא דצלותא. בגין דצלותא אחסין תוקפא לעילא, ואמשיך ברכאן מעומקא עלאה לכלהו עלמין, ומתמן אמשיך ברכאן לתתאי. ואשתכחו עלאין ותתאין מתברכאן, בהווא פולחנא דצלותא.

פולחנא דצלותא, דקא בעי בר נש למפלח קמי קודשא בריך הוא, (שמות כ"ט ע"א) בשמחה וברננה לאכללא לכנסת ישראל בינייהו, ולבתר לייחדא יחודא פדקא חזי. דכתיב, (תהלים ק) דעו פי ה' הוא אלהים, דא רזא דיחודא ברזא דפולחנא.

ועם כל דא, בעי בר נש למפלח קמיה דקודשא בריך הוא בחדוה, ולאחזאה חדוה בפולחניה, ואלין תרין שמחה ורננה, לקבל תרין אלין, תרין צלותין, תרין קורבנין ליומא לקבל תרין אלין, דאינון שמחה ורננה. שמחה בצפרא, ורננה ברמשא. ועל דא, (במדבר כח) את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים.

ועל דא, צלותא דערבית רשות איהי, בגין דההיא שעתא מחלק טרפא לכל חילהא, ו לאו שעתא לאדפרא (נ"א לאתברכא) אלא למיהב מזונא. ביממא היא מתברכת מתרין סטרין אלין, בצפרא וברמשא מגו שמחה ורננה, ובלייליא פליג

בְּרַכָּאן לְכֻלָּא פְּדָקָא חֲזִי, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (משלי לא) וּתְקַם בְּעוֹד לִילָה וּתְתֵן טָרְף לְבֵיתָהּ וְגו'.

דף רל ע"א

פְּתַח רַבִּי חֲזַקְיָה וְאָמַר, (תהלים קמא) תִּכּוֹן תְּפִלְתֵי קְטָרְת לְפָנֶיךָ מִשְׁאֵת כְּפֵי מִנְחַת עָרֵב. אִמְאֵי מִנְחַת עָרֵב וְלֹא צְלוֹתָא (דף רל ע"א) דְּצַפְרָא, דְּלֹא כְּתִיב תִּכּוֹן תְּפִלְתֵי בְּבִקְרָא. אֲלֵא הֲכִי אֲתַמַּר, תִּכּוֹן תְּפִלְתֵי קְטָרְת לְפָנֶיךָ, קְטָרְת לֹא אֲתִיָּא אֲלֵא עַל חֲדוּהָ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (משלי כז) שֶׁמֶן וּקְטָרְת יִשְׁמַח לֵב. וְעַל דָּא כְּהֵנָּא כִּד אַדְלִיק בּוֹצִינִין, הוּוּהּ מְקָרִיב קְטָרְת, כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (שמות ל) בְּהִטִּיבוּ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירְנָה וּבְהִעֲלוֹת אַהֲרֹן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין הָעֲרִיבִים יִקְטִירְנָה. בְּצַפְרָא, עַל חֲדוּהָ, דְשַׁעְתָּא גְרִימִים. בְּרַמְשָׂא, לְמַחְדֵי סֵטֵר שְׂמָאֲלָא, וְהֲכִי אֲתַחֲזִי. וְלַעֲלֵם לֹא אֲתִי אֲלֵא עַל חֲדוּת.

וְתָא חֲזִי קְטָרְת מְקָשֵׁר קְשָׁרִין, וְאֲחִיד לְעֵילָא וְתַתָּא, וְדָא אֲעֵבֵר מוֹתָא וּקְטָרוּגָא וְרוּגְזָא, דְּלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה בְּעֵלְמָא. כְּמָה דְכְּתִיב, (במדבר יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁים קְטָרְת וְהוֹלֵךְ מְהֵרָה וְגו'. לְבַתֵּר דָּא כְּתִיב, וַיִּרְץ (אהרן) וְגו', וַיִּכְפֹּר עַל הָעַם, וְכְתִיב, וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה. בְּגִין דְּלֹא יְכַלִּין כָּל סֵטְרִין בִּישִׁין וְכָל מְקָטְרִין לְמִיקָם קָמֵי קְטָרְת. וְעַל דָּא אִיהוּ רְזָא (ס"א חדוה) דְּכֻלָּא וּקְשׁוּרָא דְּכֻלָּא.

וּבְשַׁעְתָּא דְּמִנְחָה, דְּדִינָא שְׂרִיָּא בְּעֵלְמָא, אֲתַכּוּוֹן דוּד בְּהוּוּא צְלוֹתָא. דְכְּתִיב, תִּכּוֹן תְּפִלְתֵי קְטָרְת לְפָנֶיךָ וְגו'. וְהֵאֵי צְלוֹתָא דְּסֻלִּיק, יַעֲבֵר רוּגְזָא דְּדִינָא קְשִׂיָּא, דְּשַׁלִּיט הַשְׁתָּא בְּהֵאֵי זְמַנָּא, בְּהוּוּא קְטָרְת. דְּדַחֵי וְאֲעֵבֵר קָמִיָּה כָּל רוּגְזָא, (דסליק השתא בהאי שעתא בהווא קטרת דאעדי כל רוגזא) וְכָל קְטָרוּגָא דְּעֵלְמָא, (ס"א ל"ג היינו דכתיב) (ס"א מאי טעמא בגין דאיהי) מִנְחַת עָרֵב, דְּדִינָא תְּלִיָּא בְּעֵלְמָא.

תָּא חֲזִי, כִּד אֲתַחֲרַב בֵּי מְקַדְשָׁא, בְּשַׁעְתָּא דְּאֲתוּקָד, זְמַן מִנְחָה הוּוּהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָּנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צְלָלֵי עָרֵב. מֵאֵן צְלָלֵי עָרֵב. אִינוּן מְקָטְרִין דְּעֵלְמָא, וְרוּגְזֵי דְּדִינִין, דְּזְמִינִין בְּהֵאֵי שַׁעְתָּא. וְעַל דָּא תְּנִינֵן, דְּבַעֵי (שמות ל"ז ע"ב) בַּר נֶשׁ לְכוּנָא דְּעֵתִיָּה, בְּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה. בְּכֻלְהוּ צְלוֹתָא בְּעֵי בַר נֶשׁ לְכוּנָא דְּעֵתִיָּה, וּבְהֵאֵי צְלוֹתָא יִתִּיר מְכֻלְהוּ, בְּגִין דְּדִינָא שְׂרִיָּא בְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא זְמַן צְלוֹתָא דְּמִנְחָה, יִצְחַק תְּקִין לִיה, וְהָא אוּקְמוּת.

עַד דְּהוּוּ אֲזִיל, אֲעֵלוּ בְּחַד טוּרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאֵי טוּרָא דְּחֻלָּא, נִהָךְ וְלֹא נִתְעַכֵּב הֲכָא, בְּגִין דְּטוּרָא דְּחֻלָּא הוּא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הוּוּהּ חַד, הוּוּהּ אֲמִינָא הֲכִי. דְּהָא תְּנִינֵן, דְּמֵאֵן דְּאֲזִיל יְחִידָאֵי בְּאוּרְחָא, אֲתַחֲזִיב בְּנַפְשֵׁיהּ. אֲבָל תְּלַתָּא לֹא. וְכָל חַד וְחַד מִינֵן, אֲתַחֲזִי דְּלֹא תַעֲדֵי מִינֵן שְׂכִינְתָּא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אמר רבי יוסי, הא תנינן דלא יסמוך בר נש על נסא. מנלן, משמואל. דכתיב, (שמואל א טז) איך אלך ושמע שאול והרגני, והא אתחזי שמואל יתיר מינן. אמר ליה, אפילו הכי, איהו תוה חד, והזיקא אשתכח לעינא. אבל אנן תלתא, והזיקא לא אשתכח לעינא. דאי משום מזיקין. הא תנינן, דלתלתא לא מתחזי ולא מזקי. ואי משום לסטים, לא משתכחי הכא, דהא רחיק מיישובא האי טורא, ובני נשא לא משתכחי הכא. ברם דחילו הוא, דחיוון ברא דמשתכחין הכא.

פתח ואמר. המלאך הגואל אותי מפל רע, האי קרא אית לאסתכלא ביה, (ס"א ל"ג דהא כתיב) הגואל, אשר גאל מפעי ליה, מאי הגואל. בגין דהוא משתכח תדיר לגבי בני נשא, ולא אעדי מבר נש זכאה לעלמין.

תא חזי, המלאך הגואל אותי דא שכנתא, דאזיל עמיה דבר נש תדיר, ולא אעדי מניה, כד בר נש נטיר פקודי אורייתא. ועל דא יודהר בר נש, דלא יפוק יחידאי באורחא. מאי יחידאי, דיודהר בר נש למטר פקודי דאורייתא, בגין דלא תעדי מניה שכנתא, ויצטרך למיזל יחידאי, בלא זווגא דשכנתא.

תא חזי, כד נפיק בר נש לאורחא, יסדר צלותא קמי מאריה, בגין לאמשכא עליה שכנתא, ולבתר יפוק לאורחא, וישכח זווגא דשכנתא, למפרק ליה באורחא, ולשזבא ליה בכל מה דאצטרך.

דף רל ע"ב

מה פתיב ביעקב, (בראשית כח) אם יהיה אלהים עמדי, דא זווגא דשכנתא. ושמרני בדרך הזה, למפרק לי מכלא, ויעקב יחידאי הוה (דף רל ע"ב) בההוא זמנא, ושכנתא אזלת קמיה. כל שכן חברייה דאית בינייהו מלין דאורייתא, על אחת כמה וכמה. (אמר רבי יוסי, ודאי כך הוא, אדהכי מאיך שמשא לערבא.)

אמר רבי יוסי, מאי נעביד, אי נתעכב הכא, הא יומא מאיך למיעל. אי נהך לעילא, טורא רב איהו, ודחילו דחיוון חקלא דחילנא. אמר רבי יהודה, תוהנא עלך רבי יוסי. אמר ליה הא תנינן דלא יסמוך בר נש על ניסא, דקודשא בריך הוא לא ירחיש ניסא בכל שעתא. אמר ליה, הני מילי יחידאי, אבל אנחנא תלתא, ומלי אורייתא ביננא, ושכנתא עמנא, לא דחילנא.

עד דהוו אזלי, חמו לעילא בטורא, טנרא חד, וחד מערתא בגווה. אמר רבי יהודה, ניהך וניסק לההוא טינרא, דאנא חמי חדא מערתא תמן. סליקו לתמן, וחמו ההיא מערתא. אמר רבי יוסי, דחילנא, דילמא ההיא מערתא אתר דלחיוון איהו, ולא יפגעו לון הכא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אמר רבי יהודה לרבי חזקיה, הא חמינא דרבי יוסי דחיל איהו, אי תימא בגין דאיהו חטאה. דכל מאן דדחיל, חטאה איהו. דכתיב, (ישעיה לג) פחדו בציון חטאים, הא לאו איהו חטאה, (והא) וכתיב, (משלי כח) וצדיקים ככפיר יבטח. אמר רבי יוסי, בגין דנזקא שכית.

אמר ליה, אי נזקא שכית, הכי הוא. אבל הכא לא אשתכח נזקא. ולבתר דאנן ניעול למערתא, לא ליעול נזקא לצערא לן. עאלו למערתא, אמר רבי יהודה, נפלוג ליליא לתלת משמרות דהוי ליליא, כל חד וחד מנן, ליקום על קיומיה, בהני תלת סטרי ליליא ולא נדמוך.

פתח רבי יהודה ואמר, (תהלים פט) משפיל לאיתן האזרחי, האי תושבחתא, אברהם אבינו אמרה, בשעתא דאשתדל בפולחנא דקודשא בריך הוא, ועביד חסד עם בני עלמא, דישתמודעון כלא לקודשא בריך הוא, דקודשא בריך הוא שליט על ארעא ואקרי איתן. בגין דאתקיף בתקיפו ביה בקודשא בריך הוא.

חסדי ה' עולם אשירה, וכי מסטרא דחסידים אתיין לזמרא, אלא הכא אתכליל סטרא דשמאלא בימינא, ועל דא קודשא בריך הוא נסי לאברהם, ובחין ליה. והא אתמר דיצחק בר תלתין ושבע שנין הוה בההוא זמנא. מאי נסה את אברהם, נסה את יצחק מבעי ליה. אלא נסה את אברהם, דישתכח בדינא, ולא תכללא בדינא, דישתכח שלים פדקא יאות. ועל דא חסדי ה' עולם אשירה.

דבר אחר חסדי ה' עולם אשירה, אינון חסדים דקודשא בריך הוא עביד עם עלמא. (תהלים פט) לדור ודור אודיע אמונתך בפי, טיבו וקשוט דעביד עם כלא. לדור ודור אודיע אמונתך, דא מהימנותא דקודשא בריך הוא דאודע אברהם בעלמא, ואדכר ליה בפומא דכל בריין. ועל דא אודיע אמונתך בפי.

וקודשא בריך הוא אודע ליה לאברהם רזא דמהימנותא, וכד ידע רזא דמהימנותא, ידע דאיהו עיקרא וקיומא דעלמא, דבגיניה אתברי עלמא, ואתקיים. הדא הוא דכתיב, (תהלים פט) פי אמרתי עולם חסד יבנה וגו'. דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא, חמא דלא יכיל למיקם, עד דאושית ימינא עליה ואתקיים. ואי לאו דאושית ימינא עליה, לא אתקיים. בגין דעלמא דא בדינא אתברי, והא אוקימנא.

ואתמר בראשית, ורזא כללא חדא, תרין גוונין הכא, בראשית, אף על גב דאמרן שירותא מתתא לעילא, ראשית הכי נמי מעילא לתתא, וקאמרינן ב' ראשית, פדקאמרינן בית קדש הקדשים, דהאי אתייהיבת לההוא ראשית, ומלה כלילא איהי כחדא.

ובהאי בי”ת אתברי עלמא דא, ולא אתקיים אלא בימינא. והא אוקמוה. בהבראם, באברהם כתיב. ובגין כך, אמרתי עולם חסד יבנה. ובנינא קדמאה דעלמא (ההוא עולם), תהוא נהורא דיומא קדמאה, הוה ביה לקיימא. ולבתר ביומא תניינא, בשמאלא. ובהנהו אתקין שמים. וכתיב, שמים תכין אמונתך בהם. דבר אחר, שמים תכין אמונתך בהם, שמים באינון חסדים אתקנו, ורזא דאמונה אתקנת בהו, דלית תקונהא אלא מגו שמים. (תהלים פט) פרתי ברית לבחירי, דא הוא רזא דמהימנותא.

דף רלא ע”א

דבר אחר, דא איהו (דף רלא ע”א) צדיק דמיניה נפקין ברכאן לכלהו תתאי, וכל (אינון) חיוון קדישן, כלהו אתברכאן, מן תהוא נגידו דנגיד לתתאי, ובגין כך כתיב, פרתי ברית לבחירי. (תהלים פט) נשבעתי לדוד עבדי, דא רזא דמהימנותא, דאיהו קיימא תדיר בצדיק דא. קיימא דעלמא, דלא יתבדרון לעלמין, בר בזמנא דגלותא, דנגידו דברכאן אתמנעו. ורזא דמהימנותא לא אשתלים, וכל חדוון אתמנעו. וכד עייל ליליא, מההוא זמנא, חדוון לא עאלו קמי מלכא.

ואף על גב דחדוון לא אתערו, אבל לבר קיימי ומזמרי שירתא. וכד אתפליג ליליא, ואתערותא סלקא מתתא לעילא, פדין קודשא בריך הוא אתער כל חילי שמיא לבכיה, ובעט ברקיעא, ואודעזען עלאי ותתאי.

ולית נייחא קמיה, בר בזמנא דמתערי לתתא באורייתא. פדין, קודשא בריך הוא וכל אינון נשמתין דצדיקיא (דעמיה), כלהו צייתין וחדדין לההוא קלא וכדין נייחא. (ס”א קמיה ואתי נייחא לכהו נשמתין דצדיקיא עמיה) (קמיה אשתכח). בגין דמיומא דאתחריב מקדשא לתתא, אומי קודשא בריך הוא, דלא ייעול בגו ירושלם דלעילא, עד דיעלון ישראל לירושלם דלתתא. דכתיב, (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר, והא אוקמוה חברייא.

וכל אינון מזמרי, קיימי לבר, ואמרי שירתא, בתלת פלגי ליליא וכלהו משבחן בתושבחתן ידיעאן, וכלהו חילי שמיא, כלהו מתערי בליליא, וישראל ביממא. וקדושה לא מקדשי לעילא, עד דמקדשי ישראל לתתא, וכדין כל חילי שמיא מקדשי שמא קדישא כחדא. ועל דא ישראל קדישין, מתקדשין מעלאי ותתאי (ס”א בגין דקדושה דשמא דקודשא בריך הוא לא סליק אלא מעילא ומתתא) כחדא. הדא הוא דכתיב, (ויקרא יט) קדושים תהיו כי קדוש אני ה’ אלהיכם.

סדר הלימוד ליום ג כסלו [יום 62 בשנה]

פָּתַח רַבִּי יוֹסֵי וְאָמַר, (איוב לח) עַל מַה אֲדַנְיָה הִטְבְּעוּ, הַאִי קָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִיה, בְּגִין דְּכַד בְּרָא עֲלֵמָא, לֹא בְרָא לִיה אֱלָא עַל סְמְכִין, דְּאִינוּן ז' סְמְכִין דְּעֲלֵמָא. כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (משלי ט) חֲצַבָה עֲמוּדֵיהָ שְׁבַעָה, וְאִינוּן סְמְכִין לָא אֲתִידַע עַל מַה קְיָיִמִין.

בְּגִין דְּאִיהוּ רְזָא עֲמִיקָא סְתִימָא דְכָל סְתִימָן. וְעֲלֵמָא לֹא אֲתַבְּרִי, עַד דְּנִטְל אַבְנָא חָדָא, וְאִיהוּ אַבְנָא דְאֲתַקְרִי אַבְן שְׁתִּיָּה, וְנִטְל לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְזִרְק לָהּ לְגוּ תְהוּמָא, וְאֲתַנְעִיץ מְעִילָא לְתַתָּא, וּמְנִיָּה אֲשְׁתִּיל עֲלֵמָא. וְאִיהִי נְקוּדָה אֲמַצְעִיתָא דְעֲלֵמָא, וּבִהִאי נְקוּדָה קְיָיִמָא קִדְשׁ הִקְדָּשִׁים. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (איוב לח) אוּ מִי יֵרָה אַבְן פְּנִתָּהּ. כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (ישעיה כח) אַבְן בַּחַן פְּנֵת יִקְרַת. וְכְּתִיב, (תהלים קיח) אַבְן מֵאִסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.

תָּא חֲזִי, הַאִי אַבְן אֲתַכְרִי מֵאֲשָׁא וּמְרוּחָא וּמְמִיא, וְאֲתַגְלִיד מִכְּלָהוּ, וְאֲתַעֲבִיד אַבְנָא חָדָא, וְקִיָּיִמָא עַל תְּהוּמִי, וְלִזְמַנִּין נְבַעִין מְנִיָּה מִיא, וְאֲתַמְלִיין תְּהוּמִי. וְהַאִי אַבְנָא קְיָיִמָא לָאֵת בְּאֲמַצְעִיתָא דְעֲלֵמָא, וְהַאִי אִיהוּ אַבְן דְּקִיָּים וְאֲשְׁתִּיל יַעֲקֹב, שְׁתִּילוּ וְקִיָּיִמָא דְעֲלֵמָא. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית לא) וַיִּקַּח יַעֲקֹב אַבְן וַיְרִימֶהָ מִצִּבְעָה.

וְהַאֲבֵן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצִּבְעָה וְגו', (בראשית כט) וְכִי הָאִי אַבְן שְׁוִי לִיָּה יַעֲקֹב. וְהָאִי הַאִי אַבְן אֲתַבְּרִי בְּקַדְמִיתָא, כְּדָ בְרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא. אֱלָא דְשְׁוִי לָהּ (נ"א וכי השתא שוי ליה יעקב. והא עד לא אתברי עלמא הוות, אלא דיעקב שוי לה) קִיָּיִמָא דְלְעִילָא וְתַתָּא, וְעַל דָּא אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצִּבְעָה כְּתִיב. מֵאִי אֲשֶׁר שְׁמִתִּי, דְכְּתִיב, יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים, דְשְׁוִי מְדוּרָא דְלְעִילָא הַכָּא.

תָּא חֲזִי, הַאִי אַבְן אִית עֲלָה שְׁבַעָה עֵינִים. כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (זכריה ג) עַל אַבְן אַחַת שְׁבַעָה עֵינִים, עַל מַה אֲתַקְרִיאַת שְׁתִּיָּה. חַד דְּמְנָה אֲשְׁתִּיל עֲלֵמָא. וְחַד, שְׁתִּיָּה. שְׁתִּיָּה, דְשְׁוִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָהּ, לְאֲתַבְּרָכָא מְנָה עֲלֵמָא, בְּגִין דְּעֲלֵמָא מְנָה מִתְבְּרָכָא.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְעָאֵל שְׁמֵשָׁא, הַנִּי כְּרוּבִים דְקִיָּיִמִין בְּהַאִי דּוּכְתָא, וְהוּוּ יְתַבִּי בְּאֵת, הוּוּ אַקְשָׁן גְּדַפְיָהוּ לְעִיל, וּפְרָשִׁי לִזֶּן, וְאֲשְׁתַּמַּע קוּל נְגוּנָא דְגְּדַפְיָהוּ לְעִילָא, וְכַדִּין שָׂרָאן לְנַגְנָא אִינוּן מְלָאכִין, דְאֲמַרִי שִׁירְתָּא בְּשִׁירוּתָא דְלִילִיא, בְּגִין דִּיסְלַק יְקָרִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִתַּתָּא לְעִילָא. וּמֵאִי שִׁירְתָּא הוּוּ אָמְרוּ, הַהוּא נְגוּנָא דְגְּדַפְיָהוּ דְכְּרוּבִים, (תהלים קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה' וְגו', שְׂאוּ יְדֵיכֶם קִדְשׁ וְגו', וְכַדִּין (אינון) אִיהוּ שִׁירְתָּא לְאִינוּן מְלָאכִי עֲלָאִי לְזַמְרָא.

דף רלא ע”ב

במשמרתא תניינא, הני פרובים (דף רלא ע”ב) אקשי גדפיהו לעילא, ואשתמע קול נגונא דלהון, וכדין שראן לנגנא אינון מלאכין דקיימין במשמרתא תניינא. ומאי שירתא הוּו אמרי בהאי שעתא, נגונא דגדפיהו דכרובים, (תהלים קכה) הפוטחים בה' פהר ציון לא ימוט וגו'. וכדין (ההוא) איהו (שירתא) שירותא לאינון דקיימי בהאי משמרה תניינא לנגנא.

במשמרה תליתאה, הני פרובים אקשו גדפיהו ואמרי שירתא, ומאי היא. (תהלים קיג) הללויה הללו עבדי ה' וגו', יהי שם ה' מבורך וגו', ממזרח שמש וגו'. פדין אינון מלאכין דקיימי במשמרה תליתאה, פלהו אמרי שירתא.

וכלהו כוכבי ומזלי דברקיעא פתחי שירתא. כמה דכתיב, (איוב לח) בָּרֶן יַחַד כּוֹכְבֵי בָקָר וַיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. וכתיב, (תהלים קמח) הללוהו כל כוכבי אור, דהא אינון ככבי דנהורא, מנגנן על נהורא. (ס”א דמנן על שירתא).

כד אתי צפרא, וכדין נטלי שירתא אפתייהו דישראל (ס”א ישראל) לתתא, וסלקא יקריה דקודשא בריך הוא, מתתא ומלעילא. ישראל לתתא ביממא, ומלאכי עלאי לעילא בליליא, וכדין אשתלים שמא קדישא בכל סטרין.

והאי אבן דקאמר, פלהו מלאכי עלאי, וישראל לתתא, פלהו אתקפו בהאי אבן, ואיהי סלקא לעילא, לאתעטרא גו אבהן ביממא. ובליליא, קודשא בריך הוא אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן.

זכאין אינון כל דקיימי בקיימיהו, ומשתדלין באורייתא בליליא. בגין דקודשא בריך הוא וכל אינון צדיקיא דבגנתא דעדן, שמעו קלייהו דבני נשא, אינון דמשתדלי באורייתא. כמה דכתיב, (שיר השירים ח) היושבת בגנים וגו'.

תא חזי, האי אבן, איהו אבן טבא. ודא הוא רזא דכתיב, (שמות כח) ומלא את בו מלואת אבן ארבעה טורי אבן. ואלין אינון סדרין (דאשלמותא) דאבן טבא, אשלמותא דאבן יקרה. בגין דאית (אשלמותא) אבן אחרא. דכתיב, (יחזקאל לו) והסירותי את לב האבן וגו'. וכתיב, (יחזקאל לו) ואת רוחי אתן בקרבכם. והאי איהו (ישעיה כח) אבן בחן פנת יקרת ואוקמוה.

ועל רזא דא פתיב, (שמות לא) לוחות האבן, דאינון לוחות אתגזרו מהכא, ועל דא אקרין על שמיה דהאי אבן. והאי הוא רזא דכתיב, (בראשית מט) משם רועה אבן ישראל (ס”א הא ודאי אבן ישראל אקה) כמה דאתמר.

פתח רפי חזקיה ואמר, (שמות כח) והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה, אלין אבני יקרין עלאין, דאתקרין אבני המקום, כמא דאת אמר, (בראשית

כח ויקח מאבני המקום. והא אוקמוה. (שמות לט ועי”ש) והאבנים על שמות בני ישראל, כמה דאית (י”ב אבנים) י”ב שבטים לתתא, הכי נמי לעילא תריסר שבטין, ואינון תריסר אבנין קירין, וכתיב, (תהלים קכב) ששם עלו שבטים שבטי יה (דא רזא) עדות לישראל, דא ישראל, רזא דלעילא. וכלהו להודות לשם ה’, ועל דא והאבנים תהיין על שמות בני ישראל.

וכמה דאית י”ב שעי ביממא, הכי אית י”ב שעי בליליא, ביומא לעילא, בליליא לתתא, כלא דא לקבל דא, הני י”ב שעי בליליא מתפלגי לתלת פלגאן, וכמה ממני תריסין קיימי תחותיהו, דרגין על דרגין, כלהו ממנן בליליא, ונטלי טרפא בקדמיתא.

וכדין כד אתפליג ליליא, קיימין תריין (סתרין) סדרין מסטרא דא, ותריין סדרין מסטרא אחרא, (ס”א ודא) ורוחא עלאה נפק (ס”א נשיב) בינייהו, וכדין כל אינון אלנין דבגנתא דעדן, כלהו פתחי שירתא, וקודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן. הדא הוא דכתיב, (דברי הימים א יז) אז ירננו עצי היער מלפני יי, כי בא לשפוט את הארץ. כמה דכתיב, (ישעיה יא) ושפט בצדק דלים. בגין דמשפט עאל בינייהו ואתמלייא מנה (ס”א מניה) גן עדן.

ורוחא דצפון אתער בעלמא, וחדוה אשתכח ונשיב ההוא רוחא באינון בוסיין, וסלקין ריחין לעילא, ומתעטרין (ס”א ומתערין) צדיקיא בעטרייהו, ומתהון מגו זיוא דאספקלריאה דנהרא.

דף רלב ע”א

זכאין אינון צדיקיא, דזכאן לההוא נהורא עלאה, וההוא נהורא דאספקלריאה דנהרא, נהיר לכל סטרין, וכל חד וחד מאלין צדיקיא, נטיל לחולקיה כדקא תזי ליה, והוה נטיל (ס”א והכי נהיר) כל חד וחד כפום עובדוי דעבד בהאי עלמא, (מאינון) אית מנהון דמתכספי, מההוא נהירו דנטיל חבריה (דף רלב ע”א) יתיר ונהיר, והא אוקמוה.

חולקיה דליליא, מפד שארי ליליא למיעל. כמה גרדיני נמוסין מתערין, ושטאן בעלמא, ופתחין (קע”ב ע”ב) סתימין, ולבתר כמה זינין לזנייהו, כמה דאוקימנא. וכדין כד אתפליג ליליא, סטרא דצפון נחית (נהיר נהירו) מעילא לתתא, ואחיד ביה בליליא, עד תריין חולקין דליליא.

ולבתר סטרא דדרום אתער, עד דאתי צפרא. וכד אתי צפרא, כדין דרום וצפון אחידו ביה, וכדין אתאן ישראל לתתא, סלקין לה בצלותהון ובעותהון לעילא, עד דסלקא ואתגניזת בינייהו. ונטלא ברכאן מרישא (דמלכא) דכל רישין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

וּאֶתְבָּרַךְ מֵהָהוּא טָלָא דְאֶתְמַשְׁכָּא מְלַעֲיָא. וּמֵהָהוּא טָלָא פְרִישׁ לְכַמָּה סְטָרִין, וְכַמָּה רַבּוּן אֶתְזַנּוּ מִנִּיהָ מֵהָהוּא טָלָא, וּמִנִּיהָ עֵתִידִין לְאַחֲיָא מִיִּתְיָא. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה כו) הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרַיִם כִּי טַל אֹרֹתוֹת טָלָה. טָלָא מְאִינוֹן נְהוּרִין עֲלָאִין דְנִהְרִין לְעֵילָא.

עַד דְהוּוּ יִתְבִי אֶתְפְּלִיג לִילְיָא, אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי, הַשְׁתָּא רוּחָא דְצַפּוֹן אֶתְעַר, וְלִילְיָא אֶתְפְּלִג, וְהַשְׁתָּא עֲדָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תְּאִיב לְקַלְהוֹן דְצִדִיקָא בְּהַאי עֲלָמָא, אִינוֹן דְמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא. הַשְׁתָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא צִיַּת (לקול מלייהו) לֵן בְּהַאי אֶתְר, לָא נְפָסוּק מְלִי דְאוּרִייתָא.

פְּתַח וְאָמַר, הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, הָא אֶתְמַר וְאוּקְמוּהָ. אָבֵל תָּא תָּא חֲזִי, פְּתִיב, (שמות כג) הִנֵּה אֲנֹכִי שׁוֹלַח מְלֶאךָ וְגו', דָּא הוּא מְלֶאךָ דְאִיהוּ פְּרוּקָא דְעֲלָמָא, נְטִירוֹ דְבְנֵי נְשָׂא, וְהַאי אִיהוּ דְאֶזְמִין בְּרַכָּאן לְכָל עֲלָמָא, בְּגִין דְאִיהוּ נְטִיל לֹון בְּקַדְמִיתָא, וְלְבַתֵּר אִיהוּ אֶזְמִין לֹון בְּעֲלָמָא. וּבְגִין דָּא פְּתִיב, הִנֵּה אֲנֹכִי שׁוֹלַח מְלֶאךָ לְפָנֶיךָ. (שמות לג) וְשַׁלַּחְתִּי לְפָנֶיךָ מְלֶאךָ.

וְהַאי אִיהוּ מְלֶאךָ דְלֹזְמִינִין דְכַר וְלֹזְמִינִין נוֹקְבָא, וְהַכִּי אִיהוּ. דְבִזְמַנָּא דְאִיהוּ אֶזְמִין בְּרַכָּאן לְעֲלָמָא (לעילא), כְּדִין אִיהוּ דְכַר, וְאֶקְרִי דְכַר. כְּדִכּוּרָא דְאֶזְמִין בְּרַכָּאן (לתתא) לְנוֹקְבָא, הַכִּי אִיהוּ אֶזְמִין בְּרַכָּאן לְעֲלָמָא. וּבִזְמַנָּא דְקִיַּמָּא בְּדִינָא עַל עֲלָמָא, כְּדִין אֶקְרִי נוֹקְבָא. כְּדִין אִיהוּ עוֹבְרָא, הַכִּי אִיהוּ אֶתְמַלִּי מִן דִּינָא, וְכְדִין אֶקְרִי נוֹקְבָא. וְעַל דָּא לֹזְמִינִין אֶקְרִי דְכּוּרָא, וְלֹזְמִינִין אֶקְרִי נוֹקְבָא, וְכֹלָא רִזָּא חֲדָא.

דף רלב ע"ב

כְּגוּוֹנָא דָּא פְּתִיב, (בראשית ג) וְאֵת לְהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, מְלֶאכִין אֵת שְׁלוּחַן בְּעֲלָמָא, דְמִתְהַפֶּכִין לְכַמָּה גּוּוֹנִין, לֹזְמִינִין נוֹקְבֵי, לֹזְמִינִין דְכּוּרֵי, לֹזְמִינִין דִּינָא, לֹזְמִינִין רַחֲמֵי, וְכֹלָא בְּחַד גּוּוֹנָא. כְּגוּוֹנָא דָּא הַאי מְלֶאךָ, בְּגוּוֹנִין סְגִיָּאִין אִיהוּ, וְכֹל גּוּוֹנִין דְעֲלָמָא, כְּלָהוּ אִיתְנְהוּ בְּהַאי אֶתְר. וְרִזָּא דָּא, (יחזקאל א) כְּמִרְאָה הִקְשַׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵינֵי בְּיּוֹם הַגִּשָּׁם כִּן מִרְאָה הַנִּגְזָה סָבִיב הוּא מִרְאָה דְמוֹת כְּבוֹד ה'. וְכַמָּה דְאֵית בֵּיה כָּל אִינוֹן גּוּוֹנִין, הַכִּי נְמִי אֶנְהִיג לְכָל עֲלָמָא: (דף רלב ע"ב)

תוספתא רחמי עלי, מארי דסכלתנו אסתפלו, הורמני ידיען בקולפי דסיכתא, קריבו למנדע, מאן מנכון מארי דעיינין בסכלתנו, וידע בשעתא דסליק ברעותא דרזא דרזין, לאפקא תלת גוונין כחדא כלין, ואינון, חוור וסומק וירוק, תלת גוונין כחדא אשתליבאן דא עם דא, מזדווגן (ס"א מזדלגן) דא עם דא, מגרופיא תתאה אצטבע, ונפקא מגו גוונין אלין. וכל גוונין אלין, אתחזון בהאי. חיזו איהו לאסתפל, כעניא דבדולחא אתחזי בשעתא. כגוונא דבטש בגווה, הכי אתחזי לבר. אלין תלת גוונין סחרן להאי, וגוונא אזלא סלקא ונחתא קסטורין דקטרא קביעי בגוון (ס"א בגווה). גוונין סחרין (ס"א גוונין) כלין כחדא, סלקין לה לעילא ביממא, ונחתא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

בליליא. שרגא דדליק אתחזי בליליא, ביממא אסתתרת נהורא, טמירא במאתן וארבעין ותמניא
עלמין, פלהו אזלין לגווה (ס"א בגינה) מלעילא לתתא, גו תלת מאה ושתין וחמש שייפין גניזא
ואתכסיא לתתא. מאן דמפשפש לאשכחא לה, יתבר גדפין קליפין טמירין, ויפתח תרעין. מאן
דזכי למיחמי, יחמי גו ידיעה וסכלתנו, כמאן דחמי בתר כותלא. בר מן משה נביאה מהימנא
עלאה, דתוה חמי ליה עינא בעינא, לעילא באתר דלא אתיידע. מאן דלא זכי, דחו ליה לבר,
כמה חבילי טהירין אודמנו לגביה, אודמנו נפקי עליה, ואפיקו ליה דלא יסתכל בענוגא דמלכא.
ווי לון לאינון חייבין דעלמא, דלא זכאן לאסתכלא, כמא דאת אמר, (במדבר ד) ולא יבאו
לראות כבלע את הקדש וגו'. אמר רבי יהודה, מסתכל הוינא, והא מגו זהירין אליו, מסתכלן
נשמתהון דצדיקיא, כד אתדבקו בהאי אתר, מגו זהירין אליו מסתכלין נשמתהון דצדיקיא. אינון
גוונין, סלקין ואתפלילן כחדא. זכאה איהו מאן דידע לאכללא וליחדא כלהו כחדא, לאתקנא
כלא באתר דאצטריך לעילא לעילא, וכדין אתנטיר בר נש בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. (ע"כ
תוספתא):

פתח רבי יוסי ואמר, (תהלים צט) ועז מלך משפט אהב אתה פוננת מישרים וגו'.
ועז מלך משפט אהב, דא קודשא בריך הוא. ועז מלך, תוקפא דאתקיף קודשא
ברוך הוא, לאו איהו אלא במשפט, דהא במשפט אתקיים ארעא. כמא דאת אמר,
(משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ.

ובגין כך, ועז מלך משפט אהב, ולא (אתקף) אתתקנת כנסת ישראל אלא
במשפט, בגין דמתמן אתזנת, וכל ברכאן דנטלא, מתמן נטלא. ובגין כך ועז מלך
משפט אהב, כל תאיבו, וכל רחימו דילה לקביל משפט. אתה פוננת משרים, רזא
(קצ"ב ע"א בסתרי תורה) דתרין פרובים לתתא, דאינון תקוונא ויישובא דעלמא, והא
אתמר.

רבי (יצחק) חזקיה פתח ואמר, (תהלים קלה) הללו יה הללו עבדי ה' הללו את שם
ה', האי קרא אית לאסתכלא ביה, כיון דאמר הללויה, אמאי הללו עבדי ה', ולבתר
הללו את שם ה'. אלא הכי תנינו, מאן דמשבח (לחדא) לאחרא, אצטריך לשבחא
ליה כפום יקרניה, וכפום יקרניה הכי אצטריך שבחיה, ותנינו מאן דמשבח לאחרא,
בשבחא דלית ביה, הוא גלי (גלותא וסבב) גנותיה, וצבי לגלאה ליה. ועל דא, מאן
דעביד הספדא על בר נש, אצטריך כפום יקרניה, ולא יתיר. דמגו שבחיה אתי
לגנותיה, ובכלא שבחא אצטריך כפום יקרניה.

תא חזי, הללויה, הכא אית שבחא עלאה דמארי דכלא. אתר דלא שלטא ביה
עינא למנדע ולאסתכלא (ס"א אתר), דאיהו טמירא דכל טמירין. ומאן איהו, י"ה.
שמא עלאה על כלא.

ובגין כך הללויה, שבחא ושמא כחדא, כלין כחדא. והכא סתים מלה דאמר הללויה, ולא אמר מאן הללויה, למאן אמרו הללו, אלא כמה די"ה סתים, הכי שבחא דשבחי סתים אינון, דמשבחי לא ידענא מאן אינון, והכי אצטריך למהוי כלא סתים, ברזא עלאה. ולבתר דסתים ברזא עלאה, גלי ואמר, הללו עבדי ה' הללו את שם ה'. בגין דדא איהו אתר דלא סתים כההוא עלאה טמירא דכל טמירין. דא הוא אתר דאקרי שם, כמא דאת אמר, (שמואל ב' ו) אשר נקרא שם שם ה'.

קדמא סתים דלא (ס"א דא) גליא, (תניינא) סתים וגליא, ובגין דקיימא באתגלייא, אמר אינון דקא משבחי לההוא אתר, מאן אינון. וקאמר דאינון עבדי ה', דאתחזון לשבחא לאתר דא.

יהי שם ה' מבורך, מאי שנא דקאמר יהי. אלא יהי, רזא דאמשכותא מההוא אתר עלאה, דאיהו סתים דקאמרן, דאיהו י"ה, עד רזא דברית, דאיהו יו"ד תתאה, כגוונא דיו"ד עלאה, שירותא כסופא.

ובגין כך יהי, רזא דאמשכותא מטמירא דכל טמירין, עד דרגא תתאה. ובמלה דא אתקיים כל עובדא דבראשית. כמא דאת אמר, (י"ז ע"ב) יהי רקיע, יהי מאורות, יהי אור. בכל אינון עובדין דלעילא כתיב יהי.

דף רלג ע"א

בכל אינון עובדין דלתתא, לא כתיב יהי. בגין דרזא דא דאיהו (ס"א אמשכותא) מרזא עלאה, סתימין דכל סתימין, לא אתקיים אלא במלין עלאי דלעילא, ולא אתמר באינון (דף רלג ע"א) מלין תתאין דלתתא.

ובדא מתברך שמא קדישא בכלא, ועל דא כתיב יהי שם יי מבורך וגו', ממזרח שמש עד מבואו, דא אתר עלאה, דקא נהיר מגיה שמשא, ונהיר לכלא. ודא הוא אתר דרישא עלאה סתימאה.

ועד מבואו, דא הוא אתר קשרא, דאתקשר ביה מהימנותא כדקא חזי, ומתמן נפקו ברכאן לכלא, ועלמא מהכא אתנון, כמה דאתמר. ובגין כך קיימא האי אתר לאתזנא מעילא, ולא תברכא מתמן. וכלא קיימא באתערותא דלתתא, דמתערי אינון עבדי יי, כד מברכי שמא קדישא, כדקאמרן. ובגין כך דאיהו באתגלייא, כתיב הללו עבדי יי הללו את שם יי.

אדהכי הוה נהיר צפרא, נפקו מן מערתא, ובההוא ליליא לא דמיכו. אזלו בארשא, כד נפקו מאינון טורין, יתבו וצלו צלותא. מטו לחד כפר, ויתבו תמן כל ההוא יומא, בההוא ליליא נמו, עד דהוה פלגות ליליא, קמו לאתעסקא באורייתא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

פתח רבי יהודה ואמר ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל וגו', ויברכם ביום ההוא, מאי ביום ההוא, דהא סגי דקאמר ויברכם. ותו, כל לאמר פתיב חסר, והכא לאמר בוי"ו פתיב, (כללא כתיב לאמר, אלא בוי"ו לאמור כתיב הכא) מאי שנא.

אלא רזא איהו, ויברכם ביום ההוא, מאי ביום ההוא, רזא דדרגא דאתמנא על ברכאן לעילא. יום ההוא, יום מההוא אתר עלאה, דאקרי הוא. והאי יום ההוא, דלית פירוודא בין יום ובין הוא, ובכל אתר היום ההוא, דא (הוא) תרין דרגין (עלאין), דרגא עלאה ותתאה דאינון פחדא.

ובגין כך, כד בעא יעקב לברכא לבנוי דיוסף, בריך לון ביחודא דלעילא ותתא פלהו פחדא, (ס"א לאמור בוא"ו דאתכליל וא"ו בינייהו, על דא ייחד לון ביחודא דלעילא כלהו כחדא) בגין דיתקיים ברכתהון, ולבתר כליל פלא פחדא. ואמר, בך יברך ישראל (לאמר). מאי בך. ודאי דא רזא דיחודא, בקדמיתא מתתא לעילא (ס"א יום ההוא מתתא לעילא), ולבתר נחית לאמצעיתא ולתתא. לאמור בוא"ו הא אמצעיתא. ולבתר נחית לתתא בך. והכי הוא יאות פדקא חזי, מתתא לעילא ומעילא לתתא.

בך יברך ישראל, מאי ישראל, ישראל סבא. יבורך ישראל לא פתיב, אלא יברך, דהא ישראל נטיל ברכאן מלעילא, ולבתר איהו מברך לכלא, בהאי דרגא תתאה דייקא, דקאמר בך יברך ישראל לאמר.

ישימך אלהים כאפרים וכמנשה, אקדים ליה לאפרים בקדמיתא, בגין דאפרים על שמא (דיוסף) דישראל אקרי. מנא לן. מהא, דכד שבטא דאפרים נפק, עד לא אשתלים זמנא דשעבונדא דמצרים, דחקו שעטא ונפקו מן גלותא, קמו עליהון שנאיהון וקטלו לון. וכתיב, (יחזקאל לו) בן אדם העצמות האלה כל בית ישראל המה. משמע דכתיב, (יחזקאל לו) כל בית ישראל המה, ועל דא אקדים לאפרים קדם מנשה. בגין כך אפרים מטוליה לסטר מערב, ומטלנוי הוה.

תא חזי, ברכתא דבריך לבני יוסף, אמאי אקדים לון ברכאן, עד לא יברך לבנוי. אלא מכאן, דחביבותא דבני בנוי, חביב עליה דבר נש יתיר מבנוי. ובגין כך, אקדים חביבותא דבני בנוי קודם לבנוי, לברכא לון בקדמיתא.

ויברכם ביום ההוא לאמר, רבי יוסי פתח ואמר, (תהלים קטו) "זכרנו יברך יברך את בית ישראל וגו'." "זכרנו יברך, אלין גוברין. יברך את בית ישראל, אלין נשין. בגין דדכורין בעיין לאתברכא בקדמיתא, ולבתר נשין, ונשין לא מתברכן אלא מברכתהון דדכורין, דכד דכורין מתברכן פדין נשין מתברכן. ואי תימא מהא, דכתיב, (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו, דבעי לכפרא עליה בקדמיתא, ולבתר על ביתיה, בגין דמתברכא מניה.

דף רלג ע"ב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

תא חזי, דנשין לא מתברכן אלא מגוברין, פד אתברכן אינון בקדמיתא, ומהאי ברכתא מתברכן. אלא במאי אוקימנא יברך את בית ישראל. אלא קודשא בריך הוא יתב תוספת ברכאן לדכורא דנסיב, בגין דמתברכא מיניה אתתא. וכן בכל אתר (דף רלג ע"ב) יתיב קודשא בריך הוא תוספת ברכאן לדכורא דנסיב, בגין דמתברכא (מניה אתתא וכן בכל אתר יתיב קודשא בריך הוא תוספת ברכאן לדכורא דנסיב, בגין דתתברך מניה נוקבא) מההוא תוספת דברכאן. פיון דאנסיב בר נש יתיב ליה תרין חולקין, חד ליה וחד לנוקביה, ואיהו נטיל כלא, חולקיה וחולק נוקביה.

תא חזי, ויברכם ביום ההוא, (ס"א לאמור בריך ברכאן לון ולכל דיפקון מנייהו) לבתר לאמור בוא"ו, הכא אתרמינא ברא בוכרא, (שמות ד) בני בכורי ישראל, וכתיב, (ירמיה לא) ואפרים בכורי הוא, ועל דא תוספת וא"ו.

רבי חזקיה פתח, (תהלים קלט) גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יפתבו וגו', האי קרא אוקמוה בכמה אתר. אבל תא חזי, כל אינון נשמתין דהוו מיומא דאתברי עלמא, פלהו קיימי קמי קודשא בריך הוא עד לא נחתו לעלמא, בההוא דיוקנא ממש דאתחזון לבתר בעלמא. וההוא חזיו דגופא דבר נש דקאים בהאי עלמא, הכי קאים לעילא.

ובשעתא דנשמתא דא זמינא לאחתא בעלמא, ההיא נשמתא בההיא דיוקנא ממש דקיימא בהאי עלמא, הכי קאים (לעילא) קמי קודשא בריך הוא, ואומי לה קודשא בריך הוא דיטור פקודי אורייתא, ולא יעבר על קיימין.

ומנא לן דקיימין קמיה, דכתיב, (מלכים א יז) חי יי אשר עמדתי לפניו. עמדתי ודאי, והא אוקמוה. ובגין כך גלמי ראו עיניך, עד לא יתחזי (צולמא) בעלמא. ועל ספרך כלם יפתבו, דהא כל נשמתין, בההוא דיוקנא דלהון, פלהו בספרא כתיבין. ימים יצרו, הא אוקמוה יצרו ודאי, ולא אחד בהם, בהאי עלמא למיקם בקיומא דמאריהון, כדקא חזי.

תא חזי, יומין דבר נש, פד זכי בהאי עלמא בעובדין טבאן, יומין דיליה אתברכאן לעילא, מההוא אתר דאיהו מדת יומי. פתח ואמר, (תהלים לט) הודיעני יי קציי ומדת ימי מה היא וגו', האי קרא אוקמוה. אבל תא חזי, קציי, דא קץ תימין, דאיהו מתקשר ביה בדר ד. ומדת ימי מה היא, דא איהו דאתמני (נ"א דאית ממנא) ממש על יומי.

אמר רבי יהודה, הא שמענא מרבי שמעון, דהאי קרא אתמר, על אינון יומין דאתגזרו עלוי מאדם קדמאה, דאינון ע'. דהא אתמר, דחייזן כלל לא הוו ליה, אלא דיהיב ליה אדם מאינון יומין דיליה, שבעין שנין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

וְרָזָא דָא, וילון לא משמש כלום, וסיהרא לא נהרת מגרמה כלל, ושבעין שנין
נהרין לה בכל סטרהא, ואינון חיי דוד סתם. ועל דא בעא דוד לקודשא בריה הוא,
למנדע רזא דא, על מה לית לה חייין לסיהרא מגרמה, ולמנדע עקרא דילה.

ומדת ימי מה היא, דא הוא דרגא (ס"א דעלמא) עלאה סתימא, דאיהו קיימא על
כל אינון יומין, דאינון חייין דילה, אתר דנהיר לכלא. אדעה מה חדל אני. אמר
דוד, אנדע על מה חדל אנא נהורא מגרמי, ואתמנע מני, כשאר כל אינון נהוראין
עלאין דאית לון חייין לכלהו, ואנא על מה אנא חדל, ועל מה אתמנע מני. ודא
הוא דבעא דוד למנדע, ולא אתייהיב ליה רשותא למנדע.

תוספתא וגלגלא אסחר תדיר ולא שכיף. תרין (קס"ב ע"ב) צפרין סלקין, דקא מצפצפון, חד
לסטר דרום, וחד לסטר צפון. פרחין באוירא צפצופא, וקל נעימו דגלגלא מתחברין כחדא, כדין
(תהלים צ"ב) מזמור שיר ליום השבת. וכל ברכאן נגדין בלחישו בדא נעימו (מקול), מגו רחימו
דקול שופרא. לקבלא אינון ברכאן, נחתין מלעילא לתתא, ואתגניזו כחדא בגו (שמות ס"ג ע"ב)
עומקא דבירא, נביעו דבירא דלא פסקא בלחישו, עד דאתמלייא ההוא גלגלא סחרא.

אינון תרין מגרופין סחרו, חד דימינא, קרא בחיל ואמר, זהירו דזהרין דסלקא ונחתא, תרי
אלפי עלמיין אודהרו. עלמא דאמצעיטא בגווייהו, אודהר בזוהרא דמארף. כל אינון מארי
דעינין, אסתכלו ופקחו עיניכון, ותזכון להאי נהירו, להאי עדונא, אלין אינון ברכאן דנגדי
מלעילא, מאן דזכי, גלגלא סלקא אסחר לימינא, ואנגיד ואמשיך לההוא דזכי, ואתעדן מאלין
ברכאן עלאין דזהרין, זכאין אינון דזכאן בהו. וכד לא זכי, גלגלא אסחר, וההוא מגרופא דלסטר
שמאלא, אסחר ונחת לתתא, ואמשיך דינא על האי דלא זכי, וקלא נפקת, ווי לאינון חייבין דלא
זכו. מההוא סטרא, נפיק אשא דשלהובא דדליק, דשארי על רישיהון דחייביןא. זכאין אינון, כל
אינון דאזלו באורח קשוט בהאי עלמא, למזכי לההוא נהורא עלאה, ברכאן דצחצחון, כמה דאת
אמר, (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך (עד כאן תוספתא):

תא חזי, כל ברכאן עלאין, כלהו אתמסרו להאי דרגא, לברכא לכלא. ואף על
גב דלית לה נהורא מגרמה, כל ברכאן, וכל חידו, וכל טיבו, כלהו קיימין בה, ומנה
(קיימי) נפקי, ועל דא אתקריאת כוס של ברכה. ואקרי ברכה ממש, כמה דכתיב,
(משלי י) ברפת ה' היא תעשיר, ועל דא פתיב, (דברים לג) ומלא ברפת ה' ים ודרום
ירשה.

דף רלד ע"א

ובגין כף אית לה בכלהו שיור, ומכלהו אתמלייא, ומכלהו אית בה, ואתברכא
מכל (דף רלד ע"א) אינון ברכאן עלאין, ואתמסרו לה ברכאן לברכא, מנלן. דאמר
רבי יצחק, יעקב בריה לבנוי דיוסף, מאתר דא דכל ברכאן אתמסרו בידיה לברכא,
כמא דאת אמר, (בראשית יב) והיה ברכה. מפאן ולהלאה ברכאן אתמסרו בידיה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

תא חזי, פגוונא דא אנן מברכין ומשבחין לשמא דא, ועל דא הלילא, דאינון יומין דקאמרי הלילא. דאמר רבי חייא בהלילא צריכין ג' דרגין, חסידים, צדיקים, וישוראים. (ס"א בגין דיסתלק יקרא דקודשא בריך הוא על כלא באלין דרגין) חסידים, מסטרא דימינא, צדיקים מסטרא דשמאלא, וישוראל מכל אינון סטרין, בגין (דישרים) דישוראל כלילן מפלהו, ועל דא אסתלק תושבחתא דקודשא בריך הוא מפלא, וכן בכל אתר דישוראל משבחן ליה לקודשא בריך הוא מתתא, אסתלק יקריה בכלא:

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו וגו', רבי אבא פתח ואמר, (תהלים ק"ב) פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם. האי קרא אוקמוה, ואקשו ביה חבריאי. (אלא תו אית ביה סטר קורדיטא) פנה, הקשיב מבעי ליה, או שמע, מאי פנה.

אלא כל צלותין דעלמא צלותין. וצלותא דיחיד, לא עאל קמי מלכא קדישא, אלא בחילא תקיפא. דעד לא עאלת ההיא צלותא לאתעטרא בדוכתה, אשגח בה קודשא בריך הוא, ואסתכי בה, ואסתכי בחובוי ובזכותיה דהוא בר נש, מה דלא עביד פן בצלותא דסגיאין. דצלותא דסגיאין כמה אינון צלותין דלא (מבני) מן זכאין אינון, ועאלין פלהו קמי קודשא בריך הוא, ולא אשגח בחובייהו.

בגין כך, פנה אל תפלת הערער, מהפך (בזכותיה) ואסתכי בה, ואסתכי בה במה רעותא אתעביד, ומאן ההוא בר נש דצלי צלותא דא, ומאן אינון עובדוי. בגין כך, ליבעי ליה לבר נש, דלצלי צלותא בצבורא. מאי טעמא, בגין דלא בזה את תפלתם, אף על גב דלאו פלהו בכוונה ורעותא דלבא.

דבר אחר פנה אל תפלת הערער, דא יחידאי דאתפליל בסגיאין. ומאן הוא יחידאי דאתפליל בסגיאין, הוי אימא דא יעקב, דאיהו כליל בתרין סטרין, וקרא לבנוי, וצלי צלותיה עליהו. מאן צלותא דיתקבלון בשלימו לעילא, צלותא דלא ישתצון בגלותא.

דף רלד ע"ב

בהאי שעתא דיעקב קרא לון, אסתלק מניה שכינתא, והא אוקמוה. ותא חזי, בשעתא דיעקב הוה קארי לבנוי, אזדמנו אברהם ויצחק תמן, ושכינתא על גבייהו. ושכינתא הוה חדי ביה ביעקב, לאתחברא באבהו, (דף רלד ע"ב) לאתקשרא עם נפשייהו פחד, למהוי רתיכא.

בשעתא דפתח יעקב, ואמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים. באחרית, דא שכינתא, כביכול יחב עציבו ביה, ואסתלק. ולבתר אהדרו לה בנוי, ביחודי דמילייהו, ופתחו ואמרו, (דברים ו) שמע ישראל וגו'. בההיא שעתא קאים לה יעקב, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ואתיישבת שכינתא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

בדוכתה. ויקרא יעקב, מאי קריאה הכא. אלא קריאה, לקיימא דוכתייהו, לקיימא לון לעילא ותתא.

תא חזי, בכל אתר קריאה בהאי גוונא, דכתיב, (במדבר יג) ויקרא משה להושע בן נון יהושע, לקיימא דוכתייהו, באתר דאצטריף, ולקשרא ליה. וכן (בראשית כה) ויקרא שמו יעקב. וכתיב, (בראשית לג) ויקרא לו אל אלהי ישראל, קודשא בריך הוא קיים ליה לאתר דא בשמא דא. קריאה לקיימא קא אתיא.

אי תימא (יונה ג) ויקראו אל אלהים, (יונה ב) קראתי מצרה לי אל ה', הכי הוא ודאי, לקשרא ולקיימא קיימא לעילא. ומאן איהו, סדורא דשבחא דמאריה. וכל אינון מלין דבעאן קמי מאריה, קיימא יחיב ליה למאריה, דאחזי דביה תליא פלא, ולא באתר אחרא, הא פלא קיים קיימא. פהאי גוונא ויקרא יעקב אל בניו, קיים לון בקיימא שלים. פגוונא דא ויקרא אל משה, אתקיים בקיימיה.

אמר רבי יצחק, א' דויקרא, אמאי היא זעירא. אמר ליה, אתקיים משה בשלימו, ולא בכלא, דהא אסתלק מאתתיה. בספרי קדמאי אמרי לשבחא, ואנן הכי תנינו, מאי דאסתלק לעילא, יתקשר לעילא ולתתא, וכדין, איהו שלים. תו, אל"ף זעירא מאתר זעירא הוה, זעירא דאיהו רב באתחברותיה לעילא. (נ"א לעילא ותתא וכדין שלים).

ויאמר, מאי ויאמר. הא אוקמוהו, (כמא דאת אמר, ויאמר בלבו) (ישעיה מט) ואמרת בלבבך, אמירה בחשאי. האספו, אספו מבעי ליה, כמא דאת אמר, (תהלים ג) אספו לי חסידים. אלא (ס"א קיים לון) קים לן האספו מאתר דלעילא הוא. האספו בקשורא שלים ביחודא חד. ואגידה לכם, מאי ואגידה, רזא דחכמתא איהו.

רבי יוסי שאיל לרבי שמעון, אמר ליה, ואגידה, או ויגד, או ויגידו, וכן פלהו, דתנינו דרזא דחכמתא איהו, אמאי במלה דא (בכלהו) איהו רזא דחכמתא. אמר ליה, בגין דאיהו מלה דאתיא בגימ'ל דל"ת בלא פירודא, והאי איהו רזא דחכמתא. מלה דאתיא בשלימו ברזא דאתוון, הכי הוא, פד אינון בחכמתא. אבל דל"ת בלא גימ'ל, לאו הוא שלימו, וכן גימ'ל בלא דל"ת. דהא דא בדא אתקשרו בלא פירודא, ומאן דאפריש לון, גרים לגרמיה מותא, ורזא דא חובא דאדם.

בגין כך, הוא מלה דרזא דחכמתא, ואף על גב דאית יו"ד לזמנין בין גימ'ל לדל"ת, לאו הוי פירודא, וכלא קשורא חדא, ועל דא מלה דא, הכי הוא ודאי. ואגידה לכם, רזא דחכמתא, בעא לגלאה סופא דכל עובדיהון דישראל.

ואי תימא, דלא גלי מאי דבעא לגלאה, אי הכי, אמאי פתיב באורייתא מלה דיעקב שלימא, ואתפגים לבתר, ולא אשתלים מלה. אלא ודאי אשתלים, כל מה

דאצטריך לגלאה גלי וסתים, אמר מלה וגלי לבר וסתים לגו. ומלה דאורייתא לא אתפגים לעלמין.

וכלא הוא סתים ביה באורייתא, בגין דאורייתא הוא שלימו דכלא, שלימו דלעילא ותתא, ולא אית מלה או את באורייתא פגימו. ויעקב כל מה דאצטריך ליה למימר אמר, אבל גלי וסתים, ולא פגים מפל מה דבעא אפילו אות אחת.

רבי יהודה ורבי יוסי הוו יתבי יומא חד אפתחא דלוד. אמר רבי יוסי לרבי יהודה, הא דחמינן דיעקב בריך לבנוי, חמינן ממה דכתיב, ויברך אותם, אבל אן ברכתא דלהון. אמר ליה, פלא ברכאן אינון דברוך להו. כגון, יהודה אתה יודוך אחיק. דן דיין עמו. מאשר שמנה לחמו. וכן פלהו.

דף רלה ע"א

אבל מה דבעי לגלי לון לא גלי, דבעא לגלאה להו את הקץ. והא אוקמוה, דאית קץ לימינא, ואית קץ לשמאלא, ובעא לגלאה לון את הקץ, בגין לאסתמרא (דף רלה ע"א) ולא תדכא מערלה. ומאן דגלי לון אתידע ואתגלי, עד דעאלו לארעא קדישא. אבל מלין אחרנין לאו אינון באתגלייא, וסתימין אינון באורייתא, בהאי פרשתא דיעקב, ובאינון ברכאן.

פתח ואמר. ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני. מאי קא חמא יעקב למפתח בראובן, לפתח ביהודה, דאיהו קדמא לל כל משריין, ואיהו מלפא, וחמינן דלא ברכיה וסליק ברכאן מניה, עד דאתא משה וצלי צלותא עליה. כמה דאת אמר, (דברים לג) יחי ראובן ואל ימות.

אבל ודאי ברכיה, וסלקא ההוא ברכתא לאתריה. לבר נש דהוה ליה בר, כד מטא זמניה לאסתלקא מעלמא, אתא מלפא עליה, אמר, הא כל ממונא דילי, ליהוי בידיא דמלפא נטיר לבראי. כד חמי מלפא דברי אתחזי, יחיב ליה. כף יעקב אמר.

ראובן בכרי אתה, רחמא דמעיי אנת, אבל ברכאן דילך יסתלקון בידיא דמלפא קדישא, עד דיחמי בך, בגין דאזלת לקבל אפך וגו', כתרגומו: ראובן בכורי אתה וגו'. רבי אלעזר פתח ואמר, (יחזקאל לז) ויאמר אלי הנבא אל הרוח וגו'. כמה אטימין אינון בני נשא, דלא ידעין ולא משגיחין ביקרא דמלפא, דהא אורייתא אכריז עלייהו בכל יומא, ולית מאן דציית אודניה לקבליה. האי קרא קשיא, פיון דכתיב הנבא אל הרוח, אמאי זמנא אחרא הנבא בן אדם ואמרת אל הרוח.

אלא מכאן אוליפנא רזא דחכמתא, תרין קיימין הכא, חד לאתערא מתתא לעילא. דאי לא מתערין לתתא, לא מתערין לעילא, ובאתערוותא דלתתא אתער

לְעִילָא. הַנְּבֵא אֶל הָרוּחַ מִתְּתָא לְעִילָא. הַנְּבֵא בֶן אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ, מֵעִילָא לְתִתָּא.

דְּהָא אֶפִּילוּ לְעִילָא, בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְתָא, נְקִיט תְּהוּא עֲלָאָה מְעֲלָאָה מִנִּיהּ. כְּגוֹן הָאֵי קָרָא, (יחזקאל לז) כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת, דָּא דְרוּם וּמִזְרַח וְצָפוֹן וּמִמְעָרְב, וְרוּחַ אֲתִיָּא מִמְעָרְב, בְּאַתְחַבְרוּתָא דְאֵלִין אַחֲרֵנִין. כְּמָא דְאֵת אָמַר, (במדבר כא) פְּרוּחַ גְּדִיבֵי הָעָם וְגו'.

וּמִהֲכָא נְפַקִין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין לְבְנֵי עֲלָמָא לְאַצְטִיירָא בְּהוּ. וּפְחִי, כְּמָא דְאֵת אָמַר, (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נְשִׁמַת חַיִּים. תָּא חֲזִי, נְקִיט מִהָאֵי גִיסָא, וְיַהֲיִב בְּגִיסָא אַחֲרָא, וְעַל דָּא (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מִלָּא. אִמָּאֵי אֵינְנוּ מִלָּא, בְּגִין דְנְקִיט וְיַהֲיִב, אָעִיל וְאַפִּיק.

רַבִּי אֶלְעָזָר שְׁאִיל שְׁאַלְתָּא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, הוּאִיל וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גָלִי קָמִיָּה דְבְנֵי נְשָׂא יְמוּתוֹן, אִמָּאֵי נְחִית נִשְׁמָתִין לְעֲלָמָא, וְאַמָּאֵי אַצְטִרִיךְ לִיהּ. אָמַר לִיהּ, שְׁאִילְתָּא דָּא קָמִיָּהּ דְרַבְּנָן שְׁאִילוּ כְּמָה וְכְמָה, וְאוּקְמוּהּ. אֲבָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַהֲיִב נִשְׁמָתִין דְנִחְתִין לְהָאֵי עֲלָמָא, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא יְקָרִיָּה, וְנְקִיט לֹון לְבַתֵּר, אֵי הָכִי אִמָּאֵי נְחָתוּ.

אֶלָּא, רְזָא דָּא, הָכִי הוּא. פְּתַח וְאָמַר, (משלי ה) שְׁתֵּה מֵיִם מְבוֹרָךְ וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶץ, הָא (ס' ע"א) אוּקְיָמְנָא. בּוֹר, אֲתֵר דְלָא נְבִיעַ מְגַרְמִיָּה, וְאַיְמִתִּי נְבִיעִין הַנִּי מִיָּא, בְּשַׁעְתָּא דְאַשְׁתְּלִים נִשְׁמָתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, כַּד סִלְקָא לְהַהוּא אֲתֵר דְאַתְקִשְׁר בֵּינָה, כַּדִּין הוּא שְׁלִים, מְכַל סְטָרִין מִתְּתָא וּמְעִילָא. (ס"א ומכל סטרין).

וְכַד נִשְׁמָתָא סִלְקָא, כַּדִּין אֲתֵר תִּיאוּבְתָא דְנוּקְבָא לְגִבֵי דְכוּרָא, וְכַדִּין נְבִיעִין מִיָּא מִתְּתָא לְעִילָא. וְבוֹר, אֲתֵר עֵבִיד בְּאֵר, מִיִּין נְבִיעָאן. וְכַדִּין אֲתֵר חַבְרוּתָא וְיַחְוּדָא (נ"א ויסודא) וְתִיאוּבְתָא וְרַעוּא אֲשַׁתְּכַח. (להא) דְהָא בְּנִשְׁמָתָא דְצַדִּיקָא אֲשַׁתְּלִים תְּהוּא אֲתֵר, וְאַתְעָר חֲבִיבוּתָא וְרַעוּתָא לְעִילָא, וְאַתְחַבְרַ כְּחַד.

רְאוּבֵן בְּכָרִי אֲתֵר, הָכִי הוּא וְדָאֵי, טְפָה קַדְמָאָה דִיעֵקֵב תְּוּה, וְרַעוּתִיָּה בְּאַתֵּר אַחֲרָא תְּוּה כְּמָה דְאַתְמֵר. תָּא חֲזִי, רְאוּבֵן וְכִלְהוּ שְׁבִטִין תְּרִיסֵר, כְּלָהוּ אֲתֵר אַחֲרָן בְּשִׁכְנֵתָא, וְכַד חֲמָא יַעֲקֹב לְשִׁכְנֵתָא עַל גְּבִיָּה, קָרָא לְבְנוֹי תְּרִיסֵר לְאַתְחַבְרָא בְּהּ.

דף רלה ע"ב

וְתָא חֲזִי, עָרְסָא שְׁלִימָתָא לָא אֲשַׁתְּכַח מִן יוּמָא דְאַתְבְּרֵי עֲלָמָא, כְּהֵיא שְׁעָתָא דְבַעָא (דף רלה ע"ב) יַעֲקֹב לְאַסְתְּלָקָא מְעֲלָמָא, אֲבַרְהָם מִימִינֵיהּ, יַצְחָק מִשְׁמָאֲלִיָּה, יַעֲקֹב תְּוּה שְׁכִיב בִּינֵייהוּ, שְׁכִינְתָא קָמִיָּה. כִּיּוֹן דְחֲמָא יַעֲקֹב כְּךָ, קָרָא לְבְנוֹי, וְאַחֲרֵי לֹון סַחְרֵיָּה דְשִׁכְנֵתָא, וְסִדֵּר לֹון בְּסִדְרָא שְׁלִים.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

מנא לן דסדר לון סחרניה דשכינתא, דכתיב האספו, וכדין אשתכח תמן שלימו דכלא, וכמה רתיכין עלאין סחרנייהו. פתחי ואמרי, (דברי הימים א כט) לך ה' הגדולה והגבורה וגו', כדין אתפניש שמשא לגביה דסיחרא, ואתקריב מזרח במערב. הדיא הוא דכתיב ויאסוף רגליו אל המטה, ואתנהיר סיחרא, ואשתכח בשלימו. וכדין ודיאי תנינן, יעקב אבינו לא מית. כיון דחמא יעקב (ס"א סדורא) סטרא שלים, מה דלא אשתכח הכי לבר נש אחרא, חדי, ושפח ליה לקודשא בריה דא, ופתח ובריך לבנוי, כל חד וחד כדקא יאות ליה.

רבי יוסי ורבי ייסא הוו אזלי בארחא. אמר רבי ייסא הא ודיאי תנינן, כל בנוי דיעקב אתקנו בסדורא שלים, ואתברכו כל חד וחד כדקא יאות ליה, מאי קא נימא בהאי קרא, דכתיב, מאשר שמנה לחמו וגו'. אמר ליה, לא ידענא, בגין דלא שמענא ביה מבוצינא קדישא, אלא אנת ואנא ניזיל לגבי בוצינא קדישא. אזלי, כד מטו לגבי דרבי שמעון, אמרו מלה ושאלו שאילתא. אמר לון, ודיאי רזא דחכמתא הוא.

פתח ואמר, (שופטים ה) אשר ישב לחוף ימים ועל מפרציו ישכון, אמאי יתיב תמן. אלא מאן דיתיב בשפתא דימא, אשתמש בתפנוקי עלמא. (והכא אשר דא פתחא עלאה דצדיק (ס"א דצדק) כד אתברכא לארקא ברכאן בעלמא. ס"א והכא סמך להאי קרא, מאשר, שמנה לפתחא עלאה דמתמן אתרקו ברכאן לעלמא) והאי פתחא אשתמודע תדיר ברכאן דעלמא ואקרי אשר, ודיא הוא עמודא מאינן דקאים עלמא עלייהו.

וההוא אתר דאקרי לחם עוני, מההוא אתר אתקין (ההוא). הדיא הוא דכתיב מאשר שמנה לחמו, מה דהוה לחמא דמסכנא, אתהדר לחם (עוני) פנג (שמנה). בגין דאריק וארמי ביה ברכאן ותפנוקין, וסופא דקרא אוכת, והוא יתן מעדני מלך. מאן מלך, דא כנסת ישראל, דמנה אתון בתפנוקי עלמא. ודיא יהיב להאי מלך כל ברכאן, כל חידו וכל טיבו. הוא יהיב ומנה נפקי. אמרו, אי לא אתינא לעלמא, אלא למנדע דא, טב לן.

ראובן בוכרא דיעקב הוה, אמר רבי חייא, ליה הוה אתחזי כללא, ואתעבר מינה כללא, ואתיהיב מלכו ליהודה, בכירותא ליוסף, כהונתא ללוי. הדיא הוא דכתיב, פחו כמים אל תותר, לא תשתאר בהו. ומה דאמר כחי וראשית אוני, הכא ברכיה ופקדיה לקודשא בריה דא.

לרחימא דמלכא, (דבעא מן מלכא למעבד ביה טיבו) (נ"א דהוה ליה ברא והוה בעי דמלכא יעביד ליה טיבו) יומא חד אעבר בריה בשוקא, אמר למלכא, דא הוא ברי, ודיאי רחימא דנפשאי. שמע מלכא, וידע דהא שאיל על בריה. כף יעקב אמר, ראובן בכורי אתה כחי וגו', הכא פקדיה למלכא.

"זֶהָר הַיּוֹמִי" לִימוּד כָּל סֵפֶר הַזֶּהָר בְּמַעֲגַל הַשָּׁנָה – [חֹדֶשׁ כֶּסֶלּוֹ]

פָּחוּ כַּמִּים אֶל תּוֹתֵר, הִכָּא אָמַר מַה דְּאַעֲרַע לִיהּ, דְּלֹא אֲשַׁתָּאָר (לִיהּ) בְּאַרְעָא, וְשָׂדֵי לִיהּ לְבַר מְאַרְעָא. לְקַבֵּל דָּא, חַד מִמְּנָא (תְּחוּמָא) מִסְטָרָא דְּמִשְׁפָּנָא לְעִילָא, דִּי מִמְּנָא תַּחוּת יָדָא דְּמִיכָאֵל, וְאַמְרֵי לָהּ תַּחוּת יָדָא דְּגַבְרָא יֵאָל. וּמִיכָאֵל הוּא רִישָׁא בְּכָל אֲתֵר מִסְטָרָא דְּחִסּוּד, וּגְבַרִיאֵל מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא דְּגַבְרָא. (הוֹשַׁע יב) וַיְהוּדָה עַד רֹד עִם אֵל, סִטֵּר גְּבוּרָה, בֵּי דִינָא אֲקָרִי, וְסִמִּיד לִיהּ רְאוּבֵן, אִף עַל גַּב דְּמַלְכוּ הוּהּ דִּיהוּדָה, רְאוּבֵן סִמּוּד לְקַבְלִיהּ הוּהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְמִינִין אֵינּוֹן בְּנֵי רְאוּבֵן, לְאַגְחָא תְּרִין קְרַבִּין בְּגוֹ אַרְעָא. תָּא חֲזִי, כְּתִיב כַּחֲזִי, בְּגִלוּתָא דְּמַצְרַיִם. וְרֵאשִׁית אוֹנִי, דְּאֵינּוֹן הוּוּ קְדָמָאִין לְגַבִּי אַחוּהוֹן לְקְרָבָא. יֵתֵר שְׂאֵת, לְגִלוּתָא דְּאַשׁוּר, דְּמִתְמָן גְּלוּ בְּנֵי גַד וּבְנֵי רְאוּבֵן קְדָמָאִי מִכְּלָהוּ, וְסַבְלֵי כַּמָּה בֵּישִׁין, וְכַמָּה עַנּוּיִין סַבְלוּ, וְלֹא תָבוּ עַד כַּעֲנָן.

וַיֵּתֵר עָז, לְזִמְנָא דְּמַלְכָּא מְשִׁיחָא יֵתֵר בְּעַלְמָא, אֵינּוֹן יִפְקוֹן וַיִּגְחוֹן קְרַבִּין בְּעַלְמָא, וַיִּנְצְחוֹן, וַיִּתְקַפוֹן עַל עַמְמֵיָא. וּבְנֵי עַלְמָא יִדְחִלוֹן מִנִּיּוּהוּ וַיִּרְתִּתּוֹן קַמִּיּוּהוּ, (דָּף רלו ע"א) וַיִּחְשִׁיבוּ לְאַתְגַּבְרָא בְּמַלְכוּתָא, וְלֹא יִשְׁתְּאָרוֹן בֵּיהּ. הִדָּא הוּא דְּכְתִיב פָּחוּ כַּמִּים אֶל תּוֹתֵר, מֵאֵי טַעְמָא לֹא יִשְׁתְּאָרוֹן בֵּיהּ, וְאַפִּילוּ בְּסִטְרָא חַד דְּעַלְמָא, בְּגִין כִּי עָלִית מְשַׁכְּבֵי אַבְיָהּ. דְּזְמִינִין לְאַעְלָא וְלְאַגְחָא קְרַבִּין בְּגוֹ אַרְעָא קְדִישָׁא, מְשַׁכְּבֵי אַבְיָהּ דִּיִּיקָא, זֵו יְרוּשָׁלַם.

תָּא חֲזִי, בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עַלְמָא, אֲתַבְּדֵרוּ בְּנֵי רְאוּבֵן בְּגִלוּתָא, לְקַבְלִיהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל, דְּאַתְגְּלוּ בְּגִלוּתָא אַרְבַּע זְמַנִּין בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עַלְמָא. הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, כַּחֲזִי חַד, וְרֵאשִׁית אוֹנִי תְּרִי, יֵתֵר שְׂאֵת תְּלַת, וַיֵּתֵר עָז אַרְבַּעַה. כְּגוּוֹנָא דָּא זְמִינִין אֵינּוֹן לְאַגְחָא קְרַבָּא בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עַלְמָא, וְלִמְשַׁלֵּט בְּקְרַבִּיּוּהוּ עַל כָּלָא, וַיִּנְצְחוֹן עַמְמִין סְגִיאִין, וַיִּשְׁלִטוֹן עֲלֵיהוּ:

פָּחוּ כַּמִּים אֶל תּוֹתֵר כִּי עָלִית מְשַׁכְּבֵי אַבְיָהּ, הִכָּא אֲתַרְמִיזוּ עַל הִרְהוּרָא קְדָמָאָה דְּהוּהּ לִיהּ לִיעֶקֶב. בְּהַאי טַפְּהָ קְדָמָאָה בְּרַחֲלֵי, דְּאַלְמָלָא הִרְהוּרָא דְּהַחִיא טַפְּהָ הוּהּ בְּאַתְרָהּ, אֲשַׁתָּאָר רְאוּבֵן בְּכָלָא. אֲבָל פָּחוּ כַּמִּים אֶל תּוֹתֵר כִּי עָלִית מְשַׁכְּבֵי אַבְיָהּ, עָלִית, בְּהִרְהוּרָא אַחְרָא, אִז חִלְלֵת וְגו'.

דְּבַר אַחַר, פָּחוּ כַּמִּים אֶל תּוֹתֵר, דְּהָא כִּד יִגְחוֹן קְרַבָּא בְּנֵי רְאוּבֵן בְּעַלְמָא, וַיִּנְצְחוֹן עַמְמִין סְגִיאִין, לֹא יִשְׁתְּאָרוֹן בְּמַלְכוּתָא, מֵאֵי טַעְמָא, כִּי עָלִית מְשַׁכְּבֵי, דְּזְמִינִין לְאַגְחָא קְרַבָּא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא דִּיִּיקָא, דְּכְתִיב כִּי עָלִית מְשַׁכְּבֵי אַבְיָהּ (ס"א דא ירושלים. משכבי), מְשַׁכְּבֵי מִבְּעֵי לִיהּ. אֲלָא, אַבְיָהּ דָּא יִשְׂרָאֵל סְבָא, מְשַׁכְּבֵי אַבְיָהּ וְלֹא מְשַׁכְּבֵי, בְּגִין דְּהָא בְּתַרִּי זְמַנִּי אֲתַבְּנֵי יְרוּשָׁלַם, וְתַלְיָתָאָה לְזִמְנָא דְּמַלְכָּא מְשִׁיחָא. וְעַל דָּא מְשַׁכְּבֵי אַבְיָהּ. וְהִכָּא אֲתַגְלִיֵּי אֲבַרְכָה, וּמֵאֵי דְּהוּהּ בְּהוּוֹא זְמַנָּא, וּמֵאֵי דְּהוּהּ כִּד עָאלוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, וּמַה דִּיהָא בְּזִמְנָא דְּמַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּעוּבְדָא דְּרְאוּבֵן:

שמעון ולוי אחים, אמר רבי יצחק, הכא אחיד לון בסטרא שמאלא דשכינתא. דחמא עובדין דדינא קשיא, דלא יכיל עלמא למסבל. אמר רבי יוסי, ברכתא דלהון אן היא. אמר רבי יצחק, שמעון לא אתחזי להאי, דחמא ליה כמה עובדין בישין. ולוי דאתי מסטרא דדינא קשיא, וברכתא לא תליא ביה. ואפילו כד אתא משה, לא תלי ברכתיה ביה. דכתיב, (דברים לג) ברח ה' חילו ופועל ידיו תרצה, בקודשא בריך הוא תליא.

תא חזי, כתיב, (תהלים קד) זה הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות. זה הים גדול, דא שכינתא דקיימא עליה דייעקב כד בעא לאסתלקא מעלמא. ורחב ידים, דהא כל עלמא אמלי ואשתלים ואתצמצם תמן. שם רמש ואין מספר, דכמה מלאכי עלאי וקדישאי אשתכחו תמן. חיות קטנות עם גדולות, אלין אינון י”ב שבטין, בנוי דייעקב, דאשתכחו בהון בשלימו. חד אילה, וחד זאב, וחד ארי, וחד טלה. אמר רבי יצחק, אריה חד, וטלה חד, חד זאב, וחד גדי, וכן פלהו, לאשתכחא חיות קטנות עם גדולות.

רבי יהודה אמר, פלהו שפיר. אבל יהודה אריה, שמעון שור, והא אוקמוהו חברייה דהווי משגיחין דא לקבל דא, דא מימינא, ודא משמאלא. לתורא דעובדוי בישין, אמרו נצייר אקונין דאריה בקופטיה, ויסתכל בדא וידחל מניה, כף שמעון שור, יהודה אריה.

שמעון לא זכה לברכאן, אלא טפל ליה משה ביהודה. כתיב הכא (דברים לג) שמע ה' קול יהודה, וכתיב התם (בראשית כט) פי שמע ה' פי שנואה אנכי. אמר רבי יהודה, שמעון ולוי, אבוהון סליק לון למשה. אמר ליה רבי יוסי, מאי טעמא אבוהון סליק לון למשה. אמר ליה, אף אנו נסליק ליה לבוצינא קדישא עלאה.

אתו שאלו ליה לרבי שמעון. אמר, כמה חביבין מלין. אטפח בידוי ובכה, אמר מאן יגלי לך מהימנא קדישא, אסתלקת בחייך על בני נשא, אסתלקת במותך, ואסתים דיוקנה. מפתחן דמארך אתמסרו בידך תדיר.

דף רלו ע”ב

תא חזי, יעקב הוה ליה ארבע נשין, ואוליד בגין מפלהו, (דף רלו ע”ב) ואסתליק (נ”א ואשתלים) בנשוי. כד בעא יעקב לאסתלקא, שכינתא קיימי עלוי, בעא לברוכי לאלין, ולא יכיל, מקמי שכינתא דדחיל. אמר, היך אעביד, דהא תרווייהו מסטרא דדינא קשיא קא אתיין. אי אתקיף בשכינתא לא יכילנא, דהא ארבע נשין הוו לי, ואשתלימנא בהון. אלא אסלק לון למארי דביתא, דהא (ביה) ביתא ברעותיה קיימא, ומה דבעי יעביד.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

כך יעקב אמר, חולקין דנשין ובנין הא נסבית בהאי עלמא, ואשתלמנא, היך אתקיף במטרוניתא יתיר, אלא אסלק מלין למארי מטרוניתא, והוא יעביד מה דבעי, ולא ידחל.

תא חזי, מה פתיב, (דברים לג) וזאת הברכה אשר ברח משה איש האלהים, מאריה דביתא, מאריה דמטרוניתא. כמה דכתיב, (במדבר ל) אישה יקימנו ואישה יפרנו. דהא (במדבר ז) פלת משה פתיב. ועל דא, משה בריך מאן דבעא ולא דחיל, כדאוקימנא. ובגין כך אמר יעקב, הא חמינן דבני אלין בסטרא דדינא קשיא, (ליתיה) ייתי מאריה דביתא ויברך לון.

משה ודאי איש האלהים היה, ורעותיה עביד בביתיה, כמא דאת אמר אישה יקימנו. הדא הוא דכתיב, (במדבר י) ויאמר משה קומה ה'. ואישה יפרנו. הדא הוא דכתיב, (במדבר י) ובנחה יאמר שובה ה'. ודאי רעותיה עבד מאריה דביתא ולית דימחי בידיה. כבר נש דגזר על אנתתיה, ועבדא רעותיה. ועל דא יעקב אף על גב דהוה אחיד באילנא דחיי, לא הוה מארי דביתא, אלא לתתא, משה הוא לעילא, בגין כך סליק לון למאריה דביתא:

בסודם אל תבא נפשי וגו', רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כה) סוד יי ליראיו וגו'. סוד יי ליראיו, רזא עלאה דאורייתא, לא יהיב קודשא בריך הוא אלא לאינון דחלי חטאה. ומאן דאינון דחלי חטאה, אתגלי לון רזא עלאה דאורייתא. ומאן איהו רזא עלאה דאורייתא, הוי אימא דא את קיימא קדישא, דאקרי סוד יי ברית קדש.

שמעון ולוי, אטרחו גרמייהו על האי סוד, באנשי שכם, דיגזרון גרמייהו ויקבלוי עלון האי סוד. וקרא אסהיד, במרמה. תו בעובדא דזמרי בן סלוא, דפסל האי סוד. ויעקב אמר בסודם אל תבא נפשי. מאי נפשי. דא נפשא דעאלת ואתאחדת בברית עלאה לעילא, ואקרי נפש צרורא דחיי.

בקהלם אל תחד כבודי. הא אוקמוה, כמא דאת אמר, (במדבר טז) ויקהל עליהם קרח. אל תחד כבודי, דא כבוד ישראל סתם. ועל דא לא בריך לון אבוהון, בגין דסליק לון למשה. רבי חייא אמר, מהני קראי (חסר) (ובגיני כך) (ס"א משמע) דלא אתאחיד דא בדא, ואצטריך הכי. ועל דא אית ביה פלא, ולית לך דרא בעלמא, דלא נחתא דינא דלהון לקטרגא בעלמא ואסגיאו מהדרי על פתחייהו דבני נשא, הא לך פלא. (ס"א הא לקבל הא):

יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף אויביך וגו'. רבי יוסי פתח, (תהלים קד) עשה ירח למועדים וגו'. עשה ירח בגין לקדשא ביה ריש ירחין, וריש שתין. ולעלמין סיהרא לא נהיר אלא משמשא, וכד שמשא שליט, סיהרא לא שלטא. כד אתפניש שמשא, כדין סיהרא שלטא, ולית חושבן לסיהרא אלא כד אתפניש שמשא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ותרווייהו עבד קודשא בריך הוא לאנהרא. הדא הוא דכתיב, (בראשית א) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ וגו'. והיו לאותות, אלין שבתות, דכתיב, (שמות לא) כי אות היא. ולמועדים, אינון יומין טבין. ולקמים, אלין רישי ירחין. ולשנים, אלין רישי שנין. דלהוון אומות העולם עבדין חשבון לשמשא, וישראל לסיהרא.

דף רלו ע"א

ואזלא הא, כי הא דאמר רבי אלעזר, כתיב, (ישעיה ט) הרבית הגוי לו הגדלת השמחה. הרבית הגוי, אלין ישראל, דכתיב בהו (דברים ד) כי מי גוי גדול. וכתיב, (דברי הימים א יז) גוי אחד בארץ. לו, בגיניה. הגדלת השמחה (ממש), דא סיהרא, דאתרביאת בנהורא בגיניהון דישראל. אומות העולם לשמשא, וישראל לסיהרא, הי מנייהו עדיף. ודאי סיהרא (דף רלו ע"א) לעילא, ושמשא דאומות העולם, תחות האי סיהרא הוא, והוא שמשא מהאי (ס"א סטרא) סיהרא גהיר.

חמי מה בין ישראל, להו. ישראל אחידו בסיהרא, ואשתלשלו בשמשא עלאה, ואתאחדו באתר (ביה) (ס"א דנהיר לשמשא) דנהירא משמשא עלאה, ומתדבקן ביה, דכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום.

סדר הלימוד ליום ד כסלו [יום 63 בשנה]

יהודה אתה וגו'. רבי שמעון אמר, מלכו ליהודה אתקיים, והיינו דאמרינו, מאי דכתיב, (בראשית כט) הפעם אודה את ה', בגין דאיהו רביעאה, אודה את ה', בגין דאיהו רגלא רביעאה לכרסיא. יהו, דא רשימא דשמא עלאה, ובמה אשתלים, בה"א (ס"א בדל"ת), והיינו ה"א בתראה דשמא קדישא. שמא קדישא שלים באתווי, וקשר דאחיד לון, על דא יודוך אחיד, דמלכו לך אתחזיא לאתקיימא ודאי. (הושע יב) ויהודה עד רד עם אל ועם קדושים נאמן, מאן קדושים, אלין קדושים עליונין, דכלהו אודן לגביה, ושוייה נאמן, בגין כך הוא קדמאה בכולא, הוא מלכא על כלא.

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה. כל כבודה, דא כנסת ישראל, כבודה, בגין דאיהו כבוד, דא על דא, דא דכר, ודא נוקבא (ס"א דא נוקבא), ואתקרי כבודה. בת מלך, היינו בת שבע, בת קול דאיהו קול גדול, והאי מלך עלאה הוא. פנימה, בגין דאית מלך דלאו איהו לגו פותיה, והאי כבודה בת מלך.

ממשפצות זהב לבושה, בגין דאתלבשת ואתאחדת בגבורתא עלאה, והאי, אנה נמי מלך אקרי, ובגינה קיימא ארעא. אימתי, בשעתא דאתאחדת במשפט. כמא דאת אמר, (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ודא קרינו מלכו דשמיא, ויהודה אתאחיד בה, וירית מלכותא דבארעא.

רבי (אבא) יהודה ורבי יצחק הוו קאזלי בארחה. אמר רבי יצחק, נפתח במלי דאורייתא וניזיל. פתח רבי יצחק ואמר, (בראשית ג) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן וגו'. האי קרא אוקמוה חברייא. אבל ויגרש, כבר נש דגריש לאנתתיה, את האדם דייקא.

תא חזי, רזא דמלה, אדם במה דחטא אתפס, וגרים מותא ליה ולכל עלמא, וגרים לההוא אילנא דחטא ביה תירוכין, לאתרכא ביה, ולאיתרכא בבנוי לעלמין. הדא הוא דכתיב, ויגרש את האדם, את דייקא, כמה דכתיב, (ישעיה ז) ואראה את ה'. אוף הכי את האדם.

וישכן מקדם לגן עדן וגו', האי לתתא. וכמה דכרובים לעילא, אית פרובים לתתא, והאי אילנא אשרי עלייהו. ואת להט החרב המתהפכת, אינון טפסי דשלהובי דאשא, מההוא חרבא דמתלהטא. המתהפכת, דא האי חרבא, דינקא בתרין סטרין, ואתהפכא מסטרא דא לסטרא אחרא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דבר אחר המתהפכת, דא להט אינון טפסי דשלהובא (ס"א דמלכותא) דקאמרן, דמתהפכן לזמנין גוברין ולזמנין נשין, ומתהפכן מדוכתייהו לכלא. וכל דא, לשמור את דרך עין החיים. מאן דרך, כמא דאת אמר, (ישעיה מג) הנותן בים דרך.

אמר רבי יהודה שפיר, והכי הוא ודאי, דגרים אדם לההוא אילנא דחטא ביה לאתרכא, ואפילו שאר בני עלמא נמי, כמא דאת אמר, (ישעיה ב) ובפשעייכם שלחה אמכם, אבל שפיר קאמרת, דהא מדוכתיה משמע, דכתיב ויגרש את האדם, בגין דדא שלימו דאדם הוא.

ומההוא יומא אתפגים סיהרא, עד דאתא נח ועאל בתיובתא (נ"א בתיבותא). אתו חייביא ואתפגים. עד דאתא אברהם (ואתקיימו), וקיימא בשלימו דיעקב ובנוי. ואתא יהודה ואחיד ביה, ואתקף במלכותא, ואחסין ליה אחסנת עלמין, הוא וכל בנוי בתרוי, הדא הוא דכתיב, יהודה אתה יודוך אחיך. (ס"א בגין דדיליה מלכותא עלייהו, כמא דאת אמרו, (דברי הימים א ה) כי יהודה גבר באחיו, יודוך אחיך) ודאי בשעתא דקיימו ישראל על ימא, דכלהו אודו ליה, ונחתו אבתריה בימא.

דף רלו ע"ב

ידך בערף אויביך, כמא דאת אמר, (שופטים א) יהודה יעלה (בתחילה). ישתחו לך בני אביך, כללא דכל אינון שאר שבטין, בגין דא בני אביך, ולא בני אמך. בני אביך, הא פלהו שאר שבטין, דאף על גב (בספרים ישנים דאינון אתפליגו) דאתפליג לתרין מלכוון, כד הו סלקין לירושלם, הו סגידין וכרען למלכא דבירושלם, בגין דמלכותא דירושלם, (דף רלו ע"ב) ממלכותא קדישא (שלטא) מניה הוה.

ישתחו לך, ולא פתיב וישתחו, דאי פתיב וישתחו, לאוספא לשאר עמין. וישתחו לא פתיב, אלא בזמנא דייתי מלכא משיחא, דכתיב, (ישעיה מט) שרים וישתחו, השתא דאמר ישתחו, לאחזאה דישראל פלהו בלחודדיהו, פלהו יפלחון לרישא דגולה, לראש דבבל, ולא שאר עמין:

גור אריה יהודה, בקדמיתא גור, ולבתר אריה, ורוא דמלה בקדמיתא גור, ולבתר איש, (שמות טו) "איש מלחמה. מטרה בני עלית, מאי מטרה. לאכללא מלאך המות, דאיהו קיימא על טרה, לשיצאה בני עלמא, ולא משויב. כמא דאת אמר, (מיכה ה) וטרף ואין מציל. (ומהו) ומההוא טרה אסתלקת שכינתא.

כרע, בגלותא דבבל. רבין, בגלותא דאדום. כאריה, דאיהו תקיפא. וכלביא, דאיהו תקיפא יתיר. כף ישראל תקיפין אינון. דבני עלמא עובדי פוכבים ומזלות מפתין ודחקין לון, ואינון קיימי בדתייהון ובנימוסיהון כאריה וכלביא. כף שכינתא, דאף על גב דכתיב, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, היא תקיפא כאריה וכלביא בהאי נפילה. מה אריה ולביא לא נפלין, אלא בגין למטרה טרפא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

וּלְשִׁלְטָאָה, דְּהָא מְרַחֵיק אֶרַח טְרַפְיָהּ, וּמְשַׁעְתָּא דְּאֶרַח נַפְלֵי, וְלֹא קָם עַד דְּדַלִּיג עַל טְרַפְיָהּ וְאָכִיל לָהּ. כִּד שְׂכִינְתָא לֹא נַפְלָה אֱלָא כְּאֲרִיָּה וּכְלָבִיא, בְּגִין לְנִקְמָא מְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת, וְלְדַלְגָּא עֲלֵיהוּ. כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (ישעיה סג) צוּעָה בְּרוּב כַּחוּ.

מִי יְקִימְנוּ, הוּא לֹא יְקוּם לְנִקְמָא מְנַיְיָהּ וּנְוִקְמָא זְעִירָא, אֱלָא מִי יְקִימְנוּ. מִי, כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (מיכה ב) מִי יִרְפָּא לָךְ, וְהוּא אִיהוּ עֲלֵמָא עֲלָאָה, דְּבִיָּה שְׁלֻטְנוּתָא לְאַתְקַפָּא לְכֻלָּא. וּכְתִיב, (איוב לח) מִבְּטֵן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְאוּקְמוּהָ:

לֹא יִסוּר שְׁבֻט מִיְהוּדָה וְגו', אוּקְמוּהָ חֲבֵרִיאָ, אֲבָל עַד כִּי יבֹא שִׁילָ'ה בְּה"א, בְּגִין דְּשָׂאֵר בּו', לְאַחְזָאָה הַכָּא רְזָא (הכא) דְּשָׂמָא קְדִישָׁא י"ה, בְּאַתֵּר אַחְרָא שִׁילוֹ בְּלֹא ה', בְּאַתֵּר אַחְרָא שְׁלָה בְּלֹא י', וְהַכָּא שִׁילָ'ה בִּיּוֹד ה"א, רְזָא דְּשָׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, דְּשְׂכִינְתָא תְּקוּם בְּשָׂמָא (ס"א דא) דִּי"ה וְאִיהוּ רְזָא דִּי' (ס"א מ"י), כְּדַקְאֲמַרְיָנָן.

השלמה מההשמטות (סימן כא)

אוֹסְרֵי לְגַפְּן עִיר'ה וְלְשׁוֹרְק'ה בְּנֵי אֲתוּנוּ כְּפִס בֵּינָן לְבוּשׁוֹ וּבְדָם עֲנָבִים סוּתָה. תְּמַנְיָא דְּרַגְיָן כְּלִילָן בְּהַאי קְרָא. אַרְבַּע מְנַהוֹן דְּמִיָּין אַהֲדַדִּי, תְּרִין מְנַהוֹן דְּמִיָּין אַהֲדַדִּי, וְתִרְיָן אַחְרָנִין דְּמִיָּין אַהֲדַדִּי. אַרְבַּע דְּמִיָּין אַהֲדַדִּי אֵינּוּן גַּפְּן שׁוֹרְקָה, הֵינּוּ גַּפְּן הֵינּוּ שׁוֹרְקָה דְּמְנַהוֹן נְפִקִין עֲנָבִים וּמְנַהוֹן מִתְעַבִּיד חֲמָרָא דְּאִיקְרִי יִין וְכֻלְהוּ רְזָא חֲדָא וּמְשַׁרְשָׂא חַד נְפִקִין וְנִגְדִין. וְתִרְיָן דְּמִיָּין אַהֲדַדִּי עִירָה אֲתוּנוּ, הֵינּוּ עִירָה הֵינּוּ אֲתוּנוּ וְרְזָא חֲדָא נִינְהוּ וּבְדַרְגָּא חֲדָא כְּלִילָן וּמְרֻזָא חֲדָא נִגְדִין.

לְבוּשׁוֹ סוּת'ה הֵינּוּ מְלָה חֲדָא וְרְזָא חֲדָא (שמות כ"ג) כִּי הִיא פְּסוּתוֹ לְבֻדָּה הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוּרוֹ. זְמַנָּא קְרִיָּיה פְּסוּת וּזְמַנָּא אַחְרָא קְרִיָּיה לְבוּשׁ וּזְמַנָּא אַחְרָא קְרִיָּיה שְׁמֵלָה וְכֻלְהוּ מְשַׁרְשָׂא חֲדָא נִגְדִין וּמְלָה חֲדָא עֲבָדִין וְחִלּוּפָא דְּשְׁמֵהוּן רְזִין עֲלָאִין כְּלִילָן בְּהוּ, וּמָאן דְּדִיִּיק טַעִים מִיָּדִי. וּמָאן דְּלֹא דִיִּיק, לֹא טַעִים וְלֹא מִיָּדִי. וְהֵנִי תְּמַנְיָא דְּרַגְיָן רְזִין עֲלָאִין רְמִיזִין בְּהוּ, אֲבָל קְרָא בְּפִשְׁטִיהָ קָאִי.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב שְׁלִימָא דְּאַבְהָן הוּהוּ, כְּמָא דָּאֵת אָמַר (בראשית כ"ה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם וְגו' מֵאִי אִישׁ תָּם דְּאַשְׁתְּכֻלָּל מְחַכְמָתָא דְּלַעֲיָלָא וּמְחַכְמָתָא דְּלַתְתָּא וְהֵינּוּ דְּכְתִיב יוֹשֵׁב אֲהֵלִים, תְּרִין אֲהֵלִים נִינְהוּ. אֲהֵל דְּאִיקְרִי לְפָנִים מִן הַפְּרָגוּד וְאֲהֵל דְּאִיקְרִי אַחֲוֵרִי הַפְּרָגוּד וְכֻלִּיל הוּהוּ מִתְרִין סְטְרִין, מִבְּתֵי גְוָאִי וּמִבְּתֵי בְּרָאִי וּמָאן אוּלְיָה לִיָּה לְיַעֲקֹב כּוּלֵי הַאי.

תָּא חֲזִי דְּהָא אֵינּוּן שְׁנֵי דְּהוּה טְמִיר וְגַבְזִין בְּהַדְּיָהוּ דְּשֵׁם וְעֵבֶר, שֵׁם אוּלְיָה לִיָּה חֲכְמָתָא עֲלָאָה דְּבְתֵי גְוָאִי. וְעֵבֶר אוּלְיָה לִיָּה חֲרַשְׁתָּא (ס"א חכמתא) תְּתָאָה וְסִימְנִיד (יהושע כ"ד) בְּעֵבֶר הִנְהַר יִשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מְעוּלָם. מֵאִי בְּעֵבֶר הִנְהַר אֱלָא רְזָא הוּא דְּכָל יוֹמִיהוּן דְּאֵינּוּן קְדַמָּאִי לֹא הוּוּ אוּלְיָפִן אֱלָא חֲכְמָתָא תְּתָאָה דְּאֲתִיָּיא מִבְּתֵי בְּרָאִי

דאיקר אַחורי הפרגוד ובאינון דאחורי הפרגוד הוּו מתדבקין והוּו מודיעין לון מילין דעתידין למיתי לעלמא ביש או טב וכדין הוּו כל אינון דרין עד דאתא ההוא סטרא דקדושא עלאה ואמשיך ליה לאברהם ואודע ליה מלין דשרשא דאתמשכאן לעלמא דלהון (מנהון) מבתי גואי ומתמן שאבין כל אינון דאקרון בתי בראי ומתמן מתהוון קצת מילין לא כלא, וסימניך מתמצית גופה של ארץ ישראל העולם שותה.

ומהאי שעתא דקאים אברהם אבינו עליו השלום על ההוא סטרא קדישא דמיניה כולא נפיק ונגיד וביה כלא תליין נפק ליה לשעתיה מהאי סטרא דאינון בני עבר הנהר ואתא ליה לאשתעשעא בארעא קדישא. הדיא הוא דכתיב, (יהושע כ"ד) ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען ארץ כנען ממש ארעא דשאר חיילין עלאין תבירין תחותה תמן ולית להון קיומא בהדה: (עד כאן מההשמטות)

אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו וגו'. רבי חייא פתח, (תהלים קכא) ה' ישמרך מפל רע ישמור את נפשך, פיון דאמר ה' ישמרך מפל רע, אמאי ישמור את נפשך. אלא ה' ישמרך מפל רע, בהאי עלמא. ישמור את נפשך בההוא עלמא.

שמירה דהאי עלמא הוא, למהוי נטיר בר נש מכמה זיגין בישין מקטרגין, דאזלין לקטרגא בני נשא בעלמא, ולא תדבקא בהו. בההוא עלמא מאי הוא, כמה דאמרן. פד נפיק בר נש מהאי עלמא, אי איהו זכי, נשמטא דיליה סלקא ואתעטרת באתריה. ואי לא, כמה חבילין טריקין אודמנן, לאנגדא ליה לגיהנם, ולא מסרא ליה בידי דדומה, דאתמסרא לממנא על גיהנם, ותליסר אלף רבוא ממנן עמיה, וכלהו אודמנן על נפשיהו דחייביא.

תא חזי, שבועה מדורין אית ביה בגיהנם, ושבעה פתחין. ונשמטא דחייביא עאלת, וכמה טריקין, טהירין, נטורי תרעי, ועלייהו חד ממנא בכל תרעא ותרעא, ונשמטהון דחייביא אתמסרון לאינון ממנן, על ידא דדומה. פיון דאתמסרון בידיהו, סתמין תרעין דאשא דמלהטא.

דהא תרעין בתר תרעין הוּו, תרעין כלהו פתיחין וסתימין, אינון דלבר פתיחין, דלגו סתימין. ובכל שבת ושבת כלהו פתיחין, ונפקין חייביא עד אינון פתיחין דלבר, ופגעין נשמתיין אחרנין, דמתעכבין בפתיחין דלבר. פד נפק שפתא, פרוזא קאי בכל פתחא ופתחא, ואמר (תהלים ט) ישובו רשעים לשאולה וגו'.

דף רלח ע"א

תא חזי, נשמתיין דצדיקייא, קודשא בריך הוא נטיר לון, דלא יתמסרון בידי דדומה, דהוא ממנא, הדיא הוא דכתיב, ישמר צאתך ובאך וכתיב ישמור את נפשך. (דף רלח ע"א)

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אסרי לגפן עירה. מאי גפן, דא פנסת ישראל, כמא דאת אמר, (תהלים פ) גפן ממצרים תסיע. וכתוב, (תהלים קכ"ח) אשתך כגפן פוריה, אשתך, כהאי גפן קדישא. אמר רבי יוסי, האי גפן דמברכין ביה בורא פרי הגפן. בורא, היינו דכתיב, עץ עושה פרי. פרי הגפן, דא עץ פרי. עושה פרי, דכר, עץ פרי דא נוקבא. בגיני כך, בורא פרי הגפן דא דכר ונוקבא כחדא. (ס"א נשמתיחון דצדיקיא אינון פרי הגפן כדאמר בורא פרי הגפן).

אסרי לגפן עירה, דא מלכא משיחא, דזמין לשלטאה על כל חילי עממיא, חילין די ממנן על עמין עובדי כוכבים ומזלות, ואינון תוקפא דלהון לאתתקפא, וזמין מלכא משיחא לאתגברא עלייהו.

בגין דהאי גפן, שליט על כל אלין פתרין תתאין, דשליטי בהו עממיא עובדי עבודת כוכבים ומזלות, האי נצח לעילא. ישראל, דאינון שרקה, ישיצון וינצחון חילין אחרין לתתא, ועל פלהו יתגבר מלכא משיחא. הדא הוא דכתיב, (זכריה ט) עני ורוכב על חמור ועל עיר. עיר וחמור תרין פתרין אינון, דשליטי בהו עממיא עובדי עבודת כוכבים ומזלות, ואינון מסטר שמאלא סטרא דחול.

ומה דאמר עני, וכי מלכא משיחא עני אקרי. אלא הכי אמר רבי שמעון, בגין דלית ליה מדיליה וקרין ליה מלך המשיח. דא הוא סיהרא קדישא לעילא, דלית לה נהורא אלא משמשא.

מלכא משיחא דא, ישלוט בשלטניה, יתייחד בדוכתיה, וכדין (זכריה ט) הנה מלכך יבא לך, סתם. אי לתתא עני הוא, דהא בסטרא דסיהרא הוא. אי לעילא עני, אספקלריא דלא נהרא. לחם עני. ועם כל דא, רוכב על חמור ועל עיר, תוקפא דעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, לאכפייא תחותיה, ויתתקף קודשא בריך הוא בדוכתיה.

כבס ביין לבושו, כמא דאת אמר, (ישעיה סג) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה, וכתוב פורה דרכתי לבדי וגו'. כבס ביין דא סטר גבורה, דינא קשיא, למחוי על עממיא עובדי עבודת כוכבים ומזלות, ובדם ענבים סותה, דא אילנא לתתא, בי דינא דאקרי ענבים, וינא אתמסר (ס"א אסתמר) בדם ענבים, בגין לאתלבשא בתרווייהו, לתברא תחותיה כל שאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות ומלכין דעלמא.

רבי יוסי פתח ואמר. אסרי לגפן עירה. וכתוב, (בראשית מ) ובגפן שלשה שריגים והיא כפורחת עלתה נצה. תא חזי, כמה אטימין אינון בני נשא, דלא ידעין ולא משגיחין ביקרא דמאריהון, ולא מסתכלי במלי דאורייתא, ולא ידעי ארחייהו במה יתפסון. דכתיב, (משלי ד) דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יפשלו.

בזמנא קדמא הוה נבואה שריא עליהו דבני נשא, והוה ידעין ומסתכלי למנדע ביקרא עלאה. כיון דפסקא נבואה מנייהו, הוה משתמשי בבית קול. השתא פסקא נבואה ופסקא בת קול, ולא משתמשי בני נשא אלא בחלמא.

וחלמא דרגא תתאה הוא לבר, דהא תנינן חלמא אחד מששים לנבואה. מאי טעמא, בגין דאתייהא מדרגא שתיתאה לתתא, והא אתמר. תא חזי, חלמא לכלא אתחזי, בגין דחלמא מסטר שמאלא אתייהא, ונחית בכמה דרגין, ואתחזי (קצ"ב ע"ב) חלמא, אפילו לחייביא. ואפילו לעובדי כוכבים ומזלות.

בגין דזמנין נקטין חלמא ושמעין הני זיני בישין, ומודעין לבני נשא, מנייהו דחייכן (בהו) בבני נשא, ומודיעין לון מלין כדיבין. ולזמנין מלין דקשוט דשמעין. ולזמנין דאינון שלוחין לחייביא, ומודעי לון מלין עלאין.

האי רשע מאי כתיב ביה, חמא חלמא דקשוט, דכתיב ובגפן שלשה שריגים. (קצ"ב ע"א) מאי גפן. דא פנסת ישראל, דכתיב, (תהלים פ) הבט משמים וראה ופקוד גפן זאת. משמים, דהא מאתר דא אתרמי, כמא דאת אמר, (איכה ב) השליך משמים ארץ. ופקוד גפן זאת, גפן דהיא זאת, ודאי.

שלשה שריגים, כמא דאת אמר, (בראשית כט) שלשה עברי צאן רובצים עליה. והיא כפורחת, דכתיב, (מלכים א ה) ותרב חכמת שלמה, דאתנהיר סיהרא. עלתה נצה, דא ירושלם דלתתא.

דף רלח ע"ב

דבר אחר, עלתה נצה, לעילא, ההוא דרגא דקיימא עלה ויניק לה, כמא דאת אמר (דף רלח ע"ב) (בראשית א) אשר זרעו בו על הארץ. הבשילו אשכולותיה ענבים, לנטרא בהו זין דמנטרא.

חמי כמה חמא ההוא רשע. מה כתיב, (בראשית מ) וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואשחט אותם. הכא חמא ההוא כוס תרעלה, יניקא דבי דינא, דנפיק מאינון ענבים דאתייהב לפרעה ושתי ליה, כמה דהוה בגיניהון דישראל. כיון דשמע יוסף דא, חדי, וידע מלה דקשוט בהאי חלמא. בגיני כך פשר ליה חלמא לטב, על דבשר ליוסף בהאי.

תא חזי, אסרי לגפן עירה, דאתכפיין תחות האי גפן כל אינון חילין תקיפין דעמין עובדי עבודה זרה, כדאמרן, בגין האי גפן, אתקשר ואתכפייה ההוא חילא דלהון. ואתמר.

רבי שמעון אמר, אית גפן, ואית גפן, אית גפן קדישא עלאה, ואית גפן דאקרי, (דברים לז) גפן סדום, ואית (ירמיה ב) גפן נכריה בת אל נכר. בגין כך כתיב גפן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

זאת, והיא דאקרי פלה זרע אמת. שורק אלו ישראל, דנפקי מהאי גפן. פד חבו ישראל, ושבו ליהאי גפן, מה כתיב, פי מגפן סדום גפנם וגו'. ובגין כך אית גפן ואית גפן.

רבי יהודה ורבי יצחק הוו אזלי בארחה. אמר רבי יהודה לרבי יצחק, ניזיל בהאי חקל, דהוא ארץ מישר יתיר. אזלו. עד דהוו אזלי, אמר רבי יהודה, כתיב, (משלי לא) לא תירא לביתה משלג פי כל ביתה לבוש שנים. האי קרא, רבי חזקיה חברנא אוקים ביה. דאמר, דינא דחייבי דגיהנם תריסר ירחין, פלגא מנייהו בחמה ופלגא מנייהו בתלגא.

בשעתא דעאלין לנורא, אינון אמרי דא הוא ודאי גיהנם, עאלין לתלגא, אמרי דא חריפא דסיטא (דסיתוא) דקודשא בריך הוא. שראן ואמריין וה, ולבתר אמריין ווי. ודוד אמר (תהלים מ) ויעלני מבור שאון מטיט הין ויקם וגו'. מאתר (נ"ט ע"א) דאמרי וה, ולבתר ווי.

והיכן משתלמי נפשייהו, בשלג. כמא דאת אמר, (תהלים סח) בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון. יכול אף ישראל כן, תלמוד לומר לא תירא לביתה משלג. מאי טעמא. בגין דכל ביתה לבוש שנים. אל תקרי שנים אלא שנים. כגון מילה ופריעה, ציצית ותפילין, מזוזה ונר חנוכה כו'.

תא חזי, לא תירא לביתה משלג, דא כנסת ישראל, דאיהי כל ביתה לבוש שנים, כמה דאמרן. דכתיב, חמוץ בגדים וגו', לבושא דדינא קשיא, לאתפרעא מעמין עובדי עבודה זרה. וזמין קודשא בריך הוא למלבש לבושא סומקא, וחרבא סומקא, ולא תפרעא מן סומקא. לבושא סומקא, דכתיב, (ישעיה סג) חמוץ בגדים, וכתיב, (ישעיה סג) מדוע אדום ללבושך. סייפא סומקא, דכתיב, (ישעיה לה) חרב לה מלאה דם. ולא תפרעא מן סומקא, דכתיב, (ישעיה לה) פי זבח לה בבצרה וגו'. תו, פי כל ביתה לבוש שנים דהא מסטרא דדינא קשיא קא אתיין.

אמר רבי יצחק, ודאי הכי הוא, אלא כל ביתה לבוש שנים, מאי שנים, אלין שנים קדמוניות, בגין דאיהי אתכלילת מכלהו, וינקא מפל סטריין, כדכתיב, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים.

עד דהוו אזלי, פגעו ביה בההוא ינוקא, דהוה אזיל לקפוטקיא בקסטירא דחמרא, וחד סבא רכיב. אמר ההוא סבא לההוא ינוקא, ברי, אימא לי קראיך. אמר ליה, קראי לאו חד הוא, אלא חות לתתא, או ארכב לקמך ואימא לך. אמר ליה, לא בעינא. אנא סבא ואנת רביא, דאתקל גרמי בהדך. אמר ליה, אי הכי אמאי שאלת קראי. אמר ליה, בגין דניזיל באורחא. אמר, תיפח רוחיה דההוא סבא, דהוא

רכיב ולא ידע מלה, ואמר דלא יתקל בהדי. אתפרש מההוא סבא, ואזיל ליה באורחא.

דף רלט ע"א

כד מטי רבי יהודה ורבי יצחק, קריב לגבייהו. שאילו ליה, וסח לון עובדא, אמר ליה רבי יהודה, שפיר קא עבדת. זיל בהדן, ונתיב הכא, ונשמע מלה מפומך. אמר לון, לאי (ס"א רבא) אנא, דלא (דף רלט ע"א) אכילנא יומא דין. אפיקו נהמא, ויהיבו ליה. אתרחיש לון ניסא, ואשכחו חד נביעא דמיא דקיק תחות אילנא, שתי מנייהו, ואינון שתו ויתיבו.

פתח ההוא ינוקא ואמר, (תהלים לז) לדוד אל תתחר במרעים אל תקנא בעושי עולה. לדוד, אי שירתא, לא קאמר. אי תפלה, לא קאמר. אלא בכל אתר לדוד סתם, רוח הקודש אמרו.

אל תתחר במרעים. מאי אל תתחר במרעים, אל תתחר מבעי ליה. אלא אל תעביד תחרות במרעים, בגין דלא ידעת יסודא דגרמך, ולא תיכול ליה, דילמא איהו אילנא דלא אתעקר לעלמין, ותדחי קמיה.

ואל תקנא בעושי עולה, דלא תשגח בעובדיהון, ולא תיתי לקנאה עליהו, דכל מאן דחמי עובדיהון, ולא קני לקודשא בריך הוא, אעבר על תלת לאוין. דכתיב, (שמות כ) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני. לא תעשה לך פסל וכל תמונה. לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי ה' אלהיך אל קנא.

בגין כך, בעי ליה לבר נש לאתפרשא מנייהו, ולמסטי אורחיה מנייהו, על דא אתפרשנא וסטינא ארחאי. מכאן ולהלאה דאשכחנא לכו, אימא הני קראי קמיכון.

פתח ואמר, ויקרא אל משה, הכא אל"ף זעירא. אמאי, בגין דהאי קריאה לא הוה בשלימו. מאי טעמא, דהא לא הוה אלא במשכנא, ובארעא אחרא. בגין דשלימו לא אשתכח אלא בארעא קדישא.

תו, הכא שכינתא, (ס"א ל"ג התם וגריס נוקבא) התם שלימו דדכר ונוקבא, (דברי הימים א א) אדם שת אנוש. אדם, שלימו דכר ונוקבא, הכא נוקבא. תו סיפא דקרא, וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר, בגין כך אל"ף זעירא.

תו אל"ף זעירא, מתל למלכא, דהוה יתיב בכרסיה, וכתרא דמלכותא עליה, אקרי מלך עלאה. כד נחית ואזל לבי עבדיה, מלך זוטא אקרי. כך קודשא בריך הוא, כל זמנא דאיהו לעילא על כלא, מלך עלאה אקרי. פיון דנחית מדוריה לתתא, מלך איהו, אבל לאו עלאה פקדמיתא, בגין כך אל"ף זעירא.

ויקרא, הכי תנינן, זמין ליה להיכליה. מאהל מועד. מאן אהל מועד. אהל דביה תליין מועד וחגא ושפתא לממני, כמא דאת אמר, (בראשית א) והיו לאותות ולמועדים, ביה שריא חושבנא לממני. ומאן איהו, סיהרא, כמא דאת אמר, (ישעיה לג) אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח.

לאמר, מאי לאמר. בגין לגלאה, (אבל כלא חד ושפיר הוא, בגין דשלימו ושפירו הוא אתר לגלאה) מה דהוה סתים לגו. ובכל אתר לאמר, כמא דאת אמר, וידבר ה' אל משה לאמר, דאתייהב רשו לגלאה. אבל כלא חד הוא, ושפיר הוא, בגין דהא אתמני לסיהרא ההיא מלה, מאתר דמשה קיימא.

וידבר, לעילא. אל משה, באמצעיתא. לאמר, בתרייתא. אתר, דאית רשו לגלאה. תו, ויקרא אל משה מה כתיב לעילא, (שמות לט) ויביאו את המשכן אל משה וגו'. אמאי אל משה. הכי אמרו, בגין דמשה חמא ליה בטורא, וקודשא בריך הוא אחמי ליה בחיזו דעינא, כמא דאת אמר, (שמות כז) כאשר הראה אותך בהר, וכתיב, (במדבר ח) כמראה אשר הראה ה' את משה וגו'. וכתיב (שמות כח) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר, השתא אייתיאו ליה, בגין דיחמי, אי איהו פההוא משכנא דחמא.

אבל אמאי ויביאו את המשכן אל משה. אלא, למלכא דבעא למבני פלטרין למטרוניתא, פקיד לאומנין היכלא דא בדוה פלן, והיכלא דא בדוה פלן, הכא אתר לערסא, והכא אתר לנייחא. פיון דעבידו לון אומנין, אחמי למלכא. כך ויביאו את המשכן אל משה, מארי דביתא, איש האלהים, פיון דאשתכלל היכלא, מטרוניתא זמינת למלכא להיכלא, זמינת לבעלה עמה, בגין כך ויקרא אל משה.

דף רלט ע"ב

ובגין דמשה מארי דביתא איהו, מה כתיב, (שמות לג) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה, משה דאיהו מארי דביתא, (דף רלט ע"ב) עביד הכי, מה דלית רשו לבר נש אחרא למעבד הכי.

וידבר ה' אליו, דרגא אחרא עלאה, וכדין בשעתא דאודמן משה למיעל, כדין פתח ואמר, (ויקרא א) אדם פי יקריב מכם. מאי אדם הכא. אלא כד אתחברו שמשא וסיהרא כחדא, פתח ואמר אדם. כדכתיב, (חבקוק ג) שמש ירח עמד זבולה, עמד, ולא עמדו.

פי יקריב מכם, הכא אתרמיז, מאן די עביד פולחנא דקרבנא שלים, די שתכח דכר ונוקבא. משמע דכתיב מכם, די שתכח בחיזו דלכון. קרבן לה' דאקריב כלא, לאתאחדא כחדא, לעילא ותתא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

מן הבהמה, לאחזאה אדם ובהמה, כלא פחדא. מן הבקר ומן הצאן, אלן רתיכין, דאינון דכיין. דכיין דאמר מן הבהמה, יכול מפלא, בין דכיין בין מסאבן. הדר ואמר, מן הבקר ומן הצאן.

תקריבו את קרבנכם. קרבני מבעי ליה, מאי קרבנכם. אלא בקדמיתא קרבן לה, והשתא קרבנכם. קרבן לה אדם. קרבנכם מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן, לאחזאה יחודא מתתא לעילא, ומעילא לתתא. מתתא לעילא, היינו קרבן לה. מעילא לתתא, היינו קרבנכם.

למלכא, דאיהו יתיב בטורסקא עלאה, לעילא לעילא, וכרסיא אתתקן על תהוא טורסקא, ומלכא עלאה על פלא. בר נש דקריב דורונא למלכא, בעא לסלקא מדרגא לדרגא, עד דסליק מתתא לעילא לאתר דמלכא יתיב, עלאה על פלא. וכדין ידעין דהא סלקין דורונא למלכא, וההוא דורונא דמלכא איהו. נחית דורונא מעילא לתתא, הא ידעין דההוא דורונא דמלכא נחית מעילא, לרחימא דמלכא דאיהו לתתא.

כך בקדמיתא, אדם סליק בדרגוי מתתא לעילא, וכדין קרבן לה. מן הבהמה מן הבקר, נחית בדרגוי מעילא לתתא, וכדין קרבנכם. בגיני כך כתיב, (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי. היינו אדם וקרבן לה. אכלו רעים, היינו מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן, וכדין תקריבו את קרבנכם.

אתו רבי יצחק ורבי יהודה ונשקוהו על רישיה. אמרו, בריך רחמנא דזכינא למשמע דא, וברוך רחמנא, דלא אתאבידו מלין אלן בההוא סבא. קמו ואזלו. עד דהוו אזלי, חמו חד גפן נטיע בחג גנא.

פתח תהוא ינוקא ואמר, אסרי לגפן עירה ולשורקה בני אתונו האי קרא רזא עלאה הוא. אסרי, אסר מבעי ליה. עירה, עיר מבעי ליה. אלא רזא הוא, לדרדקי דאינון בבי רב, לאסתמרא מההוא גירא דעיר, ושמא קדישא אתכליל תמן י"ה.

וכמה דהכא אתרמיז שמא קדישא, הכי נמי ולשרקה, שורק מבעי ליה. אתכליל תמן ו"ה. בני בן מבעי ליה. שורק, פדכתיב, (ירמיה ב) ואנכי נטעתך שורק. בן, כמא דאת אמר, (זכריה ט) בן אתונות. אמאי שורקה, ואמאי בני.

אלא, כמה דאית שמא קדישא לאכפיא לעיר, הכי נמי, אית שמא קדישא, לאכפיא חילא אחרא, דאיהי חמרא, דאלמלא דשמא קדישא אתרמיז הכא, הו מטרטשי עלמא, י"ה בחילא דא, (ס"א ו"ה) ו"ה בחילא דא, לאסתמרא עלמא מנייהו, ולאסתמרא בר נש, דלא ישלטון ביה בעלמא.

אסרי לגפן, מאי גפן. דא פנסת ישראל, אמאי אתקריאת גפן. אלא מה גפן, לא מקבלא עלה נטיעא אחרא, הכי נמי פנסת ישראל, לא מקבלא עלה אלא לקודשא

ברוך הוא. ובגין פגסת ישראל, אתכפיין קמה כל חילין אחרנין, ולא יכלין לאבאשא ולשלטאה בעלמא. ועל דא אטיל קרא שמא קדישא בנייהו, בהאי גיסא ובהאי גיסא. בני אתונו, דאתעקר בגין תהוא שורק, כמה דאת אמר, ואנכי נטעתיד שורק וגו'.

דף רמ ע"א

כבס ביין לבושו וגו', כבס, כובס מבעי ליה. אלא כבס, מיזמא דאתברי עלמא, ומאן איהו, דא מלכא משיחא. ביין סטר שמאלא. ובדם ענבים סטר שמאלא. לתתא. וזמין מלכא משיחא (דף רמ ע"א) לשלטאה לעילא על כל חילין אחרנין דעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, ולתברא תוקפיהון מעילא ומתתא.

דבר אחר, כבס ביין לבושו, פגוונא דהאי חמרא, אחזי חידו, וכוליה דינא. (לעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות). הכי נמי מלכא משיחא, יחזי חדו לישראל, וכוליה דינא לעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות. פתיב, (בראשית א) ורוח אלהים מרחפת על פני המים, דא רוחא דמלכא משיחא, ומן יומא דאתברי עלמא, אסחי לבושיה בחמרא עלאה.

חמי מה פתיב בתריה, חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב, דא חמרא עלאה, (ס"א דמרוי דאורייתא) דאורייתא דמרוי, מניה שתי. ולבן שנים מחלב, דהא אורייתא יין וחלב, תורה שבכתב, ותורה שבעל פה.

פתיב, (תהלים קד) ויין ישמח לבב אנוש (ס"א אמאי, בגין דמאתר דחדוה קאתי, ומאן הוא סופיה דקרא) להצהיל פנים משמן, ודאי מאתר דאתקרי שמן. תא חזי, שירתא דחמרא חדוה, הוא אתר דכל חידו מניה נפקא. וסופיה דינא. מאי טעמא, בגין דסופא דיליה, אתר פנישו דכלא, דינא הוא, וביה אתדן עלמא. ועל דא שירותא חדוה, וסופא דינא. בגיני כך, להצהיל פנים משמן. מאתר דכל חדוה מניה נפקא.

ולחם לבב אנוש יסעד, מאן לחם. אלא לחם עלמא סעיד (סמיד), ואי תימא, דביה תלייא סעידו דעלמא בלחודוי, לאו הכי, דהא ליליא בלא יומא, לא אשתכח, ולא בעי לאפרשא לון. ומאן דאפריש לון, יתפרש מחיין, והיינו דכתיב, (דברים ח) למען הודיעך פי לא על הלחם לבדו יחיה האדם. בגין דלא בעי לאתפרשא.

ואי תימא, דוד היך קאמר ולחם לבב אנוש יסעד, הואיל ולא תלייא ביה בלחודוי סעידו דעלמא. אלא דייקא דמלה, ולחם, וא"ו איתוסף, כמו ויין, ועל דא, כלא אשתכח כחדא.

תא חזי, מאן דמברך על מזונא, לא יברך על פתורא ריקניא, ובעי נהמא לאשתכחא על פתורא, וכסא דחמרא בימינא. מאי טעמא, בגין לקשרא שמאלא

בימינא, ונהמא דיתברך מנייהו, ולא תקשרא בהו, ולמהוי כלא חד קשורא, לברכא שמא קדישא כדקא יאות. דהא לחם אתקשר ביין, ויין בימינא, וכדין ברכאן שריין בעלמא, ופתורא אשתלים כדקא יאות.

אמר רבי יצחק, אלמלא לא אנדמן לן אורחא דא אלא למשמע מלין אלין, די לן. אמר רבי יהודה, יאות הוא להאי ינוקא דלא ינדע כל האי, ואנא מסתפינא עליה. אי יתקיים בעלמא בגין האי. אמר רבי יצחק ולמה. אמר ליה, בגין דהאי רביא יכיל לאסתכלא באתרא דלית רשו לבר נש לאסתכלא ביה. ומסתפינא עלוי, דעד לא ימטי לפרקוי, ישגח ויסתכל ויענשון ליה.

שמע ההוא ינוקא. אמר, לא מסתפינא מעונשא לעלמין, דהא בשעתא דאסתליק אבא מעלמא, בריך לי וצלי עלי. וידענא דזכותא דאבא יגין עלי. אמרו ליה, ומאן הוא אבוך. אמר, (נ"א ליתא רב יהודה) בריה דרב המנונא סבא, נטלו ליה, וארכבוה על כתפייהו תלת מילין.

קרו עליה, (שופטים יד) מהאוכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק וגו'. אמר לון ההוא ינוקא, מלה אתא לידייכו, פרישו לה. אמרו ליה, קודשא בריך הוא זמין לן ארחא דחיי, אימא אנת.

פתח ואמר, מהאוכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק. האי קרא, אסמכתא אית לן ביה, מהאוכל, דא צדיק, דכתיב, (משלי יג) צדיק אוכל לשובע נפשו. צדיק אוכל ודאי, ונטיל כלא, אמאי, לשובע נפשו. למיהב שבועא, לההוא אתר דאקרי נפשו דדוד. יצא מאכל, דאלמלא ההוא צדיק, לא יפוק מזונא לעלמין, ולא יכיל עלמא לקיימא (ביה). ומעז יצא מתוק, דא יצחק, דבריה ליעקב בטל השמים ומשמני הארץ.

דף רמ ע"ב

תו, אף על גב דכלא חד, אלמלא תוקפא דדינא קשיא, לא נפקא דבש. מאן דבש. דא תורה שבעל פה, דכתיב, (תהלים יט) ומתוקים מדבש ונפת צופים. מעז, דא תורה שבכתב, דכתיב, (תהלים כט) ה' עז לעמו יתן. יצא מתוק, דא תורה שבעל פה. (דף רמ ע"ב)

אזלו כחדא תלת יומין, עד דמטו לטורסא דקירא דאמיה. פיון דחמאת לון אתקנית ביתא, ויתבו תמן תלת יומין אחרנין. ברכוהו, ואזלו, וסדרו מלין קמיה דרבי שמעון. אמר, ודאי ירותת אורייתא אחסין, ואלמלא זכותא דאבהן יתענש מלעילא, אבל קודשא בריך הוא לאינן דאזלין בתר אורייתא, אחסינו לה אינן ובנייהו לעלמין. הדא הוא דכתיב, (ישעיה נט) ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רוחי אשר עליך וגו'.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

זבולון לחוף ימים ישכון והוא לחוף אניות וירכתו וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. וכי דא הוד והדר, למיזן ויינא, ולאזדרזא בהאי. מאן דאשתדל באורייתא, ואגח קרבא באורייתא, וזריו גרמיה בה, דא הוא שבחא (דמאריה), דא הוא הוד והדר, ואת אמרת חגור חרבך.

אלא, ודאי עקרא דמלה, את קיימא קדישא. יהב קודשא בריך הוא, ורשים ליה בבני נשא, בגין דינטרון ליה, ולא יפגמו ליה בפגמו להאי רשימא דמלכא. ומאן דפגים ליה, הא קאים לקבליה (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית, לנקמא נוקמא דברית קדישא, דאתרשים ביה, והוא פגים ליה.

ומאן דבעי לנטרא האי אתר, יזדרזו ויתקן גרמיה, וישוי לקבליה, בשעתא דיצרא בישא יתקף עלוי, להאי חרב דקיימא על ירך, לאתפרעא ממאן דפגים האי אתר. וכדין, חגור חרבך על ירך גבור, גבור איהו, גבור אתקרי. ועל דא הודך והדרך.

דבר אחר, חגור חרבך על ירך גבור. מאן דנפיק בארחה, יתקן גרמיה בצלותא דמאריה, ויזדרזו בהאי (מ"ט ע"ב) צדק, חרב עלאה, בצלותא ובעותין עד לא יפוק לארחה. כדכתיב, (תהלים פה) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. תא חזי, זבולון נפיק תדירא לשבילין וארחין, ואגח קרבין, ואזדרזו בהאי חרב עלאה, בצלותא ובעותין, עד לא נפיק בארחה, וכדין נצח עמין, ואתתקף עליהו. ואי תימא יהודה, הא אתתקן בהאי, לאגחא קרבין, ותקונין, בהאי חרב, אמאי זבולון. אלא.

תא חזי, הני תריסר שבטין, פלהו תקונא דמטרוניתא הוו. תרין תקונין דנוקבי אמר שלמה בשיר השירים, חד לרעיא עלאה יובלא, וחד לכלה, שנת השמיטה. חד תקונא לעילא, וחד תקונא לתתא. עובדא דבראשית, הכי הוא נמי, בהני תרי אתרי, חד עובדא לעילא, וחד עובדא לתתא, ועל דא פתיחא דאורייתא בב'. עובדא דלתתא, כגוונא דלעילא, דא עבד עלמא עלאה, ודא עבד עלמא תתאה. כגוונא דא.

תרין תקונין דנוקבי קאמר שלמה, חד לעילא, וחד לתתא. חד לעילא, בתקונא עלאה דשמא קדישא. חד לתתא, בתקונא תתאה כגוונא דלעילא.

תא חזי, זכאה חולקיה דיעקב קדישא, דזכה להאי. והא אתמר, מיומא דאתברי עלמא, לא אשתכח ערסא שלימתא כערסיה דיעקב. ובשעתא דבעא לאסתלקא מעלמא, כדין הוה שלים, בכל (רל"א ע"ב) סטרוי. אברהם מימיניה, יצחק משמאליה, הוא באמצעיתא, שכנינתא קמיה. פיון דחמא יעקב האי, קרא לבנוי, ואמר לון האספו, בגין דישתכח תקונא דלעילא ותתא.

תא חזי, רזא דמלה, תרין תקונין אשתכחו תמן, חד עלאה, וחד תתאה, למהוי כלא שלים כדקא יאות. תקונא עלאה, תקונא סתים וגליא, דהא תקונא דיובלא

איהו, ההוא דאמר שלמה בשיר השירים כדקאמרן, רישא סתים הוה דלא אתגלייא הכא, ולא יאות לאתגלייא. דרועין וגופא אתגליין, והא ידיעין. שוקין סתימו ולא אתגליין. מאי טעמא, בגין דנבואה לא שריא אלא בארעא קדישא. ותקונא דא סתים וגלייא.

דף רמא ע"א

תקונא אחרא תתאה, תקונא דכלה דקאמר שלמה בשיר השירים, האי תקונא דאתגלייא יתיר, ותקונא דא בתריסר שבטין (דף רמא ע"א) דאינון תחותה, ותקונא דגופא דילה.

פתח רבי אבא ואמר, (מלכים א ז) ויעש את הים מוצק וגו'. וכתוב עומד על שני עשר בקר שלשה פונים צפונה ושלשה פונים ימה ושלשה פונים נגבה וגו' (רמ"ז ע"א) והים עליהם מלמעלה וגו'. וכתוב ואת הבקר שנים עשר תחת הים (וגו'). עומד על שני עשר בקר, הכי הוא ודאי, דדא ים מתקנא בי"ב בתרין עלמין, בתריסר לעילא רתיכין ממנן. לעילא בתריסר, לתתא תריסר שבטין. פיון דחמא יעקב תקונא עלאה, וחמא שכונתא קאים לקבליה, בעא לאשלמא תקונאה, קרא לבנוהי תריסר, ואמר לון האספו. אתקינו גרמיכו לאשלמא מהימנותא.

תא חזי, תריסר שבטין, בד' דגלין, בד' סטרין, שלשה פונים צפונה ושלשה פונים ימה ושלשה פונים נגבה ושלשה פונים מזרחה והים עליהם. והכי הוא ודאי, תלת שבטין לכל סטר לד' רוחי עלמא, ותלת שבטין לדרועא דימינא, ותלת שבטין לדרועא דשמאלא, ותלת שבטין, לירכא ימינא, ותלת שבטין לירכא שמאלא, וגופא דשכינתא עלייהו. הדא הוא דכתיב, והים עליהם.

מאי טעמא תלת שבטין לדרועא, ותלת שבטין לירכא, וכן לכלא. אלא רזא דמלה, תלת קשרין אינון בדרועא ימינא, ותלת בשמאלא, ותלת בירכא ימינא, ותלת קשרין בירכא שמאלא, אשתכחו תריסר קשרין לארבע סטרין, וגופא עלייהו. אשתכחו תריסר עם גופא כגוונא דלעילא. מנא לן, דכתיב, כל אלה שבטי ישראל שנים עשר. וזאת, בגין דבה אשתלים חושבנא, כמה דאתמר והים עליהם מלמעלה. (זכריה ד) שבעה עיני ה', אינון שבעה עיני העדה. שבעין סנהדרין. שערהא, כמה דכתיב, (במדבר כ) כל הפקודים למחנה יהודה מאת אלה וגו'. כל הפקודים למחנה ראובן, וכן לכלהו.

ואי תימא, במצרים בסליקו דיעקב מעלמא, דאשתכח שלימו בההיא שענתא, כולי האי אן הוא. ודאי שבעין נפשין הוו, וכל אינון דאולידו בשבע עשרה שנין, דלית לון חושבנא. כמה דכתיב (שמות א) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

במאד מאד. וכתוב, (תהלים מ) עֲצֵמוּ מִשְׁעֲרוֹת רֵאשִׁי. זכאה חולקיה דיעקב שלימא, דהוא אשתלים לעילא ותתא.

אמר רבי אלעזר, ודאי הכי הוא, אבל בתקונא עלאה דיובלא, היך אשתכח כולי האי. אמר ליה, אריא, בין דסדר רגלוי למיעאל בכרמא, מאן איהו דעייל בהדיה.

פתח רבי אלעזר ואמר, (איוב כג) והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. האי תקונא עלאה, הוא פלא חד, לא הוי ביה פירודא כהאי תתאה, דהא פתיב, (בראשית ב) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. ואף על גב דאית ביה פירודא, כד יסתכלון מלי, פלא סלקא לחד.

אבל האי תקונא עלאה דיובלא, קיימא על תריסר, כהאי תתאה. ואף על גב דאיהו חד, האי חד אשלים לכל סטר, כהאי סטר, ובהאי סטר. אינון שית סטרין עלאין תריסר הוו. דכל חד אוזיף לחבריה, (קנ"ח ע"א) ואתכליל מניה, ואשתכחו תריסר, וגופא, וכלא קיימא על תריסר. מאן גופא, דא יעקב, והא אתמר, אלא רישא וגופא בחד קיימי.

תו תריסר, תלת קשרין דדרועא ימינא חס"ד חסדים. תלת קשרין דדרועא שמאלא גבורה גבורות. תלת קשרין בירכא ימינא, נצ"ח נצחים. תלת קשרין בירכא שמאלא, הו"ד והודות. הא תריסר. וגופא קיימא עליהו הא תליסר. תו, בתליסר מכילן אורייתא אתפרש, וכלא חד, מעילא לתתא ביחודא, עד ההוא אתר דקיימא על פירודא.

דף רמא ע"ב

שבועה עינין עלאין, אלין דכתיב, (זכריה ד) עיני ה' המה משוטטים דכורין, דהא אתר דדכורא איהו. הכא (דברי הימים ב טז) עיני ה' משוטטות, בתקוני שכינתא לתתא, אתר דנוקבא (זהר חדש ל"ג קיימא). שבועה עינין עלאין, לקביל הא דכתיב, (דברי הימים א כט) לך ה' (דף רמא ע"ב) הגדולה והגבורה וגו'. האי אתר, אשלים לכל סטר.

תו שערא, כמה דכתיב, (תהלים קו) מי ימלל גבורות ה'. הדא הוא דכתיב, (תהלים מ) עֲצֵמוּ מִשְׁעֲרוֹת רֵאשִׁי. וכתוב, (איכה ג) חסדי ה' פי לא תמנו וגו'. ותקונין אלין אסתלקו (מאתר) לאתר אחרא. ואף על גב דהכא אתמר טפי, ואסתליק במתקלא עלאה ותתאה, ושלמה מלכא אמרן, ואצטריכנא לפרשא לון. זכאה חולקהון דצדיקיא יתיר, דידעין ארחא דקודשא בריך הוא, והכא פלא אתגלייא לידעי מדין.

אמר רבי יהודה, זבולן ויששכר תנאי עבדו, חד יתיב ולעי באורייתא, וחד נפיק ועביד פרקמטיא, ותמיך ליששכר, דכתיב, (משלי ג) ותומכיה מאושר. והוה פריש

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

בְּיָמַי לְמַעַבְד פְּרָקְמִטְיָא, וְחוֹלְקִיָּה הָכִי הוּוּ, דְּהָא יִמָּא הוּוּ אַחְסַנְתִּיָּה. וּבְגִינִי כָּךְ קָרִי לִיָּה יָרַךְ. דְּרַכִּיָּה דִּירַךְ לְנַפְקָא וּלְמִיעַל, הָדָא הוּוּ דְכַתִּיב, (דְּבָרִים ל"ג) שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצִאֲתָךְ וַיִּשְׁשָׁכֶר בְּאַהֲלָךְ. לְחוּף יָמִים יִשְׁכּוֹן, בְּאִינוֹן פְּרִישֵׁי יָמִים, לְמַעַבְד פְּרָקְמִטְיָא. לְחוּף יָמִים, אָף עַל גַּב דְּחַד יִמָּא הוּוּ לִיָּה בְּאַחְסַנְתִּיָּה, בְּתַרִּין יָמִין שְׂרִיָּא.

רְבִי יוֹסִי אָמַר, כָּל שְׂאָר יָמִין הוּוּ מְהַדְרִין קַרְפוּלִין בְּיָמָא דִּילִיָּה. וְהוּוּ לְחוּף אָנוּת, אֲתֵר דְּכָל אַרְבִּין מְשִׁתְּכַחִין לְמַעַבְד סְחוּרְתָא. וַיִּרְכְּתוּ, אָמַר רְבִי חֲזַקִּיָּה יִרְכְּתִיָּה דִּילִיָּה מְטִי עַל סֵפֶר צִידוֹן, וְתַחוּמָא פְּרִישׁ לְהָהוּא אֲתֵר, וּפְרָקְמִטְיָא דְּכָל מְאָרִי סְחוּרְתָא, סְחָרִין וְתִיבִין בְּסְחוּרְתֵיהוּ לְהָהוּא אֲתֵר.

סדר הלימוד ליום ה כסלו [יום 64 בשנה]

רבי אחא אמר, כתיב, (ויקרא ב) ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח, וכי אמאי מלח. אלא בגין דאיהו ממרק ומבשם מרידא לאטעמא, ואי לא הוי (בגין) מלחא, לא יכיל עלמא למסבל מרידא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה כו) כי כאשר משפטיך לארץ צדק למדו יושבי תבל. וכתיב, (תהלים פט) צדק ומשפט מכון כסאך.

ומלח איהו ברית דעלמא קיימא ביה. דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם וליילה חקות שמים וארץ לא שמת. בגין כך, אקרי ברית אלהיך, ואקרי ים המלח, וימא אקרי על שמייה.

רבי חייא אמר, כתיב, (תהלים יא) כי צדיק ה' צדקות אהב, דא מלחא בימא (במיא). ומאן דפריש לון, גרים לגרמיה מיתה. בגין כך כתיב, לא תשבית מלח, דהא דא בלא דא לא אזלא.

אמר רבי אחא, ים חד הוא, ואקרי (שמות מח) ימים. אלא אתר אית בימא דאיהו מיין צלילון, ואתר דאית ביה מיין מתיקון, ואתר דאית ביה מיין מרידון, בגין כך ימים קרינן, ועל דא לחוף ימים. אמר רבי אבא, כל שבטא ושבטא, וכל חד וחד קשרא חד, מאינן קשרין דמתחברן בגופא.

רבי אבא הוה יתיב ליליא חד וקם למלעי באורייתא. עד דהוה יתיב, אתא רבי יוסי, ובטש אפתחא. אמר, סיפטא בטופסרא קפטלאי שכיחי.

יתבו ולעו באורייתא. אדהכי קם בריה דאושפיזא ויתיב קמזייהו, אמר לון מאי דכתיב, (יהושע ב) והחיייתם את אבי ואם אמי וגו'. וכתיב ונתתם לי אות אמת. מאי קא בעאת מנייהו. אמר רבי אבא יאות שאלת, אבל אי שמעת מידי אימא ברי. אמר, תו שאלתא, דהא אינן יהבו לה מה דלא בעאת מנייהו, דכתיב, את תקוות חוט השני הזה תקשרי בחלון וגו'.

אלא הכי אוליפנא, היא בעאת סימנא דחיי, דכתיב והחיייתם את אבי וגו', ואמרה, סימנא דחיי לא שרייא, אלא באות אמת, ומאי איהו (ויקרא ב ע"א) אות אמת, דא את ו', בגין דביה שריין חיינן. הכי אוליפנא, סימנא דמשה קא בעאת, ואינן אמאי יהבו לה תקנות חוט השני.

אלא אינן אמרי, משה הא אסתלק מעלמא, דהא אתכניש שמשא, והא מטא זמנא דסיהרא למשלט, סימנא דסיהרא אית לן למיהב לך, ומאי איהו, תקוות חוט השני הזה. כמא דאת אמר, (שיר השירים ד) פחוט השני שפתותיך. סימנא דיהושע

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

יהא גבך, בגין דשולטנותא דסיהרא השתא. קמו רבי אבא ורבי יוסי (דף רמב ע"א) ונשקוהו. אמרו, ודאי זמין אנת למהוי ריש מתיבתא, או גברא רבא בישראל, ומנו. רבי בון.

תו שאיל ואמר, בנוי דיעקב פלהו תריסר שבטין, אתסדרו לתתא פגוונא דלעילא, אמאי אקדים בברכאן זבולון ליששכר תדיר, והא יששכר אשתדלותיה באורייתא, ואורייתא אקדים בכל אתר, אמאי אקדים ליה זבולון בברכאן. אבוי אקדים ליה, משה אקדים ליה.

אלא זבולון זכה על דאפיק פתא מפומיה, ויהב לפומיה דיששכר, בגיני פך אקדים ליה בברכאן. מהכא אוליפנא, מאן דסעיד למריה דאורייתא, נטיל ברכאן מעילא ותתא. ולא עוד אלא דזכי לתרי פתורי, מה דלא זכי בר נש אחרא. זכי לעותרא דיתברך בהאי עלמא, וזכי למהוי ליה חולקא בעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב, זבולון לחוף ימים ישכון והוא לחוף אגיות. פיון דכתיב לחוף ימים, אמאי והוא לחוף אגיות. אלא, לחוף ימים, בעלמא דין. לחוף אגיות, בעלמא דאתי, כמא דאת אמר, (תהלים קד) שם אגיות יהלכון וגו', דתמן הוא נגידו דעלמא דאתי.

פתח ואמר, (שיר השירים ג) השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני. וכי מאן קריב למלכא פכנסת ישראל, דאיהי אמרת אם תמצאו את דודי מה תגידו לו. אלא בנות ירושלים, אלין אינון נשמתהון דצדיקייא דאינון קריבין למלכא תדיר, ומודעין למלכא בכל יומא עסקוי דמטרוניתא.

דחכי אוליפנא, בשעתא דנשמתא נחתת לעלמא, כנסת ישראל עאלת עלה בקיומא דאומאה, דיחוי למלכא, ויודע ליה רחמיותא דילה לגביה, בגין לאתפייסא בהדיה.

ובמה, בגין דחיובא על בר נש ליחדא שמא קדישא בפומא, בלבא בנפשא, ולאקשרא כלא, כשלהובא דאתקשרא בטיפסא, ובההוא יחודא דעביד, גרים לאתפייסא מלכא במטרוניתא, ואודע ליה למלכא רחמיותא דילה לגביה.

דבר אחר, בנות ירושלים, אלין תריסר שבטין. דתנינן, ירושלם על תריסר טורין קיימא. ומאן דאמר על שבעה, לא קאמר לאשלמא שלימו, ואף על גב דכלא חד, דאית שבעה, ואית ד', ואית תריסר, וכלא חד.

ודאי על תריסר טורין קיימא, תלת טורין לסטרא דא, ותלת טורין לסטרא דא, וכן לארבע זווין, וכדין אתקרי חיה. כמא דאת אמר, (יחזקאל י) היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל. ואלין אקרין בנות ירושלים, בגין דקיימא עלייהו. ואינון סהדי סהדותא למלכא על כנסת ישראל. הדא הוא דכתיב, (תהלים קכ"ב) שבטי יה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

עדות לישראל להודות לשם יי. אמר רבי יהודה, זכאה חולקהון דישראל, דידיעי אורחוי דקודשא בריך הוא, עלייהו כתיב, (דברים יד) כי עם קדוש אתה ליי אלהיך ובך בחר יי וגו'.

יששכר חמור גרם רובץ בין המשפתיים. אמר רבי אלעזר, וכי יששכר חמור אקרי. אי בגין דאשתדל באורייתא, נקרייה ליה סוס או אריה, או נמר, אמאי חמור. אלא אמרו, בגין דחמור נטיל מטולא, ולא בעיט במאריה כשאר בעירי, ולא אית ביה גסות הרוח, ולא חייש למשכב באתר מתתקן. אוף הכי יששכר, דאשתדלותיה באורייתא, נטיל מטולא דאורייתא, ולא בעיט ביה בקודשא בריך הוא, ולא אית ביה גסות הרוח, כחמור דלא חייש ליקרא דיליה, אלא ליקרא דמריה (ס"א דרביה). רובץ בין המשפתיים, כדאמרינן ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה, ובתורה אתה עמל.

דף רמב ע"ב

דבר אחר יששכר חמור גרם רובץ וגו'. פתח ואמר, (תהלים כז) לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא יי מעוז חיי ממי אפחד, כמה חביבין אינון מלין דאורייתא, כמה חביבין אינון דמשתדלי באורייתא, קמי קודשא בריך הוא. דכל מאן דאשתדל באורייתא, לא דחיל מפגעי עלמא, נטיר הוא לעילא, נטיר הוא לתתא. ולא עוד, אלא (דף רמב ע"ב) דכפית לכל פגיעי דעלמא, ואחית לון לעומקי דתהומא רבא.

תא חזי, בשעתא דעאל ליליא, (לעיל קע"ב ע"א) פתחין סתימין, וכלבי וחמרי שריין ושטאן בעלמא, ואתייהבת רשו לחבלא, וכל בני עלמא נימי בערסייהו, ונשמתהון דצדיקייא סלקין לאתענגא לעילא. כד אתער רוח צפון, ואתפליג ליליא, אתערוותא קדישא אתער בעלמא, ואתמר בכמה דוכתי.

זכאה חולקיה דהוא בר נש, דאיהו קאים בההיא שעתא, ואשתדל באורייתא. פיון דאיהו פתח באורייתא, כל אינון זיגין בישין, אעיל לון בנוקבי דתהומא רבה, וכפית ליה לחמור, ונחית ליה בטפסרי דתחות עפרא, דזוהמי קסרא.

בגיני פה, יששכר, דאשתדלותיה באורייתא, כפית ליה לחמור, ונחית ליה. מההוא גרם המעלות, דאיהו סליק לנזקא עלמא, ושוי מדוריה בין המשפתיים, בין זוהמי דטפסרי דעפרא.

תא חזי, מה כתיב. וירא מנוחה פי טוב ואת הארץ פי נעמה ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד. וירא מנוחה פי טוב, דא תורה שבכתב. ואת הארץ פי נעמה, דא תורה שבעל פה. ויט שכמו לסבול, למסבל עולא דאורייתא, ולדבקה בה יומי לילי. ויהי למס עובד, למהוי פלח לקודשא בריך הוא, ולא תדבקה ביה, ולא תשא גרמיה בה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

רבי שמעון ורבי יוסי ורבי חייא הוו קא אזלי מגלילא עלאה לטבריה, אמר רבי שמעון, גיהך ונשתדל באורייתא, דכל מאן דידע לאשתדל באורייתא, ולא אשתדל, אתחייב בנפשיה. ולא עוד אלא דיהבין ליה עולא דארעא, ושעבודא בישא, דכתיב ביששכר, ויט שכמו לסבול, מהו ויט, סטא. כמא דאת אמר, (שמואל א ח) ויטו אחרי הבצע. מאן דסטא ארחיה וגרמיה, דלא למסבל עולא דאורייתא, מיד ויהי למס עובד.

פתח רבי שמעון ואמר, (משלי ח) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא. זכאין אינון בני עלמא, אינון דמשתדלי באורייתא, דכל מאן דאשתדל באורייתא, אתרחים לעילא, ואתרחים לתתא, ואחסין בכל יומא, ירותא דעלמא דאתי. הדיא הוא דכתיב, להנחיל אוהבי יש. מאי יש. דא עלמא דאתי דלא פסק מימיו לעלמין, ונטל אגר טב עלאה, דלא זכי ביה בר נש אחרא, ומאי איהו. י"ש. ובגיני כן, רמיז לן שמא דיששכר דאשתדל באורייתא, יש שכר. דא הוא אגרא דאינון דמשתדלי באורייתא, י"ש.

כתיב, (דניאל ז) חזה הוית עד די כרסוון רמיו ועתיק יומין יתיב וגו'. חזה הוית עד די כרסוון רמיו, כד אתחרב בי מקדשא, תרי כרסוון נפלו, תרי לעילא, תרי לתתא. תרי לעילא, בגין דאתרחיקת תתאה מעלאה, כרסייא דיעקב אתרחיקת מפרסייא דדוד. ופרסייא דדוד נפלת. הדיא הוא דכתיב, (איכה ב) השליך משמים ארץ. תרי כרסוון לתתא, ירושלם, ואינון מארי דאורייתא. וכרסוון דלתתא פגוונא דכרסוון דלעילא, מריהון דאורייתא היינו פרסייא דיעקב. ירושלם ה היינו פרסייא דדוד, ועל דא כתיב, עד די כרסוון, ולא כרסייא. כרסוון סגי אין נפלו, וכלהו לא נפלו, אלא מעלבונה דאורייתא.

תא חזי, כד אינון זכאי קשוט משתדלי באורייתא, כל אינון תוקפין דשאר עמין, דשאר חילין, וכל חילין דלהון, אתכפיין ולא שלטי בעלמא, וישראל (נ"א וי"ש) אזדמן עליהו לסלקא לון על פלא. ואי לא, חמור גרמא לון לישראל למיתה בגלותא, ולמנפל ביני עממיא, ולמשלט עליהו. וכל דא אמאי, בגין, וידא מנוחה פי טוב, ומתקנא קמיה, ויכיל למרווח בגינה כמה טבין וכמה פסופין, וסטא אורחיה דלא למסבל עולא דאורייתא. בגין כן ויהי למס עובד.

דף רמג ע"א

כתיב, (שיר השירים ו) הדודאים נתנו ריח ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים וגו'. הדודאים נתנו ריח, (הדודאים) אלין אינון דאשכח ראובן. כמא דאת אמר, (בראשית ל) וימצא (דף רמג ע"א) דודאים בשדה, ולא אתחדשן מלי דאורייתא, אלא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

על ידוי בישראל, כמא דאת אמר, (דברי הימים א יב) ומבני יששכר יודעי בינה לעתים וגו'.

ועל פתחינו כל מגדים, אינון גרמו למהוי על פתחינו, על פתחי בתי כנסיות ובתי מדרשות, כל מגדים. חדשים גם ישנים, כמה מלי חדתאן ועתיקין דאורייתא, דאתגליין על ידיהו, לקרבא לישראל לאבוהון דלעילא. הדא הוא דכתיב, (דברי הימים א יב) לדעת מה יעשה ישראל. (שיר השירים ז) דודי צפנתי לך. מהכא אוליפנא, כל מאן דאשתדל באורייתא כדקא יאות, וידע למחדי מלין, ולחדותי מלין כדקא יאות, אינון מלין סלקין עד פרסייא דמלכא, וכנסת ישראל פתח לון תרעין, וגניז לון. ובשעתא דעאל קודשא בריך הוא לאשתעשעא עם צדיקייא בגנתא דעדן, אפיקת לון קמיה, וקודשא בריך הוא מסתכל בהו וחד, כדין קודשא בריך הוא מתעטר בעטרין עלאין, וחדו במטרוניתא, הדא הוא דכתיב, חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך. ומההיא שעתא, מלוי כתיבין בספרא, הדא הוא דכתיב, (מלאכי ג) ויכתב ספר זכרון לפניו.

זכאה חולקיה, מאן דאשתדל באורייתא כדקא יאות, זכאה הוא בהאי עלמא, וזכאה הוא בעלמא דאתי. עד הכא שולטנותא דיהודה, דרועא דאתפליל בכלא, בחילא דכל סטרין, תלת קשרין דדרועא, לאתגברא על כלא:

דן ידין עמו פאחד שבטי ישראל. רבי חייא אמר, האי קרא הכי אית ליה למימר, דן ידין לשבטי ישראל, או דן ידין לשבטי ישראל פאחד, מהו דן ידין עמו, ולבתר פאחד שבטי ישראל. אלא דן, הוא דכתיב ביה, (במדבר י) מאסף לכל המחנות, דהוא ירכא שמאלא, ואזיל לבתרייתא.

תא חזי, כיון דיהודה וראובן נטלין, ליואי וארונא פרשין דגלין, ונטיל דגלא דאפרים דאיהו למערב, ירכא ימינא נטיל, בקפסירי קסטא. ואי תימא זבולן דאיהו עאל, ונפיק, דכתיב ביה, (דברים לג) שמח זבולן בצאתך, וכתיב וירכתו וגו'. אלא ודאי, יהודה אתפליל מפלא.

תא חזי, מלכו דלעילא אתפליל מפלא, ויהודה איהו מלכו תתאה. כמה דמלכו עלאה אתפליל מפלא, הכי נמי מלכו תתאה, אתפליל מפלא מגופא מירכא, בגין לאתגברא בתוקפיה.

כתיב, (דברים לג) מימינ'ו א"ש ד'ת למו, (ע"ד ע"א) אורייתא מסטרא דגבורה אתייהיב (אתייהיבת), וגבורה אתפליל בימינא, ובגופא, וירכא, ובכלא. הכי נמי סדרא קדמאה, יהודה איהו, מלכו דאתי מסטר גבורה, ואתפליל בימינא בגופא ובירכא, בכלא אתפליל. כמה דמלכו דלעילא, אתפליל מפלא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

סדרא תניינא ראובן, דאיהו לסטר דרום, ודרום איהו ימינא, וכל חילא דימינא, יהודה נטיל ליה, בגין דראובן (ס"א אתעביר) אתעביר מניה מלכו, כמא דאת אמר פחו פמים אל תותר, ונטיל ליה יהודה, ואתגבר בתוקפא דימינא, דהוה מראובן, וכן כתיב בדוד, (תהלים קי) נאם יי לאדני שב לימיני. בגין דשמאלא אתכליל בימינא, ואתתקף בחיליה, הדא הוא דכתיב, (תהלים קיח) ימין יי עושה חיל וגו'. יהודה וראובן תרין דרועין הוו.

סדרא תליתאה, אפרים, דאיהו ירכא ימינא, ונטלא קמי שמאלא תדיר, ודן (דא) דאיהו ירכא שמאלא, נטיל לבתרייתא, ועל דא הוא המאסף לכל המחנות לצבאותם, ואזיל לבתרייתא.

יהודה נטיל חילא בתרין דרועין, בגין דראובן דאיהו ימינא, (ס"א אתעביר) אתאביד מניה בכירותא פהונתא ומלכותא, ועל דא כתיב ביהודה, (דברים לג) ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה.

תא חזי, כתיב, (מלכים א י) ויעש המלך שלמה פסא שן גדול. פרסייא דשלמה, עבד ליה פגוונא דלעילא, וכל דיוקנין (דהכא) דלעילא עבד הכא. ועל דא כתיב, (דברי הימים א כט) וישב שלמה על פסא ה' למלך, מלך מלה סתימא הוא. וכן (מלכים א ב) ושלמה ישב על פסא דוד אביו ותכון מלכותו מאד, דקיימא סיהרא באשלמותא.

דף רמג ע"ב

דן ידן עמו בקדמיתא, ולבתר שבטי ישראל כאחד, פיהודו של עולם (דף רמג ע"ב) כמה דהוה בשמשון, דאיהו יחידאי עביד דינא בעלמא, ודאין וקטיל כחדא, ולא אצטריך סמך. דן ידן עמו. רבי יצחק אמר, דן, היינו חוין, כמין על אורחין ושבילין. ואי תימא דעל שמשון בלחודוי הוא. אוף הכי נמי לעילא, דא הוא נפש אחרא (ס"א נחש זוטא) מאסף לכל המחנות, וכמין לאורחין ושבילין. לבתר, חילין ומשיריין מהכא נפקי, אינון דכמאן לבני נשא, על חובין, דראמין להו לאחורא בתר כתפיהו. אמר רבי חייא, נחש הקדמוני לעילא, עד דלא יתבסס בחמרא דחידו. נחש עלי דרך. תא חזי, כמה דאית דרך לעילא, הכי נמי אית דרך לתתא, ומתפרשא ימא, לכמה אורחין בכל סטר. ואית אורחא חד, דאתי ואסגי ימא, ורבי נוגין בישין לזנייהו, כמה דאפיקו מיין לתתא נוגין טבין, (שמות ל) נוגין בישין, נוגין עורדעניא, כגוונא דא, נוגין בישין לזנייהו.

וכד משתמשי מארחא דימא, אתחזון רכבין על סוסייהו. ואלמלא דהאי חוין, דאיהו פגיש לכל משיריין, כמין לסוף ארחין, ובדר לון לאחורא, הוו מטשטשי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

עלמא. מסטרא דהני נפקין חרשין לעלמא. תא חזי, בבלעם כתיב, (במדבר כד) ולא הלך בפעם בפעם לקראת נחשים, בגין דאינון קיימין ללחשא בחרשי עלמא.

חמי מה כתיב, יהי דן נחש עלי דרף. מאי עלי דרף. אלא נחש, מאן דאשתדל אבתריה, אכחיש פמליא דלעילא, ומאי איהו, תהוא דרף עלאה דנפק מלעילא. פמא דאת אמר, (ישעיה מג) הנותן בים דרף וגו'. נחש, מאן דאשתדל אבתריה, פאילו אזיל על תהוא דרף עלאה לאכחשא ליה, בגין דמההוא דרף, אתונו עלמין עלאי.

ואי תימא, דן, אמאי איהו בדרגא דא, אלא כדכתיב, (בראשית ג) ואת להט החרב המתהפכת לשמור את דרף עץ החיים. הכי נמי הנושף עקבי סוס וגו', בגין לנטרא ליה לכל משיריין. אמר רבי אלעזר, תקוונא דכורסייא איהו. תא חזי, פרסייא דשלמה מלכא, חד חויא מפררף בקטורי שרביטא לעילא מאריותא.

כתיב, (שופטים יג) ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן וגו'. תא חזי, שמשון נזיר עולם הוה, ופריש עלמא איהו, ואתגבר ביה חילא תקיפא, והוא הוה חויא בהאי עלמא, לקבל עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות, דהא אחסנת חולקא דברכתא דדן אבוהי ירית, דכתיב, יהי דן נחש עלי דרף וגו'.

אמר רבי חייא, נחש ידיעא, שפיפון מאי ניהו. אמר ליה, רזא דתקוונא דחרשין, דנחש איהו שפיפון, הכי נמי תהוא רשע דבלעם, בכלא הוה ידע. תא חזי כתיב, (במדבר כג) וילך שפי, לזמנין בהאי, ולזמנין בהאי.

ואי תימא דן, לאו דרגיה בהאי. הכי הוא ודאי. אלא אתמנא על דרגא דא (להווא), למהוי סטרא בתרייתא, ושבחא איהו דיליה, ממנן דמלכא בהאי, וממנא על האי, ויקרא איהו לכל אינון ממנין. ופרסייא דמלכא, בכל אינון ממנן אתתקון, בכל הני ממנן תחותיהו מתפרשן אורחין ודרגין, הן לטב, הן לביש, וכלהו אתאחדן בהני תקוני דפרסייא. ובגיני כך דן לסטר צפון, בנוקבא דתהומא רבא. דסטר צפון פמה חבילי טריקין אזדמנן תמן, וכלהו טפסירא דקסטרא לאבאשא עלמא.

בגיני כך צלי יעקב ואמר, לישועתך קויתי ה'. בכל שבטים לא קאמר לישועתך אלא בהאי. בגין דחמא ליה תוקפא תקיפא דחויא, מרחשא דינא לאתגברא.

רבי יוסי ורבי חזקיה הוו אזלי למחמי לרבי שמעון בקפוטקיא, אמר רבי חזקיה, האי דאמרינן לעולם יסדר בר נש שבחא דמריה, ולבתר יצלי צלותיה, האי מאן דלביה טריד, ובעי לצלאה צלותיה, ואיהו בעקו, ולא יכיל לסדרא שבחא דמריה פדקא יאות, מאי הוא.

דף רמד ע"א

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אמר ליה, אף על גב דלא יכיל לכוונא לבא ורעותא, סדורא ושבחא דמריה אמאי גרע, אלא יסדר שבחיה דמאריה, אף על גב (דף רמד ע"א) דלא יכיל לכוונא, ויצלי צלותיה. הודא הוא דכתיב, (תהלים יז) תפלה לדוד שמעה ה' צדק הקשיבה רנתי, שמעה ה' צדק בקדמיתא, בגין דאיהו סדורא דשבחא דמריה. ולבתר הקשיבה רנתי האזינה תפלת. מאן דיכיל לסדרא שבחא דמריה, ולא עביד, עליה כתיב, (ישעיה ס) גם פי תרבו תפלה אינני שומע ידיכם וגו'.

כתיב, (שמות כט) את הפכש האחד תעשה בפקר ואת הפכש השני תעשה בין הערבים. תפלות כנגד תמידין תקנום. תא חזי, באתערותא דלתתא, אתער הכי נמי לעילא. ובאתערותא דלעילא, הכי נמי לעילא מניה, עד דמטי אתערותא לאתר דבעיא בוצינא לאדלקא ואדליק. ובאתערותא דתננא דלתתא, אדליק בוצינא לעילא, וכד האי אדליק (בוצינין), פלהו בוצינין אחרנין דליקין, ומתברכאן מניה פלהו עלמין. אשתכח, דאתערותא דקרננא תקוונא דעלמא, וברכאן דעלמין פלהו.

הא כיצד, שארי תננא לסלקא, אינון דיוקנין קדישין דממנון על עלמא אתהנון (ס"א אתתקנון) לאתערא, ומתערין לדרגין בכסופא דלעילא, כמא דאת אמר, (תהלים קד) הכפירים שואגים לטרף וגו'. אלין אתערין לדרגין עלאין דעלייהו, עד דמטי אתערותא, עד דבעי מלכא לאתחברא במטרוניתא.

ובכסופא דלתתא, נבעין מיין תתאין, לקבלא מיין עלאין, דהא לא נבעין מיין עלאין, אלא באתערותא דכסופא דלתתא, וכדין תיאובתא אתדבק, ונבעין מיין תתאין לקבל מיין עלאין, ועלמין מתברכאן, ובוצינין פלהו דליקין, ועלמין ותתאין משתכחי בברכאן.

תא חזי, כהני וליואי. מתערי לאתחברא שמאלא בימינא. אמר רבי חזקיה, כלא הכי הוא ודאי, אבל הכי שמענא, כהני וליואי, דא אתער שמאלא, ודא אתער ימינא, בגין דאתחברותא דדכורא לגבי נוקבא, לאו איהו אלא בשמאלא וימינא. כמא דאת אמר, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. וכדין אתחבר דכר בנוקבא, ותיאובתא אשתכח, ועלמין מתברכין, ועלמין ותתאין בחידו.

ועל דא, כהני וליואי, מתערי מלה לתתא, לאתערא כסופא וחביבותא לעילא, דכלא תליא בימינא ושמאלא. אשתכח דקרננא יסודא דעלמא, תקוונא דעלמא, חידו דעלמין ותתאין. אמר רבי יוסי ודאי שפיר קא אמרת, והכי הוא, והכי שמענא מלה, ואנשינא לה, ואנא שמענא הא, וכלא בחד סלקא.

השתא צלותא באתר דקרננא, ובעי בר נש לסדרא שבחא דמריה כדקא יאות, ואי לא יסדר, לאו צלותיה צלותא. תא חזי, סדורא שלים דשבחא דקידשא בריך

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

הוא, מאן דידע ליחדא שמא קדישא פדקא יאות, דבהאי מתערין עלאין ותתאין, ונגדי ברכאן לכלהו עלמין.

אמר רבי חזקיה, לא אשרי קודשא בריך הוא לישראל בגלותא ביני עממא, אלא בגין דיתברכון שאר עמין בגיניהון, דהא אינון נגדין ברכאן מלעילא לתתא כל יומא.

אזלו, עד דהוו אזלי, חמו חד חויה דהוה קמסחר (ואסטר) בארחא. סטו מארחה. אתא בר נש אחרא לגבייהו, קטיל ליה חויה. אהדרו רישייהו, וחמו ליה, לההוא בר נש דמית. אמרו, ודאי ההוא נחש, שליחותא דמריה קא עביד. בריך רחמנא דשזביננא.

דף רמד ע"ב

פתח רבי יוסי ואמר, יהי דן נחש עלי דרך. אימתי הוה דן נחש, ביומי דירבעם, דכתיב, (מלכים א יב) ואת האחד נתן בדם אמאי אתייהיב תמן עלי דרך. על ההוא ארת, דיתמנע (ההוא דרך דסלקין) דלא יסלקון לירושלם (ולא יסלקון תמן). ודא דן, הוה לון נחש לישראל עלי דרך, עלי דרך ודאי, כמא דאת אמר, (מלכים א יב) ויעץ המלך וגו'. שפיפון עלי ארת. דעקיץ לון לישראל. וכלא לא הוה אלא עלי דרך, ועלי אורחא, לאתמנעא מישראל דלא יסלקון לירושלם, למיחג חגייהו, ולקרבא קרבנין ועלוון, למפלח תמן. (דף רמד ע"ב)

תא חזי, בשעתא דמטו ברכאן לידא דמשה, לברכא לכלהו שבטים, חמא לדן דהוה קטיר בחויה, אהדר קטר ליה באריא. הדא הוא דכתיב, (דברים לג) ולדן אמר דן גור אריה יונק מן הבשן. מאי טעמא, בגין (דאיהו) דיהא שירותא וסופא דד' דגלין קטיר ביהודה דאיהו מלפא, כמא דאת אמר, גור אריה יהודה, והוא שירותא דדגלין. וסופא דדגלין דן, דכתיב דן גור אריה וגו', למיהוי שירותא וסופא קטיר בחד אתר:

לישועתך קויתי ה', רבי חייא אמר, (כדכתיב) כמא דאת אמר, (שופטים יג) והוא יחל להושיע את ישראל מיד פלשתים. אמר (ס"א רבי אחא), וכי אמאי קויתי והא סליק הוה יעקב מעלמא בההוא זמנא מפמה שגין. אמאי אמר דאיהו מחפה לההוא ישועה. (ס"א אלא ודאי) אמר ליה ודאי רזא דמלה, פדכתיב, (שמות יז) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, ישראל סתם. אוף הכא והוא יחל להושיע את ישראל, ישראל סתם. בגיני כך אמר, לישועתך קויתי ה'.

אמר רבי חייא. ודאי הכי הוא, ושפיר. זפאה חולקהון דצדיקניא, דידעי לאשתדלא באורייתא, למזכי בה לחיין דלעילא. כמא דאת אמר, (דברים ל) פי הוא חייך וארך ימיה לשבת על האדמה וגו'.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

גד גדוד יגודנו והוא יגוד עקב. רבי ייסא אמר, מגד אשתמע, דהא חילין יפקון לאגחא קרבא, משמע דכתיב גד, בכל אתר גימ"ל (רל"ד ע"ב) דל"ת, חילין ומשריין נפקי מנייהו. דהא גימ"ל יהיב, ודל"ת לקיט. ומהכא (נ"א משכא) כמה חילין וכמה משריין תליין בהו.

תא חזי, ההוא נהר דנגיד ונפיק מעדן, לא פסקין מימוי לעלמין, והוא אשלים למסכני, ועל דא קיימי כמה חילין וכמה משריין, ואתזנו מהכא. ועל דא גד, דא אפיק ויהיב, ודא לקיט ונקיט, ואתזן ביתא וכל אנשי ביתא.

אמר רבי יצחק, אלמלא דהוי גד מבני שפחות, שעתא קיימא ליה לאשלמא יתיר מכלא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ל) בא גד קרי, וכתיב בגד חסר אל"ף, דהא שעתא קיימא בשלימו, ואסתלק מניה. הדא הוא דכתיב, (איוב ו) אחי בגדו כמו נחל, בגין דההוא נהר דנגיד, אסתלק בההיא שעתא, וכתיב בגד חסר אל"ף, ועל דא, לא זכה בארעא קדישא ואסתלק מניה.

רבי יהודה אמר, מנין לראובן דהוה כהאי גוונא, כדכתיב, פחו כמים אל תותר דאסתלקו מיין ולא נגידו, והא אתמר במה אפגים. ותרווייהו לא זכו בארעא קדישא, וחילין ומשריין אפיקו לאחסנא להו לישראל ארעא. תא חזי, מה דאתפגים בגד, אשתלים באשר, הדא הוא דכתיב, מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. השתא אשלים גימ"ל לדל"ת.

רבי אלעזר ורבי אבא אשתמיטו במערתא דלוד, דעאלו קמי תוקפא דשמשא, דהוו אזלי בארעא. אמר רבי אבא נסחר האי מערתא במלי דאורייתא. פתח רבי אלעזר ואמר, (שמות קי"ד ע"א) (שיר השירים ח) שימני פחותם על לבך פחותם על זרועך וגו', רשפיה רשפי אש שלהבת יה, האי קרא אתערנא ביה. אבל ליליא חד הוה פד הוינא קאים קמי אבא, ושמענא מניה מלה, דלית שלימו ורעותא וכסופא דכנסת ישראל בקודשא בריך הוא, אלא (ס"ח ע"ב) בנשמתהון דצדיקייא. דאינון מתערי נביעו דמיא תתאי, לקבלי עלאי. ובההיא שעתא שלימו דרעותא וכסופא בדביקו חדא למעבד פירין.

דף רמה ע"א

תא חזי, בתר דאתדבקו דא בדא, והיא קבילת רעותא, היא אמרת שימני כחותם על לבך, אמאי כחותם. אלא ארחיה דחותם, פיון דאתדבק באתר חד, אף על גב דאתעדי מניה, הא אשתאר רשימו בההוא אתר, ולא אעדי מניה. דכל רשימו, וכל דיוקנא דיליה, ביה אשתאר. כך אמרה כנסת ישראל, הא אתדבקנא בך, אף על גב דאתעדי מינך ואזיל (דף רמה ע"א) בגלותא. שימני כחותם על לבך, בגין דישתאר כל דיוקני בך, כהאי חותם דישתאר כל דיוקניה, בההוא אתר דאתדבק ביה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

כי עזה כמות אהבה, תקיפה היא, כפרישו דרוחא מן גופא. דתנינן, בשעתא דבר נש מטי לאסתלקא מן עלמא וחמי מה דחמי, רוחא אזלא בכל (ויקרא קכ"ז ע"ב) שייפי דגופא וסליק גלגלוי, כמאן דאזיל בימא בלא שייטין, סליק ונחית ולא מהנייא ליה, אתא ואישתאיל מכל שייפי גופא, ולית (לון) תקיפו כיומא דפריש רוחא מן גופא. כך תקיפו דרחימו דכנסת ישראל לגבי קודשא בריך הוא, כתקיפו דמותא, בשעתא דבעי רוחא לאתפרשא מן גופא.

קשה פשאול קנאה, כל מאן דרחים, ולא קשיר עמיה קנאה, לאו רחמיותיה רחמיותא. כיון דקני, הא רחמיותא אשתלים. מכאן אוליפנא דבעי בר נש לקנאה לאנתתיה, בגין דיתקשר עמה רחמיותא שלים, דהא מגו כך לא יהיב עינוי באינתו אחרא. מהו קשה פשאול. אלא, מה שאול קשיא בעינייהו דחייבין למיחת ביה, כך קנאה קשיא בעינייהו דמאן דרחים וקני, לאתפרשא מרחמיותא.

דבר אחר, קשה פשאול קנאה, מה שאול, בשעתא דנחתין לון לחייביא ביה, מודיעין לון חובייהו על מה נחתין ליה, וקשיא להו. כך, מאן דקני, הוא תבע על חוביה, וחשיב (נ"א וחשיד) כמה עובדין, וכדין קשורא דרחמיותא אתקשר ביה.

רשפיה רשפי אש שלהבת יה. מאן שלהבת יה, דא שלהובא דאתוקדא ונפקא מגו שופר, דאיהו אתער ואוקיד, ומאן איהו, שמאלא. דדא הוא דכתיב, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי. דא אוקיד שלהובא דרחימו דכנסת ישראל לגבי קודשא בריך הוא.

ובגניי כן, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. דהא כד אתי מינא דאיהו מים, אוסיף קידו דרחימותא, ולא כבי שלהובא דשמאלא, כמא דאת אמר וימינו תחבקני, האי איהו מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, וכן כלא כהאי גוונא.

עד דהוו יתבי, שמעו קליה דרבי שמעון, דהוה אתי באורחא, הוא ורבי יהודה ורבי יצחק. קריב למערתא, נפקו רבי אלעזר ורבי אבא. אמר רבי שמעון, מכותלי דמערתא חמינא דשכינתא הכא. יתבו. אמר רבי שמעון במאי עסקיתו. אמר רבי אבא, ברחימותא דכנסת ישראל לגבי קודשא בריך הוא, ורבי אלעזר פריש האי קרא בכנסת ישראל, שימני כחותם על לבך וגו'. אמר ליה, אלעזר ברחימו עלאה וקשירו דחביבותא אסתכלת.

אשתיק רבי שמעון שעתא. אמר, בכל אתר בעייתא שתיקו, בר שתיקו דאורייתא. גינזא חדא אית לי גניזא, ולא בעינא דיתאביד מנייכו, והיא מלה עלאה, ואשכחנא לה בספרא דרב המנונא סבא.

תא חזי, בכל אתר דכורא רדיף בטר נוקבא, ואתער לגבה רחמיותא, והכא אשכחנא, דהיא אתערת רחמיותא ורדפה אבתריה, ואורחיה דעלמא, דלית שבחא דנוקבא, למרדף בתריה דדכורא. אלא, מלה סתימא היא, ומלה עלאה דבי גנוזיא דמלכא.

תא חזי, תלת נשמתין אינון, ואינון סלקין בדרגין עלאין ידיען, ועל דאינון תלתא ארבע אינון. חד נשמתא עלאה דלא אתפס, ולא אתער ביה גזברא (ס"א גזעא) דקרטיטאה עלאה, כל שפן תתאה. והאי נשמתא לכל נשמתין. והוא סתים, ולא אתגליא לעלמין, ולא אתיידע, וכלהו ביה תליין.

והאי אתעטף בעטופא דזהרא דכרמלא, (נ"א בדולחא) בגו זהירותא ונטיף טפין טפין מרגלאן ואתקשרו פלהו כחד, כקשרין דשייפי דגופא חד. והוא אעיל בגווייהו, ואחזי בהו עבידתיה. הוא ואינון חד הוא, ולית בהו פרישו. האי נשמתא עלאה טמירו דכלא.

דף רמה ע"ב

נשמתא אחרא, נוקבא דמטמרא בגו חילהא, והיא נשמתא להו, ומנזיהו אחידא (דף רמה ע"ב) גופא, לאחזאה בהו עבידתא לכל עלמא. כגופא דאיהו מאנא לנשמתא, למעבד ביה עבידתא. ואלין כגוונא דאינון קשרין טמירין דלעילא.

נשמתא אחרא, היא נשמתהון דצדיקייא לתתא. נשמתהון דצדיקייא אתיין מאינון נשמתין עלאין, מנשמתא דנוקבא, ומנשמתא דדכורא. ובגין כה, נשמתין דצדיקייא עלאין, על כל אינון חילין ומשריין דלעילא.

ואי תימא, הא עלאין אינון מתרין סטרין, אמאי נחתין להאי עלמא, ואמאי אסתלקו מניה. למלכא דאתייליד ליה בר, שדר ליה לחד כפר, למרבה ליה ולגדלא ליה עד דיתרבי (ליה), ויולפון ליה ארחי דהיכלא דמלכא. שמע מלכא דהא בריה רב ואתרבי. מה עבד ברחימו דבריה, משדר לה למטרוניתא אמיה בגיניה, ואעיל להיכליה, וחדוי עמיה כל יומא.

כה קודשא בריך הוא, אוליד בר במטרוניתא, ומאי איהו, נשמתא עלאה קדישא, שדר ליה לכפר, להאי עלמא, דיתרבי ביה, ויולפון ליה ארחי דהיכלא דמלכא. כיון דידע מלכא דהא בריה אתרבי בהאי כפר, ועידן הוא למייתי ליה להיכליה. מה עבד ברחימו דבריה, משדר למטרוניתא בגיניה ואעיל ליה להיכליה. נשמתא לא סלקא מהאי עלמא, עד דאתת מטרוניתא בגיניה, ואעילת לה בהיכלא דמלכא, ויתבת תמן לעלמין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ועם כל דא, אורחא דעלמא, דאינון בני כפר בכאן על פרישו דבריה דמלכא מנייהו. חד פקח הוה תמן, אמר לון, על מה אתון בכאן, וכי לא בריה דמלכא איהו, ולא אתחזי למידר יתיר ביניכו, אלא בהיכלא דאבוי. כך משה, דהוה פקח, חמא בני כפר דהוה בכאן. על דא אמר, (דברים יד) בנים אתם ליי אלהיכם לא תתגודדו.

תא חזי, אילו הוה ידעין פלהו צדיקייא האי, הוה חדאן ההוא יומא דמטי לון לאסתלקא מהאי עלמא. וכי לא יקרא עלאה הוא, דמטרוניתא אתת בגינייהו, ולאובלא לון להיכלא למלכא, למחדי בהו מלכא כל יומא, דהא קודשא בריך הוא לא אשתעשע אלא בנשמתהון דצדיקיא.

תא חזי, אתערותא דרחימו דכנסת ישראל, לגבי קודשא בריך הוא, נשמתהון דצדיקיא לתתא מתערין לה. בגין דאינון אתיין מסטרא דמלכא, מסטרא דדכורא, ואתערותא דא מטי לנוקבא מסטרא דדכורא, ואתער רחימותא. אשתכח דדכורא אתער חביבו ורחימותא לנוקבא, וכדין נוקבא אתקשרת ברחימותא, לגבי דכורא.

כהאי גוונא, תיאובתא דנוקבא למשדי מיין תתאין לקבל מיין עלאין, לאו איהו אלא בנשמתהון דצדיקיא. זכאין אינון צדיקיא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, דעליהו קיימין עלאין ותתאין. ועל דא (משלי י) וצדיק יסוד עולם כתיב, סתם.

ורזא דכלא, צדיק, איהו יסודא דלעילא, ואיהו יסודא לתתא, וכנסת ישראל אתפלילת מצדיק, מלעילא ומתתא. (קנ"ג ע"ב) צדיק מהאי סטרא, וצדיק מהאי סטרא, ירתין לה. הדא הוא דכתיב, (תהלים לו) צדיקים ירשו ארץ. ירשו ארץ ודאי.

תא חזי, צדיק אחסין לה להאי ארץ, ואריק עלה ברכאן בכל יומא, ויהיב לה תפנוקין ועדונין, בנגידו עלאה דנגיד עלה, והא (רל"ה ע"ב) אוקימנא מלה.

דף רמו ע"א

ורזא דכתיב (בראשית מט) מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. ועם כל דא, מלה אחרא, כמה דכתיב, (שיר השירים ו) ראיה בנות ויאשרוה, ועל דא אמרה לאה, (בראשית ל) באשרי כי אשרוני בנות וכלא שפיר. ותא חזי מעלמא דאתי, אתמשך ונגיד להאי צדיק, למיהב תפנוקין ועדונין להאי ארץ, דאיהו לחם עוני, ואתעביד לחם פנג, הדא הוא דכתיב, מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך ודאי, והא (ע"ז ע"ב) אוקימנא. (דף רמו ע"א)

תא חזי, מאשר שמנה לחמו. דא הוא אתר דכלא מאשרין ליה. ומאי איהו, עלמא דאתי. דעלאי ותתאי מאשרין ליה, ומכספין ליה. שמנה לחמו, מאן, עד כאן לא פריש מאן הוא אתר. אלא, אית לחם, ואית לחם, כמה דאית אילנא, ואית

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אֵילָנָא. אֵית אֵילָנָא דְחַיִי, וְאֵית אֵילָנָא דְתַלְיָא בֵּיה מוֹתָא. אֵית לָחֵם דְאֶקְרִי לָחֵם עוֹנִי, וְאֵית לָחֵם דְאֶקְרִי לָחֵם פִּנְג. וּמֵאֵן אִיהוּ (לחם). דָּא ו', וְדָא הוּא לְחַמ'ו', לְחַם ו'. וְעַל דָּא פְתִיב, (שמות טז) הַנְּנִי מִמַּטִּיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם וְדָאִי.

וְעַל דָּא, מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לְחֵמו, לָחֵם ו', דְּהָא מִיְנִיָּה אֲתוֹן הָאִי אֵילָנָא, וְהוּא מְעַטְרָא לֵיה, כְּדִכְתִּיב, (שיר השירים ג) בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אִמּוֹ. וְכַד אִיהוּ נְקִיט, וְדָאִי הוּא יְתֵן מְעַדְנֵי מְלַךְ. וּמֵאֵן מְלַךְ. דָּא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, דְּהָא מִיְנִיָּה אֲתוֹנָת, וְהוּא יְהִיב לָהּ עַל יְדָא דְצַדִּיק, דְּרָגָא קַדִּישָׁא אֶת קַיִמָּא. וּמֵהֲכָא לְשָׂאָר דְרָגִין דְלִתְתָּא, וְכִלְהוּ כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא.

בְּסִפְרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סְבָא, אָמַר הַכִּי, מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לְחֵמו, (לעיל מז ע"ב) דָּא לָחֵם שְׁבֵת, דְּאִיהוּ פִּנְג, עַל חַד תְּרִין. כְּדִכְתִּיב, (שמות טז) לֶקְטוּ לָחֵם מִשְׁנֵה. מֵאִי לָחֵם מִשְׁנֵה. אֵלָא, תְּרֵי לָחֵם, לָחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, וְלָחֵם מִן הָאָרֶץ. דָּא הוּא לָחֵם פִּנְג, וְדָא הוּא לָחֵם דְּמִסְפָּנָא, וּבִשְׁבֵת אֲתַכְּלִיל לָחֵם תְּתָאָה בְּלָחֵם עֲלָאָה, וְאֲתַבְּרָךְ הָאִי בְּגִינֵי הָאִי, וְאִיהוּ לָחֵם מִשְׁנֵה.

וְתוּ הוּוּ אָמַר, לָחֵם מִשְׁנֵה דְשְׁבֵת, נְקִיט מִשְׁבֵּת עֲלָאָה, דְּאִיהוּ נְגִיד וְאֲנָהִיר לְכִלְאָ, וְאֲתַחְבֵּר לָחֵם בְּלָחֵם, וְאִיהוּ מִשְׁנֵה. וּבְכָל אֲתַר, רְזָא דְלָחֵם, נּוֹקְבָא הִיא. בְּגִין כְּךָ שְׁמִנָּה כְּתִיב וְלֹא שֶׁמֶן. וְכִתִּיב, (בראשית מט) כִּי אִם הִלָּחֵם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל, דָּא אֲנַתְיָה.

וְאִי תִימָא (שמואל א ט) וְהִלָּחֵם אֶזֶל מְכַלִּינוּ, וְלֹא כְּתִיב אֶזֶלְתָּ. שְׂאָר מְזוֹנָא לָחֵם קְרִינֵן לֵיה, וְאֲשֶׁתְּמוּדְעֵן מְלִין, מֵאֵן הוּא שְׂאָר מְזוֹנָא, וּמֵאֵן הוּא לָחֵם מִמַּש. לָחֵם דְלַעֲיָלָא, בְּכָל אֲתַר דְכַר, לָחֵם תְּתָאָה, בְּכָל אֲתַר נּוֹקְבָא וְאֵנֵן אֲשַׁכְּחִינָא דְזַמְנִין כְּתִיב דְכַר, וְלְזַמְנִין נּוֹקְבָא, וְכִלְאָ חַד מְלָה, הָאִי כְּהָאִי, וְשִׁפִּיר כִּלְאָ.

תָּא חֲזִי, אֲשֶׁר, רְשִׁים לְעֵילָא וְרְשִׁים לְתַתָּא, בְּתַקוּנֵי כִלְאָ. וְכִלְהוּ תְרִיסַר שְׁבֻטִין יִמָּא קָאִים עֲלֵיהוּ, וְאֲתַתְּקוּן בְּהוּ. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (מלכים א ז) וְהִים עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה. וְרְזָא דְמְלָה, אֲתַתְּקוּן לְעֵילָא וְאֲתַתְּקוּן לְתַתָּא בְּאֲרַעָא. אֲתַתְּקוּן לְעֵילָא בְּתַקוּנֵין יְדִיעֵן, כְּגוּוֹנָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה. וְאֲתַתְּקוּן לְתַתָּא בְּהֵנִי תְרִיסַר שְׁבֻטִין כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא שְׁכִינְתָּא לְעֵילָא וְשְׁכִינְתָּא לְתַתָּא בְּגִינֵיהוּ (בְּגוּוִיָּהוּ) דִּישְׂרָאֵל, וּבְתְרִיסַר שְׁבֻטִין (נ"א וּבְתֵרִין שְׁבֻטִין) (נ"א וּבְתֵרִין סִטְרִין) אֲתַכְּלִילֵת וְאֲתַתְּקִנְתָּ. אֲשֶׁר בְּתַקוּנָהָא קַיִמָּא, כְּשָׂאָר שְׁבֻטִין.

וְאִי לָאוּ דְגָלִי מִשְׁה, לָא אֲתִיִּדְע. דְכְּתִיב, (דברים לג) וְטוֹבֵל בְּשֶׁמֶן רְגְלוֹ. לְאֲחֻזָּאָה אֵן הוּא קְשָׂרָא דִּילֵיה בְּאֲתֵרֵיה, דְּאִיהוּ נְגִיד הֵהוּא מִשַׁח רְבוּת מְלַעֲיָלָא. בְּגִינֵי כְּךָ כְּתִיב, בְּרוּךְ מְבַנֵּים אֲשֶׁר וְגו'.

רבי שמעון פתח ואמר נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר. הא אתמר, דעלמא עלאה עלמא דדכורא איהו, פיון דסלקא מלה מפנסת ישראל ולעילא, כלא הוא דכר. מנלן, מעולה, אמאי אתקרי עולה, בגין דסלקא לעילא מן נוקבא. ובגיני כן, (ויקרא א) עולה זכר תמים יקריבנו וגו'.

אמאי תמים, וכי פיסקי פיסקי בעינן ליה, דאמר תמים, מהו תמים. אלא, פדכתיב, (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. אימתי תמים, בשעתא (ס"א באתר) דאתגזר, דהא דכורא לא הוי, ולא אשתמודע, אלא בההוא אתר דאקרי תמים. ומאן איהו, דא את קיימא, דביה אשתמודע דכורא מן נוקבא. פדכתיב, (בראשית ו) איש צדיק תמים היה. בגיני כן זכר תמים, דאשתמודע ביה האי שייפא, ולא יסרונו ליה.

דף רמו ע"ב

ואי תימא, הא פתיב, (ויקרא ד) נקבה תמימה. הכי הוא ודאי, כמה דאקרי צדיק תמים, כן אקרי צדק תמימה. בגין דכלא, נטלא מניה, בגיני כן, עולה דסלקא מן נוקבא לדכורא, ומהאי אתר ולעילא, כלא הוא דכורא. ומן נוקבא (דף רמו ע"ב) ולתתא, כלא הוא נוקבא, והא אוקימנא.

ואי תימא, הכי נמי נוקבא דלעילא. אלא, סיומא דגופא אחזי על כל גופא דאיהו דכר, רישא דגופא נוקבא, עד דנחית לסיומא, וכד סיומא אתחזי, הא עביד כלא דכר. אבל הכא, רישא וסופא נוקבא, דהא כל תקון גופא נוקבא.

תא חזי, חד רזא עלאה אית במלה דא, דהא חמינן דיעקב בריך ליוסף בגו אחוהי, פיון דמני קודשא בריך הוא ארבע דגלים בשכינתא, בתריסר שבטין לאתתקנא בהו, גרע מנייהו ליוסף, ושוי לאפרים באתריה. מאי טעמא אסתלק יוסף מנייהו. אי תימא בגין חובוי, לאו הכי, דהא זכאה איהו.

אלא, רזא דמלה, יוסף רשימא דדכורא הוה, דכתיב בן פורת יוסף בן פורת עלי עין. וכתיב משם רועה אבן ישראל, מתמן אתון האי אבן ישראל. אבן, דא כנסת ישראל, ועלה אמר דוד (תהלים קיח) אבן מאסו הפונים היתה לראש פנה. ובגין דיוסף איהו רשימו דדכורא, אקרי יוסף הצדיק, דהא איהו צדיק ודאי, משם רועה אבן ישראל.

ובגין דכל תקוני שכינתא אינון נוקבון, אסתלק יוסף מתמן, ואתמני תחותיה אפרים, ואיהו נוקבא לתקונהא. ובגין דאיהו הכי, אתמני לסטר מערב, אתר דנוקבא שריא, וההוא רשימו דאיהו דכורא, אסתלק מתקונהא, בגין דאיהו עלמא דנוקבא, ולא עלמא דדכורא, וכל תקונהא בעיין נוקבי.

ובגין כך, יוסף דאיהו צדיק, אסתלק מתקונה, ואתמני אפרים תחותיה. ועל דא, בלהו תריסר שבטין, תקוני שכינתא אינון, וכלהו בעיין כגוונא דלעילא, בר דרגא דצדיק, דאיהו עביד כל שייפין דכר, ולא בעי לאכחשא (נ"א ליה).

נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר, היינו דכתיב, (שיר השירים ד) ומדברך נאווה, בגין דקול מדבר ליה לדבור, ולית קול בלא דבור. וההוא קול אשתלח מאתר עמיקא דלעילא, ושליח מקמיה, לאנהגא לדבור, דהא לית קול בלא דבור, ולא דבור בלא קול. ודא כלל דצריך לפרט, ופרט דצריך לכלל. ודא קול נפקא מדרום, ומדבר למערב, ירית לתרין סטרין. ודא הוא דכתיב, (דברים לג) ולנפתלי אמר וגו', ים ודרום ירשה, לעילא דכר, לתתא נוקבא, בגין כך נפתלי אילה שלוחה נוקבא לתתא. כגוונא דא דכר לעילא, דכתיב הנותן שפר, הנותן כתיב, ולא הנותנת.

תא חזי, מחשבה ראשיתא דכלא, ובגין דאיהי מחשבה, איהי לגו סתימא ולא אתיידע. כך אתפשט האי מחשבה יתיר, אתיא לאתר דרוחא שריא, וכד מטי לההוא אתר אקרי בינ"ה, והא לאו סתים כדקדמיתא, ואף על גב דאיהו סתים, האי רוחא אתפשט, ואפיק קלא, כליל מאשא ומיא ורוחא, דאינון צפון ודרום ומזרח. והאי קלא, כללא דכל שאר חילין, וקלא דא מדבר לדבור, ודא יהיב מלה בתקונא, בגין דקול אשתלח מאתר דרוחא, ואתי לדברא מלה, לאפקא מלין תריצין.

וכד תסתפל בדרגין, הוא מחשבה, הוא בינה, הוא קול, הוא דבור, וכלא חד, והיא היא מחשבה, ראשיתא דכלא, ולא הוי פרוה, אלא פלא חד, וקשורא חד, דאיהו מחשבה ממש אתקשר באין, ולא אתפרש לעלמין, ודא הוא (זכריה יד) ה' אחד ושמו אחד. ועל דא, הנותן אמרי שפר כתיב, דא גופא.

סיומא דגופא דא, דכתיב בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, אמאי תרי זמני. אלא בן פורת לעילא. בן פורת לתתא. ואמאי לאו איהו בן פורת לתתא, בתקוני מטרוניתא. בגין דבנות צעדה, למהוי עלי שור, דבעיין בנות לתקונהא ולא בניים. כמא דאת אמר, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל וגו'. רבות בנות עשו חיל, אלן תריסר שבטין.

סדר הלימוד ליום ו כסלו [יום 65 בשנה]

דף רמז ע"א

תא חזי, מלכותא קדישא, לא קביל מלכותא קדישא שלימתא, עד דאתחבר באבהן, וכד אתחבר באבהן, אתבני בניינא שלימא (בבניינא שלימא) מעלמא (דף רמז ע"א) עלאה, דאיהו עלמא דדכורא, ועלמא עלאה אקרי ז' שנין, בגין דכלהו ז' שנין ביה.

וסימניך (מלכים א ו) ויבנהו שבע שנים, דא עלמא עלאה, ולא פתיב בשבע שנים, כמא דאת אמר, (שמות לא) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ, ולא פתיב בששת וכתוב, (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, באברהם. ואברהם, ז' ימים אקרי, וביה אתבני עלמא עלאה, (ס"א כגוונא דא ויבנהו שבע שנים) ואלין אקרון עלמא דדכורא (ס"א וביה אתבני עלמא לתתא).

כגוונא דא לתתא אית שנין, רזא דעלמא תתאה, ורזא דא, דכתיב, (מלכים א ה) ז' ימים וז' ימים י"ד יום. דכיון דאמר שבעת ימים ושבעת ימים, לא ידענא דארביסר אינון. אלא, לאחזאה עלמא עלאה, ועלמא תתאה. ואינון שבעת ימים ושבעת ימים. אלין דכורין, ואלין נוקבין. אלין נוקבי האי עלמא עלייהו. דכתיב, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל, אלין תריסר שבטין, דאינון עשו חיל. כדכתיב, (במדבר ב) כל הפקודים למחנה יהודה וגו', וכן פלהו.

ואי תימא רבות, והא תריסר אינון, ולא יתיר, בר ההוא חיל דעבדו, מאי רבות. אלא כמה דכתיב, (בראשית יח) זעקת סדום ועמורה כי רבה, כמו גדלה. וכן רבות גדולות, עלאין, ורברבין על פלא. ואלין אקרון חיות גדולות. עשו חיל, ההוא חיל דעבדו דסמיכין עלייהו, אקרון חיות קטנות עם גדולות, לאתחברא כחדא, לאתתקנא בהו מטרוניתא, למחדי בהו עלאין ותתאין. כמא דאת אמר, (תהלים קד) לויתן זה יצרת לשחק בו, בגיני כך רבות בנות עשו חיל. (ס"א ואת עלית על כלנה כמה דאת אמר, (מלכים א ז) עומד על שני עשר בקר שלשה פונים צפונה ושלשה וגו' וכתוב והים עליהם מלמעלה היינו ואת עלית על כלנה).

ועל דא בנות צעדה עלי שור. בנות צעדה, צעדות מבעי ליה, אלא ההוא עין דכתיב לעילא, ומאן איהו, עין משפט, ואיהו קאים עלי עין, ואיהו עין, צעדה, ופסעת למיטל בנות לתקונהא, והיינו בנות צעדה, ולא בנים, בנות צעדה, אסתפלת לתקונהא, ולא בנים. וימררוהו ורבו, באסתפלותא דרחימו לגביה. כדכתיב, (שיר השירים ו) הסבי עיניך מנגדי שהם הרחיבוני. ועל דא וישטמוהו בעלי חצים.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ותשב באיתן קשתו דא קשת. מה קשת דא בת זוגו. באיתן, תוקפא אלבישת עלוי, דלא אחלשת חילא, דהא ידעת דיוסף לא יסטי בהווא דרגא, דאת קיימא דיליה, לימינא ולשמאלא.

ויפזו, מאי ויפזו. אלא פדכתיב, (תהלים יט) הנחמדים מזהב ומפז רב. וכתיב, (איוב כח) ותמורתה פלי פז. אתייקרו דרועי במרגליתא עלאה. מידי אביר יעקב, מאינון תרין סטרין, דאתקיף בהו יעקב. משם רועה אבן ישראל, מתמן אתון ההוא אבן יקרא, פדקאמרן. תו, מאינון תריסר סטרין, אתון ההוא אבן יקרא, דאינון צפון ודרום, והיא אתייהבת בינייהו, ואתברכא מנייהו, ואתונא מנהון על (דרגא) ידא דצדיק.

תא חזי, ליוסף אתוסף ליה ברכה אחרא, כמא דאת אמר, מאל אביך ויעזרך וגו'. האי קרא קשיא. מאל אביך, אל אביך יעזרך מבעי ליה. מאי מאל אביך ולבתר יעזרך. ואת שדי, ואל שדי מבעי ליה, כמה דכתיב, (בראשית מג) ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש. ויברכך, יברכך מבעי ליה.

אלא אחסין ליה לעילא ותתא. אחסין ליה לעילא, מאל אביך, דאיהו אחסנא עלאה, אתר דאקרי שמים. ויעז רך, בגין דלא יחליף האי אתר לאתר אחרא, וסיועא דיליה ליהוי מאתר דא, ולא מאחרא.

ואת שדי, מהו ואת שדי, אלא, איהו דרגא אחרא תתאה, דהא תנינו, בכל אתר את ה', דא שכנתא, כמו (ישעיה ו) וארא את ה', את לרבות. ואת לאכללא יום בלילה, ולילה ביום, פדכתיב ואת שדי, דהא מתמן נפקין ברכאן לברכא עלמין.

דף רמז ע"ב

תו, אמאי לא קאמר ואל שדי, דהא הכא נמי משמע פדקאמרינון. דכתיב, ואל שדי יתן לכם רחמים, פלא אתר חד הוא, אמאי שבק ל' וכתב ת'. אלא רזא איהו, דכד אינון שבילין נפקין מעילא, (דף רמז ע"ב) פללא דאורייתא, אחסין שמים. כמא דאת אמר את השמים, פללא דכ"ב אתון. ומהכא נפקי לתורה שבעל פה דאקרי ארץ, פדקאמרינון ואת הארץ, פללא דכ"ב אתון. ושמים פליל פלא פחדא, וכדין מתעטרא סיהרא בכלא, ויתבא באשלמותא, וברכאן נגדין פדין מתמן, ועל דא ואת שדי.

ויברכך, בגין דיהא ליה קיום תדיר ויתיר, דהא בכל אתר דאית ביה וא"ו, תוספת אית ליה, וקיימא. עד כאן פלל, ולבתר עביד פרט, דכתיב ברכות שמים וגו':

בְּרִכּוֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בְּרִכּוֹת הוֹרֵי. בְּרִכּוֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ וְדַאי, דְּהָא יַעֲקֹב אַחְסִין שְׁבַחָא דְכָלָא, יִתִּיר מֵאַבְהֵן, דְּהָא הוּא שְׁלִים הוּהוּ בְּכָלָא. וְכָלָא יֵהֵב לִיה לְיוֹסֵף, מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּהֵכִי אֲתַחֲזִי, דְּהָא צְדִיק כְּלָא נְטִיל, וְאַחְסִין כְּלָא כְּחָדָא, וְכָל בְּרַכָּאן בֵּיה שְׂרִיין. הוּא אַרְיֵק בְּרַכָּאן מְרִישָׁא לְעֵילָא, וְכָל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא כְּלָהוּ אֲתַתְקִנּוּ, לְאַרְקָא בֵּיה בְּרַכָּאן, וְכַדִּין אֲתַעְבִּיד נְהַר דְנַפְיֵק מֵעֵדֵן.

מֵאֵי מֵעֵדֵן, אֲלֵא, בְּכָל שַׁעְתָּא דְכָל שְׂיִיפִין יִתְבִּין בְּקַשׁוּרָא חָדָא, וְאִינוּן בְּעֵדוּנָא דְתִיאֻבְתָּא מְרִישָׁא לְעֵילָא וְלִתְתָּא, וְכְלָהוּ מֵעֵדוּנָא וְתִיאֻבְתָּא דְלַהוּן, מְרִיקִין בֵּיה, וְאַתַּעְבִּיד נְהַר דְנִגִּיד וְנַפְיֵק מֵעֵדֵן וְדַאי. תּוּ מֵעֵדֵן מְחַכְמָה עֲלָאָה, נְגִיד כְּלָא לְאַתְמַשְׁכָּא, וְעֵבִיד נְהַרָא, וְאַתְמַשְׁכָּא עַד דְמַטִּי לְהֵאֵי דְרָגָא, וְכַדִּין כְּלָא בְּבְרַכָּאן, וְכָלָא חַד.

עַד תְּאוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם, (ס"א האי עד) תִּיאֻבְתָּא דְאִינוּן גְּבַעוֹת עוֹלָם. וּמֵאֵי נִינְהוּ, תְּרֵי נּוֹקְבֵי. חַד לְעֵילָא, וְחַד לְתַתָּא, דְכָל חַד אַקְרִי עוֹלָם. וְתִיאֻבְתָּא דְכָל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא, בְּאִינוּן תְּרִין אַמְהֵן. תִּיאֻבְתָּא לְיִנְקָא מֵאַמָּא עֲלָאָה. תִּיאֻבְתָּא לְאַתְקַשְׂרָא בְּאַמָּא תַתָּאָה. וְתִיאֻבְתָּא דְכָלָא חַד, בְּגִין כְּךָ כְּלָהוּ, (כדקא חזי). תְּהֵינְהוּ לְרֵאשִׁי יוֹסֵף וְגו', לְאַתְבְּרַכָּא הַהוּא דְרָגָא דְצְדִיק, וְלִנְטִילָא כְּלָא. כְּדַקָּא חֲזִי.

זִכְּאִין אִינוּן דְאַקְרוּן צְדִיקִים, דְּהָא צְדִיק לָא אַקְרִי, אֲלֵא מֵאֵן דְנִטִּיר הֵאֵי דְרָגָא, הֵאֵי אֵת קִימָא קְדִישָׁא. זִכְּאִין אִינוּן בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. נִפְקוּ מִן מְעֵרְתָּא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל חַד וְחַד לִימָא מְלָה, וְנִינְהוּ בְּאַרְחָא.

דף רמח ע"א

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר קְרָא אַבְתְּרִיה, בְּנִימִין זָאב יִטְרַף וְגו'. בְּנִימִין זָאב יִטְרַף, זָאב אַמְאִי. אֲלֵא בְּגִין דְּהֵכִי אֲתַרְשִׁים בְּפִרְסִיָּא, דְּהָא כָּל חִיוֹן רַבְרַבִּין זְעִירִין רְשִׁימִין תַּמָּן. כְּמָה דְכְּתִיב, (תהלים קד) חֵיוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת. וּפִרְסִיָּא דְעֵבֵד שְׁלֵמָה, הֵכִי אֲתַרְשִׁים, כְּגוּוֹנָא דְלְעֵילָא. תּוּ זָאב יִטְרַף, דְּהָא מְזַבַּח בְּחֻלְקִיהָ הוּת. וּמְזַבַּח אִיהוּ זָאב. דְּאֵי תִימָא בְּנִימִין אִיהוּ זָאב, לָאוּ הֵכִי. אֲלֵא מְזַבַּח דְּהוּהוּ בְּחֻלְקִיהָ, הוּא זָאב, דְּהוּהוּ אָכִיל בְּשָׂרָא כָּל יוֹמָא וּבְנִימִין הוּהוּ זֵן לִיה, בְּגִין דְּהָא בְּחֻלְקִיהָ הוּהוּ, כְּבִיכּוֹל אִיהוּ מְפָרְנֵס וְזֵן לְהֵאֵי זָאב. תּוּ זָאב יִטְרַף, זָאב יִזּוּן. וּמֵאֵן אִיהוּ, אִילִין מְאִרֵי דְבָבוּ, דְּאִינוּן קִימֵי לְעֵילָא לְקַטְרָגָא, וְכְלָהוּ אֲתַהֲנוּ וְאַתְתְּקִנּוּ מְקַרְבְּנָא, וּמִתְעִרֵי אֲתַעְרוּתָא לְעֵילָא. בְּבִקְרָא יֵאָכֵל עַד וְלַעֲרַב יַחְלַק שְׁלָל. מֵאֵי בְּבִקְרָא יֵאָכֵל עַד. אֲלֵא בְּצַפְרָא, דְּאַבְרָהָם אֲתַעַר בְּעֵלְמָא, וְשַׁעְתָּא דְרַעוּא אֲשַׁתְּכַח, קַרְבְּנָא עֵבִיד אֲתַעְרוּתָא וְנִיחָא וְסִלְקָא עַד ע"ד. הַהוּא אֲתַר, דְכְּתִיב, (דברים ל) וְשַׁבַּת עַד ה' אֵלֶיךָ. תּוּ בְּבִקְרָא, מֵאֵי בְּבִקְרָא, דָּא אַבְרָהָם כְּדַקְאֲמֵרוּן, דְכְּתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁפֹּם אַבְרָהָם בְּבִקְרָא, בְּזִמְנָא דְרַעוּא אֲשַׁתְּכַח, בְּהֵימָא שַׁעְתָּא לָא הוּהוּ אָכִיל קַרְבְּנָא אַחְרָא, וּמֵאֵן הוּהוּ אָכִיל, הַהוּא

אתר דאקרי ע"ד, ואיהו פרסייא עלאה, דאיהו עדי עד, פדכתיב עדי עד וגו'. וזמן אכילה, בצפרא דע"ד הוא, והאי עד, (הכי נמי) לעילא (הכי אתקרי), דכתיב, (ישעיה כו) בטחו ביי עדי עד. ובפקר, היינו קרבן לה, ודאי. יאכל עד, ולא אחרא. תננא סליק, ואתערותא דרחימו קשיר, ואתער לעילא וקיימא דא לקבל דא, (דף רמח ע"א) ונורא (נ"א ושרגא) דליק, ואנהיר בהאי אתערותא דלתתא. וכנהא אתער, וליואי משבחן, ואחזיין חידו, וכדין חמרא אתנסך, לאתקשרא במיא, וחמרא נהיר ואחזי חידו, בגיני כך, חמרא טב לתתא, לאחזאה חידו, לחמרא אחרא דלעילא, וכלא אתער, לאתקשרא שמאלא בימינא. ולחם דאיהו (ויקרא רמ"ז ע"א) סלת, מלכותא דאתער אתערותא, נקטין לה שמאלא בימינא, ומקשרי לה בגופא, וכדין נגיד משחא עלאה, ולקטא ליה על ידא דצדי'ק. ועל דא בעי למעבד אתערותא דסלת במשחא, ואתקשר כלא כחדא, וכדין עדונא ונייחין דיחודא חד, ולקטין עדונא ונייחא דיחודא, כל אינון כתרין, ואתקשר דא בדא, ואתנהיר סיהרא, ואתקשרא בשמשא, ויתיב כלא בעדונא. וכדין קרבן ליי, ולא לאחרא. ועל דא, בפקר יאכל עד, ולא לאחרא (עד), יאכל עד, ויתעדן ויתקשר בקשוריה בקדמיתא. אימתי, בפקר. דבעי לאתברכא שמא קדישא בקדמיתא, ולבתר יתברכון אחרנין. ועל דא, אסיר ליה לפר נש לברכא לחבריה בצפרא, עד דיברך לקודשא בריך הוא, דאיהו בעי לאתברכא ברישא, והיינו בפקר יאכל עד. ולבתר יתברכון אחרנין, ולערב יחלק שלל. דהא קרבנות דהוה ברישא, כלא אתקרב לקודשא בריך הוא, ואתערותא סלקא תמן. ובגין דהא הוא אתברך, הוה מקשר קשרין לכל שאר חילין עלאין, ומפליג לון ברקאן, לכל חד וחד פדקא חזי ויאות ליה, ומתבסמן עלמין, ואתברכאן עלאין ותתאין. והיינו רזא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי וגו', בקדמיתא, לבתר פליג לכלהו, ואמר, אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אריק ברקאן לכלהו, ומפליג לון, לכל חד וחד פדקא חזי ליה, ועל דא ולערב יחלק שלל. דהא שמא קדישא יתברך בקדמיתא, והשתא פליג ברקאן לכלהו עלמין. דלא תימא דקרנא מתקרב לון, ולא לשום חילא אחרא, אלא כלא מתקרב לקודשא בריך הוא, והוא אריק ברקאן, ומפליג ברקאן לכלהו עלמין, ובגין כך קרבן ליי, ולא לאחרא. אמר רבי שמעון, ברי, שפיר קא אמרת. תו אתערותא אחרא דקרנא, כלא בגין לאמשכא ברקאן, ולא אתערא ברקאן, דיתברכון כלהו עלמין. בקדמיתא קרבן ליי, ולא לאחרא, השתא תקריבו את קרבנכם, דיתקשרון כלהו עלמין כחדא, ויתחברן ויתברכון עלאי ותתאי. פתח רבי אבא ואמר קרא אבתריה, כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וגו', כל אלה שבטי ישראל, אלה שבטי ישראל מפעי ליה, מאי כל אלה. אלא, לאחברא (ס"א למחתם) לון, באתר דכל ברקאן מריקין תמן. שנים עשר. שנים עשר ודאי, קשרין דתקוני מטרוניתא, ואיהי אתחברת בהדיהו, הדא

הוא דכתיב שנים עשר. וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם, דהא באתר דא, דבור שריא. אשר דבר, הכא קשרא חד, לאתחברא מתתא לעילא, ומעילא לתתא. מתתא, באלין תריסר שבטין, וזאת, אתחברא בהדייהו. אשר דבר, הא חבורא דכר ונוקבא, קשורא לתרין סטרין, מתתא ומלעילא, לסוף קשר לון באתר דלעילא, דכר ונוקבא פחדא. הדא הוא דכתיב איש אשר פברכתו וגו'. מאי פברכתו. אלא פברכתו בת זוגו. איש אשר פברכתו תרווייהו פחדא.

דף רמח ע"ב

פתח ואמר, (תהלים לה) בברכה יי מציון וראה בטוב ירושלם וגו', יברכה יי מציון, דמניה נפקין ברכאן, לאשקאה לגינתא. והוא פליל כל ברכאן, ויהיב לה, ולבתר וראה בטוב ירושלם. לאחזאה דכל ברכאן אתיין מדכר ונוקבא. פגוונא דא (במדבר ז) יברכה יי וישמרך. יברכה יי מדכורא. וישמרך מנוקבא. יברכה יי מזכור. וישמרך משמור. וכלא חד מלה, בגין דמתרווייהו נפקין ברכאן לעלמין. ועל דא, איש (דף רמח ע"ב) אשר פברכתו ברך אותם.

רבי יהודה פתח קרא ואמר, ויכל יעקב לצוות את בניו וגו'. ויכל יעקב לצוות את בניו, לצוות, לברך מבעי ליה. אלא דפקיד לון לגבי שכנינתא, לאתקשרא בהדה. תו, דפקיד לון על עסקי מערתא, דהיא קריבא לגן עדן, דתמן הוא אדם הראשון קבור.

תא חזי, תהוא אתר אקרי קרית ארבע. מאי טעמא. בגין דתמן אתקברו ארבע זוגות, אדם וחוה. אברהם ושרה. יצחק ורבקה. יעקב ולאה. הא קושיא הכא, דתנינן, אבהן אינון רתיכא קדישא, ורתיכא לאו פחות מארבע, ותנינן קודשא בריך הוא אתבר למלכא דוד בהדייהו, ואתעבידו רתיכא שלימתא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים וגו'. דדוד מלכא אתחבר למהוי רתיכא שלימתא בהדייהו. אי הכי דוד בעיא (נ"א לאתקשרא) לאתקברא בגו אבהן, ויהוי קרית ארבע בהדיה, מאי טעמא לא אתקבר בהדייהו.

אלא, דוד מלכא אתר מתתקן הוה ליה פדקא יאות, ומאן הוא ציון, לאתחברא ליה פחדא. ואדם דאתקבר בגו אבהן, הא אינון אתקברו בהדיה, בגין דאיהו מלך קדמאה הוה, ואתעבר מניה מלכו, ואתיהב לדוד מלכא. ומיזמוי דאדם, אתקיים דוד מלכא. דאדם אלה שנין אתגזר עלוי, ואתעברו מניה שבעין שנין, יזמוי דדוד מלכא, והוא יהיב לון. ואבהן היך יקומון עד דייתי דוד מלכא, אלא זכה לאתריה, פדקא חזי ליה, בגיני כך לא אתקבר לגבי אבהן.

תו, אבהן באתר דדכורא שריין, ודוד באתר דנוקבא, ואבהן נוקבן אתקברו בהדייהו. ודוד אתקבר ואתחבר באתר דדכורא, מלה פדקא חזי ליה. ויאסוף רגליו

אל המטה, בגין דהא איהו באתר דתיין יתיב. פד בעא לאסתלקא מעלמא, נחית רגליו לגבי מטה, ואתפניש ואסתלק מעלמא, הדא הוא דכתיב, ויגוע ויאסף אל עמיו. פתח ואמר, (תהלים פד) נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה', מלה דא הא אוקמוה חברייא. אבל

תא חזי, אית מדורין תתאין, ואית מדורין עלאין. בעלאין לאו (מדורין) שריין תמן, ומאן אינון, אינון בתי גואי, ובתי בראי. אינון אקרון חצרות ה', בגין דאינון קיימי ברחימו ותיאובתא לגבי נוקבא. תא חזי, פד נשמתא סלקא אתער כלא לגבי נוקבא, דהא איהי אתאחדת בתיאובתא שלימתא ואתקשרת ביה.

יעקב לא מית, בגין כף לא אתמר ביה מותא, אלא ויגוע ויאסף אל עמיו. חמי מה כתיב, ויאסף רגליו אל המטה, דאתפניש שמשא לגבי סיהרא, שמשא לא מית, אלא אתפניש מעלמא, ואזיל לגבי סיהרא.

תא חזי, בשעתא דאתפניש יעקב, אתנהיר סיהרא, ותיאובתא דשמשא עלאה אתער לגבה, בגין דשמשא פד סליק, אתער שמשא אחרא, ואתדבק דא בדא, ואתנהיר סיהרא. אמר רבי שמעון, שפיר קא אמרת, אבל הא אתמר, דעלאה עלמא דדכורא, אתקשר בתתאה דאיהו עלמא דנוקבא, ותתאה אתקשר בעלאה, וכלא דא פגוונא דא.

והא אתמר תרין עלמין נינהו, כדכתיב, (דברי הימים א טז) מן העולם (קנ"ג ע"ב) ועד העולם. ואף על גב דתרין נוקבי נינהו, חד מתתקן בדכורא, וחד בנוקבא. דא שבע (שבת), ודא בת שבע. דא אם, ודא אם, דא אקרי אם הפנים, ודא אקרי אם שלמה. כדכתיב, (שיר השירים ג) צאנה וראנה בנות ציון במלך שלמה וגו'. במלך שלמה, במלך דכל שלמא דיליה. דא אם שלמה. כדכתיב, (מלכים א א) בת שבע אם שלמה.

דף רמט ע"א

וכתיב, (מלכים א ה) ותרב חכמת שלמה. חכמת שלמה, דא אם שלמה. כדכתיב, (משלי לא) דברי למואל מלך משא אשר יסרתו אמו. דברי למואל מלך, האי קרא לאו אתיידע מהו סתימא דיליה. אלא, דברי למואל מלך, דברים דאתמר בגין אל (דף רמט ע"א) דאיהו מלך, ומאן איהו. דא (תהלים ז) אל זועם בכל יום. ואל שדי. כמה דאתמר. למואל כמה דאת אמר, (איוב מ) למו פי. למואל מלך, דאיהו בת שבע. משא אשר יסרתו אמו, פד אתגלי עלוי בגבעון, בחלמא דליליא.

תא חזי, יעקב אתפניש לגבי סיהרא, ועביד בה פירין לעלמא. ולית לך דרא בעלמא, דלא אית ביה איבא דייעקב, בגין דהא איהו אתער אתערותא לעילא, בגין דכתיב, ויאסף רגליו אל המטה, דאיהו מטתיה דייעקב ודאי. זפאה חולקיה דייעקב,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דְּהָא אֲשֶׁתְּלִים לְעִילָא וְתַתָּא, דְּכְתִיב, (ירמיה ל) וְאַתָּה אַל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב נְאֻם ה' וְגו' כִּי אַתָּךְ אָנִי. כִּי אֲתִי אַתָּה לֹא אֲתָמֵר, אֲלֵא כִּי אַתָּךְ אָנִי, וְהָא אֲתָמֵר.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר, וַיָּבֹאוּ עַד גֵּרֶן הָאֲטָד וְגו', וְכָתִיב, וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַפְּנֻעֵי אֶת הָאֵבֶל בְּגֶרֶן הָאֲטָד וְגו'. הַנִּי קְרָאִי אֵיךְ לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּ, מֵאִי אֵיכַפְתָּ לָן דְּאִינוּן אַתּוּ עַד גֵּרֶן הָאֲטָד. וּמֵאִי טַעֲמָא אֲתַכְּנַת אֲבִלוּתָא דָא לְמַצְרִים, דְּהָא אֵבֶל יִשְׂרָאֵל מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵאִי טַעֲמָא לְמַצְרִים.

אֲלֵא הָכִי אָמְרוּ, כֹּל הָהוּא זְמַנָּא דְּהוּהּ יַעֲקֹב בְּמַצְרִים, אֲתַבְּרַךְ אַרְעָא בְּגִינֵיהּ, וְנִילּוּם הוּהּ נְפִיק וְאֲשַׁקֵּי אַרְעָא, וְעוּד דְּפִסַּק כְּפִנָּא בְּגִינֵיהּ דְּיַעֲקֹב. וְעַל דָּא, מַצְרָאִי עֲבָדוּ אֲבִלוּתָא, וְאֲתַכְּנִי עַלֵּיהּ.

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת יְיָ יִשְׁמִיעַ כֹּל תְּהִלָּתוֹ, הָאִי קְרָא אוּקְמוּהָ. אֲבֵל מַהוּ יִמְלֹל, יְדַבֵּר מִבְּעֵי לֵיהּ. וְאִי תִימָא דְאַרְחִיָּה דְקָרָא הָכִי הוּא, דְּהָא קְרָאִי אִינוּן הָכִי. לֹא. דְּכִלְהוּ לְאַחְזוּאָה מְלָה קָא אֲתִיין. אוּף הָכָא, לְאַחְזוּאָה מְלָה קָא אֲתִיָא, מִי יִמְלֹל (גבורות יי), כְּדְכָתִיב, (דברים כג) וְקִטְפַת מְלִילוֹת. גְּבוּרֹת ה', בְּגִין דְּסִגְיָאִין אִינוּן, דְּהָא כֹּל גְּזוּרָא דְדִינָא, מִתְּמָן קָא אֲתִיָא, וְעַל דָּא, מֵאֵן אִיהוּ דִּיסְלַק וַיַּעֲבֵר גְּזוּרָה חֲדָא, מֵאִינוּן גְּבוּרָאֵן דְּעָבִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

תו, מִי יִמְלֹל, וַיְדַבֵּר, כֹּלֵא חַד. יְדַבֵּר, דְּהָא כְּמַה וְכְמַה גְּבוּרָאֵן אִינוּן, דְּלִית לֹון חוּשְׁבִנָּא, כְּמַה מְאָרִי דְדִינִין, כְּמַה מְאָרִי תְרִיסִין, כְּמַה גְרִדִינִי נְמוּסִין, וְמִלּוּלָא לֹא יְכִיל לְמִלְלָא לֹון.

וְכְמַה יְדִיעֹן, כִּלְהוּ בְּהַגְדָּה, דְּאִית בֵּיהּ רְזָא דְחֻכְמָתָא, דְּהָא בְּמִלּוּלָא וּבְאַמִּירָה לֹא יְכִיל לְמִלְלָא לֹון. לְמַנְדַּע לֹון, אֲבֵל בְּהַגְדָּה יְדִיעֹן, כְּמַה דְכָתִיב, (תהלים קמה) דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגִּידוּ, בְּרֹזָא דָא יְדַעִין, אֲבֵל גְּבוּרָתְךָ דְּהָא גְּבוּרָה תְתַאָּה, יְדַבְרוּ, דְכָתִיב וּגְבוּרָתְךָ יְדַבְרוּ.

יִשְׁמִיעַ כֹּל תְּהִלָּתוֹ, דְּסִגְיָאִין אִינוּן (נ"א דרגין) דִינִין, דְּאֲשֶׁתְּמוּדַעֵן וּמִתְחַבְּרִין בְּתַהֲלָה, וְכְמַה חִילִין, וְכְמַה מְשִׁירִין דְּמִתְחַבְּרִין בַּהּ, כְּדְכָתִיב, (איוב כה) הִישׁ מִסְפָּר לְגִדּוּדֵי, וְעַל דָּא, מֵאֵן יְכִיל לְאַשְׁתַּמַּע כֹּל תְּהִלָּתוֹ.

תָּא חֲזִי, מַצְרָאִי כִלְהוּ חֲכִימִין הוּוּ, וּמִסְטָרָא דְגְבוּרָה קָא נְפַקִי, כְּמַה חִילִין וְכְמַה מְשִׁירִין, וְכְמַה דְרָגִין עַל דְרָגִין, עַד דְּמָטוּ לְגַבֵּי דְרָגִין תְתַאֲיִן, וּמַצְרָאִי הוּוּ חֲרָשִׁין וְחֲכִימִין בְּהוּ, וַיְדַעִין סְתִימִין דְּעֵלְמָא, וְאַסְתַּכְּלוּ הָא, דְּבִזְמַנָּא דְיַעֲקֹב קִיִּים בְּעֵלְמָא, לֹא אִית עֲמָא דְשִׁלְטָא עַל בְּנוֹי, וַיְדַעִין דְּהָא יִשְׁתַּעֲבָדוּ בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל זְמַנִּין סִגְיָאִין.

כִּיּוֹן דְּמִית יַעֲקֹב חָדוּ, אֲסְתַּכְּלוּ מַה יְהֵא בְּסוּפָא, עַד דְּמָטוּ לְגוֹרֶן הָאֲטָד, דְּאִיהוּ גְזוּרָא דְדִינָא שְׁלִיטָא, אָט"ד בְּגִימְטְרִיא יְד, כְּמַה דָּאֵת אָמַר, (שמות יד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', כִּיּוֹן דְּמָטוּ לְאַתֵּר דָּא, חָמוּ גְבוּרָאֵן דְנִפְקִי מֵהָאִי אָטָד. אֲמֵאִי

אָקְרִי אָטָד. אֵלָא, מַה אָטָד נִפְקִי כּוּבִין לְהָאֵי סְטָרָא וְלְהָאֵי סְטָרָא, הֲכִי נִמְי יָד, נִפְקִי מִינָה אֲצַבְעָאן, לְהָאֵי סְטָרָא וְלְהָאֵי סְטָרָא, וְכָל אֲצַבְעָא וְאֲצַבְעָא סְלִיק בְּכַמְה גְבוּרָאן, בְּכַמְה דִּינִין, וּבְכַמְה נְמוּסִין, כְּדִין וְיִסְפְּדוּ שָׁם מִסְפַּד גְּדוּל וְכַבֵּד מְאֹד עַל כֵּן קָרָא שְׁמָה אֲבַל מְצָרִים, וְדָאֵי אֲבַל כְּבֵד זֶה לְמְצָרִים, וְלֹא לְאַחֲרָא. רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּרִישׁ פְּרִשְׁתָּא. נִפְקִי יִתְבוּ לְגוּ מְעַרְתָּא. אֲמַר חֲמִינָא דִּיּוּמָא דִּין יִנְפוּל בֵּיתָא בְּמֵתָא, וְיַעֲדְרוּן תְּרֵי רוּמָאֵי מְקַטְרְגִין. אֵי אֲנָא בְּמֵתָא לֹא יִנְפוּל בֵּיתָא. אֲהַדְרוּ לְגוּ מְעַרְתָּא יִתְבוּ.

דף רמט ע"ב

פִּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (ישעיה י) צְהִלִי קוֹלְךָ בַת גְּלִים וְגו'. (דף רמט ע"ב) צְהִלִי קוֹלְךָ, הָאֵי קָרָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אֲתַמָּר, בְּגִין דְּאִיְהִי מְשַׁבַּחַת לִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקָלָא מְשַׁבַּחָא, וְעַל דָּא צְהִלִי קוֹלְךָ. מִהֲכָא אֹלִיפְנָא, כָּל מֵאן דְּבַעֵי לְשַׁבַּחַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקָלָא, בַּעֲיָא לִיהָ קָלָא נְעִימוּתָא, דִּיעַרְב לְאַחֲרֵינִין דְּשְׁמַעִין לִיהָ, וְאֵי לֹא, לֹא יָקוּם לְאַרְמָא קָלָא.

תָּא חֲזִי, לִיּוּאֵי דְאַתֵּינן מִסְטָרָא דָּא, דְכַתִּיב, (במדבר ח) וּמִבְּנֵי חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְבָּא הָעֲבוּדָה וְגו'. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּקָלִיָּה (דרגיה, ואי) נְמִידָה, וְלֹא יַעַרְב לְאוּדְנִין, כְּשֶׁאֵר חֲבֻרִי, כְּדִין מְעַבְרִין לִיהָ מִהָאֵי צְבָא הָעֲבוּדָה (מחילין) דְלַעֲיָלָא, דְקִיִּימִין לְנִגְנָא לְגַבֵּי הָאֵי עֲבוּדָה, וְלִיקְרָא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדַקָּא חֲזִי.

חִילִין לַעֲיָלָא, חִילִין וּמְשַׁרְיִין לְגַבֵּי תַתָּאי, לְשַׁבַּחַת שְׁמָא קְדִישָׁא, וְלִזְמָרָא לֹון. וּבְגִינֵי כֵּךְ יָשׁוּב מִצְבָּא הָעֲבוּדָה. וּבְגִין דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל קָא מְשַׁבַּחַת לִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲמַר קָרָא, צְהִלִי קוֹלְךָ בַת גְּלִים, בַּת אֲבָהֶן.

תוּ, בַּת גְּלִים, עֲלָמָא דְאַתֵּי אֲקָרִי גְלִים, בְּגִין דְכָלָא קִיִּימָא בֵּיהּ, וְאַתְכָּלִּיל בֵּיהּ תְּלִי תְלִים, וְנִפְקָא מִבֵּיהּ לְכָלָא. תוּ בַת גְּלִים, כְּדַכְתִּיב, (שיר השירים ד) גַּל נְעוּל, וְכָל אֵינֹון גְּלִים וּמְבוּעִין, כְּלָהוּ נִפְקִי מִעֲלָמָא דְאַתֵּי, וְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אִיְהִי בַת גְּלִים.

תָּא חֲזִי, הָאֵי קָרָא קְשִׁיא, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב צְהִלִי קוֹלְךָ, דְהוּא בְּגִין לְזַמְרָא וְלְאַרְמָא קָלָא, וְלְבַתֵּר כְּתִיב הַקְשִׁיבִי. אֵי הֲכִי אֲמָאֵי צְהִלִי קוֹלְךָ, כִּיּוֹן דְכַתִּיב הַקְשִׁיבִי. אֵלָא, צְהִלִי, בְּגִין לְשַׁבַּחַת וְלִזְמָרָא. תָּא חֲזִי, אֵי יִשְׂרָאֵל שְׂרָאן לְשַׁבַּחַת וְלִזְמָרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדִין כְּתִיב הַקְשִׁיבִי, מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל אֵינֹון מְשַׁבַּחַת וּמְזַמְרֵן בְּגִינָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא כְּתִיב צְהִלִי קוֹלְךָ, וְכַתִּיב הַקְשִׁיבִי.

לִישָׁה, בְּגִין דְאַתֵּיָא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, כְּמָא דְאַתָּא אָמַר, (משלי ל) לִישָׁה גְבוּרָה בְּבַהֲמָה. וְהָאֵי לִישָׁה, גְבוּרָה, לְתַפְרָא חִילִין וְתוּקִפִּין. עֲנִיָּה עֲנִתוֹת, בְּגִין דְאִיְהִי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אספקלריא דלא נהרא (עלה), עניה ודאי, לית לה נהורא לסיהרא מגרמה, אלא מה דיהיב לה שמשא.

ענתות איהו חקל, כפר חד, ושריין ביה כהני מסכני דאהדרן על פתחין (דלואי), ולית מאן דישיגח בהו, בגין דכל אינון בני ההוא כפרא (ס"א קלישין), קליסין הוו בעיניהו דעמא, וביתייהו ריקניין יתיר מפל עמא, בר מה דיהבין לון, כמסכני (ס"א קלישין) קליסין דעמא. בגין כן, סיהרא לית לה נהורא מגרמה, אלא בשעתא דאתחבר עמה שמשא אתנהיר.

תא חזי, דכתיב, (מלכים א ב) ולאביתר הפהן אמר המלך ענתות לך על שדך פי איש מות אתה. וכי על דזמין ליה אדוניהו, איש מות אקרי. אלא, בגין דהוה מאתר מסכנא, דאידבק ביה סיהרא, דאיהי עניה ענתות.

ואי תימא, (מלכים א ב) וכי התענית בכל אשר התענה אבי, בגיני כן זכאה דלא קטיל ליה. אלא אביתר, בגין דהוה מאתר מסכנא, זכה ביה דוד, עד לא סליק למלכו, כד הוה מכמאן ליה שאול, והוי ארחוי כמסכנא, (לבתר) אביתר כגוונא דא, ולזמנא דשלט שלמה, סיהרא קיימא באשלמותא, והוה בחדוותא דעתירו, דכלא הוה ליה, לא זכה ביה אביתר.

ודאי שדה ענתות, רזא דמלה הוה, וירמיה דקני ליה, כלא הוה, בגין לאחסנא רזא עלאה. תא חזי, כד שלטא סיהרא, שדה תפוחים אקרי, כד איהו במסכנו, שדה ענתות. בגיני כן, תושבחתא דלתתא, עביד ליה עתירו, ושלמותא.

כמה דדוד, כל יומי אשתדל למעבד שלימו לה, ולנגנא זמרי, לזמרא ולשבחא לתתא. וכד דוד אסתליק מעלמא, שביק לה בשלימו, ושלמה נטל לה בעותרא, בשלימותא, דהא סיהרא נפקא ממסכנו, ועאלת לעותרא, דבהך עותרא, שלט על כל מלכי ארעא.

ועל דא (מלכים א ו) אין כסף נחשב בימי שלמה. אלא כלא דהב, דאתרבי דהב, ובההוא זמנא פתיב, (איוב כח) ועפרות זהב לו, דהא עפר דלעילא, הוה מסתפל ביה שמשא, ובאסתכלותא דשמשא ותוקפיה, עפרא עביד ואסגי דהב.

דף רנ ע"א

תא חזי, מטורי דנהירו, דתוקפא דשמשא תמן, עפרא (דף רנ ע"א) דארעא ביני טורי, כלהו עבדי דהב, ואלמלא חיוון בישין דרביאו תמן, בני נשא לא הוו מסכני, בגין דתוקפא דשמשא אסגי דהב.

בגין כן, ביומי דשלמה, אין כסף נחשב למאומה, דהא תקיפא דשמשא אסתפל בעפרא, ואסגי ליה דהב. ועוד דההוא עפרא, סטרא דדינא איהו. כד אסתפל ביה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

שמשא, נטל תוקפא ואתרבי דהבא. פיון דאסתכל שלמה בה, שבח ואכריז ואמר, (קהלת ג) הכל היה מן העפר וגו'.

ועל דא שלמה לא אצטריך לנגנא כדוד, אלא שירתא דאיהו רחימי דעותרא, דהוא נהירו ורחימו דכל תושבחון דעלמא ביה הוו, תושבחתא דמטרוניתא פד יתבא בפרסייא לקבליה דמלכא קאמר.

פתיב, (מלכים א י) ויתן המלך את הכסף בירושלם כאבנים, בגין דכלא הוה דהב, ועפרא אתקשר בשמאלא, בסטרא דרחימו. כמא דאת אמר, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי, ושמשא אתדבק בהדה, ולא אתעדי מינה.

שלמה טעה בהאי, דהא חמא דאתקריב סיהרא בשמשא, וימינא מחבקא, ושמאלא תחות רישא, פיון דאתקריבו דא בדא, אמר, הא אתקריבו כחדא, ימינא מה הכא. דהא ימינא לאו איהו אלא בגין לקרבא, פיון דאתקריבו דא בדא למאי אצטריך, מיד אין כסף נחשב בימי שלמה.

אמר ליה קודשא בריך הוא, אנת דחית ימינא, חייך, אנת תצטרך לחסד בני נשא, ולא תשפח. מיד סטא שמשא מלקבל סיהרא, וסיהרא שריא לאתחשכא, והוה שלמה מהדר על פתחין, ואמר, (קהלת א) אני קהלת, ולא הוה מאן דייעביד עמיה חסד, מאי טעמא, בגין דדחה ימינא, ולא חשיב ליה. הדא הוא דכתיב, (מלכים א י) אין כסף נחשב בימי שלמה למאומה.

ועל דא, כל דאסגי תושבחון לגבי קודשא בריך הוא, אסגי שלמא לעילא, בגיני כף הקשיבי לישא. פתיב, (איוב ו) ליש אובד מבלי טרף וגו', ליש היינו לישא, פדכתיב, חק חקה. אובד, פדכתיב, (ישעיה כז) ובאו האובדים. מבלי טרף, בגין, דאיהי תבעה (ס"א עילה) עליה למיהב, פדכתיב, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה.

ובני לביא יתפרדו. בגין דכלהו חייילין, פד איהי יחיבת להון טרף, פלהו מתחברן פחד, וינקין פחד. וכד איהי יתבא מבלי טרף, דגרם גלותא, ודאי בני לביא יתפרדו, מתפרשן פלהו לכמה סטרין וארחין, בגין לאשכחא למעבד דינא. ועל דא, בזמנא דקרפנא אתעביד, כלא מתתקנו, ומתקרבין כחדא פדקאמרן. השתא דקרפנא לא אתעביד, ודאי בני לביא יתפרדו, ובגיני כף, לית לן יום דלא אשתפח ביה דינא, דהא לא מתערין עלאין ותתאין בשלימו עלאה פדקאמרן.

תא חזי, השתא צלותא דבר נש, אתער שלימו לעילא ותתא, ובברכתא דברך לקודשא בריך הוא, מתברכין עלאין ותתאין. ועל דא בצלותא דישאל מתברכאן עלמין. מאן דמברך ליה לקודשא בריך הוא, יתברך. מאן דלא בריך לקודשא בריך הוא, לא יתברך. הדא הוא דכתיב, (שמואל א ב) פי מכבדי אכבד ובוזי יקלו.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

רב המנונא סבא, כפא דברכתא לא יהיב ליה לבר נש אחרא לברכא, (דבעי לאתנטלא) אלא איהו אקדיים ונטיל ליה (בימינא ובשמאלא) בתרי ידוי ומברך. והא אמרן, דבעי לנטלא ליה בימינא (ס"א ולא בשמאלא) ובשמאלא, ואף על גב דכלא אתערין ביה, שפיר הוא.

אבל כפא דברכה הכי אצטריך כוס, דכתיב, (תהלים קטז) כוס ישועות אשא, דהא בהאי כוס, אתנגידו ברכאן מאינון ישועות דלעילא, והוא נטיל לון, וכניש לון לגביה, ותמן אתנטיר (לון) חמרא עלאה ואתפניש בההוא כוס. ובעינן לברכא ליה בימינא, (ס"א ובשמאלא) ולא בשמאלא, וחמרא דאיהו בהאי כוס כניש, דיתברכו כחדא, ובעינן לברכא פתורא, דלא תהא ריקניא מנהמא וחמרא, כלא (חד) כחדא.

דף רנ ע"ב

תא חזי, כנסת ישראל, כוס של ברכא אקרי, וכיון דאיהו כוס של ברכא, בעינן ימינא ושמאלא (ובעי) לנטלא ליה, וההוא כוס אתייהיב בין ימינא (דף רנ ע"ב) ושמאלא, ובעי דאתמלייא חמרא, בגין חמרא דאורייתא, דאיהו נפיק מעלמא דאתי.

ותא חזי, כוס של ברכא, (הכא) בהאי אתגליין מלין עלאין, הכא דאנון במערתא, אימא הכא אתגלייא רזא דרתיכא קדישא. כוס של ברכא בעי לקבלא ליה בימינא ושמאלא, דא צפון ודרום, וכוס של ברכא דיהא נטיל ברכא מנייהו.

מאן כוס של ברכא, דא מטתו שלשלמה, דבעינן דאתייהיב בין צפון לדרום, ובעי לאנחא לה בימינא, וגופא דיתתקן בהדיהו, וישגח ביה בההוא כוס, לברכא ליה בארבע ברכאן, בגין דכתיב, (דברים יא) תמיד עיני ה' אלהיך בה וגו'. אשתכח בכוס של ברכא, רזא דמהימנותא, צפון ודרום ומזרח ומערב, הא רתיכא קדישא כדקא חזי ליה.

ופתורא בנהמא, בגין דיתברכא ההוא לחם דלתתא, ויתברך לחם עוני, ויהא לחם פנג, והא אוקימנא. וישתכח דכנסת ישראל מתברכא בד' סטרי עלמא, לעילא ותתא לעילא (בההוא נהמא של ברכא). וכוס של ברכא, לאתחברא דוד מלכא באבהן, ויתברך לתתא, דיתברך (נ"א ופתורא בנהמא בגין דיתברך מכל סטרין מעילא ומתתא לעילא ברזא דכוס של ברכא לאתחברא דוד מלכא באבהן ויתברך לתתא דיתברך לחם עוני ויהא לחם פנג והא אוקימוה ויתברך) פתורא דבר נש, לאשתכחא ביה מזונא תדיר.

קמו פלהו ונשקו ידוי, אמרו בריך רחמנא דאעילנא הכא, ושמענא מלין אלין. נפקו מן מערתא ואזלו, כד עאלו במתא, חמו עיטרא דבני נשא דמיתו, דנפל ביתא עליהו, יתבו וחמו דקא ספדי לאינון דמיתו, עם אינון רומאי.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

פתח רבי שמעון ואמר ויבאו עד גרן האטד, מאן גרן האטד. אלא, הכא אתרמיז שלטנותא דמצראי דאתעדי. גרן האטד, דא ממנא שולטנא דמצראי, דאתעדי מקמי שולטנותא דישראל, דהא חמו (גורן). כמא דאת אמר, (מלכים א כב) מלובשים בגדים בגרן. ועל דא ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד וגו'. על פן קרא שמה אבל מצרים עד היום הזה, דודאי ממצרים הוה, אוף הכא לאו דודאי נינהו אלין בכיין, אף על גב דמיתו ביה יודאי, ואלין יודאי, אלמלא הווי יודאי, לא מיתו, וכיין דמיתו, קודשא בריך הוא מכפר חובביהו.

אמר רבי שמעון תא חזי, דיעקב אף על גב דנפקת נשמתייה במצרים, לאו ברשותא אחרא נפקת. מאי טעמא, כמה דאתמר, דלא הוה מיזמא דאתברי עלמא ערסא שלימתא כההוא ערסא דיעקב. בשעתא דהוה סליק מעלמא נשמתייה, מיד אתקשר באתריה, והא אוקימנא.

תא חזי, כד הוה עאל יעקב במערתא, כל ריחין דגנתא דעדן אשתכח במערתא, ומערתא סלקא נהורא, ושרגא חד דליק. וכד עאלו אבהן לגבי דיעקב למצרים, לאשתכחא עמיה, אסתלק נהורא דשרגא. פיון דעאל יעקב במערתא, הדרא שרגא לאתריה, כדין אשתלים מערתא מכל מה דאצטריך.

ועד יומי עלמא, לא קבילת מערתא בר נש אחרא, ולא תקבל. ונשמתיין דזכאן אעברן מקמייהו בבי מערתא, בגין דיתערון, וחמין זרעא דשבקו בעלמא, ויחדו קמי קודשא בריך הוא. אמר רבי אבא, חניטא דיעקב מאי איהו, אמר ליה, זיל שאיל לאסיא.

תא חזי, כתיב ויצו יוסף את עבדיו את הרופאים לחנוט את אביו ויחנוטו הרופאים את ישראל, סלקא דעתך כשאר בני נשא הוה חניטא דא. אי תימא בגין אורחא הוא דעבדו, הא כתיב וימת יוסף בן וגו' וישם בארון במצרים, הא לא אזלו עמיה בארחה, דהא תמן אתקבר, וכתיב ויחנוטו אותו.

אלא, ארחה דמלכין אינון, בגין לקיימא גופייהו, חנטי לון במשח רבות, עלאה על כל משחין, מעורב בבוסמין, ושאיב ליה בגופא יומא בתר יומא כההוא משחא טבא, ארבעין יומין. דכתיב, וימלאו לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החנוטים. בתר דאשתלים דא, קיימא גופא שלים זמנין סגיין.

דף רנא ע"א

בגין דכל ההוא ארעא דכנען, וארעא דמצרים, מכלה גופא ומרקב ליה (דף רנא ע"א) לזמן זעיר מפל שאר ארעא, ובגין לקיימא גופא עבדי דא, ועבדי חניטא דא מגו ומברא. מגו דשוין ההוא משחא על טבורא, והוא עאל בטבורא לגו ואשתאיב במעוי, וקאים ליה לגופא מגו ומברא לזמנין סגיין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ויעקב הכי הוה בקיימא דגופא, והכי אצטריך. דגופא דאבהן איהו, והוה בקיימא בגופא ונפשא. כגוונא דא ליוסף, דאיהו דוגמא דגופא, ובקיימא דגופא ונפשא הוא. בקיימא דגופא, דכתיב ויחנטו אותו, בקיימא דנפשא, דכתיב ויישם בארון במצרים.

ותנינן תרי יודיין אמאי. אלא, יוסף נטר ליה ברית לתתא, ונטיר ליה ברית דלעילא, אסתלק מעלמא, אתשוי בתרי ארוני, (אתר) בארון לתתא ובארון לעילא. ארון דלעילא מאן איהו. אלא, כמא דאת אמר, (יהושע ו) הנה ארון הברית אדון כל הארץ, דארון דלעילא ארון הברית אקרי, דהא לא ירית ליה אלא מאן דנטר ברית, ובגין דיוסף נטר ליה לברית, אתשוי בתרי ארוני.

ויישם בארון במצרים, הכי הוא ודאי. וקרא אוכח רזא אחרא, דאף על גב דנפקת נשמתיה ברשו אחרא, אתקשר בשכינתא. הדא הוא דכתיב, ויישם בארון, לעילא ולתתא, בגין דהוה צדיק. דכל צדיק ירית ארעא קדישא עלאה, כמא דאת אמר, (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. ברנך ה' לעולם אמן ואמן:

סליק ספר בראשית

הזהר הקדוש - ספר שמות

פרשת שמות

דף ב ע"א

(דף ב ע"א) (שמות א') ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו, (דניאל י"ב) והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד והמשפילים: אלן אינון דמסתפלי ברוא דחכמתא. (נ"א יזהירו דנצין ברוא דחכמתא) יזהירו: נהרין, ונצין בזיא דחכמתא עלאה. כזהר: נהירו ונציו דנהרא דנפיק מעדן. ודא איהו רוא סתימא, דאקרי (בראשית ח"ב ל"ד א') רקיע. ביה קיימין כוכביא ומזלי שמשא וסיהרא, וכל אינון בוצינין דנהורא.

זהר דהאי רקיע נהיר בנהירו על גנתא. ואילנא דחיי קיים במציעות גנתא. דענפוי חפין (ד"א עליה) (נ"א על) כל אינון דיוקנין ואילנין ובוסמין דבגנתא, במאנין דכשרן. (ס"א ומטללין) ותטללין תחותיה כל חיות ברא. וכל צפרי שמיא ידורון תחות אינון ענפין.

זהר איבא דאילנא, יהיב חיי לכלא. קיומיה לעלם ולעלמי עלמין סטרא אחרא לא שריא ביה, אלא סטרא דקדושה. זכאה חולקיהון אינון דטעמין מניה, אינון קיימין לעלם ולעלמי עלמין. אלן אקרון משפילים, וזכאן חיי בהאי עלמא, וחיי בעלמא דאתי.

זהר אילנא דא, זקפא לעילא לעילא. חמש מאה פרסי הלוכיה, שתין רבוא איהו, בפשיטותיה. בהאי אילנא, קיימא חד זהרא, (זהר) כל גוונין קיימין ביה אינון גוונין סלקין ונחתין, לא מתישבי בדוכתא אחרא בר בהוא אילנא.

כד נפקי מניה לאתחזאה בגו זהר דלא נהרא, מתישבון ולא מתישבון, קיימין ולא קיימין, בגין דלא מתישבון באתר אחרא. מאילנא דא נפקי תריסר שבטין. דמתחמן ביה, ואינון נחתו בהאי זהר דלא נהרא, לגו גלותא דמצרים, בכמה משיריין עלאין, הדא הוא דכתיב ואלה שמות בני ישראל וגו'.

דף ב' ע"ב

רבי שמעון פתח, (יחזקאל א') היה היה דבר ה', היה היה תרי (דף ב' ע"ב) זמני אמאי. ותו אית לשאלה, אי יחזקאל נביאה מהימנא הוה, (שמות פ"ב ב') אמאי גלי כל מה דחמא, מאן דמלכא אעיל ליה בהיכליה אית ליה לגלאה רזין דחמי. אלא ודאי יחזקאל נביאה מהימנא הוה, וכל מה דחמא במהימנותא איהו, וברשותא דקודשא בריך הוא גלי כל מה דגלי, וכלא אצטריך.

אמר רבי שמעון, מאן דרגיל למסבל צערא אף על גב דאתי לפום שעטא צערא, סביל מטלנוי, ולא חייש, אבל מאן דלא רגיל בצער, והוה כל יומי בתפנוקין ועידונין, ואתי ליה צערא, דא איהו צערא שלים, ועל דא אצטריך למבכי.

כך ישראל, כד נחתו למצרים, רגילין בצערא הוה, דהא כל יומי דההוא זכאה אבוהון בצערא הוה, ועל דא סבלו גלותא פדקא יאות. אבל גלותא דבבל ההוא הוה צערא שלים, ההוא הוה צערא דעלאין ותתאין בכאן עליה.

עלאין: דכתיב, (ישעיה ל"ג) הן אראלם צעקו חוצה וגו'. תתאין: דכתיב, (תהלים קל"ו) על נהרות בבלי שם ישבנו וגו' פלהון בכו על גלותא דבבל. מאי טעמא. בגין דהוה בתפנוקי מלכין דכתיב, (איכה ד') בני ציון היקרים וגו'. (אד"ג דתנן אמר רבי יצחק, מאי דכתיב, (ירמיה ט') על ההרים אשא בכי ונהי. אלא, אלין אינון טוריא רמיא דעלמין. ומאן אינון טוריא רמיא, אינון, בני ציון היקרים המסולאים בפז) והשתא הוה נחתין בגלותא, בריחיא על קדליהון וידיהון מהדקן לאחורא. וכד עאלו בגלותא בבבל, חשיבו דהא לית להו קיומא לעלמין, דהא קודשא בריך הוא שביק לון, ולא ישגח בהון לעלמין.

ותנינן, אמר רבי שמעון, בההיא שעטא קרא קודשא בריך הוא לכל פמליא דיליה, וכל רתיכין קדישין, וכל חיליה ומשרייתיה, ורברבנוי, וכל חילא דשמיא, ואמר לון, מה אתון עבדין הכא, ומה בני רחמיא בגלותא דבבל, ואתון הכא, קומו חותו פלכון לבבל, ואנא עמכון. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מ"ג) כה אמר ה' למענכם שלחתי בבלה וגו'. למענכם שלחתי בבלה, דא קודשא בריך הוא. והורדתי בריחים פולם, אלין כל רתיכין ומשריין עלאין.

כד נחתו לבבל, אתפתחו שמיא, ושראת רוח נבואה קדישא על יחזקאל, וחמא כל מה דחמא, ואמר לון לישראל, הא מאריכון הכא, וכל חילי שמיא ורתיכו, דאתו למידר ביניכון. לא הימנוהו, עד דאצטריך לגלאה כל מה דחמא, וארא כך, וארא כך. ואי גלי יתיר, מה דגלי כלא אצטריך. כיון דחמו ישראל כך, חדו. וכד שמעו מלין מפומיה דיחזקאל, לא חיישו על גלותהון כלל, דהא

ידעו דקודשא בריך הוא לא שביק לון. וכל מה דגלי ברשותא גלי. (ל"א ואמר רבי שמעון ביה שעתא חדו ישראל חדוותא שלימתא בסיעתא דמאריהון דהוה עמהון וכל חד מנייהו עאל רעותא דלביה ברחימותא סגיא למיסר נפשיה על קדושתא דמאריהון ובגין כך גלי יחזקאל כל מה דגלי)

דף ג' ע"א

ותנינן בכל אתר דישאל גלו, תמן שכינתא גלתה עמהון, והכא בגלותא דמצרים מה פתיב, ואלה שמות בני ישראל וגו'. פיון דכתיב בני ישראל, מהו את יעקב, הבאים אתו אצטריך למימר. אלא, אלה שמות בני ישראל אינון רתיכין ומשריין עלאין, דנחתו עם יעקב, בהדי שכינתא, בגלותא דמצרים (שמות א') ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו. רבי חייא פתח (ה' א' שיר השירים ד') אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי תשורי מראש אמנה מראש שגיר וחרמון ממעונות אריות מהררי נמרים. האי קרא על כנסת ישראל אתמר, בשעתא דנפקו ישראל ממצרים, וקריבו לטורא דסיני לקבלא אורייתא, אמר לה קודשא בריך הוא, אתי מלבנון: מן ההוא עדונא עלאה קא אתאת. פלה: שלימתא, כהאי סיגרא דאשתלימת מן שמשא בכל נהורא ונציצו, (דף ג' ע"א) אתי מלבנון תבואי, בגין לקבלא בניך אורייתא.

תשורי מראש אמנה, תשורי: כמה דאת אמר (שמואל א', ט') ותשורה אין להביא. תקביל תקרובתא על בניך. מראש אמנה: מראשיתא דעאלו במהימנותא עלאה, ואמרו (שמות כ"ד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, והווי במתקלא חדא כמלאכין עלאין, דהכי פתיב בהו, (תהלים ק"ג) ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו. כדין קבילת כנסת ישראל תשורה. (ויקרא קצ"ב א') מראש שגיר וחרמון: דא טורא דסיני, דקריבו לגביה, ואתעתדו תחותיה. דכתיב, (שמות י"ט) ויתיצבו בתחתית ההר. ממעונות אריות: אלין בני שעיר דקודשא בריך הוא זמין לון באורייתא, ולא בעו לקבלה, מהררי נמרים: אלין בני ישמעאל. דכתיב, (דברים ל"ג) ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתא מרבבות קדש.

מאי ואתא מרבבות קדש. דתנינן, כד בעא קודשא בריך הוא למייהב אורייתא לישראל, אתו משריין דמלאכין עלאין, פתחו ואמרו, (תהלים ח') אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים, בעאן דיתיהיב לון אורייתא. אמר לון קודשא בריך הוא, וכי אית בכון מותא, דכתיב, (במדבר י"ט) אדם פי ימות באהל. (דברים כ"א) וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת. חטא אית

בינייכו, וכי אתון בעאן לדינין. אית בנייכו גזל. או גנבה, דכתיב, (שמות כ) לא תגנוב. אית בינייכו נשין דכתיב, (שמות כ) לא תנאף. אית בינייכו שקרא, דכתיב, (שמות כ) לא תענה ברעך עד שקר. אית בינייכו חמדה, דכתיב, (שמות כ) לא תחמוד. מה אתון בעאן אורייתא. מיד פתחו ואמרו, ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ. ואלו אשר תנה הודך על השמים לא כתיב. ועל דא ואתא מרבבות קדש, כדין מימינו אש דת למו.

ר' יוסי אוקים להאי קרא, (ה' ב) כד נחתא שכנתא בגלותא דמצרים. ורבי שמעון אמר, האי קרא, על רזא דיהודא דמהימנותא אתמר, אתי מלבנון כלה, קול אמר לדבור אתי, בגין דהא (בראשית ל"ז א) קול אתי לדבור, ומדבר לה בהדיה, למהוי כחדא בלא פרודא כלל. בגין דקול איהו (בראשית רמ"ז ב' כ"ה א) כלל, דבור איהו פרט. ועל דא כלל אצטריך לפרט, ופרט אצטריך לכלל. דהא לית קול בלא דבור, ולית דבור בלא קול. ועל דא אתי מלבנון כלה וגו', דעקרא דתרוייהו מלבנון קא אתיין.

תשורי מראש אמנה: דא איהו גרון, דמתמן נפקא רוחא לאשלמא כלא, (נ"א כלה) מרזא דלבנון סתים וגניו. מראש שניר וחרמון: דא איהי לישנא רישא ואמצעיתא, דמחתכא לדבור. ממעונות אריות: אלין אינון שינים. מהררי נמרים: אלין אינון שפון, שלימו דאשתלים בהו דבור.

ואלה שמות בני ישראל. רבי חייא פתח, (משלי כ"ג) אל תלחם את לחם רע עין ואל תתאו למטעמתי. אל תלחם את לחם רע עין, בגין דנהמא או הנאה דההוא בר נש דהוי רע עין, לאו איהו כדאי למיכל ולא תהני מניה. דאי כד נחתו ישראל למצרים, לא יטעמון נהמא דמצראי, לא אשתבקו בגלותא, ולא יעיקון לון מצראי.

אמר ליה רבי יצחק, והא גזרא אתגזר. אמר ליה, כלא איהו כדקא יאות, דהא לא אתגזר במצרים דווקא, דהא לא כתיב (בראשית ט"ז) כי גר יהיה זרעך בארץ מצרים, אלא בארץ לא להם, ואפילו בארעא אחרא.

אמר ר' יצחק, מאן דאיהו בעל נפש, (ס"א לא ייכל עם בר נש) דמיכליה יתיר משאר בני נשא, או מאן דהוא אויל בתר מעוי, אי אערע בההוא רע עין, יכוס גרמיה ולא ייכול מנהמא דיליה, דלית נהמא בישא בעלמא, בר מההוא לחם רע עין, מה כתיב (בראשית מ"ג) כי לא יוכלון המצרים לאכל את העברים לחם פי תועבה היא למצרים, הא לך לחם רע עין.

דף ג' ע"ב

תלתא אינון דדחין שכינתא מעלמא, וגרמין, דדיריה דקודשא בריך הוא לא הוי בעלמא, ובני נשא צוחין ולא אשתמע קליהון. ואלין אינון: מאן (דף ג' ע"ב) דשכיב בנדה, בגין דלית מסאבו תקיף בעלמא בר מסאבו דנדה. מסאבו דנדה קשיא מפל מסאבו דעלמא, אסתאב איהו, וכל דמתקרבין בהדיה יסתאבון עמיה, בכל אתר דאזלין אתדחייא שכינתא מן קמיייהו. ולא עוד, אלא דגרים מרעין בישין על גרמיה, ועל ההוא זרעא דיוליד, דכיון דיקרב בר נש לגבי נדה, ההוא מסאבו דליג עלוי, וישתאר בכל שייפין דיליה, זרעא דיוליד בההוא שעתא, (ס"א מסאבו) משכין עלוי רוח מסאבו. וכל יומי יהא במסאבו, דהא בנינא ויסודא דיליה איהו במסאבו רב ותקיף מפל מסאבא דעלמא, דמיד דקריב בר נש לגבי נדה, ההוא מסאבו דליג עלוי, דכתיב, (ויקרא ט"ו) ותהי נדתה עליו.

מאן דשכיב בבת אל נכר, דאעיל ברית קודש ואת קיימא ברשו אחרא, דכתיב, (מלאכי ב') ובעל בת אל נכר. ותנינן, לית קנאה קמי קודשא בריך הוא, בר קנאה דברית קדישא, דאיהו קיימא דשמא קדישא, ורזא דמהימנותא. מה פתיב (במדבר כ"ה) ויחל העם לזנות אל בנות מואב מיד ויחר אף ה' בישראל.

רישי עמא דיידעו ולא מחו בידייהו, אתענשו בקדמיתא, דכתיב, (במדבר כ"ה) קח את כל ראשי העם והוקע אותם לה' נגד השמש. רבי אבא אמר, מאי נגד השמש. נגד הברית דאקרי שמש, ועליה אתמר (תהלים פ"ד) כי שמש ומגן ה' אלהים. שמש ומגן (רכ"ד ב'): דא ברית קדישא. מה שמש זרח ואנהיר על עלמא, אוף הכי ברית קדישא זרח ואנהיר גופא דבר נש. מגן: מה מגן איהו לאגנא עליה דבר נש, אוף הכי ברית קדישא מגן עליה דבר נש, ומאן דנטיר ליה, לית נזקא בעלמא, דיכיל למקרב בהדיה ודא הוא נגד השמש.

רישי עמא, יתפסון בכל דרא ודרא בחובא דא, אי ידעין ולא מקנאין ליה. בגין דחובא דא עלייהו, לקנאה ליה לקודשא בריך הוא בהאי ברית, מאן דאעיל קדושה דא ברשותא אחרא, עליה פתיב (שמות כ') לא יהיה לך אלהים אחרים על פני. לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי ה' אלהיך אל קנא וכלא קנאה חדא. ועל דא אתדחייא שכינתא מקמיה. מאן דמשקר בברית קדישא דחתים בבשריה דבר נש, כאילו משקר בשמא דקודשא בריך הוא, מאן דמשקר חותמא דמלכא, משקר ביה במלכא, לית ליה חולקא באלהא דישראל, אי לא בחילא דתיובתא תדיר. (ס"א יתיר)

ר' יוסי פתח ואמר, (שמואל א', י"ב) וישפחו את ה' אלהיהם וגו', ויעזבו את ה'. מאי וישפחו ויעזבו. דדחו מנייהו ברית קיימא קדישא, הוו גזרין ולא פרעין, עד

דַּאתת דְּבוּרָה וְנָדִיבַת בְּהַאי לְכָל יִשְׂרָאֵל כְּמָה דְּכְתִיב, (שופטים ה') בְּפָרוּעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתְנַדֵּב עִם בְּרַכּוֹ ה'.

מֵאֵן דְּקָטִיל בְּנוֹי, הֵהוּא עוֹבְרָא דְּמַתְעַבְרָא אֲתֵתִיה, וְגָרִים לְקָטְלָא לִיה בְּמַעְהָא, דְּסִתִּיר בְּנֵינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוּמְנוּתָא דִּילִיה. אֵית מֵאֵן דְּקָטִיל בְּרַ נֶשׁ. וְהַאי קָטִיל בְּנוֹי. תְּלַתָּא בִישִׁין עֵבִיד דְּכָל עֲלָמָא לָא יְכִיל לְמַסְבֵּל, וְעַל דָּא עֲלָמָא מְתַמוּגָא זְעִיר זְעִיר, וְלֹא יָדִיעַ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסַתְלַק מְעֲלָמָא, וְחֲרַבָּא וְכַפְנָא וּמוֹתָנָא אֲתֵיִן עַל עֲלָמָא. וְאַלִין אֵינּוּן: קָטִיל בְּנוֹי, סִתִּיר בְּנֵינָא דְּמַלְכָּא. דְּחִיא שְׁכִינְתָּא, דְּאֻזְלָא וּמְשַׁטְטָא בְּעֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁכַּחַת נִיחָא. וְעַל (דא) אֵלִין, רוּחָא (ס"א רוּחִין) דְּקוּדְשָׁא (עבִיד) בְּכֵיה. וְעֲלָמָא אֲתַדֵּן בְּכָל הַנִּי דֵינִין. וְוִי לְהַהוּא בְּרַ נֶשׁ, וְוִי לִיה, טַב לִיה דְּלֹא יִתְבְּרִי בְּעֲלָמָא.

זְכָאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאָף עַל גַּב דְּהוּוּ בְּגִלוּתָא דְּמַצְרִים, אֲסַתְמָרוּ מְכָל הַנִּי תְּלַתָּא, מְנַדָּה, וּמִבַּת אֵל נְכַר, וּמִקְטוּל זְרַעָא, וְאַשְׁתַּדְּלוּ בְּפִרְהֶסִיא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. דְּאָף עַל גַּב דְּגִזְרָה אֲתַגְזֹרַת (שְׁמוֹת א') כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיְאוּרָה תְּשְׁלִיכוּהוּ, לָא אֲשַׁתְכַּח בִּינֵיהוֹן מֵאֵן דְּקָטִיל עוֹבְרָא בְּמַעְהָא דְּאֲתַתָּא, כָּל שְׁפָן לְבַתָּר. וּבְזַכּוּתָא דָּא נְפָקוּ יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא.

דף ד' ע"א

מְנַדָּה: דְּתַנִּי רַבִּי חֲזִיא מֵאֵי (דף ד' ע"א) דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ל"ח) וַיַּעַשׂ אֶת הַפִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֵת כְּנֹו נְחֹשֶׁת בְּמִרְאֹת הַצּוּבָאוֹת. מִפְּנֵי מָה זָכוּ נֶשִׁין לְהַאי, בְּגִין דְּאֲסַתְמָרוּ גְרַמֵּיהוּ בְּגִלוּתָא דְּמַצְרִים, דְּלְבַתָּר דְּאֲתַדְּכֵיִן הוּוּ אֲתֵיִן מִתְקַשְׁטֵן וּמְסַתְפְּלֵן בְּמִרְאָה בְּבַעֲלִיהוֹן, וּמְעוֹרְדֵן לֹון בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה.

מִבַּת אֵל נְכַר, דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת י"ב) יֵצְאוּ כָּל צְבָאוֹת ה' וְגו'. וְכְתִיב (תהלים קכ"ב) שְׁבֻטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל. עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל וְדַאי. וְאַלְהַ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁבֻטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאֵי תִימָא וְהָא כְּתִיב וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי. הָא וְדַאי חַד הוּוּ, וּפְרַסְמוּ קְרָא, דְּכְתִיב, (ויקרא כ"ד) וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי וְגו' וְשֵׁם אָמוּוּ שְׁלוּמִית בַּת דְּבָרִי לְמַטֵּה דָן. פְּרִיָּה וּרְבִיָּה דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת א') וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּדְּבּוּ וְגו'. וּמְכָל הַנִּי אֲסַתְמָרוּ יִשְׂרָאֵל. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (ז' א') עָאֵלוּ, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְפָקוּ, הַדָּא הוּא דְּכְתִיב וְאַלְהַ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְאַלְהַ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי אֲלַעְזָר וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזִלִי בְּאוּרְחָא, עַד דְּהוּוּ אֲזִלִי, אָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר לְרַבִּי יוֹסִי, אֲפַתַּח פּוּמְךָ, וַיִּנְהַרוֹן מִלְךָ אָמַר לִיה נִיחָא קַמִּיָּה דְּמַר, דְּאֲשָׁאֵל מְלָה חֲדָא דְּקַשְׂיָא לִי, (אחורי דף זה) הָא שְׁמַעְנָא מְבוּצִינָא

קדישא, דהוה אמר, ואלה שמות בני ישראל, ישראל סבא. כל אינון חילין ומשריין דהוּו נחתין לגלותא בהדי יעקב, דכתיב, את יעקב. מהו דכתיב איש וביתו באו. אמר ליה, ודאי הכי הוא. אלא הא תנינן, כל דמקבל מאחרא, איהו ביתא מההוא דיהיב, ועל דא איש וביתו באו.

פתח רבי אלעזר ואמר, (מלכים א', ט') ויהי פכלות שלמה לבנות את בית ה' ואת בית המלך וגו'. וכי פיון דאמר את בית ה', מהו ואת בית המלך, אי בגין שלמה אתמר, לאו הכי, אלא את בית ה' דא בית המקדש, ואת בית המלך דא קדש הקדשים.

בית ה' דאיהו בית המקדש כגון: עזרות ולשכות ובית האולם והדביר, דא בית המקדש, ודאי אקרי בית ה'. בית המלך: דא קדש הקדשים, דאיהו פנימאה דכלא, המלך סתם. מלך דא, אף על גב דאיהו מלך עלאה, איהו נוקבא לגבי נקודה עלאה, סתימא דכלא. ואף על גב דאיהו נוקבא, איהו דכורא לגבי מלך דלתתא, ובגין כך כלא כגוונא דא ועל דא, תתאי, ברזא דא כתיב בהו, איש וביתו באו.

ואלה שמות, רבי (אלעזר) יוסי פתח ואמר, (שיר השירים ד') גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום. גן נעול: דא פנסת ישראל שהיא גן נעול. דאמר רבי אלעזר, מה הגן הזה צריך לשמור, לעדור, ולהשקות, ולזמור. כך פנסת ישראל, צריכה לעדור, ולשמור, ולהשקות, ולזמור, ונקראת גן, ונקראת פרם, מה הפרם הזה צריך לעדור ולהשקות ולזמור ולחפור, כך ישראל, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ה') פי פרם ה' צבאות בית ישראל וכתיב, (ישעיה ה') ויעזקהו ויסקלהו וגו'.

סדר הלימוד ליום ח כסלו [יום 67 בשנה]

דף ד' ע"ב

תוספתא מתניתין: אמר רבי שמעון, אנו פתחין עינא חמאן, גלגלי רתיכתא קדישתא נטלין במטלנוי, וקל שירתא בסימא לאודנין, יאה ללבא, סלקא ונחתא, אזלא ולא נטלא, מזדעזעין אלף אלפין, ורבוז רבון ופתחין שירתא מלרע לעילא. לקל נעמיותא תהוא, קיימין מאן דקיימין, ומתכנפין בכנופיא לסטרא דימינא, ארבע מאה וחמשין אלפין מארי דעיינין. חמאן ולא חמאן, קיימין בקיומיהון. תרין סטרין אחרנין אתחורו (ס"א אתחורו) בגיניהון. ולסטרא דשמאלא מאתן וחמשין אלפין. אינון מאריהון דיבבא, מיבבין ומיללין מאתר בית מותביהון, פתחין בדינא ומסיימין בדינא. מיבבין תניינות, ודינא יתיב, וספרין פתיחו. ביה שעטא, סליק מאריה דדינא, דקאים עליהון, ויתיב בכורסייא דדינא, ושירתא אשתכח, עד לא תסתייס דינא סחרן מארי דעיינין דלסטרא ימינא, ועמהון (דף ד' ע"ב) תמניסר אלפין אחרנין תקעין, ולא מיבבין ולא מיללין (ס"א לא מיללין ולא מיבבין) פתחין שירתא, מזדעזען מאתן וחמשין אלפין מארי דיבבא.

תקע תניינות ולא מיבבין (ס"א ולא מיבבין ולא מיללין) נטיל פטרונא, מההוא פורסייא ויתיב בכורסייא דוותרנותא. ביה זמנא הוה (נ"א הוא) מדכר שמא קדישא עלאה רבא, דבההוא שמא חיים לכלא.

פתח ואמר זמנא חדא יו"ד ה"א וי"ו ה"א (ס"א יר"ד ה"א וא"ו ה"א) כמה דאת אמר (שמות ל"ד) ויקרא בשם יהוה. פתחין כקדמיתא מארי גלגלי קדישין. ואלף אלפין, ורבוז רבון, ואמרי שירתא, משבחין ואמרין, בריך יקרא דה' מאתר בית שכינתיה.

אתיא ההוא גנתא, דהות (נ"א דאיה) טמירא במאתן וחמשין עלמין, הוא שכינתא יקרא בזויה, דנפיק מזווא לזווא, וזויה נגיד מניה, לד' סטרין רישין, לקדמאי (ס"א לקיימא), מההוא זיוא נפק (ס"א אתמשך) לכלהו דאינון לתתא, וההיא אקרי גנתא דעון.

פתח תניינות ההוא סבא, פטרונא דכלא ומדכר שמייה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכלהו פתחי בתליסר מכילן דרחמי. מאן חמי כל אלין תקיפין, ראמין דראמין, תקיפין דתקיפין, רתיכין קדישין, ושמיא, וכל חילהון, מזדעזעין ומתחלחלן באימתא סגיא, משבחן שמא קדישא, ואמרין שירתא. זפאין אינון נשמתהון דצדיקייא, דאינון בההוא עדונא, וידעין דא, על האי איתמר (ירמיה י') מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'. (ע"כ תוספתא)

אמר רבי שמעון, כד נחתת שכינתא למצרים, נחתת חיה חדא, דשמה ישראל, בדייקנא דההוא סבא, וארבעין ותרין שמשין קדישין עמיה, וכל חד וחד את קדישא עמיה, משמא קדישא, וכלהו נחתן עם יעקב למצרים, הדא הוא דכתיב, ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב. אמר רבי יצחק, ממשמע דקאמר בני ישראל, ואחר כך את יעקב, ולא נאמר אתו.

שאל רבי יהודה לרבי אלעזר ברבי שמעון, (אמר ליה) פיון דשמעת מאבון, פרשת ואלה שמות ברזא עלאה, מאי קאמר איש וביתו באו. אמר ליה, ההוא מלה דהוה אמר אבא, אינון הוו מלאכין עלאין, דאינון לעילא על תתאי מנהון, היינו דכתיב איש וביתו באו, והכי אמר אבא, כל אינון מלאכין דבדרגא עלאה, אקרון גוברין דוכרין, ואינון דבדרגא תתאה מנהון, אתקרון (נוקבתא) בית, דאתתא נוקבא דמקבלא מן דכורא.

רבי יצחק הוה קאים קמיה דרבי אלעזר בר רבי שמעון, אמר ליה שכינתא נחתת למצרים עם יעקב. אמר ליה ולא, והא פתיב (בראשית מ"ז) אנכי ארד עמך. אמר ליה תא חזי, שכינתא נחתת למצרים את יעקב ושית מאה אלפין רתיכין קדישין (אחרנין) עמה, והיינו דכתיב כשש מאות אלף רגלי, תנינן שית מאה אלפין רתיכין קדישין נחתו עם יעקב למצרים, וכלהו סליקו מתמן, כד נפקו ישראל מצרים. הדא הוא דכתיב, (שמות י"ב) ויסעו בני ישראל מרעמסס סכותה כשש מאות אלף רגלי וגו'. שש מאות לא נאמר, אלא כשש מאות, כגוונא דנפקו אלין, כך נפקו אלין.

ותא חזי רזא דמלה, בעדנא דנפקו אלין רתיכין קדישין, משירייתא קדישתא, חמו ישראל וידעו, דהוו מתעכבין בגיניהון, וכלהו בהילו דעבדו ישראל, בגיניהון הוה, והיינו דכתיב, (שמות י"ב) ולא יכלו להתמהמה, הוה ליה למימר ולא רצו להתמהמה אבל לא פתיב אלא ולא יכלו. ואתיידעו (ס"י ואיתנדע) ממש, דכלהו בני ישראל, הוו בני ישראל דרקייעא, והיינו דכתיב, בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב, ועל דא לא נאמר ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה אתו, אלא ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב, הבאים מצרימה בקדמיתא ועם מי, את יעקב.

דף ה' ע"א

אמר רבי יהודה, (נ"א רבי יצחק נ"א רבי יוסי) קל וחומר, ומה כד אשתויב יעקב מלבן, פתיב, (בראשית ל"ב) ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים. כד נחת בגלותא, וקודשא בריך הוא אמר, אנכי ארד עמך מצרימה, (דף ה' ע"א) לאו

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דינא, הואיל ופטרונא נחתא דייחתון שמשוי עמיה, היינו דכתיב הפאים מצרימה את יעקב. רבי יעקב דכפר חנן אמר משמיה דר' אבא, מאן אינון בני ישראל דהכא. אינון דאתקרון בני ישראל ממש.

ר' אבא פתח ואמר, (בראשית נ"ח ב') (תהלים מ"ז) לכו חזו מפעלות יי' אשר שם שמות בארץ. אל תקרי שמות. אלא שמות. ואזלא הא כהא דאמר ר' חייא, כגוונא דרקיעא, עבד קודשא בריך הוא בארעא ברקיע אית שמהן קדישין, בארעא אית שמהן קדישין.

אמר רבי יהודה (נ"א רבי יוסי) ביהוא יומא דנחת יעקב למצרים, נחתו עמיה שתין רבוא דמלאכי עלאי. ר' יהודה פתח, (שיר השירים ג') הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב וגו' קוזמיטין דגליפין בקנדיטא (ס"א בקלדיטא), סחרן בדוכתיה קוזמיטין בשביעאה, גליפין בשתיתאה, הדא הוא דכתיב, ששים גבורים סביב לה.

הנה מטתו: דא איהי (בראשית רכ"ה) שכנתא. שלשלמה: מלכא דשלמא דיליה. ששים גבורים סביב לה: אלין אינון שתין רבוא דמלאכי עלאי, דאינון מחילא דשכינתא, דנחתת עם יעקב למצרים. מגבורי ישראל: ישראל דלעילא, הדא הוא דכתיב ואלה שמות בני ישראל וגו', איש וביתו באו: אינון ונימוסיהון.

ר' חייא הוה אזיל מאושא ללוד, והוה רכיב על חמרא, והוה ר' יוסי עמיה, נחית ר' חייא, ושקליה בידוי לר' יוסי, אמר ליה, אי בני עלמא ידעין יקרא סגיאה דיעקב, בשעתא דאמר ליה קודשא בריך הוא, אנכי ארד עמך מצרימה, הוה מלחכי עפרא, תלת פרסי קריב לקבריה, דהכי מפרשי מרנא רברבי עלמא, מאריהון דמתניתא, כתיב (שמות י"ח) ויצא משה לקראת חותנו, אהרן חמא למשה דנפק, ונפק עמיה, ואלעזר ונשיאי וסבי נפקו עמיה, ראשי אבהן, ומערעי פנשתא, וכל ישראל נפקו עמהון, אשתכחו דכל ישראל פלהו, נפקו לקבליה דיתרו, מאן חמא למשה דנפיק ולא יפוק, לאהרן ולרברבי דנפקי, ולא יפוק. אשתכח, דבגין משה נפקו כולהון. ומה, אי בגין משה פה, בגין קודשא בריך הוא, פד אמר אנכי ארד עמך מצרימה, על אחת כמה וכמה.

עד דהוה אזלי, פגע בהו ר' אבא. אמר רבי יוסי, הא שכינתא הכא, דחד ממאריהון דמתניתין עמנא. אמר ר' אבא, במאי עסקיתו. אמר רבי יוסי, בהאי קרא, דכתיב אנכי ארד עמך מצרימה וגו'. פד נחת יעקב למצרים, דכתיב, ואלה שמות בני ישראל הפאים מצרימה, את אולית, דכלהו נחתו עם יעקב למצרים.

אמר ליה ר' אבא, ודא לחוד הות. פתח ואמר (יחזקאל א') היה היה דבר יי' אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ פשדים על נהר כבר. תלת פלוגתן הכא. חדא, דתנינן, אין שכינה שורה בחוצה לארץ. וחדא, דלא הוה מהימן כמשה, דכתיב ביה, (במדבר י"ב) בכל ביתי נאמן הוא, והוא, גלי ופרסם כל גנוזיא דמלכא. וחדא, דאתחזי כמאן דלא שלים בדעתיה.

אלא הכי אסיקנא במתניתא דילן, חס ושלום דהא יחזקאל נביאה שלימא הוה, וברשותא דקודשא בריך הוא גלי כל מה דגלי. וכלהו אצטריך דיגלי ויפרסם, על חד תרין ממה דגלי, דהכי תנן, מאן דרגיל למסבל צערא וכו'. (עין לעיל ד' א' ב' שורה ד' עד מה דגלי) וכלא אצטריך, ומעלמין לא שביק קודשא בריך הוא לישראל בגלותא, עד דהוה אתי למידר דיוריה עמהון, כל שפן בייעקב, דהוה נחית בגלותא, וקודשא בריך הוא ושכינתיה, וקדישין עלאין, (ותתאין) ורתיכין, דנחתו פלהו עם יעקב, דדא הוא דכתיב הפאים מצרימה את יעקב.

דף ה' ע"ב

דבר אחר ר' אבא פתח ואמר, (שיר השירים ד') אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי. תא חזי, ווי לון בני נשא דלא ידעין, ולא משגיחין בפולחנא דמאריהון, דתניא אמר רבי יצחק, בכל יומא ויומא בת קול נפקת מטורא דחורב, ואמר, ווי לון לבני נשא מפולחנא דמאריהון, ווי לון לבני נשא מעלבונה (דף ה' ע"ב) דאורייתא. דאמר ר' יהודה, כל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא, ומסגל עובדין טבין ירית עלמא שלימא. וכל מאן דלא אשתדל באורייתא בהאי עלמא, ולא עביד עובדין טבין, לא ירית לא האי ולא האי. והא תנן, אית מאן דירית עלמיה כפום אתריה, וכפום מה דחזי ליה. אמר רבי יצחק, לא תנן, אלא מאן דלית ליה עובדין טבין כלל.

אמר רבי יהודה, אלמלי הוו ידעין בני נשא, רחימותא דרחים קודשא בריך הוא לישראל, הוו שאגין ככפיריא למרדף אבתריה. דתניא, בשעתא דנחת יעקב למצרים, קרא קודשא בריך הוא לפמליא דיליה אמר להון, כלכון חותו למצרים, ואנא איחות עמכון. אמרה שכינתא רבונא דעלמא, אית צבאות בלא מלכא, אמר לה, אתי מלבנון פלה, מלבנון: מאתרא דעדן, דמלובן בכל עובדוי. פלה: דא שכינתא, דהיא פלה בחופה. ואזלא הא פהא דתניא אמר רבי יהודה, מאי דכתיב, (במדבר ז') ויהי ביום פלת משה, פלת פתיב, ביומא דעאלת פלה לחופה, ושכינתא דא היא פלה.

אתי מלבנון תבואי, מאתר בי מקדשא דלעילא. תשורי מראש אמנה, מרישא דמאן. מראשיהון דבני מהימנותא. ומאן נינהו. יעקב ובנוי. מראש שניר וחרמון, דאינון עתידין לקבלא אורייתא דילי, מטורא דחרמון, ולאגנא עלייהו בגלותהון. ממעונות אריות: אלין אינון עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות, (נ"א בני נשא דמהימנותא) דדמיין לאריותא ונמרין, דמעבין להון בכל פולחנא דקשיו.

ר' אבא אמר, אתי מלבנון פלה וגו'. וכי מלבנון אתת, והלא ללבנון עולה. אלא אמר רבי אבא, בשעתא דנחתת שכינתא למצרים, נחתו בהדה שתין רבוא של מלאכי השרת, וקודשא בריך הוא בקדמיתא הדא הוא דכתיב, (מיכה ב') ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם.

ר' יצחק אמר, אתי מלבנון פלה, דא איהי שכינתא. אתי מלבנון תבאי, מאתר בי מקדשא דלעילא. תשורי מראש אמנה, מאתר בי מקדשא דלעילא, ומאתר בי מקדשא דלתתא דאמר ר' יהודה, מעולם לא זזה שכינתא מכותלי דמערבא, דבי מקדשא, דכתיב, (שיר השירים ב') הנה זה עומד אחר כתלנו. והוא ראש אמנה לכל עלמא. מראש שניר וחרמון מאתרא דאורייתא נפקת לעלמא, ולמה. לאגנא על ישראל, ממעונות אריות: אלין עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות. ר' יודן אומר, ממעונות אריות: אלין אינון תלמידי חכמים, דעסקי באורייתא במעונות המדרשות, ובבתי פנסיות, דאינון אריון ונמרין באורייתא.

סדר הלימוד ליום ט כסלו [יום 68 בשנה]

דף ו' ע"א

ר' חייא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, אמר ליה, מה חמת אורייתא לממני בניו דייעקב, דאינון תריסר בקדמיתא, ולבתר פן שבעים דכתיב, (בראשית מ"ו) כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים. ומאי טעמא שבעים ולא יתיר. אמר ליה, לקביל ע' אומין, דאינון בעלמא, ואינון הוו אומה יחידאה לקבל כלהון. ותו אמר ליה, תא חזי, קלדיטין דנהרין (גוברין) ענפין יתבין במטלניהון, (ג"א במטולהון) ממנן על שבעין עממין, נפקין מתריסר גליפין קטורין דאסתחרן במטלניהון, למתקלן לארבע רוחי עלמא, הדא הוא דכתיב, (דברים ל"ב) יצב גבולות עמים למספר בני ישראל. והיינו דכתיב, (זכריה ב') פי פארבע רוחות השמים פרשתי אתכם, לאחזאה דאינון קיימין בגין ישראל. פארבע לא נאמר, אלא פארבע. כמה דאי אפשר לעלמא בלא ארבע רוחות כף אי אפשר לעלמא בלא ישראל. (שמות א') ויקם מלך חדש. ר' אבא פתח (ישעיה ל"ב) אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור, זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהו מפל שאר עמין, וקריב לון לגביה, דכתיב, (דברים י"ד) ובך בחר יי' להיות לו לעם סגולה וגו', וכתוב (דברים ל"ב) פי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו, ישראל מתדבקין ביה בקודשא בריך הוא, דכתיב, (דברים ד') ואתם הדבקים ביי' אלהיכם חיים כולכם (דף ו' ע"א) היום.

ועל דא זכאין אינון קמיה, בגין דאינון זרעין על כל מים. מאי על כל מים. דזרעין לצדקה. ומאן דזרע לצדקה, פתיב ביה (תהלים נ"ז) (הדא הוא דכתיב, (תהלים כ"ח) כי גדול עד שמים על כל מים) איהו הוי, ומאן איהו מעל שמים. (ויקרא ט"ז ע"א ס"ד ב') דא עלמא דאתי. וישראל זרעי זרעא על כל מים.

בספרא דרב ייבא סבא הכי אמר, פתיב (דניאל ד') בגזרת עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא, כל דינין דהאי עלמא, וכל גזרין, וכל שאלתין, כלהו קיימי בחד היכלא, דתמן ע"ב סנהדרין מעיינין בדינין דעלמא. וההוא היכלא אקרי היכל (פקודי רנ"א ע"א) זכותא, בגין, דכד דיינין דינא, מהפכין בזכותא דבר נש בקדמיתא.

מה דלאו הכי, בדרגא דההוא סטרא אחרא, דתמן איהו אתר דאקרי (רס"ה א') חוב"ה, בגין דכל עובדוי דההוא אתר, דנחש אשת זנונים, לא איהו אלא למהפכא בחובה דבר נש, ולמלשן עבדא למאריה.

אינון דהיכלא דזכותא, אקרון מים מתוקים, מים צלילין. אינון דהיכלא דחובה, אקרון מיין מרירין, (במדבר ה') מי המרים המאררים. בההוא היכלא דזכותא, לא קיימי אלין תלת (בראשית קפ"א א'): בני, חיי, ומזוני. ולא בההוא אתר (רס"ו א') דחובה, לא במים מתיקן וצלילן, ולא במים מרירין מלטטין.

ועל דא, ישראל זרעי על כל מים, זרעא קדישא דאולידו על כל מים, איהו, דהא לאו נכון זרעא דילהון אלא לעילא. ועל דא אוקמוה מכל מקום, בני חיי ומזוני, לאו בזכותא תליא מלתא, אלא במזלא קדישא תליא מלתא, ואתר דא על כל מיה איהו.

משלחי רגל השור והחמור, דלא אית לון בההוא סטרא בישא כלום, ומשדרן מנייהו כל חולקין בישין, ומתדבקין בההוא סטרא טבא, דכל קדושין (בראשית קס"ו ב') עלאין, שור וחמור כד מזדווגן כחדא, תרין פגעין בישין אינון לעלמא. שור: סטרא דדינא קשיא איהו, ואתדבקותא דסטר קדישא איהו. חמור: כד אזדווג בהדיה, דאיהו מסטרא אחרא, תרין פגעין בישין אינון לעלמא.

ועל דא, שמעון תוקפא דדינא קשיא הוה ביה, וכד מזדווגן כחדא, לא יכיל עלמא למסבל, ובגין כך, (דברים כ"ב) לא תחרוש בשור ובחמור יחדו. ועל דא, שדר יעקב לעשו מלה דא, דכתיב, (בראשית ל"ב) ויהי לי שור וחמור. ואי לא דמאיך יעקב גרמיה, דחילו סגיא נפל ביה בעשו.

ויקם מלך חדש על מצרים. בספרא דרב המנונא סבא הכי אתמר, מאי דכתיב ויקם מלך חדש על מצרים, תא חזי, כל עמין דעלמא, וכל מלכין דעלמא, לא אתתקפו בשולטניהון, אלא בגיניהו דישראל, מצרים לא הוו שלטין על כל עלמא, עד דאתו ישראל, ועאלו תמן בגלותא, כדין אתתקפו על שאר (בשלה ע"ט א') עמין דעלמא. בבל לא אתתקפו על כל עמין דעלמא, אלא בגין דישראל דלהויין בגלותהון. אדום לא אתתקפו על כל עמין דעלמא אלא בגיניהון דישראל, דלהויין בגלותהון. דהא עמין אלין בשפלותא הוו בשאר עמין, ומאיכין הוו מכלהו, ובגין ישראל אתתקפו.

מצרים: דכתיב, (שמות כ') מבית עבדים. עבדים אקרון ממש, דהא (שמות י"ז ע"א) מצרים בשפלותא דשאר עמין הוו. בבל: דכתיב, (ישעיה כ"ג) הן ארץ פשדים זה העם לא היה. אדום: דכתיב, (עבדיה א') הנה קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד.

דף ו' ע"ב

וכלהו לא נטלו תוקפא אלא בגיניהון דישראל. דכד ישראל בגלותהון מיד מתתקפי על כל שאר עמין דעלמא. מאי טעמא, בגין דישראל אינון בלחודייהו,

לְקַבֵּל כָּל (ט"ז א') עֲמִין דְּעֵלְמָא. כַּד עָאֵלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא דְּמִצְרַיִם, מִיַּד הוּוּ קִימָה לְמִצְרַיִם, וְאַתְתְּקַף שׁוֹלְטָנוּתָא דְּלַהוֹן לְעֵילָא עַל כָּל שָׂאֵר עֲמִין, דְּכַתִּיב וַיְקַם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וַיְקַם: קִימָה הוּוּ לֹוֹן, דְּאַתְתְּקַף וְקַם הוּוּ מִמְּנָא שׁוֹלְטָנָא דְּמִצְרַיִם, וְאַתְיִיחִיב לִיָּה תּוֹקְפָא וְשׁוֹלְטָנוּתָא, עַל כָּל מְמַנְן דְּשָׂאֵר עֲמִין דְּהָא בְּקַדְמִיתָא אֵית שׁוֹלְטָנוּתָא לְהוּוּ מִמְּנָא דְּלְעֵילָא, וְלִבְתַּר לְעֵמָא דִּילִיָּה (דף ר' ע"ב) דְּלִתְתָּא. וּבְגִין כֵּן, וַיְקַם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם. דָּא הוּוּ מִמְּנָא דְּלַהוֹן, חָדָשׁ הוּוּ, דְּעַד יוֹמָא הַדִּין לָא הוּוּ לִיָּה שׁוֹלְטָנָא עַל שָׂאֵר עֲמִין, וְהִשְׁתָּא אַתְקַם לְשִׁלְטָאָה עַל כָּל שָׂאֵר עֲמִין דְּעֵלְמָא, וּכְדִין אַתְקִיָּים (משלי ל') תַּחַת שְׁלֹשׁ רְגוּזָה אַרְץ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ.

ר' חֵיָּא אָמַר, תְּלַתִּין יוֹמִין עַד לָא יִיתִי תּוֹקְפָא לְעֵמָא בְּאַרְעָא, אוּ עַד לָא תִּיתִי תְּבִירוֹ לְעֵמָא בְּאַרְעָא, מְכַרְזֵי בְּעֵלְמָא הוּוּ מְלָה, וְלִזְמַנִּין דְּאַתְמַסֵּר הוּוּ מְלָה בְּפּוֹמָא דְּרַבִּיָּא, וְלִזְמַנִּין לְאַיְנוֹן בְּנֵי נֶשֶׁא דְּלִית בְּהוּ דְּעֵתָא וְלִזְמַנִּין מְסַר הוּוּ מְלָה אַתְמַסֵּר בְּפּוֹמָא דְּעוֹפֵי וּמְכַרְזֵי בְּעֵלְמָא, וְלִית מָאן דְּיִשְׁגַּח בְּהוּ. כַּד עֵמָא זְכָאִין, אַתְמַסֵּר הוּוּ מְלָה לְאַיְנוֹן רִישֵׁין זְכָאִין דְּעֵלְמָא, בְּגִין דִּיּוֹדִיעוּ לֹוֹן, וִיתוּבוֹן לְמַאֲרִיהוֹן, וְכַד לָאו אֵינּוֹן זְכָאִין, הוּי כְּדַקְאֲמַרִּין.

ר' אֶלְעֶזֶר, הוּוּ יְתִיב יוֹמָא חַד אַתְרַעָא דְּלוֹד, וְהוּוּ יְתִיב עִמִּיה רַבִּי אַבָּא, וְרַבִּי יְהוּדָה, וְרַבִּי יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵימָא לְכוּ, מַה דְּחֻמֵּית יוֹמָא דָּא. בְּצַפְרָא קָמִית בְּנְהוּרָא, חֻמֵּית חַד עוֹפָא, דְּהוּוּ טָאִיס זְקָף לְעֵילָא תְּלַת זְמַנִּין, וּמֵאִיךְ חַד, וְהוּוּ אָמַר, עֵלְאֵי עֵלְאֵי, בְּיוֹמָא דָּא טָסִי (ס"א דְּקִיָּין) רְקִיעִין (לִימִינָא) תְּלַת מְמַנְן זְקָפִין שְׁלִטְנִין עַל אַרְעָא, חַד יְתִיב דְּלָא יְתִיב, אַעֲבְרוּ לִיָּה בְּנוֹרָא דְּדִלְקִי, מְעַבְרִין קִימִיָּה, מְעַבְרִין שְׁלִטְנִיָּה, תְּלַת סַמְכִין שְׁלִיטִין עֵלְאִין, קִימִין עַל עֵלְמָא.

רַמִּינָא לְהוּוּ עוֹפָא קָלָא, אַמִּינָא לִיָּה עוֹפָא עוֹפָא, אֵימָא לִי תְּלַת דְּקִימִין מְמַנְן, וְחַד דְּמְעַבְרִין שְׁלִטְנִיָּה, מָאן אֵינּוֹן. רַמָּא לִי תְּלַת גִּירִין אֶלִּין מְגַדְפָּא יְמִינָא, וְדִין חַד מְשֻׁמָּלָא, (ס"א וּמְגַדְפָּא שְׁמַלְא חַד) וְלָא יְדַעְנָא מָאֵי רַמִּינָא.

נְסִיב לְהוּוּ רַבִּי אֶלְעֶזֶר, נְחִית לְהוּ לְנַחֲרֹוי, נְפַק דְּמָא מְנַחֲרֹוי. אָמַר, וְדָאֵי תְּלַת שְׁלִטְנֵי עֲמִין קִימִין בְּרוּמֵי בְּאַרְעָא, וְזַמִּינִין לְמַעַבְד גְּזִרִין בִּישִׁין לְיִשְׂרָאֵל, מְסַטְרָא דְּרוּמָאֵי. נְסִיב הוּוּ גִירָא דְּמְגַדְפָּא שְׁמַלְא, אַרְחָ, וְנְפַק אֶשְׁתָּא אוּכְמָא מִנִּיָּה, אָמַר שְׁלִטְנָא דְּמִצְרַאֵי אַעֲדִיאוּ וְזַמִּין חַד מְלַכָּא דְּרוּמָאֵי, לְאַעֲבְרָא בְּכָל אַרְעָא (ס"א דְּמִצְרַיִם), (ס"א וְזַמִּין חַד מְלַכָּא מֵאֵינּוֹן תְּלַת דְּקַאֲמַרִּין לְמַשְׁלַט בְּהוּ וְסַתִּיר בְּנִינָא וּבְנֵי בְּהוּ בְּנִינָא) וְלִמְנַאָה בְּמִצְרַיִם רַבְרַבִּי תְּרִיסִין, וְסַתִּיר בְּגִין, וּבְנֵי סַתִּירִין. רַמָּא לֹוֹן ר' אֶלְעֶזֶר לְאַרְעָא, נְפִלוּ אֶלִּין תְּלַת עַל חַד דְּמְסַטְרָא שְׁמַלְא.

עד דהוו יתבי, אעבר חד ינוקא, והוה קארי (ישעיה י”ט) משא מצרים הנה ה’ רוכב על עב קל ובא מצרים. אעבר תניינא חבריה, ואמר, וארץ מצרים תהיה שממה. אעבר תליתאה חבריה, ואמר, ואבדה חכמת מצרים. תמו ההוא גירא דגדפא שמאלא דאתוקד, ותלת אחרנין דהוו עליה לא אתוקדן.

אמר רבי אלעזר, האי דעופא, והאי דדרדקי פלא הוא חד, וכלא נבואה עלאה הוא, (ס”א כלא איהו ברזא דחכמתא) ובעא קודשא בריך הוא לאחזאה לן, סתרי עלאי דהוא עביד, הדא הוא דכתיב, (עמוס ג) כי לא יעשה ה’ אלהים דבר פי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים.

וחכימי עדיפי מנביאי בכל זמן, דהא לנביאי לזמנין שרת עלייהו רוח קודשא, ולזמנין לא, וחכימין לא אעדי מנהון רוח קודשא אפילו רגעא חדא, (זעיר) דידעין מה די לעילא ותתא, ולא בעו לגלאה. אמר רבי יוסי (יהודה) פלא חכמתא, וחכמתא דר’ אלעזר יתיר מפלהו. רבי אבא אמר, אלמלא לא הוו חכימין, לא הוו ידעין בני נשא, מהו אורייתא, ומה פקודי דמארי עלמא, ולא אתפרשא רוחא דבני נשא, מרוחא דבעירא.

אמר רבי יצחק, כד אייתי קודשא בריך הוא דינא על עמא, בקדמיתא עביד דינא, בההוא ממנא דממנא עלייהו לעילא, דכתיב, (ישעיה כ”ד) יפקוד ה’ על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה.

דף ז’ ע”א

במאי דינא אתדן ההוא ממנא דלעילא. אעברו ליה בתהוא נהר דינור דנגיד ונפיק, וכדין אעדיו ההוא שולטנותא דיליה, ומיד מכריזי עליה ברקיעא, שולטנותא דממנא פלניא אעדיו מניה (דף ז’ ע”א) עד דמטי ההוא קלא בכל אינון רקיעין עד דמטי באינון דשלטין בהאי עלמא, ונפיק קלא ואכריז בכל עלמא, עד דמטי לעופי ולינוקי, וליינון טפשין דבני נשא דלא ידעין.

ויקם מלך חדש. רבי חייא אמר, מלך חדש, חדש ממש הוה. רבי יוסי אמר דהוה מחדש גזירין, דלא חידש מלכא אחרא מקדמת דנא. אשר לא ידע את יוסף. כל ההוא טיבו, דעבד יוסף בארעא דמצרים, דכתיב, (בראשית מ”ז) ויבא יוסף את כל הכסף ביתה פרעה. וקיים לון בשני כפנא, כל האי לא דכיר, ועביד גרמיה דלא ידע ביה.

רבי יוסי ורבי יהודה, הוו יתבי ולעאן באורייתא קמיה דרבי שמעון, אמר רבי יהודה, האי דכתיב ויקם מלך חדש על מצרים, ותנינן, דאיהו קם מגרמיה, מה דהוה שפל, קם, ולא אתחזי למלכא, ובעותרא קם. אמר רבי שמעון, פלא הכי

הוא, כגוונא דאחשורוש דלא אתחזי למלכא, וקם מגרמיה, וקם בעותרא, ובעא לאובדא לישראל מעלמא, אוף הכא, האי לא אתחזי למלכא, וקם מגרמיה, ובעא לאובדא לישראל מעלמא, דכתיב ויאמר אל עמו וגו', הבה נתחכמה לו וגו', וכד הוה קם מלכא לעילא, קם מלכא לתתא.

רבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי, הוו אזלי מטבריא לצפורי, עד דהוו אזלי, פגע בהו חד יודאי, פתח ואמר, (ישעיה י"ט) משא מצרים הנה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים ונעו אלילי מצרים מפניו. תא חזי, כל מלכין דעלמא, וכל עמין דעלמא, לא חשיבי כלום קמי קודשא בריך הוא, דכתיב, (דניאל ד') וכל דיירי ארעא פלא חשיבין וכמצפיה עביד בחיל שמיא. והכא במצרים, אף על גב דכל אינון גבוראן, ודרעא מרממא גלי קודשא בריך הוא במצרים, מה פתיב הנה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים. מאי שנא, בכל עמין דעלמא, דלא הוה הכי, דהא קודשא בריך הוא גזר גזרה ואתעביד, והכא איהו אתא, דכתיב ובא מצרים. וכתיב, (שמות י"ב) ועברתי בארץ מצרים וגו' אני ה'.

אלא, בגין דמלכא הוה אתי, לאפקא למטרוניתא דהוות תמן. ובגין יקרא דמטרוניתא הוה אתי. ועל דא הוה קודשא בריך הוא בעי ביקרה, ואתי לגבה לאקמא לה, ולמיהב לה ידא, ולזקפא לה, כמה דומין קודשא בריך הוא למעבד בסוף גלותא דאדום.

אמר רבי ייסא, אי הכי, דבגין דמטרוניתא הוה, הא בגלותא דבבל, מטרוניתא תמן הוה, אמאי לא הוה כן. אמר ליה, הא תנינו, דחטאה גרם, דנטלו נשים נכריות, ואעילו ברית קיימא קדישא ברשותא אחרא. ובגין כן אתאבידו מנהון נסין, ואתוון, דאתחזי למעבד להו, מה דלא הוה הכי בגלותא דמצרים, דכלהו הוו שבטי יה, בני ישראל (ד' א') עאלו, בני ישראל נפקו.

בגלותא דאדום, בעי קודשא בריך הוא לאתיקרא בעלמא, ולמיתי איהו לאקמא למטרוניתא, ולנערא לה מעפרא. ווי למאן דיערע תמן קמיה, בשעתא דיימא (ישעיה נ"ב) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים התפתחי מוסרי צוארך. מאן הוא מלכא ועמא דייקום קמיה. (ישעיה י"ט) ונעו אלילי מצרים מפניו, אלילי מצרים, לאו על אבנין ואעין אתמר, אלא על כל אינון דרגין ממנן עלאין, ועל אינון פולחנין תתאין דלהון. ובכל אתר דגלו ישראל, קודשא בריך הוא בעי עלייהו, ואתקביל מאינון עמין.

תא חזי, מה פתיב, (ישעיה נ"ב) כה אמר ה' מצרים ירד עמי בראשונה לגור שם ואשור באפס עשקו תורעמא דאתרעם קודשא בריך הוא על אשור, ואמר, חמו

מה עבד לי אשור, דהא מצרים דאנא עבדית בהו כל אינון דינין, ועמי (אינון) נחתו תמן, לדיירא ביניהון, וקבלום מצראי ביניהון, ויהבון לון שפר ארעא ארץ גושן, ואף על גב דאעיקו לון בגלותא, לא אעדו ארעא מנהון, דכתיב, (שמות ט') רק בארץ גושן אשר שם בני ישראל וגו'. ומיטב ארעא דמצרים הוה, דכתיב, (בראשית מ"ו) במיטב הארץ בארץ רעמסס. ותו, דלא אעדו מדלהון כלום, דכתיב, (שמות ט') וממקנה בני ישראל וגו'. ועם כל דא אתדנו בכמה דינין.

דף ז' ע"ב

אבל אשור באפס עשקו, אטיל (דף ז' ע"ב) לון בארעא דסייפי עלמא, ונטל לון ארעא דלהון. ומה מצראי, דעבדי כל הני טבאן לישראל, אתדנו בכל אינון דינין. אשור ואדום ושאר עמין, דמעיקין לון, וקטלין לון, ונטלין לון ממוניהון, על אחת כמה וכמה דקודשא בריך הוא בעי ליקרא שמייה עליהו, דכתיב, (יחזקאל ל"ח) והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי. התם במצרים במלפא חד, והכא בכל מלכין דעלמא.

רבי שמעון זקף ידוי ובכה, ואמר, ווי מאן דיזדמן בההוא זמנא, וזכאה חולקיה מאן דיזדמן וישתכח בההוא זמנא, ווי מאן דיזדמן בההוא זמנא, בגין דכד ייתי קודשא בריך הוא לפקדא לאיילתא, יסתכל מאן אינון דקיימין בהדה, בכל אינון דמשתכחי עמה, בכל עובדוי דכל חד וחד, ולא ישתכח זכאי. דכתיב, (ישעיה ס"ג) ואביט ואין עוזר. וכמה עקתינ על עקתינ לישראל.

זכאה מאן דיזדמן וישתכח בההוא זמנא, בגין דההוא דיתקיים בההוא זמנא במהימנותא, יזכה לההוא נהירו דחדוה דמלפא. ועל ההוא זמנא פתיב, (זכריה י"ג) וצרפתים כצרוף את הכסף ובחנתים כבחון את הזהב וגו'.

לבתר דאינון עקתינ מתערי על ישראל, וכל עמין ומלכיהון יתייעטון פחדא עליהו, ומתערי כמה גזירין בישין, כלהו סלקי בעיטא חדא עליהו, וייתון עקתא על עקתא, בתרייתא משכחן קמייתא. פדין יתחזי חד עמודא דאשא, קאים מעלא לתתא, ארבעין יומין, וכל עמין דעלמא חמאן ליה.

בההוא זמנא, יתער מלפא משיחא, לנפקא מגו גנתא דעדן, מההוא אתר (בלק ק"ד ע"ב) דאתקרי ק"ן צפ"ר, ויתער בארעא (ויקרא ר"ב ב') דגליל, וההוא יומא דיפויק לתמן, יתרגז כל עלמא, וכל בני עלמא מתחבאין גו מערתי וטברי, דלא יחשבון לאשתובא. ועל ההוא זמנא פתיב, (ישעיה ב') ובאו במערות צורים ובמחלות עפר מפני פחד ה' ומהדר גאונו בקומו לערוץ הארץ.

מפני פחד ה', דא ההוא רגיוז דכל עלמא. ומחד גאווה דא משיח. בקומו לערץ הארץ, כד יקום ויתגלי בארעא (וירא קי"ט ע"א, רכ"א) דגליל, בגין דאיהו הוא אתר קדמאה דאתחברא בארעא קדישא, ובגין כך, יתגלי תמן קדמאה לכל אתר, ומתמן יתער קרבין לכל עלמא.

לבתר ארבעין יומין, דעמודא יקום מארעא לשמיא, לעיניהון דכל עלמא, ומשיח יתגלי, יקום מסטר מזרח, חד (ויקרא רי"ב ע"ב, בראשית קי"ט א) פוכבא מלהטא בכל גוונין, ושבעה פוכבין אחרנין דסחרן לההוא פוכבא, ויגיוחן ביה קרבא בכל סטרין, תלת זמנין ביומא, עד שבעין יומין, וכל בני עלמא חמאן.

וההוא פוכבא, יגיה בהו קרבא, בטיסין דנורא, מלהטין מנצצין לכל עבר, ובטש בהו, עד דבלע לון, בכל רמשא ורמשא, וביומא אפיק לון. ויגיוחן קרבא לעיניהון דכל עלמא, וכן בכל יומא, עד שבעין יומין. לבתר שבעין יומין, יתגניז ההוא פוכבא, ויתגניז משיח, עד תריסר ירחין, ויתהדר ההוא עמודא דאשא כמלקדמין, וביה יתגניז משיח, וההוא עמודא לא יתחוי. לבתר תריסר ירחין, יסלקון ליה למשיח, בההוא עמודא, לגו רקיעא, ותמן יקבל תוקפא ועטרא דמלכותא. וכד נחית, יתחוי ההוא עמודא דאשא כמלקדמין, לעיניהון דכל עלמא, ויתגלי לבתר משיח, ויתכונשון לגביה עמין סגיאין, ויתער קרבין בכל עלמא. ובההוא זמנא יתער קודשא בריך הוא גבורתיה לכל עמין דעלמא, ומלפא משיחא יתידע בכל עלמא, וכל מלכין דעלמא יתערו לאתחברא לאגחא קרבא ביה.

וכמה (עמין) מפריצי יהודאין יתהפכו לאהדרא לגביהו, וייתון עמהון, לאגחא קרבא על מלפא משיחא. כדן יתחשף כל עלמא חמש עשרה יומין, וסגיאין מעמא דישראל יהון מתין בההוא חשוכא. ועל דא כתיב, (ישעיה ס) כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאומים.

דף ח' ע"א

פתח ואמר (דברים כ"ב) כי (דף ח' ע"א) יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרוחים או ביצים והאם רובצת וגו', שלח תשלח את האם וגו', האי קרא אוקימנא ליה, ואיהו חד מפקודי אורייתא גניזין, ואנן אית לן ביה רזי דאורייתא גניזין, שבילין וארחין ידיען לחבריא, באינון תלתין ותריין שבילין דאורייתא.

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, אלעזר, בזמנא דיתער מלפא משיחא, כמה אתין ונסין אחרנין יתערו בעלמא. תא חזי, בגנתא דעדן דלתתא, אית

אֶתֶר חַד גְּנִיז וְטָמִיר דְּלֹא אֶתִידַע, וְאִיהוּ מְרַקְמָא בְּכַמָּה גְּוֹנִין, וּבִיהַ גְּנִיזִין אֶלְף הַיְכָלִין דְּכַסּוּפִין. וְלִית מֵאן דְּעִיִּל בְּהוּ, בַּר מְשִׁיחַ, דְּאִיהוּ קָאִים תְּדִיר בְּגַנְתָּא דְּעֵדָן.

וְכַל גַּנְתָּא מְסַחְרָא בְּרִתִּיכִין סְגִיאִין דְּצַדִּיקָא, וּמְשִׁיחַ קָאִים עֲלֵיהּ, וְעַל כַּמָּה חִילִין וּמְשִׁרְיִין דְּנִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָא תַּמּוּ, וּבְרָאשֵׁי יְרַחֵי, וּבְזַמְנֵי, וּבִשְׁבַתֵי, מְשִׁיחַ עָאֵל בְּהֵוֹא אֶתֶר לְאַשְׁתַּעֲשָׂא בְּכַל אֵינּוֹן הַיְכָלִין.

לְגוּ לְגוּ מְכַל אֵינּוֹן הַיְכָלִין, אִית אֶתֶר אַחְרָא טָמִיר וּגְנִיז דְּלֹא אֶתִידַע כְּלָל, וְאַקְרִי עֵדָן. וְלִית מֵאן דְּיְכִיל לְמַנְדַּע בֵּיתָה. וּמְשִׁיחַ אֲגַנִּיז (ס"א יתגלי) לְבַר, סַחְרָנִיָּה דְּהֵוֹא אֶתֶר, עַד דְּאַתְגְּלִי לִיהַ חַד אֶתֶר. דְּאַקְרִי קֻן צְפוּרָה, וְאִיהוּ אֶתֶר דְּכָרִיז עֲלֵיהַ הֵוֹא צְפוּרָה. דְּאַתְעַר בְּגַנְתָּא דְּעֵדָן בְּכַל יוֹמָא.

וּבְהֵוֹא אֶתֶר, מְרַקְמֵן דְּיוֹקְנֵין דְּכָל שְׂאָר עַמִּין, דְּאַתְכַּנְשׁוּ עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל לְאַבְאָשָׁא לֹוֹן. עָאֵל בְּהֵוֹא אֶתֶר, זְקִיף עֵינּוּי, וְחַזִּי אַבְהָן, דְּעָאֵלִין בְּחַרְבֵן בֵּית אֱלֹהָא, עַד דְּחָמִי לְרַחֵל (שְׁמוֹת י"ב ע"א) דְּדַמְעָהָ בְּאַנְפָּהָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְנַחֵם לָהּ, וְלֹא צְבִיאת לְקַבְּלָא תְּנַחוּמִין, כַּמָּה דְּאַתְ אָמַר, (ירמיה ל"א) מְאַנְחָה לְהַנְחָם עַל בְּנֵיהַ. כְּדִין. מְשִׁיחַ אָרִים קָלִיָּה וּבְכִי, וְאַזְדַּעֲזַע כָּל גַּנְתָּא דְּעֵדָן, וְכַל אֵינּוֹן צַדִּיקָא דְּתַמּוֹן גְּעוּ וּבְכוּ עַמִּיָּה.

גְּעִי וּבְכִי זַמְנָא תְּבִינָא, וְאַזְדַּעֲזַע הֵוֹא רְקִיעַ דְּעַל גְּבִי גַנְתָּא, אֶלְף וְחַמֶּשׁ מְאַה רְבוּא מְשִׁרְיִין עֲלֵאִין, עַד דְּמָטִי לְגוּ פְּרַסְיָא עֲלָתָה. כְּדִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְמִיז לְהֵוֹא צְפָרָא, וְעָאֵל לְהֵוֹא קֻן דִּילָהּ, וְיִתְבָּא לְגְּבִי מְשִׁיחַ, וְקָרִי מַה דְּקָרִי, וְאַתְעַר מַה דְּאַתְעַר.

עַד דְּמַגּוּ פְּרַסְיָא קְדִישָׁא, אֶתְקָרִי תְּלַת זַמְנִין הֵוֹא קֻן צְפוּרָה, וּמְשִׁיחַ, וְכָלֵא סְלָקִין לְעִילָא, וְאוּמִי לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַעְבְּרָא מְלָכוּ חַיִּיבָא מִן עֲלָמָא, עַל יְדָא דְּמְשִׁיחַ, וּלְנַקְמָא נַקְמִין דִּישְׂרָאֵל. וְכַל אֵינּוֹן טְבוּוֹן, דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבַּד לְעַמִּיָּה. וְתַב הֵוֹא קֻן צְפוּרָה וּמְשִׁיחַ לְדוּכְתִיָּה. וְתַב מְשִׁיחַ וְאַתְגְּנִיז גּוּ הֵוֹא אֶתֶר כְּמַלְקְדַמִּין.

סדר הלימוד ליום י כסלו [יום 69 בשנה]

ובזמנא דיתער קודשא בריך הוא לאתקנא עלמין, ואתנהירו אתון דשמייה בשלימו, יו”ד בה”א, (לאתקנא) וא”ו בה”א, למהוי כלא בשלימו חד. כדין יתער חד ככבא דחילא, באמצע רקיעא, כגון ארגוונא, להיט ונציץ ביממא לעיניהון דכל עלמא.

ויקום חד שלהובא דאשא מסטרא דצפון, גו רקיעא, ויקום דא לקבל דא ארבעין (קע”ב ב) יומין ויתבהלון כל בני עלמא. לסוף ארבעין יומין, יגחון קרבא, ככבא ושללהובא, לעיניהון דכלא, ויתפשט ההוא שלהובא ביקידו דאשא, מסטרא דצפון, גו רקיעא, ויחשוב למבלע ההוא ככבא, וכמה שליטין ומלכין ואומיא ועממא, יתבהלון מהאי.

כדין יסתלק ההוא ככבא לסטר דרום, וישלוט על ההוא שלהובא, וההוא שלהובא יתבלע זעיר זעיר ברקיעא, מקמי ההוא ככבא, עד דלא יתחזי כלל. כדין, ההוא ככבא יעביד אורחין ברקיע, בתריסר תחומין, וקיימין אינון גהורין ברקיעא תריסר יומין.

לבתר תריסר יומין ינדעזעון כל בני עלמא, ויתחשף שמשא בפלגות יומא, כמה דאתחשף יומא דאתחרב בי מקדשא, עד דלא יתחזון שמיא וארעא. ויתער חד קלא ברעם וזיקין, ואתחלחלא ארעא מההוא קלא, וכמה חילין ומשיריין מותון מניה.

דף ח' ע"ב

וההוא יומא, יתער בקרתא דרומי רבתא, חד שלהובא דאשא, בההוא קלא דיתער בכל (דף ח' ע"ב) עלמא. ויוקיד כמה מגדלין, וכמה היכלין, וכמה מגדלין פלון, וכמה פרדשפי ורברבי פלון בההוא יומא וכלהו, יתכנשון עלה לביש. וכל בני עלמא לא יכלין (ס”א יחשבון) לאשתזבא.

מההוא יומא, עד תריסר ירחין, יתיעטון כל מלכיא, ויגזרון כמה גזרות, וכמה שמדות על ישראל, ויצלחון ביה (נ”א בהון), כמה דאתמר ופאה איהו מאן דיערע תמן, וזפאה איהו מאן דלא יערע תמן וכל עלמא יהא בערבוביא סגיא.

לסוף תריסר ירחי, יקום שבט מישראל, דא מלפא משיחא, דיתער גו גנתא דעדן. וכל אינון צדיקיא יעטרון ליה תמן, ויחגרון ליה מאני זיינא, באתון רשימן דמאני דשמא קדישא.

וְקָלָא יתפוצץ בענפי אילנין דגנתא, קרי בחיל, ואמר, אתערו קדישי עליונין, קומו מקמי משיחא, הא עדנא לאתחברא איתתא בבעלה, ובעלה בעי לנקמא לה נוקמין דעלמא, ולאקמא לה, ולאנערה לה מעפרא.

כדין יקומון כלהו, ויחגרון ליה כמלקדמין מאני זייניה, אברהם מימיניה, יצחק משמאליה, יעקב קמיה, משה רעיא מהימנא, על כל אלין צדיקיא, אזיל ורקיד גו גנתא דעדן.

פיון דאתקן משיח, על ידא דצדיקיא בגנתא דעדן. יעול בההוא דוכתא דאקרי ק”ן צפוו”ר כמלקדמין, וחמי תמן ההוא דיוקנא דחרבן בית מקדשא, וכלהו צדיקיא דאתקטלו ביה. כדין נטיל מתמן (ס”א עשר) לבושין, ואינן (נ”א ואקרו) עשר לבושי קנאה. ויתגניז תמן ארבעין יומין, דלא אתגליא כלל.

לסוף ארבעין יומין, קלא חד יתער, ויתקרי מגו כורסייא עלאה, ההוא ק”ן צפוו”ר במלכא משיחא דאתגניז ביה. וכדין סלקין ליה לעילא, וקודשא בריך הוא חמי ליה למלכא משיחא, מתלבש בלבושא נוקמא, וחגיר מאני זייני נטיל ליה, ונשיק ליה על רישיה.

כדין, מודעזען ג’ מאה ותשעין רקיעין, וארמיז קודשא בריך הוא לחד רקיעא מאינן דהוה גניז מששת ימי בראשית, ואפיק מחד היכלא דבההוא רקיעא (תרומה קל”ב א’) חד פתרא גליפא, מחקקא בשמהן קדישין. בההוא עטרא אתעטר קודשא בריך הוא, כד עברו ישראל ית ימא, למיטל נוקמין מפל רתיכי פרעה ופרשוי, ואעטר ליה למלכא משיחא.

פיון דאתעטר ואתתקן בכל הני תקונין, נטיל ליה קודשא בריך הוא ונשיק ליה כמלקדמין. מאן חמי, רתיכין קדישין, ומשריין עלאין, דסחרין ליה, ויהבין ליה מתנן ונבזבזן סגיאין, ויתעטר מפלהו.

עאל תמן בחד היכלא, וחמי כל אינן מלאכי עלאי, דאקרון אבלי ציון, אינן דבכו על חרבן בי מקדשא, ובכאן תדיר, ואינן יהבין ליה חד פורפירא סומקא, למעבד נוקמין. כדין, קודשא בריך הוא גניז ליה בההוא קן צפור, ואתפסי תמן תלתין יומין.

לבתר תלתין יומין, בההוא קן צפור, יחות מעטר בכל אינן תקונין מעילא ומתתא, כמה משריין קדישין סחרניה, ויחמון כל עלמא, חד נהירו, תלי מרקיעא לארעא, ויקום שבעה יומין, וכל בני עלמא יתמהון ויתבהלון, ולא ינדעון כלל, בר אינן חפימין, דיידעין ברזין אלין, זכאה חולקיהון.

וְכָל אֵינֹן שְׁבַע יוֹמֵי יִתְעַד (ס”א יתעד) בְּאַרְעָא, בְּהוּא ק”ן צְפוּ”ר. בְּאֵן אַתְר. בְּדֶרֶךְ, דָּא קְבוּרַת רְחֵל, דְּאִיְהִי קִיּוּמָא בְּפִרְשַׁת אֹרְחִין. וַיִּבְשֶׁר לָהּ, וַיִּנְחַם לָהּ, וַיְכַדֵּן תְּקַבֵּל תְּנַחוּמֵי, וְתִקּוּם וְתִנְשִׁיךְ לִיה.

לְבַתֵּר יְקוּם הַהוּא גְהִירוּ מֵהוּא אַתְר, וְשָׂרֵי בִירְחוּ קִרְתָּא דְאֵילָנִי. בְּכָל עֵץ דָּא יִרְחוּ. אוּ עַל הָאָרֶץ, דָּא יְרוּשָׁלַיִם. וַיְהִי גְנִיזוּ בְּהוּא גְהִירוּ דְק”ן צְפוּ”ר תְּרִיסֵר יְרַחֵי.

דף ט' ע"א

בְּתֵר תְּרִיסֵר יְרַחֵי, יִזְדַּקֵּף הַהוּא גְהִירוּ בֵּין שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וַיִּשְׂרֵי (שמות ז' ע"ב) בְּאַרְעָא דְגָלִיל, דְּתַמָּן הוּא שִׁירוּתָא דְגְלוּתָא דִישְׂרָאֵל. וְתַמָּן יִתְגַּלִּי מֵהוּא גְהִירוּ דְקָן צְפוּר, וְתַב לְאַתְרֵיהּ. וְהוּא יוּמָא יִזְדַּעֵזַע כָּל אַרְעָא כְּמַלְקָדְמִין, מְסִיפֵי שְׁמַיָּא עַד (דף ט' ע"א) סִיפֵי שְׁמַיָּא, וַיְכַדֵּן יַחוּז (ינדעון) כָּל עַלְמָא, דְהָא אֲתַגְלִי מְלַכָּא מְשִׁחָא, בְּאַרְעָא דְגָלִיל.

וַיִּתְכַּנְשׁוּן לִיה כָּל אֵינֹן דְלַעָאן בְּאוּרִייתָא, וְאֵינֹן זַעֲרִין בְּעַלְמָא. וּבְזִכּוֹת יְנוּקֵי דְבֵי רַב, יִתְתַּקֵּף חִילֵיהּ לְאַתְגְּבָרָא, וְרִזָּא דָּא אֲפֻרוּחִים. וְאִי לָא יִשְׁתַּכְחוּן אֵלֵין, הָא יְנוּקֵי דִיִּתְבִּין בְּתוּקְפָא דְאַמְהוּן וַיְנַקֵּי, כְּמָה דָּאֵת אָמֵר, (ישעיה כ"ח) גְּמוּלֵי מַחְלָב עֲתִיקֵי מְשֻׁדִים. וְהֵינֹו אוּ בִיצִים, דְבִגִּין אֵלֵין, שְׂרִיא שְׁכִינְתָא עֲמַחוּן דִישְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא.

דְּהָא חֲפִימִין זַעֲרִין אֵינֹן דִישְׁתַּכְחוּן בְּהוּא זְמָנָא, וְהֵינֹו (דברים כ"ב) וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל הָאֲפֻרוּחִים אוּ עַל הַבִּיצִים, לָא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים (דהא ביה לא קיימא מילא לאפקא מגלותא אלא במלכא עילאה, דכיון דאינון רביין וינוקין יהבין תוקפא למלכא משיחא כדן אימא עילאה דהיא רביעא עליהו יתערת לגבי בעלה) וַיִּתְעַכֵּב (הכי) עַד תְּרִיסֵר יְרַחֵין אַחַרְגִּין. לְבַתֵּר, יִתֵּי בְעֵלָה, וַיּוֹקִים לָהּ מֵעַפְרָא, כְּמָה דָּאֵת אָמֵר, (עמוס ט') אָקִים אֵת סֶכֶת דְּיֹד הַנְּפֹלֶת.

בְּהוּא יוּמָא, מְלַכָּא מְשִׁחָא שְׂאֲרֵי וַיְכַנּוּשׁ גְלוּתָא, מְסִיפֵי עַלְמָא עַד סִיפֵי עַלְמָא, כְּמָה דָּאֵת אָמֵר (דבהם ל') אִם יִהְיֶה גִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם וְגו'. מֵהוּא יוּמָא, כָּל אֲתִין וְנִסִּין וְגַבּוּרָאן דְעַבְדֵּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, יַעֲבִיד לוֹן לִישְׂרָאֵל, כְּמָה דָּאֵת אָמֵר (מיכה ז') כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת.

אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזֹר בְּרִי, כָּל אֵלֵין מְלִין תְּשַׁכַּח בְּרִזָּא דְתַלְתִּין וְתַרִּין שְׁבִילִין דְּבִשְׁמָא קְדִישָׁא, וְעַד דְנִסִּין אֵלֵין לָא יִתְעַרוּן בְּעַלְמָא, לָא יִשְׁתַּלִּים רִזָּא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, וְלָא תִתְעַר לְאַהֲבָה, כְּמָה דָּאֵת אָמֵר (שיר השירים ב') הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם בְּצַבָּאוֹת. בְּצַבָּאוֹת: דָּא מְלַכָּא (נ"א משיחא) דְאֶקְרִי צְבָאוֹת.

או באילות השדה שאר חילין ומשריין דלתתא. אם תעירו ואם תעוררו את האהבה: דא ימינא דקודשא בריך הוא, דאקרי אהב'ה. עד שתחפץ תהיא דשכיבת לעפרא, ויהא רעותא דמלכא בה. זכאה איהו מאן דיזכי לההוא דרא, זכאה איהו בעלמא דין, וזכאה איהו בעלמא דאתי.

ר' שמעון ארים ידוי בצלו לקודשא בריך הוא, וצלי צלותיה, לבתר דצלי צלותיה, אתו ר' אלעזר בריה, ור' אבא ויתבו קמיה. עד דהוו יתבי קמיה, חמו חד נהירו דיממא דאתחשף, ואשתקע חד צנורא (צנורא) דשלהובא דאשא גו ימא דטבריה, ואודעזע כל ההוא אתר.

אמר רבי שמעון, ודאי השתא הוא עדנא, דקודשא בריך הוא אדכר לבנוי, ואחית תרין דמעין לגו ימא רבא. וכד נחתין, פגעין בהאי צנורא דשלהובא דאשא, וישתקעו דא בדא בימא. בכה רבי שמעון ובכו חברייא.

אמר רבי שמעון, הא אתערנא ברזי דאתון דשמא קדישא, בסתרא דאתערותא דיליה, לגבי בנוי, אבל השתא, אית לי לגלאה, מה דלא אתיהיב רשו לבר נש אחרא לגלאה. אלא זכו דדרא דא, יקיים עלמא עד דייתי מלכא משיחא. אמר רבי שמעון לר' אלעזר בריה ולרבי אבא, קומו בקיומייכו. קמו ר' אלעזר ור' אבא. בכה רבי שמעון זמנא אחרא, אמר ווי מאן יקום במה דאמינא (נ"א דחמינא) גלותא יתמשך, מאן יכיל למסבל.

אוף איהו קם ואמר (ישעיה כ"ז) ה' אלהינו בעלוננו אדנים זולתך לבד בך נזכיר שמך האי קרא אוקמוה. אבל בהאי קרא אית רזא עלאה, גו מהימנותא. ה' אלהינו: דא הוא שירותא דרזין עלאין, אתר דמתמן נפקין כל נהירו דשרגין כלהו לאדלקא. ותמן תליא כל רזא דמהימנותא, שמא דא שליט על כלא.

בעלוננו אדנים זולתך. דהא עמא דישראל, לית מאן דשליט עליה בר שמא עלאה דא. והשתא בגלותא שליט עליה סטרא אחרא.

דף ט ע"ב

לבד בך נזכיר שמך. רזא דשמא קדישא, כלא דעשרין ותריין אתון, וכנסת ישראל לא מתברכא אלא מגו שמא דא דאקרי בך, כמה דאת אמר (שמות ל"ב) אשר נשבעת להם בך (בראשית מ"ח) בך יברך ישראל. (תהלים י"ח) פי בך ארוץ גדוד. ובזמנא דשלימו אשתכח, לא הוה מתפרש דא מן דא. ואסיר (דף ט ע"ב) לאפרשא דא מן דא, אתתא מבעלה, לאו ברעיונני, ולאו בדכירו, בגין דלא לאחזאה פרודא, והשתא בגלותא פרודא אשתכח, דמגו עאקו דכל זמנא וזמנא,

אֲנִי עֲבָדִין פְּרוּדָא, לְאִדְכְּרָא הֵהוּא שֵׁם, בַּר מִבְּעֵלָה, בְּגִין דְּאִיהִי שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, וְהֵינֵנו לְבַד בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ.

בַּר מִבְּעֵלָה, אֲנִי דְכָרִין לְהֵאֵי שֵׁם בְּפְרוּדָא, בְּגִין דְּאֲנִי רְחִיקִין מִינְךָ, וְשִׁלְטִין אַחֲרֵינוּ עָלוּ, וְשִׁמְךָ אִיהוּ בְּפְרוּדָא מִן שְׁמָא דְאַקְרִי בְּךָ, וְהֵאֵי בְיוֹמֵי דְגְלוּתָא.

בְּגִין דְּגְלוּתָא קְדַמְאָה הָוּה מִבֵּית רֵאשׁוֹן, וּבֵית רֵאשׁוֹן הוּא רְזָא דְה' קְדַמְאָה, וְלִקְבַל ע' שְׁנִין דִּילָהּ, גְלוּתָא דְבֵית רֵאשׁוֹן הָוּה ע' שְׁנִין, וְאִינוּן ע' שְׁנִין לֹא אֲשַׁתְּכַחַת אִימָא רְבִיעָא עֲלֵיהּ, וְהוּה פְּרוּדָא מִן שְׁמָא עֲלָאָה, רְזָא דְה' עֲלָאָה. וְכַדִּין יו"ד, רְזָא עֲלָאָה, אֲסַתְּלָק לְעֵילָא לְעֵילָא לְאִין סוּף, וּבֵית רֵאשׁוֹן עֲלָאָה קְדִישָׁא, לֹא נְבִיעַ נְבִיעוּ דְמִינֵן חֵינֵן, דְהָא מְקוּרָא דִילָהּ אֲסַתְּלָק.

וְאִיהִי ע' (בראשית רמ"ח א') שְׁנִין בְּגְלוּתָא, בְּגִין דְּאִיהִי ו' שְׁנִין אַקְרִי, כְּמָה דְאֵת אֲמַר (מלכים א', ו') וַיִּבְנֶהוּ שֶׁבַע שָׁנִים. וְאִי תִימָא, דְשִׁלְטָא מַלְכוּת בְּבַל לְעֵילָא בְּרְזָא דְע' שְׁנִין, חֵס וְשָׁלוֹם. אֲלָא בְּזִמְנָא דְהוּה בִּי מְקַדְשָׁא קִיִּים, נְהוּרָא וְנְבִיעוּ דְאִמָּא עֲלָאָה, הָוּה נְהִיר וְנַחֲתִית לְתַתָּא. כִּיּוֹן דְחֵטוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֲתַחֲרַב מְקַדְשָׁא, וְשִׁלְטָא מַלְכוּת בְּבַל, הָוּה חֲפִי, וְאֲחֻשְׁיָךְ הֵהוּא נְהִירוּ, וְתַתָּאִי קְדִישִׁין לֹא הוּוּ נְהִירִין.

כִּיּוֹן דְּתַתָּאִי לֹא הוּוּ נְהִירִין, בְּגִין (מגו) שְׁלִטְנוּ דְמַלְכוּתָא דְבְּבַל. אֲסַתְּלָק הֵהוּא נְהוּרָא, וְהֵהוּא מְבוּעָא עֲלָאָה דְהוּה נְבִיעַ רְזָא דִי, אֲסַתְּלָק לְעֵילָא לְעֵילָא בְּאִין סוּף, כְּדִין אִינוּן ע' שְׁנִין לֹא הוּוּ נְהִירִין, בְּגִין הֵהוּא נְהִירוּ דְאֲתַמְנַע. וְדָא הוּא וְדָאִי גְלוּתָא דְע' שְׁנִין.

כִּיּוֹן דְּאֲעֲדִיאוּ שְׁלִטְנוּ דְבְּבַל, וְשָׁרִיאת ה"א תַתָּאָה לְאַנְהָרָא. יִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ, לֹא אֲהֲדְרוּ לְאִדְכָּאָה (נ"א לשלטה) לְמַהוּי סְגוּלָה שְׁלִימָתָא כְּמַלְקַדְמִין, אֲלָא זְעִיר זְעִיר, (בערבוביא) וְכִיּוֹן דְשִׁלְמוּ לֹא אֲשַׁתְּכַח, (ושריאת ה"א תתאה לשלטה) כְּדִין, י' נְבִיעוּ עֲלָאָה לֹא נַחֲתִית כָּל כְּךָ לְאַנְהָרָא, כְּמָה דְהוּה כְּמַלְקַדְמִין, אֲלָא זְעִיר זְעִיר בְּעֶרְבּוּבִיא, דְלֹא הוּוּ דְכִיּוֹן כְּמַלְקַדְמִין כְּמָה דְאֲתַחֲזִי, וְעַל כְּךָ נְבִיעוּ עֲלָאָה, וְלֹא נְבִיעַ, וְלֹא נְהִיר, אֲלָא דְאֲהֲדַר לְאַנְהָרָא זְעִיר זְעִיר, מְגוּ דְחֻקָּא (דשמאלא) דְשְׁמָא. (נ"א דגלותא ודינא)

וְעַל דָּא, אֲתַגְרוּ בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל קְרַבִּין סְגִיאיִן, עַד דְּתַחֲשֹׁךְ יְכֶסֶה אֶרֶץ, וְה' תַתָּאָה אֲתַחֲשֹׁךְ, וְנִפְלַת לְאַרְעָא, וְנְבִיעוּ עֲלָאָה אֲסַתְּלָק כְּמַלְקַדְמִין, בְּגִין דְּמַלְכוּת אֲדוּם אֲתַתְּקַף, וְיִשְׂרָאֵל אֲהֲדְרוּ לְסַרְחַנְיָהוּ.

וְעַל דָּא, ה' בֵּית שְׁנֵי אֲתַחֲרַב, וְכָל אִינוּן תְּרִיסַר שְׁבַטִין דִּילָהּ, כְּחוּשְׁבֵּן מִשְׁרִיִּין דְלָהוֹן, אִינוּן בְּגְלוּתָא דְמַלְכוּת אֲדוּם. וְנְבִיעוּ עֲלָאָה, אֲסַתְּלָק מִהֵהוּא נְבִיעוּ,

דְּקִימָא עָלֶהּ, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה נ"ו) הַצְּדִיק אָבֵד, אָבֵד הֵהוּא גְּבִיעוּ דְּמִקּוּרָא עֲלָאָה, דְּהוּה נְגִיד וּמְשִׁיךְ מְלַעֲיָלָא. (נ"א קורבין סגיאין ומלכות יון שלטא עלייהו לבתר דהדרו בתיובתא אתתקפו עלייהו ואתקיפואו לון ובגין דישראל הדרו לסרחנייהו מלכות אדום אתתקף ובית שני אתחרב וה"א תתאה אתחשכת ונפלת לארעא ונביעו עלאה אסתלק מההוא מבועא דקיימא עליה כמה דאת אמרו הצדיק אבד, אבד ההוא נביעו דמקורא עילאה דהוה נגידו משוך עליה, מאי טעמא, דין דהחשך יכסה ארץ)

וּכְדִין הוּה פְּרֻדָּא בְּה"א, בֵּית שְׁנִי, וְאִיְהִי בְּגִלּוּתָא דְּאָדוּם, בְּכָל אֵינּוֹן תְּרִיסַר שְׁבַטִין (נ"א דילה) וּמְשַׁרְיִין דִּילְהוֹן, תְּרִיסַר שְׁבַטִין סְלָקִין (בראשית רמ"ז א) לְחֻשְׁבָּן סָגִי, וְעַל דְּרֻזָּא (נ"א ועל דא) דְּה' הוּה בְּהוּ, (ועל דא וה') בְּכָל הַהוּא חוֹשְׁבָנָא, (נ"א חשוכא) גְּלוּתָא אֲתַמְשֵׁךְ.

רְזָא דְּרֻזִין לְחַפְיָמִי לְבָא אֲתַמְסַר. י' שְׁבַטִין אֶלְף שְׁנִין, תְּרִין שְׁבַטִין מְאֲתָן שְׁנִין. שְׂאֲרוּ דְּמַעִין לְמַנְפַּל, פֶּתַח וְאָמַר, (איכה א) בְּכֹו תִבְכֶּה בְּלִילָה וּדְמַעְתָּה עַל לְחִיָּה. לְסוּף תְּרִיסַר שְׁבַטִין דְּגִלּוּתָא, לִילִיא יִתְחַשֵּׁף לְיִשְׂרָאֵל, עַד דִּיתַעַר וְא"ו, לְזֻמָּן שְׁתִּין וְשִׁית שְׁנִין.

לְבִתֵּר תְּרִיסַר שְׁבַטִין, דְּאֵינּוֹן אֶלְף וּמְאֲתָן שְׁנִין דְּגִלּוּתָא, וּלְבִתֵּר (ע"ד) שְׁתִּין וְשִׁית שְׁנִין בְּחֻשְׁבָּא דְּלִילִיא, כְּדִין, (ויקרא כ"ו) וּזְכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב. דָּא אֲתַעְרוּתָא דָּאֵת ו', דְּאִיְהוּ נֶפֶשׁ דְּבֵית יַעֲקֹב. וְרֻזָּא דָּא, (בראשית מ"ו) כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרִימָה וְגו' שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ, וְאִיְהוּ ו', נֶפֶשׁ דְּבֵית שְׁנִי, רְזָא דְּה' תִּתְאַה, וְדָא ו' רְזָא דְּשְׁשִׁים וְשֵׁשׁ, שְׁשִׁים: לְאֲתַעְרוּתָא דִּיעֲקֹב. וְשֵׁשׁ: לְאֲתַעְרוּתָא דִּיוֹסֵף. וְעַל דָּא אִיְהוּ ו"ו, דְּאֵינּוֹן תְּרִין בְּחַבְרָא חֲדָא, וְרֻזָּא חֲדָא.

דף י' ע"א

מִתְמַן וּלְהֵלָאָה, יִתַּעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵינּוֹן נֶסֶן וְאֲתִין (דף י' ע"א) דְּקְאֲמְרוּ, וְיִתַּעְרוּן עַל יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן עֲקִתִין דְּקְאֲמְרוּ, וּכְדִין, (ס"א ורזא דא) וְאֶף אֵת בְּרִיתִי יִצְחָק. וּלְבִתֵּר פֶּד יִגִּיחַ מִלְכָּא מְשִׁיחָא קְרַבִּין בְּכָל עֲלָמָא בִּימִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שמות ט"ו) יְמִינָהּ ה' נֹאדְרִי בִּכְחַ. כְּדִין, וְאֶף אֵת בְּרִיתִי אֲבָרְהָם אֲזַכּוּר, וּלְבִתֵּר וְהָאֶרֶץ אֲזַכּוּר, דָּא ה' בְּתִרְאָה, בְּהַהוּא זְמַנָּא כְּתִיב, (זכריה י"ד) וְהָיָה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאֶרֶץ בַּיּוֹם תְּהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

"זֶהָר הַיּוֹמִי" לַיִּמּוּד כָּל סֵפֶר הַזֶּהָר בְּמַעֲגַל הַשָּׁנָה - [חֹדֶשׁ כְּסֵל]

בְּהַאי סֵפֶר הַזֶּהָר, יִפְקֹן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי - [דף 125]

סדר הלימוד ליום יא כסלו [יום 70 בשנה]

לְסוּף שְׁתַּיִן וְשִׁית שְׁנַיִן אַחֲרָנִי, דְּאֵינּוֹן מֵאָה וּתְלָתִין וּתְרִין שְׁנַיִן, יִתְחַזֵּן אֲתוּן
בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, גְּלִיפֵן בְּשְׁלִימוֹ, עֵילָא וְתַתָּא כְּדָקָא יֵאוּת. וְרֹזָא דָּא הִ"ה עֲלָאָה
וְתַתָּאָה, וְכָל אֵינּוֹן שְׁבִילִין, דְּאֵינּוֹן תְּלָתִין וּתְרִין שְׁנַיִן דְּכָלִּילֵן בְּרֹזָא דָּאָת ו',
הו"ה, (נ"א יו"ה) רֹזָא דְשְׁלִימוֹ דְּמֵאָה וּתְלָתִין וּתְרִין.

לְסוּף מֵאָה וּתְלָתִין וּתְרִין שְׁנַיִן אַחֲרָנִי, יִתְקַיֵּים, לְאַחוּז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וּיְנַעְרוּ
רְשָׁעִים מִמֶּנָּה. וְיִתְדַכֵּי אֲרַעָא קְדִישָׁא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר מִתְּיָא דְּאֲרַעָא
קְדִישָׁא, וְיִקוּמוּן חַיִּילִין חַיִּילִין בְּאֲרַעָא דְּגָלִיל.

וְכִדְיִן יִתְעַר סְתִימוֹ דְּנִבְיָעוּ עֲלָאָה אֵת י', וְיִתְקַיֵּמוּן תְּלָתִין וּתְרִין שְׁבִילִין
בְּשְׁלִימוֹ, לְנִגְדָא לְתַתָּא, וְיִתְקַיֵּמוּן אֲתוּן דְּשֵׁמָא קְדִישָׁא כְּלָהוּ בְּקִיּוּמֵיהוּ יְדוּד',
דְּעַד כְּעַן לָא יְהוֹן בְּשְׁלִימוֹ. עַד זְמַן דְּיִנְגִיד וְיִתְמַשֵּׁךְ הַהוּא נְבִיעוֹ עֲלָאָה, בְּחִבּוּרָה
דְּאֲתוּן, גּוּ ה' (נ"א ו"ה) בְּתַרְאָה, וְדָא אֵיהוּ לְסוּף תְּשׁוּמָה מֵאָה וְאֲרַבְעִין וְאֲרַבְעָה
שְׁנַיִן אַחֲרָנִי דְּיִשְׁתַּלְמוּן. וְיִתְעַרוּן שָׂאָר מִתֵּי יִשְׂרָאֵל דְּבִשְׂאָר אֲרַעָאן.

דְּיִשְׁתַּכַּח כָּל דָּא (תולדות קל"ט ע"ב במדרש הנעלם) בְּחֻשְׁבָּן ח'ת, דְּאֲתִיִּישִׁיב עֲלִמָּא
וְיִתְבַסֵּם, וְיִתְעַבֵּר סְטְרָא אַחְרָא (חויא בישא) מִעֲלִמָּא. וְהִ"א תַתָּאָה תַתְּמִלִי מְגוּ
נְבִיעוֹ עֲלָאָה, וְתַתְּעַטֵּר וְתַתְּנַהִיר בְּשְׁלִימוֹ. וְכִדְיִן כְּתִיב, (ישעיה ל') וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָבָה
כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתַיִם.

עַד דִּיהָא שְׁבַת לָהּ, לְאַלְקָטָא נְפִשִׁין בְּתַעֲנוּגֵי קְדוּשָׁא, (דא ה' בתראה) כָּל הַהוּא
אַלְף שְׁבִיעָאָה, וְדָא אֵיהוּ אֲתַעְרוּתָא דְּרוּחִין קְדִישִׁין, דְּעִמָּא דְּיִשְׂרָאֵל, לְאַתְלַבְּשָׁא
לְבַתֵּר שְׁבַת, בְּגוּפִין אַחֲרָנִי קְדִישִׁין, לְאַתְקַרֵּי קְדִישִׁין, דְּכְתִיב, (ישעיה ד') וְהָיָה
הַנְּשָׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמֵר לוֹ. עַד כָּאֵן מְלִין דְּרֹזִין סְתִימִין.

וְיָקָם מִלְךְ חֲדָשׁ. ר' יוסי אָמַר, בְּכָל יוֹמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד מְלָאכִין
שְׁלִיחֵן עַל עֲלִמָּא, דְּכְתִיב, (תהלים ק"ד) עוֹשֶׂה מְלָאכִיו רוּחוֹת. עֲשֶׂה לָּא כְּתִיב,
אַלָּא עוֹשֶׂה, בְּגִין דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא עוֹשֶׂה. וּבַתְּהוּא זְמַנָּא אֲתַמְנָא מְמַנָּא חַד עַל
מְצָרִים, וְדָא אֵיהוּ דְּכְתִיב וְיָקָם מִלְךְ חֲדָשׁ, חֲדָשׁ וְדָאִי.

אֲשֶׁר לָא יָדַע אֵת יוֹסֵף: דְּהָא מֵאֲתַר דְּפְרוּדָא הוּוּ, כְּמָה דָּאָת אָמַר, (בראשית ב')
וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְקַדְמָאָה מֵהַהוּא פְרוּדָא, נִהְרָא דְּמְצָרִים אֵיהוּ. וּבְגִין כֵּךְ אֲשֶׁר לָא יָדַע
אֵת יוֹסֵף, אֲתַר דְּכָל יְחוּדָא שְׂרִיא בֵּיהּ, דְּאֲקַרֵּי צְדִיק.

ר' אלעזר ור' יוסי הוו אזלי באורחא, וקדימו בנהורא למיזל. חמו חד פוכבא דהוה רהיט מסטרא דא, וכוכבא אחרא מסטרא דא. אמר רבי אלעזר, השתא מטא זמנא דכוכבי בקר לשבחה למאריהון, ורהטי מדחילו ואימתא דמאריהון, לשבחה ולזמרא ליה, הדא הוא דכתיב, (איוב ל"ח) ברן יחד פוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים. בגין דכלהו ביחודא חדא קא משבחן ליה.

פתח ואמר, (תהלים כ"ב) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד. אילת השחר: דכד נהירו אנפוי דמזרח, ואתפרשא חשוכא דליליא, חד ממנא אית לסטר מזרח, ומשיך חד חוטא דנהירו דסטר דרום, עד דאתי ונפיק שמשא, ובקע באיגון פוי רקיעא, ואנהיר עלמא, וההוא חוטא אפריש חשוכא דליליא.

כדין אילתא דשחרא אתי, ואתי נהירו אוכמא בקדרו, לאתחברא ביממא, ונהיר יממא. ונהירו דיממא, כליל ושאיב בגויה, לההוא אילתא ועל האי אילתא, כד אתפרש מיומא, לבתר דכליל לה, אמר דוד שירתא, דכתיב למנצח על אילת השחר.

דף י' ע"ב

ומאי קא אמר (דף י' ע"ב) אלי אלי למה עזבתני. דהא אתפרש אילתא דשחרא, מנהירו דיממא. עד דהוו אזלי, נהיר יממא, ומטא עידן צלותא, אמר רבי אלעזר, נצלי צלותא וניזיל, יתבו וצלו. לבתר קמו ואזלו.

פתח ר' אלעזר ואמר (קהלת ח) יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים וגו' אמרתי שגם זה הבל. האי קרא (בראשית ט"ז ע"ב) אוקמוה ואתמר, אבל יש הבל, שלמה מלכא עבד ספרא דא, ואוקים ליה על שבעה הבלים, דעלמא קיימא עלייהו.

ואיגון שבעה עמודין סמכין דעלמא, לקבל שבעה רקיעים, ואלין איגון: וילווין. רקיע, שחקים זבול. מעווין. מכווין. ערבוו"ת. ולקבלייהו הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הפל הבל.

כמה דאיגון שבעה רקיעין, ואית אחרנין דדבקי בהו, ומתפשטי ונפקי מנייהו, הכי נמי אית הבלים אחרנין, דמתפשטי ונפקי מאלין, וכלהו אמר שלמה.

והכא רזא דחכמתא אית ביה. יש הבל, דנפקא מאיגון הבלים עלאין, דעלמא קיימא עלייהו, ודא נעשה על הארץ, ואתקיים בקיומיה, ואתתקף בתוקפיה בעובדי ארעא, ובסליקו דסלקא מארעא, ודא אתמנא על ארעא, וכל תוקפא וקיומא דיליה, באיגון נשמתין דצדיקיא, דאתלקיטו מארעא, כד איגון זכאין, עד לא סרחו, בעוד דיהבי ריחא טב, פגון חנוך, דכתיב ביה, (בראשית ה') ואיגנו

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

פי לקח אותו אלהים. ונטל ליה עד לא מטא זמניה, ואשתעשע ביה, וכן שאר זכאין דעלמא.

דתנינן, על תרין מלין, צדיקיא מסתלקי מעלמא עד לא ימטי זמניהו, חד, על חובי דרא, דכד אסגיא חייביא בעלמא, אינון זכאין דמשתכחי ביניהו, אתפסון בחוביהו, וחד כד אתגלי קמי קודשא בריך הוא דיסרחון לבתר, סליק לון מעלמא, עד לא מטא זמניהו, הך הוא דכתיב, (קהלת ח) אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, מטי עלייהו דינא דלעילא, כאילו עבדו חובין ועובדין דרשיעייא.

דהא זמנא חדא, שאיל רבי יוסי בן רבי יעקב, איש כפר אנו בזמנא דרבי עקיבא וחברוי אסתלקו מעלמא, ומיתו בהווא גוונא, לרבי מאיר, אמר ליה, וכי כתיב דא בכל אורייתא פלה, אמר ליה ולא, והא אמר שלמה, אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים. מטי עלייהו דינא מלעילא, כאילו עבדו חובין ועובדין דרשיעייא. ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים, יתבי בשקט ושלם בהאי עלמא, דינא לא מטא עלייהו, כאילו עבדו עובדין דצדיקייא.

אמאי, אי בגין דאתגלי קמי קודשא בריך הוא, דיתובון בתיובתא, או דיפוק מנייהו זרעא, דיהא קשוט בעלמא, כגון תרח דנפק מניה זרעא דקשוט, אברהם. אחז, דנפק מניה חזקיהו. ושאר חייבין דעלמא. ובגין כה, בסטרא דא, ובסטרא דא, הבל דקאמרן, נעשה ואתתקף על הארץ, כדקאמרן.

דבר אחר יש הבל אשר נעשה על הארץ, כדקאמרן דאתתקף (ואתתקף) על עלמא. במאי, בגין די ש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, מטאן לידייהו כאינון עובדין דחייביא, כגון בת עובדי עבודה זרה, או חד מאינון עובדין, דאינון ממעשה הרשעים, ואינון קיימי בקיומיהו, מדחילו דמאריהו, ולא בעאן לאסתאבא, כגון כמה זכאי קשוט דמטו לידייהו כעובדין אלין, ואינון גבורי כח, דעבדי רעותא דמאריהו, ולא חטאו. ועל דא, הבל נעשה על הארץ ואתתקף בתוקפיה.

ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים, מטי לידייהו חד מצוה, דאיהו עובדא דצדיקיא, וזכאן בה, ועבדין יתה. כגון לסטים מקפחא הוה משתכח בטורייא, בהדי אינון לסטים עובדי עבודה זרה, וכד הוה יודאי אעבר תמן, הוה משויב ליה, ונטיר ליה מנייהו, והוה קרי עליה רבי עקיבא, יש רשעים אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים.

דף יא ע"א

וכגון ההוא חייבא, דהוה (דף יא ע"א) בשבבותיה דרבי חייא, דליליא חד פגע בה בההיא אתתא דהות אזלת לבי בריתה. בעא למתקף בה, אמרה ליה, במטו מינך, אוקיר למרך, ולא תחטא גבאי. שבקה ולא חב בה. הוי אומר, ויש רשעים אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים אמרתי שגם זה הבל, כמה דאתתקף ההוא הבל, בהדי אינון צדיקיא, דמטו לידיהו עובדי דחייבא, ולא חטאן. אוף הכי, אתתקף בהדי אינון חייבא, דמטי לידיהו עובדי דאינון צדיקיא, ועבדי להו.

דתנינן עבד קודשא בריך הוא צדיקים ורשעים בעלמא. וכמה דאתיקר איהו בעלמא, בעובדי דצדיקיא, הכי נמי אתיקר איהו ברשיעיא, כד עבדי עובדא טבא בעלמא. כמה דאת אמר, (קהלת ג') את הכל עשה יפה בעתו. ווי לחייבא, כד עביד גרמיה רע, ואתתקף בחוביה, כמה דאת אמר, (ישעיה ג') אוי לרשע רע וגו'.

תו פתח ואמר, את הכל ראיתי בימי הבל וכו'. האי קרא אוף הכי אוקמוהו חבריא, אבל כד אתיהיב חכמה לשלמה, חמא פולא, בזמנא דשלטא סיהרא, יש צדיק דא עמודא דעלמא. אובד: כמה דאת אמר, (ישעיה ג') הצדיק אבד, בזמנא דגלותא בצדקו: בגין דהיא שכיבת לעפרא, צדק דא, כל זמנא דישראל בגלותא, איהי עמהון בגלותא, ובגין כן, (קהלת ז') צדיק אובד בצדקו. דהא לא מטאן לגביה אינון ברכאן עלאין.

ויש רשע מאריך ברעתו, דא סמאל, דאוריך שקט ושלוח לאדום, במאי ברעתו. בההיא רעה אתתיה, (נ"א אשה רעה אשת זנונים) (הושע א') נחש תקיפא, דהא לא מטא עליהו שקט ושלוח, אלא בגין דאתדבק בההיא נוקבא. כגוונא דא לשאר מלכוון, עד דקודשא בריך הוא יקים מעפרא, לההיא סוכת דוד הנופלת, דכתיב, (עמוס ז') אקים את סכת דוד הנפלת. (שמות ב') וילך איש מבית לוי. רבי יוסי פתח (שיר השירים ו') דודי ירד לגנו לערוגות הבושם וגו'. לגנו: דא כנסת ישראל, בגין דהיא ערוגת הבושם, דאיהי כלילא מפל סטרין (נ"א זני) בוסמין וריחין דעלמא דאתי. בשעתא דקודשא בריך הוא נחית לגנתא דא (נ"א דעדן) כל אינון נשמטהון דצדיקיא, מתעטרן תמן, כלהו יהבי ריחא, כמה דאת אמר וריח שמניך מפל בשמים, (נ"א וריח אפר כתפוחים) אלין אינון נשמטהון דצדיקיא, דאמר רבי יצחק, כל אינון נשמתינ דצדיקיא, דהו בהאי עלמא, וכל אינון נשמתינ, דזמינין לנחתא להאי עלמא, כלהו בגנתא (דא קיימין בגנתא) די בארעא, (כלהו) קיימין בדיוקנא וצירא דהו קיימין בהאי עלמא, וסתר ורזא

דא אתמסר לחכימי. רוחא דנחית לבני נשא, (תזריע מ”ה ע”ב) דאיהו מסטרא דנוקבא, מתגלפא תדיר בגלופא פהאי חותם. ציורא דגופא דבר נש בהאי עלמא, (ע”ג ע”ב) בליט לבר, ורוחא אתגליף לגו. כד אתפשט רוחא מן גופא, ההוא רוח בליט בגנתא דארעא, בציורא ודיוקנא דגופיה ממש דבהאי עלמא, בגין דהוה תדיר פחותם.

ועל דא אמרה איהי, (שיר השירים ח) שימני פחותם, מה חותם גליף בגלופא לגו, ואתצייר בציורא בליטא לבר. אוף הכי איהי רוחא, דהוה מסטרא דילה, פהאי גוונא ממש בהאי עלמא, גליף בגלופא לגו, וכד אתפשט מן גופא, ועאל בגנתא דארעא, אוירא דתמן בליט ההוא גלופא לאתציירא לבר, ואתצייר בציורא בליטא לבר, כגוונא דציורא דגופא בהאי עלמא (לעילא).

נשמתא, דאיהי מאילנא דחייא, אתצייר תמן לעילא, בההוא צורא דחיי, לאתענגא בנועם יי, כמה דאת אמר (תהלים כ”ז) לחזות בנועם יי ולבקר בהיכלו. וילך איש מבית לוי, (שמות י”ט ע”א, בראשית קע”ד ע”א, תזריע מ”ד) דא גבריאל, כמה דאת אמר (דניאל ט) והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון וגו’. מבית לוי: דא כנסת ישראל, דאתיא מסטרא דשמאלא. ויקח את בת לוי דא נשמתא.

דף י”א ע”ב

דתנינן, בשעתא דאתייליד גופא דצדיק, בהאי עלמא, (דף י”א ע”ב) קודשא בריך הוא קרי ליה לגבריאל, ונטיל ההיא נשמתא (דצדיק) די בגנתא, ונחתא לה להאי גופא דצדיקיא, דאתייליד בהאי עלמא, ואיהו אתפקד עלה ונטיר לה.

ואי תימא, ההוא מלאכא דאתמנא על רוחיהון דצדיקיא, לילה שמייה, ואת אמרת דאיהו גבריאל. הכי הוא ודאי, בגין דאתי מסטרא דשמאלא, וכל מאן דאתי מסטרא דשמאלא הכי אקרי.

וילך איש: דא עמרם. ויקח את בת לוי: דא יוכבד. ובת קול נחתת ואמרת ליה לאזדווגא בה, דהא קריב זמנא דפורקנא דישראל, על ידא דברא דאתייליד מבייהו.

וקודשא בריך הוא סייע ביה, דתנינן, שכנינתא שריא על ערסייהו ורעותא דלהון בדבקותא חדא, הוה בה בשכנינתא, ועל דא, לא אתעדי שכנינתא, מההוא ברא דאולידו לקיימא, דכתיב, (ויקרא י”א) והתקדשתם והייתם קדושים. בר נש דמקדש גרמיה מלרע, קודשא בריך הוא מקדש ליה לעילא, כמה דרעותא דלהון הוה בדבקותא דשכנינתא. הכי אתדבקא שכנינתא, בההוא עובדא ממש דעבדו.

אמר רבי יצחק, זכאין אינון צדיקיא דרעותא דלהון בדבקותא דקודשא בריך הוא תדיר, וכמה דאינון מתדבקין ביה תדיר, הכי נמי איהו אתדבק בהו, ולא שביק לון לעלמין. ווי לרשיעייא, דרעותא דלהון, ודבקותא דלהון, מתרחקא מניה. ולא די להו דמתרחקן מניה, אלא דמתדבקן בסטרא אחרא. תא חזי, עמרם דאתדבק ביה בקודשא בריך הוא. נפק מניה משה, דקודשא בריך הוא לא אעדי מניה לעלמין, ושכינתא אתדבכת בהדיה (בראשית כ"א ע"ב) תדיר, זכאה חולקיה. (שמות ב') ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא. מאי פי טוב הוא. אמר רבי חייא, דאתיליד מהול. בגין, דרזא דברית, טוב אקרי, דכתיב, (ישעיה ג') אמרו צדיק כי טוב.

רבי יוסי אמר, נהירו דשכינתא דנהיר ביה חמאת, דבשעתא דאתיליד אתמליא כל ביתא נהורא, דכתיב ותרא אותו כי טוב הוא, וכתיב (בראשית א') וירא אלהים את האור כי טוב. ועל דא כי טוב הוא כתיב, וכלא הוה.

ותצפנהו שלשה ירחים, ג' ירחים מאי קא מיירי. אמר ר' יהודה, רמז הוא דקא רמז, דלא אשתמודע משה בזהרא עלאה, עד ג' ירחים. דכתיב, (שמות י"ט) בחדש השלישי, דהא פדין אתיהיבת תורה על ידוי, ושכינתא אתגליא, ושריא עלוי לעיניהון דכלא, דכתיב, (שמות י"ט) ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יי. (שמות ב') ולא יכלה עוד הצפינו, דעד ההוא שעתא, לא אשתמודע מלוליה בקודשא בריך הוא, וכתיב משה ידבר והאלהים יענו בקול.

ותקח לו תבת גומא, רמז על הארון, דלוחות קיימא עאלין בגויה, תיבת גומא, ארון הברית איהו. ותחמרה בחמר ובזפת (דהיא תיבה דאיהו) דהא הארון הוה מחופה מלגו ומלבר. רבי יהודה אמר, דא היא אורייתא, דהחמירה קודשא בריך הוא במצות עשה ובמצות לא תעשה.

ותשם בה את הילד, אלו ישראל, כמה דאת אמר (הושע י"א) כי נער ישראל ואהבהו. ותשם בסוף דלא הו פקודי אורייתא חומרא למעבד, (ויקרא רפ"ו ע"א) עד סוף, דעאלו ישראל לארעא, לסוף ארבעין שנין. על שפת היאור: על מימרא דאינון דמורים אורייתא וחוקה לישראל. (נ"א רבי חזקיה אמרו הכי אוליפנא)

סדר הלימוד ליום יב כסלו [יום 71 בשנה]

דבר אחר וילך איש, דא קודשא בריך הוא, דכתיב, (שמות ט"ו) יי' איש מלחמה. מבית לוי, דא קודשא בריך הוא, אתר דחכמה עלאה, והוא נהר, מתחברן כחדא, ולא מתפרשין לעלמין. מבית לוי דאשרי לויתן (נ"א כל חידו) לחידו בעלמא, הדא הוא דכתיב, (תהלים ק"ד) לויתן זה יצרת לשחק בו. ויקח את בת לוי, דא קודשא בריך הוא, אתר דנהירו דסיהרא נהיר.

דף י"ב ע"א

ותהר האשה ותלד בן. האשה ודאי, כמה דאת אמר (בראשית ב') לזאת יקרא אשה. בקדמיתא בת לוי, והכי הוא ודאי, וכי בת לוי בקדמיתא, (דף י"ב ע"א) והשתא אשה. אלא הכי הוא ודאי, והכי אוליפנא, אתתא עד לא אזדווגת, אתקריאת בת פלוני, בתר דאזדווגת אתקריאת אשה. והכא, בת, ואשה, וכלה, חד דרגא איהו. (שמות ב') ותצפנהו (בראשית ל"א ע"ב) שלשה ירחים. אלן תלת ירחין, דדינא קשיא שריא בעלמא ומאי נינהו. תמוז, אב, טבת, (נ"א שבט) מאי משמע. דעד לא נחת משה לעלמא, שכיח הוה איהו לעילא, ועל דא אזדווגת ביה שכינתא, מיומא דאתיליד. מפאן אמר רבי שמעון, רוחיהון דצדיקיא, (ויחי ר"ב ע"ב) שכיחן אינון לעילא, עד לא יחתון לעלמא. (שמות ב') ולא (שלח ל"ח קע"ד ע"א) יכלה עוד הצפינו וגו'. מאי ותקח לו תבת גומא. דחפת ליה בסימנהא, למהוי נטיר מאינון נוני ימא, דשאטין בימא רבא, דכתיב, (תהלים ק"ד) שם רמש ואין מספר. והיא חפת ליה, למהוי נטיר מנייהו, בחפו (בסטרא דיובלא) (נ"א דטיסת רוכלא) (נ"א דטיס רובילא) יקרא, דתרין גוונין חוור ואוכם, ואנח ליה למשה בינייהו, דישתמודע עמהון, בגין דזמין לסלקא (בינייהו) זמנא אחרא, לקבלא אוריינתא. (שמות ב') ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור. דא איהי דאתיא מסטרא דשמאלא דדינא קשיא, כמה דאת אמר, לרחוץ על היאור, על היאור דייקא, ולא על הים.

ואי תימא, והא כתיב, (שמות י"ז) ומטף אשר הפית בו את היאור, ומשה לא מחא אלא ימא, וקרייה יאור. אלא יאור הוה דמחא אהרן על ידי דמשה, ושוייה קרא דאיהו עביד.

כהאי גוונא, (שמות ז') וימלא שבעת ימים אחרי הכות ה' את היאור. ואהרן הכהו. אלא על דאתא מסטרא דקודשא בריך הוא, קרייה קרא אחרי הכות ה', לבתר קרייה בשמא דמשה. ונערוותיה הולכות על יד היאור, אלן שאר משריין

דַּאֲתִיִּין מִסְטְרָא דָּא. (שמות ב') וּתְפַתַּח וּתְרַאֲהוּ אֶת הַיֶּלֶד. וּתְרַאֲהוּ וּתְרַא מִבְּעֵי לֵיה. מֵאִי וּתְרַאֲהוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֵית לָךְ מַלְּה בְּאוּרִיִּיתָא, דְּלִית בָּהּ רְזִין עַלְאִין וַיִּקְרִין. אֲלֵא הָכִי אוֹלִיפְנָא, רְשִׁימָא דְמַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיה, וְאִיהוּ רְשִׁימָא דְוַא'ו' ה"א. וּמִיד וּתְחַמּוּל עָלֵיו וְגו'. עַד כָּאן לְעֵילָא, מִכָּאן וּלְהֵלָאָה לְתַתָּא, בַּר מְהַאי קָרָא. (שמות ב') וּתְתַצַּב אַחֲתוּ מִרְחוּק וְגו'. וּתְתַצַּב אַחֲתוּ, אַחֲתוּ דִמְאָן. אַחֲתִיָּה, דִּהְהוּא דְקָרָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אַחֲתִי. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שיר השירים ה') פְּתַח־לִי אַחֲתִי רַעֲיָתִי. מִרְחוּק: כְּמָה דְאֵת אָמַר (ירמיה ל"א) מִרְחוּק ה' נִרְאָה לִי. (מאי) מִשְׁמַע, דְּאִינּוֹן זְכָאִין, עַד לָא נַחְתּוּ לְעֵלְמָא, אֲשַׁתְּמוּדְעָאן אִינּוֹן לְעֵילָא, לְגַבֵּי כְּלָא, וְכַל שְׁכַן מִשָּׁה. וּמִשְׁמַע נְמִי, דְנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא, אֲתַמְשְׁכוּ מֵאֲתַר עֵלְאָה, כְּמָה דְאוּקִימְנָא. וְרִזָּא דְמַלְּה אוֹלִיפְנָא, דְמִשְׁמַע, דָּאֵב וְאֵם אֵית לְנִשְׁמַתָּא, כְּמָה דְאֵית אָב וְאֵם לְגוּפָא בְּאַרְעָא, וּמִשְׁמַע, דְּבַכַּל סְטְרִין, בֵּין לְעֵילָא, בֵּין לְתַתָּא, מְדַכֵּר וְנוֹקְבָא אַתִּיִּין כְּלָא וּמִשְׁתַּכְחִי. וְהָא אוּקְמוּהּ רִזָּא, דְכְּתִיב, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה. הָאָרֶץ: דָּא כַּנְסַת יִשְׂרָאֵל. נֶפֶשׁ חַיָּה: (ויקרא ל"ט ע"ב) נֶפֶשׁ דְּאָדָם קַדְמָאָה עֵלְאָה, כְּמָה דְאֵתְמַר. אֵתָא רַבִּי אָבָא וּנְשֻׁקִיה. אָמַר וְדַאי שְׁפִיר קְאָמְרַת, וְהָכִי הוּא וְדַאי זְכָאָה חוּלְקִיָּה דְמִשָּׁה נְבִיאָה מְהִימְנָא, עַל כָּל שְׂאָר נְבִיאֵי עֵלְמָא. (ע"כ) (סתי תורה) דְּבַר אַחַר וּתְתַצַּב אַחֲתוּ דָּא הִיא חֲכָמָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (משלי ז') אָמּוֹר לְחֲכָמָה אַחֲתִי אֵת. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מַעוּלָם לָא אֲתַעֲדִיאַת (נ"א אתער) גִּזְרַת דִּינָא מַעֲלָמָא, דִּהָא בְּכַל שַׁעְתָּא דִּהוּוּ יִשְׂרָאֵל חֲטָאן, הוּוּ דִינָא מְקַטְרָגָא עֲמַהוֹן, וְכַדִּין, וּתְתַצַּב אַחֲתוּ מִרְחוּק. (ד"א מרחוק) כְּמָה דְאֵת אָמַר מִרְחוּק ה' נִרְאָה לִי. (ע"כ)

דף י"ב ע"ב

וּתְרַד בַּת פְּרַעָה לְרַחוּץ עַל הַיָּאוֹר. בְּשַׁעְתָּא דִּהוּוּ פְּסָקֵי יִשְׂרָאֵל מְאוּרִיִּיתָא, מִיַּד וּתְרַד בַּת פְּרַעָה לְרַחוּץ עַל הַיָּאוֹר. הוּוּ נַחְתַּת מִדַּת הַדִּין, (דף י"ב ע"ב) לְאִסְתַּחָּא מִדְמָא דִּישְׂרָאֵל, עַל עֵלְבוּנָה דְאוּרִיִּיתָא. וְנַעֲרוּתִיהּ הוּלְכוֹת עַל יַד הַיָּאוֹר, אֲלִין אוּמִיא, דְּאִינּוֹן אוֹלִין וְרַדְפִין אַבְתְּרִיָּהוּ, עַל יַד הַיָּאוֹר, עַל סַבַּת עֵלְבוּנָה דְאוּרִיִּיתָא, וְאִינּוֹן דְמוֹרִים (נ"א דמיכין) בָּהּ, דְרַפּוּ יְדִיָּהוּ מִינָהּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל מַלְּיָן דְעֵלְמָא, תְּלִיִּין בַּתְּשׁוּבָה, וּבְצִלוֹתָא דְצִלֵּי בַר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא, וְכַל שְׁכַן, מֵאֵן דְאוּשִׁיד דְמַעֲיָן בְּצִלוֹתִיהּ, דְלִית לָךְ תְּרַעָא, דְלָא עֵאלִין אִינּוֹן דְמַעֲיָן. מַה כְּתִיב וּתְפַתַּח וּתְרַאֲהוּ אֶת הַיֶּלֶד. וּתְפַתַּח, דָּא שְׁכִינְתָּא, דְקִיָּימָא עֲלִיָּהוּ דִישְׂרָאֵל, כְּאִימָא עַל בְּנִין, וְהִיא פְּתַחַת תְּדִיר בְּזַכוּתִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

פִּיּוֹן שְׁפַתְחָה, וּתְרַאֲהוּ אֶת הַיֶּלֶד, (ירמיה ל"א) יֵלֵד שְׁעֵשׂוּעִים. דְּאִינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּמִתְחַטָּאן קָמִי מַלְכֵיהוֹן (נ"א מאביהוֹן) בְּכֻלָּא, וּמִיַּד דְּמִתְחַנְנָן קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִדְרִי בְּתִשׁוּבָה, וּבְכָאן קָמִיָּה, כְּבָרָא דְּבָכִי קָמִי אָבוּי, מַה פְּתִיב, וְהִנֵּה נֶעַר בּוֹכָה. פִּיּוֹן דְּבָכִי, אֲתַעְדּוּ (ס"א מתתברִי) כָּל גְּזָרִין בִּישִׁין דְּעֵלְמָא, מַה פְּתִיב וּתְחַמּוּל עֲלִיו, אֲתַעַר עֲלוּי בְּרַחֲמִים, וּמְרַחֵם לִיה.

וּתְאֵמַר מִיֶּלְדֵי הָעֵבְרִים זֶה, דְּאִינּוֹן רַפִּי לְבָא, וְלֹא מִיֶּלְדֵי הָעֵבֻדֹת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, דְּאִינּוֹן קָשִׁי קֹדֶל, וּקָשִׁי לְבָא. מִיֶּלְדֵי הָעֵבְרִים רַפִּי לְבָא מֵאַבְהֵן וּמֵאַמְהֵן לְאַתְבָּא קָמִי מְאַרְיָהוֹן. וּתְקַרָּא אֶת אִם הַיֶּלֶד. שְׁהִיתָה בּוֹכָה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ירמיה ל"א) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי (ח' ע"א) בְּכִי תִמְרוּרִים רַחֵל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהּ וְגו', הוּא בּוֹכָה וְאִם הַיֶּלֶד הִיא בּוֹכָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לְזַמְנָא דְּאֵתִי מַה פְּתִיב, (ירמיה ל"א) בְּבָכִי יְבוֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים וְגו'. מַהוּ בְּבָכִי יְבוֹאוּ. בּוֹכוֹת בְּכִי דְאִם הַיֶּלֶד, שְׁהִיא רַחֵל, יְבוֹאוּ וְיִתְפַּנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, פּוֹרְקָנָא דִּישְׂרָאֵל לֹא תִלְיָא אֲלָא בְּבָכִי, כַּד יִשְׁתַּלְמּוּן וְיִכְלוּן, בְּכִי דְמַעוֹת דְּבָכָה עֲשׂוּ קָמִי אָבוּי, דְכְּתִיב, (בראשית כ"ז) וַיִּשָּׂא עֵשׂו קוֹלוֹ וַיִּבְדֵּךְ. (אמר רבי יוסי אותו בכי דבכה עשו) וְאִינּוֹן דְּמַעִין, אֲחִיתוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתֵיהּ. פִּיּוֹן דְּיִכְלוּן אִינּוֹן דְּמַעִין בְּבָכִיָּה דִּישְׂרָאֵל, יִפְקוּן מְגְלוּתֵיהּ, הֲדָא הוּא (ירמיה ל"א) דְכְּתִיב בְּבָכִי יְבוֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילִים. (שמות ב') וַיִּפֶן כַּה וְכַה. חָמָא בְּאַלְיִן נ' אֲתוּוֹן, דְּמִיַּחְדִּין לִיהּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹמָא, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל פְּעַמִּים, דְּאֵית בְּהוֹן כ"ה כ"ה תְּרִי זְמַנִּי, וְלֹא חָמָא בֵּיהּ. וַיִּפֶן כַּה וְכַה וְגו'. כַּה וְכַה, אָמַר רַבִּי אַבְא, כַּה חָמָא, אִי הוּוּ בֵּיהּ עוֹבְדִין דְכִשְׁרוֹן. וְכַה אִי זְמִין לְנַפְקָא מִנִּיהּ בְּרָא מְעַלְיָא, מִיַּד וַיֵּרָא פִּי אִין אִישׁ. חָמָא בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, דְּלֹא זְמִין לְנַפְקָא מִנִּיהּ בְּרָא מְעַלְיָא.

דְּאָמַר רַבִּי אַבְא, כַּמָּה חֲיִיבִין אִינּוֹן בְּעֵלְמָא, דְּמַפְקִי בְּנֵי מְעַלְיָא, יִתִּיר מְאִינּוֹן זְכָאִין. וְהֵהוּא בְּרָא מְעַלְיָא דְנַפְקָא מִן חֲיִיבָא, אִיהוּ מְעַלְיָא יִתִּיר, לְמַהוּי טְהוֹר מְטָמָא. נְהוּרָא מְגוּ חֲשׂוּכָא. חֲכָמְתָא מְגוּ טְפִשׁוּתָא. וְדָא אִיהוּ מְעַלְיָא מְכָלָא.

וַיֵּרָא. וַיֵּרָא דְהָכָא, כְּלָא בְּרוּחַ קוּדְשָׁא אֲסַתְכַל וְחָמָא, וּבְגִין כַּד אֲסַתְכַל בֵּיהּ וְקִטְל לִיהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סַבֵּב כְּלָא, לְמַהֲדָ לְהֵהוּא בִּירָא, כַּמָּה דְאִזֵּל יַעֲקֹב לְגַבֵּי הַהוּא בִּירָא, דְכְּתִיב, (שמות ב') וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר. בִּיעֲקֹב פְּתִיב, (בראשית כ"ט) וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר. בְּמִשָּׁה פְּתִיב, וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר. בְּגִין דְּמִשָּׁה וַיַּעֲקֹב, אִף עַל גַּב דְּבִדְרָגָא חֲדָא הוּוּ, אֲסַתְלַק מִשָּׁה בְּהֵאִי יִתִּיר מִנִּיהּ.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הוּוּ אוֹזְלֵי בְּאוּרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵהוּא בְּאֵר דְּחָמָא יַעֲקֹב, וְחָמָא מִשָּׁה, אִי דָא הוּוּ הֵהוּא בִּירָא, דְּחָפַר אַבְרָהָם וַיִּצְחָק. אָמַר לִיהּ לָאו. אֲלָא,

בשעתא דאתברי עלמא, אתברי האי בירא. ובערב שבת בין השמשות, אתברי פומא דיליה, והאי איהו באר דחמו יעקב ומשה.

מתניתין. אינון דרדפי קשוט, אינון דתבעי רזא דמהימנותא. אינון דאתדבקו בקשורא מהימנא. אינון דיידעין אורחוי דמלכא עלאה. קריבו שמעו.

דף י"ג ע"א

כד סליקו תרין, ונפקו לקדמות חד, מקבלין ליה בין תרין דרועין. תרין נחתי לתלתא (נ"א לתתא) תרין אינון, חד מינייהו חקלא דתפוחין קדישין איהו מהאי בירא יתבי (תרין יתבי) מותבא דנביאי (ס"א בנוי) ינקין בהו. חד בינייהו, חבורא איהו דכלא, איהו נטיל מכלא (דף י"ג ע"א) תהוא בירא קדישא, קאים תחותיהו, חקלא דתפוחין קדישין איהו מהאי בירא אתשקין עדרייא, דרעי משה במדברא, מהאי בירא אתשקין עדרייא דבריר יעקב כד בריר לון לגו חולקיה כל אינון רתיכון, כל אינון מארי דגדפין. תלת קיימין רביעין על האי בירא. האי בירא מנייהו אתמלי. אדנ"י אתקרי, על דא כתיב, (דברים ג') אדנ"י יי' אתה החלות וגו'. וכתיב (דניאל ט') והאר פניך על מקדשך השמים למען אדנ"י, אדון כל הארץ, הדא הוא דכתיב, (יהושע ג') הנה ארון הברית אדון כל הארץ. ביה גניזו חד מקורא קדישא, דנביע ביה תדיר, ואמלי ליה, יי' צבאות אקרי. בריך הוא לעלם ולעלמי עלמין. (ע"כ)

ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה ותדלנה וגו'. אמר רבי יהודה, אי בירא דא, איהו בירא דיעקב, הא כתיב ביה, (בראשית כ"ט) ונאספו שמה כל העדרים וגללו וגו'. והכא בנות יתרו לא אצטריכו להאי. אלא ותבאנה ותדלנה בלא טורח אחרא.

אמר רבי תייא, יעקב אעדי לה מן בירא, דהא כתיב, כד מתפנשי תמן כל עדרייא, והשיבו את האבן. וביעקב, לא כתיב וישב את האבן, דהא לא אצטריך לבתר כן, דהא בקדמיתא מיא לא הוו סלקין, כיון דאתא יעקב, סליקו מיא לגביה, (ומשה אוף הכי סליקו מיא לגביה) וההוא אבנא, לא הוה על פום בירא, ובגין כן ותבאנה ותדלנה.

ר' אלעזר ור' אבא הוו אזלי מטבריא לצפרי. עד דהוו אזלי, פגע בהו חד יודאי, אתחבר בהדיהו, אמר רבי אלעזר, כל חד לימא מלה דאורייתא.

פתח איהו ואמר, (יחזקאל ל"ז) ויאמר אלי הנבא בן אדם הנבא אל הרוח ואמרת אל הרוח וגו'. מהאי קרא ידענא, אתר דהרוח נפקא מניה, וכי יכיל הוה יחזקאל לנבאה על הרוח, והא כתיב (קהלתח) אין אדם שליט ברוח לכלוא את הרוח.

אָלָא, בַּר נֶשׁ לָא יְכִיל לְשַׁלְטָא בְרוּחַ, אָבַל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אִיהוּ שְׁלִיט
בְּכָלָא, וְעַל מִימְרֵיהּ הָוּה מִתְנַבֵּי יְחֻזְקָאֵל. וְתוּ דְהָא רוּחַ הָוּה בְּגוּפָא בְּהַאי עֲלָמָא,
וּבְגִין כִּךְ אֲתַנְבִּי עֲלֵיהּ, (בראשית ק"ל, ע"א במדרש הנעלם) מְאַרְבַּע רוּחוֹת בּוֹאֵי הַרוּחַ,
מִהֵהוּא אַתְר דְּאַתְחָם בְּסַמְכוּי בְּאַרְבַּע סְטְרִין דְּעֲלָמָא.

דְּלִיג תְּהוּא יוּדָאי קָמִיָּה, אָמַר לֵיהּ רַבִּי אֲלֵעֶזֶר, מָאִי חָמִית. אָמַר מְלָה חָמִינָא.
אָמַר לֵיהּ מָאִי הִיא. אָמַר לֵיהּ רוּחַ בְּנֵי אָדָם, אִי אֲתַלְבֵּשׁ בְּגַן עֵדֵן בְּלְבוּשָׁא
דְּדִיּוּקְנָא בְּגוּפָא דְהַאי עֲלָמָא, הָוּה לֵיהּ לְמַכְתָּב, כַּה אָמַר ה' מִגַּן עֵדֵן בּוֹאֵי הַרוּחַ,
מִהוּ מְאַרְבַּע רוּחוֹת.

אָמַר לֵיהּ, רוּחָא לָא נַחְתָּא לְהַאי עֲלָמָא, עַד דְּסַלְקָא מִגְּנַתָּא דְאַרְעָא, לְגו
כּוּרְסִיָּא, דְּקִיָּמָא (שמות ט"ו ע"ב) עַל אַרְבַּע סַמְכִין. כִּיּוֹן דְּסַלְקָא תַּמּוֹן, אֲסַתְּאַבָּא
מִגּוּ הַהוּא כּוּרְסִיָּא דְמַלְכָּא, וְנַחְתָּא לְהַאי עֲלָמָא, גּוּפָא אֲתַנְטִיל מְאַרְבַּע סְטְרֵי
עֲלָמָא, רוּחַ אוּף הֵכִי אֲתַנְטִיל מְאַרְבַּע סְטְרֵי דְכוּרְסִיָּא, דְּמַתְתַּקְנָא עֲלֵיהּוּ.

אָמַר לֵיהּ הַהוּא בַּר נֶשׁ, דְּלִיגָא דְקָא דְלִיגָנָא קָמִיָּכוּ, מְלָה חָמִינָא מִהַאי סְטְרָא.
בְּגִין דִּיּוּמָא חָדָא הוּינָא אֲזִיל בְּמַדְבְּרָא, וְחָמִינָא אִילָנָא חַד דְּמַרְגַּג לְמַחֲזִי, וְחַד
מְעַרְתָּא תַּחוּתֵיהּ, קְרִיבָנָא גְבִיָּה וְחָמִינָא הֵהִיא מְעַרְתָּא, דְּסַלְקָא רִיחִין מִכָּל זִינֵי
רִיחִין דְּעֲלָמָא. אֲתַתְקַפְנָא בְּגַרְמָאֵי וְאֵעִילָנָא בְּהֵהִיא מְעַרְתָּא, וְנַחְתִּינָא בְּדַרְגִין
יְדִיעֵן בְּגוּ דְּוִכְתָּא חָדָא, דְּהוּוּ בֵּיהּ אֲלָנִין סְגִיָּאִין וְרִיחִין וּבּוֹסְמִין, דְּלָא יְכִילָנָא
לְמַסְבַּל.

וְתַמּוֹן חָמִינָא חַד בַּר נֶשׁ, וְשַׂרְבִּיטָא חַד בִּידֵיהּ. וְהוּוּ קָאִים בְּחַד פְּתַחָא, כִּיּוֹן
דְּחָמָא לֵי, תְּוּה וְקַם לְגַבְּאֵי. אָמַר לֵי, מָה אַתְּ הָכָא, וּמָאן אַתְּ, אָנָּא דְחִילָנָא סְגִיָּא,
אַמִּינָא לֵיהּ, מְאַרֵי, מִן חֲבַרְיָא אָנָּא, כִּךְ וְכַךְ חָמִינָא בְּמַדְבְּרָא, וְעֵאלָנָא בְּהַאי
מְעַרְתָּא, וְנַחְתִּינָא הָכָא.

דף י"ג ע"ב

אָמַר לֵי, הוּאִיל וּמִן חֲבַרְיָא אָנְתָּ, טוּל הַאי קִיטְרָא דְכַתְבָּא, וְהֵב לֵיהּ לְחֲבַרְיָא,
אִינּוּן דִּידְעִין רִזִין דְּרוּחִיהוֹן דְּצַדִּיקָא (דף י"ג ע"ב) בְּטַשׁ בִּי בְּהַהוּא שַׂרְבִּיטָא,
וְדַמִּיכְנָא. אֲדַהֲכִי, חָמִינָא כְּמָה חִילִין וּמְשִׁירִין גּוּ שִׁינְתָּא, דְּהוּוּ אֲתִיִין בְּאוּרְחָא,
לְהַהוּא דּוּכְתָּא. וְהַהוּא גְבַרָא בְּטַשׁ בְּהַהוּא שַׂרְבִּיטָא, וְאָמַר בְּאוּרְחָא דְאִילָנֵי זִילוּ.
אֲדַהֲכִי דְהוּוּ אֲזִילִי, פְּרַחֵי בְּאוּרָא וְסַלְקִי, וְלֹא יְדַעְנָא לָאן אַתְּר. וְשִׁמְעָנָא קְלִין
דְּמְשִׁירִין סְגִיָּאִין, וְלֹא יְדַעְנָא מָאן (ס"א לאן אתר) אִיהוּ. אֲתַעְרָנָא, וְלֹא חָמִינָא
מִידֵי, וְדַחִילָנָא בְּהַהוּא אַתְּר.

אדהכי, חמינא להווא בר נש, אמר לי, חמית מידי, אמינא ליה, חמינא גו שינתא כך וכך. אמר, בהווא ארחא אזלי רוחיהון דצדיקיא, גו גנתא דעדן לאעלא תמן. ומה דשמעת מנייהו, הוא, דקיימי בגנתא בדיוקנא דהאי עלמא וחדאן ברוחיהון דצדיקיא דעאלין תמן.

וכמה דגופא אתבני בהאי עלמא, מקטורא דארבע יסודי, ואתצייר בהאי עלמא. אוף הכי רוחא, אתצייר בגינתא, מקטורא דארבע רוחין דקיימא בגנתא, ויהווא רוחא, אתלבשא תמן, ומתצירת מנייהו, בצירא דדיוקנא דגופא, דאתצייר בהאי עלמא. ואלמלא אינון ארבע רוחין, דאינון אוירין דגנתא, רוחא לא מתציירא בצירא כלל, ולא אתלבשא בהו.

אינון ד' רוחין, קטירין אלין באלין פחדא, ויהווא רוח אתצייר ואתלבש בהו, כגוונא דגופא אתצייר בקטורי, דד' יסודי עלמא. ובגין כך, מארבע רוחות בואי הרוח, מאינון ארבע רוחין דגן עדן, דאתלבשא ואתצירת בהו, והשתא טול האי קיטרא דכתבא וזיל לארחך, והב ליה לחברייא.

אתא רבי אלעזר, ואינון חברייא, ונשקוהו ברישיה, אמר רבי אלעזר, בריך רחמנא, דשדרך הכא, דודאי דא הוא בריא דמלה, וקודשא בריך הוא אזמין לפומי האי קרא. ירב לון ההוא קיטרא דכתבא, פיון דנטל ליה רבי אלעזר, ופתח ליה, נפק אפותא דאשא, ואסחר ליה, חמא ביה מה דחמא, ופרח מן ידוי.

בכה ר' אלעזר, ואמר מאן יכיל לקיימא בגנויאי דמלפא, (תהלים ט"ז) ה' מי יגור באהלך מי ישכון בהר קדשך. זכאה האי אורחא, וההיא שעתא דאערענא כך. ומההוא יומא הוה חדי רבי אלעזר, ולא אמר כלום לחברייא, עד דהו אזלי, פגעו בחד בירא דמיא, קיימו עליה, ושתו מן מיא.

אמר רבי אלעזר, זכאה חולקיהון דצדיקיא, יעקב ערק מקמי אחוי, ואזדמן ליה בירא, פיון דבירא חמא ליה, מיא אשתמודעו למאריהון, וסלקין לגביה, וחדו בהדיה, ותמן אזדווגת ליה בת זוגיה. משה ערק מקמי פרעה, ואזדמן ליה ההוא בירא, ומיין חמו ליה, ואשתמודעו למאריהון, וסלקו לגביה, ותמן אזדווגת ליה בת זוגיה.

מה בין משה ליעקב, יעקב כתיב ביה, (בראשית כ"ט) ויהי כאשר ראה יעקב את רחל וגו'. ויגש יעקב ויגל את האבן וגו'. משה מה כתיב ביה, ויבואו הרועים ויגרשום ויקם משה וישיען וגו'. בודאי ידע הוה משה, פיון דחמא מיא דסלקין לגביה, דתמן תזדמן ליה בת זוגיה. ותו, דהא רוח קודשא, לא אתעדי מניה לעלמין וביה הוה ידע, דצפורה תהוי בת זוגיה. אמר משה, ודאי יעקב אתא

לְהֵכָא, וּמֵיָא סְלִיקוּ לְגַבִּיהַ, אֲזַדְמֵן לִיה בַּר נָשׁ דְּאֶכְנִישׁ לִיה לְבֵיתֶיהָ, וַיְהֵב לִיה כָּל מַה דְּאַצְטְרִיד. אָנָּא אוּף הַכִּי.

אָמַר הָהוּא בַּר נָשׁ, הַכִּי אוּלִּיפְנָא, דִּיתְרוּ כּוּמַר לְפוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת הָוָה. כִּיּוֹן דְּחֻמָּא דְּפוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת לִית בְּהַ מְמִשּׁוֹ. אַתְפָּרֵשׁ מְפוּלְחָנָא דִּילֵהָ. קָמוּ עֲמָא וּנְדוּהוּ. כִּיּוֹן דְּחֻמּוֹ בְּנִתִּיהָ, הָוּוּ מְתַרְכָּן לֹוֹן, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא אֵינּוּן הָוּוּ רְעָאן עֲאֲנִיָּה. כִּיּוֹן דְּחֻמָּא מִשֶּׁה בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, דְּעַל מְלָה דְּפוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת הָוּוּ עֲבָדִי, מִיָּד וַיִּקָּם מִשֶּׁה וַיִּשְׁעֵן וַיִּשָּׁק אֶת צֵאֲנָם. וְאַתְעֵבִיד קִנְאָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא בְּכֻלָּא.

דף י"ד ע"א

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַנְתְּ לְגַבְוֹ, וְלֹא יִדְעָנָא (דף י"ד ע"א) שְׁמַךְ. אָמַר, אָנָּא יוֹעֲזָר בֶּן יַעֲקֹב. אַתּוּ חֲבֵרִיָּא וּנְשִׁקוּהוּ, אָמְרוּ, וּמַה אַנְתְּ לְגַבְוֹ, וְלֹא הוִינָן יִדְעִין בְּךָ. אֲזֻלוּ כַּחֲדָא כָּל הָהוּא יוּמָא לְיוּמָא אַחְרָא אֲזַפּוּהוּ תְּלַת מֵיְלִין, וְאֲזִיל לְאוּרְחִיָּה. (שמות ב') וְתֵאמְרוּן אִישׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ. רַבִּי חֵיָּא אָמַר, הָא אוּקְמוּהָ חֲבֵרִיָּא, דְּנִצְנִצָּא בְּהוּ רוּחַ קוּדְשָׁא, וְאָמְרוּ, וְלֹא יִדְעוּ מַה אָמְרוּ. לְבַר נָשׁ, דְּהָוָה יִתִּיב בְּמַדְבְּרָא, וְהָוּוּ יוּמִין דְּלֹא אָכַל בְּשָׂרָא. יוּמָא חַד אַתָּא דּוּבָא לְנִטְלָא חַד אֵימְרָא, עָרַק אֵימְרָא, וְדוּבָא אֲבַתְרִיָּה, עַד דְּמָטוּ לְגַבִּי הָהוּא בַּר נָשׁ לְמַדְבְּרָא, חֻמָּא אֵימְרָא, וְאַתְקִיף בֵּיה וּשְׁחִטִּיה וְאָכַל בְּשָׂרָא.

דְּבַר אַחַר (שמות א') וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (שיר השירים א') שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאווָה וְגו', שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאווָה, דָּא כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל, דְּהִיא שְׁחֹרָה מִן גְּלוּתָא, וְנֹאווָה, דְּהִיא נֹאווָה בְּאוּרִיָּתָא, וּבְפִקּוּדִין, וּבְעוּבְדִין דְּכִשְׁרוֹן. בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם, דְּעַל דָּא, זַכָּאִין לְיִרְתָּאָה יְרוּשָׁלַם דְּלַעִילָא. כְּאַהֲלֵי קְנֵר, אַף עַל גַּב דְּהִיא קוּדְרַת בְּגְלוּתָא, בְּעוּבְדִין הִיא פִּרְיעוֹת שְׁלֵמָה, פִּרְיעוֹת, דְּמִלְכָּא דְּשְׁלָמָא כְּלָא דִּילֵיהָ.

סדר הלימוד ליום יג כסלו [יום 72 בשנה]

רבי חייא רבא, הוה אזיל לגבי מאריהון דמתניתא, למילף מנייהו. אזל לגבי רבי שמעון בן יוחאי, וחמא פרגוד חד, דהוה פסיק בביתא. תוה רבי חייא, אמר, אשמע מלה מפומיה מהכא.

שמע דהוה אמר, (שיר השירים ח') ברח דודי ודמה לה לצבי או לעופר האילים. כל כסופא דכסיפו ישראל מקודשא בריך הוא, דאמר רבי שמעון, תאותם של ישראל, שיהיה הקדוש ברוך הוא לא הולך ולא מתרחק, אלא בורח כצבי או כעופר האילים.

מאי טעמא, אמר רבי שמעון, אין חיה בעולם עושה כמו הצבי או כעופר האילים, בזמן שהוא בורח הולך מעט מעט, ומחזיר את ראשו למקום שיצא ממנו, ולעולם תמיד הוא מחזיר את ראשו לאחוריו. כך אמרו ישראל, רבונו של עולם, אם אנו גורמים שתסתלק מבינינו, יהי רצון, שתברח כמו הצבי או כמו עופר האילים, שהוא בורח ומחזיר את ראשו למקום שהגית, הדא הוא דכתיב, (ויקרא כ"ו) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם. דבר אחר, הצבי כשהוא ישן, הוא ישן בעין אחת, והאחרת הוא נעור, כך אמרו ישראל לקודשא בריך הוא, עשה כמו הצבי, שהנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל.

שמע רבי חייא ואמר, אי עלאין (פסקין) עסקין בביתא, ואנא יתיב אבראי, בכה. שמע רבי שמעון ואמר, ודאי שכינתא לברא, מאן יפוק. אמר רבי אלעזר בריה. אי אנא קלינא, (כחולא) לא קלינא דהא שכינתא ברא מנא, ליעול שכינתא, ותיהוי אשתא שלימתא. שמע קלא דאמר, עד לא סמכין אסתמכו, ותרעין לא אתתקנו, ומזוטרי (נ"א ומזוטרי) דבוסמיא דעדן דכען הוא, לא נפק ר' אלעזר.

יתיב רבי חייא, בכה ואתגנח, פתח ואמר, (שיר השירים ב') טוב דמה לה דודי לצבי או לעופר האילים. אתפתח תרעא דפרגודא, לא עייל רבי חייא, זקיף רבי שמעון עינוי ואמר, שמע מינה אתיהיב רשותא למאן דאיהו אבראי ואנן לגו. קם רבי שמעון, אזל אשא מדוכתיה, עד דוכתא דרבי חייא, אמר רבי שמעון, קוזטיפא דנהורא דקליטרא (ס"א דקלדיטא) לבר, ואנא הכא לגו, אתאלם פומיה דרבי חייא.

בִּיּוֹן דְּעָאֵל לְגוּ, מֵאִיךְ עֵינּוּי, וְלֹא זָקִיף רִישִׁיהּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ, קוּם אַעֲבֹר יַדְךָ אֶפּוּמִיָּה, דְּלֹא יַדַּע בְּהֵאִי, דְּלֹא רָגִיל בֵּיהּ. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר, אַעֲבֹר יְדֵיהּ אֶפּוּמִיָּה דְרַבִּי חֲזִיָּא, פִּתַּח פּוּמִיָּה רַבִּי חֲזִיָּא, וְאָמַר, חָמָא עֵינָא מַה דְּלֹא חֲמִינָא, אֲזִדְקָף דְּלֹא חֲשִׁיבְנָא, טַב לְמִימַת בְּאִשָּׁא דְדַהֲבָא טַבָּא דְלִיק.

דף י"ד ע"ב

בְּאַתְרַּ דְּשִׁבְיָבִין זִרְקִין לְכָל עֵיבֵר, וְכָל שְׁבִיבָא וְשִׁבְיָא, סְלִיק לְתַלְתַּל מָאָה (דף י"ד ע"ב) וְשִׁבְעִין רְתִיכִין. וְכָל רְתִיכָא, אַתְפָּרֵשׁ לְאַלְפִין, וְרַבּוּא רַבּוּן, עַד דְּמָטוּ לְעַתִּיק יוּמִין, דִּיתִיב עַל כְּרִסְיָא, וְכִרְסִיָּא מִזְדַּעְזַעָא מִגְּנִיהּ, לְמֵאתָן וְשִׁתִּין עַלְמִין.

עַד דְּמָטָא לְאַתְרַּ עֲדוּנָא דְצַדִּיקִיָּא, עַד דְּאַשְׁתַּמַּע בְּכָל רְקִיעִין, וְכָל עַלְאִין וְתַתְאִין, וְכִלְהוּ בְּזַמְנָא חֲדָא, תְּוֹוְהִין וְאָמְרִין, הֲדִין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, דְהוּהוּ מְרַעִישׁ כְּלָא, מֵאֵן יָכִיל לְמִיקָם קָמִיָּה. דִּין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, דְּבִשְׁעַתָּא דְּפִתַּח פּוּמִיָּה לְמַשְׁרֵי לְמַלְעֵי בְּאוּרִיָּתָא, צִיִּיתִין לְקַלְיָהּ, כָּל כְּרִסּוֹן וְכָל רְקִיעִין וְכָל רְתִיכִין, וְכָל אֵינּוֹן דְּמִשְׁבְּחֵי לְמַרְיָהוֹן.

לִית דְּפִתְחִין וְלִית דְּמַסִּיָּמִין, כְּלָהוּ מִשְׁתַּכְּחִין, עַד לָא אֲשְׁתַּמַּע (נ"א דלשתמע) בְּכָל רְקִיעֵיָא דְלַעֲיָלָא וְתַתָּא, פְּטָרָא. כַּד מַסִּיָּים רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמַלְעֵי בְּאוּרִיָּתָא, מֵאֵן חָמֵי שִׁרִין, מֵאֵן חָמֵי חֲדוּתָא, דְּמִשְׁבְּחִין לְמַרְיָהוֹן, מֵאֵן חָמֵי קָלִין דְּאֲזֻלִין בְּכִלְהוּ רְקִיעִין. אַתִּיָּין כְּלָהוּ בְּגִינֵיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכַרְעִין וְסַגְדִין קָמֵי דְמַרְיָהוֹן, סְלָקִין רִיחִין דְּבוּסְמִין דְּעַדוֹן, עַד עַתִּיק יוּמִין, וְכָל הָאֵי בְּגִינֵיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן.

פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוּמִיָּה וְאָמַר, שִׁית דְּרַגִין נַחְתוּ עִמִּיהּ דִּיעֻקֵּב לְמַצְרִים וְכָל חַד וְחַד עֲשֶׂרָה אֶלְפֵי רַבּוּא. וְלִקְבְּלֵיהוֹן שִׁית דְּרַגִין לְיִשְׂרָאֵל. וְלִקְבְּלֵיהוֹן (ר"ו ע"א) שִׁית דְּרַגִין לְכִרְסִיָּא דְלַעֲיָלָא. וְלִקְבְּלֵיהוֹן שִׁית דְּרַגִין לְכִרְסִיָּא דְלַתְתָּא. דְכַתִּיב, (מלכים א, י) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִסֵּא. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (יחזקאל ט"ו) רַבְּבָה כְּצֻמַּח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךְ וְגו', הֲרֵי שִׁית. וְלִקְבְּלֵיהוֹן כְּתִיב, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ וְגו'.

תָּא חֲזִי, כָּל חַד וְחַד סְלִיק לְעֲשֶׂרָה, וְהוּוּ שְׁתִין, וְאֵינּוֹן שְׁתִין גְּבַרִין דְּבִסְחַרְנֵי שְׁכִינְתָּא, וְאֵינּוֹן שְׁתִין רַבְּבָן, דְּנַפְקוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּתָא, וְדַעְאֵלוּ עִם יַעֲקֹב בְּגְלוּתָא.

אָמַר לִיהּ ר' חֲזִיָּא, וְהָא הוּוּ (ס"א חמינן) שְׁבַעָה, וְסְלָקִין לְשִׁבְעִין, אָמַר לִיהּ ר' שְׁמַעוֹן, שְׁבַעִין לָאוּ מֵהֲכָא, וְאֵי סְלָקָא דַּעְתָּךְ שְׁבַעָה, הָא כְּתִיב (שמות כ"ה) וְשִׁשָּׁה

קנים יוצאים מצדיה שלשה קני מנורה וגו'. וקנה האחד האמצעי לאו בחשבנא, דכתיב, (במדבר ח') אל מול פני המנורה יאירו וגו'.

עד דהוו יתבי, אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי, מה חמא קודשא בריך הוא, לנחתא ישראל, למצרים בגלותא. אמר ליה חדא שאלתא את שאיל, או תרין. אמר ליה תרין. גלותא למה. ולמצרים למה. אמר ליה תרין אינון ואתחזרו לחד. אמר ליה קום בקיומך בגינך יתקיים לעילא, משמך האי מלה, אימא ברי אימא.

פתח ואמר (שיר השירים ו') ששים המה מלכות ושמונים פילגשים. ששים המה מלכות, אינון גבריא דלעילא מחילא דגבורא דאתאחדן בקליפין (נ"א בגליפין), דחיותא קדישא דישאל. ושמונים פילגשים, ממנן בגליפוי דתחותוי. ועלמות אין מספר, כמה דאת אמר (איוב כ"ה) ה"ש מספר לגדודיו. ועם כל דא כתיב, (שיר השירים ו') אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה, דא היא שכונתא קדישא דנפקא מתריסין (נ"א מתריסר) זיהרא, דזהרא דנהיר לכלא, ואיהי אתקרי אמא.

כגוונא דא עביד קודשא בריך הוא בארעא, זריק לכל עמין לכל עיבר, ומני עליהן רברבי, הדא הוא דכתיב (דברים ד') אשר חלק ה' אלהיך אותם לכל העמים, והוא נסיב לחולקיה פנישתא דישאל, הדא הוא דכתיב, (דברים ל"ב) פי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. וקרא לה אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה, דא היא שכונת יקריה, דאשרי ביניהון, אחת היא ומיוחדת ליה. ראיה בנות ויאשרוה, כמה דאת אמר (משלי ל"א) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. מלכות ופילגשים ויהללוה, אלין רברבי עמין דאתפקדן עלייהו.

דף ט"ו ע"א

ועוד רזא דמלה היא דתנן בעשרה מאמרות גברא העולם, וכד תסתפל תלתא אינון, ועלמא בהו אתברי, (שמות ל"א) בחכמה ובתבונה ובדעת, ועלמא לא אתברי אלא בגיניהון דישאל, כד בעא לקיימא עלמא, עבד לאברהם ברזא דחכמה. ליצחק, ברזא דתבונה. ליעקב ברזא דדעת. ובהאי אתקרי, (משלי כ"ד) ובדעת חדרים ימלאו. ובהאי שעתא אשתכלל כל עלמא. ומדאתילידו (דף ט"ו ע"א) ליעקב תריסר שבטין, אשתכלל כלא, כגוונא דלעילא.

כד חמא קודשא בריך הוא חדוותא סגיאה דהאי עלמא תתאה, דאשתכלל כגוונא דלעילא, אמר, דילמא חס ושלום יתערבון בשאר עממין, וישתאר פגימותא בכלהו עלמין. מה עבד קודשא בריך הוא, טלטל לכלהו מהכא להכא, עד דנחתו למצרים, למידר דיוריהון בעם קשי קדל, דמבזין נמוסיהון, ומבזין

להון לאתחנתא בהו, ולא תערבא בהדיהו, וחשיבו להון עבדין. גוברין געלן בהון, נוקבתא געלן בהון עד דאשתכלל כלא בורעא קדישא, ובין כף ובין כף שלים חובא דשאר עמין, דכתיב, (בראשית ט"ו) כי לא שלם עון האמורי עד הנה. וכד נפקו, נפקו זכאין קדישין, דכתיב, (תהלים קכ"ב) שבטי יה עדות לישראל. אתא ר' שמעון ונשקיה ברישית, אמר ליה קאים ברי בקיומך, דשעתא קיימא לך.

יתיב ר' שמעון, ור' אלעזר בריה קאים ומפרש מלי דרזי דחכמתא, והו אנפוי גהירין כשמשא. ומלין מתבדרין וטאסין ברקיעא. יתבו תרין יומין דלא אכלו ולא שתו, ולא הו ידעין אי הוה יממא או ליליא. כד נפקו, ידעו דהו תרין יומין דלא טעמו מידי. קרא על דא רבי שמעון, (שמות ל"ד) ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל וגו'. ומה אי אנן בשעתא חדא כף, משה, דקרא אסהיד ביה, ויהי שם עם ה' ארבעים יום וגו', על אחת כמה וכמה.

כד אתא רבי חייא קמיה דרבי, וסח ליה עובדא, תוה רבי, ואמר ליה ר' שמעון בן גמליאל אבוי, ברי, ר' שמעון בן יוחאי אריא, ורבי אלעזר בריה אריא, ולא ר' שמעון כשאר אריותא, עליה כתיב (עמוס ג') אריה שאג מי לא יירא וגו'. ומה עלמין דלעילא מזדעזעין מיניה, אנן על אחת כמה וכמה. גברא דלא גזר תעניתא לעלמין על מה דשאל ובעי, אלא הוא גזר, קודשא בריך הוא מקיים. קודשא בריך הוא גזר, ואיהו מבטל. והיינו דתנן, מאי דכתיב, (שמואל ב', כ"ג) מושל באדם צדיק מושל יראת אלהים, הקדוש ברוך הוא מושל באדם, ומי מושל בהקדוש ברוך הוא, צדיק. דאיהו גזר, והצדיק מבטלה. תנן, אמר ר' יהודה, אין לך דבר בחביבותא קמי קודשא בריך הוא, כמו תפלתן של צדיקים, ואף על גב דניחא ליה, זמנין דעביד בעותהו, זמנין דלא עביד.

תנו רבנן, זמנא חדא הוה עלמא צריכא למטרא, אתא רבי אליעזר, וגזר ארבעין תעניתא, ולא אתא מטרא, צלי צלותא, ולא אתא מטרא. אתא רבי עקיבא, וקם וצלי, אמר משיב הרוח, ונשב זיקא, אמר ומוריד הגשם, ואתא מטרא. חלש דעתיה דרבי אליעזר, אסתכל רבי עקיבא באנפוי.

קם רבי עקיבא קמי עמא ואמר, אמשול לכם משל, למה הדבר דומה, רבי אליעזר דמי לרחימא דמלכא, דרחים ליה יתיר, וכד עאל קמי מלכא, ניחא ליה, ולא בעי למיתן ליה בעותיה בבהילה, פי היכי דלא ליתפרש מניה, דניחא ליה דלישתעי בהדיה. ואנא דמי לעבדא דמלכא, דבעא בעותיה קמיה, ולא בעי

מִלְכָּא דְלִיעוּל לְתַרְעֵי פְלִטְרִין, וְכַל שְׁפָן דְלִישְׁתַּעֲי בְהַדְיָה, אָמַר מְלָכָא, הָבוּ לִיָּה בְעוּתִיָּה בְּבַהִילוֹ, וְלֹא לִיעוּל הֶכָּא. כִּךְ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אִיהוּ רְחִימָא דְמְלָכָא, וְאַנָּא עֵבְדָּא, וּבְעֵי מְלָכָא לְאַשְׁתַּעֲי בְהַדְיָה כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִתְפָּרִישׁ מִנִּיהּ. וְאַנָּא, לֹא בְעֵי מְלָכָא דְאִיעוּל תְּרַעֲי דְפְלִטְרִין. נַח דַּעְתִּיָּה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר.

אָמַר לִיָּה, עֶקִיבָא, תָּא וְאִימָא לָךְ מְלֵתָא, דְאַתְחֻזִּיא לִי בְחַלְמָא הַאי פְּסוּקָא, דְכַתִּיב, (יִרְמִיָּה ז') וְאַתָּה אַל תִּתְפַּלֵּל בְּעַד הָעָם הַזֶּה וְאַל תִּשָּׂא בְעַדָם רִנָּה וּתְפִלָּה וְאַל תִּפְגַּע בִּי. תָּא חֲזִי, תְרִיסֵר טוּרֵי אֶפְרַסְמוֹנָא (דְכִיָּא) עָאֵל הַהוּא דְלְבִישׁ חוּשְׁנָא וְאַפּוּדָא, וּבְעָא מִן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לְמִיחָס עַל עֲלָמָא וְעַד הַאיִדְנָא תְלִי אִיהוּ. אִי הֲכִי אִמָּאֵי חָלַשׁ דַּעְתִּיָּה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. מִשׁוּם בְּנֵי נִשְׂא, דְלֹא יִדְעִין בְּהַאי.

דף ט"ו ע"ב

אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר תַּמְנֵי סְרֵי טוּרֵי אֶפְרַסְמוֹנָא (דְכִיָּא) עֲלָאִין, עָאֵלִין נִשְׁמַתְהוּן דְצַדִּיקָא, וְאַרְבַּעִין וְתִשְׁעָה רִיחִין, סְלִקִין (דף ט"ו ע"ב) בְּכַל יוֹמָא, עַד הַהוּא אַתְרֵי דְאַתְקֵרֵי עֲדוּן, דִּי לְקַבֵּל דָּא, אַתִּיְהִיבַת אֹרִייתָא, בְּמִ"ט פְּנִים טָמָא, וּבְמִ"ט פְּנִים טָהוֹר. מִ"ט אַתּוּון בְּשִׁמְהֵן דְשַׁבְּטֵי. מִ"ט יוֹמִין לְקַבֵּל אֹרִייתָא. מִ"ט יוֹמִין קְדִישִׁין עֲלָאִין קְיִימִין, לְמִיטַל רְשׁוּתָא בְּכַל יוֹמָא מֵאַבְנִין זְהִירִין, דְגִלְפָּאן בְּהַהוּא חוּשְׁנָא.

וְהַהוּא דְלְבִישׁ חוּשְׁנָא, יְתִיב בְּכַרְסֵיָּא קְדִישָׁא יְקִירָא, (שְׁמוֹת י"ג ע"א) דְאַרְבַּע סְמִכִין קְיִימִין מְסַתְּפִלִין בְּחוּשְׁנָא, עַל מִימְרֵיהּ עָאֵלִין, וְעַל מִימְרֵיהּ נְפִיקִין, וְזִקְפִין עֵינִין וּמְסַתְּפִלִין לְעֵילָא, חֲמָאן צִיצָא, דְלֵהִיט בְּשִׁית מְאָה וְעֵשְׂרִין עֵיבֵר, וּשְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, גְּלִיף עֲלוּי, מוֹדְעוּזְעוּן וּמִתְחַלְחֵלֵן. קְטִירֵי בְּסִטְרוּי דִימִינָא קְדִישָׁא, דְשְׁמָאֵלָא נְטִיל בִּידוּי סְמִכֵי שְׁמֵיָא, עֲלִיל לֹון, וְגִלִי לֹון. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה ל"ד) וְנִגְלוּ כַסְפֵּר הַשָּׁמַיִם. אָמַר לִיָּה רַבִּי עֶקִיבָא מְהוּ דְכַתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ו') אַל גִּנַּת אֲגוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיָּה תָּא חֲזִי, הַהוּא גִנְתָּא נְפִיקָא מְעַדָן, וְדָא הִיא שְׁכִינְתָּא. אֲגוּז: דָּא הִיא רְתִיכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, דְאִינֹון אַרְבַּע רִישִׁין דְנַהֲרִין, דְמִתְפָּרְשֵׁן מִן גִּנְתָּא, כְּהַאי אֲגוּזָא, דְאִינֹון אַרְבַּע רִישִׁין קְדִישִׁין לְגוּ. וּמָאֵי דְאָמַר יִרְדְּתִי, כְּמָה דַּתְנֹון, יִרְדַּ פְּלוּנֵי לְמַרְכָּבָה.

אָמַר לִיָּה ר' עֶקִיבָא, אִי הֲכִי, הוּוּה לִיָּה לְמִימֵר, לְאַגּוּז יִרְדְּתִי, מְהוּ אַל גִּנַּת אֲגוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיָּה, מִשׁוּם דְהִיא שְׁבַתָּא דְאַגּוּזָא. מְהוּ אֲגוּזָא, טְמִירָא וּסְתִימָא מְכַל סְטְרוּי, כִּךְ רְתִיכָא דְנְפִיקָא מְגִנְתָּא, סְתִימָא מְכַל סְטְרוּי. מְהוּ אִינֹון אַרְבַּע קְרִישִׁין דִּי בְּאַגּוּזָא, מִתְחַבְּרֵן בְּהַאי גִיסָא, וּמִתְפָּרְשֵׁן מְהַאי גִיסָא. כִּךְ רְתִיכָא, מִתְחַבְּרֵן בְּאַחְדוּתָא בְּחִדּוּתָא בְּשְׁלִימוּתָא, וּמִתְפָּרְשׁ כָּל חַד בְּעֵבְרוּי, עַל מְהוּ

"זהר היומיי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דַּאֲתַמְנֵי הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ב') הוּא הַסּוּבֵב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחַוִּילָה הוּא הַהוֹלֵךְ קִדְמַת אֲשׁוּר, וְכֵן כּוּלָּם.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, הָאֵי לְכַלּוּכָא דְהִיא בְּקַלִּיפּוּי דְאַגּוּזָא, לְמַאי רְמִיזָא. אָמַר לֵיהּ, אַף עַל גַּב דְּאוּרִייתָא לָא גְּלִי לֵיהּ, בְּהָאֵי גְּלִי.

תָּא חֲזִי, (ס"א שקדים), מְנַהוּן מְרִירָן, וּמְנַהוּן מְתִיקָן, וּרְמִיזָא אֵית לֹן, אֵית מְאָרֵי דְדִינָא קְשִׁיָּא, וְאֵית מְאָרֵי דְשִׁירוּתָא, אַבְל כָּל רְמִיזָא דְגְּלִי בְּאוּרִייתָא חֲזִינָן דְדִינָא הוּי, וְהָכִי הוּא לְיִרְמִיָּהוּ, אַחֲזוּ לֵיהּ בְּדִינָא, דְכְתִיב, (ירמיה א') מִקַּל שֶׁקֶד אָנִי רוּאָה. מְאֵי שֶׁקֶד. שֶׁקֶדִים מְמַשׁ. וְכֵן בְּמַטָּה אַהֲרֹן, (במדבר י"ז) וַיִּגְמֹל שֶׁקֶדִים. וּמִן תִּיבוּתָא מְמַשׁ, אֲשֶׁתְּמַע, דְּהוּא דִּינָא קְשִׁיָּא. דְכְתִיב, (דניאל ט') וַיִּשְׁקֹד ה' עַל הָרָעָה. וְכֵן (ירמיה א') שׁוֹקֵד אָנִי עַל דְּבָרֵי, וְכֵן כּוּלָּם. אָמַר לֵיהּ ר' עֲקִיבָא, מְשַׁמַּע כָּל מַה דְּעֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמִילָף מְנִיָּה חֲכָמְתָא סְגִיָּאָה, דְכְתִיב, (משלי ט"ז) כָּל פֶּעַל ה' לְמַעֲנֵהוּ. ר' אֶלְעָזָר אָמַר מִהֲכָא, דְכְתִיב, (בראשית א') וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. מַהוּ מְאֹד. לְמִילָף מְנִיָּה חֲכָמְתָא עֲלָאָה.

סדר הלימוד ליום יד כסלו [יום 73 בשנה]

אמר רבי יהודה, מאי דכתיב, (קהלת ז') גם את זה לעמת זה עשה האלהים. כגוונא דרקיעא, עבד קודשא בריך הוא בארעא, וכלהו רמיזא למה דלעילא. דכד הוה חמי ר' אבא, חד אילנא, דאביה אתעביד עופא דפרח מניה, הוה בכי ואמר, אי הוו בני נשא ידעי למאי רמיזאן, הוו מבזען מלבושיהון עד טבוריהן, למאי דאתנשי חכמה מנהון. כל שפן בשאר מה דעבד קודשא בריך הוא בארעא. כדאמר ר' יוסי, אלגין, אינון דאתחזי מנהון חכמתא, כגון חרובא, דקל, פסתוקא, וכדומה לון, פלהו בחד רכיבא (רתיבא) אתרכבו. כל אינון דעבדין פירין, בר מתפוחין, רזא חדא אינון, בר שבילין דאתפרשן.

כל אינון דלא עבדין פירין, ואינון רברבין, בר מערבין דנחלא, דאית להו רזא בלחודוי כגוונא דלעילא, מחד יניקא יניקו, וכל חד מאינון דאינהו זוטרי, בר מאזובא, מאימא חדא אתילידו.

דף ט"ז ע"א

כל עשבין דארעא, דאתמני עליהון רברבין תקיפין בשמיא. כל חד וחד רזא בלחודוי, כגוונא דלעילא, ובגין כך כתיב, (ויקרא י"ט) שדך לא תזרע פלאים. דכל חד וחד עאל בלחודוי, ונפיק בלחודוי, הדא הוא דכתיב, (איוב ל"ח) הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ. וכתיב (דף ט"ז ע"א) (ישעיה מ') לכלם בשם יקרא. ומה בכל מה דבעלמא רזא בלחודוי ולא בעא קודשא בריך הוא לגלאה לון, ולערבבא לון, וקראן בשמהן. בני יעקב דאינון שבטין קדישין, דאינון קיומא דעלמא, על אחת כמה וכמה, הדא הוא דכתיב ואלה שמות בני ישראל.

ר' יוסי בר' יהודה אומר, אילו נאמר אלה שמות, משמע דהכי הוא. השתא דכתיב ואלה שמות, משמע דעל הראשונים מוסיף, מה הראשונים בני יעקב, אף כאן בני יעקב.

אמר רבי יהודה, חס ושלום, בשעתא דאמר קודשא בריך הוא, (בראשית מ"ו) אנכי ארד עמך מצרימה, סלקא דעתך דשכינתא תיחות עמיה בההיא שעתא (אמר ליה והא כתיב אנכי ארד עמך מצרימה, עמד) ממש, אלא, בשעתא דהות ירידה לבנוהי, נחתת שכינתא, הדא הוא דכתיב, אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה, כל זמנא דיהוי לך עלייה, כפיכול עלייה אית לי, ובשעתא דיהוי לך

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ירידה, בפניכול אנכי ארד עמך. ועד דמית יוסף וכל אחוי, והות לון ירידה, קמת שכינתא ונחתת עמהון, כמה דנחתו אלין, כך נחתו אלין.

אמר (ס"א ר' יוסי בר' יהודה) ר' יהודה מה פתיב לעיל מניה, (בראשית נ') וימת יוסף בן מאה ועשר שנים וגו', בההיא שעתא דמית יוסף, וכלהו שבטין, והוה לון ירידה, נחתו בני ישראל בגלותא, ושכינתא ומלאכי עלאי נחתו עמהון, הדא הוא דכתיב, ואלה שמות בני ישראל, דאינון אתוספו על קדמאי למיחת בגלותא.

אמר ליה, אי הכי, יעקב הוה מית או לא. אמר ליה מית. אמר ליה, ומחו דכתיב הבאים מצרימה את יעקב, אי בחיי, אימא את יעקב, ואי בתר דמית, אפיק מתמן את יעקב. אלא תא חזי, לא אמר קרא היורדים מצרימה את יעקב, דעד כען לא הות ירידה ליעקב, אלא הבאים, אוליפנא דאתו עמיה דיעקב, ואזלו להון, עד דנחתו אלין בגלותא, נחתו אלין עמהון, הדא הוא דכתיב ואלה שמות וגו'.

ר' דוסתאי אמר, בכל יומא ויומא הוה אתיין, ואזלין לון, הדא הוא דכתיב הבאים מצרימה, ולא פתיב אשר באו, והיינו דכתיב הבאים מצרימה בקדמיתא את יעקב. ולבתר כד הות לון ירידה איש וביתו באו. ותא חזי, בני יעקב פלהו הוה מתין בההוא זמנא ונחתו אלין ואלין.

רבי יוסי ורבי אלעזר אמרו, האי פרשתא מלין עלאין אית בה, דתנו, בשעתא דנחתו אלין רתיכין ומשריין קדישין, דיוקניהון דשבטין, דגליפין לעילא, פלהו עלאן למידר עמהון. הדא הוא דכתיב, איש וביתו באו, וכתיב ראובן שמעון לוי.

דבר אחר ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב וגו'. אתחזור פרשתא דא, למה דאמר רבי יוסי ברבי יהודה, וכלא הוה.

ותא חזי, רבי אלעזר בן ערף, כד הוה מטי להאי פסוק, הוה בכי, דתניא, אמר רבי אלעזר בן ערף, בשעתא דאזלו ישראל בגלותא, אתכנשו פלהו גשמתהון דשבטין, למערתא דכפלתא, צווחו ואמרו: סבא סבא, פאבא דבנין לאו בלאותא (בגלותא) דעלמא דין, בניך פלהו משתעבדין בקשיו, עם אחרן עבדין בהו נוקמין דעלמא.

בההיא שעתא, אתער רוחיה דההוא סבא, רשותא שאיל, ונחית, קרא קודשא בריך הוא לכל רתיכוי ומשרייתיה, ומלכיהון בראשיהון. ונחתו פלהו עם יעקב ועם שבטוהי. שבטין נחתו חיינ עם אבוהון, ושבטין נחתו מתים עם אבוהון, הדא הוא דכתיב ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה וגו' וכתיב ראובן שמעון לוי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

וגו'. ותא חזי, מתים הוו, ונחתו, וכתוב ויוסף היה במצרים. אמר רבי אבא, בהאי אתקרי (תהלים ק"ג) פרחם אב על בנים.

דף ט"ז ע"ב

רבי יהודה בר שלום הוה אזיל בארְחא ורבי אבא הוה עמיה עאלו לחד אתרא ובתו תמן. אכלו פד בעו למשכב שוו רישיהון בההוא תלא דארעא דהוה חד קברא תמן עד לא דמיכו קרא חד קלא מן קברא אמר זרעא לארעא אזלא. תריסר שנין הוה (דף ט"ז ע"ב) דלא אתערית בר האידינא דפרצופא דברי חמינא הקא.

אמר רבי יהודה, מאן את. אמר ליה יודאי אנא, ואנא יתיב גזיפא, דאנא לא יכילנא למיעל, בגין ההוא צערא דברי, דגנביה ההוא עבודת כוכבים ומזלות, פד איהו הוה זעירא, ואלקי ליה כל יומא, וצערא דיליה דחי לי למיעאל בדוכתאי, ובהאי אתרא לא אתערית, בר האידינא.

אמר ליה ואתון ידעין בצערא דחיי. אמר ליה, שרי קברי, אי לאו בעותא דילן על חיי, לא יתקיימון פלגות יומא (נ"א בעלמא), והאידינא אתערית הקא, דהוו אמרין לי כל יומא, דלעגלא ייתי ברי הכא, ולא ידענא אי בחיי אי במותא. אמר ליה רבי יהודה, מאי עבידתייכו בההוא עלמא. אתרגיש קברא, ואמר, אזילו קומו, דהאידינא ילקון לברי, תוהו, וערקו מתמן כפלגות מיל, יתבו עד דנהיר צפרא. קמו למיזל, חמו חד בר נש, דהוה רהיט וערק, והוה שתית דמא אכתפוי, אחדו ביה, וסח להו עובדא, אמרו ליה מה שמך. אמר להו, לחמא בר ליואי. אמרו, ומה (בר) ליואי בר לחמא הוה ההוא מיתא, ומסתפינא לאשתעויי יתיר בהדיה. לא אהדרו. אמר רבי אבא, האי דאמרו, דצלותרון דמתייא, מגינן על חיי. מנלן. דכתיב, (במדבר י"ג) ויעלו בנגב ויבא עד חברון.

אמר רבי יהודה, תא חזי, תרין נדרין נדר קודשא בריה הוא לעיקב. חד, דייחות עמיה למידר עמיה בגלותא, וחד דיסקיניה מקבריה, למחמי חדוותא דסייעתא קדישא דדיירי עם בנוהי, הדא הוא דכתיב, אנכי ארד עמך מצרימה אנכי ארד עמך בגלותא. ואנכי אעלה גם עלה, כמה דאת אמר (יחזקאל ל"ז) והעליתי אתכם מקברותיכם עמי. וכתוב (תהלים קכ"ב) ששם עלו שבטים וגו'.

דבר אחר (שמות א') ויקם מלך חדש על מצרים וגו', אמר רבי שמעון, בההוא יומא, אתיהיב ליה רשותא לשרו של מצרים, על כל שאר עמין, דתנא, עד דלא מית יוסף, לא אתיהיב שלטנו לשלטנא דמצרים על ישראל, כיון דמית יוסף, כדן ויקם מלך חדש על מצרים, ויקם: כמאן דהוה מאיך וקם. (ויקם מלך חדש וכו')

רבי יצחק פתח, (שיר השירים א') עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו. עד שהמלך: דא קודשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מ"ד) כה אמר יי' מלך ישראל. וכתיב (דברים ל"ג) ויהי בישורון מלך. במסבו: בין פנפי הכרובים. נרדי נתן ריחו, דגרמו לאסתלקא מביניהון.

דבר אחר, עד שהמלך במסבו, בעוד דקודשא בריך הוא הוה יהיב אורייתא לישראל, דכתיב, (שמות ל"ד) ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל וגו'. בעוד דהוה פתיב אורייתא לישראל, שבקו ריחיהון טב, ואמרו אלה אלהיך ישראל.

דבר אחר עד שהמלך במסבו, בעוד דהוה קודשא בריך הוא נחית על טורא דסיני, למיהב אורייתא לישראל, נרדי נתן ריחו, דכתיב, (שמות כ"ד) נעשה ונשמע.

רבי תנחום אמר, כל אומה ואומה אית לה שר לעילא, וכד קודשא בריך הוא יהיב שלטנותא לדין, אנחית לדין, וכד יהיב שלטנותא להווא שר, לית ליה שלטנותא, אלא בגין ישראל, הדא הוא דכתיב, (איכה א') היו צריה לראש.

רבי יצחק אמר, ישראל אינון לקביל כל שאר אומין דעלמא, מה שאר עמין אינון שבעים, אוף ישראל אינון שבעים, הדא הוא דכתיב, (בראשית מ"ו) כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים. ומאן דשליט על ישראל, כאילו שליט על כל עלמא.

רבי אבא אמר מהכא, ובני ישראל פרו וישרצו וגו', הא שבעה. וכל דרגא (נ"א סלקא) לעשרה, הא שבעים. מה פתיב בתריה, ויקם מלך חדש על מצרים.

אמר רב הונא, אמאי אשתעבידו ישראל בכל האומין, בגין דישתאר בהון עלמא, דאינון לקביל כל עלמא, וכתיב, (זכריה י"ד) ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. ומה הוא חד, אוף ישראל חד, דכתיב, (שמואל ב', ז) גוי אחד בארץ. מה שמייה חד, ונתפרש בע', אוף ישראל חד, ונתפרש בשבעין.

דף י"ז ע"א

רבי יהודה פתח, (משלי ל') תחת שלש רגזה ארץ וגו', תחת עבד פי מלוך, דתניא (דף י"ז ע"א) לית לך אומא מפיכא וקלילא ונבזית קמי קודשא בריך הוא, פוותייהו דמצראי, ויהיב לון קודשא בריך הוא שלטנותא בגינייהו דישראל. ושפחה פי תירש גבירתה, דא הגר, דאולידת לישמעאל, שעשה כמה רעות לישראל, ושלט בהם, ועינה אותם בכל מיני ענויין, וגזר עליהם כמה שמדות,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ועד היום הם שולטים עליהם, ואינם מניחים להם לעמוד בדתם. ואין להן גלות קשה לישראל כמו גלות ישמעאל.

רבי יהושע הוה סליק לירושלם, והוה אזיל באורחא, חמא חד ערבא, דהוה אזיל באורחא, ובדיק עמיה. פגעו ביודאי חד. אמר לבריה, האי יודאי געלא, דמאס ביה מריה. נוול ליה, ורקיק ליה בדיקניה ו' זמנין, דאיהו מזרעא דראמין, דאנא ידענא דמשעבדן בהו שבעין עממין, אזיל בריה ואחיד בדיקניה. אמר רבי יהושע ראמין ראמין, גוזרנא על עלאין, דיתתון לתתא. עד לא סיים אתבלעו באתריהון.

רבי יצחק פתח, (שיר השירים ב') עד שיפוח היום ונסו הצללים וגו', עד שיפוח היום, האי קרא על גלותא דישראל אתמר, דאינון ישתעבדון בגלותא, עד דיסתיים ההוא יומא דשלטנותא דאומין. דתנו, אמר רבי יצחק, אלף שנין הוא שלטנותא דכל אומין כחדא, עליהו דישראל. ולית לה אומה דלא ישתעבד בהון. ויומא חדא, הוא לקבליה דכתיב, (זכריה י"ד) והיה יום אחד הוא יודע לי' וגו'.

דבר אחר, עד שיפוח היום קדם דיפוח ההוא יומא דאומין. ונסו הצללים, אינון שולטנין דשלוטו עליהו. אלף לי אל הר המור, אמר קודשא בריך הוא, אלף לי, לנערא האומות מירושלם. והוא הר המור, כמה דכתיב, בחר המורה אשר בירושלם. ואל גבעת הלבונה, דא בי מקדשא די בציון, דכתיב ביה (תהלים מ"ח) יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון וגו', (אמר רבי יהודה) כמה דאת אמר, (איוב ל"ח) לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה. פהאי דאחיד בטלית, לנערא טנופא מנה.

אמר רבי יוסי, עתיד קודשא בריך הוא לאתגלייא בירושלם דלתתא, ולדכא יתה מטנופי עממא, עד דלא אשתלים ההוא יומא דאומין. דאמר רבי חייא, לית שולטנו לאומין עליהו דישראל, אלא יומא חדא לחוד, דהוא יומו של הקדוש ברוך הוא, והוא אלף שנים. חדא הוא דכתיב, (איכה א') נתני שוממה כל היום דוה. יומא חד לחוד, ולא יתיר.

אמר רבי יוסי, אי יתיר ישתעבדון, לא על פום גזרת מלכא הוא, אלא על דלא בעיין למיהדר לקבליה, וכתיב (דברים ל') והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה וגו', וכתיב, (דברים ל') אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך וגו'. (שמות א') ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל. אמר רבי שמעון תא חזי, דהא על כל פנים מלאכא שלטונא דממנא על מצראי הוה, והכי הוא, דרובא דפרשתא

לָא אַתְמַר, אָלֵא מֶלֶךְ מְצָרִים (י' ע"א) סָתָם, וְהֵינּוּ מִמְנָא רַבְרָבָא עַל מְצָרָאֵי.
פְּרַעָה מֶלֶךְ מְצָרִים, פְּרַעָה מִמֶּשׁ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְפִיכָךְ פְּתִיב, וַיֹּאמֶר (בראשית רל"ד ע"ב) כְּלוּמַר אַכְנִיס
בְּלִבְהוֹן מִלְתָּא דָּא, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שמואל ב', ט"ז) כִּי יִי אָמַר לוֹ (לך) קָלֵל אֵת
דָּוִד. מַחֲשַׁבֵּת הַלֵּב בְּלִבְד. וְכֵן (אסתר ו') וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ, וְכֵן (בראשית י"ז) וַיֹּאמֶר
בְּלִבּוֹ הַלֵּבֵן מֵאָה שָׁנָה. אוּף הֵכָא נָמִי, אַכְנִיס מַחֲשַׁבְתָּא בְּלִבְהוֹן, דְּאָמְרוּ רַב וְעֲצוּם
מִמֶּנּוּ. מֵאֵי מִמֶּנּוּ. רְצוּנוֹ לֵאמֹר מִמְנָא דִּילְהוֹן, אֵינּוּן אָמְרוּ בְּלִבֵּיהוּ, דְּחִילָא
וְתוּקְפָא דִּילְהוֹן, רַבְרָבָא וְתוּקִיפָא מִמֶּנּוּ, מְשׁוּלְטָנָא דִּילְהוֹן.

ר' יֶצְחָק אָמַר, כָּל אוּמִין דְּעֵלְמָא, (בר ישראל) מְשַׁכִּין תוּקְפָא מְשַׁרְיָהוֹן, וַיִּשְׂרָאֵל
נִגְדִין חִילִיָּהוֹן מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֵינּוּן אֲתַקְרוּן עֲמָא דִּי, וְלֵא עֲמָא
דְּשׁוּלְטָנָא. ר' יְהוּדָה אָמַר, הֵכָא אֲתַקְרוּן עֲמוֹ, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֵל עֲמוֹ, וְהֵתָם
פְּתִיב, (שמות ג') רָאֵה רְאִיתִי אֵת עַבְדִּי עֲמִי, עַמִּי מִמֶּשׁ, יִשְׂרָאֵל אֲקָרוּן עִם יִי,
וְשָׂאֵר אוּמִין אֲקָרוּן, עֲמוֹ דְּשׁוּלְטָנָא דִּילְהוֹן דְּכְתִיב, (מיכה ד') כִּי כָל הָעַמִּים יִלְכוּ
אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיו וְאֲנַחְנוּ נִלְךְ בְּשֵׁם יִי אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

סדר הלימוד ליום טו כסלו [יום 74 בשנה]

דף י”ז ע”ב

אמר רבי אבא, האי פסוקא, הוה ליה למימר (הנה עם ישראל או) בני ישראל רב ועצום ממנו, (אלא) מהו עם בני. אלא עם בני ישראל ממש, מההוא ישראל דלעילא, דחשיבו דעם בני ישראל הוה, ולא עם יי, וכתוב (שמות א') ויקוצו מפני בני ישראל, ולא פתיב מפני (דף י”ז ע”ב) עם בני ישראל, אלא מפני בני ישראל ממש.

רבי יוחנן הוה קאים קמיה דר' יצחק, אמר, מה חמא בלק למימר (במדבר כ”ב) הנה עם יצא ממצרים, ולא אמר הנה עם בני ישראל. (אלא) אמר ליה ר' יצחק, בלק מכשף גדול הוה, וכן דרך המכשפים לקחת הדבר שאין בו חשדא, וכן אין מזכירין לעולם שם אביו של אדם, אלא שם אמו, דבר שאין בו חשדא.

דכן דרך השדים, דמעיינים בההוא מלה דקאמרי להו, אי איהו פדיבא, מודיעין ליה מלין פדיבין, ואי הוא קשוט, כל מה דאמרין לזמנא זעירא קושטא הוא, כל שפן למעבד עבידתא. רבי אחא אמר, בלק אורחא דקלנא נקט, הנה עם יצא ממצרים, פלומר, דלית אנן ידעין ממאן אינון.

אמר רבי יוחנן, מפני מה עמא דרב רבין נטירין, ועמא דקודשא בריה הוא לא נטירין. אמר רבי יצחק, לא דמי מסכנא לעתירא. מסכנא בעי לנטרא דיליה, עתירא לא נטיר דיליה, וכל שפן דישאל, אינון ממלכא דרחים קשוט ודינא. ודינא קדמא עביד בגוברין דביתיה, דבעי דאינון להוון נטירין מחטא יתיר מפלהו הדא הוא דכתיב, (עמוס ג') רק אתכם ידעתי מפל משפחות האדמה וגו'.

רבי יוסי נפק לאורחא, והוה רבי אחא בר יעקב אזיל עמיה, עד דהו אזלי שתיק רבי יוסי, והרהר במלי דעלמא. ורבי אחא הרהר במלי דאורייתא. (עד דהו אזלי) חמא רבי יוסי חד חויה, דהוה רהיט אבתריה. אמר רבי יוסי לרבי אחא, חזית האי חויה דרהיט אבתראי. אמר ליה רבי אחא, אנא לא חמינא ליה. רהט רבי יוסי וחויה אבתרוי. נפל רבי יוסי, ודמא שתת ונחת מחוטמוי, שמע דהו אמרין, רק אתכם ידעתי מפל משפחות האדמה וגו', אמר רבי יוסי, ומה על שעטא חדא כף, מאן דמתייאש מנה על אחת כמה וכמה.

פתח ואמר, (דברים ב') פי ה' אלהיך ברכך בכל מעשה ידך ידע לכתך וגו' המוליכך וגו', נחש שרף ועקרב וגו', נחש שרף למה הכא. אלא, לקחת עונשן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

מישראל, כל זמן שמתפרשין מן עץ החיים. דכתיב, (דברים ל') כי הוא חייך ואורך ימך.

תא חזי, אמר רבי חייא, כתיב (משלי י"ג) חושך שבטו שונא בנו וגו'. וכתיב (מלאכי א') אהבתי אתכם אמר ה'. וכתיב, (מלאכי א') ואת עשו שנאתי. מהו שנאתי, דכתיב חושך שבטו שונא בנו. כלומר שנאתי אותו, ועל פן חשכתי שבט מהם, כל שכן וכל שכן תלמידי חכמים, דלא בעי קודשא בריך הוא דיתפרשון מעץ החיים אפילו רגעא חדא.

ויאמר אל עמו. יהב להון עיטא, למעבד עמהון בישא. אמר רבי תנחום, ידעין הוה מצראי באצטגנינות דלהון, שסופן למלקי בגין ישראל, ולכך אקדים שולטנא דלהון, למעבד עמהון ביש.

רבי יצחק פגע בההוא טורא, וחמא חד בר נש דהוה נאים תחות חד אילן. יתיב תמן, אדהוה יתיב, חמא ארעא דמתחלחלא, ואתבר ההוא אילנא, ונפל, וחמא בקיעין גומין בארעא, וארעא סלקא ונחתא.

אתער ההוא גברא, צווח לקבליה דרבי יצחק, ואמר ליה יודאי יודאי, בכי ונחים, דהאי דנא מקימין ברקיעא חד רברבא ממנא שלטנא עלאה, והוא זמין למעבד עמכון ביש סגי, והאי רגשא דארעא בגיניכון הוה. דכל זמנא דרגשא ארעא, כד קם ממנא, דייעביד עמכון בישא.

תווה רבי יצחק ואמר, ודאי כתיב, (משלי ל') תחת שלש רגזה ארץ, וכתיב תחת עבד פי מלוך. ממנא דהוה (ממנא) תחות שלטנא אחרא, ומליך, ויהבין ליה שלטנא, וכל שכן כד שליט בישראל.

אמר רבי חמא בר גוריא, כד אנח לישראל תחות שלטנותא דאומין, יתיב וגעי ובכי, הדא הוא דכתיב, (ירמיה י"ג) במסתרים תבכה נפשי. אמר רבי יוסי, במסתרים דווקא.

דף י"ח ע"א

רבי יהודה עאל לגביה דרבי אלעזר, אשכחיה דהוה יתיב, וידיה בפומיה, והוה עציב. אמר ליה, במאי (דף י"ח ע"א) קא עסיק מר. אמר ליה דכתיב, (משלי ט"ז) באור פני מלך חיים. אי טרנא עציב, וכל שכן דגעי ובכי, שמשוי מאי עבדי, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ל"ג) הן אראלם צעקו חוצה. מאי חוצה. מריהון בגו, ואינן לבר. מריהון בבתי גואי, ואינן בבתי בראי. בתי גואי מאי אינן. אמר רבי יצחק, אינן מעשרה כתרי מלכא.

מִלֵּאכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְכִּיּוּ, וְכִי יֵשׁ מִלֵּאכֵי שְׁאִינָם שֶׁל שְׁלוֹם. אָמַר לִיה אֵין. תָּא
חֲזִי, אֵית מָאָרִי דְדִינָא קִשְׂיָא, וְאֵית מָאָרִי דְדִינָא דְלֵא קִשְׂיָא, וְאֵית מָאָרִי דִינָא
וְרַחֲמֵנוּתָא. וְאֵית מָאָרִי דְרַחֲמֵנוּתָא דְלִית בְּהוּ דִינָא כְּלָל. וְאֵלִין אֲתַקְרוּן מִלֵּאכֵי
שְׁלוֹם. וְעַל אֵינוּן דְלִתְתָא, כְּתִיב, (ישעיה נ') אֲלֵבִישׁ שָׁמַיִם קִדְרוֹת וְשָׁק אָשִׁים
כְּסוּתָם. וְכְתִיב (ישעיה ל"ד) וְנִמְקוּ כָּל צְבָא הַשְּׁמַיִם.

אֵי הָכִי, כָּל אֵינוּן שׁוֹלְטָנִין דְמִמְנָן עַל שְׂאָר עַמִּין, כַּד חֲמָאן לְמַרְיָהוֹן עֲצִיב,
לְמָאֵי עֲבָדִין פְּרוּכָא לְבִנוּהִי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, לָא עֲבָדִי אֶלָּא מָאֵי דְאֲתַפְקְדוּ,
וְרַעוּתָא דְמַרְיָהוֹן עֲבָדִין.

ר' דוּסְתָאֵי אָמַר בְּעֵדְנָא דְאֲתַמְסְרֵן בְּנוֹי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְשׁוֹלְטָנֵי עַמְמִין,
מִתְכַּנְפִּין תְּרִיסַר בְּתֵי דִינִין, וּמִשְׁתַּקְעֵן גּוֹ תְּהוּמָא רַבָּה, גְּעִי טְרַנָּא, גְּעִין, וְרַהֲטָן
(נ"א תריסין) וְנַחְתִּין תְּרִין דְמַעִין לְשִׁקִּיעָא דִימָא רַבָּה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים ל"ו)
מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה. וּמִתְגַּלְגְּלָן עַלְאִין לְתַתָּא, אֲתַבְּקֵעֵן תְּתָאִין, וְנַחְתִּין מָאתָן
וְאַרְבַּעִין דְרָגִין הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (עמוס ג') אֲרִיָּה שָׂאָג מִי לֹא יִירָא.

תָּנָא, בְּשַׁעְתָּא דְמָסַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְשָׂרָא דְמִצְרָאֵי, גִּזְרַת עַלְיָהוּ
ז' גִּזְרוֹת, שְׁיִשְׁעַבְדוּ בְּהוֹן מִצְרָאֵי. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות א') וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
בְּעִבּוּדָה קָשָׁה בְּחוּמֵר וּבִלְבָנִים וּגו'. וְלִקְבֵּלְיָהוֹן שְׁבַעָה לְטָב, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרוּ,
וַיִּשְׂרְצוּ, וַיִּרְבוּ, וַיַּעֲצֻמוּ, בְּמָאֵד, מָאֵד, וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אוֹתָם. (שמות א') הָבָה
נִתְחַכְמָה לוֹ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֵין הָבָה אֶלָּא לְשׁוֹן הַזְּמָנָה, לְמַעַבְדַּ דִינָא. כְּמָה דְאֵת
אָמַר, (בראשית י"א) הָבָה נִרְדֶּה. (שמואל א', י"ד) הָבָה תָּמִים. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הָבָה
כּוֹלָם, לְשׁוֹן הַסְּכָמָה וְהַזְּמָנָה. כְּמוֹ (בראשית י"א) הָבָה נִבְנֶה לָנוּ עִיר. (שופטים כ') הָבוּ
לָכֶם עֲצָה. (תהלים כ"ט) הָבוּ לֵה' בְּנֵי אֱלֹהִים.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ נְהוּי בְּהַסְּכָמַת דִינָא לְגַבִּיָּתָהּ. פֶּן יִרְבֶּה, וְרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ אוֹמֶרֶת כֵּן יִרְבֶּה, וְכֵן יִפְרוֹץ. וּמִלֵּאכֵי הַשְּׂרָת הוּוּ לְהוּ לְשָׁכִים וְלְצִנְיָנִים הֲדָא
הוּא דְכְּתִיב, וַיִּקְוְצוּ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּהוּוּ מִתְעַקְצֵי מִמִּלְאכֵי הַשְּׂרָת, כְּהֵנִי קוֹצֵי
דְּמִתְעַקְצֵי בְּהוּ אֵינְשֵׁי.

אָמַר רַבִּי יוֹדָאֵי אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מַה הוּוּ מַחְשַׁבְתְּהוֹן דְּמִצְרָאֵי, דְּמִמְנַע מִיִּשְׂרָאֵל
פְּרִיָּה וְרַבִּיָּה, וְשִׁלְטָנָא דְמִמְנָא עַלְיָהוֹן דְּאֶעִיל בְּלַבְהוֹן כַּד. אֶלָּא, אָמַר לְהוֹן, הוּוּ
יְדַעִין, דְּזַמִּין בְּרָא חֲדָא לְמִיפְקֵי מִיִּשְׂרָאֵל, דִּיתְעַבִּיד דִינָא בְּאַלְהִיָּהוֹן עַל יְדֵיהּ.

דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּשַׁעָה שְׂאָמַר מִשָּׁה, (שמות י"ב) וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אַעֲשֶׂה
שְׁפָטִים הַלֵּךְ הוּמָה שְׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם, ד' מֵאוֹת פְּרָסָה. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
גְּזָרָה נִגְזָרָה לְפָנֵי, דְכְּתִיב, (ישעיה כ"ד) יִפְקֹד יי' עַל צְבָא הַמָּרוֹם בְּמָרוֹם וּגו'.

באותה שעה נטלה השררה ממנו, ונתמנה דומה שר של גיהנם, לידון שם נפשות הרשעים. ורבי יהודה אומר על המתים נתמנה.

אמר רבי חנינא, כתיב (במדבר ל"ג) ובאלהיהם עשה יי' שפטים. וכי באלה של כסף, ושל זהב, ושל עץ, ושל אבן, יש שפטים. אלא אמר רבי יוסי, של כסף ושל זהב היו נתכים מאליהם, ושל עץ מתרקבין.

אמר רבי אלעזר, אלוה של מצרים שה היה, וצוה הקדוש ברוך הוא לעשות בו שפטים, לשרוף אותו באש, כמה דאת אמר, (דברים ז') פסילי אלהיהם תשרפון באש. כדי שיהא ריחו נודף. ועוד, (שמות י"ב) ראשו על כרעיו ועל קרבו. ועוד, שעצמותיו מושלכים בשוק. וזאת היתה למצרים קשה מכולן, הדא הוא דכתיב, שפטים.

אמר רבי יהודה באלהיהם ממש וזהו שר שלהם, לקיים, יפקוד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה. וכל זה היו יודעים החכמים שבהם, וכל שכן שר שלהם. על פן כתיב, הבה נתחכמה לו.

דף י"ח ע"ב

רבי יוחנן אמר, הרבה עבודה זרה היו במצרים, ונילוס אלוה (דף י"ח ע"ב) שלהם היה, ובכלל אלהיהם היה הוא, ובכולם עשה ה' שפטים. אמר רבי אבא, הא דר' יוחנן דייקא, ופשיטא, משום דאלהיהם נלקים בתחלה, ואחר כך האומה, וכן נילוס נלקה בתחלה, והעצים והאבנים, הדא הוא דכתיב, (שמות ז') ויהי הדם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים, שהיו להם אלהות ממש. ואמר רבי יצחק, על צבא המרום במרום כתיב, ונילוס לא היה במרום. אמר רבי יוחנן, רוב מימיו כדוגמתן במרום. אמר רבי יצחק, שר שלהם נלקה בתחלה, ואחר כך שאר אלהיהם.

רבי שמעון ברבי יוסי אומר, לקות אומה של מצרים ממש, לא היה אלא ביים, דכתיב, (שמות י"ד) לא נשאר בהם עד אחד. וקודם זה, נעשה שפטים באלהיהם. ועל דא כתיב, הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה פי תקראנה. ונתנבאו על העתיד, כפי מה שאירע להם. ונוסף גם הוא על שונאינו, נבאו על מחנות עליונים, שיהיו שרויים בתוכם. ונלחם בנו, נבאו על מה דכתיב, (שמות י"ד) ה' ילחם לכם וגו'. ועלה מן הארץ, כמה דאת אמר (שמות י"ד) ובני ישראל יוצאים ביד רמה. (שמות ב') וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. רבי אלעזר פתח, (שיר השירים א') שיר השירים אשר לשלמה. תנא, כשברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, עלה בחפץ לפניו, וברא את השמים בימינו והארץ בשמאלו, ועלה בחפץ לפניו,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

לְנֵהוּג הַיּוֹם וְהַלִּילָה. וּבָרָא הַמַּלְאָכִים הַמְמוּנִים בְּחֶסְדוֹ, בַּיּוֹם. (נ"א לומר שירה ביום זמן החסד) וּבָרָא הַמַּלְאָכִים הַמְמוּנִים לֹמֵר שִׁירָה בְּלִילָה. הֲדָא הוּא דְכַתְיב, (תהלים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה יי' חֶסְדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי. אֵלּוּ מִיְמִין, וְאֵלּוּ מִשְּׂמָאל, אֵלּוּ מִקְשִׁיבִים שִׁירַת הַיּוֹם, שִׁירַתְּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אוֹתָם שְׂאוֹמְרִים שִׁירָה בְּלִילָה, מִקְשִׁיבִים שִׁירַתְּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם, הֲדָא הוּא דְכַתְיב, (שיר השירים ח') חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, פֶּת אַחַת, כְּלוּלָה מְשַׁלֵּשׁ פְּתוֹת, אוֹמַרְת שִׁירָה בְּלִילָה. הֲדָא הוּא דְכַתְיב, (משלי ל"א) וַתִּקַּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עֲשֶׂרָה דְבָרִים נִבְרָאוּ בַּיּוֹם רִאשׁוֹן, מֵהֶם מִדַּת לַיְלָה, וּמֵהֶם מִדַּת יוֹם, וְעַל מִדַּת לַיְלָה פְּתִיב, וַתִּקַּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ. כְּמָה דְאָתָּא אָמַר, (איוב ט"ז) אִפּוּ טָרֶף. וְכַתְיב, (מיכה ה') וְטָרֶף וְאִין מְצִיל. וְחַק לְנִעְרוֹתֶיהָ, כְּמָה דְאָתָּא אָמַר (שמות ט"ו) חַק וּמִשְׁפָּט. (תהלים קמ"ז) חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו. (תהלים פ"א) כִּי חַק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט וְגו'. מִכָּאן שְׁמַדַּת הַדִּין שׁוֹלֵטַת בְּלִילָה.

וַתֵּנָא, אֵלּוּ הָאוֹמְרִים שִׁירָה בְּלִילָה, אֵלּוּ הֵם שָׁרִים עַל כָּל בְּעֲלֵי שִׁיר. וּכְשִׁפּוֹתְחִין הַחַיִּים שִׁירָה, מוֹסִיפִים הָעֲלִיוֹנִים כַּח, לְדַעַת וּלְהַפִּיר וּלְהַשִּׁיג מַה שֶּׁלֹּא הִשִּׁיגוּ. שָׁמַיִם וָאָרֶץ, מוֹסִיפִין כַּח בְּהַאי שִׁירָה.

אָמַר רַבִּי נַחֲמִיָּה, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְדַעַת בְּאוֹתוֹ שִׁיר, דְּתֵנָא הַזּוֹכָה בְּאוֹתוֹ שִׁיר, יִדַּע בְּעֵינָיו הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמָה, וְיֵאָזִין וְיַחְקוֹר וְיִוְסִיף כַּח וּגְבוּרָה בְּמָה שֶׁהָיָה, וּבְמָה שֶׁעָתִיד לְהִיוֹת, וּבְזֶה זָכָה שְׁלֵמָה לְדַעַת.

דְּתֵנִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, דּוּד עָלִיו הַשְּׁלוֹם, יִדַּע בְּזֶה, וַתִּקַּן שִׁירִים וַתּוֹשְׁבַחֹת הַרְבֵּה, וְרִמְזוּ בָהֶם הָעֲתִידוֹת לְבוֹא, וְהוֹסִיף כַּח וּגְבוּרָה בְּרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ. יִדַּע בְּעֵינָיו הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמָה, וְאֵזֵן וְיַחְקֵר וְהוֹסִיף כַּח וּגְבוּרָה בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ.

וּשְׁלֵמָה זָכָה יוֹתֵר בְּאוֹתוֹ הַשִּׁיר, וְיִדַּע הַחֲכָמָה, וְאֵזֵן וְיַחְקֵר וַתִּקַּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה, וְעֲשֶׂה סֵפֶר מְאוֹתוֹ הַשִּׁיר מִמֶּשׁ, וְהֵינְנוּ דְכַתְיב, (קהלת ב') עֲשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשִׁירוֹת. כְּלוֹמֵר, קִנִּיתִי לִי לְדַעַת שִׁיר, מְאוֹתָן הַשִּׁירִים הָעֲלִיוֹנִים, וְאֲשֶׁר תַּחְתָּם. וְהֵינְנוּ דְכַתְיב, שִׁיר הַשִּׁירִים, כְּלוֹמֵר, שִׁיר, שֶׁל אוֹתָם שָׁרִים שֶׁל מַעְלָה. שִׁיר, שְׁפוֹלֵל כָּל עֲנִינֵי הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמָה, וְכַח וּגְבוּרָה, בְּמָה שֶׁהָיָה, וְעָתִיד לְהִיוֹת, שִׁיר הַשִּׁירִים שֶׁל מַעְלָה מְשׁוֹרְרִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵלּוּ הַשָּׁרִים, עֲמָדוֹ, עַד שְׁנוּלֵד לְוִי, אֲבָל מְשֻׁנֵּלֵד לְוִי וְאֵילָךְ אָמְרוּ שִׁיר. כִּיּוֹן שְׁנוּלֵד מִשָּׂה וּנְמִשָּׁח אַהֲרֹן, וְנִתְקַדְּשׁוּ הַלְוִיִּם, נִשְׁלַם הַשִּׁיר, וְעֲמָדוֹ עַל מְשֻׁרְוֹתָם.

דף י”ט ע”א

ואמר רבי אלעזר, באותה שעה שנולד לוי, פתחו למעלה ואמרו, (שיר השירים ה') מי יתנה כאח לי יונק שדי אמי (דף י”ט ע”א) אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבוזו לי. כיון שיצאו משבט לוי המשוררים של מטה, ונתקדשו פולם, ועמדו על משמרותם, ונתקדשו אלה לנוכח אלה, חברים כאחד, והעולמות אחד, ומלך אחד שוכן עליהם, בא שלמה, ועשה ספר מאותו שיר של אותם שרים, ונסתם החכמה בו.

אמר רבי יהודה, למה נקראו השרים של מטה לויים, על שגלוים ונחברים למעלה כאחד. והשומע, גלוה ונדבק נפשו למעלה. ועל פן אמרה לאה, (בראשית כ”ט) ילוה אישי אלי. רבי תנחום אמר, שבכל גלוה זרע לוי עם השכינה, במשה ואהרן ומרים, ובכל זרעו אחריו, והם הגלוים אל ה' לשרתו.

תא חזי, בשעה שעמדו המשוררים למעלה, לא עמדו על משמרתם, עד שנולדו שלשה האחים: משה, אהרן, ומרים. תינח משה ואהרן, מרים למה. אמר רבי יוסי, הדא הוא דכתיב, (קהלת ב') ושרות. כמה דאת אמר, (שמות ט”ו) ותען להם מרים.

תאנא, באותה שעה שנולד לוי, נטלו הקדוש ברוך הוא, ובחרו מכל אחיו והושיבו בארץ, והוליד לקהת, וקהת הוליד לעמרם, והוא הוליד לאהרן ומרים. פירש מאשתו, והחזירה, באותה שעה היו המשוררים של מעלה עומדים ומשוררים, גער בהם הקדוש ברוך הוא, ונשתכף השיר, עד שנטה קו ימינו, והושיט לעמרם.

מאי טעמא נקרא עמרם. שיצא ממנו עם רם על כל רמים, ולא נזכר שמו. מאי טעמא לא נזכר שמו. רבי יהודה אמר בשם רבי אבהו, מפני שבצנעא הלך, ובצנעא חזר לאשתו, כדי שלא יפירו בו, הדא הוא דכתיב וילך איש, ולא נאמר וילך עמרם בפרהסיא. ויקח את בת לוי, אף היא בצנעא חזרה, ולא נזכרה שמה.

וילך איש. רבי אבהו אמר, וילך איש, זה גבריאל. דכתיב, (דניאל ט') והאיש גבריאל. שהלך הוא והחזירה לעמרם. רבי יהודה אמר, עמרם ממש היה, ולא נזכר שמו, מפני שהליכה זו לא היתה ממנו להודווג לאשתו, אלא מלמעלה.

רבי יצחק אמר, באהרן ומרים לא נאמר זיווג אבותם בתורה, ובמשה פתיב ויקח את בת לוי, להורות, שהשכינה נקראת על שם לוי. ולא היה עמרם ראוי להוליד למשה, עד שנטל חלק בשכינה, והוליד למשה. הדא הוא דכתיב, ויקח את בת לוי. ולפיכך פתיב, (שמות ב') ותרא אותו כי טוב הוא.

רבי אלעזר אומר, זכה עמרם שיצא ממנו בן, שזכה לקול גדול, דכתיב, (שמות י"ט) והאלהים יעננו בקול. ועמרם זכה לבת קול, דכתיב ויקח את בת לוי. כלומר, בת קול. ולפיכך פתיב וילך. כלומר, שהלך למדרגה זו. תאנא, כשנולד משה, ייחד הקדוש ברוך הוא שמו עליו, דכתיב ותרא אותו פי טוב הוא. וכתיב, (תהלים קמ"ה) טוב ה' לכל. וכתיב, (תהלים ל"ד) טעמו וראו פי טוב ה'. (שמותב) ויהי בימים הרבים ההם. רבי יהושע דסכנין אומר, ויהי בימים הרבים ההם, סוף גלותם היה, שהיו ישראל משועבדים בכל עבודה. בימים הרבים ההם, שהיו רבים לישראל במצרים, וכיון שגשתלם קץ גלותם, מה פתיב, וימת מלך מצרים. מאי טעמא. שהורד שר מצרים ממעלתו, ונפל מגאותו. וכיון שנפל מלך מצרים, שהוא שר שלהן, זכר הקדוש ברוך הוא לישראל, ושמע תפלתם.

אמר רבי יהודה, בא וראה שכך הוא, שכל זמן שהשר שלהם נתנה לו שררה על ישראל, לא נשמע צעקתם של ישראל, כיון שנפל השר שלהם, פתיב וימת מלך מצרים, ומיד ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים. שעד אותה שעה לא נענו בצעקתם.

סדר הלימוד ליום טז כסלו [יום 75 בשנה]

דף י”ט ע”ב

אמר רבי אלעזר, בא וראה רחמנותו של הקדוש ברוך הוא, כשהוא מרחם על ישראל, כופה למדת הדין, ומורידה, ומרחם עליהם. והיינו דתנן, שהקדוש ברוך הוא מוריד שתי דמעות לים הגדול. מאן אינון שתי דמעות. אמר רבי יוסי, לאו (דף י”ט ע”ב) מלא ברירא היא, דהא אמר ליה לאובא טמיא, דהוא כדיב, ומליה כדיבן. אמר רבי אלעזר, לאו בתר אובא טמיא אזלינן, דברירא דמלה הוא, דתנן, בעשרה כתרי מלכא, אית תרין דמעין לקודשא בריך הוא, והן שתי מדות דין, שהדין בא משתייהן, כמה דאת אמר, (ישעיה נ”א) שתיים הנה קוראותיה. וכשהקדוש ברוך הוא זוכר את בניו, הוא מוריד אותם לים הגדול, שהוא (ויקרא קל”ז ע”ב) ים החכמה להמתיקן, והופך מדת הדין למדת רחמים, ומרחם עלייהו. אמר רבי יהודה, שתי דמעות, שמהם באים הדמעות, מהם בא הדין.

אמר רבי יהודה כתיב, (שמות י”ד) והנה מצרים נוסע אחריהם. ואמר רבי יוסי זה שר של מצרים הוא, ואת אמרת וימת מלך מצרים, זה שר של מצרים. אמר רבי יצחק, האי מלה קא מסייע לההוא דלעילא, כתיב הכא והנה מצרים, וכתיב התם וימת מלך מצרים. מלמד דעכשיו לא היה מלך, דהורידוהו מגדולתו. ולפיכך כתיב, והנה מצרים, ולא כתיב מלך מצרים. ומה דאמר וימת. כמה דאת אמר (שמות ד’) כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשי.

אמר רבי יצחק אמר רבי יהושע, בא וראה, כל מלכי מצרים פרעה שמם. ובכאן לא נאמר אלא מלך מצרים סתם. ובמקומו פרעה, והוא פרעה ממש. תא חזי, בעוד דאית שולטנותא דלעילא, אית שולטנותא בעמא דלתתא, אתעדדי שולטנותא דלעילא, אתעדדי שולטנותא דלתתא.

אמר רבי יוסי, כתיב (זכריה י”ד) הנה יום בא ליי’ וגו’ והיה יום אחד הוא יודע ליי’ וגו’. וכי שאר יומין לאו אינון דיליה. אלא אמר רבי אבא, מלמד, ששאר הימים, נתנים לשרים, ואותו יום, אינו של השרים, אלא של הקדוש ברוך הוא, כדי לעשות דין בעבודת כוכבים ומזלות. מפני שבאותו יום, יפלו כל השרים ממעלתם. ועל דא כתיב, (ישעיה ב’) ונשגב ה’ לבדו ביום ההוא. שאותו יום לא יהיה מעלה לשרים.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אמר רבי אבא, כשהקדוש ברוך הוא עושה דין בשמים של מעלה, מה פתיב, (ישעיה ל"ד) כי רותה בשמים חרבי. וכי חרב אית לי. אלא אמר רבי יצחק, חרב אית ליה, דכתיב, (ישעיה ל"ד) חרב לי מלאה דם. וכתיב (ישעיה ס"ו) ובחרבו את כל בשר.

אמר רבי אבא, החרב הזה הוא הדין שעושה, דכתיב, (דברי הימים א', כ"א) וירא (דוד) את מלאך ה' עומד בין הארץ ובין השמים וחרבו שלופה בידו. וכי חרב שלופה היתה ביד המלאך, אלא, שהיתה הרשות נתונה בידו לעשות דין.

והא אמר רבי יהושע בן לוי, אמר לי מלאך המות, אי לאו דחייסנא ליקרא דברייא, פרענא להו בית השחיטה, כבהמה. אמר רבי אבא, כלא משום דאתייהיב רשותא בידיה, למעבד גמר דינא, הדין הוא דכתיב, (יהושע ה') וחרבו שלופה בידו, הרשות נתונה בידו לעשות דין. אי הכי מאי (דברי הימים א', כ"א) וישב חרבו אל גדתה. אמר רבי אבא, שנחזור הדין לבעל הדין, והרשות למי שהרשות שלו.

ויאנחו בני ישראל, ויתאנחו לא פתיב, אלא ויאנחו, כלומר, נתאנחו (ס"א האניחו) לו למעלה (ס"א כלומר נאנחו למטה) שהאנחה היתה בשבילם למעלה.

ר' ברכיה אמר, בני ישראל דלעילא הוו, ומאן אינון בני ישראל. אינון דאתקרוני בני פולחנא. כלומר, אותם שהם מן העבודה של מעלה. ותעל שועתם אל האלהים, שעד אותה שעה לא עלתה שועתם לפניו.

אמר רבי יצחק כד עביד קודשא בריך הוא דינא בפמלייא של מעלה, ההוא דינא מאי הוי. אמר רבי אלעזר, מעבר להו בההוא נהר דינור, ואעבר לון משולטניהון, ומני שולטנין אחרנין דשאר עמין. אמר ליה והא פתיב (תהלים ק"ד) משרתיו אש לוחט. אמר ליה, אית אשא קשיא מאשא, ואית אשא דדחיא אשא.

אמר רבי יצחק, תלת ענייני הכא: אנחה, שועה, צעקה. וכל חד מתפרשא מאחרא. אנחה: פתיב, ויאנחו בני ישראל. צעקה: דכתיב, ויצעקו. שועה: דכתיב, ותעל שועתם. וכל חד בלחודוי מתפרשא, וכלהו עבדו ישראל. אמר רבי יהודה, צעקה ושועה עבדו, אנחה לא עבדו, משמע מדכתיב ויאנחו ולמעלה היתה האנחה בשבילם.

דף כ' ע"א

צעקה ושועה במאי אתפרשן, אמר רבי יצחק, אין לך שועה, אלא בתפלה. שנאמר, (תהלים ל"ט) שמעה תפילתי יי' ושועתי האזינה. (תהלים פ"ח) אליך יי' שועתי. (תהלים ל') שועתי אליך ותרפאני. צעקה שצועק ואינו אומר כלום. אמר

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

רבי (דף כ' ע"א) יהודה, הלכך גדולה צעקה מכולן, שצעקה היא בלב. הדא הוא דכתיב, (איכה ב') צעק לבם אל יי'. צעקה וצעקה דבר אחד הוא, וזה קרובה להקדוש ברוך הוא, יותר מתפלה ואנחה, דכתיב, (שמות כ"ב) פי אם צעוק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו.

אמר רבי ברכיה, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לשמואל, (שמואל א' ט"ז) נחמתי פי המלכתי את שאול למלך. מה פתיב, ויחר לשמואל, ויצעק אל יי' כל הלילה. הניח הפל, ולקח צעקה, משום דהיא קרובה לקודשא בריך הוא יתיר מפלהו, הדא הוא דכתיב, ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי.

תנו רבנן, האי מאן דצלי ובכי וצעיק, עד לא יכיל למרחש בשפוותיה, האי צלותא שלימתא דהיא בלבא, ולעולם לא הדרא ריקניא. אמר רבי יהודה, גדולה צעקה, שקורע גזר דינו של אדם מפל ימיו.

רבי יצחק אמר, גדולה צעקה, שמושלת על מדת הדין של מעלה. רבי יוסי אמר, גדולה צעקה, שמושלת בעולם הזה ובעולם הבא. בשביל צעקה נוחל האדם העולם הזה והעולם הבא, דכתיב, (תהלים ק"ז) ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יצילים. (שמות ג') ומשה היה רועה את צאן יתרו חותנו כהן מדין. רבי שמעון פתח, (שיר השירים ב') דודי לי ואני לו הרועה בשושנים. אמר רבי שמעון, אוי להם לבריות, שאינם משגיחים ואינם יודעים, בשעה שעלה במחשבה לפני הקדוש בריך הוא, לברוא עולמו, כל העולמות עלו במחשבה אחת, ובמחשבה זו נבראו פולם, הדא הוא דכתיב, (תהלים ק"ד) פלם בחכמה עשית. ובמחשבה זו, שהיא החכמה, נברא העולם הזה, והעולם של מעלה.

נטה ימינו, וברא העולם של מעלה. נטה שמאלו, וברא העולם הזה, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מ"ח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים. קורא אני אליהם יעמדו יחדו. וכלם ברגע אחת (ובשעה אחת) נבראו, ועשה העולם הזה, כנגד העולם של מעלה. וכל מה שיש למעלה, כדוגמתו למטה. וכל מה שיש למטה, כדוגמתו בים. והכל אחד. ברא בעליונים המלאכים, ברא בעולם הזה בני אדם, ברא בים לויתן, כמה דאת אמר (שמות ל"ז) לחבר את האהל להיות אחד.

פתיב באדם, (בראשית ט') פי בצלם אלהים עשה את האדם. וכתיב, (תהלים ח') ותחסרהו מעט מאלהים. אי בני נשא יקרינ בעובדיהו (נ"א בעובדיו) כל האי, ואינון מתאבדין (מטפה) מעפר דבירא, במה אתיין לשאבא מניה. ובחר בעליונים, ובחר בישראל, לעליונים לא קרא בנים, לתחתונים קרא בנים. הדא הוא דכתיב, (דברים י"ד) בנים אתם לה' אלהיכם. הוא קרא להם בנים, והם קראו לו אב,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דְּכַתִּיב, (ישעיה ס"ג) כִּי אֶתָּה אֲבִינּוּ. וְכַתִּיב דּוּדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ. הוּא בָּחַר בִּי, וְאֲנִי בָּחַרְתִּי בּוֹ.

הַרְוַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, הוּא רוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, אַף עַל פִּי שֶׁהַקּוֹצִים סְבִיב לָהֶם, וְאִין אַחַר יְכוּל לְרַעוּת בְּשׁוֹשְׁנִים כְּמוֹתוֹ. דְּבַר אַחַר הַרְוַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, מַה שׁוֹשֵׁן זֶה הוּא אָדוּם, וּמִימֵיו לְבָנִים, כִּף הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ, מְמַדַּת הַדִּין לְמַדַּת הַרְחָמִים. וְכַתִּיב (ישעיה א') אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ.

רַבִּי אָבָא הוּוּ אֲזִיל בְּאוּרְחָא, וְהוּוּ עֲמִיה רַבִּי יִצְחָק. אֲדַהּוּ אֲזִלִּי, פָּגַע בְּאִינוּן וְרַדִּים, נָטַל חַד רַבִּי אָבָא בִּידוּי וְהוּוּ אֲזִיל. פָּגַע בְּהוּ רַבִּי יוֹסִי, אָמַר וְדַאי שְׂכִינְתָא חָכָא, וְאֲנָא חֲמִינָא בִּידוּי דְרַבִּי אָבָא, לְמִילָף חֲכָמְתָא סְגִיָּאָה, דְּהָא יַדְעָנָא, דְרַבִּי אָבָא לָא נָטַל הָאִי, אֲלָא לְאַחֲזָאָה חֲכָמְתָא.

אָמַר רַבִּי אָבָא, תִּיב בְּרִי תִיב. יְתִבּוּ. אֲרַח רַבִּי אָבָא בְּהוּוּ וְרַדָּא, אָמַר, וְדַאי אִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים אֲלָא עַל הַרִיחַ. דְּהָא חֲזִינָא דְלִית נַפְשָׁא מִתְקַיֵּימָא אֲלָא עַל רִיחָא. וְעַל דָּא, הַדָּס בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת.

דף כ' ע"ב

פְּתַח וְאָמַר דּוּדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הַרְוַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִי גָרַם לִי, שְׂאֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים. מַה שׁוֹשֵׁן יֵשׁ בּוֹ רִיחַ, וְהוּא אָדוּם, מוֹצֵקִין אוֹתוֹ, וְהוּא מִתְהַפֵּךְ לְלִבָּן, וְלְעוֹלָם רִיחוֹ לֹא זָו. כִּף הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּדֶרֶךְ זֶה, שְׂאֵלְמֵלָא כִּן לֹא יִתְקַיֵּים הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַחוּטָא. וְהַחוּטָא נִקְרָא אָדוּם, כְּמָה דְאֵת אָמַר, אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג (דף כ' ע"ב) יִלְבִּינוּ, מִקְרִיב קֶרְבָּנוֹ לְאֵשׁ שֶׁהוּא אָדוּם. זוֹרֵק הַדָּם, סְבִיב לְמַזְבֵּחַ שֶׁהוּא אָדוּם. מַדַּת הַדִּין אָדוּם, מוֹצֵקִין אוֹתוֹ, (הַרִיחַ) וְעוֹלָה הָעֵשֶׂן כְּלוֹ לִבָּן, וְאִין הָאָדוּם נִהַפֵּךְ לְלִבָּן, נִהַפֵּךְ מַדַּת הַדִּין לְמַדַּת הַרְחָמִים.

וְתָא חֲזִי, כָּל מַדַּת הַדִּין, אִין צְרִיף הַרִיחַ שְׁלוֹ, אֲלָא מַצַּד אוֹדָם. וְהִינּוּ דְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה דְּכַתִּיב, (מלכים א', י"ח) וַיִּתְגַּדְּדוּ כְּמִשְׁפָּטָם וְגו' עַד שֶׁפָּךְ דָּם עֲלֵיהֶם. אֲלָא הֵיוּ יוֹדְעִים, שֶׁלֹּא יִשְׁיִגּוּ מִמַּדַּת הַדִּין כְּרַצוֹנָם, זוֹלָתִי בְּאוֹדָם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְעוֹד, אוֹדָם וְלָבָן נִקְרָב לְעוֹלָם, וְהַרִיחַ עוֹלָה מִשְׁתִּיחָן. מַה הַשׁוֹשֵׁן אָדוּם וְלָבָן, כִּף רִיחַ הַקְּרָבָן. וְהַקְּרָבָן, מְאָדוּם וְלָבָן. בֵּא וְרָאָה מְרִיחַ הַקְּטוּרֶת, שֶׁהַשְּׂמֶנִים, מֵהֶם אֲדוּמִים, וּמֵהֶם לְבָנִים, כְּגוֹן הַלְּבוֹנָה, שֶׁהוּא לָבָן, מִרְדּוֹר אָדוּם, וְהַרִיחַ עוֹלָה מְאָדוּם וְלָבָן. וְעַל כֵּן מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים, שֶׁהוּא אָדוּם וְלָבָן. וְכַתִּיב (יחזקאל מ"ד) לְהַקְרִיב לִי חֶלֶב וְדָם.

כנגד זה, אדם מקריב חֶלְבוֹ וְדָמוֹ, וּמִתְכַּפֵּר לוֹ, זֶה אָדוֹם, וְזֶה לֶבֶן. מֵהַ שְׁשׁוּשָׁן שֶׁהוּא אָדוֹם וְהוּא לֶבֶן, אֵין מוֹצֵקִין אוֹתוֹ לְחִזּוֹר כְּלוּ לֶבֶן, אֶלֶּא בְּאֵשׁ. כִּךְ הִקְרָבִין אֵין מוֹצֵקִין אוֹתוֹ לְחִזּוֹר כְּלוּ לֶבֶן, אֶלֶּא בְּאֵשׁ. עֲכָשִׁיו, מִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּתַעֲנִיתוֹ, וּמְקָרִיב חֶלְבוֹ וְדָמוֹ, אֵינוֹ נִצְמַק לְחִזּוֹר כְּלוּ לֶבֶן, אֶלֶּא בְּאֵשׁ. דַּרְרִי, מִתּוֹךְ תַּעֲנִיתוֹ שֶׁל אָדָם, מִחֲלִישֵׁין אִבְרִיו, וְגוֹבֵר עָלָיו הָאֵשׁ, וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה, צְרִיךְ לְהִקְרִיב חֶלְבוֹ וְדָמוֹ בְּאוֹתוֹ הָאֵשׁ, וְהוּא הַנִּקְרָא מִזְבַּח כְּפָרָה.

וְהֵינּוּ דְרַבֵּי אֶלְעָזָר, כִּד הוּוּ יְתִיב בְּתַעֲנִיתָא, הוּוּ מְצַלִּי וְאָמַר, גְּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁהִקְרַבְתִּי לְפָנֶיךָ חֶלְבִי וְדָמִי, וְהִרְתַּחְתִּי אוֹתָם בְּחַמְיָמוֹת חוֹלְשֵׁת גּוֹפִי, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיִּהְיֶה הַרִיחַ הָעוֹלָה מִפִּי בְּשָׁעָה זוֹ, כִּרִיחַ הָעוֹלָה מִהִקְרָבִין בְּאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ, וְתִרְצַנִּי.

נִמְצָא, שֶׁאָדָם הוּא מְקָרִיב בְּתַעֲנִיתוֹ הַחֶלֶב וְהַדָּם, וְהַרִיחַ שֶׁעוֹלָה מִפִּיו, הוּא מִזְבַּח כְּפָרָה, וְלִפְיֶכָךְ תִּקְנּוּ הַתַּפְלָה בְּמִקּוֹם הַקְּרָבִין, וּבִלְבַד שִׁיתְכוּוִין לָמָּה דְאָמְרִין. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה כְּתִיב, (במדבר ל"א) כֹּל דְּבַר אֲשֶׁר יָבוֹא בְּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ וְטָהַר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּשֶׁהִיָּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּים, אָדָם מְקָרִיב קְרָבָנוּ בְּעֵינָן זֶה, וּמִתְכַּפֵּר לוֹ. עֲכָשִׁיו, תַּפְלָתוֹ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר לוֹ בְּמִקּוֹם הַקְּרָבִין, כִּי הָאֵי גּוֹוֵנָא.

דְּבַר אַחַר, דּוּדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הָרוּעָה בְּשׁוֹשָׁנִים. מֵהַ שְׁשׁוּשָׁנִים קוֹצִין מְצוּיִין בְּתוֹכָם, אִף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּצַדִּיקִים וְרָשָׁעִים. מֵהַ שְׁשׁוּשָׁנִים, אֶלְמָלֵא הַקּוֹצִים, אֵין הַשְׁשׁוּשָׁנִים מִתְקַיָּיִמִין. כִּךְ אֶלְמָלֵא הַרְשָׁעִים, אֵין הַצַּדִּיקִים נִיפְרִים. דָּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּמָה הַצַּדִּיקִים נִיפְרִים, מִתּוֹךְ שֵׁישׁ רָשָׁעִים, דְּאֶלְמָלֵא רָשָׁעִים אֵין הַצַּדִּיקִים נִיפְרִים. דְּבַר אַחַר הָרוּעָה בְּשׁוֹשָׁנִים, הַמְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּשֵׁשׁ שָׁנִים, וְהַשְּׁבִיעִית שֶׁבֶת לָהּ. דְּבַר אַחַר בְּשׁוֹשָׁנִים, בְּאוֹתָם שְׁשׁוּשָׁנִים בְּתוֹרָה.

וּמִשָּׁה הָיָה רוּעָה אֶת צֵאֵן יִתְרוֹ חוֹתְנּוֹ כִּהֵן מְדִין. רַבִּי חֵיִיא פְתַח וְאָמַר, (תהלים כ"ג) מִזְמוֹר לְדוֹד יְיָ רוּעִי לֹא אֶחְסֵר. כְּלוֹמַר, יְיָ רוּעִי: יְיָ רוּעָה שְׁלִי. מֵהַ הָרוּעָה מְנַהֵיג אֶת הַצֵּאֵן, וּמוֹלִיכֶם לְמַרְעָה טוֹב, לְמַרְעָה שָׁמֶן, בְּמִקּוֹם נַחְלֵי מַיִם, מִיִּשְׂרָאֵל הַלִּיכְתֵּן בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט. אִף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתִיב בְּנְאוֹת דָּשָׁא יְרַבִּיצַנִי עַל מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי נִפְשִׁי יִשׁוּבֵב.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דֶּרֶךְ הָרוּעָה, לְנַהֵיג בְּצַדִּיק אֶת צֵאֵנוּ, לְהִרְחִיקֶם מִן הַגְּזוּל, לְהִנְהִיגֶם בְּמִישׁוֹר, וְהַשְּׁבִט בִּידוֹ שְׁלֹא יִטּוּ יָמִין וּשְׂמָאל. כִּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא רוּעָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְהִנְהִיגֶם בְּמִישׁוֹר, וּבְכָל עֵת הַשְּׁבִט בִּידוֹ שְׁלֹא יִטּוּ יָמִין וּשְׂמָאל.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דבר אחר ומשה היה רועה, אמר רבי יוסי, תדע לך, שכל זמן שהרועה חכם לנהל את צאנו, הוא מוכן לקבל עול מלכות שמים. אם הרועה שוטה, עליו נקרא (משלי כ"ז) תקוה לכסיל ממנו.

סדר הלימוד ליום יז כסלו [יום 76 בשנה]

דף כ”א ע”א

אמר רבי יהודה, משה חכם היה, ובקי לנהוג את צאנו. בא וראה, מדוד, שנאמר (שמואל א, ט”ז) והנה רועה בצאן. ללמדך שדוד (דף כ”א ע”א) חכם גדול היה, והיה רועה צאנו פדין וכשורה. לפיכך, עשהו הקדוש ברוך הוא מלך על כל ישראל. ולמה צאן ולא בקר. אמר רבי יהודה, ישראל נקראים צאן. שנאמר, (יחזקאל ל”ד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם. וכתוב, (יחזקאל ל”ז) כצאן קדשים כצאן ירושלים.

מה הצאן, כשיקרבו על המזבח, בשבילם זוכה לחיי העולם הבא. כך המנהיג לישראל פדין וכשורה, בשבילם זוכה לחיי העולם הבא. ועוד, הרועה את הצאן, כשהצאן יולדת, הרועה נוטל אותם טלאים בחיקו, כדי שלא ילאו ויגעו, ומוליכם אחרי אמותם, ומרחם עליהם. כך המנהיג לישראל, צריך להנהיגם ברחמים, ולא באכזריות. וכן אמר משה, (במדבר י”א) פי תאמר אלי, שאהו בחיקך וגו’.

מה הרועה את הצאן, כשהוא רועה טוב, מציל את הצאן מן הזאבים, ומן האריות. כך המנהיג לישראל, אם הוא טוב, מצילן מן העבודת פוכבים ומזלות, ומדין של מטה, ומדין של מעלה, ומדריךן לחיי העולם הבא. כך משה, רועה נאמן היה, וראה הקדוש ברוך הוא, שכדאי הוא לרעות את ישראל, באותו הדין ממש, שהיה רועה את הצאן, לפשבים, כפי הראוי להן. והנקבות כפי הראוי להן ולפיכך כתיב, ומשה היה רועה את צאן יתרו חותנו, ולא שלו, דאמר רבי יוסי, וכי מה שנתן את צפורה בתו למשה, לא נתן לו צאן ובקר, והלא יתרו עשיר היה. אלא משה לא היה רועה את צאנו, כדי שלא יאמרו בשביל שהיה צאנו עמו, היה רועה אותן בטוב. ולכן כתיב את צאן יתרו חותנו, ולא את שלו. כהן מדין, רבי תנחום אמר, אף על גב שהיה עובד פוכבים ומזלות, בשביל שעשה עמו חסד, היה רועה צאנו פדין וכשורה, במרעה טוב שמן ודשן. (שמות ג) וינהג את הצאן אחר המדבר. רבי יוסי אמר, משה, מיום שנולד, לא זזה ממנו רוח הקודש. ראה ברוח הקודש, שאותו מדבר היה קדוש, ומוכן לקבל עול מלכות שמים עליו. מה עשה, הנהיג את הצאן אחר המדבר. רבי יצחק אמר, אחר המדבר על כל פנים, ולא במדבר, שלא רצה שיכנסו בתוכו, אלא הרחיקם אחר המדבר. (שמות ג) ויבא אל הר האלהים חרבה, הוא לבדו בלא צאן. אר”י, האי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אבנא, דמקבלא פרוזלא, כד חמי ליה, (מחטא) מדלגא עילוי. כף משה וזהר סיני, כשנראו זה עם זה, דלג עליו. הדא הוא דכתיב, ויבא אל הר האלהים חרבה. אמר רבי אבא, מוכנים היו מששת ימי בראשית, זה עם זה. ואותו היום, נתרגש ההר למול משה. וכיון שראהו שנכנס לתוכו, ודלג בו, עמד ההר. מלמד, ששמחים היו זה עם זה.

אמר רבי ינאי, (נ"א רבי יוסי) יודע היה משה, שאותו הר, הר האלהים הוא. דכתיב ויבא אל הר האלהים. דתנו, מה ראה משה באותו הר, ראה עופות שהיו פורחים, ופורשים פנפיהם ולא היו נכנסים בו.

רבי יצחק (נ"א אמר ר' יצחק) אומר, ראה העופות פורחים וטסים משם, ונופלים לרגליו של משה, מיד הרגיש בענין, והעמיד את הצאן אחר המדבר, והוא נכנס לבדו. (שמות ג) וירא (קנט ע"ב, קס"ז ע"א) מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה. רבי תנחום אומר, שעת המנחה היתה, שמדת הדין שולטת בו. רבי יוחנן אמר, והא פתיב, (תהלים מ"ב) יומם יצוה יי' חסדו. מדת חסד קאמר, ולא מדת הדין. אמר רבי יצחק, משויצא האור, עד שנוטה לרדת, נקרא יום, והוא מדת חסד. משנוטה לרדת, נקרא ערב, והוא מדת הדין. והיינו דכתיב, (בראשית א') ויקרא אלהים לאור יום.

דף כ"א ע"ב

אמר רבי יוחנן, שעת המנחה הוא, מו' שעות ולמטה. דתנאי ר' יצחק אומר, מהו דכתיב, (שמות ט"ז) בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבועו לחם. בין הערבים, דהוא שעתא (דף כ"א ע"ב) דדינא תאכלו בשר. וכתיב, (במדבר י"א) הפשר עודנו בין שניהם ואף יי' חרה בעם. משום, דבין הערבים, דינא דמלכותא שליט. ובבקר תשבועו לחם, משום דאקרי חסד ההוא שעתא, וכתיב, (תהלים נ"ב) חסד אל כל היום. וכתיב, (בראשית א') ויקרא אלהים לאור יום. דאיהו מצפרא.

רבי תנחום אומר, דא סומק, ודא חוור. סומק: בין הערבים. דכתיב, (שמות ט"ז) בין הערבים תאכלו בשר. וחורא: בצפרא. דכתיב, ובבקר תשבועו לחם. רבי יצחק אמר, פתיב, (שמות י"ב) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וגו'. דהוא שעתא למעבד דינא. רבי יהודה אמר, ילפינן משני כבשים שבכל יום, האחד מתקרב פנגד מדת החסד, והב' פנגד מדת הדין.

ואמר רבי יהודה, מהו דכתיב, (במדבר כ"ח) את הפכש האחד תעשה בבקר, ולא כתיב את הכבש הראשון, אלא את הפכש האחד, מיוחד, פנגד מדת החסד. דבכל מקום, שני, לא נאמר בו כי טוב.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

רבי תנחום אמר, לפיכך, יצחק תקן תפלת המנחה, שהוא כנגד מדת הדין. אמר רבי יצחק, מכאן, (ירמיה ו') אוי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב. כי פנה היום: זה מדת החסד. כי ינטו צללי ערב: שכבר גבר מדת הדין. אברהם תקן תפלת שחרית, כנגד מדת החסד.

תנו רבנן, בההיא שעתא דעאל משה לטורא דסיני, מאי טעמא אתגלי ליה בשלהובי אשתא, דהוא דינא. אמר רבי יעקב (נ"א כעין) כען שעתא הוה (שעתא) גרים. ר' יוסי אמר, כלא לחד גזעא אשתרשא. כתיב, ויבא אל הר האלהים חרבה. וכתיב, (דברים ט') ובחרב הקצפתם את יי'. וכתיב, וירא מלאך יי' אליו בלבת אש מתוך הסנה. מתוך שהם עתידים להיות פסנה, כהאי דכתיב, (ישעיה ל"ג) קוצים פסוחים באש יצתו.

אמר ר' יהודה, מכאן למדנו, רחמנותו של מקום על הרשעים, דכתיב, והנה הסנה בוער באש, לעשות בהם דין ברשעים, והסנה איננו אוכל, (לעשות) אין בהם כליה. בוער באש, על כל פנים רמוז, לאש של גיהנם. אבל הסנה איננו אוכל, להיות בהם כליה.

דבר אחר וירא מלאך יי' אליו בלבת אש. מאי טעמא למשה בלבת אש, ולשאר נביאים לא. אמר רבי יהודה, לאו משה כשאר נביאים. דתנו, מאן דקריב לאשא ביה אתוקד, ומשה קריב לאשא ולא אתוקד. דכתיב, (שמות כ') ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. וכתיב, וירא מלאך יי' אליו בלבת אש מתוך הסנה.

רבי אבא אמר, האי דמשה, אית לאסתכלא ביה בחכמתא עלאה, על מה כתיב, כי מן המים משיתיהו. מאן דאתמשך מן מיא, (דינא עילאה) לא דחיל מנורא. דתניא אמר רבי יהודה, מאתר דאתגזר משה, לא אתגזר בר נש אחרא. אמר רבי יוחנן, בעשרה דרגין (ויקרא רפ"ב) אשתכלל. דכתיב, (במדבר י"ב) בכל ביתי נאמן הוא. ולא נאמן ביתי. זכאה חולקיה דבר נש, דמריה אסהיד פדין עלוי.

אמר רב דימי, והא כתיב (דברים ל"ד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה. ואמר רבי יהושע בן לוי, בישראל לא קם, אבל באומות העולם קם, ומנו בלעם. אמר ליה, ודאי שפיר קאמרת, אשתיק. כד אתא רבי שמעון בן יוחאי, אתו, שאילו קמיה האי מלה.

פתח ואמר, קוטיפא דקרנטי, אתערבא באפרסמונא טבא חס ושלום. אלא, ודאי כך הוא, באומות העולם קם, ומנו בלעם. משה עובדוי לעילא, ובלעם

לתת. משה, אשתמש בכתרא קדישא דמלכא עלאה לעילא. ובלעם, אשתמש בכתרין תתאין דלא קדישין לתתא. ובההוא גוונא ממש כתיב, (יהושע י"ג) ואת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בני ישראל בחרב. ואי סלקא דעתך יתיר, זיל שאיל לאתניה. אתא רבי יוסי, ונשק ידוי, אמר, הא חמידא (נ"א חמרא) דלבאי נפק לבר.

דהכא משמע, דאית עלאין ותתאין, ימינא ושמאלא, רחמי ודינא, ישראל ועבודת פוכבים ומזלות. ישראל, משתמשין בכתרין עלאין קדישין. עבודת פוכבים ומזלות, בכתרין תתאין דלא קדישין. אלין דימינא, ואלין דשמאלא, ועל כל פנים, מתפרשין נביאי עלאי מנביאי תתאי. נביאי דקודשא, מנביאי דלאו דקודשא.

דף כ"ב ע"א

אמר רבי יהודה, כגוונא דהוה (דף כ"ב ע"א) משה, פריש מכל נביאי, בנבואה קדישא עלאה. כף הוה בלעם, פריש משאר נביאי וחרשי, בנבואה דלאו קדישא לתתא. ועל כל פנים משה הוה לעילא, ובלעם לתתא, וכמה דרגין ודרגין מתפרשין ביניהו.

אמר רבי יוחנן אמר רבי יצחק, משה הוה מהרהר ואומר, שמא חס ושלום ישראל יכלו בהאי עבודה קשה, הדא הוא דכתיב, וירא בסבלותם. לפיכך, וירא מלאך יי' אליו בלבת אש וגו', וירא והנה הסנה בוער באש וגו'. כלומר, משועבדים הם בעבודה קשה, אבל והסנה איננו אוכל. זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא פריש לון מכל עמין, וקרא לון בנין, דכתיב (דברים י"ד) בנים אתם לה' אלהיכם.

פרשת וארא

(שמות ו') וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יי' וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי וגו'. רבי אבא פתח, (ישעיה כ"ו) בטחו ביי' עדי עד כי ביה יי' צור עולמים. בטחו ביי', כל בני עלמא בעיין לאתתקפא ביה בקודשא בריך הוא, ולמהוי רחצנו דלהון ביה.

אי הכי מהו עדי עד. אלא, בגין דיהא תקפא דבר נש, באתר דאיהו קיומא וקשורא דכלא, ואקרי עד, והא אוקמוה, כמה דאת אמר, (בראשית מ"ט) בבקר יאכל עד. והאי עד, אתר דאחיד לכל סטרין, לסטרא דא, ולסטרא דא, לאתקיימא, ולא תקשרא קשרא, די לא תעדי.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

והאי עד, תיאובתא דכלא ביה, כמה דאת אמר, (בראשית מ"ט, בראשית נ' ע"א רמ"ז ע"ב) עד תאות גבעות עולם. מאן אינון גבעות עולם. אלין אינון תרין אמהן נוקבי, יובל, ושמטה, דאקרון גבעות עולם. עולם: כמה דאת אמר, (תהלים ק"ז) מן העולם ועד העולם. (יובל ושמיטה כל חד מנהון אקרי עולם ואלין אקרון גבעות עולם)

ותיאובתא דילהון בהאי עד, דאיהו קיימא דכל סטרין. (מאי טעמא) תיאובתא דיובלא לגבי דעד, לאעטרא ליה, ולנגדא עליה ברפאן, ולארקא עליה מבוועין מתיקין, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו. תיאובתא דשמטה, לאתברכא מניה, ולאנתהרא מניה. ודאי האי עד תאות גבעות עולם איהו.

בגין כך, בטחו ביי' עדי עד, דהא מתמן ולעילא, אתר טמיר (הוא) וגניז איהו, דלא יכיל לאתדבקא. אתר הוא, דמניה נפקו ואצטיירו עלמין, הדא הוא דכתיב, פי ביה יי' צור עולמים והוא אתר גניז וסתים, ועל דא בטחו ביי' עדי עד, עד הכא אית רשו לכל בר נש לאסתכלא ביה, מפאן ולהלאה, לית ליה רשו לבר נש לאסתכלא ביה, דהא איהו גניז מפלא, ומאן איהו יה ידוד. דמתמן אצטיירו עלמין פלהו, ולית מאן דקאים על ההוא אתר.

אמר רבי יהודה, קרא אוכח עליה, דכתיב, (דברים ד') פי שאל נא לימים ראשונים וגו'. עד הכא אית רשו לבר נש לאסתכלא, מפאן ולהלאה לית מאן דיכיל למיקם עליה.

דבר אחר בטחו ביי' עדי עד, כל יומי דבר נש, בעי לאתתקפא ביה בקודשא בריה דהוא, (דהכי אמר דוד (תהלים כ"ה) אלהי בך בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי) ומאן דשוי ביה, בטחוניה ותוקפיה פדקא יאות, לא יכלין לאבאשא ליה, כל בני עלמא. (דהכי אמר דוד (תהלים כ"ה) אלהי בך בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי) דכל מאן דשוי תוקפיה בשמא קדישא, אתקיים בעלמא.

דף כ"ב ע"ב

מאי טעמא, בגין דעלמא, בשמיה קדישא אתקיים. הדא הוא דכתיב, (ישעיה כ"ז) פי ביה יי' (דף כ"ב ע"ב) צור עולמים: צייר עלמין. דהא בתרין אתוון, אתפרון עלמין, עלמא דין, ועלמא דאתי. עלמא דא, בדינא אתברי, ועל דינא קיימא, הדא הוא דכתיב, (בראשית א') בראשית ברא אלהים. מאי טעמא, בגין דיתנהגון בני נשא בדינא, ולא יפקון מאורחא לבר.

תא חזי כתיב וידבר אלהים אל משה, גזירת דינא דקיימא עליה, מה פתיב לעילא, (שמות ה') וישב משה אל ה', ויאמר אדנ"י, באל"ף דל'ת נו"ן יו"ד. חמי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

תוקפא דמשה, בשירותא דנביאותיה, לא נח רוחיה בהאי אתר, אמר, אדני למה הרעתה לעם הזה וגו', ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך. מאן הוא דיימא כדין, אלא משה, דידע, דהא דרגא אחרא עלאה זמין ליה.

אמר רבי יצחק, בשירותא דאתיהיב ליה ביתא, פקיד לה, כבר נש דפקיד לביתה, ואמר כל מאן דבעי בלא דחילו. אוף הכי משה, לביתה קאמר, ולא דחיל.

דבר אחר וידבר אלהים, גזרת דינא, (בגין כך) ויאמר אליו אני יי, דרגא אחרא דרחמי. והכא אתקשר כולא כחדא, דינא ורחמי. הדא הוא דכתיב, ויאמר אליו אני יי. אמר רבי שמעון (נ"א רבייסי) אי פתיב וידבר אלהים אל משה אני ה', הוינא אמר הכי. אלא לא פתיב, אלא וידבר אלהים אל משה בקדמיתא, ולבתר ויאמר אליו אני ה', דמשמע דרגא בתר דרגא.

ואמר רבי יוסי, משה, אלמלא דהוה מאריה דביתא, איש האלהים, אתענש על מה דאמר, אבל בגיני האי, לא אתענש. לבר נש דנפל ליה קטטה בדביתהו, ואמר לה מלין, שראת היא לאתרעמא, פיון דשארית מלה, הוה תמן מלפא, נטל מלפא מלה, והיא שתקת ופסקת למללא. אמר ליה מלפא, וכי לא ידעת דאנא הוא מלפא, ומקמאי מלילת מלין אלין, כביכול אוף הכי משה, וישב משה אל יי ויאמר אדני למה הרעותה וגו'. מיד, וידבר אלהים אל משה, שארי לאתרעמא, מיד נטל מלפא מלה ויאמר אליו אני יי ולא ידעת דאנא הוא מלפא, ומקמאי מלילת מלין אלין.

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי. אמאי שני שמא הכא מאלין דלעילא. אלא למלפא, דהוה ליה בריתא, דלא אתנסיבת, והוה ליה רחימא. כד בעי מלפא למללא בההוא רחימא, משדר לברתיה למללא עמיה, והוה מלפא על ידא דברתיה, ממליל עמיה. אתא זמנא דברתיה לאתנסבא, ההוא יומא דאתנסיבת, אמר מלפא, קרון לה לברתא, קרוספוניא מטרוניתא. ואמר לה, עד הכא, מלילנא על ידך, למאן דמלילנא מפאן ולהלאה אנא אימא לבעליך, והוא יימא למאן דאצטריך. ליומין, אמר לה בעלה מלין קמי מלפא, עד דהיא שראת למללא, נטל מלפא מלה, אמר ליה, ולא אנא מלפא, דעד יומא דא לא מליל אינש עמי, אלא על ידא דברתי, (עד לא נסיבת) ואנא יהיבנא לך ברתי, ומלילנא עמך באתגליא, מה דלא עבידנא לאחרא.

כֶּה, וְאַרְא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי, כִּד אֵיְהִי בְּבֵיתִי וְלֹא
אֶתְנַסִּיבֵת, וְלֹא מְלִילוֹ עִמִּי אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין, כְּמָה דְּעַבִּידְנָא לָךְ. וְאַתָּה, בְּשִׁירוּתָא
דְּמַלּוּלָךְ, מְלִילֵת לְבֵרְתִי קָמְאִי מְלִין אֵלֶיךָ, אֶלָּא בְּגִינֵי כֶּה, וְאַרְא אֶל אַבְרָהָם אֶל
יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וְשְׁמִי יי' לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם, לְמַלְלָא עִמָּהוֹן בְּדַרְגָּא דָּא
דְּעַמְרָךְ מְלִילְנָא.

סדר הלימוד ליום יח כסלו [יום 77 בשנה]

רבי יוסי (נ"א רבי ייסא) פתח, (תהלים כ"ד) לְדוֹד (נ' ע"א) מְזֻמּוֹר לַיְי' הָאָרֶץ
וּמְלוֹאָה תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ. הָאָרֶץ: דָּא אַרְעָא קְדִישָׁא דְיִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי קִיּוּמָא
לְאַתְשָׁקִיָּא מִיְנָה, וְלְאַתְבָּרְכָא מִיְנָה בְּקַדְמִיתָא, וְלְבַתַּר מִיְנָה אֶתְשָׁקִיָּא עֲלֵמָא
כְּלָא. תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ: דָּא שְׂאֵר אַרְעָאן, דְּשִׁתְּאֵן מִיְנָה, מִנָּא לָן. דְּכַתְיֵב, (תהלים
ט) וְהוּא יִשְׁפּוֹט תִּבֵּל בְּצַדִּיק.

דף כ"ג ע"א

פי הוא על ימים יסדה, אלין (דף כ"ג ע"א) שבעה עמודים, דארעא סמיכא
עלייהו. ואינן שבעה ימים. וים כנרת שלטא עלייהו. אמר רבי יהודה, לא תימא
דשלטא עלייהו, אלא דאתמלייא מנייהו. ועל נהרות יכוננה, מאן אינן נהרות.
אלא, כמה דאת אמר, (תהלים צ"ג) נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִיָּם, אִינֵן
נְהָרוֹת, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (בראשית ב') וְנָהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן, וּבְגִין
כֵּן, וְעַל נְהָרוֹת יְכֻנְנָה.

תא חזי, האי ארץ, אקרי ארץ ישראל. יעקב דאיהו ישראל, אמאי לא שליט
על דא פמשה, דהא פתיב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ולא
יתיר.

אלא, יעקב הא אוקימנא, נטל ביתא דלתתא, ואשתביק מניה ביתא דלעילא.
ועם ביתא דלתתא, אתקין ביתא דלעילא, בתריסר שבטין, בשבעין ענפין, והא
אוקמוהו. משה, נטל ביתא דלעילא, ושביק ביתא דלתתא. ועל דא, פתיב ביעקב
באל שדי. באל שדי מליל עמיה קודשא בריך הוא, ולא יתיר. ושמי יי' לא
נודעתי להם, למללא עמהון בדרגא דא דאיהו עלאה.

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב. אמר רבי חייא, תושבחן דאבהן יעקב
הוה, דהוא שלימו דכלא. בכלהו פתיב, אל אברהם, אל יצחק, וביה אתוסף את
חד, דכתיב, ואל יעקב. אתוסף ביה ו', לאחזאה דאיהו שלימא יתיר מכלהו. ועם
כל דא, לא זכה לאשתמשא ביה פמשה. (שמות ו') וגם הקימותי את בריתי אתם
לתת להם את ארץ פנעון, בגין דאתגזרו. דכל מאן דאתגזר, ירית ארעא, דהא
לא ירית ארעא, אלא צדיק, וכל מאן דאתגזר, אקרי צדיק. דכתיב, (ישעיה ס')
ועמד פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, כל מאן דאתגזר, ונטיר האי את קיימא,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אָקְרִי צְדִיק, תָּא חֲזִי מִן יוֹסֵף, דְּכָל יוֹמוֹי לָא אָקְרִי צְדִיק, עַד דְּנִטְרִי הֵהוּא בְּרִית, אֶת קַיִמָא קְדִישָׁא. כִּינן דְּנִטְרִי לִיה, אָקְרִי צְדִיק, יוֹסֵף הַצְּדִיק.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּה יְתִיב יוֹמָא, חַד, וְרַבִּי אֶלְעֶזֶר בְּרִיה, (עמיה) וְרַבִּי אַבָּא עִמְיָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעֶזֶר, הָאִי קָרָא דְכִתְיב, וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב וְגוֹ'. מָהוּ וְאָרָא, וְאִדְבַר מִבְּעֵי לִיה. אָמַר לִיה, אֶלְעֶזֶר בְּרִי, רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, אִית גּוֹוִנִין דְּמַתְחַזְיִין, וְאִית גּוֹוִנִין דְּלֹא מַתְחַזְיִין. וְאֵלִין וְאֵלִין, אֵינֻן רְזָא עֲלָאָה דְּמַהִימְנוּתָא, וּבְנֵי נֶשָׂא לָא יַדְעִין לִיה, וְלֹא מִסְתַּכְּלִין בֵּיה וְאֵלִין דְּמַתְחַזְיִין, לָא זָכָה בְּהוּ בַר נֶשׁ, עַד דְּאָתוּ אַבְהוֹ, וְקַיִמוּ עֲלֵיהוּ. וְעַל דָּא פְּתִיב וְאָרָא, דְּחַמוּ, אֵינֻן גּוֹוִנִין דְּאִתְגַּלְיִין.

וּמֵאֵן גּוֹוִנִין דְּאִתְגַּלְיִין. אֵינֻן דְּאֵל שְׂדֵי, דְּאֵינֻן גּוֹוִנִין דְּחִיזוּ עִילָאָה (נ"א חִיזוּ דְּגוֹוִנִין עֲלֵינֵן) וְאֵלִין אִתְחַזְיִין. וְגוֹוִנִין דְּלֵעִילָא, סְתִימִין דְּלֹא אִתְחַזְיִין, לָא קָאִים אֵינִישׁ עֲלֵיהוּ, בַּר מְמִשָּׁה. וְעַל דָּא פְּתִיב, וְשְׁמִי יְיָ לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, לָא אִתְגַּלְיִיתִי לֹוֹן בְּגוֹוִנִין עֲלֵינֵן. וְאִי תִימָא, דְּאַבְהוֹן לָא הוּוּ יַדְעִי בְּהוּ. אֶלָּא הוּוּ יַדְעִי, מִגּוֹ אֵינֻן דְּאִתְגַּלְיִין.

פְּתִיב (דְּנִיאל י"ב) וְהַמְשָׁפִילִים יִזְהִירוּ כֹּזֵהר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים פְּכוּכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד. וְהַמְשָׁפִילִים יִזְהִירוּ, מֵאֵן אֵינֻן מְשָׁפִילִים. אֶלָּא דָּא הוּא, הֵהוּא חֲכָם דְּיִסְתַּכַּל מִגְרַמִּיה מִלִּין, דְּלֹא יִכְלִין בְּנֵי נֶשָׂא לְמַלְלָא בְּפּוּמָא, וְאֵלִין אֶקְרוּן מְשָׁפִילִים. יִזְהִירוּ כֹּזֵהר הַרְקִיעַ, מֵאֵן (וְהוּ) הוּא הַרְקִיעַ. דָּא הוּא רְקִיעַ דְּמִשָּׁה, דְּקַיִמָא בְּאַמְצַעִיתָא, וְהָאִי זֹהַר דִּילִיה, אִיהוּ סְתִים, וְלֹא אִתְגַּלְיָא מִגּוֹן דִּילִיה קַיִמָא עַל תְּהִיא רְקִיעָא דְּלֹא נְהִיר, דְּאִתְחַזְיִין בֵּיה גּוֹוִנִין, וְאֵינֻן גּוֹוִנִין אֶף עַל גַּב דְּאִתְחַזְיִין בֵּיה, לָא זֹהַרִי כֹּזֵהרָא בְּגִין דְּאֵינֻן גּוֹוִנִין סְתִימִין.

תָּא חֲזִי, אַרְבַּע נְהוּרִין אֵינֻן. תְּלַת מְנַיְהוּ סְתִימִין, וְחַד דְּאִתְגַּלְיָא: נְהוּרָא דְּנְהִיר. נְהוּרָא דְּזֹהַרָא. (וְאֵינֻן) וְאִיהוּ נְהִיר כֹּזֵהרֵי דְּשְׁמִיא בְּדְכִיו. נְהוּרָא דְּאַרְגּוֹוִנָא, דְּנִטְלִי כָּל נְהוּרִין. נְהוּרָא דְּלֹא נְהִיר אִסְתַּכַּל לְגַבֵּי אֵלִין, וְנִטְלִי לֹוֹן. וְאִתְחַזְיִין אֵינֻן נְהוּרִין בֵּיה, כְּעֶשְׂשִׁיתָא, לְקַבַּל שְׁמִשָּׁא.

דף כ"ג ע"ב

וְאֵלִין תְּלַת דְּקַאמְרוּן, סְתִימִין וְקַיִמִין עַל הָאִי (דף כ"ג ע"ב) דְּאִתְגַּלְיָא. וְרְזָא דָּא (ויחי רכ"ו ע"א) עֵינָא תָּא חֲזִי, בְּעֵינָא אִית תְּלַת גּוֹוִנִין, דְּאִתְגַּלְיִין רְשִׁימִין בֵּיה, וְכִלְהוּ לָא מְזַדְּהִיר, בְּגִין דְּקַיִמִי בְּנְהוּרָא דְּלֹא נְהִיר. וְאֵלִין אֵינֻן כְּגוֹוִנָא דְּאֵינֻן סְתִימִין דְּקַיִמִי עֲלֵיהוּ וְאֵלִין אֵינֻן דְּאִתְחַזְיִין לְאַבְהוֹ, לְמַנְדַּע אֵינֻן סְתִימִין

דְּמוּדְהָרִין, מִגּוֹ אֵלֶיךָ דְּלֹא מוּדְהָרִי. וְאֵינּוֹן דְּמוּדְהָרִי וְאֵינּוֹן סְתִימִין, אֲתַגְלִיין
לְמֹשֶׁה, בְּהֵוּא רְקִיעָא דִּילִיה. וְאֵלֶיךָ קִימִי, עַל אֵינּוֹן גּוּוֹנִין דְּאֲתַחֲזִיין בֵּיה בְּעֵינָא.
וְרוּא דָא סְתִים עֵינָךְ, וְאַסְחָר גְּלַגְלָךְ, וְיִתְגַּלִּיין אֵינּוֹן גּוּוֹנִין דְּנַהְרִין, דְּמוּדְהָרִי,
וְלֹא אֲתִייהִיב רְשׁוֹ לְמִיחְמִי, אֲלֵא בְּעֵינֵינִי סְתִימִין, בְּגִין דְּאֵינּוֹן סְתִימִין עַלְאִין,
קִימִי עַל אֵינּוֹן גּוּוֹנִין דְּאֲתַחֲזִיין, דְּלֹא מוּדְהָרִי.

וְעַל דָא קְרִינּוֹן, מֹשֶׁה זָכָה בְּאַסְפַּקְלָרִיא דְּנַהְרָא דְּקִימָא עַל הֵוּא דְּלֹא נַהְרָא.
שְׂאָר בְּנֵי עַלְמָא, בְּהֵוּא אֲסַפְקָלְרִיא דְּלֹא נַהְרָא. וְאַבְהֵן הוּוֹ חֲמָאן מִגּוֹ אֵלֶיךָ גּוּוֹנִין
דְּאֲתַגְלִיין, אֵינּוֹן סְתִימִין, דְּקִימִי עַלְיֵהוּ דְּאֵינּוֹן דְּלֹא נַהְרִין, וְעַל דָא כְּתִיב, וְאֶרָא
אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי, בְּאֵינּוֹן גּוּוֹנִין דְּאֲתַחֲזִיין.

וְשְׂמִי יי' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, אֵלֶיךָ גּוּוֹנִין עַלְאִין סְתִימִין דְּזוּהְרִין, דְּזָכָה בְּהוּ מֹשֶׁה
לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּן. וְרוּא דָא, דְּעֵינָא סְתִים וְגַלְיָא. סְתִים, חֲמִי אֲסַפְקָלְרִיא דְּנַהְרָא,
אֲתַגְלִיָא, חֲמִי אֲסַפְקָלְרִיא דְּלֹא נַהְרָא. וְעַל דָא, וְאֶרָא, בְּאַסְפַּקְלָרִיא דְּלֹא נַהְרָא,
דְּאֵיהוּ בְּאֲתַגְלִיָא, בֵּיה כְּתִיב רָאִיה. בְּאַסְפַּקְלָרִיא דְּנַהְרָא דְּאֵיהוּ בְּסְתִימוֹ, כְּתִיב
בֵּיה יְדִיעָה, דְּכְתִיב לֹא נוֹדַעְתִּי. אֲתוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבְא וְנִשְׁקוּ יְדוּי. בְּכָה רַבִּי
אַבְא, וְאָמַר, וּוִי כַּד תְּסַתְּלַק מִעַלְמָא, וְיִשְׁתַּאֲר עַלְמָא יְתוּם מִינָךְ, מֵאן יְכִיל
לְאַנְהָרָא מְלִין דְּאוּרִיָתָא.

פְּתַח רַבִּי אַבְא וְאָמַר, (שְׂמוּאֵל א', כ"ה) וְאָמַרְתֶּם כֹּה לְחִי וְאַתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ
שְׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שְׁלוֹם. וְאָמַרְתֶּם כֹּה לְחִי, וְכִי דוּד לָא הוּוֹ יְדַע בֵּיה בְּנִבְל,
דְּאֵיהוּ אָמַר בְּגִינֵיה, וְאָמַרְתֶּם כֹּה לְחִי, אֲלֵא, הֵוּא יוֹמָא, יוֹמָא טַבָּא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
הוּוֹ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוֹ יְתִיב בְּדִינָא עַל עַלְמָא, וּבְגִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוֹ קְאָמַר,
וְאָמַרְתֶּם כֹּה, לְחִי, לְקִשְׂרָא כֹה, לְחִי, דְּכָל חִיין בֵּיה תְּלִיין. וְאַתָּה שְׁלוֹם, מֵאִי
וְאַתָּה אֲתָה מִבְּעֵי לִיה. אֲלֵא, וְאַתָּה כְּלָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוֹ קְאָמַר, בְּגִין לְקִשְׂרָא
קִשְׂרָא דְּמַחִימְנוּתָא וְכַדְקָא יְאוּת.

מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּהָא לְבַר נֶשׁ (בְּרֵאשִׁית קַע"א ע"ב) חִיבָא, אָסוּר לְאַקְדָּמָא לִיה
שְׁלֹם, וְאִי אֲצִטְרִיךְ, יְקָדִים לִיה כְּדוּד, דְּבְרִיךְ לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוֹ, וְאַתַּחֲזִי
דְּבְּגִינֵיה קְאָמַר. וְאִי תִימָא דְּרַמְאוֹת הוּוֹ. לָאו. דְּהָא כָּל מֵאן דְּסָלִיק לִיה לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּוֹ, וְאַתַּחֲזִי דְּבְּגִינֵיה קְאָמַר, לָאו רַמְאוֹת הוּוֹ. וּמֵאן דְּאֲקָדִים שְׁלֹם לְזַפְאָה,
כְּאִילוּ אֲקָדִים לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוֹ, כָּל שְׁכַן מַר, דְּאֵיהוּ שְׁלֵמָא לְעֵילָא וְתַתָּא.
וְאֶרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וְשְׂמִי יי' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם.
רַבִּי חֲזַקְיָה פְּתַח, (תְּהִלִּים ל"ב) אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב ה' לוֹ עֵזוֹן וְגו'. כִּמְהָ אֵינּוֹן בְּנֵי
נֶשָׂא אֲטִימִין, דְּלֹא יְדַעִין, וְלֹא מְסַתְּכְלוֹן, עַל מַה קְיִימִין בְּעַלְמָא. דְּהָא קוּדְשָׁא

ברוך הוא פד ברא עלמא, עבד ליה לבר נש בדיוקנא דיליה, ואתקין ליה בתקונו, בגין דישתדל באורייתא, ויהך באורחוי.

דהא פד אתברי אדם, מעפרא דמקדשא דלתתא אתתקן וארבע סטרי דעלמא, אתחברו בהווא אתר דאקרי בי מקדשא. ואינון ארבע סטרי דעלמא, אתחברו בארבע סטרי, דאינון יסודין דעלמא, א"ש רו"ח ומי"ם ועפ"ר, ואתחברו ארבע סטרי (נ"א יסודין) אלין, בד' יסודין דעלמא, ואתקין מנייהו קודשא בריך הוא חד גופא בתקונא עלאה. והאי גופא, אתחבר מתרין עלמין, מעלמא דא תתאה, ומעלמא דלעילא.

דף כ"ד ע"א

אמר רבי שמעון, תא חזי, ד' קדמאי אינון רזא דמהימנותא. ואינון אבהן דכלהו עלמין. ורזא דרתיכא עלאה קדישא. ואינון ד' יסודין: א"ש רו"ח ומי"ם ועפ"ר. אלין אינון רזא עלאה. (ואילין אינון אבהן דכולהו עלמין אבהן דכלא) ומאינון נפקין, זה"ב וכס"ף ונחש"ת וברז"ל. ותחות (דף כ"ד ע"א) אלין מתכאן אחרנין, דדמיין לון. (כגונא דאלין) תא חזי. א"ש רו"ח ומי"ם ועפ"ר, אלין אינון קדמאי ושרשין דלעילא ותתא, ותתאין ועלאין עליהו קיימין. ואלין אינון ארבע, לארבע סטרי עלמא, וקיימין בארבע אלין: צפון, ודרום, ומזרח, ומערב. אלין אינון ארבע סטרי דעלמא, וקיימין בארבע אלין. א"ש לסטר צפון. רו"ח לסטר מזרח. מי"ם לסטר דרום. בגין דדרום חם ויבש מים קרים ולחים עפ"ר לסטר מערב. וארבע אלין, בארבע אלין קטירין, וכלהו חד, ואלין עבדי ארבע מתכאן, דאינון זה"ב וכס"ף ונחש"ת וברז"ל הא אינון תריסר, וכלהו חד.

תא חזי, אש הוא בשמאלא, לסטר צפון, דהא אש, תוקפא דחמימותא ביה, ויבישו דיליה (עיין בתיקונים ס"א ע"א) תקיף. וצפון בהפוכא דיליה הוא, ואתמזיג חד בחד ואיהו חד. מים לימינא, והוא לסטר דרום. וקודשא בריך הוא, לחברא (לאחורא) לון פחדא, עביד מזגא דא כמזגא דא.

צפון איהו קר ולח, אשא חם ויבש. אחלה לון לסטר דרום. דרום, איהו חם ויבש. מים קרים ולחים. וקודשא בריך הוא מזיג לון פחד דנפקי מיא מדרום, ועאלין בגו צפון. ומצפון נגדי מיא. נפיק אשא מצפון, ועאל בתוקפא דדרום, ומדרום נפיק תוקפא דחמימותא לעלמא. בגין דקודשא בריך הוא אוזיף דא בדא, וכל חד וחד אוזיף לחבריה מדיליה פדקא חזי ליה. כגוונא דא רוח ומזרח, בגין דיוזיף כל חד לחבריה, ואתכליל דא בדא, לאתחברא פחד.

תא חזי, אשא מסטרא דא, מים מסטרא דא. ואינון מחלוקת. עאל רוח בינייהו, ואחיד לתרין סטרין. הדא הוא דכתיב, (בראשית א') ורוח אלהים מרחפת על פני המים. דהא אשא קאים לעילא בסטרא דא. ומים קיימי על אפי ארעא. רוחא אעיל בינייהו, ואחיד לתרין סטרין, ואפריש מחלוקת. עפר, מיא קיימי עליה ורוחא ואשא ומקבלא מפלהו, בחילא דתלתא אלין דקיימי עליה.

תא חזי, רוח ומזרח. מזרח, חם ולח, רוח, (קר ויבש סטרא דאיהו יבישא) חם ולח איהו, ובגיני כך, אחיד לתרין סטרין, דהא אש חם ויבש, ומים קרים ולחים, רוח איהו חם ולח, סטרא דאיהו חם, אחיד באשא. סטרא דאיהו לח, אחיד במיא. ועל דא אספיים בינייהו, ואפריש מחלוקת דאשא ומיא.

עפר איהו קר ויבש, ועל דא מקבל עליה פלהו, וכלהו עבדי ביה עבידתיהו, ומקבלא מפלהו, לאפקא בחיליהון מזונא לעלמא. בגין דבמערב אתאחיד עפרא, דאיהו קר ויבש. וסטרא דאיהו קר, אחיד בצפון דאיהו קר ולח, דהא קרירא אתאחיד בקרירא. בגין כך צפון אתאחיד במערב בסטרא דא. דרום דאיהו חם ויבש, בההוא יבישותא דיליה, אחיד ליבשותא דמערב בסטרא אחרא, ואתאחיד מערב בתרין סטרין.

וכן אתאחיד דרום במזרח, דהא חמימותא דדרום, אתאחיד ביה בחמימותא דמזרח. ומזרח אתאחיד בצפון דהא לחותא דיליה אתאחיד בלחותא דצפון. השתא אשתכח דרומי'ת מזרחי'ת. מזרחי'ת צפוני'ת. צפוני'ת מערבי'ת. מערבי'ת דרומי'ת וכלהו פלילין דא בדא, לאשתלשללא חד בחד.

כגוונא דא, צפון עביד דהבא. דמסטרא דתוקפא דאשא, אתעביד דהבא. והיינו דכתיב, (איוב ל"ז) מצפון זהב יאתה. דאש אתאחיד בעפר, ואתעביד דהבא. והיינו דכתיב, (איוב כ"ח) ועפרות זהב לו. ורזא דא, שנים פרוכים זהב.

דף כ"ד ע"ב

מים אתאחיד בעפר, וקרירותא בלחותא עביד כסף, השתא הא עפר אתאחיד בתרין סטרין, בזהב ובכסף, ואתייהב בינייהו. רוחא אחיד למים, ואחיד (הגהה תמיהה במה דאמר רוח קר ויבש שאם כן עפר ורוח שוים בטבעם אבל יש אומרים כי רוח חם ולח (עמ"ש בתיקונים ל"ה ב') ואם כן נוכל לומר דאחיד רוח לתרין סטרין אש חם ויבש ורוח חם ולח סטרא דאיהו חם אחיד באש וסטרא דאיהו לח אחיד במיא ואפריש מחלוקת דאשא ומיא. עפר איהו קר ויבש ומים קרים ולחים וסטרא דקר אחיד בעפר בסטרא דקר אשתכח דעפר מקבל עליה כלהו בגין כך אחיד לתרין סטרין דהא אש חם ויבש מים קר ולח ע"כ) (דף כ"ד ע"ב) לאש, ואפיק תרין פחד, דאיהו (יחזקאל א') עין נחשת קלל. ועפר דקאמרן, כד איהו

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

בְּלַחֲדוּדוֹ, בִּיבִישׁוֹ וּקְרִירוֹ דִּילִיָּהּ, נְפִיק בְּרוּל, וְסִימְנָהּ, (קהלת י') אִם קָהָה הַבְּרוּל וְגו'

וְהָאֵי עֶפֶר, אֶתְאַחֵיד בְּכֻלְהוּ, וְכֻלְהוּ עֲבָדִין בֵּיהּ כְּגוּוֹנָא דְלַהוּן. תָּא חֲזִי, בְּלֹא עֶפֶר, לִית זֶהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת, דְּהָא כָּל חַד וְחַד אוֹזִיף לְחַבְרִיָּה מְדִילִיָּהּ, לְאַתְקַשְׂרָא דָּא בְּדָא. וְאַתְאַחֵיד עֶפֶר בְּכֻלְהוּ, בְּגִין דְּתַרִין סְטָרִין אַחֲדָן לִיָּהּ, אֶשָּׂא וּמִיָּא. וְרוּחָא אֶתְקָרִיב בֵּיהּ, בְּגִין אֵלִין תַּרִין וְעֵבִיד בֵּיהּ עֲבִידְתָּא.

אֶשְׁתַּכַּח, דְּכַד אֶתְחַבֵּר עֶפְרָא בְּהַדְרִיָּהּ, עֵבִיד וְאוֹלִיד עֶפְרָא אַחְרָנִין, כְּגוּוֹנָא דְלַהוּן. כְּגוּוֹנָא דְזֶהָב, אוֹלִיד עֶפְרָא (רל"ו ע"ב) סוּסְפִיתָא יְרוּקָא, דְּאִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְדַהְבָּא מְמִשׁ. כְּגוּוֹנָא דְכֶסֶף, אוֹלִיד עוֹפְרָת. כְּגוּוֹנָא דְנַחֲשֶׁת עֵילָאָה, אוֹלִיד קְסִיטְרָא דְאִיהוּ נַחֲשֶׁת זוּטָא. כְּגוּוֹנָא דְבְּרוּל, אוֹלִיד בְּרוּל, וְסִימְנָהּ (משלי כ"ז) בְּרוּל בְּבְרוּל יַחַד.

תָּא חֲזִי, אֵשׁ רוּחַ מִים וְעֶפֶר, כְּלָהוּ אַחֲדָן דָּא בְּדָא, וְאַתְקַשְׂרָן דָּא בְּדָא. וְלֹא הוּי בְּהוּ פְרוּדָא. וְעֶפֶר דָּא, כַּד אִיהוּ אוֹלִיד לְבִתְרָה, לֹא מִתְקַשְׂרָן דָּא בְּדָא בְּאִינוּן עֲלָאֵי, כְּמָה דָּאֵת אֶמֶר, (בראשית ב') וּמִשֶּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים, בְּאֵלִין הוּי פְרוּדָא.

בְּגִין דְּהָא עֶפֶר, כַּד אִיהוּ אוֹלִיד בְּחֵילָא דְתִלְתַּת עֲלָאֵי, אֶפִּיק אַרְבַּעָה נַהְרִין, דְּתַמְן מִשְׁתַּפְּחִי אַבְנֵי יָקָר, וּבְאַתְרַּה חַד אִינוּן, דְּכִתִּיב שָׁם הַבְּדִלָח וְאַבְן הַשֹּׁהַם. וְאֵלִין אַבְנֵי יָקָר אִינוּן תְּרִיסַר, וְאִינוּן לְאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלֵמָא, לְקַבִּיל תְּרִיסַר שְׁבֻטִין, דְּכִתִּיב, (שמות כ"ח) וְהָאֲבָנִים תַּהֲיִין ֹּעַל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל שְׁמוֹתָם. וְאֵלִין תְּרִיסַר בְּקָר, דְּאִינוּן תַּחֲוֹת יִמָּא.

תָּא חֲזִי, כָּל אַרְבַּעָה סְטָרִין עֲלָאֵין דְּקַאמְרוּן, אֶף עַל גַּב דְּמִתְקַשְׂרָן דָּא בְּדָא, וְאִינוּן קִימָא דְלַעִילָא וְתַתָּא, קִימָא דְעֲלֵמָא יְתִיר רוּחַ, בְּגִין דְּכֻלָּא קִימָא בְּגִינֵיהּ, וְנַפְשָׁא לֹא קִימָא אֶלָּא בְּרוּחָא, דְּאִי גָרַע רוּחָא אֶפִּילוּ רְגַעָא חֲדָא, נַפְשָׁא לֹא יְכִילַת לְאַתְקִימָא, וְרִזָּא דָּא כְּתִיב, (משלי י"ט) גַּם בְּלֹא דַעַת נַפֵּשׁ לֹא טוֹב. נַפְשָׁא בְּלֹא רוּחָא לֹא אִיהוּ טוֹב, וְלֹא יְכֻלָּא לְאַתְקִימָא.

וְתָא חֲזִי, אִינוּן תְּרִיסַר דְּקַאמְרוּן, דְּאִינוּן תְּרִיסַר אַבְנֵין, אִינוּן תְּרִיסַר בְּקָר, דְּתַחֲוֹת יִמָּא. בְּגִין כֶּף, נְטִלוּ אִינוּן תְּרִיסַר נְשִׂאִים, (במדבר ז') כָּל הַבְּקָר לַעֲלֹה שָׁנִים עֶשֶׂר פָּרִים וְגו'. וְכֻלָּא רִזָּא עֲלָאָה הוּא, וּמֵאֵן דִּישְׁגַּח בְּמִלִּין אֵלִין, יִשְׁגַּח בְּרוּזָא דְּחַכְמָתָא עֲלָאָה, דְּעַקֵּר דְּכֻלָּא בֵּיהּ.

אֶמֶר ר' שְׁמַעוֹן, הָא דְאֶמֶר ר' חֲזַקְיָה, דְּכַד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, מִעֶפְרָא דְּמִקְדָּשָׁא דְלַתַּתָּא אֶתְבְּרִי, מִעֶפְרָא דְּמִקְדָּשָׁא דְלַעִילָא אֶתְיַיְהִב בֵּיהּ

נשמֵתָא. כִּמָּה דְכַד אַתְּבְרִי מֵעַפְרָא דְלִתְתָא, אַתְּחַבְרוּ בֵּיהּ תְּלַת סְטְרָא יְסוּדֵי
עֲלֵמָא. הֲכִי נָמִי כִּד אַתְּבְרִי מֵעַפְרָא דְלֵעִילָא, אַתְּחַבְרוּ בֵּיהּ תְּלַת סְטְרֵי יְסוּדֵי
עֲלֵמָא, וְאַשְׁתְּלִים אָדָם. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (תהלים ל"ב) אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְיָ לֹו
עֹון וְאִין בְּרוּחֹו רַמְיָה. אִימְתִי לֹא יַחֲשֵׁב יְיָ לֹו עֹון, בּוֹמֵן דָּאִין בְּרוּחֹו רַמְיָה.

תָּא חֲזִי, מִשָּׁה אֲשְׁתְּלִים יִתִּיר מֵאַבְהֵן, בְּגִין דְּמִלִּיל עֲמִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא,
מִדְּרָגָא עֲלָאָה יִתִּיר מִכְּלָהוּ, וּמִשָּׁה פְּנִימָאָה דְּבִי מְלַכָּא עֲלָאָה הוּא, וְעַל דָּא פְּתִיב,
וְאֵרָא אֶל אַבְרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב וְגו', וְהָא אוֹקִימְנָא מִלִּי. (שמות ו') לְכֵן אָמַר
לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְיָ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָאִי קָרָא אֶפְכָא הוּא,
דְּכְתִיב וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֻלוֹת מִצְרַיִם בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם
מֵעֲבוּדְתֵם, וּלְבַתֵּר וְגַאֲלִיתִי אֶתְכֶם, הוּא לִיָּה לְמִימְרָא מְעִיקְרָא וְגַאֲלִיתִי אֶתְכֶם,
וּלְבַתֵּר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם. אֶלָּא, עֲקָרָא דְּכֻלָּא בְּקַדְמִיתָא, דְּבַעָא קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
לְבִשְׂרָא לֹון בְּשִׁבְחָא דְּכֻלָּא בְּקַדְמִיתָא.

דף כ"ה ע"א

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָא שְׁבַחָא דְּכֻלָּא, וְלִקְחִיתִי אֶתְכֶם לִי לְעַם וְהִיִּיתִי (דף כ"ה ע"א)
לְכֶם לְאֱלֹהִים, וְאָמַר לִיָּה לְבַתֵּר. אָמַר לִיָּה, בַּהֲהוּא זְמַנָּא, לִית לְהוּ שְׁבַחָא אֶלָּא
יְצִיאָה. דְּחֻשְׁבִּי דְּלֹא יִפְקוֹן מֵעֲבוּדוֹתֵהוֹן לְעֵלְמִין, בְּגִין דְּהוּ חֲמָאן תַּמָּן דְּכָל אֲסִירֵי
דְּהוּ בִּינִיָּהוּ מְקֻשְׁרוֹ לֹון בְּקֻשְׁרָא דְּחֻרְשֵׁי, וְלֹא יְכַלִּין לְנַפְקָא מִבִּינִיָּהוּ לְעֵלְמִין.
וּבְגִין כֵּן, מַה דְּחֻבִּיב עֲלֵיָּהוּ מִכְּלָא, אַתְּבִשְׁרוּ בֵּיהּ.

וְאִי תִימָא אַף עַל גַּב דְּנַפְקוּ, הָא דִּילְמָא יְזֻלֹון (חיליהו) בְּתַרְיָהוּ לְאַבְאָשָׁא לֹון,
כְּתִיב וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבוּדְתֵם. וְאִי תִימָא הָא יִפְקוֹן וְיִשְׁתַּזְבֹּון, וְלֹא יְהֵא לֹון
פְּרִיקָא, תְּלַמוּד לֹומֵר וְגַאֲלִיתִי אֶתְכֶם בְּזֻרְעַ נְטוּיָה. וְאִי תִימָא לֹא יִקְבֹּלֵם, הָא
כְּתִיב וְלִקְחִיתִי. וְאִי תִימָא כְּשִׁיקְבֹּלֵם לֹא יְבִיאֵם לְאַרְצֵי, הָא כְּתִיב וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם
וְגו'.

סדר הלימוד ליום יט כסלו [יום 78 בשנה]

רעיא מהימנא (שמות ו) ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יי' אלהיכם וגו' פקודא דא קדמא דכל פקודין. ראשיתא קדמא דכל פקודין, למנדע ליה לקודשא בריך הוא בכללא. מאי בכללא. למנדע דאית שליטא עלאה, דאיהו רבון עלמא, וברא עלמין כלהו, שמאי וארעא וכל חיליהון. ודא איהו בכללא. וסופא דכלא בפרט, למנדע ליה בפרט.

וכלל ופרט איהו רישא וסופא רזא דכר ונוקבא כחדא, ואשתכח בר נש בהאי עלמא, דאתעסק בכלל ופרט, בר נש בהאי עלמא איהו כלל ופרט. תקונא דהאי עלמא, איהו כלל ופרט. בגין כה, ראשיתא דכלא, למנדע דאית שליט ודיין על עלמא, ואיהו רבון כל עלמין. וברא ליה לבר נש מעפרא, ונפח באפוי נשמתא דחיי, ודא איהו באורח כלל.

כד נפקו ישראל ממצרים, לא הוּו ידעי ליה לקודשא בריך הוא פיון דאתא משה לגבייהו, פקודא קדמא דא אוליה לון, דכתיב, וידעתם כי אני יי' אלהיכם המוציא אתכם וגו'. ואלמלא פקודא דא, לא הוּו ישראל מהימנין, בכל אינון ניסין וגבורין דעבד לון במצרים. פיון דינדעו פקודא דא באורח כלל, אתעבידו להון ניסין וגבורין.

ולסוף מ' שנין, דקא אשתדלו בכל אינון פקודין דאורייתא, דאוליה לון משה, בין אינון דמתנהגי בארעא בין אינון דמתנהגי לבר מארעא כדין, אוליה לון באורח פרט, הדא הוא דכתיב, (דבהם ד') וידעת היום והשבות אל לבבך, היום דייקא, מה דלא הוה רשו מקדמת דנא. כי יי' הוא האלהים, דא באורח פרט, במלה דא, כמה רזין וסתרין אית בה. ודא, והוא דקדמיתא, כלא מלה חדא, דא בכלל, ודא בפרט.

ואי תימא, הא כתיב, (משלי א') יראת יי' ראשית דעת. תירוצא, דא באורח פרט, למנדע מאן איהו יראת יי'. ואף על גב דאית ליה לבר נש לדחלא מניה, עד לא ינדע, אבל הכא כתיב ראשית דעת, למנדע ליה דהא איהו ראשיתא, למנדע ליה באורח פרט.

בגין כה, פקודא קדמא למנדע ליה לקודשא בריך הוא בכלל ופרט, ברישא ובסופא. ורזא דא (ישעיה מ"ד) אני ראשון ואני אחרון. אני ראשון בכלל, ואני אחרון בפרט. וכלא בכללא חדא, ורזא חדא. פיון דינדע דא בכלל, ישלים כל שייפוי. ומאן אינון. רמ"ח פקודין, דאינון רמ"ח שייפין דבר נש. פיון דאשתלים בהו על האי בכלל, כדין ינדע באורח פרט, דדא איהו אסוותא לכלהו, וינדע כל יומי שתא, דמתחברן למיהב אסוותא לכל שייפין.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ואי תימא, כל יומי שתא, היך יהבין אסוותא לכל שייפין. ודאי הכי הוא עילא ותתא, שתא ויומי דיליה, יהבין אסוותא לכל שייפין עילא ותתא, (בזמנא) דשייפין אריקו ברפאן ליומי שתא פדין אסוותא וחיין תליין עלן מלעילא, ואתמליין מכלא. מאן גרים לון. יומי שתא.

דף כ"ה ע"ב

אוף הכי נמי לתתא, פד בר נש ישלים גופיה באינן פקודין דאורייתא לית לך כל יומא דלא אתייא לאתברכא מניה, וכד אינן אתברכאן מניה, פדין חיין ואסוותא תליין עליה מלעילא. מאן גרים ליה. אינן יומי שתא. יומי שתא, כמה דאתברכאן מלעילא מרזא (דף כ"ה ע"ב) דאדם. הכי נמי אתברכאן מתתא מרזא דאדם.

זכאין אינן ישראל בהאי עלמא, באלין פקודין דאורייתא, דאקרון אדם, דכתיב. (יחזקאל ל"ד) אדם אתם. אתם קרויים אדם, ועובדי פוכבים ומזלות לא אקרון אדם. ובגין דישאל אקרי אדם, אית לון לאשתדלא באינן פקודין דאורייתא, למחוי כלא חד, ברזא דאדם.

פד יהב קודשא בריך הוא אורייתא לישראל על טורא דסיני, מלה קדמאה איהו אנכי, אנכי סלקא לרזין (עלמין) סגיאין. והכא איהו רזא דפקודא קדמאה, למנדע ליה בכללא. בגין דכתיב אנכי, הא קא רמיז, דאית אלהא שליטא עלאה (דאיהו) על עלמא, כמה דאת אמר (דברים ד') כי יי' אלהיך אש אוכלה הוא, פקודא קדמאה בכלל. בפרט: בגין דכתיב, ה' אלהיך דא פרט, ודא כלל ופרט, פקודא קדמאה, דאצטריך למנדע ברישא ובסופא, כמה דאוקימנא. (ע"כ רעיא מהימנא).

(שמות ו') וידבר משה בן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקוצר רוח. מאי מקוצר רוח. אמר רבי יהודה, דלא הוו נפישין, ולא הוו לקיטי רוחא. אמר רבי שמעון, מקוצר רוח: דעד לא נפק יובלא, למיהב לון נפישו. ורוח בתראה, עד לא שליטא למעבד נימוסי, וכדין הוה עאקו דרוחא. מאן איהו. רוח בתראה דקאמרן. (נ"א דעד לא יהב ליה יובלא ברכה על האי רוחא לאתקיימא נפש תתאה ולא שליטא האי רוח על נפש אלא כד אתברכא מיובלא כדין יהא רוחא ומאן איהו רוח)

תא חזי, פתיב (שמות ו') הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים, מאי ואני ערל שפתים. והא בקדמיתא פתיב (שמות ד') לא איש דברים אנכי וגו' כי כבד פה וכבד לשון אנכי, וקודשא בריך הוא הוה אותיב ליה, (שמותד') מי שם פה לאדם וגו', והוא אמר (שמות ד') ואנכי אהיה עם פיה,

סִלְקָא דְעֵתְךָ דְלֹא הוּוּ כֵּן, וְהִשְׁתָּא אָמַר וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, אִי הֲכִי, אֲנִי הוּוּ מִלָּה דְאֲבִטַח לִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ בְּקִדְמִיתָא.

אֵלָּא רְזָא אִיהוּ, מִשָּׁה קָלָא, וְדִבּוּר דְאִיהוּ מִלָּה דִּילִיָּהּ, הוּוּ בְּגִלוּתָא, וְהוּוּ אִיהוּ אָטִים לְפָרְשָׁא מְלִין, וּבְגִין דָּא אָמַר, וְאִיךְ יִשְׁמַעְנִי פְרַעָה, בְּעוּד דְמִלָּה דִּילִי אִיהִי בְּגִלוּתָא דִּילִיָּהּ, דְהָא לִית לִי מִלָּה. הָא אָנָּא קָלָא מִלָּה גְרַע, דְאִיהִי בְּגִלוּתָא, וְעַל דָּא, שְׁתַּף קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ לְאַהֲרֹן בְּהַדְיָהּ.

תָּא חֲזִי, כָּל זְמַנָּא דְדִבּוּר הוּוּ בְּגִלוּתָא, קָלָא אֲסַתְּלַק מִנִּיהּ, וּמִלָּה הוּוּ אָטִים בְּלֹא קוּל, כִּד אֲתָא מִשָּׁה, אֲתָא קוּל. וּמִשָּׁה הוּוּ קוּל בְּלֹא מִלָּה, בְּגִין דְהוּוּ בְּגִלוּתָא, וְכָל זְמַנָּא דְדִבּוּר הוּוּ בְּגִלוּתָא, מִשָּׁה אֲזִיל קָלָא בְּלֹא דִבּוּר, וְהֲכִי אֲזִיל עַד דְקָרִיבוּ לְטוּרָא דְסִינַי, וְאֲתִיְהִיבַת אֲוִרֵיָּתָא, וּבְהַהוּא זְמַנָּא, אֲתַחֲבַר קָלָא בְּדִבּוּר, וּכְדִין מִלָּה מְלִיל, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב, (שְׁמוֹת כ') וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וּכְדִין, מִשָּׁה אֲשַׁתְּכַח שְׁלִים בְּמִלָּה כְּדָקָא יְאוּת, קוּל וְדִבּוּר כְּחֻדָּא בְּשְׁלִימוֹ.

וְעַל דָּא מִשָּׁה אֲתַרְעִים, דְמִלָּה גְרַע מִנִּיהּ, בְּרַ הַהוּא זְמַנָּא דְמְלִילַת לְאֲתַרְעֻמָּא עֲלוּי, בְּזְמַנָּא דְכְתִיב, (שְׁמוֹת ו') וּמָאזּוּ בָּאתִי אֶל פְּרַעָה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ, מִיַּד (שְׁמוֹת ו') וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה. תָּא חֲזִי דְהֲכִי הוּוּ דְשָׂרָא מִלָּה לְמַלְלָא וּפְסַק לָהּ, בְּגִין דְעַד לָא מָטָא זְמַנָּא דְכְתִיב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים וְגו'. וּפְסַק וְאֲשַׁלִּים קָלָא, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'. בְּגִין דְדִבּוּר הוּוּ בְּגִלוּתָא, וְלֹא מָטָא זְמַנָּא לְמַלְלָא. (ותא חזי)

בְּגִינֵי כֵּךְ, מִשָּׁה לָּא הוּוּ שְׁלִים מִלָּה בְּקִדְמִיתָא, (דְהֲכִי אֲתַחֲזִי) דְאִיהוּ קוּל, וְאֲתִי בְּגִין דִּבּוּר, לְאֲפָקָא לִי מִן גְּלוּתָא. כִּיּוֹן דְנִפְק מִן גְּלוּתָא, וְאֲתַחֲבַרוּ קוּל וְדִבּוּר כְּחֻדָּא בְּטוּרָא דְסִינַי, אֲשַׁתְּלִים מִשָּׁה וְאֲתַסִּי, וְאֲשַׁתְּכַח כְּדִין קוּל וְדִבּוּר כְּחֻדָּא בְּשְׁלִימוֹ.

דף כ"ו ע"א

תָּא חֲזִי, כָּל יוֹמִין דְהוּוּ מִשָּׁה בְּמִצְרַיִם, דְבַעָא לְאֲפָקָא מִלָּה מִן גְּלוּתָא, לָּא מְלִיל מִלָּה, דְאִיהוּ דִּבּוּר. כִּיּוֹן דְנִפְק מִן גְּלוּתָא, וְאֲתַחֲבַר קוּל בְּדִבּוּר, הַהוּוּ מִלָּה דְאִיהוּ דִּבּוּר, אֲנַהֲיג וְדַבֵּר לִוְן לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל לָּא מְלִיל, עַד דְקָרִיבוּ לְטוּרָא דְסִינַי, וּפְתַח בְּאֲוִרֵיָּתָא, דְהֲכִי אֲתַחֲזִי. וְאִי תִימָא, (שְׁמוֹת י"ג) כִּי אָמַר אֱלֹקִים פֶּן יִנָּחַם הָעָם, לָּא כְּתִיב כִּי דַבֵּר, אֵלָּא כִּי אָמַר, דְאִיהוּ רַעוּתָא דְלִבָּא בְּחֻשָּׁא, וְהָא (ויחי רל"ד ע"ב) אוֹקִימָנָא. (דף כ"ו ע"א) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'. ר' יְהוּדָה פְּתַח, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה') קָמְתִי אֲנִי לְפָתוּחַ לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמַק עֶבֶר וְגו'.

קמתי אני לפתוח לדודי, דא קלא. תא חזי, פנסת ישראל כד איהי בגלותא, קלא אסתלק מינה, ומלה אשתכח מינה, כמה דאת אמר (תהלים ל"ט) נאלמתי דומיה. ואי אתער מלתא, מה פתיב, ודודי חמק עבר, דהא קלא אסתלק מינה, ופסקא מלה. (כמה דאת אמר) ועל דא וידבר אלהים אל משה, שריאת למלא, ופסק ושתיק. לבתר אשלים קלא ואמר ויאמר אליו אני ה'.

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב, בייעקב תוספת וא"ו, דאיהו שלימו דאבהו, כמה דאת אמר, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, בייעקב תוספת וא"ו. אמר רבי יוסי, אי הכי, הא פתיב (בראשית כ"ח) אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק, הא ביצחק תוספת וא"ו.

אמר ליה, שפיר הוה, בגין דייעקב הוה קיים, ואכליל ליה לייעקב ביצחק, (דהוה מית) דאתחשכו עינוי, והוה פמת, דהא בעוד דבר נש איהו קיים בהאי עלמא, לא אדפר עלוי שמא קדישא, ועל דא אכליל ליה ביצחק. השתא דמית יעקב, אתא מלה באתריה. הדא הוא דכתיב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב, בתוספת ו'.

באל שדי (בראשית קפ"ג ע"א): אתחזינא להו, מגו אספקלריא דלא נהרא. ולא אתחזינא מגו אספקלריא דנהרא. ואי תימא דהא אשתמשו בנוקבא בלחוד ולא יתיר. תא חזי, דלא אתפרשן לעלמין, הדא הוא דכתיב וגם הקימותי את בריתי אתם, דהא ברית אתחבר עמה.

מקודשא בריך הוא אית ליה לבר נש למילת, דהא איהו קאמר דלא פריש לון, דכתיב באל שדי, וכתיב וגם הקימותי את בריתי אתם, בגין לקיימא קיומא ביחודא חד, וגם הקימותי את בריתי אתם וגו'. הא אתמר, מאן דזכי לברית, ירית לארעא.

רבי חייא ורבי יוסי, הוו שכחי יומא חד קמיה דרבי שמעון, פתח רבי שמעון ואמר, (איוב י"ט) גורו (ויקרא נ"ב ע"ב) לכם מפני חרב פי חמה עונות חרב למען תדעון שדון. שדין כתיב. גורו לכם מפני חרב, מאן חרב. דא (ויקרא כ"ו) חרב נוקמת נקם ברית, דהא האי חרב קאים לאסתפלא מאן דמשקר בברית, דכל מאן דמשקר בברית, נוקמא (ויחי ר"ג ע"ב) דנקמין מניה, האי חרב הוא.

הדא הוא דכתיב, (איוב י"ט) פי חמה עונות חרב. מאי טעמא. בגין דמאן דמשקר בברית, פריש תיאובתא, ולא נטיל מאן דנטיל, ולא יחיב לאתריה, דהא לא אתער לגביה אתריה. וכל מאן דנטיר ליה להאי ברית, איהו גרים לאתערא להאי ברית לאתריה. ואתברכאן עלאין ותתאין.

מאן אתער האי ברית לאתריה. פד אשתכחו זפאין בעלמא. מנא לן, מהכא, דכתיב, (שמות ו') וגם הקימותי את בריתי אתם לתת להם את ארץ פנעו את ארץ מגוריהם. מאי מגוריהם. כמה דאת אמר גורו לכם מפני חרב. בגין דאיהו אתר, דאשדי מגור בעלמא, ועל דא גורו לכם מפני חרב.

אשר גרו בה, מיומא דאתקריבו לגבי קודשא בריך הוא, דחילו בה דחילו, ודחילו (נ"א ודחילו דחילו) עלאה בה למיטר פקודוי. דאי בהאי לא ישדי (נ"א דהא לא אשדי) דחילו על רישיה דבר נש, לא דחיל ליה לקודשא בריך הוא לעלמין בשאר פקודוי.

דף כ"ו ע"ב

תא חזי, באתערוותא דלתתא, פד אתערו ישראל לגבי קודשא בריך הוא, וצווחו לקבליה, מה פתיב, ואזכור את בריתי, דהא בברית הוי זכור. וכדין אתער תיאובתא, לאתקשרא פלא בקשורא חד. פיון דהאי ברית אתער, הא קשורא דכלא אתער. ואזכור את בריתי, לאזדווגא ליה באתריה. ועל דא, לכן אמור לבני ישראל אני ה'. (שמות ו') וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים. ר' יוסי אמר, אל בני ישראל לדברא לון בנחת פדקא חזי, (דף כ"ו ע"ב) ואל פרעה: לאנהגא ביה יקר, ואוקמוה.

אמר רבי ייסא, אמאי סמיך הכא (שמות ו') אלה ראשי בית אבותם. אלא, אמר ליה קודשא בריך הוא, דברו לון לבני ישראל בנחת, דאף על גב דאינון יתבי בפולחנא קשיא, מלכין בני מלכין אינון. ובגין כד, פתיב, אלה ראשי בית אבותם אליו דאת חמי, רישי בית אבהן אינון.

אמר רבי חייא, דכלהו לא שקרו נימוסיהון, ולא אתערבו בעמא אחרא אליו אינון דקיימו בדוכתייהו קדישא, ולא שקרו לאתערבא בהו במצראי. אמר רבי אחא, בגין לאיתתאה למשה ולאהרן, דאינון אתחזון לאפקא להו לישראל, ולמללא לפרעה, ולרדאה ליה בחוטרא, בגין דבכל רישיהון דישראל, לא אשתכח פוותייהו.

תא חזי, (שמות ו') ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות הלויים. וכי אלה ראשי, והא הוא בלחודוי הוה. אלא, בגין דפינחס קיים כמה אלפין ורבוון מישראל, והוא קיים לראשי אבהן, (ליואי) פתיב ביה אלה.

תו, ותלד לו את פינחס אלה ראשי, אובדא דרישי דליואי אשתכח ביה, ומה דאינון (ויקרא נ"ו ע"ב) גרעו ואתוקדו, הוא אשלים, ורווח כהונתא דילהון, ושריא

בֵּיה טְסֻטֻקָא דְתַרוּוּיָיהוּ. אֹבְדָא דְרִישֵׁי דְלִיּוּאֵי אֲשֶׁתְכַח בֵּיה, וּמֵאֵן גִּינְהוּ. נָדָב וְאֲבִיהוּא. אֵינּוֹן פְּרִישׁוּ אֶת קַיִמָא מֵאַתְרֵיהּ, וְהוּא אֶתָּא וְחֵבֵר לֹון. בְּגִין פֶּךְ, אֲתִיָּהִיב לֵיה יְרוּתָא, וְרוּחָא דְתַרוּוּיָיהוּ. וְאֲדַכְּרָהּ עַל מַה דְלֵהוּי לְבֵתֵר.

וְאֵי תִימָא, אֲמַאי אֲדַכְּרָהּ הָכָא פִּינְחָס. אֶלָּא חֲמָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַהֲרֹן, בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר וְאֲזַכּוֹר אֶת בְּרִיתִי, דְזֻמִּינִין תִּרִין בְּנוֹהֵי דְאַהֲרֹן לְאַפְגָּמָא לֵיה לְהֵאֵי בְרִית, וְהִשְׁתָּא דְקָא מְשַׁדֵּר לֵיה לְמִצְרַיִם, בְּעָא לְאַעֲבָרָא לֵיה לְאַהֲרֹן, דְלֵא לְמִיתֵךְ בְּשְׁלִיחוּתָא דָּא. פִּיּוֹן דְחֲמָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְקָאִים פִּינְחָס וְקַיִים לֵיה לְהֵאֵי בְרִית בְּאַתְרֵיהּ, וְאַתְקִין עֲקִימָא דִילְהוֹן, מִיַּד הוּא אֲהֲרֹן וּמִשָּׁה. אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הִשְׁתָּא הוּא אֲהֲרֹן, אִיהוּ אֲהֲרֹן דְקִדְמִיתָא. (שְׁמוֹת ו') הוּא אֲהֲרֹן וּמִשָּׁה אֲשֶׁר אָמַר ה' לָהֶם הוֹצִיאֵנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו'. הוּא אֲהֲרֹן וּמִשָּׁה. הֵם אֲהֲרֹן וּמִשָּׁה מִבְּעֵי לֵיה. אֶלָּא, לְאַכְלֵלָא דָּא בְּדָא, רוּחָא בְּמִיָּא. הוּא מִשָּׁה וְאַהֲרֹן: לְאַכְלֵלָא מִיָּא בְּרוּחָא, וְעַל דָּא כְּתִיב הוּא, וְלֹא הֵם.

סדר הלימוד ליום כ כסלו [יום 79 בשנה]

רבי אלעזר ורבי אבא, הוו שכיחי ליליא חד בבי אושפיזיהו בלוד, קמו לאשתדלא באורייתא. פתח רבי אלעזר ואמר, (דברים ד') וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא האלהים. האי קרא הכי מבעי ליה. וידעת היום פי ה' הוא האלהים והשבות אל לבבך. (אלא זכאה הוא מאן דאשתדל באורייתא) תו, (תא חזי) והשבות אל לבבך מבעי ליה.

אלא, אמר משה, אי את בעי למיקם על דא, ולמנדע פי ה' הוא האלהים, והשבות אל לבבך וכדין תנדע ליה. לבבך: יצר טוב ויצר רע, דאתפליל דא בדא, ואיהו חד, כדין תשפח פי ה' הוא האלהים, דהא אתפליל דא בדא, ואיהו חד. ועל דא והשבות אל לבבך, למנדע מלה.

תו אמר רבי אלעזר, חייבין, עבדין פגימותא לעילא, מאי פגימותא. דשמאלא לא אתפליל בימינא. דיצר רע לא אתפליל ביצר טוב, בגין חובייהו דבני נשא. ופגימו לא עבדי, אלא לון ממש, הדא הוא דכתיב, (דברים ל"ב) שחת לו לא בני מומם. כפיכול עבדי ולא עבדי. עבדי: דלא יתמשך עלייהו ברפאן דלעילא, כמה דאת אמר (דברים י"א) ועצר את השמים ולא יהיה מטר. ולא עבדי: דהא שמיא נטלי לון לגרמייהו ברפאן מאי דאצטריך. ולא נטלי לאמשכא לתתא ודאי מומם דאינון חייבין איהו.

תו, לו בו, דלא אתפליל ימינא בשמאלא, בגין דלא יתמשכון ברפאן לתתא. לא באל"ף, דהא לא נטלי לאתמשכא לתתא. מאן גרים דא. בגין דחייבין מפרישין יצר רע מיצר טוב, ומתדבקין ביצר רע.

דף כ"ז ע"א

תא חזי יהודה אתי (דף כ"ז ע"א) מסטרא דשמאלא, ואתדבק בימינא, בגין לנצחא עמין, (ויחי רמ"ג ע"א) ולתברא חיליהון. דאי לא אתדבק בימינא, לא יתבר חיליהון. ואי תימא אמאי בימינא. והא שמאלא אתער דינן בעלמא.

אלא רזא דא, בשעתא דקודשא בריך הוא דן להו לישראל, לא דן להו אלא מסטרא דשמאלא, בגין דיהא דחי לון בשמאלא, ומקרב בימינא. אבל לשאר עמין, דחי לון בימינא, ומקרב לון בשמאלא. וסימניה (שלח לך קפ"ח ע"א) גר צדק, דחי לון בימינא, כמה דכתיב, (שמות ט"ו) ימינה ה' נאדרי בכח ימינה ה' תרעץ אויב. מקרב לון בשמאלא כמה דאמרן.

בגני פך, יהודה דאיהו מסטר שמאלא, אתדבק בימינא, ומטלנוי לימינא. ואינן דעמיה אתחברו פלהו לימינא. יששכר דלעי באורייתא, דאיהי ימינא, דכתיב, (דברים ל"ג) מימינו אש דת למו. זבולון דאיהו תמיך אורייתא ימינא, (קע"ד ע"ב וישלח קע"ב) כמה דאת אמר שוק הימין. ועל דא יהודה אתקשר מסטרא דא ודא. צפון במים, שמאלא בימינא.

ראובן דחטא לגבי אבוי, (פקודי רכ"ג ע"א) שרא בימינא, ואתקשר בשמאלא, ואתדבק ביה. ועל דא, אינן דאשתכחו עמיה, אינן שמאלא. שמעון דאיהו שמאלא מסטרא דשור, דכתיב, (יחזקאל א') ופני שור מהשמאל. גד שוקא שמאלא, כתיב (בראשית מ"ט) גד גדוד יגודנו והוא יגוד עקב. הכא, אתדבק דרום באשא, ימינא בשמאלא.

ועל דא הא דאמרן והשבות אל לבבך, (תרומה קס"ב ע"ב) לאכללא לון פחדא, שמאלא בימינא. כדין תדע (דברים ד') כי ה' הוא האלהים. אמר רבי אבא ודאי הכי הוא, והשתא ידיעא, הוא אהרן ומשה, הוא משה ואהרן, רוחא במיא, ומיא ברוחא, למיהוי חד. ועל דא כתיב הוא.

ר' אבא פתח ואמר, (דבהם ו') ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. פהאי גוונא הכא אתרמיז יחודא קדישא, ואזהרה הוא לבר נש, ליחדא שמה קדישא כדקא יאות, ברחימו עלאה. בכל לבבך: דא ימינא ושמאלא (נ"א קדישא) דאקרי יצר טוב ויצר רע. ובכל נפשך: דא נפש דוד, דאתיהיבת בינייהו. ובכל מאדך לאכללא לון לעילא באתר דלית ביה שעורא. הכא הוא יחודא שלים למרחם ליה לקודשא בריך הוא כדקא יאות.

תו, ובכל מאדך: דא יעקב, דאיהו אחיד לכל סטרין, וכלא הוא יחודא שלים כדקא יאות, בגני פך, הוא אהרן ומשה הוא משה ואהרן, פלא הוא חד בלא פרודא. (שמות ז') פי ידבר אליכם פרעה לאמר. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים קי"ט) מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתך. וכתיב, (תהלים קי"ט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. תא חזי, דוד איהו מלכא דישראל, ואצטרף למידן עמא, לדברא לון לישראל, פרעיא דמדבר עאניה דלא יסטון מאורחא דקשוט. הא בלילה כתיב, חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. ואיהו אתעסק באורייתא ובתושבחן דקודשא בריך הוא, עד דאתי צפרא.

ואיהו אתער צפרא, כמה דכתיב, (תהלים נ"ז) עזרה כבודי עזרה הנבל וכנור אעירה שחר. כד אתי יממא, אמר האי קרא, מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתך. מאי כל היום היא שיחתך. אלא, מכאן אוליפנא, דכל מאן דישתדל

באורייתא, לאשלא דינא על בורייה, כאילו קיים אורייתא פלא. בגין כך, כל היום היא שיחתי.

תא חזי, ביומא אשתדל באורייתא, לאשלא דינין. בליליא, אשתדל בשירין ותושבון, עד דאתי יממא. מאי טעמא. כל יומא אתעסק לאשלא דינין, בגין לאכללא שמאלא בימינא. בליליא, בגין לאכללא דרגא דליליא ביממא.

ותא חזי, (תרומה קמ”ה ע”א) ביומי דדוד מלכא, הוה מקרב פל אינון (תהלים ק”ד) חיתו שדי, לגבי ימא. כיון דאתא שלמה, נפק ימא ואתמלי, ואשקי להו. הי מנייהו אתשקין בקדמיתא. הא אוקמוה. אלן תנייניא רברבין עלאין, דכתיב בהו, (בראשית א) ומלאו את המים בימים

דף כ”ז ע”ב

אמר רבי (דף כ”ז ע”ב) אלעזר, בסטרא ימינא עלאה, נפקין תליסר מבויעין עלאין, גהרין עמיקין, אלן סלקין, ואלן נחתין, עייל כל חד בחבריה. חד אפיק רישיה, ואעיל ליה בתרין גופין, חד גופא דנהרא נטיל מימין לעילא, אפריש לתתא אלה יאורין, נפקין לארבע סטרין.

מאינון גהרין מבויעין תליסר, מתפרשן תליסר יאורין, עלאין ונטלי מיא, ארבע מאה ותשעין ותשעה יאורין ופלגא, מסטרא דא. וארבע מאה ותשעין ותשעה יאורין ופלגא, מסטרא דא בשמאלא. אשתאר פלגא מכאן, ופלגא מכאן, ואתעביד חד. דא אעיל בין יאורין, ואתעביד חוץ.

רישא: סומקא פורדא. קשקשוי: תקיפין כפרזלא. גדפוי: גדפין שטאן ואתפרשן לכל אינון יאורין. כד סליק זנביה, (נ”א לגביה) מחי ובטש לשאר נונין, לית מאן דיקום קמיה.

פומיה: מלהטא אשא. כד נטיל בכל אינון יאורין, מזדעזען שאר תנייניא, וערקין ועאלין בימא. חד לשבעין שנין רביץ לסטרא דא. וחד לשבעין שנין רביץ לסטרא דא. אלה יאורין חסר חד אתמליין מניה. דא תנינא, רביץ בין אינון יאורין.

כד נטיל נפק חד פסותא דאשא בקליפין, כלהו קיימין וזעפין בזעפוי, (נ”א וזקפין בענפוי) מתערבין אינון יאורין לעין (נ”א העין) תכלא אוכמא. וגלגלין נטלין לארבע סטרי דעלמא. זקיף זנביה, מחי לעילא, מחי לתתא, פלא ערקין קמיה. עד דלסטר צפון, קם חד שלהובא דאשא, וכרוזא קרי, אזדקפו סבתין אתבדרו לד’ זויין, הא אתער מאן דשוי קדלא, על אנפוי דתנינא, כמה דאתמר,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

(יחזקאל כ"ט) ונתתי חחים בלחייך וגו'. פדין בלהו אתבדרון. ונקטין ליה לתנינא, ונקבי אנפוי בסטר עלעוי, ועאלין ליה לנוקבא דתהומא רבא, עד דאתבר חיליה, פדין אתדרו ליה לנהרוי. (נ"א לנהרוי)

חד לשבעין שנין עבדין ליה פדין, בגין דלא יטשטש אתרין דרקיעין וסמכיהו. ועליהו פלא אודן, ומברכאן ואמרין, (תהלים צ"ה) בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו.

תנינא עלאין אילין (ס"א לעילא) קיימין אינון דמתברכאן, כמה דאת אמר (בראשית א') ויברך אותם אלהים. אילין שלטין על כל שאר נוינין, דכתיב ומלאו את המים בימים. ועל דא כתיב, (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית.

תוספתא (שיר השירים א') אשכול הכופר דודי לי. אשכול: דא אימא עלאה. מה

אשכול מתקשט בכמה עלין בכמה זמורות לישראל דאכלין ליה, הכי שכינתא עלאה, מתקשטת בכמה קשוטין דשמנה פלים, מכמה קרבנין, מכמה מיני תכשיטין דכפרה לבנהא, ואיהי קמת בהון קמי מלכא, ומיד (בראשית ט') וראיתה לזכור ברית עולם. ויהיבת (ס"א לון שאלתין דלהון) לן שאילתין דילה, באילין ברפאן דתקינו רבנן בצלותא, למשאל קמי מלכא.

בההוא זמנא, כל דינין דשכינתא תתאה, דאיהי הוה"י אדנ"י, מתהפכן לרחמי, כגוונא דא ידו"ד, לקיים (ישעיה א') אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, ידו"ד. אם יאדימו כתולע. דוד"י. כצמר יהיו, ידו"ד. כל דינין (נ"א כל דינין דדא) מתלבנין משכינתא עלאה.

ואיהי שכינתא דוד"י, (בראשית ג') להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים. ואוקמוה רבנן, דמהפכא זמנין רחמי, זמנין דינא פעמים אנשים, פעמים נשים. זמנין דינא, כגוונא דא דוד"י. זמנין רחמי, כגוונא דא ידו"ד. דהא איהו מסטרא דאילנא דחיי, כל דינין מתהפכין לרחמי. ומסטרא דעץ הדעת טוב ורע, כל רחמי מתהפכן לדינא, למידן בהו לאינון דעברי על פתגמי אורייתא.

דף כ"ח ע"א

ועץ דא בעלמא דאתי, דאיהו בינה, כל שמחן דדינא מתהפכין בה (לדינא) רחמי, בגין דא אוקמוה רבנן, לא פהעולם הוה העולם הבא. ובגין דא, בינה, איהי להט החרב המתהפכת, דמתהפכת מדינא לרחמי לצדיקים, למיהב לון אגרא בעלמא

דאָתי. מלכות, להט החרב המתהפכת, מרחמי לדינא, למידן בה לרשיעייא (דף כ”ח ע”א) בעלמא דין.

אבל מעץ הדעת טוב ורע, דאיהו כגוונא דמטה, זמנין דמתהפכין הנשים לשדות, אנשים לשדים. ובגין דא, (בראשית כ”ט) ויגד יעקב לרחל. ובגין דא, אוקמוה רבנן, דלית ליה לבר נש לשמשא עם אתתיה, עד דמספר עמה, שמא נתחלפה לו בשידה. בגין דלהט בעץ הדעת טוב ורע, מתהפכת מטוב לרע, ואי תימא דמכשפי פרעה, דכתיב ויעשו כן החרטומים בלטיהם. הוּוּ מהפכין אינון מטות דלהון לנחשין. ומסטרֵא דאלין הפוכן יכלין לאתהפכא. (ע”כ תוספתא).

(שמות ז) ואמרת אל אהרן קח את מטה. מאי טעמא מטה אהרן, ולא מטה משה. אלא, ההוא דמשה איהו קדישא יתיר, דאתגליף בגנתא עלאה בשמא קדישא, ולא בעי קודשא בריך הוא לסאבא ליה באינון חוטרין דחרשיא. ולא עוד, אלא לאכפייא לון לכל אינון דאתיין מסטרֵא דשמאלא, בגין דאהרן אתא מימינא, ושמאלא אתכפייא בימינא.

רבי חייא שאיל לרבי יוסי, הא גלי קמי קודשא בריך הוא, דאינון חרשין יעבדון תנייניא, מאי גבורתא איהו למעבד קמי פרעה תנייניא. אמר ליה, בגין דמתמן הוא שירותא לאלקאה, ומשירותא דתנינא שארי שולטניה, (נ”א לשולניה ומשירותא דשולטניה שרי לאלקאה) כדין, חדו כולו חרשי, דהא ריש חכמתא דנחש דילהון הכי הוה. מיד אתהדר ההוא תנינא דאהרן לאעא יבישא, ובלע לון.

ועל דא תוהו, וידעו דשולטנא עלאה אית בארעא, דאינון חשיבו, דהא לתתא, (נ”א לעילא) בר מנייהו לא אית שלטנא למעבד מידי, כדין, ויבלע מטה אהרן, מטה אהרן דייקא, דאתהדר לאעא ובלע לון.

ועל דא עבד אהרן תרין אתין, חד לעילא, וחד לתתא. חד לעילא, תנינא עלאה דשלטא על אינון דלהון. חד לתתא, דשליט אעא על תנינא דילהון. ופרעה חפיה הוה מפל חרשוי, ואסתפל דשלטנא עלאה שליט על ארעא, שליט לעילא שליט לתתא.

אמר רבי יוסי, אי תימא, חרשיא כל מה דעבדין לאו איהו אלא בחיזו דעינא, דהכי אתחזי, ולא יתיר, קא משמע לן ויהיו דייקא, דכתיב ויהיו לתנינים. ואמר רבי יוסי, אפילו אינון תנייניא דילהון אהדרו למהוי אעין, ואעא דאהרן בלע לון.

כתיב, (יחזקאל כ”ט) הנני עליך פרעה מלך מצרים התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו. מתמן שירותא לתתא בשולטנא דילהון. אבל חכמתא דילהון, לתתא מכלהו דרגין איהו. (אינון)

תא חזי, חכמתא דילהון בדרגין תתאין, לאכפין לון לאין דרגין בדרגין עלאין, רישי שולטנותהון ועקרא דילהון, לתתא מההוא תנינא, ומשתלשלן בתנינא, דהא מתמן נטיל חילא דרגא עלאה דילהון. משמע דכתיב, (שמות י"א) אשר אחר הרחים.

רבי חייא, הוה יתיב יומא חדא, אבבא דתרעא דאושא. חמא ליה לרבי אלעזר חד קטפירא טאסא גביה, אמר ליה לרבי אלעזר, משמע, דאפילו באורחך פלא תאיבין למהך אבתרך. אהדר רישא וחמא ליה. אמר, ודאי שליחותא אית גביה. דהא קודשא בריך הוא בכלא עביד שליחותיה, וכמה שליחין אית ליה לקודשא בריך הוא, דלא תימא מלין דאית בהו רוחא בלחודייהו, אלא אפילו אינון מלין דלית בהו רוחא.

פתח ואמר, (חבוק ב') כי אבן מקיר תזעק וכפס מעץ יעננה. פמה אית ליה לבר נש לאזדהרא מחובוי, דלא יחטא קמי קודשא בריך הוא. ואי יימא מאן יסהיד ביה. הא אבני ביתיה ואעי ביתיה יסהידו ביה. ולזמנין דקודשא בריך הוא עביד בהו שליחותא. תא חזי חוטררא דאהרן, דאיהו אעא יבישא, קודשא בריך הוא שירותא דנסין עבד ביה, ותרי שליחותי ביה אתעבידו. חד דאיהו אעא יבישא ובלע לאינון תנייניא דילהון. וחד דהא לשעתא אתהדר ברוחא ואתעביד בריה.

דף כ"ח ע"ב

אמר רבי אלעזר, תפח (דף כ"ח ע"ב) רוחיהון, דאינון דאמרין, דלא זמין קודשא בריך הוא לאחייא מתייא, וחיך יתעביד מנייהו בריה חדתא. ייתון ויחמון אינון טפשאין חייביא, רחיקין מאורייתא, רחיקין מנייהו, בידיה דאהרן הוה חוטררא, אעא יבישא, וקודשא בריך הוא לפום שעתא אהדר ליה בריה, משניא ברוחא וגופא. אינון גופין, דהו בהו רוחין ונשמתין קדישין, ונטרו פקודי אורייתא, ואשתדלו באורייתא ימא ולילי, וקודשא בריך הוא טמיר לון בעפרא. לבתר, בזמנא דיחדי עלמא, על אחת כמה וכמה דייעבד להו בריה חדתא.

אמר רבי חייא, ולא עוד, אלא דההוא גופא דהוה, יקום. משמע דכתיב, (ישעיה כ"ו) יחיו מתיך, ולא פתיב יברא, משמע דבריין אינון אבל יחיו. דהא (בראשית קל"ז ע"ב) גרמא חד, ישתאר מן גופא תחות ארעא, ודהוא לא אתרקב ולא אתבלי בעפרא לעלמין, ובההוא זמנא, קודשא בריך הוא ירפך ליה, ויעביד ליה פחמירא בעיסה, ויסתלק ויתפשט לארבע זויין ומנייהו ישתכלל גופא וכל שייפוי. וקודשא בריך הוא יחיב ביה רוחא לבתר. אמר ליה רבי אלעזר הכי הוא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה - [חודש כסלו]

ותא חזי, ההוא גרמא במה אתרכך. בטל. דכתיב, (ישעיה כ"ז) כי טל אורות טלך וגו'.

סדר הלימוד ליום כא כסלו [יום 80 בשנה]

ויאמר ה' אל משה אמור אל אהרן קח מטף ונטה ידך על מימי מצרים על נהרותם על יאוריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם וגו'. אמר רבי יהודה, האי קרא אית לאסתכלא ביה, והיך יכיל למהך לכל הני אתרי. (ולא עוד אלא) ותו, דהא פתיב וימלא שבעת ימים אחרי הכות ה' את היאור. את היאור פתיב, ואת אמרת על מימי מצרים על נהרותם על יאוריהם ועל אגמיהם.

אלא, מימי מצרים גילוס הוה. ומתמן אתמליין כל אינון שאר אגמין ויאורין ומבוועין וכל מימין דילהון. ועל דא, אהרן לא נטה למחאה אלא לגילוס בלחודוי. ותא חזי דהכי הוא, דכתיב ולא יכלו מצרים לשתות מים מן היאור.

אמר רבי אבא, תא חזי, מיין תתאין מתפרשאן לכמה סטרין, (נ"א ומיין עלאי ע"כ וגו') (עלאין דהא) ומיין עלאין מתכנשי בבי כנישו מיא, דכתיב, (בראשית א') ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. וכתיב ולמקוה המים קרא ימים. האי קרא אוקמוה. ותא חזי, ההוא רקיעא דאית ביה שמשא וסיהרא כוכבייא ומזלי, דא איהו בי כנישות מיא רבא, דהוא נטיל כל מיין, ואשקי לארעא, דהיא עלמא תתאה, פיון, דנטל מיא בדר לון, ופליג לון לכל עיבר, ומתמן אתשקיין כלא.

ובזמנא דדינא שריא, עלמא תתאה לא ינקא מן ההוא רקיעא, וינקא מסטר שמאלא, וכדין אקרי (ישעיה ל"ד) חרב לה' מלאה דם. ווי לאינון דינקין פדין מינה, ואתשקיין מינה, דבההוא זמנא ימא ינקא מתרין סטרין, הוה אתפלג לתרין חולקין, חוור וסומק. וכדין שדי ליאורא חולקא דמצרים, ואלקי לעילא ואלקי לתתא. ועל דא שתאן ישראל מיא. ומצראי דמא.

אי תימא בגין גיעולא הוה ולא יתיר. תא חזי, שתאן דמא ועאל למעיהו, ואסתלק ובקע, עד דהו מזבגין לון ישראל מיא בממונא, וכדין שתאן מיא בגיני כך שירותא לאלקאה לון הוה דמא.

רבי יצחק פתח האי קרא, (תהלים קמ"ה) ארוממך אלהי המלך ואברכה שמך לעולם ועד. תא חזי, דוד לקביל דרגא דיליה קאמר, דכתיב אלהי דידי. בגין דבעא לסלקא שבחיה, ולאעלא ליה לנהורא עלאה, לאתערבא דא בדא, למהוי כלא חד. בגיני כך, ארוממך אלהי המלך וגו'.

דף כ"ט ע"א

דַּתְּנִינֵנוּ, כָּל יוֹמוֹי דְּדוֹד, אֲשֶׁתְּדַל לְאַתְקֵנָא פּוֹרְסִיָּה, וְלֹאֲנַהֲרָא אֲנַפְהָא, בְּגִין דְּיִגִּין עֲלֵיהּ וְאִיתְנַהִיר תְּדִיר נַהוּרָא תַתָּא (דף כ”ט ע”א) בְּנַהוּרָא עֲלָאָה, לְמַהוּי כְּלָא חַד. וְכַד אַתָּא שְׁלֵמָה, אֲשַׁכַּח עֲלֵמָא שְׁלִים, וְסִיְהָרָא דְאַתְמֵלִיא, וְלֹא אֲצִטְרִיךְ לְאַטְרַחָא עֲלָה לְאַנְהָרָא. (ע”כ)

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַעֵי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיסַב נּוֹקְמִין מַעֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, אַתְעַר שְׁמַאֲלָא, וְאַתְמֵלִיא סִיְהָרָא מַהֲהוּא סְטְרָא דְמָא. וְכַדִּין, נְבַעֵין מְבוּעִין וְנַחֲלִין דְּלַתְתָּא, כָּל אֵינּוֹן דְּלִסְטֵר שְׁמַאֲלָא דְמָא. וְעַל דָּא, דִּינָא דִּילְהוֹן דְּמָא.

תָּא חֲזִי, כַּד הָאֵי דְמָא אַתְעַר (נ”א כד דינא אתער על עלמא בגין ההוא דמא דקטולין קודשא בריך הוא אתער) עַל עֲמָא, הָהוּא דְמָא דְקִטּוּלִין אִיהוּ דִּיתְעַר עֲלֵיהּוּ עֲמָא אַחְרָא וְקִטִּיל לֹון. אֲבָל (השטא) בְּמִצְרִים, לָא בַּעַא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַיִתָּאָה עֲלֵיהּוּ עֲמָא אַחְרָא לְאַתְעַרָא עֲלֵיהּוּ דְמָא בְּגִין דִּישְׂרָאֵל הוּוּ בִּינִיָּהּ, וְלֹא יִצְטַעְרוֹן בְּגִין דְּדִיִּירִין בְּאַרְעָא דִּילְהוֹן, אֲבָל קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחַא לֹון בְּדְמָא, בְּנַהֲרִין דְּלְהוֹן, דְּלָא הוּוּ יְכַלִּין לְמַשְׁתִּי.

וּבְגִין דְּשׁוֹלְטָנוּתָא דְּלְהוֹן, שְׁלֵטָא בְּהָהוּא נַהֲרָא, פְּקִיד קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשׁוֹלְטָנוּתָא דְּלְהוֹן בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דִּילְקִי דְחֵלָא דְּלְהוֹן בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּנִילּוֹס חַד דְּחֵלָא דְּלְהוֹן הוּוּ, וְכֵן שְׂאֵר דְּחֵלִין דְּלְהוֹן נְבַעֵין דְּמָא. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְהָיָה דָם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבַעֲצִים וּבַאֲבָנִים.

ר’ חֲזִיא קָם לִילִיא חַד לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְהוּוּ עֲמִיָּה ר’ יוֹסִי זוּטָא, דְּהוּוּ רַבִּיא. פְּתַח ר’ חֲזִיא וְאָמַר, (קהלת ט) לֶךְ אֲכוּל בְּשִׁמְחָה לְחֻמְךָ וּשְׂתַה בְּלֵב טוֹב יִינֶךָ פִּי כְּבַר רְצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ. מֵאֵי קָא חֲמָא שְׁלֵמָה דְּאָמַר הָאֵי קָרָא.

אֲלֵא שְׁלֵמָה כָּל מְלוּי בְּחֻכְמָה הוּוּ, וְהָאֵי דְּאָמַר לֶךְ אֲכוּל בְּשִׁמְחָה לְחֻמְךָ, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשׁ אֲזִיל בְּאוֹרְחוּי דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַרְבַּ לִיָּה לְגַבִּיָּה, וְיַהִיב לִיָּה שְׁלוּה וְנִיָּחָא, כְּדִין נַהֲמָא וְחֻמְרָא דְּאֲכִיל וְשְׁתִּי, בְּחֻדּוּה דְּלַבָּא, בְּגִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְרַעֵי בְּעוֹבְדֵי.

אָמַר לִיָּה הָהוּא רַבִּיא, אֵי חֲכִי, הָא אֲמַרְתָּ דְּכָל מְלוּי דְּשְׁלֵמָה בְּחֻכְמָתָא הוּוּ, אֵן הוּא חֻכְמָתָא חֲכָא. אָמַר לִיָּה בְּרִי תַבְשֵׁל בְּשׁוּלְךָ, וְתַחֲמִי הָאֵי קָרָא. אָמַר לִיָּה עַד לָא בְּשִׁילְנָא יְדַעְנָא. אָמַר לִיָּה מְנָא לָן.

אָמַר לִיָּה קָלָא חַד שְׁמַעְנָא מַאֲבָא, דְּהוּוּ אָמַר בְּהָאֵי קָרָא, דְּשְׁלֵמָה קָא אֲזַהֵר לִיָּה לְבַר נֶשׁ, לְאַעֲטָרָא לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְחָה, דְּאִיהוּ סְטְרָא דִּימִינָא, וְאִיהוּ נַהֲמָא, דִּיתְעַטֵּר בְּחֻדּוּה. וְלְבַתֵּר, יְתַעֲטֵר בְּחֻמְרָא, דְּאִיהוּ שְׁמַאֲלָא, בְּגִין דְּתַשְׁתַּכַּח בְּמַהִימְנוּתָא דְּכָלָא, חֻדּוּתָא שְׁלִימְתָא, בִּימִינָא וּשְׁמַאֲלָא, וְכַד תַּהוּי בֵּין תַּרוּוּיָּהּ

פדין כל ברפאן שראן בעלמא. וכל דא, פד אתרעי קודשא בריה הוא בעובדיהון דבני נשא, הדא הוא דכתיב פי כבר רצה האלהים את מעשיך. אתא ר' חייא ונשקיה, אמר, חייך ברי האי מלה שבקנא בגינה, והשתא ידענא, דקודשא בריה הוא בעי לאעטרא לך באורייתא.

תו פתח ר' חייא ואמר, אמור אל אהרן קח מטף ונטה ידך על מימי מצרים. מאי טעמא אהרן ולא משה. אלא, אמר קודשא בריה הוא, אהרן מיין קיימין בדוכתיה, ושמאלא בעי לנגדא מיין מתמן, אהרן דאתי מתהוא סטרא יתער ליה, וכד שמאלא נקיט לון, אינון יתהדרון דמא.

תא חזי תתאה דכל דרגין מחא בקדמיתא. אמר רבי שמעון מתתאה שרא קודשא בריה הוא. וידא דיליה, מחא בכל אצבעא ואצבעא. וכד מטא לדרגא עלאה דכל דרגין, עבד איהו דיליה, ועבר בארעא דמצרים, וקטל פלא. ובגיני פך קטל כל בוכרין בארעא דמצרים, בגין דאיהו דרגא עלאה ובוכרא דכלא.

ותא חזי, פרעה הוה שולטניה במיא, (נ"א בקדמיתא ומתתאה שרא קודשא בריה הוא וכד מטא לדרגא עילאה דילהון דאיהו בוכרא דכל דרגין דילהון קטל כל בוכרא בארעא דמצרים בגין ההוא דרגא עילאה ובוכרא דכולא ותא חזי פרעה הוה בוכרא ושולטניה במיא) דכתיב, (יחזקאל כ"ט) התנים הגדול הרובץ בתוף יאוריו, בגין פך אתהפך נהריה בדמא בקדמיתא. לבתר צפרדעים משמטי לון בקלין טסירין מקרקרין בגו מעייהו, (נ"א מקרקרין בגו יאורא) ונפקי מגו יאורא, וסלקי ביבשתא וראמין קלין בכל סטרין, עד דאינון נפלין כמתין בגו ביתא.

דף כ"ט ע"ב

ורזא דמלה, כל אינון עשר אתין דעבד קודשא בריה הוא, פלהו הוּוּ מגו ידא תקיפא, וההוא ידא אתתקף על אינון דרגין (דף כ"ט ע"ב) פולהו שלטנותא דלהון, בגין לבלבלא דעתייהו, ולא הוּוּ ידעי למעבד מידי. תא חזי, כל אינון דרגין דלהון, כיון דנפקי למעבד מידי, דאתחזי לכלא לא יכלין (לבתר) למעבד מידי. (אימת כד) (נ"א בגין ההוא) ידא תקיפא (ס"א שריא) דשריא עלייהו. (דכתיב) (שמות ז') ושרץ היאור צפרדעים ועלו ובאו בביתך. ר' שמעון פתח ואמר, (ירמיה ל"א) קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה וגו'. תא חזי, האי קרא אוקמוה בכמה אתרי. והאי קרא קשיא, רחל מבכה על בניה, בנהא דרחל יוסף ובנימין הוּוּ ולא יתיר, ולאָה (כולהו) שית שבטין הוּוּ דילה, אמאי בכת רחל ולא לאה.

אֵלָא הָכִי אָמְרוּ כְּתִיב, (בראשית כ"ט) וְעֵינַי לָאָה רַפּוֹת. אָמְאֵי רַפּוֹת. בְּגִין דְּכָל יוֹמָא נִפְקַת לְפָרְשַׁת אֲרַחֲיָן, וְשָׂאֲלַת עַל עֲשׂוֹ, וְהוּוּ אֲמַרִין לָהּ עוֹבְדוּי דְּתַהוּוּ רַשְׁעֵ, וְדַחֲלִית לְמִנְפַל בְּגוּ עַדְבֵיָהּ, וְהוּוּ בְּכַת כָּל יוֹמָא, עַד דְּאֲתַרְכְּכוּ עֵינְהָא.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ אָמַר, אַנְתְּ בְּכַת בְּגִין הָהוּוּ צְדִיקָא, דְּלֹא תַהוּי בְּעַדְבֵיָהּ דְּתַהוּוּ רַשְׁעֵ. חֲיִידָ, אַחְתְּךָ תִּקּוּם בְּפָרְשַׁת אֲרַחֲיָן, וְתַבְכִּי עַל גְּלוּתְהוֹן דִּישְׂרָאֵל, וְאַתְּ תִּקּוּם לְגוּ וְלֹא תַבְכִּי עַלֵיָהּ וְרַחֵל אֵיָהּ בְּכַת עַל גְּלוּתְהוֹן דִּישְׂרָאֵל.

אָבַל הָאֵי קָרָא, אֵיָהּ עַל מַה דְּאֲמַרִין. אָבַל רוּזָא דְּמַלְהָ, דְּרַחֵל וְלֹאָה תְּרֵי עַלְמִין נִינְהוּ. חַד עַלְמָא דְּאֲתַכְסִיָּא, וְחַד עַלְמָא דְּאֲתַגְלִיָּא. וְעַל דָּא, דָּא אֲתַקְבַּרְת וְאֲתַחְפִּיָּאֵת לְגוּ בְּמַעְרְתָא וְאֲתַכְסִיָּאֵת. וְדָא קִיָּמָא בְּפָרְשַׁת אֲרַחֲיָן בְּאֲתַגְלִיָּא. וְכָלָא כְּגוּוּנָא עַלְאָה. וּבְגִין כִּךְ לֹא אָעִיל לָהּ יַעֲקֹב בְּמַעְרְתָא, וְלֹא בְּאֲתַר אַחְרָא, דְּהָא כְּתִיב (בראשית מ"ח) בְּעוֹד כְּבָרַת אֲרִיךְ לְבוֹא אֶפְרַתָּה, וְלֹא אָעִיל לָהּ לְמַתָּא. בְּגִין דְּהוּוּ יַדַע דְּאֲתַרְהָ הוּוּ בְּאֲתַרָא דְּאֲתַגְלִיָּא.

תָּא חֲזִי, כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל הָכִי אֲקַרִי, רַחֵל. כְּמַה דְּאֲתָא אָמַר, (ישעיה נ"ב) וְכַרְחַל לְפָנַי גּוֹזְזִיָה נְאֻלְמָה. אָמְאֵי נְאֻלְמָה. דְּכַד שְׁלַטִין שְׂאָר עַמִּין, קָלָא אֲתַפְסֹק מִינְהָ, וְהִיא אֲתַאֲלָמַת.

וְדָא הוּוּ דְּכְתִיב, קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים. קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע דָּא יְרוּשָׁלַיִם לְעֵילָא. רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ, כָּל זַמְנָא דִּישְׂרָאֵל אֵינּוּן בְּגְלוּתָא, אֵיָהּ מְבַכָּה עַלֵיָהּ דְּאֵיָהּ אֵימָא דְּלַהוֹן. מְאָנָה לְהַנְחֵם עַל בְּנֵיהָ. מְאֵי טַעְמָא. כִּי אֵינּוּ. כִּי אֵינָם מְבַעֵי לֵיהָ. אֵלָא, בְּגִין דְּבַעֲלָה דְּאֵיָהּ קוּל, אֲסַתְלֵק מִינְהָ, וְלֹא אֲתַחְפְּר בְּהַדָּה.

וְתָא חֲזִי, לָאוּ שְׁעַתָא חֲדָא, אֵיָהּ דְּבַכַת עַלֵיָהּ דִּישְׂרָאֵל, אֵלָא בְּכָל זַמְנָא וְזַמְנָא דְּאֵינּוּן בְּגְלוּתָא. וּבְגִינֵי כִךְ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ גְרַם לוֹן קָלָא לְמַצְרָאֵי, דְּכְתִיב, (שמות י"א) וְהִיתָה צַעֲקָה גְדוֹלָה בְּכָל אֲרִיץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כְּמוּהוּ לֹא נִהִיתָה וְגו'. וְזַמִּין לוֹן קָלִין אַחְרַנִין, בְּאֵינּוּן עוֹרְדַעְנִין, דְּרַמָּאן קָלִין בְּמַעֵיָהּ, וְהוּוּ נַפְלֵי בְּשׁוּקֵי כְּמַתִּים.

וְתַעַל הַצְּפַרְדֵּעַ, חֲדָא הוּוּ, וְאוּלִידַת, וְאֲתַמְלִיַת אַרְעָא מִינֵיָהּ. וְהוּוּ כְּלָהּ מִסְרִין גְּרַמֵיָהּ לְאִשָּׁא, דְּכְתִיב וּבְתַנּוּרֵיךָ וּבְמִשְׁאָרוֹתֶיךָ, וּמְאֵי הוּוּ אָמְרוּ. (תהלים ס"ו) בָּאֲנּוּ בְּאִשׁ וּבַמִּים וְתוֹצִיאֲנּוּ לְרוּיָהּ. וְאֵי תִימָא אֵי הָכִי מְאֵי אֵיכְפַת לְהוּ לְמַצְרָאֵי דְּעַלִין לְאִשָּׁא כָּל אֵינּוּן עוֹרְדַעְנִין אֵלָא כְּלָהּ עַלִין לְאִשָּׁא וְאוּלִין בְּתַנּוּרָא וְלֹא מַתִּין. וְאֵינּוּן דְּמַתִּין מְאֵי קָא עַבְדִי. נְהִמָא הוּוּ בְּתַנּוּרָא וְעַלִין בְּגוּ נְהִמָא וּמַתְבְּקַעִין וּנְפִקֵי מִנֵיָהּ אַחְרַנִין וְאֲשַׁתְּאֲרִין בְּנְהִמָא. אָתוּ לְמִיכָל מִינָה תַהוּוּ

פָּתָא אַתְהִדְרוּ עוֹרְדֵעֲנִיָּא בְּמַעֲיֵיהוּ וְקַרְדֵּן וְרִמָּאן קַלִּין עַד דְּהוּוּ מְתִים. וְדָא קְשִׁיָּא לֹון מְכֻלָּא. תָּא חֲזִי כְּתִיב וְשִׁרְץ הַיָּאֹור צִפְרֻדְעִים וְעָלוּ וּבָאוּ בְּבֵיתְךָ וּבְחֹדֶר מְשֻׁכְבְּךָ וְעַל מִטְתְּךָ. פְּרַעָה אִיהוּ אֱלֹקֵי קַדְמָאָה מְכֻלְהוּ וְיִתִיר מְכֻלְהוּ. לִיהוּי שְׁמִיָּה דִּי אֱלֹהָא מְבֻרְךָ מִן עֲלָמָא וְעַד עֲלָמָא דְהוּוּ פְּקִיד עוֹבְדִין דְּבִנֵי נְשָׂא בְּכָל מָה דְעִבְדִי. כְּתִיב (בראשית י"ב) וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרֵי פְרַעָה וַיְהַלְלוּ אוֹתָהּ אֵל פְּרַעָה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פְּרַעָה. הָאִי קָרָא לְדִרְשָׁא הוּא דְאַתָּא. תִּלְת פְּרַעָה

דף ל' ע"א

כְּתִיב (בראשית י"ב) וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרֵי פְרַעָה וַיְהַלְלוּ אוֹתָהּ אֵל פְּרַעָה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פְּרַעָה. הָאִי קָרָא לְדִרְשָׁא הוּא דְאַתָּא. תִּלְת פְּרַעָה (דף ל' ע"א) הֲכָא. חַד, בְּהוּוּא זְמַנָּא. וְחַד, בְּיוֹמוֹי דְיוֹסָף. וְחַד, בְּיוֹמוֹי דְמֹשֶׁה דְאַלְקֵי בְקוֹלְפוּי. (ס"א הָאִי קָרָא כֻלָּא אַתְקִיִּים בְּפְרַעָה קַדְמָאָה אַבְל בְּשַׁעֲתָא וְכו' וְהָאִי קָרָא אַתְקִיִּים)

פְּרַעָה קַדְמָאָה, בְּשַׁעֲתָה דְאַתְנַסִּיבַת שְׁרָה לְגַבִּיָּה, רְמִזוּ לְאוּמַנִּין, וְצִיּוּרוֹ תְהוּוּ דְיוֹקְנָא בְּאִדְרֵיהּ, עַל עֲרִסִיָּה בְכוֹתְלָא, לָא נַח דְעֵתִיָּה, עַד דְעִבְדוּ דְיוֹקְנָא דְשְׁרָה בְנַסִּירוֹ, וְכַד סְלִיק לְעֲרִסִיָּה, סְלִיק לָהּ עֲמִיָּה. כָּל מְלַכָּא דְאַתָּא אַבְתְּרִיָּה, הוּוּ חֲמִי תְהוּוּ דְיוֹקְנָא מְצִיּוּרָא צִיּוּרָא, וְהוּוּ עֲאֻלִּין קַמִּיָּה בְּדִיחִין, כַּד סְלִיק לְעֲרִסִיָּה הוּוּ אַתְהִנֵּי בְהוּוּא צִיּוּר. בְּגִין כַּךְ, מְלַכָּא אֱלֹקֵי הֲכָא יִתִיר מְכֻלָּא. (תא חזי) הִינְנוּ דְכְּתִיב, וּבְחֹדֶר מְשֻׁכְבְּךָ וְעַל מִטְתְּךָ. וּלְבַתֵּר, וּבְבֵית עִבְדֶיךָ וּבְעַמְּךָ. וּבְכֻלְהוּ לָא כְּתִיב עַל מִטְתְּם, אֱלָא לִיָּה בְלַחֻדִּיָּה.

ר' אַבָּא פִתַח, (קהלת א') כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֵל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מִלָּא אֵל מְקוּם שְׁהַנְּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שְׁבִים לְלַכְתָּ. הָאִי קָרָא אַתְמַר, וְאַמְרִי לִיָּה חֲבַרְיָא. אַבְל תָּא חֲזִי, כַּד אֵינְנוּ נְחָלִין עֲאֻלִּין לְגוּ יַמָּא, וְיַמָּא נְקִיט לֹון, וְשָׂאִיב לֹון בְּגִיּוּיָּה, בְּגִין דְקַפָּאן מִיָּא בְּגוּ יַמָּא, וְהוּוּ גְלִידֵי שָׂאִיב כָּל מִיָּא דְעֲאֻלִּין בֵּיָּה, וּלְבַתֵּר נְפִקִין מִיָּא בְּתוֹקְפָא דְדְרוּם, וְאַשְׁקִי יַת כָּל חֵיוֹת בְּרָא, כְּמָה דְאַתְ אַמְר (תהלים ק"ד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיוֹת שְׂדֵי. (זהו הנזכר הכא) וְתָא חֲזִי, יַמָּא דְקַפָּא שָׂאִיב כָּל מִיָּא, וְאַשְׁתְּרִי בְּתוֹקְפָא דְדְרוּם, כְּמָה דְאַתְמַר, וּבְגִין כַּךְ אֵינְנוּ מִלָּא, וְאַתְמַר.

וְהָא אַתְעֵרוּ בֵּיָּה חֲבַרְיָא. אֵל מְקוּם שְׁהַנְּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שְׁבִים לְלַכְתָּ. מֵאִי טַעְמָא הֵם שְׁבִים. בְּגִין דְהוּוּא נְהַר דְנַגִּיד וּנְפִיק מְעַדֵּן לָא פְּסִיק לְעֲלָמִין, וְהוּוּ אַפִּיק תְּדִיר מִיָּא לְיַמָּא, וְעַל דָּא, מִיָּין שְׁבִין לְלַכְתָּ, וְתַבִּין, וְאַזְלִין וְתַבִּין, וְלָא פְּסִקִין לְעֲלָמִין. וְכַד אִיהוּ תַב לְלַכְתָּ, בְּגִין לְמַהֲךָ לְאַשְׁקָאָה לְכֻלָּא, וְאַתִּי רוּחַ (וארא כ"ד ע"א) צְפוֹן וְקַפִּי מִיָּא, וְרוּחָא דְדְרוּם דְאַיְהוּ חֲמִימָא, (ס"א שרי) שְׂדֵי לֹון

"זהר היומיי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

למהך לכל סטר. ועל דא, האי ימא יתיב בין תרי סטרי אלין, ובגינייהו קיימא, וארבין אזלין ונטלין לכל סטר.

תא חזי, כד מלכא, אתי לערסיה, בשעתא דאתפליג ליליא, רוחא דצפון אתער, דאיהו אתער חביבותא לגבי מטרוניתא, דאלמלא אתערותא דצפון, לא אתחבר מלכא בהדה, בגין דצפון שארי חביבותא, כמה דאתמר, (שיר השירים ב') שמאלו תחת לראשי. ודרום חביק ברחימו דכתיב וימינו תחבקני, כדין כמה בדיחין מתערין שירתא, עד דאתי צפרא, דכתיב, (איוב ל"ח) ברן יחד פוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים.

וכד אתי צפרא, כלהו עלאי ותתאי אמרי שירתא, וישראל כגוונא דא לתתא, דכתיב, (ישעיה ס"ב) המזכירים את יי' אל דמי לכם. אל דמי לכם לתתא דייקא. (בלילה)

כד אתפליג ליליא, אינון דתיאובתא דילהון לאדכרא תדיר לקודשא בריך הוא, לא יהבי שכיבו ללבא, וקיימין לאדכרא ליה לקודשא בריך הוא. כד סליק צפרא מקדימין לבי כנישתא, ומשבחאן ליה לקודשא בריך הוא. וכן בתר פלגות יומא. וכן בליליא, כד אתחשך ואתדבק ליליא בחשוכא, ובת שמשא. על אלין כתיב המזכירים את יי' אל דמי לכם. ודא עמא קדישא דישראל.

ועל דא, אדכר לון קודשא בריך הוא במצרים, וסליק על פרעה, אלין דלא משתככי ימא ולייליא, ומאן אינון. אורדעניא, דקלהון לא משתכך תדיר, בגין דאתקיף בעמא קדישא, דלא משתככי ימא וליילי, לשבחא ליה לקודשא בריך הוא. ולא הוה בר נש במצרים, דיכיל למשתעי בהדי הדדי. ומנייהו אתחבלת ארעא. ומקלהון הוּו ינוקין ורביין מתין.

ואי תימא היך לא יכלין לקטלא לון. אלא, אי ארים בר נש חוטרא, או אבנא, לקטלא חדא, אתבקעת, ונפקין שית מינה, מגו מעהא, ואזלי וטרטשי בארעא, עד דהוי, מתמנע למקרב בהו.

דף ל' ע"ב

תא חזי, כמה נהרין, כמה יאורין, נפקא מגו ימא עלאה, כד אתמשכן ומשתרין מיא, (ויחי רמ"ג) ומתפלגין (דף ל' ע"ב) כמה נחלין, לכמה סטרין, לכמה יאורין, לכמה נהרין. וחולקא דממנא דסטרא דמצרים אינון מיין (בראשית קכ"ט) מרחשן אלין, דלית לה מיין דנפקין מגו ימא, דלא מפקי נוגין לזיגין.

"זֶהַר הַיּוֹמִי" לַיּוֹד כָּל סֵפֶר הַזֶּהַר בְּמַעְגַל הַשָּׁנָה – [חֹדֶשׁ כְּסֵלוֹ]

מֵאַן אֵינּוֹן נּוֹנִין. אֵינּוֹן שְׁלִיחַן בְּעֶלְמָא, מְמַנֵּן לְמַעְבַּד רְעוּתָא דְמֵאַרְיָהוֹן, מְמַנֵּן בְּרוּחָא דְחֻכְמָתָא. וְעַל דָּא תְּנִינּוּ, אֵית מִיין מְגַדְלִין חֻכְמִין. וְאֵית מִיין מְגַדְלִין טְפִישִׁין. לְפּוּם אֵינּוֹן נְהָרִין דְּמִתְחַלְקִין לְכָל סְטָרִין.

וְהִכָּא נְהָרִי דְּמֵצָרָא, מְגַדְלִין מְאַרִי דְּחַרְשִׁין, נּוֹנִין בְּסִיטִין, קְפִיטִין בְּעֶשֶׂר דְּרָגִין דְּחַרְשִׁין, דְּכִתִּיב, (דְּבָרִים י"ח) קוֹסִם, קְסָמִים, מְעוֹנּוֹ, וּמְנַחֵשׁ, וּמְכַשֵּׁף, וְחוּבֵר חֶבֶר, וְשׂוֹאֵל אוֹב, וְיַדְעוֹנִי, וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים. הָא עֶשֶׂר זֵינִין דְּחֻכְמָתָא דְּחַרְשִׁיא.

וּבְהָהוּא זְמַנָּא, אוֹשִׁיט קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶצְבָּעָא דִּידֵיהּ, וּבְלִבָּל אֵינּוֹן נְחָלִין נְהָרִין דְּמֵצָרָא, וְאַתְּמַנְעוּ אֵינּוֹן נּוֹנִי דְּחֻכְמָתָא דִּילְהוֹן. חַד אֶתְהַפֵּךְ לְדָמָא, וְחַד דְּסָלִיקוּ נּוֹנִי קָלִין, (דְּכוּלְהוּ נּוֹנִין תְּלִיין) בְּלֵא תּוֹעֲלָתָא, וְלֵא אֶתִי עֲלִייהוּ רּוּחָא דְּאֵינּוֹן חֻכְמָתָן.

סדר הלימוד ליום כב כסלו [יום 81 בשנה]

ערוב: פי האי גוונא, דערבב לון זיני דחכמתא דילהון, ולא יכלין לאתדבקה, ולא עוד, אלא אפילו דהני דאשתכחו בארעא, מחבלן לון בארעא, ומחבלן אורחיהו. ערוב, מאי ערוב. ערבוביא. כמה דאת אמר (ויקרא י"ט) ובגד פלאים. ערובין: (ויקרא י"ט) שדך לא תזרע פלאים: זינין סגיאין בארמות ידא.

תא חזי, כמה חילין אתערו לעילא פחד, ובלבל לון קודשא בריך הוא פחדא, בגין לבלבלא חייליהו תקיפא לעילא. וכל אינון גבורן דעבד קודשא בריך הוא במצרים, בינדא חדא הוה, דארים ידיה עליהו, לעילא ותתא, ומתמן אתאבידת חכמתא דמצרים, דכתיב, (ישעיה כ"ט) ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבוניו תסתתר.

ותא חזי, כתיב, (ישעיה י"ט) וסכסכתי מצרים במצרים. מצרים לעילא, במצרים לתתא. בגין דאינון חילין לעילא, ממנן על חילין דלתתא, ואתערבו פלהו. אתערבו לעילא, דלא הוה מצראי יכלי לאתקשרא בחרשיהו, באינון דוכתי דהו מתקשרי בקדמיתא, דהא אתבלבלו. ועל דא אייתי עליהו ערוב, חיוון דהו מתערבי דא בדא.

כנים, דסלקא עפרא דארעא. ותא חזי, כל איבא דאתילידת בארעא, מחילא דלעילא ממנא דאזדרע עליה איהו, וכלא הוה כגוונא דלעילא.

ותא חזי, שבעה רקיעין עבד קודשא בריך הוא, כגוונא דא שבעה ארעאן. ואינון תחומין דמתפרשן בדוכתייהו. ז' רקיעין לעילא, שבעה תחומי ארעא לעילא, כהאי גוונא לתתא מתפרשן דרגין, ז' רקיעין, וז' תחומי ארעא. והא אוקמוהו חבריאי, בז' ארעין כסופטא דא על דא.

ואינון ז' תחומי ארעא לעילא, כל חד וחד (מתפרשאן לשבעין ממנו) מתפרשן לעשר, ואינון מתפלגאן לע' ממנו, דממנן על שבעין עמין. (בלק ר"ט ע"ב) וההוא ארעא, תחומא דכל עמא ועמא, סחרא לארעא קדישא דישראל. כמה דאת אמר (שיר השירים ג) הנה משתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל ועשרה בגווייהו טמירין, ואינון ע' דסחרן ארעא קדישא. ודא הוא לעילא, כגוונא דא לתתא.

ותא חזי, ההוא ארעא, תחומא דחולקא דמצראי, בההוא זמנא, אושיט קודשא בריך הוא אצבעא דיליה, ואתילידו טפסירין בההוא תחומא, ואתיבשו כל אינון תחומין דרפיכו מיא. וכל ירוקא דמיין דנבעין, פדין לתתא, אתחזיאו קלמין מעפרא דארעא.

והא אתמר דאהרן הוה מחי. אבל בגין דא אהרן הוה מחי, לאחזאה דימינא דקודשא בריך הוא תבר לשנאין, כמה דאת אמר, (שמות ט"ו) ימינך יי' תרעץ אויב. כגוונא דא, זמין קודשא בריך הוא לאייתאה על קרתא דרומי רבתא, דכתיב, (ישעיה ל"ד) ונהפכו נחליה לזפת ועפרה לגפרית. ועל דא, כל עפר הארץ היה כנים בכל ארץ מצרים.

דף ל"א ע"א

רבי יהודה ורבי חייא, הוו אזלי באורחא. אמר רבי חייא, חברייא פד אינון באורחא, (דף ל"א ע"א) בעיין למהך בלבא חד. ואי איערעו, או אזלי בגווייהו חייבי עלמא, או בני נשא דלאו אינון מהיכלא דמלכא, בעו לאתפרשא מנייהו. מנא לן. מפלב, דכתיב, (במדבר י"ד) ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחריו. מאי רוח אחרת. דאתפרש מאינון מאללין, דכתיב, (במדבר י"ד) ויעלו בנגב ויבא עד חברון. דאתפרש מאינון מאללין ואתא איהו בלחודוי לחברון, לאשתטחא על קברי אבהו.

וחברון, אתיהיב ליה חולק אחסנא לאתתקפא ביה, כמה דאת אמר, (דברים א') ולו אתן את הארץ אשר דרך בה. אמאי יהיבו ליה חברון. אי בגין דאשתטח בקברי אבהו לאשתזבא מההוא עיטא דילהון דאשתזיב. לא. אלא, רזא דמלה שמענא. כגוונא דא פתיב, (שמואל ב', ב') וישאל דוד ביי' לאמר האעלה באחת ערי יהודה ויאמר יי' אליו עלה ויאמר דוד אנה אעלה ויאמר חברונה. הכא אית לאסתכלא, פיון דהא מית שאול, ודוד ביומי דשאול אתמשח לקבלא מלכו. פיון דמית שאול אמאי לא אמליכו ליה לדוד, ולא קביל מלכו על כל ישראל, ואתא לחברון, ומלכו קביל על יהודה בלחודוי שבע שנים, ואתעפב תמן כל הני שבע שנים. ולבתר דמית איש בושת, קביל מלכו על כל ישראל בירושלים.

אלא, כלא הוא רזא קמי קודשא בריך הוא. תא חזי, מלכותא קדישא לא קביל מלכו שלימתא, עד דאתחבר (בראשית ע"ט ע"ב) באבהו. וכד אתחבר בהו, אתבני בבנינא שלימו, מעלמא עלאה, ועלמא (בראשית רמ"ז ע"א) עלאה אקרי שבע שנים, בגין דכלהו ביה.

וסימניך (מלכים א', ו') ויבנהו שבע שנים, דא עלמא עלאה. ולא פתיב ויבנהו בשבע שנים. כמה דאת אמר, (שמות ל"א) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. מאן ששת ימים, דא אברהם. דכתיב, (בראשית ב') אלה תולדות השמים והארץ בהפראם, באברהם. ואברהם ששת ימים אקרי. ובגין (נ"א וביה) דאיהו ששת ימים, אתבני עלמא. בההוא (נ"א בהאי) גוונא ויבנהו שבע שנים.

וְתָא חֲזִי, דּוּד בְּעָא לְאַתְבְּנָאָה בְּמַלְכוּ שְׁלִימְתָא לְתַתָּא, כְּגִוּוּנָא דְלַעֲיָלָא, וְלֹא אַתְבְּנִי, עַד דְּאַתָּא וְאַתְחַבְּר בְּאַבְהֵן. וְקָאִים שְׁבַע שָׁנִים לְאַתְבְּנָאָה בְּגִוּוּיֵיהוּ. לְבַתְרָא שְׁבַע שָׁנִים, אַתְבְּנִי בְּכֹלָא, אַתְמַשְׁכָּא מְלֻכוּתֵיהָ דִּי לָא תַעֲדִי לְעֵלְמִין. וְאִי לָאו דְאַתְעַבַּד בְּחֶבְרוֹן לְאַתְחַבְּרָא בְּדוּכְתֵיהָ, לָא אַתְבְּנִי מְלֻכוּתֵיהָ לְאַתְמַשְׁכָּא כְּדָקָא יְאוּת. כְּהֵאִי גִוּוּנָא כְּלָב, אַתְנַהִיר בֵּיהּ רוּחָא דְחַכְמַתָּא, וְאַתָּא לְחֶבְרוֹן, לְאַתְחַבְּרָא בְּאַבְהֵן, וְלְדוּכְתֵיהָ אֶזְל, וְלְבַתְרָא, דוּכְתֵיהָ הוּוּ, וְיָרִית לֵיהָ.

רַבִּי יִיסָא (נִדְפַס מִקֵּץ קצ"ו ע"ב) וְרַבִּי חֲזַקְיָה, הוּוּ אֶזְלִי מִקְפּוּטְקִיָּא לְלוּדָא, וְהוּוּ עֲמַהוּן חַד יוּדָאִי בְּמַטּוּל דְקַטְפִּירָא דְחַמְרָא. עַד דְּהוּוּ אֶזְלִי, אָמַר רַבִּי יִיסָא לְרַבִּי חֲזַקְיָה, אֲפַתַח פּוּמְךָ, וְאִימָא חַד מְלָה, מֵאִינוּן מְלִי מְעַלְיִיתָא דְאוּרִייתָא, דְאַתָּא אֲמַרְתָּ בְּכָל יוּמָא, קָמִי בּוּצִינָא קְדִישָׁא.

פְּתַח וְאָמַר, (מְשַׁלִּי ג') דְרַכִּיָּה דְרַכִּי נַעַם וְכָל נְתִיבוּתֵיהָ שְׁלוֹם. דְרַכִּיָּה דְרַכִּי נַעַם, אֶלִין אֲוֶרְחִין דְאוּרִייתָא, דְמָאן דְאֶזְלִי בְּאוּרְחֵי דְאוּרִייתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ, אֲשֶׁרִי עָלֶיהָ נַעֲמִוּתָא דְשְׁכִינְתָּא, דְלֹא תַעֲדִי מְנִיָּה לְעֵלְמִין. וְכָל נְתִיבוּתֵיהָ שְׁלוֹם, דְכָל שְׁבִילִין דְאוּרִייתָא, כּוּלְהוּן שְׁלָם. שְׁלָם לֵיהָ לְעֵילָא, שְׁלָם לֵיהָ לְתַתָּא. שְׁלָם לֵיהָ בְּעֵלְמָא דִין, שְׁלָם לֵיהָ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.

אָמַר הַהוּוּ יוּדָאִי, אִיסוּרָא בְּקִיסְטָרָא, בְּהֵאִי קָרָא אֲשַׁתְּכַח. אָמַר לֵיהָ מְנִיין לָךְ. אָמַר לֵיהָ, מֵאַבָּא שְׁמַעְנָא, וְאוּלִיפְנָא חָכָא בְּהֵאִי קָרָא מְלָה טָבָא.

פְּתַח וְאָמַר, הֵאִי קָרָא בְּתַרִין גִּוּוּנִין אִיְהִי, וּבְתַרִין סְטָרִין. קָרִי בֵּיהּ דְרַכִּים, וְקָרִי בֵּיהּ נְתִיבוּת. קָרִי בֵּיהּ נוּעַם, וְקָרִי בֵּיהּ שְׁלוֹם. מָאן דְרַכִּים. וּמָאן נְתִיבוּת. מָאן נַעַם. וּמָאן שְׁלוֹם.

דף ל"א ע"ב

אֶלָּא, דְרַכִּיָּה דְרַכִּי נַעַם, הֵיִינוּ דְכַתִּיב, (ישעיה מ"ג) הַנּוֹתֵן בֵּינָם דֶּרֶךְ. דְּהָא כָּל אַתְר דְּאַקְרִי בְּאוּרִייתָא דֶּרֶךְ, הוּוּ אוּרְחָא פְּתִיחָא לְכֹלָא. כְּהֵאִי אוּרְחָא דְהוּוּ פְּתִיחָ לְכָל בֵּר נֶשׁ. כְּךָ דְרַכִּיָּה, אֶלִין דְרַכִּים דְאִינוּן פְּתִיחֵן מְאַבְהֵן, דְכָרָאן בִּימָא (דף ל"א ע"ב) רַבָּא, וְעָאֶלִין בְּגִוּיָּהּ. וְאִינוּן אוּרְחִין מִתְפַּתְחִין לְכָל עֵיבֵר, וְלְכָל סְטָרִי עֵלְמָא.

וְהֵאִי נַעַם, הוּוּ נַעֲמִו דְנַפִּיק מְעֵלְמָא דְאַתִּי, (נ"א ומעלמא דאתי נהרין כל בוצינין) וְנַהִיר לְכָל בּוּצִינִין, וּמִתְפַּרְשִׁין (נ"א נהורין) לְכָל עֵיבֵר, וְהַהוּוּ טִיבוּ, וְנַהִירָא דְעֵלְמָא דְאַתִּי, דִּינְקִין אַבְהֵן, אַקְרִי נַעַם. דְבֵר אַחַר, עֵלְמָא דְאַתִּי, אַקְרִי נַעַם. וְכַד אַתְעַר עֵלְמָא דְאַתִּי, כָּל טִיבוּ, וְכָל חִידוּ, וְכָל נַהִירִין, וְכָל חִירוּ דְעֵלְמָא אַתְעַר. וּבְגִינֵי כְּךָ, אַקְרִי נַעַם.

ועל דא תנינן, חייבין דגיהנמ, בשעתא דעאל שבתא, פלהו נייחין, ואית להו (ס"א חירו) חידו, ונייחא בשבתא. כיון דנפיק שבתא, אית לן לאתערא חידו עלאה עלנא, דנשתזיב מההוא עונשא דחייביא, דאתדנו מההיא שעתא ולהלאה. ואית לן לאתערא ולימא, (תהלים צ') ויהי נעם יי' אליהנו עלינו. דא הוא נעם עלאה, (חירו) חידו דכלא. ועל דא, דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

מאן נתיבותיה. אלין אינון נתיבות ושבילין, דנפקי מלעילא, וכלהו נקיט לון ברית יחידאי, דאיהו אקרי שלום, שלמא דביתא, ועאיל לון לימא רבא, פד איהו בתוקפיה. וכדין יחיב ליה שלום. הדא הוא דכתיב וכל נתיבותיה שלום. (ע"כ) אתו רבי ייסא ור' חזקיה, ונשקו ליה, אמרו ומה פל הני מלין עלאין טמירין גבך, ולא ידענא. אזלו. פד מטו חד בי חקל, חמו בעירי דבי חקל מתין, אמרו ודאי דבר דבעירי אית באתר דא.

אמר ההוא יודאי, הא דאמריתו דקודשא בריך הוא קטל במצרים, פל אינון עאני, פל אינון בעירי. תלת מותגי הו בבעירי. חד, דבר. וחד, אינון דקטיל ברד. וחד, אינון בוכרי דבעירי.

ומה הוה מותנא דילהון. אלא, הא, כתיב בקדמיתא, (שמות ט') הנה יד יי' הויה במקנף אשר בשדה, אמאי בכלהו לא כתיב יד יי'. אלא, הכא (נ"א לא כתיב יד אלהים אלא יד יי') (ס"א אל יד ה') איהו ידא בחמשה אצבעאן. דהא בקדמיתא כתיב, אצבע אלהים היא. והכא פלהו חמש אצבעאן, וכל אצבעא ואצבעא, קטל זינא חדא. וחמשה זינין הו, דכתיב, בפסוסים, בחמורים, בגמלים, בבקר, ובצאן. הא חמשה זינין, לחמשה אצבעאן, דאקרון יד. בגיני פך, הנה יד יי' הויה וגו' דבר פכד מאד. דהו מתים מגרמייהו, ואשתכחו מתים.

בתר דלא אהדרו מצראי, אינון אתוון ממש, אהדרו וקטלו פל אינון דאשתארו. ודבר, אהדר ברד. מה בין האי להאי. אלא דא בניחותא, ודא בתקיפו דרוגזא. ותרין אלין, הו באתר חד, בחמש אצבעאן.

תא חזי, דבר אתוון דהו בניחותא, מותנא בנייחא, דהו מתין מגרמייהו. ברד, דאתהדרו אתוון בתקופ רוגזא, וקטל פלא. יתבו בההוא חקל, חמו עאני דאתיין לאתר חד, ומתין תמן, קם ההוא יודאי לגבי ההוא אתר, וחמא תרין קטפירי, דמליין אקוסטרא.

פתח ואמר, כתיב (בראשית י"ב) ואעשה לגוי גדול ואברכה ואגדלה שמך והיה ברכה, האי מלה דרבי אלעזר, דאמר, ואעשה לגוי גדול, לקבל לך לך.

ואברכה, לקבל מארצה. ואגדלה שמך, לקבל וממולדתך. והיה ברכה, לקבל ומבית אביך. ודא לקבל דא.

ר' שמעון אמר, רזא דחכמתא הכא. ואעשה לגוי גדול, לקבל סטר ימינא. ואברכה, לקבל סטר שמאלא. ואגדלה שמך, לקבל סטר אמצעיתא. והיה ברכה, לקבל סטר ארעא דישראל. וכלא רזא דרתיכא קדישא.

תא חזי, באתערותא דלתתא, אתער לעילא. ועד לא יתער לתתא, לא יתער לעילא, לאשראה עליה. מה פתיב באברהם, (בראשית י"א) ויצאו אתם מאור כשדים. ויצאו אתם, ויצאו אתו מבעי ליה. דהא פתיב ויקח תרח את אברם בנו (ואת לוט בן הרן) וגו'. מהו ויצאו אתם. אלא, תרח ולוט נפקו עם אברהם ושרה, דכיון דאשתזיב אברהם מן נורא, אתהדר תרח למעבד רעותיה. ובגין דה ל"ב ע"א) כף, ויצאו אתם. כיון דאינון אתערו בקדמיתא, אמר ליה קודשא בריך הוא לך לך.

רבי שמעון אמר, לך לך. לתקונך לגרמך. מארצה, מההוא סטרא דישובא דאת תקיל, דאתלידת ביה. וממולדתך, מההוא תולדה דילך. ומבית אביך, דאת אשגח בשרשא דלהון. אל הארץ אשר אראך, תמן אתגלי לך, מה דאת בעי, ההוא חילא דממנא עליה, דאיהו עמיק וסתים. מיד, וילך אברם כאשר דבר אליו י". ואנון קא בעינון למתך מהכא למנדע רזא דחכמתא (חסר).

רבי יוסי ורבי חייא הוו אזלי באורחא. אמר רבי יוסי לרבי חייא, אמאי את שתיק, הא אורחא לא אתתקן, אלא במלי דאורייתא. אתנגיד רבי חייא, ובכה, פתח ואמר, (בראשית י"א) ותהי שרי עקרה אין לה ולד ווי על דא, ווי על תהוא זמנא דאולידת הגר לישמעאל. (פתח רבי אבא ואמר (צפניה ג') כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יי לעבדו שכם אחד. וכתוב (זכריה י"ד) והיה יי למלך וגו' ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד) אמר ליה רבי יוסי, אמאי. והא אולידת לבתר, והוה לה ברא גזעא קדישא. אמר ליה, את חמי, ואנא חמינא, והכי שמענא מפומוי דרבי שמעון מלה, ובכינא (ס"א אמרו ליה מאי היא אמר ליה ווי וכו') ווי על תהוא זמנא, דבגין דשרה אתעפבת, פתיב, (בראשית ט"ז) ותאמר שרי אל אברם וגו' בא נא אל שפחתי וגו'. ועל דא, קיימא שעטא להגר, למירת לשרה גבירתה, והוה לה ברא מאברהם.

ואברהם אמר, (בראשית י"ז) לו ישמעאל יחיה לפניך, ואף על גב דקודשא בריך הוא הוה מבשר ליה על יצחק, אתדבק אברהם בישמעאל, עד דקודשא

ברוך הוא אתיב ליה, (בראשית י"ז) ולישמעאל שמעתיך וגו'. לבתר אתגזר, ועאל בקיימא קדישא, עד לא יפוק יצחק לעלמא.

ותא חזי, ארבע מאה שנין, קיימא ההוא ממנא דבני ישמעאל, ובעא קמי קודשא בריך הוא, אמר ליה, מאן דאתגזר אית ליה חולקא בשמך. אמר ליה אין. אמר ליה והא ישמעאל דאתגזר, (ולא עוד אלא דאתגזר בר תליסר שנין) אמאי לית ליה חולקא בך כמו יצחק. אמר ליה, דא אתגזר פדקא יאות וכתיקוני, ודא לאו הכי. ולא עוד, אלא דאלין מתדבקין בי פדקא יאות, לתמניא יומין ואלין רחיקין מני עד כמה ימים. אמר ליה, ועם כל דא, פיון דאתגזר לא יהא ליה אגר טב בגיניה.

ווי על תהוא זמנא, דאתיליד ישמעאל בעלמא, ואתגזר. מה עבד קודשא בריך הוא, ארחיק להו לבני ישמעאל, מדבקותא דלעילא, ויהב להו חולקא לתתא בארעא קדישא, בגין תהוא גזירו דבהון.

וזמינין בני ישמעאל, למשלט בארעא קדישא, פד איהי ריקניא מפלא, זמנא סגי, כמה דגזירו דלהון בריקניא בלא שלימו. ואינון יעפבון להון לבני ישראל לאתבא לדוכתייהו, עד דאשתלים תהוא זכותא דבני ישמעאל.

וזמינין בני ישמעאל, לאתערא קרבין תקיפין בעלמא, ולא תפנשא בני אדום עלייהו, ויתערון קרבא בהו, חד על ימא, וחד על יבשתא וחד סמוך לירושלים, וישלטון אלין באלין, וארעא קדישא לא יתמסר לבני אדום.

בההוא זמנא, יתער עמא חד מסייפי עלמא, על רומי חייבא, ויגח בה קרבא תלת ירחין, ויתפנשון תמן עממיא, ויפלון בידייהו, עד דיתפנשון כל בני אדום עלה, מכל סייפי עלמא. וכדין יתער קודשא בריך הוא עלייהו, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ל"ד) כי זבח ליי בבצרה וגו'. ולבתר דא מה פתיב, לאחוזי בכנפות הארץ וגו' וישיצי לבני ישמעאל מינה, ויתבר כל חילין דלעילא ולא ישתאר חילא לעילא על עמא דעלמא, אלא חילא דישראל בלחודוי. הדא הוא דכתיב, (תהלים קכ"א) יי צלף על יד ימינה.

בגין דשמא קדישא בימינא, ואורייתא בימינא, ועל דא בימינא תליא פלא ותנינן, דבעי לזקפא ימינא על שמאלא, כמה דאוקמוה. דכתיב, (דברים ל"ג) מימינו אש דת למו. ובזמנא דאתי, (תהלים ס') הושיעה ימינה וענני. ובההוא זמנא פתיב, (צפניה ג') כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יי לעבדו שכם אחד. וכתיב, (זכריה י"ד) ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. ברוך יי לעולם אמן ואמן:

פרשת בא

דף ל”ב ע”ב

(דף ל”ב ע”ב) (שמות י) ויאמר יי אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וגו’. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים פ”ט) אשרי העם יודעי תרועה יי באור פניך יהלכון. כמה אצטריכו בני נשא, למהך בארחי דקודשא בריך הוא, ולמטר פקודי אורייתא, בגין דזכון בה לעלמא דאתי, ולשובא לון מפל קטרוגין דלעילא ותתא. בגין, דהא כמה דאשתכחו מקטרגין בעלמא לתתא, הכי נמי אשתכחו מקטרגין לעילא דקיימי עליהו דבני נשא.

אינון דעבדין פקודי אורייתא, ואולי באורח מישר, בדחלא דמאריהון, כמה אינון סביגורין דקיימין עליהו לעילא, כמה דאת אמר (איוב ל”ג) אם יש עלי מלאך מליץ אחד מני אלף וגו’. וכתוב ויחננו ויאמר פדעו מרדת שחת מצאתי כפר. בגין כה, זכאה איהו מאן דנטיר פקודי אורייתא.

אמר ליה רבי חייא, אי הכי, אמאי אצטריך הכא מלאך דליהוי סביגורא עליה דבר נש והא כתיב (משלי ג) כי יי יהיה בכסלך ושמר רגלך מלכד, וכתוב (תהלים קכ”א) יי ישמרך מפל רע. דהא חמי קודשא בריך הוא, כל מה דבר נש עביד בעלמא, הן טב הן ביש. וכן הוא אומר, (ירמיה כ”ג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם יי.

אמר ליה רבי יהודה, פלא הכי הוא ודאי. אבל הא כתיב, (איוב ב) וגע אל עצמו ואל בשרו. וכתוב, (איוב ב) ותסיתני בו לבלעו חנם. לאחזאה דהא רשו אתמסר לסטרא אחרא לקטרגא, (ורשו אתמסר) על מלין דעלמא, (למאן דלא אצטריך) ולא תמסרא בידוי. וכל אלן ארחין טמירין קמי קודשא בריך הוא, ולית אנת פדאי למהך אבתריהו, בגין דאינון נמוסין דקודשא בריך הוא, ובני נשא לאו אינון רשאין לדקדקא אבתריהו, בר אינון זכאי קשוט דינדין רזי אורייתא, ואזלין בארחה דחכמתא למנדע אינון מלין סתימין דאורייתא.

רבי אלעזר פתח, (איוב א) ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על יי ויבוא גם השטן בתוכם. ויהי היום: דא (מ”ד א) ראש השנה, דקודשא בריך הוא קאים למידן עלמא. פגוונא דא, (מלכים ב, ד) ויהי היום ויבא שמה. ההוא יומא יום טוב דראש השנה הוה.

ויבאו בני האלהים, אליו רברבין ממנו שליחן בעלמא, לאשגחא בעובדין דבני נשא. להתיצב על ה': כמה דאת אמר, (מלכים א', כ"ב) וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו. אבל להתיצב על ה' בהאי קרא אשכחנא רחימותא דקודשא בריך הוא עלייהו דישראל. בגין, דהני שליחן, דאינון ממנו לאשגחא על עובדין דבני נשא, אזלין ושאטין ונטלין אינון עובדין פלהו, וביומא דקאי דינא למיקם, למידן עלמא, אתעבידו קטיגורין למיקם עלייהו דבני נשא. ותא חזי, מפל עמין דעלמא, לא קיימין לאשגחא בעובדיהון, בר בישראל בלחודייהו, בגין דאלין בנין לקודשא בריך הוא.

וכד לא אשתכחו עובדין דישראל בדקא יאות, כביכו"ל אינון ממנו שליחן, פד בעאן לקיימא על אינון עובדין דישראל, על ה' ודאי קיימין, דהא פד ישראל עבדין עובדין דלא פשרן, כביכו"ל מתישין חילא דקודשא בריך הוא. וכד עבדין עובדין דכשרן, יהבין תוקפא וחילא לקודשא בריך הוא. ועל דא פתיב, (תהלים ס"ח) תנו עז לאלהים. במה. בעובדין דכשרן. ועל דא, בההוא יומא, פלהו רברבן ממנו אתפנשו על ה'. על ה' ודאי, דהא פיון דעל ישראל אתפנשו, עליה אתפנשו.

דף ל"ג ע"א

ויבא גם השטן בתוכם, גם, לאסגאה עלייהו, דכלהו אתיין למהוי קטיגורין עלייהו דישראל, (דף ל"ג ע"א) ודא אתוסף עלייהו, בגין דאיהו דילטורא רברבא מפלהו, קטיגורא מפלהו, פיון דחמא קודשא בריך הוא, דכלהו אתיין לקטרגא. מיד ויאמר יי' אל השטן מאין תבא. וכי לא הוה ידע קודשא בריך הוא, מאן הוה אתי. אלא לאייתאה עובדא לרעותיה.

ויאמר יי' אל השטן וגו' ויען השטן את יי' ויאמר משוט בארץ. מכאן אוליפנא, דישובא דארעא אתמסר לסטרין אחרנין, בר ארעא דישראל בלחודהא. פיון דאמר משוט בארץ, אשגחא קודשא בריך הוא, דבעי למהוי דלטורא עלייהו דישראל. מיד, (איוב א') ויאמר יי' אל השטן השמת לבך על עבדי איוב כי אין כמוהו בארץ.

חמא שעתא למיהב ליה חולקא, במה (נח ס"ד ע"א) דיתעסק, ויתפרש מנייהו דישראל, והא אוקמוה, לרעיא דבעא למעבר עאניה בחד נהרא וכו', מיד אתעסק ביה ההוא שטן, ולא קטרג עלייהו דישראל.

ויען השטן את יי ויאמר החנם ירא איוב אלהים. לאו תוהא לעבדא דמאריה עביד ליה כל רעותיה, דיהא דחיל ליה, אעדי אשגחותך מניה, ותחמי אי דחיל לך ואם לאו.

תא חזי, בשעתא דעאקו, כד אתייהב חולקא חדא להאי סטר לאתעסקא ביה, אתפריש לבתר מכלא. כגוונא דא שעיר בראש חודש. שעיר ביומא דכפורי. בגין דאתעסק ביה, ושביק להו לישראל במלכיהון, והכא, מטא זמנא למיטל חולקא דא, מכל זרעא דאברהם, בסטרא אחרא. כמה דאת אמר, (בראשית כ”ב) הנה ילדה מלכה גם היא וגו’ את עויץ בכורו וגו’.

ותא חזי, בשעתא דאמר משוט בארץ, בעא מיניה, למעבד דינא בישראל, דהא דינא הוה ליה על אברהם, למתבע מקודשא בריך הוא. בגין, דלא אתעביד דינא ביצחק, כד אתקריב על גבי מדבחא, דהא לא הוה ליה לאחלפא קרבנא דאזמין על מדבחא, באחרא, (וכן בכל סטרא דליה) כמה דאת אמר, (ויקרא כ”ז) לא יחליפנו. והכא קאים יצחק על גבי מדבחא, ולא אשתלים מניה קרבנא, ולא אתעביד ביה דינא, ובעא דא מעם קודשא בריך הוא, כמה דבעא דיניה דיוסף לכמה דרין. וכל מה דבעא, באורח דינא בעא.

ומההוא זמנא דאשתזיב יצחק, ואתחלה קרבניה, זמין ליה קודשא בריך הוא, לההוא מקטרגא, האי לחולקיה, כמה דאת אמר הנה ילדה מלכה גם היא וגו’ את עויץ בכורו. והכא, מטא למיטל חולקיה עליה, מכל זרעיה דאברהם, ולא יקרב בסטרא אחרא.

וכלא בדינא אתא. (ס”א לגביה) כמה דאיהו דן, הכי אתדן. בגין דאיוב מקריבי עיטא דפרעה הוה, וכד קם פרעה עלייהו דישראל, בעא לקטלא לון. אמר ליה לא, אלא טול ממונהון ושלוט על גופיהון, בפולחנא קשיא, ולא תקטול לון. אמר ליה קודשא בריך הוא, חייך, בההוא דינא ממש, תהא דאין, מה פתיב, (איוב ב’) אולם שלח נא ידך וגע אל עצמו ואל בשרו וגו’. כמה דאיהו דן, הכי אתדן. ואף על גב דבכל שאר הוה דחיל לקודשא בריך הוא.

תא חזי, מה פתיב, אף את נפשו שמור. ואתייהב ליה רשו, למשלט על בשרא, בגין רזא דכתיב, (בראשית ו’) קץ כל בשר בא לפני ואוקמוה, בא לפני ודאי, ודא איהו (שלח ק”ט ע”א) קץ כל בשר, ולא רוחא. ואיתמר, דאיהו קץ דאתי מסטרא דחשך, כמה דאת אמר, (איוב כ”ח) קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר. ולכל בשרא, בגין דאית קץ אחרא, ואקרי (דניאל י”ב) קץ הימין, ודא איהו

קץ אחרא, מסטרא דשמאלא, דאיהו חשך. ועל דא אתייהיב ליה רשו בעצמו ובשרו.

ותסיתני בו לבלעו. אי הכי, לאו בדינא הוה, אלא במימר ההוא מקטרגא, דאסית ליה, ואסטי ליה. אלא, כלא בדינא הוה, והכי אמר לו אליהוא, (איוב ל"ד) כי פעל אדם ישלם לו וכארח איש ימציאנו. והכי הוה כמה דאתמר, כמה דאיהו גזר, הכי אתגזר עליה.

דף ל"ג ע"ב

והאי דאמר ותסיתני בו לבלעו חנם, ותסיתני לבלעו לא כתיב, אלא ותסיתני בו, ביה קיימא בדעתיה, דאיהו חשיב דהא תסיתני, כמה דאמר (איוב י') ועל עצת רשעים הופעת. (אמר איוב אתפתית על מימר דההוא מקטרגא) כגוונא דא, (תהלים ע"ה) ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו. ויפתוהו ויכזבו לו. לא כתיב, אלא ויפתוהו בפיהם. בפיהם קיימא מלה דא דהא אתפתת. (דף ל"ג ע"ב) אמר רבי אבא, כלא הוא שפיר, אבל הכי אוליפנא, דתנו, סליק ואסטין. וכי איהו יכיל לאסטנא, אין. דהא איהו (ריש וישב תיקון קמ"א) מלך זקן וכסיל, דכתיב, (קהלת ד') טוב ילד מספן וחכם ממלך זקן וכסיל. ועל דא, יכיל לאסטנא לבר נש. מאי טעמא. בגין דאיהו מהימן על עובדוי דבני נשא.

תא חזי, האי בדינא דיחיד, אבל בדינא דעלמא, כתיב, (בראשית י"א) וירד יי לראות. (בראשית י"ח) ארדה נא ואראה. דלא אתייהיב מהימנותא אלא בידיה בלחודוי, דהא לא בעא לאובדא עלמא, על מימר דההוא מקטרגא, דתיאובתיה איהו תדיר לשיצאה. מנלן דכתיב, (איוב כ"ח) קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר. לשיצאה כלא, הוא חוקר. ודא איהו קץ כל בשר בא לפני, ודאי בגין לשיצאה.

ותא חזי, ויהי היום ויבואו בני האלהים להתיצב על יי. כמה דאתמר. ותהוא יומא, קיימין תרין סטרין, לקבלא בני עלמא. כל אינון דאתיין קמי קודשא בריך הוא בתיובתא ובעובדין טבין, אינון זכין למהוי כתיבין לגביה דההוא סטרא דאיהו חיים, ואפיק תוצאות חיים. ומאן דאיהו מסטריה, אכתיב לחיים. וכל אינון דאתיין בעובדין בישין, אינון כתיבין לההוא סטרא אחרא דאיהו מותא, ואקרי (רס"ה א) מות, וביה שריא מותא.

ובההוא יומא, קיימין אלין תרין סטרין: חיים, ומות. אית מאן דאכתיב לסטרא דחיים. ואית מאן דאכתיב לסטרא דמות. ולזמנין דעלמא שריא באמצעיתא, אי

קיימא חד זפאה בעלמא, דאכרע עלייהו, כלהו קיימין ואכתיבו לחיים. ואי חד חייבא אכרע עלמא, כלהו אכתיבו למיתה.

וההוא זמנא, עלמא הוה קיים באמצעיתא, וההוא מקטרגא בעא לאסטאה. מיד מה פתיב, השמת לבך על עבדי איוב פי אין כמוהו בארץ וגו'. פיון דאשתמודע איהו בלחודוי, מיד אתקיף ביה מקטרגא. ועל דא תנינן, דלא אצטרף ליה לבר נש לאתפרשא מפללא דסגיאין, בגין דלא יתרשים איהו בלחודוי, ולא יקטרגון עליה לעילא.

דכתיב, בשונמית, (מלכים ב', ד') ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. לא בעינא לאפקא גרמי מפללא דסגיאין, בתוך עמי יתיבנא, עד יומא דא, ובתוך עמי, בכללא חדא אשתמודע לעילא. והכא איוב, פיון דאשתמודע לעילא ואתרשים, מיד אתקיף ביה מקטרגא, ואמר החנם ירא איוב אלהים, כל מה דדחיל לך ואתתקף, לאו למגנא עביד, הלא אתה שכת בעדו ובעד וגו'. אבל טול כל האי טבא דאנת עבד ליה, ומיד אם לא על פניך יברכה. ישבוק לך, ויתדבק בסטרא אחרא, דהא השתא בפתורף איהו אכיל, סליק פתורף מניה, ונחוי ממאן איהו, ובאן סטרא יתדבק.

מיד, ויאמר יי אל השטן הנה כל אשר לו בידך. לאחזאה, דדחילו דאיוב לגביה דקודשא בריך הוא, הוא לנטרא עותריה. ומהכא אוליפנא, דכל אינון דדחלין ליה לקודשא בריך הוא, על עותריהו, או על בנייהו, לאו איהו דחילו פדקא יאות. ועל דא קטרג ההוא מקטרגא ואמר, החנם ירא איוב אלהים הלא אתה שכת בעדו וגו' מעשה ידיו ברכת. ועל דא איהו דחיל לך ואתייהיב ליה רשו לקטרגא ביה, ולאחזאה, דלא פלח איוב לקודשא בריך הוא ברחימו.

דכיון דאתנסי, נפק מאורחא, ולא קאים בקיומיה, מה פתיב, בכל זאת לא חטא איוב בשפתיו. לא חטא בשפתיו אבל ברעותיה חטא, ולבתר חטא בכלא.

ואי תימא דלא אתנסי בר נש, הא פתיב (תהלים י"א) ה' צדיק יבחן וגו'. ובגין כך אתנסי איוב. ואף על גב דלא קאים בקיומיה פדקא יאות, לא נפק מתחות רשותא דמריה לאתדבקא בסטרא אחרא.

דף ל"ד ע"א

וכמה הוה ההוא נסותא דיליה. תריסר ירחי, שולטנותא דההוא סטרא אחרא. כמה דתנינן, דינא דחיביא בגיהנם י"ב ירחי, ובגין דלא אתדבק בסטרא אחרא פתיב, (איוב מ"ב) ויי' ברוך את (דף ל"ד ע"א) אחרית (נדפס קפ"א ע"ב) איוב מראשיתו.

ר' שמעון אמר, האי דאיוב, לאו נסותא איהו דקודשא בריך הוא, פנסותא דשאר צדיקיא, דהא לא פתיב והאלהים נסה את איוב, כמה דכתיב, (בראשית כ"ב) והאלהים נסה את אברהם. דאברהם, איהו בידיה אקריב לבריה יחידאי דייליה לגבי קודשא בריך הוא, ואיוב לא יחיב כלום, ולא מסר ליה לקודשא בריך הוא כלום.

ולא אתמר ליה, דהא גלי קמיה, דלא יכיל לקיימא ביה, אבל אתמסר בידי דמקטרגא. ובדינא דקודשא בריך הוא אתעביד, וקודשא בריך הוא אתער דינא (בדינא) דא, לההוא מקטרגא לגביה, הדא הוא דכתיב, (איוב א') השמת לבך על עבדי איוב וגו'.

פתח ואמר, (בראשית ד') ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה. מקץ ימים, ולא מקץ ימין. איהו דחה לקץ ימין, ואתקריב לקץ ימים. והא אוקימנא, (דניאל י"ב) ואתה לך לקץ. ואמר דניאל, לאן קץ, לקץ הימין, או לקץ הימים. עד דאמר ליה לקץ הימין. ועל דא דוד דחיל ואמר, (תהלים ל"ט) הודעני יי' קציי ומדת ימי מה היא, או לקץ הימים או לקץ הימין. והכא מה פתיב ויהי מקץ ימים, ולא מקץ ימין, ובגין כך לא אתקבל קרבניה, דהא מסטרא אחרא הוה. (כלא)

תא חזי, מה פתיב והבל הביא גם הוא. מאי גם הוא. לאסגאה דא בדא, קרבניה לקודשא בריך הוא הוה כלא, ועקרא דקרבנא לקודשא בריך הוא, ויהב חולקא לסטרא אחרא, כמה דאת אמר ומחלביהן. וקין, עקרא עבד מקץ ימים, רוא דסטרא אחרא, ויהיב חולקא לקודשא בריך הוא, ועל דא לא אתקבל.

באיוב מה פתיב, (איוב א') והלכו בניו ועשו משתה וגו', ושלחו וקראו לשלשת אחיותיהם לאכל ולשתות עמם ויהי כי הקיפו ימי המשתה וגו', ובמשתיא בכל יומא מקטרגא שכיח, ולא יכיל ליה. מנא לן. דכתיב, (איוב א') הלא אתה שכת בעדו ובעד ביתו ובעד כל אשר לו מסביב ולעולם לא יחיב חולקא פלל לגביה, דהא (נ"א מה) פתיב (איוב א') והעלה עולות מספר כולם. עולה סלקא לעילא לעילא, ולא יהיב חולקא לסטרא אחרא. דאלמלא יהב ליה חולקא, לא יכיל ליה לבתר, וכל מה דנטל מדייליה נטל.

ואי תימא אמאי אבאיש ליה קודשא בריך הוא. אלא. דאלמלא יהב ליה חולקא, יפני ארחא ויסתלק מעל מקדשא, וסטרא דקדושה אסתליק לעילא לעילא. ואיהו לא עבד פן, ועל דא קודשא בריך הוא תבע בדינא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

תא חזי, כמה דאיהו אתפרש, ולא אכליל טוב ורע, איהו דן ליה ביהווא
גוונא, יהיב ליה טוב, ולבתר רע, ולבתר אהדריה לטוב. דהכי אתחזי לבר נש,
למנדע טוב, ולמנדע רע, ולאהדרא גרמיה לטוב, ודא איהו רזא דמהימנותא.
תא חזי, איוב מעבדי פרעה הוה, ודא הוא דכתיב ביה, (שמות ט') הירא את דבר
י' מעבדי פרעה.

סדר הלימוד ליום כד כסלו [יום 83 בשנה]

תא חזי, דלא בעא קודשא בריהּ הוא לאַעקרא איוב מאַתריה דאיהו הוה מכסי
(ג"א כולא בעא קודשא בהך הוא לאַעקרא מאַתריהו איוב הוה מכסי) (ג"א איוב חכים הוה) על
פּרעה פּיון דאַתחלש עבד נוקמין לפרעה

אמר רבי שמעון, השתא אית לגלאה רזין, דאינון מתדבקין לעילא ותתא, מה
כתיב בא אל פרעה, לך אל פרעה מבעי ליה, מאי בא. אלא, דעיל ליה קודשא
בריהּ הוא, אדרין בתר אדרין, לגבי תנינא חדא עלאה תקיפא, דכמה דרגין
משתלשלין מניה. ומאן איהו. רזא דהתנין הגדול.

ומשה דחיל מניה, ולא קריב אלא לגבי אינון יאורין, ואינון דרגין דייליה,
אבל לגביה דחיל ולא קריב, בגין דחמא ליה משתמש בשרשין עלאין.

פּיון דחמא קודשא בריהּ הוא דדחיל משה, ושליוחן ממנו אחרנין לעילא, לא
יכלין לקרבא לגביה. אמר קודשא בריהּ הוא, (יחזקאל כ"ט) הנני עליך פרעה מלך
מצרים התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו. וקודשא בריהּ הוא אצטריך לאגחא
ביה קרבא, ולא אחרא. כמה דאת אמר, אני ה', ואוקמוה רזא דחכמתא דהתנים
הגדול הרובץ בתוך יאוריו לאינון מארי מדין, דיידעין ברזין דמאריהון.

דף ל"ד ע"ב

פתח רבי שמעון ואמר, (בראשית א') ויברא אלהים את התנים הגדולים ואת
כל נפש החיה הרומשת אשר שרצו המים למיניהם. האי קרא אוקמוה ליה. אבל
ויברא אלהים את התנים הוא רזא דא (דף ל"ד ע"ב) לוינתן ובת זוגו. (קע"ו ע"ב)
תנים חסר כתיב, בגין דקטל לנוקבא, וסלקא קודשא בריהּ הוא לצדיקיא.
ואוקמוה.

התנים הגדול, תשע יאורין אינון, דאיהו רביץ בינייהו, וחד יאורא איהו,
דמימיו שכיכון, וברכאן דמימין דגנתא, נפלין ביה תלת זמנין בשתא. וכד תרין
זמנין, מתברך ההוא יאורא ולא כל כף, וכד חד לאו הכי.

והאי תנינא, עאל בההוא יאורא, אתתקיה ואזיל ושאת עאל גו ימא, ובלע
נונין לכמה זינין, ושלטי, ותב לההוא יאורא. אלין תשעה יאורין אזלין וסלקין
וסחרניה כמה אילנין. ועשבין לזנייהו.

יֹאזְרָא קְדָמָא, נְפָקָא מִסְטָרָא שְׁמַאלָא, בְּחַד צְנוּרָא דְנִגִּיד וְנִפִּיק, תְּלַת טְפִין, וְכָל טְפָה וְטְפָה אֲתַפְרֵשׁ לְתַלְתַּת טְפִין, וְכָל טְפָה וְטְפָה אֲתַעְבִּיד מִנִּיהּ יֹאזְרָא חַד, וְאַלְיָן אֵינּוֹן תִּשְׁעָה יֹאזְרִין, דְּמַתְתַּקְפִּין וְאַזְלִין וְשִׁטְאן וְסַחְרִין בְּכָל אֵינּוֹן רְקִיעִין.

מִמָּה דְאַשְׁתָּאר מֵאֵינּוֹן טְפִין כַּד סִימִין לְמִיפְקָא, אֲשֵׁתָאר טְפָה חַדָּא, דְנִפְקָא בְשִׁכּוֹ, נִפְל בִּינֵיהּ, וְאַתְעֵבִיד מִנִּיהּ יֹאזְרָא חַדָּא. הָאֵי יֹאזְרָא אֵיהּ, תְּהוּא דְאַמְרִין דְאַזְלָא בְשִׁכּוֹ.

הָאֵי יֹאזְרָא, כַּד תְּהוּא נְהַר דְנִגִּיד וְנִפִּיק, אִפִּיק טְפִין אַחֲרָנִין רַבְרָבָא (ס"א דברכאן) מִסְטָרָא דִימִינָא, מַה דְאַשְׁתָּאר מֵאֵינּוֹן טְפִין, אֲשֵׁתָאר טְפָה חַדָּא בְשִׁכּוֹ מֵאֵינּוֹן בְּרַכָּאן, וְנִפְל בְּהוּא יֹאזְרָא דְאֵיהּ שְׁכִיךְ. וְהָאֵי אֵיהּ יֹאזְרָא דְעַדִּיף מִכְּלָהּ.

כַּד נְפִיקִין וּמַתְפְּרִשְׁן אֵינּוֹן אַרְבַּע נְהַרִין דְנִפְקִין מִגְּנָתָא דְעַדָּן, תְּהוּא דְאַקְרִי פִישׁוֹן, נִפִּיל בְּהוּא יֹאזְרָא וְאַתְכְּלִיל בֵּיהּ. וְעַל דָּא מְלָכוֹת בְּבַל, אֲתַכְּלִיל בְּהָאֵי. וּפִישׁוֹן אֵיהּ מְלָכוֹת בְּבַל. מִיֹּאזְרָא דָּא אֲתִזְנוּ וְאַתְמַלְיִין כָּל אֵינּוֹן יֹאזְרִין אַחֲרָנִין.

בְּכָל יֹאזְרָא וְיֹאזְרָא, אֲזָלָא וְשִׂאט חַד תְּנִינָא, וְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה. וְכָל חַד וְחַד נְקִיב נּוֹקְבָא בְּרִישִׁיָּהּ, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (תְּהִלִּים ע"ד) שְׁבַרְתָּ רֵאשִׁי תְּנִינִים וְגו'. וְאַפִּילוּ הָאֵי תְּנִינִין הַגְּדוֹל הֵכִי הוּא, בְּגִין דְכְּלָהּ נִפְחִין רוּחִין לְגַבֵּי עֵילָא וְלֹא לְתַתָּא.

כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א') בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. וְכָתִיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתְּנִינִים הַגְּדוֹלִים, בְּכָל עוֹבְדָא דְאֵינּוֹן עֶשֶׂר אַמְרִין, קִימִין לְקַבְּלֵיהּ אֵינּוֹן עֶשֶׂר יֹאזְרִין. וְחַד תְּנִינָא מִתְפַּרְפְּרָא (ס"א מתפרשא) (ס"א מתפרפרא) בְּרוּחָא, לְקַבֵּל כָּל חַד וְחַד.

וְעַל דָּא, חַד לְשִׁבְעִין שָׁנִין מְזַדְעָזַע עֲלֵמָא, בְּגִין דְהָאֵי תְּנִינִין הַגְּדוֹל כַּד הוּא סְלִיק סְנִפִּירוּי וְאַזְדְעָזַע, כַּדִּין כְּלָהּ מְזַדְעָזַע בְּאֵינּוֹן יֹאזְרִין, וְכָל עֲלֵמָא מְזַדְעָזַע, וְאַרְעָא מִתְחַלְחֶלֶת, וְכָלָהּ כְּלִילִין בְּהָאֵי תְּנִינִין הַגְּדוֹל.

וְהָאֲרִץ הִיתָה תוֹהוּ וְגו', אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, חֲבָרְיָא לְעָאן בֵּיהּ, וַיִּדְעִין בֵּיהּ, אֲבָל זְעִירִין אֵינּוֹן, דִּידְעִין לְרַמְזָא עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, בְּרוּזָא דְתְּנִינִין הַגְּדוֹל. וְעַל דָּא תְּנִינִין, דְכָל עֲלֵמָא לָא מְשַׁתְּלִשְׁלָא אֲלָא עַל סְנִפִּירוּי דְדָא.

תָּא חַזִּי וְהָאֲרִץ הִיתָה תוֹהוּ וְגו', תְּנִינִין הִיתָה, וְאוּקִימָנָא. בְּגִין דְבְּהָאֵי יֹאזְרָא קְדָמָא דְקָאמְרִין, כַּד הָאֵי תְּנִינִין הַגְּדוֹל עָאל בֵּיהּ, כַּדִּין אֲתְמַלְיָא, וְשִׂאטֵי וְדַעִידֵי נִיצוּצִין דְאַתְלִקְטוּ בְּאֵינּוֹן עֲלֵמִין דְאַתְחַרְבוּ בְּקַדְמִיתָא.

אֵינּוֹן תְּנִינִין אַחֲרָנִין דְקָאמְרִין, הוּוּ וְלֹא הוּוּ, אֲמַאי. בְּגִין דְאַתְחַלְשׁ חִילֵיהּ דְלָא יִטְשֵׁטְשׁוֹן עֲלֵמָא, בְּרִ לְשִׁבְעִין שָׁנִין, חַד זְמַנָּא, וְאֵינּוֹן אֲתַתְקִפוּ בְּחִילָא דְתְּהוּא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

תנין הגדול, והאי איהו בלחודוי לאתתקפא. ואלמלא נוקביה קיימת לגביה, לא יכיל עלמא למסבל לון. (ובגין כך)

עד לא קטל קודשא בריך הוא לנוקבא, הארץ היתה תהו. (ובהו) תהו היתה. ולבתר דקטל לה, הוה (בראשית ע' ע"א) בהו, שראת לאתקיימא. וחשך על. עד לא הות נהירא עובדא דעבד.

מה עביד קודשא בריך הוא, מחץ רישיה דדכורא לעילא, ואתכפיא, בגין דהא תהומא לתתא, לא הוה נהיר. מאי טעמא לא הוה נהיר, בגין דהאי התנין הגדול, הוה נשיב רוחא על תהומא, ואחשיך ליה, ולא מרפרפא לתתא.

ועבר (נ"א ועם כל דא) רוחא אחרא דלעילא, ונשב (נ"א דנשב) ובטש בההוא רוחא, ושכיך ליה, הדא הוא דכתיב ורוח אלהים מרחפת על פני המים. והיינו דתנינו, דקודשא בריך הוא בטש רוחא ברוחא, וברא עלמא.

דף ל"ה ע"א

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, נהיר נהירו דלעילא, ובטש (דף ל"ה ע"א) על גבי רוחא דנשיב, ואסתלק מעל תהומא, ולא חפא ליה. פיון דתהומא אתנהיר, ואיהו אסתלק, כדין הוה נהירו.

דא נהיר על רישיה, ומיא הו נפקי מגו אפותיה, ורוחא נשיב לעילא. ונהיר מנהירו דא, עד דהוה נחית נהוריה, מנצנצא לשבעין ותרין נהורין דשמשא, פיון דאינון נהורין אתרשימו בגו שמשא לתתא, הו (קפ"ח ע"א) חייביא דעלמא ידעין בהו, והו פלחין לשמשא. פיון דאסתכל קודשא בריך הוא באינון חייביא, סליק נהוריה וגניז ליה אמאי גניז ליה. בגין דההוא תנין, הו סליק ונחית, ובטש באינון יאורין, עד דגנו ליה ולא אתגליא.

וזרע ליה זרועא בחד צדיק, דאיהו גננא דגנתא, וזרועא דזרע בגנתא, בגניזו בטמירו (ס"א האי) דהאי אור איהו.

כד האי התנין הגדול, חמי דצמח בגנתא זרועא דאור דא, כדין אתער לסטרא אחרא, לההוא נהר דאקרי גיחון. ואתפלגו מימיו דהאי גיחון, חד שבילא דיליה, איהו אזיל גו ההוא זרועא דאצמחא גו גנתא, ואנהיר ביה ברבו דזרועא דא, ואקרי גיחון.

ומגו ההוא רבו דזרועא דא, אסתלק לרבו דשלמה מלכא, כד אסתלק למלכו, דכתיב, (מלכים א', א) והורדתם אותו אל גיחון, וכתיב ומשח אותו שם. שם, ולא

בְּאַתֵּר אַחְרָא, בְּגִין דְּהוּה יָדַע דּוּד מְלָכָא דָּא, וּמִיּוּמֵי אַחְרָנִין אֲסִתְּלָקוּ לְמַלְכוּ
אַחְרָא, וְדָא אִיהוּ מְלָכָא דְאִיהוּ תְּקִיפָא.

וְהָאֵי הַתְּנִין הַגְּדוּל, אֲתַעַר לֵיהּ, וְאֲסִתְּלַק סְנִפִּירוּי דְּהָאֵי תְּנִין, בְּהֵוּא נְהַר,
לְאַתְתְּקָפָא בֵּיהּ. וְכָל אֵינּוֹן שְׂאָר יְאוּרִין כְּלָהוּ, סְלָקִין וּנְחִתִּין בְּתַקְפָּא דְּהָאֵי הַתְּנִין
הַגְּדוּל, וְתַאב וְעָאֵל לְהֵוּא יְאוּרָא שְׂכִיכָא, וְאַשְׁתַּכַּךְ בֵּיהּ.

וּכְדִין, כַּד הֵוּא אוֹר אֲתַגְנִיז (ס"א לנטלא) לְעִיּוּלָא לֵיהּ הֵוּא גְּנָנָא דְקֵאמְרוֹן,
כְּדִין נִפְק חֻשְׁךָ קְדַמָּאָה, וּבְטֻשׁ עַל רִישִׁיָּהּ, בְּהֵוּא נוֹקְבָא דְאַתְמַתְחָא בֵּיהּ,
וְאַתְפָּרֵשׁ חַד חוּטָא, בֵּין הֵוּא נְהִירוּ דְאוּר דָּא דְאַתְגְּנִיז, וּבֵין הֵוּא חֻשׁוֹכָא דְחֻשְׁךָ
דָּא, דְכְּתִיב, (בראשית א') וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

הָאֵי תְּנִין, תְּב בְּהֵוּא פְּרִישׁוּ דְהָאֵי חוּטָא דְאַפְרִישׁ, וְאַפְרִישׁ לְאֵינּוֹן (נ"א בין
אינון) יְאוּרִין, גּוּ חֻשׁוֹכָא, וְאַתְפָּרֵשׁוּ נוּגִין לְזַנְיָהוּ אֵלִין מְאֵלִין, בְּהֵוּא פְּרִישׁוּ.

וְכַד אֲתַפְּרֵשׁוּ מִיִּין עֵלְאִין קְדִישִׁין. כָּל אֵינּוֹן יְאוּרִין אֲתַפְּרֵשׁוּ, וְעָאֵלוּ לְגוּ הֵוּא
יְאוּרָא שְׂכִיכָא דְאַתְבְּרִיר מְכָלָהוּ, וּנְפִיק וְעָאֵלִין בֵּיהּ תְּלַת (בלק קצ"ו) זְמַנִּין בְּיוּמָא.

וְכָל אֵינּוֹן נוּגִין דְמַגְדְּלִן גּוּ אֵינּוֹן יְאוּרִין, פְּרִישֵׁן אֵלִין מְאֵלִין, וְאַקְרוּן לִילוּת,
וְאֵלִין אֵינּוֹן רְאשִׁין לְכָל אֵינּוֹן נוּגִין דְנִפְקִין לְבַר, וְאֵלִין שְׁלֻטִין עַל כְּלָהוּ. וְאֵלִין
אַקְרוּן בְּכוּרֵי מְצָרִים, וּמַהֲכָא אֲתַבְּדַר לְבַר בּוּכְרִין, וְכְלָהוּ אֲתַזְנוּ מְשַׁקִּיו דְאֵינּוֹן
יְאוּרִין. וְהָאֵי הַתְּנִין הַגְּדוּל, שְׁלֻטָא עַל כְּלָהוּ.

וְכָלָא בְּפְרִישׁוּ דְמִיִּין עֵלְאִין, דְכְּתִיב וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, וְאַתְרִישִׁמוּ מִיִּין
קְדִישִׁין עֵלְאִין, וְאַתְפָּרֵשׁוּ לְעֵילָא, וּמִיִּין תְּתַאֲזִין, אֲתַפְּרֵשׁוּ כְּלָהוּ אֵלִין מְאֵלִין,
קְדִישִׁין וְדֵלָא קְדִישִׁין, וְעַל דָּא אֲקָרוּן מְלַאכְיָין עֵלְאִין פְּרִישֵׁן, בְּגִין דְאַתְפָּרֵשׁוּ
אֵלִין מְאֵלִין לְזַנְיָהוּ.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְשָׂא עֵשֶׁב מְזֹרִיעַ זֶרַע, רְזָא דָּא, כַּד הָאֵי הַתְּנִין
הַגְּדוּל, הָוּה נְשִׁיב רוּחָא בְּהֵוּא נוֹקְבָא, וּמְרַפְּרָא לְגַבֵּי עֵילָא, כָּל אֵינּוֹן עֵשְׂבִין
הָוּה מְהַפֵּךְ לֹון לִיבִישׁוּ, עַד דְרוּחָא אַחְרָא נְשִׁיב בְּהֵוּא רוּחָא, וְשְׂכִיךְ לֵיהּ לְתַתָּא,
וְעֵשְׂבִין צָמְחוּ כְּמַלְקָדְמִין. וְשְׁלֻטִין וּמְשַׁבְּחִין וְאוּדִין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מְסַטֵּר שְׂמַאֲלָא, וְלָגוּ יְאוּרָא שְׂכִיכָא, נְפָקִין בְּעִירִין לְזַנְיָהוּ, וְאַזְלִין לְמַקְרַב
לְגַבֵּי דְאֵינּוֹן עֵשְׂבִין וְלֹא יְכַלִּין, וְתַבִּין לְאַתְרֵיהוּ. כָּל אֵלִין יְאוּרִין אֲזַלִּין וְשֹׁאטִין,
עִם הֵוּא תְּנִינָא דְשְׁלִיט בְּהוּ, וְסַחְרִין לְאֵינּוֹן עֵשְׂבִין, וְלֹא יְכַלִּין. בַּר לְזַמְנִין,
דְרוּחָא עֵלְאָה לֹא נְשִׁיב, וְאִיהוּ מְרַפְּרָא רוּחָא בְּהֵוּא נוֹקְבָא דְלְעֵילָא, כְּמָה
דְאוּקִימָנָא, כְּדִין שְׁלִיט הֵוּא רוּחָא עַל אֵינּוֹן עֵשְׂבִין.

ויאורא שכיכא תב לאתריה, וסלקא ונחתא. ובגין דמימוי שכיכין, אזיל בשכיכו, והאי התנים הגדול סלקא לגבי אינון יאורין, ועשבין פלהו מגדלן סחרניה דההוא יאורא שכיכא ואלין (נ”א ואינון) מגדלן בכל עיבר, פדין סלקא ההוא תנינא ואתרבי בינייהו, ותב לכל אינון יאורין.

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים, דא איהו נחש בריח. אמאי בריח. בגין דסגיר לתרין סטרין, ולא נפיק לעלמין אלא חד זמנא ליובלא.

דף ל”ה ע”ב

ובספרי קדמאי, דא נחש עקלתון, דאיהו בעקימו תדיר, ואייתי לוטין על עלמא, כד האי קם, אתבר תוקפיה (דף ל”ה ע”ב) דההוא תנינא, ולא יכיל למיקם, עד דאביד גשמיה. בגין דקודשא בריך הוא כפיף ליה גו ימא, כד עאל לגביה. ואיהו דרך על תקפיה דימא. ותקפיה דימא דא, איהו תנינא, כמה דאת אמר (איוב ט) ודורך על במתי ים.

וכד האי נחש קם, פדין מה פתיב, (ישעיה כ”ז) והרג את התנין אשר בים, דא איהו התנין הגדול. ועל דא פתיב, (יחזקאל כ”ט) הנני עליך. ודא נחש, איהו מארת, בלוטין לכלא, בגין דאיהו תקיפא עליה, בתקפיה דההוא נהר רברבא, דאקרי חדקל, והא אוקימנא.

ההוא נחש איהי ביבשתא כד נפקין דא בדא, דא דביבשתא אתתקף תדיר, בגין דכל אורחוי ותקפוי ביבשתא איהו, ואכיל ארעא ועפרא תדיר, כמה דאת אמר (בראשית ג) ועפר תאכל כל ימי חייתך. דא גדיל בעפרא, ודא גדיל במיא. נחש דאתגדיל במיא, לאו תקיפא פהאי דאתגדיל ביבשתא, ועל דא פתיב (בראשית א) מארת חסר.

ודא אזדמן לגבי ההוא דמיא. ואף על גב (ודא לא) דאזדמן לגביה, לא אגח לגביה, אלא קודשא בריך הוא בלחודוי, דקטיל ליה מגו ימא, כמה דאוקימנא בגין גסות רוחא דביה, כמה דאת אמר (יחזקאל כ”ט) אשר אמר לי יארי וגו’.

ועבר יי’ לנגוף את מצרים וגו’. תנא אמר רבי יוסי, האי קרא קשיא, וכי וראה את הדם ואחר כך ופסח, דמשמע דסימנא הוא דעביד. ואי תימא בגין דמא דאיהו מצוה, אמאי לבר. ואמאי בתלת דוכתי דפתחא. והא פתיב (דניאל ב) הוא גלי עמיקתא וגו’. ומאי טעמא בעא דאתגליא דמא על המשקוף ועל שתי המזוזות.

אלא תנא, פתיב, (דברים ל”ב) וירא יי’ וינאץ, וכתיב, (בראשית ו) וירא יי’ פי רבה רעת האדם בארץ. ותנינן לא אתחזי אשגחותא דלעילא, אלא כד אתחזי

לְתַתָּא עוּבְדָא דְאִתְעֵבִידוּ עוּבְדָא מְנִיָּה וְעַל דָּא (נ”א ועד דעבדין עובדא לתתא) לָא מְשִׁיחִין (נ”א לאבאשא), בַּר הִרְהוּרָא דְעִבּוּדָה זָרָה, דְכְתִיב, (דברים י”א) הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם. וּמִדְאִתְעֵבִיד עוּבְדָא, אֲשַׁחֲוִתָא דְלַעִילָא אֲתַעֵר, וּבְגִין כֶּךָ, כָּלָא, בֵּין לְטַב וּבֵין לְבִישׁ, בְּעוּבְדָא תְלִיא מְלַתָּא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל שְׁוֹקֵי מְצָרִים, מְלִיץ טְעוּן הוּוּ, וְעוּד דְבְכָל בֵּיתָא וּבֵיתָא, הוּוּ שְׂכִיחֵי זִינִין, דְמַתְקֻטְרֵי בְחַרְשֵׁיהוּ, בְּאִינוּן כְּתָרִין תְּתַאֲן דְלַתְתָּא, וּמַתְעֲרִין רוּחַ מְסַאבָּא בְּגוּוֹיֵיהוּ.

וְרָזָא דְמְלָה תְנָא, כְּתִיב, וּלְקַחְתֶּם אֲגוּדַת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר בְּסֶף וְהִגַּעְתֶּם אֶל הַמִּשְׁקוּף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת. אֲגוּדַת אֲזוּב לָמָּה. בְּגִין לְבַעֲרָא רוּחַ מְסַאבָּא מְבִינֵיֵיהוּ, (נ”א האי קרא קשיא וכי וראה את הדם ואחר כך ופסח דמשמע דסימנא הוא דעביד אמאי והא כלא גלייא קמיה קודשא בריך הוא וכתיב הוא גלי עמיקתא ומסרתא אלא תנא כתיב וירא יי וינאץ וגו’ וכתיב וירא יי’ כי רבה רעת וגו’ ותנינן לא אתחזי אשגחותא לעילא אלא כד אתחזי לתתא עובדא ומדאתעבד עובדא אשגחותא לעילא אתער ובגין כך כולא בין לטב בין לביש בעובדא תלייא מלתא. ולקחתם אגודת אזוב וגו’ אגודת אזוב למה ומאי טעמא בעא דאתגלייא דמא על המשקוף ועל שתי המזוזות. אמר רבי יוסי כל שוקי מצרים מליץ טעוון הוּוּ ובכל ביתא וביתא הוּוּ שְׂכִיחֵי זִינִין דְמַתְקֻטְרֵי בְחַרְשֵׁיהוּ בְּאִינוּן כְּתָרִין תְּתַאֲן דְלַתְתָּא וּמַתְעֲרִין רוּחַ מְסַאבָּא בְּגוּוֹיֵיהוּ וְעַל דָּא אֲגוּדַת אֲזוּב בְּגִין לְבַעֲרָא רוּחֵי מְבִינֵיֵיהוּ) וְלֹא־אֲחֻזָּא בְּפִתְחֵיהוּ, בְּהַנִּי תִלַּת דְּוִכְתֵּי, מְהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָּא. חֵד הֶכָּא, וְחֵד הֶכָּא, וְחֵד בְּגוּוֹיֵיהוּ בְּגִין כֶּךָ, וּפְסַח יי’ עַל הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמִּשְׁחִית לְבֹא אֶל בְּתִיכֶם לְנִגּוּף, מְשׁוּם דְחַמֵּי שְׁמָא קַדִּישָׁא רְשִׁים עַל פֶּתַחָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵי הָכִי אֲמַאי דְמָא, דְהָא תְנִינָן, חֲוֹר וְסוּמְק וְחֵד דְכָלִּיל בִּינֵי גוּוֹנֵי. אָמַר לֵיהּ, תְרֵי דְמֵי הוּוּ, חֵד דְמִלָּה, וְחֵד דְפְסַחָא. דְמִלָּה רַחֲמֵי. דְפְסַחָא דִינָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לָאוּ הָכִי, אֶלָּא כְּמָה דְאוּלִּיפְנָא, דְאֲחֻזְרָה הוּוּ דְמָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ לְרַחֲמֵי, כְּאִילוּ הוּוּ חֲוֹר בְּגוּוֹנֵי, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב, (יחזקאל ט”ז) וְאֶעֱבֹר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ וְאוּמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי וְגוֹ’. וְאִף עַל גַּב דְהוּוּ סוּמְקָא, אֲתַחֲזֹר לְרַחֲמֵי, דְכְתִיב בְּדַמֶּיךָ חַיִּי. וּבְגִין כֶּךָ, רְשִׁים פֶּתַחָא בְתִלַּת סֻטְרִין, חֵד הֶכָּא, וְחֵד הֶכָּא, וְחֵד בִּינֵיֵיהוּ.

סדר הלימוד ליום כה כסלו [יום 84 בשנה]

דף ל"ו ע"א

תאני ר' חזקיה, תרין דמי אתחזו, לקבל תרי פתרין, דאתחזו (נ"א דאתערו) לעילא בהאי שעתא. אמר רבי יוסי, חד פתרא דכלילא בתרין סטרין טמירין, (דף ל"ו ע"א) ברחמי ודינא.

אמר רבי אבא, בכמה אתרין חס קודשא בריך הוא על בנוי: עבד בר נש ביתא, וקודשא בריך הוא אמר ליה, כתוב שמי, ושוי לפתחך, ואת שרי לגו ביתא, ואנא אותיב לבר בפתחך לנטרא לך. והכא אמר, רשים על פתחא רזא דמהימנותא דילי, ואת שרי לגו ביתך, ואנא נטיר לך לבר, דכתיב ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר, וכתיב וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח ד' על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגוף.

תו אמר רבי אבא, כגוונא דשמא קדישא עבדו בטהוא

שעתא. מה שמא קדישא ה אתחזר בהאי שעתא דינא, אוף הכי אתחזר האי דמא בהאי שעתא דינא, דכתיב וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות, רשימא דכלהו סומקא, לאתחזאה, דהא אתחזר בדינא, למעבד נוקמין.

ורזא דמלה, כגוונא דהוי לעילא בהוא שעתא, כד בעי לאתחזאה לתתא, אי רחמי רחמי, ואי דינא דינא, הדא הוא דכתיב, וטבלתם בדם אשר בסף והגעעתם וגו'. ולזמנא דאתי כתיב, (ישעיה ס"ג) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה. דזמין לאתחזאה (נ"א לאתחזרא) פלהו דינא למעבד נוקמין.

ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר. מאי טעמא, משום דתנינן, אמר רבי יצחק, (אמר רבי ירמיה) לא ליבעי ליה לאינש למיזל בשוקא, ולאשתכחא בשוקא, בזמנא דדינא תליא במתא, דכיון דרשותא אתייהיב למחבלא, מאן דפגע ביה אתזק. והכא משום דדינא אשתכח, לא בעיא לנפקא לבר.

תניא אמר רבי יוסי, בטהוא ממש דאשתכח דינא למצראי, בטהוא ממש אשתכח רחמי לישראל, הדא הוא דכתיב, וראיתי את הדם ופסחתי עליכם. וכן תנא, בכל אינון פתרין קדישין דלעילא, כמה דאשתכח דינא, אשתכח רחמי, וכלא בשעתא חדא. תנא רבי חזקיה, כתיב, (ישעיה י"ט) ונגף יי את מצרים נגוף ורפא. נגוף למצרים, ורפא לישראל. מאי ורפא. ממאי שנימולו צריכים רפואה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

ותנא, באותה שעה שנגפו מצראי, באותה שעה נתרפאו ישראל. דתניא אמר רבי יוסי, (אמר רבי חזקיה) מהו דכתיב, ופסח יי על הפתח, מאי על הפתח. ופסח יי עליכם מבעי ליה. אבל על הפתח, על הפתח ממש זהו פתח הגוף. ואי זהו פתח הגוף. הוי אומר זו מילה.

רבי שמעון אמר, בשעתא דאתפלג ליליא, וכתרא קדישא אתער לגבה (נ"א אתערב ביה) דכורא. ומאן דכורא. חסד עלאה, דמשמע, דדא בלא דא לא סלקא, ובגין דא, דא מחי, ודא מסי, וכלא בשעתא חדא.

וכתיב, ופסח יי על הפתח הידוע. מאי הפתח, משום דאיהו פתחא ומשיכא דרוחא וגופא, ותא חזי, עד לא אתגזר אברהם, הוה אטיס וסתיס מכל סטרוי. מדאתגזר אתפתח מכלא, ולא הוי אטיס וסתיס כקדמיתא.

והיינו רזא דתנינן, (בראשית י"ח) והוא ישב פתח האהל. משום דאתגלייא יו"ד. מאי קא מייירי. אלא אמר רבי יצחק דהוא אשרי בגלויא דא, חסד בצדק. ודא הוא פתחא, דמשכנא עלאה קדישא, משמע דכתיב האהל, האהל הידוע.

אמר רבי אלעזר, כד אתגלייא האי יו"ד, אתבשר, (נ"א אתבשם) ואתברך בפתח האהל, דהיא צדק, לאתבסמא בחס"ד. הדא הוא דכתיב, כחום היום, דהוא שעתא דשלטא חסד, חולקא דאברהם. ומנא לן דהאי פתח האהל, אתבסם לקבליה דאברהם. דכתיב, (בראשית כ"ד) ויי ברך את אברהם בכל, דאתבסם בחס"ד, מדאתגלייא יו"ד.

אמר רבי אבא, והוא יושב פתח האהל, כמה דכתיב ויי ברך את אברהם בכל. דדא הוא פתחא קדישא, כתרא עשיראה. כחום היום, כמה דאתייהיב ליה כתרא דחסד, הדא הוא דכתיב כחום היום. כמה דיתיב בהאי, כף יתיב בהאי, דלא סליק האי בלא האי.

דף ל"ו ע"ב

דבר אחר (דף ל"ז ע"ב) ועבר יי לנגוף את מצרים. מאי ועבר. דעבר על שורי דינא דכתרין, (נ"א דקטרין) דהוו מתקשרי בכתרין אחרנין דלעילא, ושרא להו מקיזמיהון, ועבר על אורחוי, בגין למעבד בהו דינא, ולנטרא להו לישראל, וכדין הוא, כל ועבר, ועברתי, ויעבר, דקודשא בריך הוא אעבר על כל אורחוי, או לדינא, או לרחמי. הכא ועבר, בגין למעבד דינא, התם ויעבר, בגין לרחמא.

ויחי בחצי הלילה ויי' הפה כל בכור וגו'. (כתיב (תהלים ס"ט) ואני תפלתי לך יי עת רצון וגו') ר' חייא ור' יוסי הוו אזלי מאושא ללוד, והוה רבי חייא רכיב בחמרא. אמר ר' יוסי, ניתיב הכא ונצלי, דהא מטא זמנא דצלותא דמנחה, ותנינן, לעולם

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

יְהֵא אָדָם זָהִיר בְּצִלוֹתָא דְמִנְחָה. אֲמַאי זָהִיר. מִשּׁוּם דְּהִיא שְׁעָתָא דְתִלְיָא דִּינָא וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְכוּנָא דְעֵתִיהּ, נְחַת ר' חֵיָא וְצִלִּי.

עַד דְּהוּ אֲזִלִּי, נָטָה שְׁמִשָּׁא לְמִיעֵל. אָמַר רַבִּי חֵיָא לְר' יוֹסִי אֲמַאי אַתְּ שְׁתִּיק. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִסְתַּכֵּל הוּינָא בְדַעְתָּאִי, דְלִית עֲלָמָא מִתְקַיִּמָא, אֲלָא עַל רִישֵׁיהוּן דְעֵמָא. אִי רִישֵׁי עֵמָא זַכָּאִין, טַב לְעֲלָמָא, טַב לְעֵמָא. וְאִי לֹא זַכָּאִין, וְוִי לְעֲלָמָא, וְוִי לְעֵמָא.

אָמַר רַבִּי חֵיָא, וְדַאי כֶּךָ הוּא, מְנַלְן. דְכַתִּיב, (דְּבַרֵי הַיָּמִים ב', י"ח) רְאִיתִי אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל נְפוּצִים עַל הַהָרִים כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶן רוּעָה וַיֹּאמֶר יי לֹא אֲדָנִים לְאַלְהָה יִשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם. יִשׁוּבוּ, יִשְׁבוּ מִבְּעֵי לֵיהּ. לְבֵיתוֹ, בְּבֵיתוֹ מִבְּעֵי לֵיהּ. דְּהָא בְּאַתְרֵיהוּ קַיִימִי.

אֲלָא הַכִּי תַנִּינָן, אִי רִישָׁא דְעֵמָא לֹא זָכִי, עֵמָא מִתְפָּסֵן בְּחוּבֵיהּ. מְנַלְן. דְכַתִּיב, (שְׁמוּאֵל ב', כ"ד) וַיֹּאמֶר דָּוִד וְגו' הִנֵּה אֲנֹכִי חֲטָאתִי וְאֲנֹכִי הָעוֹיֹתִי וְאַלְהָה הִצִּיאַן מִה עָשׂוּ, (ס"א וְכַתִּיב (דְּבַרֵי הַיָּמִים א' כ"א) וְאֲנִי הוּא אֲשֶׁר חֲטָאתִי וְגו') דָּוִד חָב, וַיִּשְׂרָאֵל סָבְלוּ. וְאִי רִישָׁא דְעֵמָא מִתְפָּס בְּחוּבֵיהּ, עֵמָא מִשְׁתַּזְבֵּן. דְּהָא דִּינָא לֹא שְׂרִיא עֲלֵיהּ. דְכַתִּיב, וַיֹּאמֶר יי לֹא אֲדָנִים לְאַלְהָה, כְּלוּמַר, (ס"א אִם אֱלוֹ) אֱלוֹ לֹא הוּוּ רִישֵׁין לְעֵמָא, מִהֵאִי אֹרְחָא יִשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם. כְּלָהוּ מִשְׁתַּזְבֵּן, אִי רִישֵׁיהוּן מִתְפָּסֵן. וְאַפִּילוּ יְהוֹשֻׁפֵט אֶתְגַּזֵּר עֲלֵיהּ לְאַתְעַנְשָׁא, מִשּׁוּם דְּאַתְחַבֵּר בְּאַחָאב. אִי לֹא הָהוּא צוּחָא, דְכַתִּיב, (מַלְכִים א', כ"ב) וַיִּזְעַק יְהוֹשֻׁפֵט.

עַד דְּהוּ אֲזִלִּי רַמֵּשׁ לִילֵיא, אָמַרוּ, מַה נְעֵבִיד, אִי גִיזִיל חֲשׂוּף לִילֵיא, אִי גִיתִיב דְחָלָא הוּא. סְטוּ מְאֹרְחָא, יִתְבוּ תַחֲתוֹת אֵילָנָא חֵד. וַיִּתְבוּ וְהוּוּ אָמַרִי מְלִי דְאֹרְרֵיתָא, וְלֹא דְמִיכוּ.

בְּפִלְגוֹת לִילֵיא, חָמוּ חֵד אֵילְתָא דְעֵבְרָא קְמִיֵהוּ, וְהוֹת צוּחַת וְרַמִּיאַת קָלִין שְׁמַעוּ, קָמוּ ר' חֵיָא וְר' יוֹסִי וְאֲזַדְעוּזְעוּ. שְׁמַעוּ חֵד קָלָא דְמִכְרֹזָא וְאָמַר, מִתְעַרִין קוּמוּ. גִּימִין אֶתְעַרוּ. עֲלָמִין, אֲזַדְמְנוּ לְקַדְמַת מְרִיכוֹן. (דְּהָא קָלָא נִפְק דְכַאִיב אֵילְתָא דְלַעִילָא וְתַתָּא. דְכַתִּיב (תְּהִלִּים כ"ט) קוֹל יי יַחֲלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשׂוּף יַעֲרוֹת) דְּהָא מְרִיכוֹן מִפִּיק לְגַן עֵדֶן, דְּאִיהוּ הִיכְלֵיהּ, לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא עִם צְדִיקָיא, דְכַתִּיב וּבַהִיכְלוּ כְּלוּ אֹמַר כְּבוֹד.

אָמַר רַבִּי חֵיָא, הַשְׁתָּא פִּלְגוּ דְלִילֵיא מִמֶּשׁ. וְקָלָא דָא, הוּא קָלָא דְנִפְק, וְכַאִיב אֵילְתָא דְלַעִילָא וְתַתָּא, דְכַתִּיב קוֹל יי יַחֲלֵל אֵילוֹת. זַכָּאָה חוּלְקָנָא, דְזָכִינָא לְמִשְׁמַע דָא.

ותא חזי רזא דמלה, בשעתא דקודשא בריך הוא אתחזי על (ויצא קע"ו) גנתא, כל גנתא אתכנש, ולא מתפרש מעדן. ומהאי עדן מבויעי נפקין, לכמה אורחין ושבילין, והאי גנתא, אתקרי צרורא (קע"ג) דחיי, דתמן מתעדנין צדיקיא, מנהירו דעלמא דאתי. ובהאי שעתא, קודשא בריך הוא אתגלי עלייהו. ותנינן בשעתא דקודשא בריך הוא אתער בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא פרוזא נפיק וקרי עורי צפון ובאי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו מאי ויאכל פרי מגדיו אלין קרבנין דאתקרבו קמיה מנשמתייהו דצדיקיא האי בפלגות ליליא בשעתא אחרא שאר קרבנין ממש.

דף ל"ז ע"א

יתבו רבי חייא ורבי יוסי, אמר רבי יוסי, בכמה זמנין שאילנא, האי דכתיב, ויהי בחצי הלילה וי"י הפה כל בכור בארץ מצרים אמאי לא הוה ביממא, דיתגלי לכל פרוסי ניסא, ואמאי מיתו כל אינון חלשי דבתר רחייא, ואינון טלייא דבני עאנא, ולא מיתו מלכי ופרדשכי, וגוברי מגיחי קרבא, כמה דהוה בסנחריב, דכתיב, (מלכים ב', י"ט) ויצא מלאך יי' ויך במחנה אשור וגו'. ותנינן, בלהו מלכין בני מלכין רופינוס ופרדשכי, ה"ט (דף ל"ז ע"א) אתחזי גבורתא דחד שליחא דיליה, יתיר מהאי, דהוה יאות למהוי דיליה יתיר.

אמר ליה יאות שאלת, ואנא לא שמענא מידי בהאי, ולא אימא, אבל הא זכינא לכל האי, וארחא אתתקן קמן. אנא שמענא דרבי שמעון בן יוחאי מדכי שוקין דטבריה, ניזיל גביה. יתבו, עד דהוה נהיר יממא. פד סליק נהורא, קמו ואזלי. פד מטו גביה. אשכחוהו, דהוה יתיב, וספרא דאגדתא בידיה.

פתח ואמר, (ישעיה מ') כל הגוים כאין נגדו מאפס ותהו נחשבו לו. פיון דאמר, כל הגוים כאין נגדו, למה פתיב מאפס ותהו נחשבו לו. אלא אוליפנא, דעתייהו דכל עמין דעלמא, דמהימנותא דלהון הוא כאין, דלא אדבקו עלאין ותתאין, (בתתאין) ושויין לקבליהו מהימנותא דשטותא, אבל מאפס ותהו נחשבו לו, פהאי עלעולא, דסחרא (ס"א דפרחא) ברוחא, ומתגלגלא בקיטא בריקניא, הדא הוא דכתיב, (דניאל ד') וכל דיירי ארעא כלא חשיבין.

עוד פתח ואמר, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, את דא ימינא דקודשא בריך הוא, ואת דא שמאלא. אוליפנא, דסטא קודשא בריך הוא ימיניה, וברא ית שמיא, וסטא שמאלא, וברא ית ארעא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מ"ח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים קורא אני אליהם יעמדו יחדו.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

מהו יעמדו יחדו. סלקא דעתך שמיא וארעא לאו הכי, (נ"א מהשמים קורא אני אליהם והארץ לאו הכי) אלא ימינא ושמאלא דאינון א"ת וא"ת, והיאך יעמדו יחדו. בזאת תהיא, דשלטא בפלגות ליליא, דכלילא א"ת בזאת.

ותנינו, כתיב (קהלת ג) את הכל עשה יפה בעתו. א"ת, הא דאמרן. הכל, כמה דאת אמר, (בראשית כד) וי"י ברך את אברהם בכל. ותאנא, דהיא כתרא דאתקרי זא"ת, דכלילא מא"ת וא"ת. ושלטא בפלגות ליליא, בתרין סטרוי, ברחמי ודינא, רחמי לישראל, ודינא לעמין עובדי כוכבים ומזלות.

פתח ר' חייא ואמר, אי ניהא קמיה דמר, דנימא חד מלה, על מה דאתינא כתיב, ויהי בחצי הלילה וי"י הפה כל בכור בארץ מצרים. ומהאי דאמר מר, אשתמע דהאי פסוקא בההוא מלה אתא ואנן אורחא אתתקנא קמן, למיתא למשאל קמן.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים קיג) מי פיי' אלהינו המגביהי לשבת וגו'. מי פיי' אלהינו, דסליק ואתעטר לאתישבא בכתרא עלאה קדישא, נהירו על כל בוציני דנהרו בתרין ועטרין. המשפילי לראות, דנחית בכתרוי, מכתרא לכתרא, מנזרא לנזרא, מנהירו לנהירו, מבוצינא לבוצינא. לאשגחא בעלאין ותתאין, הדא הוא דכתיב, (תהלים יד) יי' משמים השקיף על בני אדם וגו'.

תא חזי, כתיב, ויהי בחצי הלילה. פחצי מבעי ליה, או פחצות, פגוונא דאמר משה. ואי כמה דאמרי חברנא, דלא יימרון אצטגניני פרעה, משה בדאי הוא. הא קושיא באתריה קיימא, בג' גוונני, דאפילו ישראל יימרון הכי. חד, דאי הכי הוה ליה למימר ויאמר משה פחצות הלילה. אמאי קאמר, כה אמר יי' וגו'. כמה דלא אתכוון שעטא, דהא לא יתפסון במשה, אלא בפטרונא, בגין דאמר כה אמר יי' וגו'. תרי, דהא משה אמר, עד בכור השפחה אשר אחר הרחים, ולא הוה הכי, אלא עד בכור השבי אשר בבית הבור. על כל פנים אפילו ישראל גמי יימרון הכי, דהא לא אתבררון מלי. תלת דאיהו אמר משמא דפטרונא פחצות, וכתיב ויהי בחצי הלילה.

דף ל"ז ע"ב

ועוד, שאלתא דילכון, יתיר על מטול דלא יכיל בעירא למסבל. אמאי הוה בפלגות ליליא, ולא ביממא. ואמאי מיתו כל אינון חלשין דבתר רחיא. אלא פלא רזא עלאה הוא, בין מחצדי חקלא, וכלא אתפשר (נ"א אתבשר) בנביאה מהימנא. זכאה חולקיה דמשה, דעליה כתיב (תהלים נה) יפית מבני אדם הוצק חן בשפתותיה על פן ברכך אלהים לעולם. אהבת צדק ותשנא רשע על פן משחך

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

אלהים אלהיך שמן (דף ל"ז ע"ב) ששון מחבריה. יפית מבני אדם: משת וחנוך. הוצק חן בשפתותיה: מנח ובניו. על פן משחה אלהים אלהיה: מאברהם ויצחק. שמן ששון: מיעקב. מחבריה: משאר נביאי. וכי גבר דסליק בדרגין עלאין דלא סליק בר נש אחרא, לא ידע מה דאמר.

אלא הכי תנינן, האי פתרא דאקרי זא"ת, אתקרי אש"ה, כמה דאת אמר, (בראשית ב) לזאת יקרא אשה. אמאי. משום כי מאיש לקחה זאת. מאן הוא איש. ההוא דאקרי זה. ודא הוא איש דכר, כמה דאת אמר (שמות לב) כי זה משה האיש. האיש הזה. ואקרי איש זה, וזה איש. וזאת, אתנסיבת מנה דאקרי זכר.

ובגין דא, איהי תמר דכר ונוקבא, דלא סליק דא בלא דא. תמר: כמה דאת אמר, (שיר השירים ג) בתמרות עשן. מה עשן, סליק חוור ואוכם, אוף הכא, פלא פליל בה בפלגות ליליא, למעבד נימוסוי בחד שעתא, חוור לישראל, ואוכם לעובדי עבודת כוכבים ומזלות.

ועוד דהאי ליליא לא אתפלג, לא עביד נימוסוי. מנא לן. מאברהם. דכתיב, (בראשית יד) ויחלק עליהם לילה, דאתפלג למעבד נימוסוי. (מהו כחצות כמה דאת אמר (מלכים א' י"ח) כעלות המנחה (איוב ה') כעלות גדיש אוף הכא כחצות) כמפלג. דמשה ידע דלא יעביד נימוסוי, עד דאתפלג.

והכי הוה, דלא עביד ליליא נימוסוי, עד דאתפלג, בפלגות בתראה, עבד נימוסוי, הדא הוא דכתיב ויהי בחצי הלילה. מאי בחצי. בפלגות בתראה, בזמנא דאיהי שלטא, ואשתכח האי זאת, למעבד נמוסין תדירא, וכל נימוסא דאתעביד בליליא, בפלגותא בתראה אתעביד.

ויי' הפה כל בכור, ויי': הוא ובית דינו, ויי': הוא ונימוסוי. הפה כל בכור הפה, משה לא אמר אלא ומת וגו', מהו הפה. אלא, דאתער כה, כמה דאגזים משה, דכתיב והנה לא שמעת עד כה.

סדר הלימוד ליום כו כסלו [יום 85 בשנה]

וְתֵאנָא, פְּרַעָה חֲכִים הוּהּ מִכָּל חֲרָשׁוּי, וְאַסְתַּכֵּל בְּהַאי זֹאת, דִּיעֲבִיד בֵּיהּ דִּינָא, וְזִמִּין לְחֲרַבָּא אַרְעֵיהּ, כְּמָה דְאָמַר מִלְשָׁה, בְּזֹאת תִּדְעַ כִּי אֲנִי יְיָ. וּבֵאִירוּ מַה פְּתִיב, וַיִּפֶן פְּרַעָה. מַהוּ וַיִּפֶן. דְאֶפְנִי לְבֵיהּ מֵהֲרֵהוּרָא דָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (במדבר יב) וַיִּפֶן אַהֲרֹן. וַיָּבֹא אֶל בֵּיתוֹ וְלֹא שָׁת לְבוֹ גַם לְזֹאת. גַּם לְרֵבּוֹת הָאֵי דְזִמְיָנָא לְחֲרַבָּא אַרְעֵיהּ, וְלֹא שׁוּי לְבֵיהּ לְקַבְלֵיהּ דְזֹא'ת.

כָּל בְּכוֹר, אֶפִּילוּ דְרַגִּין עֲלָאִין וְתַתְּאִין, אֲתַבְּרוּ מִשׁוּלְטָנְהוֹן, (ס"א משלשוליהון) כָּל אֵינּוֹן דְשִׁלְטִין בְּחֲכֻמָּתָא דְלַהוֹן, דְכְּתִיב, בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם. וְכִלְהוּ דְרַגִּין, עֲלָאִין וְתַתְּאִין, דְאֲתַבְּרוּ מִשׁוּלְטָנְהוֹן, (ס"א משלשוליהון) כִּלְהוּ בְּפִסְוִקָא אֲתַחְזוֹן, (ס"א אתרמיזו) דְכְּתִיב מִבְּכוֹר פְּרַעָה הַיּוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף עַד בְּכוֹר הַשֹּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הַרְחִים וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה, הָא כִּלְהוּ אֲתַחְזוֹן בְּפִסְוִקָא.

סְתָמָא דְמִלְהָ, מִבְּכוֹר פְּרַעָה הַיּוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף, כְּתָרָא תַתְּאָה דְקוֹזְמִיטָא דְמַלְכוּתָא (נ"א ממלכותא) דְלַעֲיָלָא. עַד בְּכוֹר הַשֹּׁפְחָה, כְּתָרָא שְׂמַאלָא, תַתְּאָה מֵינְהָ, דְקוֹזְמִיטָא מִבְּתַר אַרְבַּע (נ"א מכתרה אחר) רַחֲמִין, אַרְבַּע מִשִּׁירִיין. (משמע) מִשׁוֹם דְכְּתִיב אַחֲרֵי הַרְחִים, (ולא מן הרחים.) וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה, תַתְּאִין מִתַּתְּאִין, נִוְקָבָא מְנוֹקְבָתָא, דְאֲשַׁתְּכַחוּ בְּאֶתְנִי בְּבַעֲרֵי וְחֲמָרִי, בְּרַבְרַבִּי בְּזוּטְרִי, וּמְקַבְלִין מִנְהוֹן גּוֹבְרִין וְנוֹקְבִין. עַד בְּכוֹר הַשֶּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר, אֵינּוֹן דְנַפְקִין מִשֹּׁפְחָה. דִּי בְּהוֹן עֲבַדִּין לְאַסִּירִי, דִּישַׁתְּעַבְדוֹן בְּהוֹן לְעֵלְמִין, וְלֹא יִפְקוֹן לְחִירוֹ.

דף ל"ח ע"א

וּבְרוּחְצֻנוּתָא דְאֵלִין דְרַגִּין, סְרִיבוּ מִצְרָאֵי, דִּי בְּהוֹן עֲבַדוּ קִשְׂרָא לְיִשְׂרָאֵל, דְלֹא יִפְקוֹן מִן עֲבֻדוּתְהוֹן לְעֵלְמִין. וּבְהַאי אֲתַחְזִי גְבוּרְתָא וְשִׁלְטָנוּתָא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדְכֻרְנָא דָא לֹא יִשְׁתַּצִּי מִיִּשְׂרָאֵל לְדָרִי (דף ל"ח ע"א) דְרִין, דְאֵי לֹא הוּהּ חֵילָא וּגְבוּרְתָא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל מַלְכֵי עַמִּין, וְכֹל חֲרָשֵׁי עַלְמִין, וְחַפְיָמֵי עַלְמִין, לֹא יִפְקוֹן לְיִשְׂרָאֵל מִן עֲבֻדוּתָא, דְשָׂרָא קְטָרִין דְלַהוֹן, וְתַבַּר כָּל אֵינּוֹן כְּתָרִין, בְּגִין לְאַפְקָא לֹוֹן. עַל דָּא פְּתִיב, (ירמיה י) מִי לֹא יִרְאֶה מִלֶּךְ הַגּוֹיִם כִּי לֶךָ יֵאָתֶה כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתֵם מֵאִין כְּמוֹךָ.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָרִים קָלִיָּה וְאַתְנַח, אָמַר קְנִטוּרָא דְקִיטְפָא אֲשַׁתְּכַח, חֲשַׁבְתוֹן דְשִׁבַּח קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה זְמַנִּין, (דברים ה) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, (דברים טז) הוֹצִיאֲךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם, (דברים ה) וַיּוֹצִיאֲךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם, (שמות

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

(יב) הוצאתי את צבאותיכם, (שמות יג) זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים, (דברים יד) ויציאך בפניו בכחו הגדול ממצרים, (שמות יג) הוציא יי' אתכם מזה.

אלא תאנא, י' פתרינ, אינון לתתא, כגוונא דלעילא, וכלהו סתימין, בתלתא אלין דאמרן. ותלת קשרין קשירו בהו, על ג' דרגין אלין דבהו עבדו, דישראל לא יפקון משעבודיהון לעלמין.

זכאין אתון אברהם יצחק ויעקב, דבזכותכון שריאו קטרין, וקודשא בריך הוא דכר תלת קטרי מהימנותא דלכון הדא הוא דכתיב, (שמות ב) ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב. את אברהם, הא קשרא חדא, דאברהם. את יצחק, הא קשרא תניינא, דיצחק. ואת יעקב, הא קשרא תליתאה, שלימתא דיעקב.

תנא, כל זמנין וחגיגין ושבתין, פלהו דוכרנא להאי, ועל האי אתקיימו פלהו, דאלמלא האי, לא הוה נטורא דזמנין וחגיגין ושבתין. ובגיני פה, לא אשתצי דכרנא דמצרים מכל זמנין וחגיגין ושבתין. תא חזי דינא (ס"א דא) הוא יסודא ושרשא דאורייתא, וכל פקודוי, וכל מהימנותא שלימתא דישראל.

ועוד אמאי לא הוה ביממא דשאלתו. תנינן, כתיב היום אתם יוצאים, וכתיב הוציאך יי' אלהיך ממצרים לילה. אלא תאנא, עקרא דפורקנא דישראל, לא הוה אלא בלילה, דליליא שרא קטרין, ועביד נוקמין, ויומא אפיק לון בריש גלי, הדא הוא דכתיב, (במדבר לג) יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל מצרים. (נ"א ועוד לילה שארי קטרין ועבד נוקמין ודינין ויומא גלי ופרסם ניסא ונוקמא דאתעביד הדא הוא דכתיב יצאו בני ישראל ביד רמה וגו'). וכתיב ומצרים מקברים את אשר הפה יי' בהם כל בכור, דא הוא פרסומי ניסא.

אתו ר' חייא ור' יוסי, אשתטחו קמיה, ונשקו ידוי. ובכו ואמרו, גליפין עלאין ותתאין, זקפן רישא בגינה, עבד קודשא בריך הוא ירושלים לתתא, כגוונא דלעילא. עבד (רשב"י) שורי קרתא קדישא ותרעוי. מאן דעייל, לא עייל, עד דיפתחון תרעין. מאן דסליק, לא סליק, עד דיתתקנון דרגין דשורי מאן יכיל למפתח תרעין דקרתא קדישא, ומאן יכיל לאתקנא דרגין דשורי, דא רבי שמעון בן יוחאי, דאיהו פתח תרעין דרוי דחכמתא, ואיהו אתקין דרגין עלאין, וכתיב (שמות לה) יראה כל זכורך את פני האדון יי'. מאן פני האדון יי', דא רבי שמעון בן יוחאי, דמאן דאיהו דכורא מן דכרניא, בעי לאתחזאה קמיה.

אמר לון, עד השתא, לא סיימנא מלה דשאלתא דילכון, דהא תנינן, ויי' הפה כל בכור, כל בכור סתם, כדקאמרן. וכלא הוה כמה דאינון דמיתו, אינון קטורי

קטרין, דהו משתמשי בחרשייהו באינון פתרין. מנהון משתמשי בעלאי, ומנהון בתתאי, ואף על גב דכלהו תתאין אינון. וכל ארעא דמצרים מליא חרשין הוה. וכתוב כי אין בית אשר אין שם מת.

ואתעביד דינא בכלא, בשעתא דאתכנשו פלהו בבתיהון, ולא הוה מתפוגרי במדברא ובחקלא, אלא פלהו אשתכחו בבתיהון, (ואור הנר יפה לבדיקה מבחוץ) ועביד ליליא דינוי בכלא בההיא שעתא. ותנא הוה נהיר ליליא פיומא דתקופה דתמוז, וחמא כל עמא דינוי דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתוב (תהלים קלט) ולילה פיום יאיר פחשכה פאורה.

דף ל"ח ע"ב

ובשעתא דנפקו אשתכחו פלהון מתין בשוקין לעיניהון דכלא, בעיין לאקברא להו ולא אשכחו, ודא אקשי להו מכלא. חמו לישראל נפקין (דף ל"ח ע"ב) לעיניהון בחד גיסא, וחמו למיתיהון באידך גיסא. ובכלא הוה פרסומי גיסא, דלא הוה כהאי מיומא דאתברי עלמא.

ותא חזי, פתיב ליל שמורים הוא ליי' להוציאם וגו', הוא הלילה הזה ליי' שמורים לכל בני ישראל וגו', האי פסוקא קשיא פיון דאמר ליל, מהו שמורים, ולא שמור, שמור מבעי ליה. וכתוב הוא הלילה הזה, ליל קאמר בקדמיתא, ובתר לילה.

אלא הכי תנינן, פתיב, (דברים כב) פי יהיה נערה בתולה. נער פתיב, מאי טעמא. משום דכל זמן דלא קבילת דכר, אתקרי נער, מדקבילת דכר, אתקרי נערה. אוף הכא, ליל עד לא קבילת דכר. ואף על גב דכתוב ביה שמורים דכר הוה זמין לאתחברא עמה ובשעתא דאתחבר עמה דכר, פתיב, הוא הלילה הזה ליי' שמורים. שמורים: דכר ונוקבא. ובגיני כך פתיב הלילה הזה.

ובאתר דאשתכחו דכר ונוקבא, לית שבחא אלא לדכורא. והכי שבחו ישראל בתושבחתיהו. לדכורא ולא לנוקבא, הדא הוא דכתוב, (שמות טו) זה אלי ואנוהו. דלית שבחא באתר דדכורא ונוקבא אשתכחו, אלא לדכורא. ועל דא (נ"א ולדא) מחפאן ישראל, דכתוב, (ישעיה יב) זה יי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. משום דהכי זמין למעבד להו, דכתוב, (מיכה ו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ורזא דא הכי הוא, כגוונא דהכא ליל ולילה, כך זמין קודשא בריך הוא למעבד להו, דכתוב, (ישעיה כא) שומר מה מלילה שומר מה מליל. מה להלן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

שְׁמִירָה וְלֵיל, אֹפֶה כָּאֵן שְׁמִירָה וְלֵיל. מָה לְהֵלֵן שְׁמִירָה וְלֵילָה, אֹפֶה כָּאֵן שְׁמִירָה וְלֵילָה.

וְלֵילָה אֶתְקָרִי אֲגַב דְּכוּרָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה כא) אֶתָּא בְּקָר וְגַם לֵילָה. בְּקָר: כְּמָה דָּאֵת אָמַר (בראשית יט) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר. דְּהוּא מְדָתוּ מִמֶּשׁ. וְכְּתִיב (תהלים ה) יי' בְּקָר תִּשְׁמַע קוֹלִי, בְּקָר מִמֶּשׁ.

יְתַבּוּ ר' חֲזִיָּא ור' יוֹסִי, וְאוּלְיָהּ לְהוּ רְזָא דְתוֹרַת כְּהֻנִּים, וְהוּוּ מְהַדְרִי בְּכָל יוֹמָא וַיְתַבֵּי קָמִיתָ. חַד יוֹמָא נִפְקֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן לְבַר, אֶזְלוּ בְּהַדְיָה, מָטוּ לְחַד חֻקְלָא יְתַבּוּ.

פְּתַח רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, תָּא חֲזִי, כְּתִיב, (קהלת ז) אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בְיַמֵּי הַבְּלִי יֵשׁ צְדִיק אֹבֵד בְּצַדְקוֹ וַיֵּשׁ רָשָׁע מֵאֲרִיךְ בְּרַעְתּוֹ, שְׁלֵמָה דְהוּת חֲכַמְתָּא יְתִירָא (נ"א יקירא) עַל כְּלָא, מֵאִי קָאֵמַר בְּהַאי קָרָא. אֶלָּא, שְׁלֵמָה רְמִזוּ דְחֲכַמְתָּא קָא רְמִזוּ. דְּהָא חֲזִינָן אֹרְחֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלָאוּ חֲכִי, דְּהָא כְּתִיב, (ירמיה יז) וְלִתְתָּ לְאִישׁ כְּדַרְכּוֹ וּכְפָרֵי מַעֲלָלוֹ. אֶלָּא תְרִי עֲנִינֵי נִינְהוּ, דְּקָא רְמִזוּ חֲכָא.

דְּתַנִּינָן, כַּד עֵינױ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָאן לְאַשְׁגַּחָא בְּעֵלְמָא, וְלַעֲיִנָּא בֵּיהּ, כְּמָה דְכְּתִיב (ס"א עיני ה' המה משוטטות בכל הארץ (זכריה ד') וכתוב כי וגו') (דברי הימים ב טז) כִּי יי' עֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּכָל הָאָרֶץ, וְאַשְׁכַּחַן חֲזִיבִין בְּעֵלְמָא, הֵהוּא צְדִיקָא דְאַשְׁתַּכַּח בְּדָרָא, אֶתְפֶּס בְּחוּבֵייהוּ. וְחֲזִיבֵיא מֵאֲרִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוּגְזִיָּה עֲמַהוֹן עַד דִּיתוּבוֹן. וְאִי לָאו, לָא יִשְׁתַּכַּח מֵאֵן דִּיתַבַּע רַחֲמֵי עֲלֵיהוֹן, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, יֵשׁ צְדִיק אֹבֵד בְּצַדְקוֹ, מִשׁוּם דְּהוּא זַכָּא, אֶסְתַּלַּק מֵעֵלְמָא.

בְּגִינֵי כַּף תַּנִּינָן, לְעוֹלָם אַל יְדוּר אָדָם אֶלָּא בְּמִקּוּם שְׁאֲנִשֵּׁי מַעֲשֵׂה דְרִים בְּתוֹכוֹ. מֵאִי טַעְמָא. מִשׁוּם דְּוֵי לְהַאי דְמְדוּרִיָּה בֵּין חֲזִיבֵיא, דְּהוּא אֶתְפֶּס בְּחוּבֵייהוּ, וְאִי דְיֹרִיָּה בֵּין זַכָּאִין, אוֹטִיבִין לֵיהּ בְּגִינֵיהוֹן.

דְּהָא רַב חֲסָדָא, הוּוּ דְיֹרִיָּה בְּקַדְמִיתָא בִּינֵי קַפּוּטְקָאִי, וְהוּוּ דְחִיקָא לֵיהּ שְׁעָתָא, וּמְרַעִין רַדְפִּין אֲבַתְרוּי. נָטַל וְשׁוּי מְדוּרִיָּה בֵּין מְאִרֵי תְרִיסִין דְּצַפּוּרֵי, וְסִלִּיק, וְזַכָּה לְכַמְה טְבִין, לְכַמְה עוֹתְרָא, לְכַמְה אוֹרִייתָא, וְאָמַר, כָּל הַאי זַכִּינָא, עַל דְּעֵאלִית בֵּין אֵינּוֹן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח לְאוּטְבָא לְהוּ.

דְּבַר אַחַר, אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בְיַמֵּי הַבְּלִי. וְכִי שְׁלֵמָה, דְּדַרְגִּין עֲלָאִין דְּחֲכַמְתָּא הוּוּ בֵּיהּ, עַל כָּל בְּנֵי דְרָא דְכְּתִיב (מלכים א ה) וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם, (ואשתדלותיה באורייתא למעבד טיבו וקשוט) דְכְּתִיב, (דברי הימים א כט) וַיֵּשֶׁב שְׁלֵמָה עַל כֶּסֶף יי' לְמִלְךָ, אָמַר בְּיַמֵּי הַבְּלִי. וְכְּתִיב, (קהלת א) הֵבֵל הַבְּלִים אָמַר קַהֲלֵת.

דף ל"ט ע"א

ותנא, ז' שמות נקרא: שלמה. ידידי'ה, אגור. בן יק"א, איתיא"ל, למואל. קהלת. קהלת פנגד כלם. וכלם נקרא (דף ל"ט ע"א) כעין של מעלה, קהלת פנופיא קדישא דבי עשרה, בגין כך קהל אין פחות מעשרה. וקהל אפילו מאה, וקהלת כללא דכלא, כמה דאת אמר (דברים לג) קהלת יעקב.

ותאנא, שמוותיו על שם החכמה אתקרון, ובגין כך ג' ספרין עבד, שיר השירים. קהלת. משלי. וכלהו לאשלמא חכמתא. שיר השירים לקבל דחסד. קהלת לקבל דדינא. משלי לקבל דרחמי. בגין לאשלמא חכמתא, והוא עבד כל מה דעבד בגין לאחזאה חכמתא, ולקבל דרגא (נ"א ולקבל דרזא) עלאה, והוא אמר בימי הבלי הבל הבלים.

אלא, רזא דהבל יקרא הוא. והוא הבל דנפיק מפומא, ורזא דהבל דנפיק מפומא, קלא אתעביד מניה. ותאנא, אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן שלא חטאו. שלא חטאו ממש. והבל אתעביד ברוחא ומיא, וכל מה דאתעביד בעלמא בהבל אתעביד. ורזא דהאי הבל של תינוקות אתעביד קלא, ואתפשט בעלמא, ואינון נטורי עלמא, ונטורי קרתא, הדא הוא דכתיב, (תהלים כז) אם יי' לא ישמר עיר וגו'.

ותא חזי, הוא הבל, הוא קלא. מה בין האי להאי. הבל (הוא קלא) קאים בחילא, למיפק קלא. קלא ממש קאים בקיומה (דלא) לאפקא (אחרא) מלה. וההוא הבל דהוה אחסנתיה דאבוי קרייה הבל, ומניה חזא כל מה דחזא. ואף על גב דסיעין סגיאינ מעילא אחרנין הוו ליה, ולאשתמודעא מלה, אמר בימי הבלי. דמלה דא מתמן אתא.

ורזא דמלה הפל, הבל את הפל ראיתי בימי הבלי, יש צדיק אויב בצדקו, דא הוא רזא דמלה, דגלי ופרסם, דכלא תליא בימי הבלי, כלומר בזמנא דהאי הבל ינקא מן דינא, בגין למעבד דינא, צדיק אויב בצדקו, ובזמנא דהאי הבל ינקא מרחמי. רשע מאריך ברעתו. ותרווייהו תליין בהאי הבל, ובגין כך פתיב בימי, ולא פתיב ביום. וכלא תליין בימי הבל דא. מאן דאערע בדינא, בדינא. מאן דאערא ברחמי, ברחמי.

ואי תימא יש צדיק אויב ולא קאמר אבוד. הכי הוא אויב ממש. דההוא דינא אויב לצדיק מעלמא ומדרא. ויש רשע מאריך ברעתו, מאריך ממש, דההוא דינא (ס"א הבל) כד ינקא מרחמי, עביד רחמי ליהוה רשע, ומאריך ליה.

עד דהוו יתבי חמו קטורא דהוה סליק לעילא ונחית לתתא. אמר אתעטרותא אתעטר בטינתא (נ"א בעניותא) דארעא, מגו לעילא. אדהכי, סליק ההוא חקלא

ריחא, מכל בוסמין, אמר גיתבי הכא, דשכינתא גבן אתקייים. בגין כך, פריח שדה אשר ברכו יי.

פתח ואמר, (בראשית כז) וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני וגו', וירח את ריח בגדיו, משמע דאינון לבושין הוו סלקין ריחא טבא, (ס"א דלא אתעדי) ולבתר אתעדי מנהון ההוא ריחא. השתא אית לאסתפללא, פתיב, ריח בגדיו, וכתיב ריח בני, ולא אמר ריח הפגדים, אלא ריח בני. אלא תאנא, פיון שנכנס יעקב, נכנס עמו גן עדן. ותאנא, אותן הפגדים היו של אדם הראשון, דכתיב, (בראשית ג) ויעש יי אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם, והוציאם מגן עדן.

ואי תימא, דכתיב ויתפרו עלה תאנה דאינון הוו, אי הכי, אמאי פתיב ויעש ה' אלהים. וכתיב פתנות עור, הא לא הוו אלא עלה תאנה אלא פתרגומו, לבושין דיקר והוו סלקין ריחין מבוסמא דעדן.

ותניא, בשם מלא אתעבידו, דכתיב ויעש ה' אלהים. מה דלא אתעבידו ביה שמיא וארעא. ולא. והא פתיב, (בראשית ב) ביום עשות יי אלהים ארץ ושמים. לא קשיא האי פד אתעבידו, לא אתעבידו בשם מלא, בר פד אתקיימו, בשם מלא אתקיימו.

דף ל"ט ע"ב

ומה דאמרו דאינון לבושין אתו לההוא רשע דעשו, דנסיב לו מן נמרוד הכי אוקימנא, וקשיא מלה, דאי הכי הא פתיב לאדם ולאשתו, לבושין לאדם, ולבושין לחוה. לבושין דחוה מה אתעבידו. ותו, דאי הכי (דף ל"ט ע"ב) במאי אתקברו, סלקא דעתך דאינון שבקו וראמו מנהון זהרא עלאה, דיהיב לון קודשא בריך הוא.

אלא אינון לבושין דאתלבשו בהו אדם ואתתיה, לא אתלבש בהו בר נש אחרא, דבאינון לבושין דמו פגוונא דלעילא ואי סלקא דעתך, דאינון אתלבשו מגרמיהון בהו. תא חזי, פתיב וילבישם, דקודשא בריך הוא אלביש לון, זכאה חולקיהון.

פתיב. (תהלים קד) ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת. וכתיב (תהלים צו) הוד והדר לפניו. וכתיב (תהלים קד) עוטה אור פשלמה וגו'. פיון דאתלבש (מה דאתלבש) עבד מה דעבד. מלמד, שנתעטף קודשא בריך הוא באור, וברא ית שמיא. אלא במאי אוקימנא החמדת אשר אתה בבית. החמודות: בגדי מלכות (נ"ח ע"ג) במשי וזהב, וארחא דעלמא דגנזי לון בבוסמין וריחין, ליקרא דלבושיהון.

סדר הלימוד ליום כז כסלו [יום 86 בשנה]

תא חזי וירח את ריח בגדיו, בתחלה. וכד ארגיש, אמר ראה ריח בני, דינע דביה הוה תליא מלתא, דבגיניה סליק ריחא. כריח שדה אשר ברכו יי, וכי מניין הוה ידע יצחק ריח שדה אשר ברכו יי.

אלא, תרין מלין אינון, וכלא הוא חד. דכתיב, (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב. וכי לא הוה ליה ביתא, או מקום אחר להתפלל. אלא אותה השדה הוה אשר קנה אברהם סמוך למערה, דכתיב, (בראשית כג) השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת. ובשעתא דהוה יצחק עאל גביה, חמא שכנתא עליה, וסליק ריחין עלאין קדישין, ובגיני כן הוה מצלי תמן, וקבעיה לצלותיה.

ואברהם אמאי לא הוה מצלי תמן, משום דקביעותא דאתרא אחרא הוה ליה בקדמיתא, ומלה אחרא ריחא דחמא בהר המורה. ולמה נקרא מורה. על שם המור הטוב דהוה תמן.

וכלא הוה, וגן עדן דעאל עמיה וברכיה. ובגין כן לא תלה מלה בלבושין, אלא בינקב ממש, דחמא דביה הוה תליא מלה (ס"א ו' אות הוה לאתברכה) ואתחזי, וזכותיה סליק לאתברכא, ועאל עמיה גן עדן. ובגין כן פד אתרעם עשו, אמר גם ברוך יהיה. (מלה)

אמר רבי יצחק, לא אצטריך אורייתא למכתב אלא מהחדש הוה לכם ראש חדשים. מאי טעמא. משום דשירותא דסיהרא הוי, ועל דא אורייתא הוה אצטריך למכתב מהכא, דהא בקודשא בריך הוא אתקשר מלה.

ולא קשיא, דלא כתיב זאת, החדש הזאת, דהא זה וזאת פחד מתקשרין ובאתר דאית ביה דכר ונוקבא כחדא, לית שבחא אלא לדכורא, ועל דא ראשון הוא לכם לחדשי השנה, לחדשי השנה ודאי. אמר רבי יהודה, לכם תרי זמני למה. אמר רבי יצחק, מנייהו, אשתמע יתיר, כמה דכתיב, (דברים לב) כי חלק ה' עמו. אתקשרותא דא לכם, ולא לשאר עמין. (שמות יב) דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה וגו', בעשור, אמאי בעשור. אמר רבי אבא, בזמנא דאנהיר יובלא לסיהרא, דכתיב ביובלא, בעשור לחדש השביעי הזה יום הפורים הוא.

ויקחו להם איש שה לבית אבות, אמאי, בגין דבזמנא דא אצטריך למיגד ליה. דהא תנינו, במלתא דא אתבר פתרא (חדא) תתאה, (ע' ע"ב) דמתאחדין ביה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

כָּל שָׂאָר כְּתָרִין תְּתַאֲוּ, וְעַל דָּא פְּרִישׁ מִשָּׁה וְאָמַר, מִשְׁכּוּ וְקַחוּ לָכֶם צֹאן, כְּמָה דְכַתִּיב, צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה.

אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֲבִידוּ אֶתּוֹן עוּבְדָא לְתַתָּא, וְאַנָּא אֶתְבַּר תְּקַפִּיהוֹן לְעֵילָא, וְכִמְה דִּתְעַבְדוֹן בְּנוּרָא אֶתּוֹן, דְכַתִּיב כִּי אִם צָלִי אֵשׁ, אָנָּא אוּף הֲכִי אֶעֱבִיר אוֹתוֹ בְּאֵשׁ בְּנֵהָר דִּינוּר.

אָמַאי אֶתְנַגִּיד בְּעֵשְׂרָה, וְאֶתְנַכִּיס בְּאַרְבַּעָה עֶשֶׂר. אָמַר רַבִּי אַבָּא בְּדָא אֶתְקַשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל אַרְבַּע מָאָה שְׁנִין. וְאַף עַל גַּב דְאַרְבַּע מָאָה שְׁנִין לָא אֶשְׁתַּעְבִּידוּ בְּהוּ, מִכָּל מְקוּם, הוּאִיל וְהוּהוּ זְמִין לְאֶתְקַשְׁרָא בְּהוּ, אֶתְחַשִּׁיב עֲלֵיהּ כְּאִילוּ אֶשְׁתַּעְבִּידוּ בְּהוּ כָּל ת' שְׁנִין. בְּגִין כֶּף, מְעַכְבִּין לֵיהּ אַרְבַּע יוֹמִין, קְטִירָא בְּרִשׁוּתֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְלִבְתַּר וְשִׁחְטוּ אוֹתוֹ כָּל קְהַל עַדְתּוֹ יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבִים.

דף מ' ע"א

אָמַאי בֵּין הָעַרְבִים. בְּשַׁעְתָּא דְדִינָא תְּלִיא, וּבְשַׁעְתָּא דְאַתְמַסֵּר (דף מ' ע"א) מְלָה דָּא לֵיהּ, עַל יְדוּי דְאַבְרָהָם, דְכַתִּיב (בראשית טו) וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתִרְדְּמָה נִפְלָה עַל אַבְרָם וְהָנָה אֵימָה חֲשֹׁכָה גְדוּלָה נּוֹפֶלֶת עָלָיו. אֵימָה: כְּתָרָא חֲדָא. חֲשֹׁכָה: כְּתָרָא אַחְרָא. גְדוּלָה: הָאִי דְהִיא רַבְרָבָא מְכֻלָּא. וְאַף עַל גַּב דְאוּקִימְנָא קְרָא דָּא עַל שָׂאָר שְׁעֻבוֹדֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְכֻלָּא הוּהוּ. כְּגוּוֹנָא דָּא, (שמות י"ז) כִּי מַחָה אֶמְחָה, אֶתּוֹן מִתַּתָּא, וְאַנָּא מְעִילָא.

תְּנָא, לָא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, עַד דְאַתְבְּרוּ כְּלָהוּ שְׁלֹטוֹנִין דְלְעֵילָא (משלשוליהו) מְשׁוּלְטָנִיהוֹן, וְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִרִשׁוּתְהוֹן, וְאֶעְלוּ לְרִשׁוּתָא קְדִישָׁא עֲלָאָה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֶתְקַטְּירוּ בֵּיהּ, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדִי הֵם. מַאי טַעְמָא עֲבָדִי הֵם. אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, דְאַפְקִית לְהוּ מִרִשׁוּתָא אַחְרָא, וְעֶאֱלִית לוֹן בְּרִשׁוּתֵי.

וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מַאי דְכַתִּיב, אַף בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאוֹר מִבֵּיתְכֶם כִּי כָּל אוֹכֵל מִחֻמְצָת. אָנָּא הֲכִי אוּקִימְנָא, הָאִי שְׂאוֹר, וְהָאִי מִחֻמְצָת, דְרָגָא חַד אֵינּוֹן, וְכֻלָּהוּ חַד. רְשׁוּ אוּחְרִי, אֵינּוֹן שְׁלֹטָנִין, דְמִמְנָן עַל שְׂאוֹר עִמִּין, וְקָרִינָן לְהוּ יֶצֶר הָרַע, רִשׁוּתָא אַחְרָא, אַל נִכְר, אֱלֹהִים אַחְרִים. אוּף הֲכִי, שְׂאוֹר, וּמִחֻמְצָת, וְחֻמְץ, וְכֻלָּא חַד. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל הַגֵּי שְׁנֵי, קִיַּיְמַתוּ בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא, עֲבָדִין לְעַם אַחְרָא, מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה דְאַתּוֹן בְּנֵי חוּרִין, אַף בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאוֹר מִבֵּיתְכֶם. כָּל מִחֻמְצָת לֹא תֹאכְלוּ. וְלֹא יֵרָאֶה לָךְ חֻמְץ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הֲכִי כָּל יְמֵי שְׁתָּא נְמִי, אָמַאי שְׁבַעַת יוֹמִין, דְכַתִּיב שְׁבַעַת יָמִים שְׂאוֹר לֹא יִמָּצָא בְּבֵיתְכֶם, שְׁבַעַת יָמִים, וְלֹא יִתִּיר. אָמַר לֵיהּ, כָּל זְמָנָא

דאתחייב בר נש לאתחזאה גרמיה בן חורין, הכי אצטריך, כל זמנא דלא אתחייב לא אצטריך.

למלכא דעבד לחד בר נש רופינוס, כל אינון יומין דסליק להאי דרגא, חדי, ולביש לבושי יקר, לבתר לא אצטריך. לשתא אחרא נטיר אינון יומין דסליק ליקירו דא, ולבש אינון לבושין, וכן כל שתא ושתא כהאי גוונא ישראל, כתיב, שבעת ימים שאור לא ימצא, דאינון יומי חדוותא, יומין דסליקו ליקרא דא, ונפקו משעבודא אחרא. ובגין כן, נטרין בכל שתא ושתא, יומין דסליקו להאי יקר, ונפקו מרשותא אחרא, ועאלו ברשותא קדישא, ועל דא כתיב, שבעת ימים מצות תאכלו.

אמר רבי שמעון, מצת כתיב, כמה דאת אמר, (יחזקאל א) מראת אלהים. ולמה אתקרי מצת. דינא. (רכ"ג ב') דינא קדישא. דינא דאתאחדא בשמא קדישא. דינא דלא הוה תקיפא כל ההוא זמנא בגווייהו דישראל, דהא קיימא סיהרא בפגימותא. ועל דקיימא סיהרא בפגימותא, (דברים טז) לחם עני כתיב.

מאי טעמא קיימא בפגימותא. בגין דלא אתפרעו, ולא אתגליא האי את קדישא. גזירין הוה ולא אתפרעו, אימתי אתפרעו, בשעתא דכתיב, (שמות טז) שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו, ואף על גב דאוקימנא האי קרא במלה אחרא, כלא הוה ויאות.

ואי תימא דבימי יהושע אתפרעו. לאו הכי, אלא אינון דכתיב, (יהושע ה) וכל העם הילודים במדבר בדרך וגו'. בטר דאתפרעו, אמר קודשא בריך הוא, בקדמיתא אכלתון מצות, דקיימא סיהרא בפגימותא, ואקרי לחם עני, מכאן ולהלאה האי לחם מאתר אחרא להוי. מאי הוא. דכתיב, (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. לא מן סיהרא כההוא זמנא, אלא מן השמים ממש, כמה דכתיב, (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים.

וישראל קדישין, נטרין אינון יומין דעאלו תחות גדפוי דשכינתא, ונטרין ההוא נהמא דאתיא מסטרהא, ועל דא כתיב, (שמות כג) את חג המצות תשמר וגו', וכתיב ושמרתם את המצות. מהו ושמרתם את המצות. כמה דאת אמר, (שמות יט) ושמרתם את בריתי. וכלא בחד דרגא סלקא ואתאחד.

דף מ' ע"ב

ואי תימא משה היך לא פרע להו. אלא, בגין דלא יתעכבון ישראל תמן עד דיתסיאו, ועל דא כתיב, (דברים טז) שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני. מאי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

טעמא לחם (דף מ' ע"ב) עני, משום פי בחפזון יצאת וגו' וכתוב ולא יכלו להתמהמה.

תא חזי, כד עאלו ישראל לארעא, עאלו גזירין ואתפרעו. ומה פתיב, (דברים ח) ארץ אשר לא במספנות תאכל בה לחם. מאי במספנות. לחם עני. אמאי אקרי לחם עני. משום דקיימא סיהרא בפגימותא, ולא מתברכא משמשא, ולא מתנהרא מן שמשא, כמה דאת אמר, (דברי הימים א כט) כי כל בשמים ובארץ, ולא אתנהרא (מכל) מיובלא. מאי טעמא. משום דלא אתפרעו. אבל הכא, דאתגזרו ישראל ואתפרעו, לא תחסר כל בה פתיב, ועל דא לא במספנות תאכל בה לחם. מאי טעמא. משום דלא תחסר כ"ל בה, כמה דחסרו ליה במצרים.

ובכל שתא ושתא דוכרנא דמצרים קא עבדי ישראל, ואכלי ולא אשתצי מדרי דרין. ובגין דלא אתפרעו הכא במצרים, חסרו ליה להאי כל, וקיימא סיהרא בפגימותא, ואקרי לחם עני, עני: פתרגומו מספנות. ומאי דאכלו ליה תמן בארעא, בגין דוכרנא דמצרים הוה, והאי לדרי דרין, ולזמנא דאתי פתיב, (ישעיה ס) לא יבא עוד שמשך וירחך וגו'.

תנא אמר רבי שמעון פתיב בעשור לחם ויקחו להם וגו', וכתוב (ויקרא כג) אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפורים הוא, אשתמע כמה דאתמר, דכתיב בעשור לחדש הזה. מאי קא מיירי. אלא בעשור, מלה דא בעשור תליא. לחדש הזה בחדש הזה מבעי ליה. אלא, כד אתא נימוסא להאי דרגא, פתיב לחדש הזה דיקא. (שמות יב) ויקחו להם איש ששה לבית אבות ששה לבית. תנא תלת קשרין אינון, בכור בהמה, בכור השבי, בכור השפחה. (דתלת קשרין) דכל שאר מתקשרי בהו באלין תלת גוויי דלעילא. ובהאי דאתקרי צאן, אתקשר פלא, וכלא פליל בצאן, אתקשר צאן בצאן, ולא יכיל לאתפרשא מקטרוי, ובהאי פלהו אתקשרו, ועל דא פתיב, והיה לכם למשמרת, קטירו ליה בקטירותא, ויהא אתמסר בידיכון ברשותכון, עד דתנכסו ליה, ותעבדון ביה דינא, ולזמנא דאתי פתיב (ישעיה סג) מי זה בא מאדום. וכתוב, (ישעיה לה) פי זבח ליי' בבצרה. וכתוב, (זכריה יד) והיה יי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד.

רעיא מהימנא (שמות יב) וישא העם את בצקו טרם יחמץ וגו'. כ"ה פקודא דא, לבער חמץ. דהא פקודא דא, אתמסר להו לישראל וישא העם את בצקו טרם יחמץ. וכתוב שאור לא ימצא בבתיכם, והא אוקמוה חבריא, ורנא אוקימנא, בין חמץ ומצה דכמה דוכתי, דא יצר רע, ודא יצר טוב.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

כ”ו פקודא בתר דא, לספר בשבחה דיציאת מצרים, דאיהו חיובא על בר נש, לאשתעי בהאי שבחה לעלמין. הכי אוקימנא, כל בר נש דאשתעי ביציאת מצרים, ובההוא ספור חדי בחדוה, זמין איהו למחדי בשכינתא לעלמא דאתי דהוא חדו מכלא, דהאי איהו בר נש דחדי במריה, וקודשא בריך הוא חדי בההוא ספור. ביה שעתא, פניש קודשא בריך הוא לכל פמלייא דיליה, ואמר לון, זילו ושמעו ספורא דשבחה דילי, דקא משתעו בני, וחדאן בפורקני. כדין פלהו מתפנשין, ואתיין ומתחברין בהדיהו דישראל, ושמעו ספורא דשבחה, דקא חדאן בחדוה דפורקנא דמריהון, כדין אתיין ואודן ליה לקודשא בריך הוא, על כל אינון גסין וגבורן ואודאן ליה על עמא קדישא דאית ליה בארעא, דחדאן בחדוה דפורקנא דמאריהון.

דף מ”א ע”א

כדין אתוסף ליה חילא וגבורתא לעילא, וישראל בההוא ספורא יהבי חילא למאריהון, כמלכא, דאתוסף חילא וגבורתא, כד משבחין גבורתיה, ואודן ליה, וכלהו דחלין מקמיה, ואסתלק יקריה על פלהו. ובגין כך, אית לשבחה ולאשתעי בספור דא (דף מ”א ע”א) כמה דאתמר. כגוונא דא, חובה איהו על בר נש, לאשתעי תדיר קמי קודשא בריך הוא, ולפרסומי ניסא בכל אינון ניסין דעבד.

ואי תימא, אמאי איהו חובתא, והא קודשא בריך הוא ידע פלא, כל מה דהוה, ויהוי לבתר דנא, אמאי פרסומא דא קמיה, על מה דאיהו עבד, ואיהו ידע. אלא ודאי אצטריך בר נש לפרסומי ניסא, ולאשתעי קמיה בכל מה דאיהו עבד, בגין דאינון מלין סלקין, וכל פמליא דלעילא מתפנשין, וחמאן לון, ואודאן פלהו לקודשא בריך הוא, ואסתלק יקריה עליהו עילא ותתא.

כגוונא דא, מאן דאשתעי ומפרט חטאוי על כל מה דעבד, אי תימא למאי אצטריך. אלא מקטרגא קאים תדיר קמי קודשא בריך הוא, בגין לאשתעי ולמתבע חובי בני נשא, ולמתבע עליהון דינא. כיון דאקדים בר נש, ומפריט חטאוי, כל חד וחד, לא אשאיר פטרא דפומא לההוא מקטרגא, ולא יכיל למתבע עליה דינא. דהא תדיר תבע דינא בקדמיתא, ולבתר משתעי ומקטרג פלוני עבד כך. ועל דא, אצטריך ליה לבר נש לאקדמא, ולפרט חטאוי.

כיון דמקטרגא חמי דא, לית ליה פטרא דפומא עליה, וכדין אתפרש מניה מכל וכל. אי תב בתויבתא יאות, ואי לאו, הא מקטרגא אשתכח עליה, ואמר פלוני דאתא לקמך בתוקפא דאפין, בעיט במריה, חובוי כך וכך. על דא יאות לאזדהרא בר נש בכל הני, בגין דישתכח עבדא מהימנא קמי קודשא בריך הוא. כ”ז פקודא בתר דא, לאכול מצה בפסח, בגין דאיהו דוכרנא לדרי דרין, על רזא דמהימנותא.

וְהָא אוֹקְמוּהּ, דִּישְׂרָאֵל נִפְקוּ בַּהֲהוּא זְמַנָּא מְרֻזָּא דְטַעֲוּוֹן אַחֲרָן, וְעָאֵלוּ בְרֻזָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא. וְהָא אוֹקְמוּהּ רְזָא דְנָא בְכַמְה דּוֹכְתִי. (שמות יב) וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח וְגו'. כ"ח פְּקוּדָא דָּא, לְמַשְׁחַט פֶּסַח בֵּין הָעֲרֵבִים, בִּי"ד בְּנִיסָן, דְּיוֹכְרָנָא דִּהְהוּא פֶּסַח דְּמִצְרַיִם. וְדָא אִיהוּ חוֹבְתָא עַל כָּלָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, וְשַׁחְטוּ אוֹתוֹ כֹּל קְהַל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֲרֵבִים. פֶּסַח דָּא, אֲצַטְרִיךְ לְמַהוּי נְטִיר, מְעַשְׂרָה יוֹמִין וְלִהְלָאָה, דְּכַתִּיב בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם וְגו'. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דִּהָא כְּדִין שְׂרִיאַת סִיחָרָא לְאַנְהָרָא, מְעַשְׂרָה יוֹמִין וְלִהְלָאָה, עַד דְּאַשְׁתְּלִים בַּחֲמִיסָר. וְאַרְבִּיסָר דְּלִיהוּי נְכִיס, בְּשַׁעְתָּא דְּדִינָא תְּלִיא עַל עֲלָמָא.

רְזָא דָּא, לְאַעְבְּרָא זוּהֲמָא, מְקַמֵּי בְרִית קְדִישָׁא, וְלִאֲתַהֲנָאָה בַּהֲהוּא רִיחָא דְנִדְיָה טוֹי נוֹר. וְעַל דָּא לֹא אֲתִיא אֱלֹא עַל שְׁבַעָא. וְעַל דָּא, וְכֹל עָרַל לֹא יֹאכֵל בּוֹ. מֵאֵן דָּאִית בֵּיה בְרִית קְדִישָׁא, יִיכּוֹל בֵּיה. מֵאֵן דְּלֹא אִית בֵּיה בְרִית קְדִישָׁא, לֹא יִיכּוֹל בֵּיה. דִּהָאֵי מִבְּנֵי בְרִית אִיהוּ לְתַבְרָא תּוֹקְפָא דְּחִילָא אַחְרָא, לְאַעְבְּרָא עָרְלָה מְקַמֵּי בְרִית. בְּגִין כֵּךְ, הָאֵי בְּבִנֵי בְרִית אִיהוּ לְמַעַבְד, וְלֹא בְּבִנֵי עָרְלָה.

כִּד אֲתָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִצְרַיִם, חָמָא דְמָא דִּהְהוּא פֶּסַח, דִּהוּה רְשִׁים עַל פְּתַחָא, וְדְמָא דְבְרִית, הֵיךְ הוּוּ קְיִימִין עַל פְּתַחָא, דְּכַתִּיב, וְלִקְחֶתֶם אֶגְדַּת אֲזוּב וְטַבַּלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר בַּסֶּף וְהִגַּעְתֶּם וְגו'. אֲזוּבָא, הָא אוֹקְיִמָנָא דְּאִיהוּ מְעַבְר רּוּחִין (כ"ב ע"ב) בִּישִׁין, וְכֹל סֶטֶר רּוּחַ בִּישָׁא, מְעַבְר בְּאַתְעָרוּתָא דִּילֵיה, בְּפוּרְקָנָא עֲלָאָה דִּישְׂרָאֵל.

לְזַמְנָא דָּאֵתִי, יִיתִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיַצֵּר הָרַע וּיְפּוֹס לֵיה. וְהַשְׁתָּא בְּפוּרְקָנָא דָּא, כְּתִיב וְשַׁחְטוּ אוֹתוֹ כֹּל קְהַל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל וְגו'. דְּיוֹכְרָנָא דְּזַמְנָא דָּאֵתִי, בַּהֲהוּא פּוּרְקָנָא עֲלָאָה. עַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וְעַל הַמְּשַׁקּוֹף בְּהָאֵי רְשִׁימוֹ דָּאֵת יו"ד, וּבְהָאֵי רְשִׁימוֹ דָּאֵת יו"ד, לְאַחְזוּאָה רְשִׁימוֹ דְּבְרִית קְדִישָׁא, וְאַתְבַּר עָרְלָה מְקַמֵּי דְּמָא דְּבְרִית, רְשִׁים עַל כָּלָא, וְאַתָּא דְּמָא עַל דְּמָא. כִּד עֵבֶר הֵהוּא מְשַׁחִית, הוּוּ חָמֵי דְּמָא, וְאַזְדְּקִיף מִבֵּיתָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר וְלֹא יִתֵּן הַמְּשַׁחִית וְגו'.

דף מ"א ע"ב

אֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי קְטִיל, אֲמַאי כְּתִיב וְלֹא יִתֵּן הַמְּשַׁחִית, דְּמִשְׁמַע דְּמְשַׁחִית הוּוּ אֲזִיל וְלֹא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֱלֹא וְדָאֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הוּוּ קְטִיל, וּמְשַׁחִית הוּוּ אֲזִיל (דף מ"א ע"ב) לְאַשְׁכַּח עִילָה לְיִשְׂרָאֵל, פִּיּוֹן דִּהוּה חָמֵי הֵהוּא תְּבִירוֹ דְּעָרְלָה, בְּתַרִּין סְטְרִין, הוּוּ עָרַק וְאַתְפָּרֵשׁ מִנֵּיהּ.

וְעַל דְּקְטִיל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כֹּל אֵינּוֹן בּוֹכְרִין דִּהְהוּא סְטְרָא, יְהִיב בּוֹכְרִין דִּישְׂרָאֵל לְפוּרְקָנָא, דְּלֹא יִשְׁכַּח עֲלֵיהּ סְטְרָא אַחְרָא עִילָה כָּלָל, וּבְכָלָא נְטִיר לּוֹן לְיִשְׂרָאֵל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּאַבָּא עַל בְּנִין. (שמות יב) בְּבֵית אֶחָד יֹאכֵל לֹא תוּצִיא מִן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

הבית וגו', (עין לקמן סוף פרשת פנחס) פקודא כ"ט דא, למיכל האי פסח. על מצות ומרוזין, מצות מצת פתיב. מאי האי לקבל האי, אלא לאחזאה גלותא דשכינתא עמהון דישראל, בההוא מרירו דלהון, דכתיב וימררו את תייהם בעבודה קשה וגו'. וכד אכלין להאי פסח, לאחזאה כל האי דעבדו לון במצרים, בההוא גלותא ובההוא שעבודא.

סדר הלימוד ליום כח כסלו [יום 87 בשנה]

מה כתיב ועצם לא תשברו בו, לאחזאה ביה קלנא, ובכל אינון טעוון דמצראי. דהא גרמין הוו רמאן בשוקא, ואתו כלבי והוו גררי לון מאתר לאתר, ודא קשיא לון מכלא, דהא גרמי אינון תקוונא דגופא, ודמי לגוונא אחרא, וישראל רמאן לון בשוקא אורח קלנא, ועל דא כתיב ועצם לא תשברו בו, אתון לא תשברון, אבל כלבי הוו אתיין ומתברין ליה.

תו, מצראי הוו אתיין לבתר, והוו חמאן אינון גרמי דהוו נטלי כלבי מאתר לאתר, ומדקן לון, והוו מצראי טמני לון גו עפרא, בגין כלבי דלא ישכחון לון, ודא איהו בטולה דעבודת כוכבים ומזלות, יתיר, מסטרא דלהון. ובדא קודשא בריך הוא אסתלק ביקריה, ואתכפיין כל חילין אחרנין, דהא כדין אתכפיין יתיר, כד בטילו אשתכח מסטרא דלהון, ועל דא ישראל לא מבטלי לון, דכתיב ועצם לא תשברו בו. (שמות יג) קדש לי כל בכור פטר רחם וגו'. פקודא דא לקדש בכור בהמה, ועם הארץ צריך תרין מילין, חד דיהא פדוי מתחות שלטנותא דיצר הרע, דאיהי אדון דיליה, כגוונא דאמר יעקב לעשו, (בראשית לג) יעבר נא אדני לפני עבדו. בהאי עלמא. אדון מצד חובין דנפישין על גופא, כמה דאוקמוה, חייבא, יצר הרע שופטו. זכאה, יצר הטוב שופטו. בינוני זה וזה שופטו. בינוני, היינו אח דיצר הרע, ואח דיצר הטוב, אחי יהי לך אשר לך.

וכד זכוון נפישין, רוחא תבר תרין משמרות, דחמור נוער, כלבים צועקים, וסליק למשמרת דשחר, דביה אדם ואתהדר בר נש אדון, הדא הוא דכתיב, (בראשית לב) ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה, וסליק לדרגא דאדם, דאתמר ביה, (בראשית א) וירדו בדתגת הים ובעוף השמים וגו', (בראשית ט) ומוראכם וחתכם וגו'.

וכד זכוון בינונים, (בראשית לב) ויאבק איש עמו, זכוון וחובין מתחבקן לאגחא קרבא. מסטרא דזכוון, (בראשית לב) וירא פי לא יכול לו. מסטרא דחובין, ויגע בכף ירכו בגיד הנשה. נשה: לשון (בראשית מא) פי נשני אלהים את כל עמלי ואיהו לשון נשיה. חד מדורא מאינון שבעה ארעאן, מאן דנחית תמן אתנשי מניה אורייתא.

וקדם דייתי בר נש בהאי עלמא ויפוק מרחם אמיה, ויאבק איש עמו, דא גבריאל, בההוא אבק דעפר, דאתמר (בראשית ב) וייצר יי אלהים את האדם עפר מן האדמה, ואוליף ליה שבעים לשון. ובגין דא, וייצר: חד יצר הטוב, דאוליף ליה שבעים לשון. וחד, יצר הרע דאביק עמיה. דאתמר, פי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ואשכח מניה שבעין לשון, דאוליף ליה יצר הטוב.

וקדם כל דא, נחתין עמיה ארבעה מלאכין, דאתמר בהון (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך. אי אית ליה זכות אבות, חד מיכאל, בזכות אברהם. ותניינא גבריאל, בזכות יצחק. ותליתאה הנחית עמיה נוריאל, בזכותא דיעקב. ורביעאה רפאל, בזכותא דאדם קדמאה. ויצר הטוב לעילא מגיה.

ואי לית ליה זכות, אזלי עמיה ד', עון, משחית, אף, וחימה, ויצר הרע לעילא מגייהו, למידן ליה לעלמא דאתי. ובגין דא אוקמוהו, רשע, יצר הרע שופטו. צדיק, יצר הטוב שופטו. בינוני, זה וזה שופטו. ובגין דא, אי איהו בינוני, גבריאל דאיהו יצר הטוב, (דף מ"ב ע"א) וסמאל דאיהו יצר הרע, זה וזה שופטו.

דלכל בר נש דאית ביה ארבע יסודין, ארבע מלאכים נחתין עמיה מימינא, וארבע משמאלא. ארבע מימינא: מיכאל, גבריאל, רפאל, נוריאל. וארבע משמאלא: עוין, משחית, אף, וחימה. מסטרא דגופא, מטטרוין נחית עליה מימינא, וסמאל משמאלא.

ולית בר נש דלית ביה ארבע יסודין, אבל כפום יסודא דאקדים ביה, הכי מתחילין אלין ארבע. אי מזל דיליה ארזיה, אקדים מיכאל, ואבתריה גבריאל. ואבתריה נוריאל, ואבתרה רפאל. ואי מזליה שור, אקדים גבריאל, ואבתריה מיכאל, ואבתריה נוריאל, ואבתריה רפאל. ואי מזליה נשר, אקדים נוריאל, ואבתריה מיכאל, ואבתריה גבריאל, ואבתריה רפאל. ואי מזליה אדום. אקדים רפאל, ואבתריה מיכאל, ואבתריה גבריאל, ואבתריה נוריאל.

ואינון מסטרא דימינא, מסטרא דמיכאל, פלהו אנפין דיליה, אינון רחמי, בעל גמילות חסדים, אנפוי חוורין, והאי בר נש גמיל חסד. חסיד, וחכם, אי אשתדל באורייתא. ואי לאו, בהפך, מסטרא דיצר הרע, גזלן, טפש, לית ביה חסד. דלא עם הארץ חסיד.

מסטרא דגבריאל, ארבע אנפין דיליה דינא, מדת הדין על רשיעיא, ומתגרה בהו, כמה דאוקמוהו, מותר להתגרות ברשעים בעולם הזה. גבור ביצריה, ירא חטא, דיין יחא, אי יתעסק באורייתא, וגבור בתלמודיה. בהפוכא מסטרא דיצר הרע, מתגרה בצדיקיא, דינא קשה לון, גבור בעבירה, למעבד ליה, לאו דחיל חטאה הוא, וגוונין דאנפוי סומקין, עשו שופך דמים.

מאן דמזליה נשר, לאו רחמן סגי, ולא מדת הדין סגי, אלא בינוני, ביצר טוב במדת טבין דיליה, ובינוני ביצר רע במדות בישין, וליה אנפין חוורין וסומקין.

מאן דמזליה אדם, מסטרא דטוב, כליל מפל מדות טובות, חסיד, וחכם, וגבור בתורה, ירא חטא, ממולא בכל מדות טבין, וגוון אנפוי אופמין. ומסטרא דיצר הרע, ממולא מפל מדות בישין.

ואי חובוי דבר נש, נפישין שלטין עליה כל משריין דיצר הרע, עד דיסתלקו מניה כלהו משריין דיצר טוב, ואמליך על אברין דיליה, סמאל וכל משרייתיה.
ואי נפישין זכווי, שלטין משריין דיצר הטוב, עד דיסתלקו מניה כל משריין דיצר הרע. ואמליך על כל אברין דיליה, משריין דיצר הטוב, בההוא זמנא, שליט עליה שם ידו'ד.

ואם הוא בינוני, צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלין מימינים לזכות, ואלין משמאילים לחובה, ומאן דאליים גבר. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, לעולם יראה אדם עצמו כאילו כל העולם כולו תלוי בו.

ומסטרך דמיכאל, אתקרי בכור, דדרגיה כסף חורו, ובגין דא, פדיון הבכור כסף, ה' סלעים, כחושבן ה' דאברהם, דאי יחכים בתורה יתוסף עליה י', דאיהו קדש, דביה צריך לקדש בכור בהמה, דהיינו (ירמיה ב) קדש ישראל ליי'. וביה צריך לעשר ולדות, דכל ולד איהו מסטרך דבן י"ה, ואיהו ו'.

דכל חיון דאינון חיות הקודש, באתוון דשמא קדישא אתקוֹריאו, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו. אפילו כל בריין דאתבריאו בהון, ולית בריאה דלא אתרשים בהאי שמא, בגין לאשתמודעא למאן דברא ליה, והאי יו'ד, איהו דיוקנא דרישא דכל בריין. ה' ה': דיוקנא דה' אצבעאן דימינא, וה' דשמאלא. ו' דיוקנא דגופא.

דף מ"ב ע"ב

ובגין דא אמר, (ישעיה מ) ואל מי תדמיוני ואשׁוה יאמר קדוש. לית בכל בריה דאשׁוה כוותי, ואף על גב דבראתי לה פדמות אתוון דילי, דאנא יכיל למחאה תהיא צורה, ולמעבד לה פמה זמנין, ולית אלוה אחרא עלי דייכיל לממחי (דף מ"ב ע"ב) דיוקני ובגין דא (דברים לב) פי לא כצורנו צורם ואויבינו פלילים.

ואי יקשה בר נש, דהא כתיב (דברים ד) פי לא ראיתם כל תמונה. איהו יתרץ ליה, האי תמונה חזינא, דהא כתיב (במדבר יב) ותמונת ה' יביט. ולא בכל תמונה אחרא (ס"א דברא ויצר באתווי), דבר נש דיצר באתווי ובגין דא אמר, (ישעיה מ) ואל מי תדמיוני ואשׁוה ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו.

ואפילו האי תמונה, לית ליה באתריה, אלא כד נחית לאמלכא על בריין, ויתפשט עליהו, יתחזי לון לכל חד, כפום מראה וחזיון ודמיון דלהון, והאי איהו (הושע יב) וביד הנביאים אדמה.

ובגין דא יימא איהו, אף על גב דאנא אדמה לכו בדיוקניכו, אל מי תדמיוני ואשׁוה, דהא קדם דברא קודשא בריך הוא דיוקנא בעלמא, וצייר צורה, הוה הוא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

יְחִידָאֵי בְּלֹא צוּרָה וְדַמְיוֹן, וּמֵאֵן (נ"א ואית) דְּאִשְׁתְּמוּדַע לִיה, קִדְּם בְּרִיאָה, דְּאִיהוּ לְבַר מְדִיקְנָא, אֲסוּר לְמַעְבַּד לִיה צוּרָה וְדִיקְנָא בְּעֵלְמָא, לֹא בְּאוֹת ה', וְלֹא בְּאוֹת י' וְאִפִּילוּ בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, וְלֹא בְּשׁוּם אוֹת וּנְקוּדָה בְּעֵלְמָא, וְהֵאֵי אִיהוּ כִּי לֹא רְאִיתֶם כֹּל תְּמוּנָה, מִכָּל דְּבַר דְּאִית בֵּיה תְּמוּנָה וְדַמְיוֹן לֹא רְאִיתֶם.

אָבַל בְּתַר דְּעַבַּד הָאֵי דִּיקְנָא דְּמִרְכָּבָה דְּאָדָם עֲלָאָה, נְחִית תְּמֵן, וְאִתְקַרֵי בְּהֵהוּא דִּיקְנָא יְדוּד, בְּגִין דִּישְׁתְּמוּדַעוֹן לִיה בְּמִדּוֹת דִּילִיה, בְּכָל מִדָּה וּמִדָּה, וְקָרָא: אֵל, אֱלֹהִים, שְׂדֵי, צְבָאוֹת, אֲדִי"ד. בְּגִין דִּישְׁתְּמוּדַעוֹן לִיה, בְּכָל מִדָּה וּמִדָּה, אִיךְ יִתְנַהֵג עֲלֵמָא, בְּחֶסֶד וּבְדִינָא, כְּפֹסֵם עוֹבְדֵיהוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא, דְּאֵי לֹא יִתְפָּשֵׁט נְהוּרִיה עַל כָּל בְּרִיין, אִיךְ יִשְׁתְּמוּדַעוֹן לִיה, וְאִיךְ יִתְקַיֵּים, (ישעיה ו) מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

וּוִי לִיה, מֵאֵן דִּישׁוּה לִיה, לְשׁוּם מִדָּה, וְאִפִּילוּ מֵאֲלִין מִדּוֹת דִּילִיה, כֹּל שְׁפָן לְבְנֵי הָאָדָם, (איוב ד) אֲשֶׁר בְּעַפְר יְסוּדֵם, דְּכָלִים וּנְפֹסָדִים. אֲלֹא דְמִיוֹנָא דִּילִיה, כְּפֹסֵם שְׁלֹטְנוּתִיה עַל הֵהִיא מִדָּה, וְאִפִּילוּ עַל כָּל בְּרִיין. וְלַעֲיָלָא מֵהֵהִיא מִדָּה. וְכַד אֲסַתְּלִיק מִינָהּ, לִית לִיה מִדָּה, וְלֹא דַמְיוֹן, וְלֹא צוּרָה.

כְּגוּוֹנָא דִּימָא, דְּלִית בְּמִיָּא דִּימָא דִּנְפִיקֵי מִינִיה, תְּפִיסוּ כָּלֵל וְלֹא צוּרָה, אֲלֹא דְאִתְפָּשְׁטוּתָא דִּימָא עַל מֵאֲנָא, דְּאִיהוּ אַרְעָא, אֲתַעְבִּיד דַּמְיוֹן, וְיִכְלִלָּנָא לְמַעְבַּד חוּשְׁבֵן תְּמֵן, כְּגוֹן הַמְקוּר דִּימָא הָא חַד. נְפִיק מִינִיה מְעִין, כְּפֹסֵם אִתְפָּשְׁטוּתָא דִּילִיה מֵהֵהוּא מֵאֲנָא, כְּעַגוּלָא דְּאִיהֵי י', הָא מְקוּר חַד, וּמְעִין דִּנְפִיק מִינִיה הָא תְּרִין.

לְבַתַּר עֵבַד מֵאֲנָא רְבֵרְבָא כְּגוֹן מֵאֵן דְּעַבַּד (נ"א דחפר) חֲפִירָא רְבֵרְבָא וְאִתְמַלֵי מִן מִיָּא, דִּנְפִיק מִן מְעִין. הֵהִיא מֵאֲנָא אִתְקַרֵי יָם, וְהוּא מֵאֲנָא תְּלִיתָאָה, וְהֵהוּא מֵאֲנָא רְבֵרְבָא, וְאִתְפָּלִיג לִז' נְחָלִין, (נ"א מאנין) כְּפֹסֵם מֵאֲנִין אַרְיִכִין, הֵכִי אִתְפָּשֵׁט מִיָּא מִן יָמָא, לְשִׁבְעָה נְחָלִין וְהָא מְקוּר, וּמְעִין, וְיָמָא, וְז' נְחָלִין, אִינּוֹן י' וְאֵי יִתְבַר אוּמְנָא אֲלִין מֵאֲנִין דְּתַקִּין, יִתְדְרוֹן מִיָּא לְמַקּוּר, וְיִשְׁתְּאָרוּ מֵאֲנִין תְּבִירִין יְבִשִׁין בְּלֹא מִיָּא.

הֵכִי עֲלַת הָעֲלוֹת, עֵבִיד עֲשֶׂר סְפִירוֹת, וְקָרָא לְכַתֵּר מְקוּר, וּבֵיה לִית סוּף לְנַבְיָעוֹ דְּנְהוּרִיה. וּבְגִין דָּא קָרָא לְגִרְמִיה אֵין סוּף, וְלִית לִיה דְּמוֹת וְצוּרָה, וְתִמְן לִית מֵאֲנָא לְמַתְפָּס לִיה, לְמַנְדַּע בֵּיה יְדִיעָא כָּלֵל. וּבְגִין דָּא אֲמָרוּ בֵּיה, בְּמוּפְלָא מִמֶּךָ אֵל תְּדְרוּשׁ, וּבְמִכּוּסָה מִמֶּךָ אֵל תְּחַקּוּר.

לְבַתַּר עֵבַד מֵאֲנָא זְעִירָא, וְדָא י', וְאִתְמַלֵּיא מִינִיה, וְקָרָא לִיה מְעִין נוֹבַע חֲכָמָה, וְקָרָא גִרְמִיה בְּה חֲכָם, וְלֵהֵהוּא מֵאֲנָא קָרָא לִיה חֲכָמָה. וְלְבַתַּר עֵבַד מֵאֲנָא רְבֵרְבָא, וְקָרָא לִיה יָם, וְקָרָא לִיה בֵּינָה, וְהוּא קָרָא לְגִרְמִיה מִבֵּין בְּה.

חֲכָם מְעַצְמוֹ, וּמִבֵּין מְעַצְמוֹ, כִּי חֲכָמָה אִיהֵי לֹא אִתְקַרֵיאת חֲכָמָה מְגִרְמָה, אֲלֹא בְּגִין הֵהוּא חֲכָם דְּאִמְלִי לָהּ מְנַבְיָעוֹ דִּילִיה. וְאִיהֵי לֹא אִתְקַרֵיאת בֵּינָה מְגִרְמָה, אֲלֹא

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

על שם (נ”א בגין) שהוא מבין דאמלי לה מניה. דאי הוה מסתלק מנה, אשתארת
יבשה. הדא הוא דכתיב, (איוב יד) אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש.

דף מ”ג ע”א

לבתר והכהו לשבעה נחלים. ועביד ליה לז’ מאנין יקירין, וקרא לון: גדול”ה.
גבור”ה. תפארת. נצ”ח. הו”ד. יסו”ד. מלכו”ת. וקרא גרמיה גדול בגדול”ה וחסו”ד.
גבור, בגבור”ה. מפואר, בתפארת. מארי נצחון קרבין, בנצ”ח נצחים. ובהו”ד קרא
שמיה, הוד יוצרנו. וביסו”ד קרא שמיה צדיק. ויסו”ד, כלא סמיך ביה, כל מאנין
וכל עלמין. (דף מ”ג ע”א) ובמלכות, קרא שמיה מלך. ולו הגדול”ה והגבור”ה
והתפארת והנצ”ח וההו”ד פי כ”ל בשמים, דאיהו צדי”ק. ולו הממלכה: דאיהו
מלכו”ת.

כלא ברשותיה, למחסר במאנין, ולאוספא בהון גביעו, ולמחסר כפום רעותיה (ס”א
בהון) ולית עליה אלהא, דיוסיף ביה, או יגרע ביה.

לבתר עבד משמשין, לאלין מאנין, פרסייא בארבע סמכין. ושית דרגין לכרסייא.
הא עשר. וכלא איהו פרסייא. כגון כוס דברכה, דתקינו בו עשרה דברים, בגין
תורה דאתייהבת בעשרה דברן. בגין עלמא דאיהו מעשה בראשית, דאתברי
בעשרה מאמרות.

ותקין לכרסייא פתות לשמשא ליה, דאינון מלאכים. אראלים שרפים. חיות.
אופנים. חשמלים. אלים. אלהים. בני אלהים. אישׁים. ולאלין עביד שמשין,
סמאל, וכל פתות דיליה, דאינון פעננים למרפב בהון לנחתא בארעא, ואינון
כסוסין לון.

ומנלן דעננים אקרון מרפב. הדא הוא דכתיב, (ישעיה יט) הנה יי רוכב על עב קל
ובא מצרים. ודא ממנא דמצרים, ומיד דחזו (ממנא) דאלהא די הוא אלהא ממנא
דלהון, חזו ליה כסוסיא, תחות מרפבתיה דקודשא בריך הוא, מיד ונעו אלילי
מצרים מפניו, ולבב מצרים ימס, נעו מאמונה דלהון, ולב דלהון נמס כדונג, מההיא
אמונה, ואמרי, וכי עד פען אמונה ממנא דילן כסוסיא, הוה נע לבהון מאמונה
דלהון, ונמס כדונג. ומנלן דימס לשון נמס כדונג איהו כמה דאת אמר, (תהלים כב)
היה לבי כדונג נמס בתוך מעי. (ויקרא כ’ ע”א) (שמות יג) וכל פטר חמור תפדה בשה וגו’.
(פקודא להביא קרב וכו’) פקודא דא לפדות פטר חמור, ולערוף פטר חמור, אם לא יפדה
ליה. הדא הוא דכתיב ואם לא תפדה וערפתו. ורזא דא יצר הרע, יכול לאחזרא
בתיבתא, (ס”א ולבתר יצר הטוב וכו’) ולבתר לאחזרא יצר הטוב, כמה דאוקמוה, אם זכה
עזר, אם לא זכה כנגדו. בגין דאינון דיוקנא, חד דשה, וחד דחמור, ואי זכה
לאחזרא בתיבתא, אף על גב דאיהו חמור עם הארץ, תפדה מן גלותא בשה,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דַּאִיהוּ (ירמיה נ) שֶׁה פּוֹזְרָה יִשְׂרָאֵל. וְאִי לֹא הִדְר בְּתִיבְתָא, וְעֲרַפְתּוּ, שׁוּי לִיה עִם קֶשֶׁה קֶדְל, דְּעִתִּידִין לְאַתְמַחָא מִן סִפְר חַיִּים, דְּעֲלִיִּיהוּ אֲתַמְר, (שמות לב) מִי אֲשֶׁר חָטָא לִי אֲמַחְנּוּ מִסְפְּרִי. (שמות יג) וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדָכָה וּלְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ וְגו' (בהר ק"ח ע"ב ובמשנה) (ח) פְּקוּדָא דָּא, פְּקוּדָא דְאַקְרִי בְּגוּוּנָא אַחְרָא, דְּלֹא אַקְרִי מִצּוּה, אֲלֵא קְדוּשָׁה, וְאַלִּין אֵינּוֹן תְּפִילִין. תְּפִלָּה שֶׁל יָד, וְתְפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ. תְּקוּנָא פְּאַרְא שְׁפִירוּ דְגוּוּנִין עֲלֵאִין. וְעַל דָּא אַקְרוּן טוֹטְפוֹת, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאָר.

וּכְתִיב (הושע יא) פִּי נֶעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבֵהוּ, יִשְׂרָאֵל זוּטָא. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סְבָא, שְׁפִירוּ דְגוּוּנִין, עֵילָא וְתַתָּא. יוֹסֵף סָלִיק וְאַתְעֵטֵר בְּתַרִּין גּוּוּנִין (נ"א דרגין) בְּקַדְמִיתָא נֶעַר, וּבְסוּפָא צַדִּיק. כְּמָה יָאן בִּיה גּוּוּנִין לְמַחְזִי, וְרִזָּא דָּא (בראשית ט) וְהִי יוֹסֵף יָפָה תֹאֵר וַיִּפֶּה מְרָאֶה. שְׁפִירָא בְּתַרִּין סְטְרִין, בְּתַרִּין דְרָגִין, בְּתַרִּין גּוּוּנִין, עֵילָא וְתַתָּא.

כְּתִיב (דברים ו) וְעֲשִׂיתָ תִישָׁר וְהַטּוֹב. הַיִּשָּׁר: דָּא תְּפִלָּה שֶׁל יָד, לְאַמְשָׁכָא (ס"א לאסמכא) לִיה בְּתַפִּילִין שֶׁל רֹאשׁ, לְאַתִּיחְדָּא כְּחֵדָּא. וְתְפִלָּה שֶׁל יָד, אַקְדִים לְשֶׁל רֹאשׁ. וְאַצְטְרִיד דְלֹא הוּי פְּרוּדָא בֵּינֵיהוּ כְּלָל.

מֵאֵן דְּמַתְעַטְרָא בְּתַפִּילִין, קָאִים בְּרִזָּא דְגוּוּנָא עֲלָא וְקָאִים בְּאֵינּוֹן תַּרִּין רִזִּין דְקָאמְרוּן פִּיוֹסָה, דְאַקְרִי נֶעַר, וְאַקְרִי צַדִּיק, בְּרִזָּא דְעֵבֵד נְאֻמָּן, בְּרִזָּא דְבִן יַחֲדָאִי. וְאַלִּין אֵינּוֹן תְּפִלָּה שֶׁל יָד, וְתְפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ, וְאֵינּוֹן כְּלָלָא חֵדָּא בְּלֹא פְּרוּדָא.

אַרְבַּע פְּרִשְׁיִין דְתַפִּילִין בְּד' בְּתִים, בְּאֵינּוֹן תְּפִילִין שֶׁל רֹאשׁ. וְכְמָה דְאֵינּוֹן ד' פְּרִשְׁיִין בְּאֵינּוֹן תְּפִילִין שֶׁל רֹאשׁ, אוֹף הֲכִי כְּלָהוּ בְּתַפִּילִין שֶׁל יָד בְּבֵית א'. דְהָא בְּתַפִּילָה שֶׁל יָד, לִית לָהּ מְגֻרְמָה כְּלוּם, אֲלֵא מָה דְנִקְטָא מְלַעֲיָא. וְרִזָּא דָּא, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. וּמְגוּ דְנִקְטָא לֹוֹן מְלַעֲיָא, אַקְרִי תְּפִלָּה, וְאַתְקַדְשַׁת בְּקְדוּשַׁתְהוֹן (וכלא) אַקְרִי קְדוּשָׁה. וְאַקְרִי תְּפִלָּה וְכַדִּין אַקְרִי מְלָכוֹת, מְלָכוֹת שְׁמַיִם שְׁלִימָה.

ד' פְּרִשְׁיִין, הָא אוֹקִימָנָא רִזָּא דְלָהוֹן, בְּכְמָה דוּכְתִי. אֲבָל פְּרִשָׁה קְדַמָּא, קַדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר, דָּא אִיהוּ רִזָּא (דף מ"ג ע"ב) עֲלָאָה, דְכְּלִיל כָּל ד' בְּתִים, בְּרִזָּא דְנִהֲירוּ עֲלָאָה, דְנַפְקָא מֵאִין.

וְכָל אֵינּוֹן ד' אֲתַרְמִיזוּ הֲכָא, קַדְשׁ: דָּא קְדוּשָׁה עֲלָאָה. רִזָּא דְחֲכַמְתָּא עֲלָאָה, דְמַתְמָן כְּלָא אֲתַקְדֵּשׁ, בְּרִזָּא דְגֻנִיזוּ עֲלָאָה, דְאַתְקְרִי קַדְשׁ. לִי: דָּא בִּינָה, רִזָּא דְעֲלָמָא עֲלָאָה, הִיכְלָא פְּנִימָאָה. (ורזא דא ויקרא כ"ה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים (במדבר ג') כִּי לִי כָל בְּכוֹר (שמות י"ט) וְהִיתֶם לִי סִגְלָה) כ"ל: רִזָּא דְחֶסֶד, בְּכָל דוּכְתָא, בֵּין לְעֵילָא בֵּין לְתַתָּא. בְּכוֹר: דָּא בֶן בְּכוֹר, דְכְּתִיב, (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָאִי בֶן בְּכוֹר, כְּלִיל כָּל סְטְרִין, וְכָל גּוּוּנִין. וּבְגִין כֶּךָ, קָרָא כְּלִיל כְּלָהוּ אַרְבַּע, בְּרִזָּא דְחֲכַמְתָּא עֲלָאָה. אֲבָל

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דא באורח פלל, למנדע דכלא פליל בהאי, אבל באורח פרט, כל חד בלחודוי, דא איהו פרשתא קדמאה, דכליל כל שאר פרשיין.

פרשה תניינא, והיה פי יביאך וגו', דא בינת, דהא בפרשתא דא, איהי יציאת מצרים, דהוה מסטרא דיובלא. ועל דא שירותא דילה והי'ה, דהא מלה דא איהי דיובלא. ובגין כף שמא דילה והי'ה, דלית והיה (נ"א הויה) אלא באתר דא, דאיהו זמין לאתמשכא לתתא, ולאנהרא בוצינין, ולאשתכחא בדרגא תתאה, (נ"א והיה כמאן דאמר על מלכא דאיהו הוי) (נ"א דיהוי זמין לאתמשכא לתתא ולאנהרא בוצינין) וכלא ברזא חדא. ובגין דאיהו באורח טמיר, לא אקרי באתגלייא בשמא דא, אלא אתמסר לחכימין למנדע. ועל דא אתרשים בשמא קדישא, במלה דא.

פרשה תליתאה, שמע, דא איהו רזא דימינא, דאקרי חסד עלאה. דאיהו קא מייחד יחודא דכלא לד' סטרין, וקודשא בריך הוא מסדר ביה, סדורא דכל עלמא, ודא איהו דקא מתפשט בכל סטרין, אפילו גו תהומי תתאי. בדא קודשא בריך הוא ברא עלמא, כד אתעטף קודשא בריך הוא בעטופא דזהרא, ודא דקא מייחד יחודא, ובגין כף, שמע סמיך לוהי'ה.

יחודא דכל יומא, איהו, יחודא למנדע ולשוואה רעותא. יחודא דא הא אמרן בכמה דוכתי, יחודא דכל יומא, איהו יחודא דקרא, (דברים ו) שמע ישראל יי' אלהינו יי' הא פלהו חד, ועל דא אקרי אחד. הא תלת שמהן אינון, היך אינון חד, ואף על גב דקרינון אחד, היך אינון חד.

אלא, בחזינון דרוח קדשא אתיידע, ואינון בחיזו דעינא סתימא, למנדע דתלתא אלין אחד. ודא איהו רזא דקול דאשתמע, קול איהו חד, ואיהו תלתא גווינין, אשא ורוחא ומיא, וכלהו חד, ברזא דקול. (ולאו אינון אלא חד) אוף הכא: יי' אלהינו יי' אינון חד. תלתא גווינין, ואינון חד.

ודא איהו קול דעביד בר נש ביחודא, ולשוואה רעותיה ביחודא דכלא, מאין סוף עד סופא דכלא, בהאי קול דקא עביד בהני תלתא דאינון חד. ודא איהו יחודא דכל יומא, דאתגלי ברזא דרוח קודשא.

וכמה גווינין דיחודא אתערו, וכלהו קשוט. מאן דעביד האי עביד. ומאן דעביד האי עביד. אבל האי יחודא דקא אנון מתערי מתתא, ברזא דקול דאיהו חד, דא הוא ברירא דמלה, האי בכללא, לבתר פרט, כדקאמרן.

פרשה רביעאה, הוא רזא דדינא קשיא, (דברים יא) השמרו לכם. אלין אינון תפלין דרישא. ותפלין דדרועא, כגוונא דא בחד ביתא, והא אתערנא בהו, וכלהו רזא חדא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

קִשְׂרָא דְתַפְלִין דְרִישָׁא, אִיהוּ דְלִ"ת, וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות לג) וּרְאִיתָ אֶת אַחֲרֵי.
וְעַל דָּא אִיהוּ לְאַחֲרָא, וְתַמְן אֲתַקְשֵׁר כְּלָא בְקִשְׂרָא חֲדָא.
וְאִיהִי, כַּד מְנַחַת אֲלִין תַּפְלִין דְדְרוּעָא לְאַתְקִשְׂרָא, (ס"א אית קשרא) אַחְרָא, רְזָא
דְבְרִית קְדִישָׁא, רְזָא דָּא, כְּמָה דְאַתְעַר בְּכַמְהָ דּוּכְתִי, וְכִלְא רְזָא חֲדָא. זְכַאִין אִינּוֹן
יִשְׂרָאֵל דִּינְדְעִין רְזָא דָּא, וְאַצְטְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְאַנְחָא לֹוֹן כֹּל יוֹמָא, לְמַהוּי בְּדִיּוּקְנָא
עֲלָאָה, וְעֲלִיהָ כְּתִיב, (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יִי נִקְרָא עֲלֶיךָ וִירָאוּ
מִמֶּךָ. (ע"כ רעיא מהימנא) בִּילְאוּ"א.

סדר הלימוד ליום כט כסלו [יום 88 בשנה]

פרשת בשלה

דף מ"ד ע"א

(דף מ"ד ע"א) ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים וגו'. רבי שמעון פתח, (חבוק ג) תפלה לחבוק הנביא על שגיונות. האי קרא קשיא, ואית לאסתכלא ביה, מאי שנא תפלה לחבוק הנביא, יתיר מפל שאר נביאי עלמא, דלא כתיב בהו תפלה לישעיה הנביא, או לירמיה, או ליחזקאל, או להושע, או לשאר נביאי עלמא.

אלא הכי תנינן, אלישע זכה בהאי עלמא מה דלא זכה נביאה אחרא, בר ממשוה. (ועם כל דא לא בעא לאטרחא למריה) תא חזי, מאי פתיב, (מלכים ב ד) ויהי היום ויעבור אלישע אל שונם ושם אשה גדולה. מאי אשה גדולה. אלא גדולה בעובדהא, דכל בני (ס"א דרא) ביתא, משתבחין בה, והיא עקרא דביתא, ובגין דבעלה לא הוה שכיח בביתא, למהוי עקרא, לא הוה אדכר הוא, אלא היא.

ותו, ושם אשה גדולה: גדולה על כל שאר נשי עלמא, דהא שאר נשי עלמא, כד חמאן אושפיזא בביתא, מצטערין ביה, ודחקון ביה כל שכן לאפקא עליה ממונא, והיא חדת ביה באושפיזא, ולאפקא עליה ממונא, כל שכן פיון דחמת ליה לאלישע חדת ביה לחדא. ועל דא, שבחא דכלא דאתתא היא, דהא אושפיזא דביתא דאתתא היא. ובגין כך ושם אשה גדולה, גדולה על שאר נשין. ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי פי איש אלהים קדוש הוא, במה ידעה. אלא הא אוקמוה חבריא, דשושיפא חוורא זריקת ליה בערסיה. ולא חמת ביה קרי מעולם, ולא אעבר זבובא בפתוריה.

הני מילי קשיין, אי תימא דלא חמת ביה קרי, הא סגיאין אינון בני נשא הכי בעלמא, מה שנויא הכא. ואי תימא דלא עבר זבובא בפתוריה. אמאי פתיב, הנה נא ידעתי, וכי היא ידעת, ולא אחרא, והא כל אינון דחמו ליה אכיל בפתוריה הו ידעי.

אלא שפיר קאמרת, אבל הנה נא ידעתי, היא ידעה, ולא אחרא, בגין דהיא מתקנת ערסיה, בשעתא דשכיב בליליא, ובשעתא דקאים בצפרא. והאי דקאמרי דשושיפא חוורא זריקת ליה בערסיה, הכי הוה, ובה ידעה, דארחא דעלמא, פיון דקאים בר נש מערסיה, סליק שושיפא דנאים בה, ריחא מנוולא. והאי, בשעתא

דְּסִלְקַת הַהוּא שׁוֹשִׁיפָּא מְעַרְסִיָּה, הוּוּ סְלִיק רִיחִין, (קכ"ז) פְּרִיחִין דְּגַנְתָּא דְּעַדְוִן. אַמְרָה אִי לָאו דְּקַדִּישָׁא הוּא, וְקַדוּשָׁה דְּמַרְיָה עָלֶיהָ, לָא סְלִיק רִיחָא קַדִּישָׁא הָכִי. בְּגִינֵי כֹּךְ, בְּעֵי לְאַתְפָּרְשָׁא מִן בֵּיתָא, דְּלֵא אֲזַדְהַר בַּר נֶשׁ כַּל כֹּךְ בְּבֵיתָא. אַבְל אַמְרַת, (מלכים ב ד) נַעֲשֶׂה נָא עַלְיֵית קִיר קֶטְנָה וְנָשִׁים לֹו שָׁם מִטָּה וְשִׁלְחֹן וְכֹסֵא וּמְנוּרָה, אַרְבַּע אֲלִין לְמָה. אֲלֵא בְּגִין דְּאִינוּן תְּקוּנָא דְּכֹנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאַתְקַרִּיאַת עַלְיֵית קִיר, וְהָכִי אַתְקַרִּיא, כְּמָה דְּכַתְיֵב, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָה פָּנָיו אֶל הַקִּיר.

מִטָּה וְשִׁלְחֹן וְכֹסֵא וּמְנוּרָה, לָאו אִינוּן כְּתִיקוֹן דְּשִׁמוּשָׁא, דְּהָא כֹּסֵא קָא בְּעֵי בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתַּר שִׁלְחֹן, לִבְתַּר מְנוּרָה, לִבְתַּר מִטָּה, אַמְאִי אַקְדִּימַת מִטָּה. בְּגִין דְּהָא חֲבִיבָה עָלֶיהָ יִתִּיר מְכֻלָּא, וְאַקְדִּים בַּר נֶשׁ מָה דְּחָבִיב עָלֶיהָ. (מלכים ב ד) וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹוא שָׁמָּה. וַיְהִי הַיּוֹם, מֵאֵן הוּא יוֹמָא דָּא. אֲלֵא כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ. וְתָא חֲזִי. הַהוּא יוֹמָא, יוֹמָא טָבָא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּוּ, דְּאַתְפָּקְדוּ בֵּיהָ עֵקְרוֹת דְּעֵלְמָא, וְאַתְפָּקְדוּן בֵּיהָ בְּנֵי עֵלְמָא. קָרָא לְשׁוֹנְמִית וְאָמַר, (מלכים ב ד) הִנֵּה חֲרַדְתְּ אֲלֵינוּ אֶת כָּל הַחֲרָדָה הַזֹּאת. בְּגִינֵי כֹּךְ, אַצְטְרִיכְנָא לְעֵינָא יוֹמָא דָּא בְּדִינֵי דְּעֵלְמָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָּאִין בְּיוֹמָא דָּא (דף מ"ד ע"ב) לְעֵלְמָא, וּבְגִין דְּאַתְפָּרְשָׁנָא בְּלַחוּד בְּאַתֵּר דָּא, אַצְטְרִיכְנָא לְאַסְתְּכֻלָּא בְּרַגְיִזוּ דְּעֵלְמָא. (מלכים ב ד) וּמָה לְעֵשׂוֹת לָךְ הִישׁ לְדַבֵּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל שַׂר הַצָּבָא. וְכִי מִלָּה דָּא לְמָה אַצְטְרִיכָא לְגַבֵּי אַתְתָּא, דְּלֵא נְפַקַת וְלֵא אֲזַלַת וְלֵא עֲאֲלַת בְּהִיכְלָא דְּמִלְכָּא. אֲלֵא, יוֹמָא דָּא הוּוּ גְרִים, דְּכָל בְּנֵי עֵלְמָא יִתְבִּין (נ"א קיימין) בְּדִינָא, וּבְהַהוּא יוֹמָא אַקְרִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶלֶךְ. הַמֶּלֶךְ הַמְשַׁפֵּט. אָמַר לָהּ, אִי אַתְ אַצְטְרִיךְ לָךְ לְגַבֵּי מִלְכָּא עֲלָאָה, עַל עוֹבְדֵין דִּי בִידָךְ.

וְתֵאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יִשְׁבֵּת. מֵאִי קְאֻמְרַת. אֲלֵא בְּשַׁעְתָּא (נ"א בזמנא) דְּדִינָא תְּלִיא בְּעֵלְמָא, לָא יִתְפָּרֵשׁ בַּר נֶשׁ בְּלַחוּדוּי, וְלֵא יִתְרַשִּׁים לְעֵילָא, וְלֵא יִשְׁתַּמּוּדְעוּן בֵּיהָ בְּלַחוּדוּי, דְּהָא בְּזִמְנָא (אחרא) דְּדִינָא תְּלִיא בְּעֵלְמָא, אִינוּן דְּאַשְׁתַּמּוּדְעוּן וְרַשְׁימִין בְּלַחוּדֵיהוּ, אַף עַל גַּב דְּזֹכְאִין אִינוּן, אִינוּן אַתְפָּסֵן בְּקַדְמִיתָא. וְעַל דָּא, לָא לְבַעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ, לְאַתְפָּרְשָׁא מִבִּין עַמָּא לְעֵלָם, דְּבְכָל זִמְנָא רַחֲמֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עַמָּא כְּלָהוּ כְּחַד. (ולא לבעי ליה לאיניש לאתפרש מן עמא לעלם) וּבְגִינֵי כֹּךְ אַמְרָה, בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יִשְׁבֵּת, וְלֵא בְּעֵינָא לְאַתְפָּרְשָׁא מִנֵּיהוּ, כְּמָה דְּעַבְדְּנָא עַד יוֹמָא דִּין.

וַיֹּאמֶר גַּחְזִי אַבְל בֶּן אֵין לָהּ וְגו'. אָמַר לָהּ אֲלִישָׁע. הָא וְדֵאִי שַׁעְתָּא קִימָא, דְּהָא יוֹמָא גְרִים. וַיֹּאמֶר לְמוֹעֵד הַזֶּה כְּעַת חָיָה אֶת חוֹבְקַת בֶּן. וְתַהֲרַת הָאִשָּׁה וְתִלְדַּת בֶּן לְמוֹעֵד הַזֶּה כְּעַת חָיָה אֲשֶׁר דְּבַר אֲלִיָּה אֲלִישָׁע. לְמוֹעֵד וְדֵאִי. לִבְתַּר מִית. מֵאִי

טעמא מית. אלא בגין דאתייהב לה, ולא לבעלה. ומאתר דנוקבא אתקשר, ומאן דאתקשר בנוקבא, מותא אנדמנת קמיה. מנא לן דלה אתייהב, דכתיב את חובקת בן.

תא חזי, באברהם פתיב (בראשית יח) שוב אשוב אליך, ולא אליה, אליך ודאי, כך אתקשר, ולא בנוקבא. מאן דאתי מסטרא דנוקבא, מותא אקדים לרגלוי. ותעל ותשכיבהו על מטת איש האלהים, בגין דתמן חמת קדושה עלאה מכלא.

ויאמר לה השלום לך השלום לאישך השלום לילד. מכאן, דהיא עקרא דביתא, ולא עוד אלא דאיהי אזלת אבתריה, ולא בעלה. ויגש גחזי להדפה הא אוקמוה.

ויאמר איש האלהים הרפה לה. מאי שנא הכא דאמר איש האלהים, וכד הוה במתא אלישע. אלא הכא ודאי איש האלהים, דהכא (ס"א הוא) חזא דוכתייה, ולא במתא, ולא בשעתא דהווי בני נביאי קמיה.

ויי' העלים ממני וגו', כמה דאת אמר (בראשית יט) ויי' המטיר על סדום ועל עמורה, דא בי דינא דלתתא. ולא הגיד לי, מאי טעמא לא ידע אלישע. אלא אמר קודשא בריך הוא, ומה אנא קטיל להאי, אי אימא ליה, לא ימות, דהא נבזבזא דיליה הוא. ודאי אית ליה למימת, דהא אתמר, דכתיב את חובקת בן, ומאתר דנוקבא גרים מותא, ובגיני כך לא אמר ליה.

ויאמר לגחזי חגור מתניך וקח משענתי בידך ולך. והא אוקמוה ואסתלק ניסא מניה. חי יי' וחי נפשך אם אעזבך, אמאי פיון דגיחזי הוה אזיל. אלא היא ידעת ארחוי דההוא רשע דגיחזי, דלאו איהו פדאי דישתכח ניסא על ידוי.

וישם פיו על פיו ועיניו על עיניו וגו'. אמאי, אלא דאשגח אלישע וידע דאתרא (דאתתא הוא) דא הוא דגרים, דאתקשר ביה השתא. וישם פיו על פיו ועיניו על עיניו, לקשרא ליה באתרא אחרא עלאה, אתר דחיין אשתכחו ביה.

ולא יכיל לאעקרא ליה מאתר דאתקשר ביה בקדמיתא, אלא אתער רוחא חדא מלעילא, ואתקשר בהאי אתר, ואתיב ליה נפשיה. דאי לאו הכי לא הוה קאים לעלמין. ויזורר הנער עד שבע פעמים, ולא סליק יתיר, כמה דאת אמר (תהלים ז) ימי שנותינו בהם שבעים שנה.

דף מ"ה ע"א

ודא הוא חבוקק נביאה, כמה דאת אמר את חובקת בן. אי הכי חבוקק מבעי ליה, אמאי חבוקק תרי. אלא, חד (דף מ"ה ע"א) דאמיה, וחד דאלישע, דאתחבק

עמיה. דבר אחר תרי חבוקין הוו ביה, בין להאי סטרא בין להאי סטרא. חבוקא חדא, תהוא אתר דהוה תלי ביה בקדמיתא. חבוקא אחרינא דסליק ליה לדרגין עלאין יתיר, ובגין כך חבוקי תרי. (חבוק ג) תפלה לחבוק הנביא, מאי תפלה. אלא דא הוא אתר, דהוה קשיר ביה בקדמיתא, ודא הוא תפלה של יד. על שגינות. דהווא יומא דאתקשר ביה, שגינות דעלמא הוו תליין קמי קודשא בריה הוא, וגבורה הוה שליט, ועל דא אתקשר ביה האי תפלה. (נ"א בהאי תפלה)

דבר אחר תפלה לחבוק הנביא, תפלה לחבוקי: בגין חבוקי, דאיהו עביד בגיניה. יי' שמעתי שמעך יראתי וגו', תא חזי, כד הוה אתער עליה רוחא דנבואה על אתר דא דהוא תפלה, הוה אתי והוה דחיל ומזדעזע. מתלא אמרי, מאן דנשיך מפלבא, מקליה אודעזע. יי' פעלך בקרב שנים חייהו, מאן פעלך. אלא, עליה קאמר, דאיהו פעל דיליה. בקרב שנים חייהו. הב ליה חזין להאי פעלך, בקרב שנין עלאין. דבר אחר, חייהו דלא ימות כד בקדמיתא. על שגינות, מאי על שגינות, על שגיאות מבעי ליה. כמה דאת אמר (תהלים יט) שגיאות מי יבין. אלא (כלא הוא אבל) שגינות, כמה דאת אמר (תהלים ז) שגיון לדוד. זיני תושבחן הוו קמייהו דנביאי, למישרי עליהו רוח נבואה, כמה דאת אמר (שמואל א ט) ופגעת חבל נביאים יורדים מהבמה ולפניהם גבל ותוף וגו', וכתוב (מלכים ב ג) ועתה קחו לי מנגן וגו'. וכל שכן חבוקי, דאצטריף ליה יתיר מפלהון, לניחא דרוחא, ולבסמא להווא אתר, לאמשכא עליה רוח נבואה. וכן פלהו נביאי כהאי גוונא, בר ממשא דסליק על כל שאר נביאי דעלמא, זכאה חולקיה.

תא חזי, כד נפקו ישראל ממצרים, רוחיהון הוה תביר בגווייהו, והוה שמעין אינון תושבחן, ולא יכלין למחדי, ובשעתא דכלהו אוכלסין ורתיכין נפקו בשכינתא, פלהו ארימו תושבחן ושירין קמי קודשא בריה הוא, ואתער קודשא בריה הוא רוחיהון דישראל, והוה שמעין אינון תושבחן, וקאים רוחיהון בגווייהו דלא פרחן.

בר נש כד איהו שביק פולחנא, כדין ידע תבירו דגרמוי, תבירו דרוחיה. כך ישראל, כד נפקו ממצרים, כדין טעימו טעמא דמותא, וקודשא בריה הוא אסי לון, דכתוב, (שמות יג) ויי' הולך לפניהם יומם וגו'. וכל אורחין, הוו סלקין ריחין דאסותא, ועאלין לגופייהו ואתסיין, וקל תושבחן דהוה שמעין, הוו חדאן ונניחין ברוחיהון.

ופרעה וכל אינון אוכלוסין דיליה, הוּוּ אֲזֵלִי בְּתַרְיִיהוּ, לְאוּזָפָא לֹון, עַד דְּנַפְקוּ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. וְכֵן כָּל אֵינוֹן רַבְרַבִּין דְּמִמְנָן עָלֵיהוֹן, וְעַל שְׂאָר עַמִּין, אוּזִיפוּ לָהּ לְשִׁכְיִנְתָּא וְלִישְׂרָאֵל כְּלָהוּ, עַד דְּשְׂאָרוּ בְּאֵיתָם בְּקִצָּה הַמְדַבְּרָ, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרַעֲהָ אֶת הָעָם וְגו'. כִּי קָרוֹב הוּא, כִּי קָרוֹב הוּא. הֵהוּא אוּמָאָה דְּאוּמֵי אַבְימֶלֶךְ לְאַבְהֹן, עַל הֵהוּא טִיבוּ דְּעַבְדוּ פְּלִשְׁתִּים לְאַבְהֹן, דְּכַתִּיב (בראשית כא) כַּחֲסֵד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדֵי וְעַם הָאָרֶץ אֲשֶׁר גָּרַתָּה בָּהּ.

דף מ"ה ע"ב

וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרַעֲהָ אֶת הָעָם, מֵהָ כְּתִיב לְעִילָא, וַיִּקַּם פְּרַעֲהָ לִילָה הוּא וְכָל עַבְדָּיו. תָּא חֲזִי, נִוְקְמָא עֲלָאָה דְּעַבְד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם. תְּלַת מוֹתְנֵי הוּוּ. חַד, דְּעַבְדוּ בּוֹכְרִין בְּמִצְרַיִם, דְּקָטִילוּ כָּל אֵינוֹן דְּאֲשַׁכְּחוּ. וְחַד, דְּקָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגוֹת לִילָא. וְחַד, כַּד חָמָא פְּרַעֲהָ מוֹתְנָא בְּבֵיתָהּ בְּבִנְוֵי וּבְעַבְדוּי, קָם וְזָרִיז גְּרַמְיָה, וְקָטִיל אֲפָרְכִין וְסָרְכִין, וְכָל דְּאֲמַלְיָכוּ לִיָּה לְסָרְבָא בְּעַמָּא עַד דְּאוּרִייתָא אֲסַהֲיִדַת עָלֵיהּ דְּאִיהוּ קָם בְּלִילָא מִמֶּשׁ. כְּמָה (דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגוֹת) דְּלִילָא קָטִיל בּוֹכְרִין וְעַבְדֵי נִוְקְמִין, הָכִי קָם פְּרַעֲהָ בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם, וְקָטִיל וְעַבְדֵי נִוְקְמִין בְּסָרְכִין, וְאַפְרָכִין, וְאַמְרָכִין, וְכָל אֵינוֹן רַבְרַבִּין (דף מ"ה ע"ב) הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות יב) וַיִּקַּם פְּרַעֲהָ (לִילָה מִמֶּשׁ), דְּקָם לְקָטִילָא וְלִשְׁיַצָּאָהּ.

אוּרְחוּי דְּכַלְבָּא, כַּד מַחֲיִין לִיָּה בְּאַבְנָא, אִיהוּ אֲתִי וְנָשִׂיךְ לְחַבְרִיָּה, כַּד פְּרַעֲהָ, לְבַתֵּר אִיהוּ הוּוּ אֲזִיל בְּשׁוֹקֵי, וְהוּוּ מְכָרִיז וְאַמְר, קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי, אַתּוֹן קָטִילְתוֹן לְכָל בְּנֵי מִתָּא, אַתּוֹן קָטִילְתוֹן סָרְכֵי וְאַפְרָכֵי וְכָל בְּנֵי בֵיתִי, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לִילָה. פִּיּוֹן דְּבִידְכּוֹן הוּוּ כְּלָא, וּבְרַכְתֶּם גַּם אוֹתִי, דְּלָא תִקְטְלוּן לִי. לְבַתֵּר אִיהוּ בְּגְרַמְיָה אוּזִיף לֹון, וְאַפִּיק לֹון מֵאַרְעָא, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרַעֲהָ אֶת הָעָם וְגו'. (שמות יג) וַיֹּסֵב אֱלֹהִים אֶת הָעָם דֶּרֶךְ הַמְדַבְּרָ יָם סוּף לְתַקְנָא אֲרַחָא לְאַתְרִיָּה. ר' יְהוּדָה אָמַר, מֵאִי שְׂנָא כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, דְּכַתִּיב, (שמות ה) שִׁלַּח אֶת עַמִּי, (שמות ט) כִּי אִם מֵאֵן אַתָּה לְשִׁלַּח אֶת עַמִּי, (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, וּבַהֲהוּא זְמַנָּא לָא הוּוּ גְזִירִין, וְלָא אַתְקִשְׁרוּ בֵּיהּ כְּדָקָא יְאוּת. וְהָכָא דְּהוּוּ גְזִירִין, וְעַבְדוּ פְּסָחָא, וְאַתְקִשְׁרוּ בֵּיהּ, קָרִי לֹון אֶת הָעָם.

אֲלָא בְּגִין הֵהוּא עָרַב רַב, דְּאַתְדַּבְּקוּ בְּהוּ, וְאַתְעָרְבוּ בְּהַדְיִיָּהוּ, קָרִי לֹון אֶת הָעָם סָתָם. כְּמָה דְּאַתְ אָמַר, (שמות לז) וַיִּגְוֹף יְי' אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הַעֲגֹל. וַיִּקְהַל הָעָם עַל אַהֲרֹן. וַיֵּרָא הָעָם כִּי בִשְׁשׁ מִשֶּׁה. וְכֵן כְּלָהוּ.

ר' יְצַחְק ור' יְהוּדָה הוּוּ אֲזֵלִי מֵאוּשָׁא לְלוּד, וְהוּוּ עַמְהוֹן יוֹסִי טִייעָא, בְּקִטְרָא דְּגַמְלֵי עֲטוּפִירָא בְּכַתְפֵּיהוּ. עַד דְּהוּוּ אֲזֵלִי, אֲשַׁכַּח הֵהוּא יוֹסִי טִייעָא אַנְתּוּ חֲדָא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דשאר עמין, דקטיר בירוקי חקלא, אשתמיט מנייהו ואתקיף בה, ואתא עלה. תוהו ר' יצחק ור' יהודה, אמרו ניתוב מארחא דא, דהא קודשא בריך הוא בעא לאחזאה לן, דלא נתחבר בהדיה. תבו מארחא, בדקו בתריה, ואשכחו דבריה דבת אל נכר הוה, ואבוה פסיל זרעא הוה. אמרו, בריך רחמנא דשיב לן.

סדר הלימוד ליום ל כסלו [יום 89 בשנה]

פָּתַח ר' יִצְחָק וְאָמַר (תהלים לז) אֵל תִּתְחַר בְּמַרְעִים. מֵאֵן אֵינּוֹן מַרְעִים, דְּלֹא כְּתִיב חֲטָאִים, אוֹ רְשָׁעִים. אֲלֵא מַרְעִים, דְּאִבְאִישִׁין לְגַרְמִייהוּ, וְלִהְנִי דְמִתְחַבְּרִין בְּהַדְיָהוּ. ר' יְהוּדָה אָמַר, מַרְעִים: אֲרַחֵיק גְּרַמְךָ מִמַּרְעִים דְּלֹא תַהוּוֹן רַעִים וְחֻבְרִים כְּחֵדָא, דְּלֹא יִבְאִישׁוּ לְךָ עוֹבְדוֹי, וְתַתְּפִס בְּחֲטָאוֹי.

תָּא חֲזִי, אִי לֹא הוּוּ אֵינּוֹן עַרְב רַב דְּאִתְחַבְּרוּ בְּהוֹן יִשְׂרָאֵל, לָא אִתְעַבִּיד תְּהוּוּ עוֹבְדָא, וְלֹא מִיתוּ מִיִּשְׂרָאֵל, כָּל אֵינּוֹן דְּמִיתוּ, וְלֹא גָרִים לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל כָּל מַה דְּגָרִים. וְתָא חֲזִי, תְּהוּוּ עוֹבְדָא, וְתְּהוּוּ חוּבָה מִמֶּשׁ, גָּרִים גְּלוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.

דְּתַנְיִנֵן, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּישְׁתַּכְּחוּן יִשְׂרָאֵל בְּתַהוּוּ שְׁעֵתָא כְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִי, וְלִמְעַבְד לֹוֹן חִירִין מְכָלָא, חִירִין מְמוּתָא, וְלִמְהוּי חִירִין מִן שְׁעֵבּוּדָא דְשָׂאָר עַמִּין, כְּמַה דְּאִתְ אָמַר, (שמות לב) חֲרוּת עַל הַלּוּחֹת, אֵל תִּקְרִי חֲרוּת, אֲלֵא חִירוּת.

כִּיּוֹן דְּאִתְעַבִּיד תְּהוּוּ עוֹבְדָא, גְּרִימוּ כְּלָא. גְּרִימוּ מוּתָא, גְּרִימוּ שְׁעֵבּוּד מְלַכּוּוֹן, גְּרִימוּ דְּאִתְחַבְּרוּ אֵינּוֹן לֹוֹחֵי קַדְמָאִי, גְּרִימוּ דְּמִיתוּ מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמַה אֲלַפִּין מַנְיָהוּ. וְכָל דָּא, בְּגִין אִתְחַבְּרוּתָא דְּאֵינּוֹן עַרְב רַב, דְּאִתְחַבְּרוּ בְּהוּ.

אוּף הָכָא, בְּגִינְיָהוֹן, לֹא אִתְקְרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עַמִּי, אֲלֵא הָעַם סִתְּם. וְאִי תִימָא וְחַמוּשִׁים עֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּד הוּוּ סְלִקִין מִמְצָרִים, וְלֹא אִתְחַבְּרוּ בְּהַדְיָהוּ אֵינּוֹן עַרְב רַב, קָרִי לֹוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן דְּאִתְחַבְּרוּ בְּהַדְיָהוּ, דְּכְתִיב וְגַם עַרְב רַב עָלָה אִתְּם, קָרִי לֹוֹן הָעַם.

רַבִּי יוֹסִי אֲקִשִׁי וְאָמַר, כְּתִיב כִּי אֲשֶׁר רִאִיתֶם אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תוֹסִיפוּ לְרִאוֹתֶם עוֹד עַד עוֹלָם. אִי הָכֵי, כָּל יוֹמָא הוּוּ חֲמָאן לְהוּוּא עַרְב רַב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עַרְב רַב כְּתִיב, וְלֹא מִצְרַיִם, דְּהָא כְּמַה שְׂאָר עַמִּין הוּוּ דְיִירִי בְּמִצְרַיִם. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְכֻלְהוּ אֲתַגְזֹרוּ, וְכִיּוֹן דְּאִתְגְּזֹרוּ, לֹא אֲקָרוּן מִצְרָאִי.

דף מ"ו ע"א

וְעַל פּוּמָא דְּמִשָּׁה קְבִילוּ לֹוֹן. וְהִינְנוּ מַה (דף מ"ו ע"א) דְּאָמַר הַכְּתוּב, (שמות לב) לָךְ רַד כִּי שָׁחַת עִמָּךְ סָרוּ מִהֵר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתֶם. צוִּיתֶם כְּתִיב. וְחַמְשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, חַד מִחֲמִשָּׁה הוּוּ. וְר' יוֹסִי אוֹמַר חֲמִשָּׁה מִיִּשְׂרָאֵל, וְחַד מַנְיָהוּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר, וְחַמְשִׁים: אֶחָד מִחֲמִשִּׁים.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּגִין (בראשית נ"א ע"ב) דְּתְּהוּוּא יוֹבְלָא סְלִיק לֹוֹן מִמְצָרִים, בְּגִין כְּךָ וְחַמְשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְאִי לָאוּ, לֹא סְלִיקוּ, וְעַל דָּא

אֶתְעַכְבוּ חֲמִשִּׁין יוֹמִין לְקַבֵּל אֹרִייתָא. וּמַהְוֵא אֶתְרַ נְפֻקַת אֹרִייתָא, וְאֶתִּיהִיבַת, וְעַל דָּא וְחֲמִשִּׁים חֶסֶר. דְּבִגִין דָּא עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם. (שְׁמוֹת יג) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצֻמוֹת יוֹסֵף וְגו'. אֲמַאי סְלִיק גְּרַמוּי. אֱלָא, בְּגִין דְּהוּה רִישָׁא לְנַחְתָּא לְגַלּוּתָא. וְלֹא עוֹד, אֱלָא דְאִיהוּ סִימְנָא דְגֵאוּלָּה הוּה לִיה וְאוּמִי לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל עַל דָּא, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב כִּי הַשְּׁבַע הַשְּׁבַע אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָא אֶתְמַר.

זִכְרָה חוּלְקָא דְמֹשֶׁה, דְיִשְׂרָאֵל הוּוּ עֶסְקִי לְמִשְׁאֵל מְמוֹנָא מִמִּצְרַאִי, וּמֹשֶׁה הוּה עֶסֶק בְּאוּמָא דְיוֹסֵף. וְאִית דְּאֲמַרִי אַרְוֵנָא בְּנִילוּס הוּה, וּבְשִׁמְא קְדִישָׁא סְלִיק לִיה, וְעוֹד אֲמַר מֹשֶׁה, יוֹסֵף, הִגִּיעַ זְמַן פּוּרְקָנָא דְיִשְׂרָאֵל, וְאֲמַר עֲלֵה שׁוּר. וְסְלִיק. וְאִית דְּאֲמַרִי, בֵּין מַלְכֵי מִצְרַאִי הוּה, וּמִתְמַן סְלִיק (ס"א לִיה). וְאִית דְּאֲמַרִי, בְּגִין דְּלֹא יַעֲבֹדוּן לִיה עֲבוּדָה זָרָה, שׁוּוּ בְּנִילוּס וְסָרַח בַּת אֲשֶׁר חוּיָאת לִיה לְמֹשֶׁה. (שְׁמוֹת יג) וַיֵּי הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם. רַבִּי יוֹסֵי פִתַח, (תְּהִלִּים כב) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשֶּׁחַר מְזֻמּוֹר לְדוֹד. כְּמָה חֲבִיבָא אֹרִייתָא קָמִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל מָאן דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא, רַחֲמִים הוּא לְעֵילָא, רַחֲמִים הוּא לְתַתָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶצִּית לִיה לְמַלּוּלִי, לֹא שְׂבִיק לִיה בְּהַאי עֲלָמָא וְלֹא שְׂבִיק לִיה בְּעֲלָמָא דְּאֶתִּי.

וְאוּרִייתָא בְּעִי לְמַלְעֵי בְּהַ בֵּימָמָא וּבְלִילִיא, דְּכְתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְכְתִיב (יִרְמִיָּה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו'. תִּינַח בֵּימָמָא, בְּלִילִיא אֲמַאי. בְּגִין דִּיהָא שְׂכִיחַ לְגַבֵּי שְׁמָא קְדִישָׁא שְׁלִים. כְּמָה דְלִית יוֹמָם בְּלֹא לִילִיא, וְלֹא אִיהוּ שְׁלִים, אֱלָא דָּא עִם דָּא, כֶּךָ בְּעִי אֹרִייתָא, לְאֶשְׁתַּכְחָא עִמִּיהָ דְּבַר נֶשׂ יוֹמָא וְלִילִיא, לְמַהוּי שְׁלִימוּתָא לְגַבֵּי דְּבַר נֶשׂ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְהָא אֶתְמַר, דְּעַקְרָא דְלִילִיא, מִפְּלַגּוּתָא וְאֵילָךְ. וְאַף עַל גַּב דְּפִלְגּוּ קְדַמִּיתָא בְּכֻלָּא דְלִילִיא הוּא, אֲבַל בְּפִלַגּוּתָא לִילִיא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָאל בְּגַנְתָּא דְּעֵדוֹן, לְאֶשְׁתַּעֲשַׁע עִם צְדִיקָא, וְכַדִּין, בְּעִי לִיה לְבַר נֶשׂ לְמִיקָם, וְלְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא.

וְהָא אֶתְמַר, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל צְדִיקָא דְּבַגְנָתָא דְּעֵדוֹן, פְּלָהוּ צִייתִין לְקַלְיָה, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) הַיּוֹשֵׁבֶת בְּגַנְיָם חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוּלְךָ הַשְּׁמִיעֵנִי, וְהָא אוּקְמוּהָ, הַיּוֹשֵׁבֶת בְּגַנְיָם: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי מְשַׁבַּחַת לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשִׁבְחָא דְּאוּרִייתָא, בְּלִילִיא. זִכְרָה חוּלְקָיָה, מָאן דְּאֶשְׁתַּתְּףָּ בְּהֵדָּה, לְשִׁבְחָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשִׁבְחָא דְּאוּרִייתָא.

וְכַד אֶתִּי צְפָרָא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתִּיא וּמִשְׁתַּעֲשַׁע בֵּיה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאוּשִׁיט לָהּ לְגַבָּה שְׂרַבִּיטָא דְּחֶסֶד, וְלֹא עֲלָה בְּלַחֲוֹדָהָ, אֱלָא עֲלָה, וְעַל אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּתְּפִין בְּהֵדָּה, וְהָא אֶתְמַר דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים מב) יוֹמָם יִצְוֶה יְיָ חֶסְדוֹ וּבְלִילָה וְגו'. וְעַל דָּא אֵילַת הַשֶּׁחַר אַקְרִי.

ואמר רבי שמעון, בשעתא דבעי לאתנהרא צפרא, אתחשף ואתקדר גהורא, וקדרותא אשתכת. כדין אתחברת אתתא בבעלה, דתנינו, אשה מספרת עם בעלה, למשתעי בהדיה, ועאלת להיכליה.

לבתר כד בעי שמשא למיעל, אתנהיר ואתת ליליא, ונטיל ליה. כדין כל תרעין סתימין, וחמרינ גערינ, וכלבין נבחין, כד אתפלג ליליא, שארי מלכא (למקרי) למיקם, ומטרוניתא לזמרא, ואתי מלכא ואקיש לתרעא דהיכלא, ואמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחותי רעיתי וגו'. וכדין משתעשע בנשמטהון דצדיקיא.

זכאה חולקיה דההוא, דאתער ההוא זמנא במלי דאורייתא, בגין דא, כל אינון דבני היכלא דמטרוניתא, פלהו בעיין למיקם בההוא זמנא, לשבחא למלכא וכלהו משבחן קמיה, ושבחא דסליק מהאי עלמא, דא דאיהו רחיק, (יתיר) דא גיחא ליה לקודשא בריך הוא מפלא.

כד אסתליק ליליא, ואתי צפרא, (נ"א ואיתחשף) ואתקדר, כדין מלכא ומטרוניתא ברזא בחדות, ויחיב לה מתנן, ולכל בני היכלא. זכאה חולקיה מאן דאיהו במניינא.

דף מ"ו ע"ב

ויי' הולך לפניהם יומם. קודשא בריך הוא, ובית דיניה. (דף מ"ו ע"ב) אמר רבי יצחק, היינו דתנינו, שכינתא באבהתא נטלא. הולך לפניהם יומם: דא אברהם. בעמוד ענן: דא יצחק. לנחותם הדרף: דא יעקב. דכתיב ביה (בראשית לב) ויעקב הלך לדרכו. ולילה בעמוד אש להאיר להם: דא דוד מלכא.

וכלהו רתיכא עלאה קדישא, למתך ישראל בשלימותא דכלא, בגין דיחזון אבהן פורקנא (ס"א דביניהו) דלהון, דכתיב, (בראשית מו) ואנכי אעלה גם עלה, עם המרפבת. וכתיב ויי' הולך וגו', ללכת יומם ולילה. וכי אמאי הוּו אזלי יומם ולילה, יהכון ביממא, ולא יהכון בליליא, כבני אנשא דערקין, פיון דקודשא בריך הוא נטיר לון, אמאי אזלין ביממא ובליליא. אלא, לאשתכחא בהו שלימותא דכלא, דלית שלימו אלא יום ולילה.

אמר רבי אבא, הכי אוקימנא, ויי' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן: דא אברהם. ולילה בעמוד אש: דא יצחק. ואי הכי יעקב אן הוא. אלא במלה קדמאה אתמר, ותמן שארי, כמה דכתיב ויי'.

ולילה בעמוד אש, הוה גהיר, בסטרא דא ובדא. בגין דירדפון מצראי בתריהון, לאתייקרא שמא דקודשא בריך הוא, ברתיכוי ופרשוי. בגין למיזל יממא וליליא, אספקלריא דגהרא, ודלא גהרא. ותו, בגין לאטעאה למצראי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דימרון מקרה הוא, דכתיב, (ישעיה יט) נואלו שרי צוען, וכתיב (ישעיה מה) משיב חכמים אחר, ועל דא אזלי ביממא ובלייליא.

רבי אבא אמר, זכאה חולקיהון דישראל, דקודשא בריך הוא אפיק לון ממצרים, למהוי חולקיה ואחסנתיה. ותא חזי, בסטרא דיובלא, אשתכח חירו לישראל. וכן לזמנא דאתי, דכתיב, (ישעיה כז) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וגו'.

ובגין ההוא יובלא עלאה, אתעכבו חמשין יומין, לקבלא אורייתא, ולמקרב לטורא דסיני. וכיון דאזלי ביממא, אזלי בלייליא, למהוי פלא חד יומא, בין יממא ולייליא, ולא אשתכח פרישו.

ולא עוד, אלא דכלהו בנייחא אזלין, לרעותא דנפששיהו, ביומא דקבילו אורייתא, הוו חמשין יומין שלמין, יומי וליילי פדקא יאות, דלית יום בלא לילה, ולית לילה בלא יום, ולילה ויום אקרי יום אחד. וכיון דאזלו חמשין יומין שלימין, כדין (לקבל ג' דיובלא וכמה) שארו עלייהו אינון ג' יומין דיובלא, ומסטרא דיובלא אתייהב להו אורייתא, ובגין כך אזלין יומא ולייליא.

ואמר רבי אבא, כתיב (בראשית כז) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו, אמאי. הא אוקימנא, מאן דרחים לחייבא, הכי הוא. ותא חזי, ביצחק אתכליל ליליא, ולייליא לא בהיר, ועל דא ותכהין עיניו, וכלא חד.

ר' יצחק פתח ואמר, (שמות יד) ויגד למלך מצרים כי ברח העם, ויגד, מאן קאמר ליה. אלא, הא אוקמוה. אבל חכמוי וחרשוי אתפנשו לגביה, ואודעוהו כי ברח העם. ואמאי קאמרו דא. אלא חמו בחכמתא דלהון, דהוו אזלי יממא ולייליא, אמרו ודאי ערקין אינון. ולא עוד אלא דחמו דלא הוו אזלי באורח מישר, כמה דכתיב וישבו ויחנו לפני פי החירות. (שמות יד) ויקח שש מאות וגו'. שש מאות אמאי. אמר רבי יוסי, לקבל מניינא דישראל, דכתיב פשש מאות אלף רגלי. בחור: לקבל הגברים דאינון עקרא דכל ישראל. וכל רכב מצרים: שאר רתיכין, דאינון טפלין לאחורי, (ג"א לאחרינן) לקבל הטף דכתיב לבד מטף. וכלא עביד בעיטא דחרשוי וחכמוי. ושלישים על פלו, פלא בחכמתא, לקבל דרגין עלאין, תרין וחד. ר' יצחק אמר, פתרגומו, ומזרוזין. זריזין הוו בכלא.

ויקח שש מאות רכב בחור. ר' חייא אמר, כתיב (ישעיה כד) יפקוד יי' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה. בזמנא דקודשא בריך הוא יהיב שלטנותא לרברבי עמין לעילא, יהיב להו לעמא דלהון לתתא. ובשעתא דנחית לון מדרגיהון דלעילא, נחית לון לעמא לתתא, ויקח שש מאות רכב בחור, הא

ממנא דלהון, ואוקמוה, דדבר רתיכין דשאר עמין, וכלהו נפלו במשריתא דסיסרא לבתר והיינו בחור (נ"א ולבתר) וכל רכב מצרים.

דף מ"ז ע"א

כתיב (שיר השירים א) לססתי ברכבי פרעה דמיתיה רעיתי. תא חזי, פדוגמת סוסיא נוקבא, אתחזי להון לסוסיהון דפרעה, ואוקמוה. אלא לסוסתי ברכבי פרעה, (דף מ"ז ע"א) תא חזי, פרעה בשעתא דהוה רדיף אבתרייהו דישראל, מה עבד, נטל סוסון נוקבון, וכפת לון ברתוכי בקדמיתא, וסוסין דוכראי כפת לון לאחוריהון, והוה מזינין דוכרי לקבל נוקבי, ונוקבי לא בעאן, ואוחן למיזל. כיון דקריב (נ"א וכד אדביק) לגבייהו דישראל, נטל נוקבי ושוי לון לאחורי, וסוסון דוכרין לקדמין, לאבאשא לישראל, ולאגחא בהו קרבא.

כגוונא דא, וי"י הולך לפניהם יומם, ובתר חזרה שכינתא לאחוריהון דישראל, דכתיב ויסע מלאך האלהים וגו'. בגיני כף דמיתיה רעיתי. (שמות יד) ופרעה הקריב, והאי קרא הא אוקמוה. דאקריב לכל חילוי ורתיכוי, לאגחא קרבא. ותו ופרעה הקריב. רבי יוסי אמר, הא אתמר דקריב לון לתשובה. ופרעה הקריב.

כתיב (ישעיה כו) יי בצר פקדון צקון לחש וגו'. בצר פקדון: לא פקדין ישראל לקודשא בריך הוא, בשעתא דניחא, אלא בשעתא דעקין להו, וכדין פלהו פקדין ליה. צקון לחש: וכלהו צלאן בצלותין ובבעותין, ואריקו קמיה צלותין. אימתי. (ישעיה כו) מוסרף למו, בשעתא דפקיד לון קודשא בריך הוא ברצועי. כדין קודשא בריך הוא קאים עלייהו ברחמי, וניחא קמיה ההוא קלא דלהון, בגין לאתפרעא מן שנאיהון, ואתמלי עלייהו ברחמי.

כמה דאוקימנא, מתל ליונה עם הנץ וכו', כף ישראל הוה קריבין לימא, והוה חמאן לימא קמייהו, אזיל וסעיר וגלגלוהי זקפין לעילא, הוה דחילין. זקפו עינייהו וחמו לפרעה ולמשירייתהו, ואבני גירין ובלסטראין, כדין וייראו מאד. מה עבדו, ויצעקו בני ישראל מאן גרים האי דקריבו ישראל לגבי אבוהון דלעילא, פרעה. הדא הוא דכתיב ופרעה הקריב והא אתמר. (שמות יד) ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת יי'. אמר רבי שמעון זכאה חולקיהון דישראל, דהא רעיא כמשה אזיל בגווייהו. כתיב (ישעיה סג) ויזכור ימי עולם משה עמו. ויזכור ימי עולם: דא קודשא בריך הוא. משה עמו (מכאן שלי הוא) שקיל הוה משה ככל ישראל. ואוליפנא מהא, כי רעיא דעמא הוא ממש עמא פלהו, אי איהו זכי, עמא פלהו זכאן. ואי איהו לא זכי, עמא פלהו לא זכאן ואתענשו בגיניה, והא אוקמוה.

התיצבו וראו, לית לכו לאגחא קרבא, דהא קודשא בריך הוא, יגיה קרבא בגיניכו, כמה דאת אמר, יי' ילחם לכם ואתם תחרישון. תא חזי, תהוא ליליא, כנש קודשא בריך הוא לפמליא דיליה, ודאין דינניהו דישראל, ואלמלא דאקדימו אבהן עלייהו דישראל, לא אשתזיבו מן דינא. רבי יהודה אמר, זכותא דיעקב אגין עלייהו דישראל, הדא הוא דכתיב, (תהלים קכד) לולי יי' שהיה לנו יאמר נא ישראל, ישראל סבא. (שמות יד) יי' ילחם לכם ואתם תחרישון. רבי אבא פתח (ישעיה נח) אם תשיב משבת רגליך עשות חפציך ביום קדשי. זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהון, לאתדבקא בהו, מפל שאר עמין דעלמא, ומגו רחימותא דלהון, קריב לון לגביה, ויהב לון אורייתא, ויהב לון שבת, דאיהו קדישא מפל שאר יומין, וניחא מכלא, וחדוה דכלא, ושקיל שבת, לקבל אורייתא פלא, ומאן דנטיר שבת, כאילו נטיר אורייתא פלא.

דף מ"ז ע"ב

וקראת לשבת עונג, ענוגא דכלא, ענוגא דנפשא וגופא ענוגא דעלאין ותתאין. וקראת לשבת, מאי וקראת. דיזמין ליה. כמה דאת אמר, (ויקרא כג) מקראי קדש, כלומר, זמינין, כמה דמזמין אושפיזא לביתה. ועל דא וקראת לשבת ענג, דיזמין ליה, כמה דמזמין אושפיזא, בפתורא מתקנא, בביתא מתקנא פדקא יאות, במיכלא ובמשתיא פדקא יאות, יתיר על שאר יומין. וקראת לשבת מבעוד יום. (אמור כ"ב ע"א) לקדוש יי' מכוונד: דא יום כפורים. תרי דאינון חד. וכדתו מעשות (דף מ"ז ע"ב) דרכיך, כמה דאוקימנא.

ממצוא חפצך ודבר דבר, והא אתמר, בגין דההיא מלה סלקא, ואתער מלה דחול לעילא. מאן דמזמין אושפיזא, ביה בעי לאשתדלא, ולא באחרא.

תא חזי תהוא מלה דנפיק מפומיה דבר נש, סלקא ואתער אתערותא לעילא, אי לטב, אי לביש. ומאן דיתייב בענוגא דשבתא, אסיר ליה לאתערא מלה (מ"ג ב) דחול, דהא פגים פגימו ביומא קדישא. מאן דיתייב בהילולא דמלכא, לא יתחזי למשבק למלכא, ויתעסק באחרא.

ובכל יומא בעי לאחזאה עובדא, ולא אתערא אתערותא ממה דאצטריך. ובשבת, במלי דשמיא, ובקדושה דיומא בעי לאתערא, ולא במלה אחרא.

תא חזי, הכא כד אתקריב פרעה לאגחא קרבא בהו בישראל, בההיא זמנא, לא בעי קודשא בריך הוא, דיתערונין ישראל אתערותא לתתא פלל, דהא אתערותא לעילא הוא, דהא אבהן אקדימו ואתערו אתערותא דא לעילא, וזכותא דלהון קאים קמיה, (ואתערו אתערותא דא) ולא בעא קודשא בריך הוא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש כסלו]

דִּישָׁרְאֵל יִתְעַרְוֹן לְתַתָּא כְּלָל. (דהא באתרה לעילא הוה) הָדָא הוּא דְכְּתִיב יי' יִלְחַם
לְכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. תַּחֲרִישׁוּן וְדַאי, וְלֹא תִתְעַרְוֹן מִלָּה, דְּלֹא אֶצְטְרִיךְ לְכוּ, וְהִכָּא
אֶתְכַלִּיל שְׂמָא קְדִישָׁא בְּאַתְוֹן רְשִׁימוֹן, וְהָא אֶתְעַרוּ בֵּיה חֲבַרְיָא.

בעזרת השם יתברך

ספר אור הזוהר

בו יבואר גדול החיוב ללמוד וללמד הזוהר
הקדוש והתיקונים, וחכמת האמת

שחיבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א,
שבו גילה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו
הקדושים בהם העולם קיים, ועי"ז תמלא הארץ
דעה את ה' באמונה.

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קובץ גדול מתלמוד בבלי ירושלמי, מדרשים,
זוה"ק, תיקונים, רמב"ם, ראשונים ואחרונים, ספרי
שו"ת, ספרי בעשטה"ק ותלמידיו, ספרי מוסר,
ועוד. כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר
והתיקונים.

דבריהם הקדושים הוצבים להבות אש, מלהיבים
נפש האדם, מדריך ומורה דרך, להתמיד בלימוד
הזוהר, ולסיים מידי שבוע בשבוע כל פרשת הזוהר.

אוסף ענקי במקצוע זה עדיין לא ראה אור הדפוס עד היום
תקותי כי דבריהם הקדושים יעשו רושם בלבות בני
ישראל, וזה יהי פרי עמלי להביא הברכה לכל בית
ישראל בכל מקום שהם.

**הספר נדפס לזכות את הרבים
ונחלק בחנם לכל דורש ומבקש**

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר
זה או כל הספר בכל לשון שהוא בכל מדינה ומדינה,
בדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם ולעורר לבות
אחינו בני ישראל לתשובה שלימה.

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס
בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין
רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

**Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
784-436-548-972-011**

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הפרקים

- פרק א. מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים
- פרק ב. לימוד הזוהר בטהרה
- פרק ג. לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה
- פרק ד. הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה
- פרק ה. אור הזוהר טעם התורה
- פרק ו. אור הזוהר מוצנע בתלמוד ובפוסקים
- פרק ז. ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה
- פרק ח. סגולת הזוהר
- פרק ט. מי ומתי ראוי ללמוד הזוהר
- פרק י. בחודש אלול ללמוד התקונים בשופי
- פרק יא. התנגדות להזוהר הקדוש
- פרק יב. העלם וגילוי הזוהר
- פרק יג. החיוב והשלילה ללימוד הזוהר
- פרק יד. גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
- פרק טו. מעלת אמירת אותיות הזוהר והתיקונים
- פרק טז. ליקוט נפלא אודות תורות הח"ן
- פרק יז. נפלאות רבי שמעון בר יוחאי
- פרק יח. לימוד הזוהר הקדוש במירון
- פרק יט. ליקוט מאמרי חז"ל אודות תורה לפני התגלות הזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- פרק כ. דברי גדולי הראשונים המתארים את הקבלה
- פרק כא. סדר השתלשלות מסירת סתרי הקדמונים
- פרק כב. התגלות ספר הזוהר
- פרק כג. מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
- פרק כד. תולדות רבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר
- פרק כה. הסתלקות וקבורת רשב"י
- פרק כו. הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י
- פרק כז. דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו
- פרק כח. חלקי הזוהר
- פרק כט. מפרשי הזוהר
- פרק ל. הבקעת אור הקבלה בצפת
- פרק לא. העליה למירון מימי המשנה עד ימינו
- פרק לב. שמחת ל"ג בעומר
- פרק לג. גודל מעלת התפלה במירון
- פרק לד. "חאלאקע" בל"ג בעומר במירון
- פרק לה. רושמי העליה במירון
- פרק לו. להיות במחיצתו בעולם

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים לכל הספר אור הזוהר

פרק א	טז.
מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים	עיקר לימוד הקבלה - הזוהר והתיקונים
א. מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקב"ה	יז. הזוהר והתיקונים - נשמת התורה עוגן הצלה נגד כל רע
ב. אור ששת הימים גנוז בזוהר	יח. העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקב"ה; בלימוד הפשט נקרא עבד
ג. האור החיים הק' מעריך את הבעש"ט כבר-סמכא בתורת הסוד	יט. הזוהר מסוגל ליכך הנשמה
ד. לימוד הזוהר תיקון האדם בזה ובכא	כ. ע"י לימוד הזוהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם
ה. ע"י לימוד תורת הח"ן בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה	כא. אמירת זוהר בכל יום מסוגל לפרנסה
ו. עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות וריפוי חולים	כב. לימוד הזוהר מביא את האדם לידיעת ודביקת הבורא
ז. האר"י ז"ל זכה להשגותיו ע"י יגיעתו הגדולה בזוה"ק	כג. לשון הזוהר מעורר לעבודת השם
ח. ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שכשילמד תורת הסוד יפתחו לו שערי אורה	כד. עצם תיבות ודיבורי הזוהר מקשרין האדם לאין
ט. מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת "מפריד אלוף לא יראה מאורות"	כה. לא ימנע מקריאת הזוהר הגם שהדברים סתומים וחתומים
ט* מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל	כו. מי שהוא בעל עסק גדול יהי רוב לימודו בזוה"ק, כי הוא מאיר במקום החושך
י. כמה גדול השכר בלימוד תורת הסוד וההפסד בהעדר לימודה	כז. החוזה מעריך את ס' אור החיים ומאור עינים כספר הזוהר
יא. מי שלא נמשך אחר תורת הסוד, בהכרח שאינו מרגיש דבר הקדוש באמת	כח. לימוד או אמירת הזוהר בבוקר השכם מועיל לטהרת הנפש ותאוות לימוד התורה
יב. שלימות התורה רק ע"י תורת הח"ן	כט. ע"י טעימות יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה
יג. בכל יום גילוי חדש ללימוד הזוהר	ל. עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות חיצוניות ונדחה מפניה כהחושך מפני האור
יד. הנשמה מושבעת ללמוד רזי התורה	
טז. גדול מעלת לימוד הזוהר והתיקונים	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- ל.א. לימוד הזוהר, תיקונים וזוהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שריפת התלמוד
- ל.ב. אפילו בעת עצלות וכבודת יתגבר בלימוד הזוהר
- ל.ג. חוק ולא יעבור ללמוד הזוהר מסדר השבוע
- ל.ד. לימוד הזוהר"ק אפילו בלי הבנה חשובה לפני ה'
- ל.ה. אם אין מועטים לימוד הנגלה השנתי בלימוד הקבלה יום אחד, לימוד המשנה אינו כלום
- ל.ו. לימוד אדם זוהר בחשק גדול
- ל.ז. מי שלא ראה אור הזוהר לא ראה אור מימי
- פרק ב**
- לימוד הזוהר בטהרה**
- א. טבילת עזרא הכרח ללימוד תורת הח"ק; לימוד הקבלה ללא טהרה גורמת מינות ואפיקורסות
- ב. רמז לטבילת עזרה
- ג. למד זוהר, תיקוני זוהר ותהלים במים הקפואים
- פרק ג**
- לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה**
- א. עיקר בריאת האדם שילמוד חכמת הנסתר
- ב. דיבורי הזוהר"ק הם קישוטי נפש החיים לנשמת
- ג. כל אות ואות מהזוהר הוא תיקון לנשמה
- ד. צריך לטרוח בפרד"ם התורה עד היכן שיכול להשיג, ואם לאו נשמתו תתגלגל עוד פעם
- ה. הרח"ו הי' צריך לעסוק תמיד בכל יכלתו בספר הזוהר, מפני שבאחד מגלגוליו לא האמין בזה
- ו. אליהו הנביא אמר לרשב"י שבדור האחרון יתפרנסון מתורתו שתהי' מתוק לנפש ומרפא לעצם
- ז. "המאור שבה מחזירו למוטב" - הכוונה לתורת הסוד
- פרק ד**
- הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה**
- א. לימוד הזוהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה
- ב. ביטול הדינים הוא ע"י לימוד פנימיות התורה
- ג. הזוהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות
- ד. גאולת ישראל ע"י לימוד הזוהר
- ה. בזכות הזוהר תפרח ישועת ישראל
- ו. ע"י הזוהר יתבטלו כל הקליפות
- פרק ה**
- אור הזוהר טעם התורה**
- א. הלימוד בכתבי האריז"ל לא יהי' מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צח ומצוחצח
- ב. אפשר לאדם שיהי' בקי בש"ס ופוסקים, ובאותו הזמן עם הארץ גמור
- ג. מצוה לגלות סתרי תורה ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם
- פרק ו**
- אור הזוהר מונע בתלמוד ופוסקים**
- א. כל דברי התנאים והאמוראים יסודתם בהרי קודש מסוד התורה
- ב. גליא ורזין דאורייתא יחדיו יהיו תואמים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה כולה, ונענש	ז. הוא המפתח והוא הסוגר
ד. כשלומדים נגלה דתורה, אנו מדברים עם נשמות ופנימיות התורה	ז. יזכה לתקן נפש רוח ונשמה
ה. ע"י סוד התורה ידע להבחין בין איסור להיתר	יח. ע"י הזוהר וכתבי האר"ז ל נעשה האדם כבריה
א. ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה	יט. ע"י לימוד בתיקונים הבין שנמתקן כל הדינים
א. אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה	כ. סגולה לבעל עסק
א. הזוהר מקור לכל ספרי היראים	כא. סגולתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים
ב. ראוי ללמוד הזוהר והתיקונים עם תינוקות בני תשע	פרק ט
ג. קריאת הזוהר, אעפ"י דלא ידע מאי קאמר, הוא תיקון לשכינה הק' ולנשמתו	א. אופני לימוד ספר הזוהר הק' האר"ז"ל לא קצב זמן להתחלת לימוד תורת הח"ן
ד. הלומד זוהר, אעפ"י שאינו מבין, הקב"ה מתקן דברי	ב. לימוד תורת הסוד בלי טהרה מביאה לאפיקורסות
ה. ללמוד זוהר ותיקונים או זוהר חדש קודם התפילה	ג. מילוי כריסו בש"ס ופוסקים קודם לימוד הקבלה
ו. זוהר הכנה לתפילה	ד. אין אדם יכול לבוא למשהו השגה בגדלות הבורא מכל לימודי התורה, כמו מחכמת הקבלה
ז. לימוד הזוהר מוביל לתשובה באמת	ה. לעולם יקדים אדם לימוד הנגלה להנסתר
ח. הזוהר קדוש ונורא, אך אין ערכו כהתיקונים	ו. סודות התורה הם אור הנפש
ט. על ידו יכולים לראות נועם ה'	פרק י
י. לשונו מזכך הנשמה	א. חודש אלול ראוי ללימוד התיקונים בשופי
יא. סגולה להנצל מחכמות חיצוניות	א. גודל מעלת אמירת תיקונים בחודש אלול, שמזכך הנר"נ
יב. סגולה לטהר הנשמה	ב. תיקון לבע"ת לאמר ה' דפין זוהר או תיקונים בכל יום, שמטהר הגוף והנשמה
יג. להנצל ממחשבות זרות בעת התפילה	ג. התיקונים - סגולתן למתקן הדינים הטעם שנתפשט לימוד התיקונים בימי התשובה יותר מן הזוהר
יד. הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזוהר הק'	ה. תיקוני הנפש והגוף
טו. משיג חכמה ויראת שמים	ו. סוד תיקוני הזוהר שגילה הרשב"י

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ז.	הבעש"ט מעורר על לימוד תיקוני זוהר	ז.	החייב והשלילה ללימוד הזוהר
ח.	התופס חלק מן האחדות כאילו תופס כולו	א.	מדוע לא נפוץ לימוד הזוהר כשאר מדרשי חז"ל
ט.	עורר ישנים מתרדמתכם	ב.	ר' יצחק דלטאש בפסקו המפורסם יצא להגן על הזוהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר
י.	גודל מעלת לימוד הזוהר	ג.	הרח"ו אודות החייב והשלילה ללימוד הזוהר
	פרק יא		פרק יד
	התנגדות להזוהר הקדוש		גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
א.	מי שאינו זוכה ללימוד תורת הח"ן, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זכה ונקיה	א.	ובני ישראל יוצאים ביד רמה - ברי"ש גלי - ר"ת רבי שמעון בן יוחאי
ב.	פנימיות התורה היא גילוי יקרא דקוב"ה	ב.	משיח בן יוסף יחי' ויתקיים ע"י לימוד רזין דאורייתא
ג.	בזוהר מוכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו	ג.	או"ר בגימטריא ר"ז
ד.	ספר הזוהר הוא כתיבת נח שנתנכסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא	ד.	או"ר בגימטריא אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז
	פרק יב		פרק טז
	העלם וגילוי הזוהר		מעלת אמירת אותיות הזוהר
א.	מדוע נתגלה הזוהר משנת ה'ר"ן ואילך?	ה.	רק ע"י התגלות סודות חכמת האמת יבוא משיח צדקנו
ב.	הזוהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עליהם		פרק טז
ג.	הסבר להעלמות הזוהר אחרי פטירת הרשב"י	א.	מעלת אמירת הזוהר והתיקונים בלי הבנה
	א/ לא ניתן לכתוב סתרי הזוהר אלא לר' אבא		פרק טז
	ב/ אורות הזוהר לא נתגלה רק לחבריאי במחשבת לבם	א.	ליקוט נפלא אודות תורת הח"ן שכר לימוד חכמת הקבלה וחייב הפלפול בה
	ג/ אחרי פטירת רשב"י אמרה החבריאי: "אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"	ב.	לימוד חכמת האמת פועל עשיית המצוות כתיקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפיל
	ד/ רשב"י הכיר בר' אבא שיוכל להעלים הדברים אפילו מחכמי הדור ההוא	ג.	ספר הזוהר הוא מוגן לישראל כתיבת נח

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

- ד. לימוד הזוהר מתקן עולמות העליונים; לימוד התיקונים מתקן עולם העשיה
- ה. לימוד הזוהר דרך בקיאות בלבד
- ו. ראוי לקבוע שיעורו בלימוד הזוהר והתיקונים באופן שישימם כל שנה
- ז. לימוד חמש דפין זוהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש
- ח. לימוד הזוהר"ק באשמורת הבוקר
- ט. טעם שדוקא לימוד הזוהר הוא תיקון להנפש
- י. לימוד בחינת פנימיות התורה מקשר בחינת פנימיות הנשמה לבחינת פנימיות אלקותו ית'
- יא. ידיעת מציאות ההשתלשלות היא מצוה רמה ונשאה ומקיים עי"ז מצות וידעת היום גו'
- יב. לימוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא"
- יג. כמו שהמלח נותן טעם בבשר כן לימוד פנימיות התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר)
- יד. מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה) לא טעם טעם של יראת חטא
- טו. עי"י שיראת ה' היא אוצרו, עי"ז התורה נק' תורת
- טז. מעלת ענין "לריח שמניך" (לימוד פנימיות התורה) על "שמן תורק" (לימוד נגלה דתורה)
- יז. אורך הגלות מחמת העדר לימוד הסוד; הלימוד מובטח לו שהוא בן עולם הבא
- יח. בדרונו מי שאינו עוסק בזוהר ותיקונים וכתבי האר"י, כל עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ
- יט. עיקר התגלות חכמת הסוד באחרונה ליוכך הנפש לתשוקה ודביקות בקדושה
- כ. עי"י לימוד הסוד זוכים לעונה ומוחזין דקדושה
- כא. נסתר דתורה מגין נגד מינות, שנאת חינום ולשון הרע
- כב. לימוד הנגלה על דרך הסוד
- כג. האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י
- כד. בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה
- פרק יז**
- נפלאות רבי שמעון בר יוחאי**
- א. רשב"י היה מלומד בנסים
- ב. תחיית המתים בל"ג בעומר בהילולת רשב"י
- ג. רשב"י פוקד עקרות
- ד. ה"ינוקא" שבזוהר הקדוש נולד מברכת רשב"י לאביו
- ה. הרבה עקרות נפקדו וחולים נתרפאו בזכות נדרים ונדבות שהתנדבו עבור ציון רשב"י במירון
- ו. "אדם ובהמה תושיע הוי"ה" בגימ' "רבי שמעון בן יוחאי"
- פרק יח**
- לימוד ספר הזוהר הקדוש במירון**
- א. לימוד ספר הזוהר במירון גרם שנתמלא הבית ריח טוב ונמשכה הארה גדולה והרגש גדול להנשמה
- ב. קביעות זמנים ללמוד ספר הזוהר על ציון רשב"י

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. רבי שמעון ובנו רבי אלעזר התחבאו במערה י"ג שנה ולמדו שם תורה ביחד	פרק יט לימוד מאמרי חז"ל אודות לימוד ס"ת לפני התגלות הזוהר
ד. יציאתם מן המערה פעם ראשונה	א. ליקוט מאמרי חז"ל, ראשונים ואחרונים אודות לימוד סתרי-תורה עד להתגלות ספר הזוהר
ה. נגזר עליהם לחזור למערה	פרק כ דברי הראשונים המתארים את הקבלה
ו. איך יצאו לחפשי מן המערה	א. דברי גדולי הראשונים המתארים את חכמת הקבלה
פרק כה	ב. תרגום וביאור הזוהר מפירוש "הסולם"
הסתלקות וקבורת רשב"י	פרק כא סדר השתלשלות ומסירת סתרי התורה בספרי הקדמונים
א. הסתלקות וקבורת רשב"י וגילוי רזין לפני הסתלקותו	א. ספר יצירה
פרק כו	ב. כח ספר יצירה אפשר לברוא אדם, בהמה, חיה ועוף
הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י	ג. ספרי ה"היכלות"
א. חלישותו, הסתלקותו וקבורתו של רבי אלעזר בן רבי שמעון	ד. ספר הבהיר
פרק כז	פרק כב התגלות ספר הזוהר
דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו	א. קדמות ספר הזוהר הק'
א. הקב"ה קרא בשמות משה ורבי שמעון בן יוחאי	ב. סדר גילוי ספר הזוהר הק'
ב. למושה רבינו ולרשב"י נגלה מן השמים שדורשי נפשם מתו	פרק כג מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
ג. משה רבינו ורשב"י הסתכלו באספקלריא	א. רבי יהודה חייט מבאר מדוע בדורו נתגלה ספר הזוהר
ד. משה ורשב"י קבלו תורה מסיני	פרק כד תולדות רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר
ה. משה רבינו ורשב"י נקראו "סיני"	א. לידתו בגליל; תלמיד מובהק לרבי עקיבא
ו. משה רבינו ורשב"י ידעו סוד "צדיק וטוב לו" והיפוכו	ב. ישיבתו הק' בצידון וחיבור ספריו
ז. משה רבינו ורשב"י שקולים כנגד כל העולם כולו	
ח. רשב"י עלה למרום בענן כמו משה רבינו	
ט. משה רבינו ורשב"י מנעו פורעניות מן העולם	
י. משה רבינו ורשב"י ידעו ע' פנים לתורה	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ט. "דרך אמת"	א. למשה רבינו ולרשב"י נמסר הכח
י. "נצוצי אורות" להחיד"א	ב. לברך את ישראל
יא. "נצוצי זוהר"	ג. רשב"י היה ניצוץ משה רבינו
פרק ל	ד. קבורת משה רבינו ורשב"י לא ע"י ילוד אשה
הבקעת אור הקבלה בצפת	ה. פטירת משה רבינו ורשב"י נודעה על בת-קול
א. מלך המשיח יתגלה בגליל תחילה	פרק כח
ב. "כרם היה לידדי בקרן בן שמון"	חלקי הזוהר
ג. לא היה אדם שהשפיע על עם ישראל כהאר"י הק'	א. זוהר על התורה
ד. השפעת ופעולות האר"י נמשכה כשנה ומחצה	1) ספרא דצניעותא
ה. ה"אור יקר" גלה גדולת הרמ"ק בקבלה	2) אדרא רבא
ו. אליהו הנביא היה "סנדק" האר"י	3) אדרא זוטא
ז. האריז"ל למד נגלות התורה עם השיטה מקובצת והרדב"ז	4) רעיא מהימנא
ח. האר"י ז"ל בא לעולם הזה רק בשביל תלמידו הרח"ו	5) מדרש הנעלם
ט. תורת הח"ן - הבריח המבריא עולם הזה עם עולם הבא	6) "אדרא דבי משכנא", "היכלות", "רזא דרוזין", "סבא דמשפטים", "תוספתא" ו"סתרי תורה"
י. משה אמת ותורתו אמת - אך גבהו דברי האר"י מהרמ"ק	ב. זוהר חדש
יא. הרח"ו נסמך להוראה מהאלשי"ך	ג. תיקוני הזוהר
יב. לא זה יד הרח"ו מיד האר"י מעת שהחל לגלות תורת הח"ן	ד. סיכום
יג. חכמי הקבלה בדורו אמרו על הרח"ו שאין כמוהו במעלה ובחכמה	פרק כ"ט
יד. הרח"ו ובנו ר"ש נקבעו לערוך תורת האר"י ולהוציאה לאור	מפרשי הזוהר
טו. ר"ש ויטאל כתב תורת האר"י ביעילות עליונה	א. רבי שמעון לביא - "כתם פז"
טז. דמיון וקירבה נשמית בין האב לבנו	ב. רבי משה קורדובירו - "אור יקר"
יז. ר"ש ויטאל היה גלגול התנא רבי מאיר	ג. רבי אברהם אזולאי - "אור החמה"
	ד. רבי שלום בוזאגלו - "מקדש מלך"
	ה. "עטרת צבי" לרבי צבי הירש מזידטשוב
	ו. "זוהר חי" לרבי יצחק אייזיק מקאמארנא
	ז. "דמשק אליעזר" לרבי אליעזר צבי מקאמארנא
	ח. "הסולם" (ט"ז כרכים) לרבי יהודה אשלג

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

פרק לא		
ה. לימוד הזוהר בהילולא דרשב"י	העליה למירון מימי המשנה עד ימינו	
ו. לימוד תורת הנסתר במירון	השתטחות התנאים על קבר רשב"י	
ז. תיבת "שמעון" היא חיות התנא	במירון	
ח. אתדבקות רוחא ברוחא	אליהו הנביא לומד תורה עם	
ט. לימוד אדם כשר תורת רשב"י גורם	התנאים במערת רשב"י	
נשיקין הדיין	רשב"י מברך לכל הבאים למירון	
סיום הזוהר	השתטחות והקפות בד' מינים -	
פרק לג		
גודל מעלת התפילה במירון		
א. התפילה על קברי צדיקים, אפילו	וביטול גזירות - במירון	
יחיד ובלי כוונה שלימה, מתקבלת	הדר בארץ-ישראל יעלה בל"ג	
כתפילת ציבור	לעומר למירון וישמח שם שמחה	
ב. זכות הרשב"י מסייעת להבא ליטהר	גדולה	
פרק לד		
"האלאקע" בל"ג בעומר במירון		
א. "האלאקע" בל"ג בעומר על קבר	ו. לא ילך על הציון לכד כי הש"ד	
רשב"י במירון	ששמו תנ"י יכול לכופו ולהחטיאו	
ב. טעם למה התינוקות מורים בקשת	ז. כל הפמליא של מעלה ונשמות	
בל"ג בעומר	הצדיקים הם במירון בל"ג לעומר	
פרק לה		
רושמי העליה למירון		
א. רבינו עובדיה מברטנורא	ח. קדושת יום ל"ג בעומר	
ב. ר' אברהם גלאנטי	ט. טעם שנוהגין להרבות בנרות בל"ג	
ג. האריז"ל עלה למירון ביום ל"ג	בעומר	
בעומר	פרק לב	
שמחת ל"ג לעומר		
א. הטעם לשמחה וחדוה בכל	א. העולמות בל"ג לעומר	
העולמות בל"ג לעומר	ב. טעם למה נקרא יום פטירתו בשם	
ב. טעם למה נקרא יום פטירתו בשם	"הילולא"	
"הילולא"	ג. ל"ג לעומר שהוא יום ה' בשבוע	
ג. ל"ג לעומר שהוא יום ה' בשבוע	החמישי הוא גמר ספיה"ע	
החמישי הוא גמר ספיה"ע	ד. מעשה נורא מהאריז"ל ובעל	
ד. מעשה נורא מהאריז"ל ובעל	ה"חרדים" שרקדו ביחד עם רשב"י	
ה"חרדים" שרקדו ביחד עם רשב"י	בל"ג בעומר	
בל"ג בעומר		

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים

לפרק ד'

הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה

- א. לימוד הזוהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה
- ב. ביטול הדינים הוא ע"י לימוד פנימיות התורה
- ג. הזוהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות
- ד. גאולת ישראל ע"י לימוד הזוהר
- ה. בזכות הזוהר תפרח ישועת ישראל
- ו. ע"י הזוהר יתבטלו כל הקליפות

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר אור הזוהר פרק ד'

הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה

א) לימוד הזוהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה

א. ורוח אלקים מרחפת על פני המים, מאי ורוח, אלא ודאי בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב יעל אינון דמתעסקי באורייתא בגין שכינתא דאשכחת בנייהו, והאי רוח אתעביד קלא ויימא אינון דמיכין דשנתא בחוריהן סתימין עיינין, אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי' שכינתא דאית לכון לבא בלא סכלתנו למנדע בה ואיהי בנייכו, ורזה דמלה קול אומר קרא כו' וכל חסדו כציץ השדה, כל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין ואפילו כל אינון דמשדלין באורייתא כל חסד דעבדין לגמרייהו עבדין כו', דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה כו'.

(תיקון"ז תיקון ל' דף ע"ג ע"ב)

ב. ואם תאמר בדורות אלו שאנו עוסקים בזהר מאי איכא למימר, וי"ל, שהוא רשב"י העיד בתיקונים שהספר בעצמו יהי נסתר עד דור האחרון דור המשיח, כי צורך גדול הוא עסק החכמה הזאת לייחד קוב"ה ושכינתו לסמך אל זה בגלות, ולכן

[יב]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

נתגלה הספר הזוהר בדור הזה האחרון לראות אם יעסקו בו באמיתות לעשות סמך וסעד לשכינה.

(אור החמה לזח"ג דף ק"ה ע"ב בשם הרמ"ק)

ג. מה שכתב שם בזהר (ח"ג דף רפ"א ע"א) תפילה למושה הרעיא מהימנא, שקם ואשתתח קמי קוב"ה ובכה ואמר יהא רעוא כו', וזה דרכו להתפלל על ישראל שיתרצו מעשים לייחד השכינה להקל גזירת הגלות הקשה והגזירות המתחדשות אז על ישראל, וזה ה' כוונת רשב"י ע"ה בחיבור זה צורך גבוה לבטל הדינין, וכל דור ודור שחכמה זו מתגדלת ונוספת בהם, זוכים לייחד שכינה ולבטל הדינים והגזירות, וזו היתה תפילת מושה רבינו ע"ה.

(אור החמה לזח"ג דף רפ"א ע"א, בשם הרמ"ק)

ד. וזהו עצמו היתה עיקר כוונת רשב"י בחיבור ספר הזוהר, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תוך ואין עוזר, ורצה לייחדה עם הת"ת יחוד מועט ע"י חיבור זה במה שהי' הוא עם חבריו עוסקים בסוד, שזה גורם לייחד קוב"ה ושכינתו ע"י הסוד שהוא ר"ז דהיינו או"ר, וגם ע"י חיבור זה הוא ביטול הקליפות וקלות הגלות והשבתת קטרוגם שהם לוחמות בכל עת ובכל שעה נגד ה' ונגד שכינתו ונגד בני' שהם ישראל הנתונים בגלות בין האומות הנקראים חיון, חיון בישין ודובין דאכלין ענא שהם ישראל, ועסק התורה נקרא הקלע והחרב והרומח, והם בחי' הסודות להצילם מרעתם בחיבור זה כו', והספר הזה עתיד להתפרסם בימי מלכא משיחא. והנה כל אותם שיזכו אליו יזכו לגאולה בע"ה, ובה' בטחנו שנהי' בכלל הזוכים, אכיה"ר.

(הקדמה השניה לס' אור החמה)

ועיין ג"כ להלן פ"ו סעיף ב' אות י' מס' חסד לאברהם.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ב) ביטול הדינים הוא ע"י לימוד פנימיות התורה

הבעש"ט נשמתו בגנוי מרומים פירש הש"ס דגיטין (ז' ע"א) שלח ל"י מר עוקבא לר"א, בני אדם העומדי עלים ובידי למוסרם למלכות כו', שרטט וכתב ל"י דום לה' והתחולל לו (תהלים ל"ז), השכם והערב עליהם לבית המדרש והוא יפילם לפניך חללים חלים והם כלים מאליהם.

ופירש הוא זללה"ה, שר"א נתן לו עצה גדולה זו, שעל ידי שישכים ויעריב עליהם לבה"מ יתמתקו הדינים ההם המלוכשין באותן בני אדם שקמו עליו להצר לו, כי מה שיש לאדם צרים למטה הוא על ידי הדינים שיש עליו למעלה מהתערבות והתגברות סיגי הדינים והגבורות ומתלבשין בבני אדם למטה שהם ראויים לכך שיגלגלו חוב על ידם.

והעצה היא, לבל יתגרה בהם, אלא להשכים ולהעריב עליהם לבית המדרש בפנימיות התורה שהוא סוד הדעת, על ידי שילמוד ויתפלל בדחילו ורחימו, כמבואר למעלה שזה בחינת דעת ממש, ועל ידי הדעת והדיבורים נתעלה למעלה להתאחד בעולם המחשבה מקום שאין שם דינים ואין שטן ואין פגע רע ח"ו רק הטוב הגמור.

(מאור עינים פ' ויצא)

ג) הזוהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות ברחמים

א. והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, בהאי חיברא דילך דאיהו ס' הזוהר מן זוהרא דאימא עילאה, תשובה, באילין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילא דחיי דאיהו האי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר הזוהר יפקון בי' מן גלותא ברחמי, ויתקיים בהון ה' בדד
ינחנו ואין עמו אל נכר.

(רע"מ בזהר פ' נשא, דף קכ"ד ע"ב)

ב. דוק לישני' דקאמר למטעם, לומר שעתידי להתגלות
פירוש מאמרי הזוהר בטוב טוב ה', ואז יפקון בי' מן גלותא
כשיטעמו פירושי אמריו כי נעמו, כמו בזמננו זה שהוא אחרית
הימים וזמן הגאולה.

(מקדש מלך לרע"מ כאן)

ג. וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך כד
אתגליי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיני וקראתם דרור
בארץ.

(תיקוני זהר תיקון שתיתאה בסופו)

ד. דוק לישנא כד אתגלייא לתתא, מוכח דאתגלייא לעילא
מאז ועד עתה על השמים כבודו, אבל לתתא לא יתגלי אלא
בדרא בתראה. ותוספות ביאור בסוף יומיא, לומר, שהוא דוקא
קרוב לימות המשיח ובגיני' יבוא.

והנה זה כמה מאות שנה שנתגלה חיבורא דילי' לתתא
ועדיין בן דוד לא בא, אבל כד דייקת שפיר במש"כ יתפרנסון
מהאי חיבורא, פי' יפורשו מאמריו העמוקים בהקדמות שגילה
הארזי"ל, כי זהו הפרנסה שיבינו ויהנו לאורו מתוק לנפש ומרפא
לעצם. כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב בעמלו
ומקדש בטהרה נשמתו, עכ"ז הסגולה דבגיני' וקראת דרור, היא
כשיתפרנסו וילמדו פי' המאמרים.

הנה מבואר, שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה
נחת רוח גדול ליצרו, כמ"ש כאילו פדאני אני ובני מן הגלות כו'.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

כי כך גזר הבורא שלא יתגלה ויהי' גנוז עד סוף יומיא דבגיני' יבוא דרור, כי סגולה זו בו ולא בזולתו.

(מקדש מלך לתיקו"ז כאן)

ה. בגלותא בתראה הזוהר בי' ה'יה' ר'ז' [אתוון הזוה"ר הנהו אתוון הו"ה ר"ז] דאיהו אור דפורקנא בתרייתא.

(תיקו"ז תיקון כ"א דף נ"ג ע"ב)

ו. אסתכם קוב"ה ושכינת' למעבד האי חיבורא על יד ההוא דאתגליא [הרע"מ], וכניס בי' עילאין ותתאין לאשכחא בי' נייחא לשכינתא בגלותא וחירו לה ולבנהא, הה"ד גם צפור מצאה בית ודרור קן לה, ההוא דאיתמר בה וקראתם דרור בארץ לכל יושבי'.

(תיקוני זו"ח דף ע"ב ע"ב)

ז. בראות רשב"י ברוח קדשו ענין זה, צוה לר' אבא לכתוב ספר הזוהר בדרך העלם להיותו מוצנע למשמרת עד דרא בתרא קריב ליומי' מלכא משיחא, כדי שבזכות המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בע"ה כנז' בפ' ויחי דרי"ז, על דא כתיב קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן כו' למשמרת, לאצנעותא, והבן זה מאד.

(הרח"ו זלה"ה בהקדמתו לשעה"ק)

ח. אמרו בתיקונים (תיקון ו' דף נ"ד ע"א), וז"ל: וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך כד יתגלי לתתא לדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיני וקראתם דרור בארץ כו', ע"ש.

הט אזניך ושמע, כי נודע יד ה' אל עבדיו דחיבור הזוה"ק לא נתגלה לראשונים זאת לפנים בישראל, כי אם ואמר אל דור

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

האחרון שם יתנו קריא"ה נאמנ"ה הנהו זהרהור"י דבזכות זאת ויצמח פורקני' ויקריב משיחי'.

ובדרך זו אלך לפ' קרא כדכתי' האמור בפ' בהר וקראתם דרור בארץ לכל יושבי' יובל היא תהי' לכם כו'. והן עוד נביא מ"ש בזוה"ק בר"מ ס' נשא דקכ"ד ע"ב והילך לשונו: והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, בהאי חיברא דילך דאיהו ס' הזוהר מן זוהרא דאימא עילאה, תשובה, באילין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר יפקון בי' מן גלותא ברחמי ויתקיים בהון ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר, עכ"ל.

ראה גם ראה כי בחי' ס' הזוהר הוא בנינה, ומידע ידיע מאי דאתמר בזוה"ק ובתיקונים בדוכתי טובא כאשר ירדוף הקורא אצל עין רוג"ל איזה מקום בינה, והוא כי חמשים שנים דיובל הגה הנם חמישים שערי בינה.

וז"א וקראתם דרור בארץ לכל יושבי', וקראת"ם דייקא, אשר תקרא"ו אותם בספר הזוהר והתיקונים, ובזכותא תליא מילתא, דעי"ז דרור בארץ לכל יושבי'. וע"ז סיים וקאמר יובל היא, כלומר דהם בחי' אחת, כמו שיובל בחי' בינה, כ"כ לימוד הזוה"ק אני בינה לי גבורה.

ומה שאמרו בזוה"ק במאמר הלזיה ע"י לימוד ס' הזוהר שהוא מסטרא דבינה ויהיו טועמי"ם מלמטה מאילנא דחיי נפשי יסוב"ב ינחני לרמוז בזה כי בינה עם הכולל גימ' חיי"ם.

(נפש חיים מערכת הז' אות ה')

[דברי הרע"מ הנ"ל נתבארו באריכות בס' תניא קדישא, אגרת הקודש סימן כ"ו, עיי"ש].

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ט. ברע"מ (פ' נשא דף קכ"ד ע"ב) והמשכילים יבינו מסטרא דבינה דאיהו אילנא דחיי, בגינייהו איתמר והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, בהאי חיברא דילך דאיהו ס' הזוהר מן זוהרא דאימא עילאה, תשובה, באילין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר יפקון בי' מן גלותא ברחמי ויתקיים בהון ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר, עכ"ל.

הנה מבואר מכאן, שהחיבור מהזוהר הי' עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים שאז יתגלה לתחתונים, ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסיבתו, אשר זה תהי' סיבה קרובה לביאתו. וזהו שאמר ובגינה ושבתם איש אל אחוזתו וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהוצרך הקב"ה לקדשם בדם פסח ובדם מילה, כן גאולה העתידה לא תהי' הגאולה עד שייזכו לתוספות הקדושה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה.

(של"ה, עשרה מאמרות, מאמר ראשון)

ד) גאולת ישראל ע"י לימוד הזוהר

א. אמר ר"מ בריך היא בוצינא קדישא דאמר מילין אילין ליחדא בהון קוב"ה ושכינת'י, קום אליהו נביאה ליקרא דקוב"ה ושכינת'י ויתערון עמך שאר נביאי ועביד לי' קנא בהאי חיבורא וכו' לחברא לון בהאי חיבורא לאשתכחא בי' נייחא וכו' (תיקו"ז דף ל"ג ע"א). דייק אומרו בהאי חיבורא, להודיענו כי דוקא חיבור זה ספר התיקונים מסוגל לסגולה זה לאשתכחא בי' נייחא ולמיעבד קן שכינת'י, ואז צפור מצאה בית ודרור קן לה

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

בירושלים כסא ה', כמו"ש בעת ההיא יקראו לירושלים כסא ה' וכו', כשתתקון עולם העשי' בסגולת חיבור שכל סודותיו בנויים על מספר קטן לתקן עולם העשיה.

(מתוך הקדמת כסא מלך)

ב. ורשותא איתיהיב לון לאילין נשמתין דאתתרכו מאתרייהו בתר קוב"ה ושכינתא לקננא בהאי חיבורא דאיתמר בה וכו', אבל על מארי קבלה אמר לא תקח האם על הבנים, דלית סכלתנו לאשתמודע בשכינתא באילין מארי קבלה.

(תיקו"ז דף א' ע"ב)

ג. אמר ר' שמעון, חבריא בודאי קוב"ה אסתכם עמנא עילאין ותתאין למהוי בהאי חיבורא זכאה דרא דהאי אתגלייא בי' דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא מ"ה שהי"ה הו"א שיהיה.

(תיקו"ז דף קי"א)

ד. דבגין האי חיבורא, והאם רובצת על הבנים לא תקח האם על הבנים, אילין אינון דאיתמר בהון בנים אתם לה' אלקיכם, והאי חיבורא הוא כגוונא דתיבת נח דאיתכניש בה כל מין ומין, הכי מתכנישין בהאי חיבורא כל נשמתין דצדיקייא ואנשי מדות דאיתמר בהון זה השער לה' צדיקים יבואו בו, ואחרנין דלא צדיקים איתדחיין מתמן, וכד אתגלייא האי חיבורא בעלמא סגיין מתכנישין לגביה דאתמר בהון כי את אשר ישנו פה וגו' ואת אשר איננו פה בהאי חיבורא עמנו היום, ועלייהו איתמר ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד כאינון דיהון קיימין לעלם ולעלמא עלמא, ואיתמר בהון יהי' זרעך ככוכבי השמים.

(תיקוני זו"ח דף ע"ב ע"ד)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ה) בזכות הזוהר תפרח ישועת ישראל

א. יש לחקור מדוע ס' הזוהר הק' לא נתגלה בדורות הראשונים, ואיך נתגלה אחר כן בדורות הגרועים מהם וכו', אבל אחר שעבר אלף שנים מהחורבן שנשלמו שנת ד' אלפים תתכ"ח אז הי' יכול לבוא, ובעונותינו הרבים אשתהי אתשהי, וזה חטא נוסף לכלל ובפרט על כל חטאים וחילול שמו יתברך ותורתנו ונתגבר היצה"ר מאד יען כבר נתברר הרבה, ועתה הברירה ברגלים, וכמו שכתוב בעקבות משיחא חוצפה יסגא שהוא התאוה שמתגברת בראותה כי כלתה אליה רעה, וכמו שביאר באורך רבינו האר"י זצ"ל ומתגברת להחטיא, אבל כשל כוחה בענין הרעות ותוקף הצרות כי כבר הוברר הרבה כאמור מפי כבוד האר"י זצ"ל, ולכן סמוך לדורות שאחר האלף שנה מהחורבן נתגלה אור הזוהר להגן על הדורות ושאם נזכה לעסוק בסתרי תורה כדת מה לעשות, בזכות זה תפרש ישע ישועת ישראל.

(חיד"א מערכת גדולים א' רי"ט)

ב. מהרשב"י ואילך התחיל להתנוצץ שני אלפי ימות המשיח, ומהבעש"ט ואילך התחיל להתנוצץ התגלות המשיח.

(שארית ישראל (ווילעדניק) שער ההתקשרות, דף י"ב טור ד')

ו) ע"י הזוהר יתבטלו כל הקליפות

וזהו דרש דרש משה, היינו כשיתגלה (כי בכל דור ודור יש בחי' משה, ואיתא דרשב"י הי' בחינת משה), וידרוש מה שדרש כבר משה, היינו רשב"י, ספר הזוהר, אז והנה שורף, היינו שיתבטלו כל הקליפות וממילא יהי' הגאולה שב"ב אנס"ו.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

(דגל מחנה אפרים פ' שמיני)

מפתח הענינים

לפרק ה'

אור הזוהר טעם התורה

- א. הלימוד בכתבי האריז"ל לא יהי מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צח ומצוחצח
- ב. אפשר לאדם שיהי בקי בש"ס ופוסקים, ובאותו הזמן עם הארץ גמור
- ג. מצוה לגלות סתרי תורה ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר אור הזוהר פרק ה'

אור הזוהר טעם התורה

א) הלימוד בכתבי האריז"ל לא יהי מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צה ומצוחצה

בניי ואחיי תרגילו עצמיכם ללמוד בדברי הזוהר והתיקונים בשקידה, ומי שלא ראה אור הזוהר מתוקים מדבש לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה אפילו אמירה בעלמא מן השפתים סגולה ותיקון הנפש מאד, ובפרט ספר התיקונים שהם תקוני הנפש ממש מכל פגם וסיג וחולאת.

ופירוש המק"מ, פירוש שלו הוא פירוש טוב, וכן כל ספריו הם קודש וראויין ללמוד בהם, וכן כתבי מרן האר"י לא יהי לימודו בהם שיהי חוקר ומקובל, אלא להאיר על נפשו אור צה ומצוחצה אור זרוע לצדיק להדליק נפשו המשכלת ובקדושה וטהרה ליעול בלא כיסופא לעלמא דאתי דתמן שאלתא שאיל לנא וחכמה בעיין מיני, ועיקר הלימוד לאנהרא על הנפש, כמבואר בזוהר ואתנהירין באלין מילין אתנהירו בשלימותא

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

כמא דאיצטרך, רבי אבא איתלהיטו אנפוי כנורא, זהו עיקר הלימוד המאירות עינים ומשיבות נפש.

אבל אל תדמי בנפשך שום ציור והשגה ליתפס איזה מהות בספירות הקדושות, אלא ידיעות מציאותן ולא מהות כלל בשום דמיון כלל חלילה וחלילה. וכבר הארכנו בספרנו נתיב מצותיך די והותר ומשם מרן האר"י ז"ל, אל יפתוך רמי הקומה קרואי השאול האומרים כי שם במקום הנאצלי' העליוני' יש איזה תפיסה להשיג שום מהות ומראות וגוונים או שום השגה וציור בחוש הגשמי, עבר על נפשם המים הזדונים, דברו בחוש הגשמי שום ענין השגה וציור במראות עליוני', רואה ואינו נראה, המתגאה על כל גאה, מלא כל הארץ כבודו, לית אתר פנוי מיני', ע"ש היטב. ועיקר לימוד של ספרים הפנימיות שערי אורה, עין החיים, ופרי עין חיים, זוהר רקיע, קול ברמה, לקוטי תורה, ארבע מאות שקל כסף, אוצרות חיים, מבוא שערים.

(הקדמת ס' עצי עדן על משניות)

ב) אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו זמן עם הארץ גמור

או יאמר, איזהו חכם, כמבואר בספר הקנה שאפר שילמוד אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהי' עם הארץ גמור, עם נבל דקבילו אורייתא שהוא נובלות חכמה שלמעלה תורה, ואינו לומד ברזין דאורייתא שהוא חיות הפנימי של התורה, ומי שהוא למדן מופלג בקי בכל התורה ועוסק בפלפול של הבל שלא לשמה ואינו לומד לשמה להשיג נועם עריבות ידידות מתיקות התורה אשר זה אי אפשר להשיג אם לא בהסיר ממנו כל אות הזמן ועריבות המורגש, וללמוד בספר הזוהר ובכתבי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מרון אלקי האר"י, בע"ח ופע"ח, ושער היחודים, במתיקות ונועם זיו השכינה שזה יקרא חכם, אבל למדן לפלפל בפלפול של הבל ומקיים המצות כאבנים על ראשו זה נקרא נבל ולא חכם דקבילו אורייתא ולא חכימו.

ולכן בני, אחי, אל ירע לבכם לומר לכשאפנה מכל מדות רעות ותאות רעות אשנה, שמא לא תפנה ותלך בבושה וכיסופא דאנפין לעולם עליון, כי אין לך חיים בעולם הזה ובעולם הבא אלא בלימוד גמרא ופוסקים, עם חכמת הזוהר, וכתבי מרון אלקי האר"י, על פי הקדמות מרון אלקי הריב"ש זצ"ל, וזה יושג לך לכשתתאבק בעפר רגלי צדיקים בעקבי הצאן, נידושין בעקב ובעיון בספרי הכהן הגדול.

ואל תחוש על שיעבור עליך נסיונות מרורים לשעתך ומתוקים אח"כ, ודבק נפשך תמיד לפי השגתך בספר הזוהר ובכתבי מרון האר"י מאוד ביראה ואהבה והכנעה, שלא תהי' כוונתך חלילה להיות רב ורבי, כי זה הוא עבודה זרה ממש, כי די בחסרון השלימות זה שתעסוק בה מצד עריבות ידידות נעימות חביבות דביקות נועם זיו השכינה, כי באמת העיקר הוא לעשות רצון בוראו ונחת רוח לפניו, אף שהוא בקטנות גמור, עפר ואפר, אין ממש, ויסור ממנו כל המחשבות הטורדות וידבק נפשו לאור עליון אל עולם ב"ה וב"ש לעשות נחת רוח, כתולע קטן הרוחש על הארץ אף שיהי' לך טעות אעפ"כ הוא טוב.

ולכן אחיי ובניי נפשות יקרות, מחכמה סתימאה הנדושין בעקב חסידי עליון, גבוהים ורמים, תדבקו נפשכם בספר הזוהר, תיקונים, זוהר חדש, עץ חיים, פע"ח, מבוא שערים, אוצרות חיים, שערי היחודים, ארבע מאות שקל כסף, זוהר רקיע, קול ברמה,

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

לקוטי תורה, ויחקקו על לוח לבכם ובהכנעה גדולה ובאהבת ישראל.

והלימוד יהי על כוונה להשיג עריבות נועם זיו השכינה ולעשות נחת רוח לא-ל עליון ע"י לימוד זה, ותשיג יותר ממלאכי עליון ע"י הכנעה. אבל אל תדמו בנפשכם חלילה וחלילה שתשיגו איזה מהות בענינים נסתרים כאלה, חלילה, אף שרפי חיות הקודש ומשה רבינו לא השיג מהות עניני הספירות, עיין בזוהר רקי"ע.

ואל יפתוך בני חביבי רמי הקומה קרואי השאול האומרים ומדמים בנפשם כי שם במקום הנאצלים העליונים יש שום תפיסה במחשבה להשיג דרך יחודים ומהותן מראות וגוונים, דע בני שעבר על נפשם מים הזדונים דברו דברים אשר לא כן על אדוני האדונים, כי אין שם לא מראה ולא גון ולא תפיסה במחשבה בעודו מלוכש בגוף הארור הזה לבוש עכור בשם מהות בענינים כאלה, רואה ואינו נראה, מתגאה על כל גאים ומשרה שכינתו על דכא ורוח נשברה לב נשבר כאין ממש.

ואם תאמר למה אלמוד לייגע עצמי אחר שסוף כל סוף אינו ידוע לי שום ענין ושום תפיסה, אל תאמר כך, אף שאינו ידוע לך מהות, אבל ידוע לך מציאותם שיש מציאות אורות, וכשאתה לומד ומכוין בענינים אלו, נתעורר למעשה מציאות אלו ענינים, ומשם נשפע עליך אור מתוק להסיר ממך כל בחינוך רע, ותאיר נפשך במעלות רמות בעריבות ידידות התורה מתוקים מדבש ונופת צוף, ובלבד שיהי' בכוונה טהורה בלב נכנע לב אמת בלי כוונות בלתי רצויות של שטותים, ודי בזה.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

וזהו איזהו חכם, ולא נבל, הלומד מכל צדיק, אור זרוע
לצדיק סודות ורזין דאורייתא.

(נוצר חסד על מס' אבות פ"ד מ"א)

ג) מצוה לגלות סתרי תורה ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם

א. כל המחלל, לא אמר כל מי שאינו מכבד, לאו כללא
הוא, כי בדור הזה עקבות משיחא אמר מרן האר"י וריב"ש זצ"ל
שמצוה לגלות סתרי ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם. ולכן
אמר המחלל שדורש בסתרי עליונים בהשגת שכלו ולא ממה
שנתקבל פה אל פה מאליהו, או שמגלה רזין לרשעים ולאנשים
ההולכים אחר תאות עוה"ז המגושם, אזי גופו מחולל.

(נוצר חסד על מס' אבות פ"ד מ"ו)

ב. והלומד זקן, בסודות ורזין דאורייתא, רזין דעתיק יומין,
זקן מלא רחמים, דומה לדיו כתובה על נייר מחוק, שאינו נחקק
כל כך במוחו ומחשבתו ויכול לטעות בהם הרבה, כי נמחק חוזר
כותב ונמחק. וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של
מרן האר"י וספר הזוהר אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי,
בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, היו שוקדין כל ימיהם
ללמוד ספר הזוהר והתיקונים כתבי מרן בלול עם חסידות
והקדמות של מרן הריב"ש זצ"ל והיו מבטלין כל הגזירות רעות
והיו מומשיכין שפע ואור על כל העולמות, כן השפעות פשטיות,
בני חיי מזוני, טעמו וראו כי טוב הוי"ה ממש, חיות אדם
הישראלי תלוי בספר הזוהר ובכתבי מרן ללמוד בקדושה
ובשמחה ובנועם וביראה ואהבה כל אחד לפי השגתו וקדושתו
וכל ישראל קדושים כו'.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ולו עמי שומע לי, בדור הרע הזה שהמינות גובר היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר והתיקונים להגות בה, והי' יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקיים.

(נוצר חסד על מס' אבות פ"ד מ"כ)

ג. בהקדמת אור החמה כתב שכן אמר רשב"י בעצמו שנערים קטנים ילמדו מסוד ה' עיי"ש.

מפתח הענינים

לפרק ו'

אור הזוהר מוצנע בתלמוד ופוסקים

- א. כל דברי התנאים והאמוראים יסודתם בהררי קודש מסוד התורה
- ב. גליא ורזין דאורייתא יחדיו יהיו תואמים
- ג. הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה כולה, ונענש
- ד. כשלומדים נגלה דתורה, אנו מדברים עם נשמות ופנימיות התורה
- ה. ע"י סוד התורה ידע להבחין בין איסור להיתר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר אור הזוהר פרק ו'

אור הזוהר מוצנע בתלמוד ופוסקים

א) כל דברי התנאים והאמוראים יסודתם בהררי קודש מסוד
התורה

א. זוהר שהוא נהיר לאורייתא.

(זח"א דף ט"ז ע"א)

ב. וכל צבאם דאורייתא, דכין דאורייתא, מסאבן
דאורייתא.

(שם דף מ"ז ע"ב)

ג. ר"ל, שע"י רזין דאורייתא מפורשים ומבוארים עניני
הטומאה והטהרה של התורה.

ד. סוד הדבור מורה על דברים פרטיים שאינו מורה פשט
הדבר בעצמו.

(אור החמה לזוהר שם, בשם הרמ"ק זלה"ה)

ה. נשמתא דאורייתא היא עיקרא דכולא אורייתא ממש.

(זוהר ח"ג דף קנ"ב ע"א)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ו. רבנו דמתניתין ואמוראין כל תלמודא דלהון על רוזן דאורייתא סדרו ל'.

(שם דף רמ"ד ע"ב)

ז. מארי קבלה אינון מארי תלמוד.

(שם, ברע"מ, דף רנ"ד).

ח. ב'י זיהירו מארי מתניתין, כזוהר הרקיע דא הלכה דאיהי קבלה למושה מסיני.

(תיקו"ז בהקדמה דף י"ד ע"א)

ט. או"ר איהו ר"ז כו', דההוא אור דאתמר ב'י ולכל בני ישראל ה'י אור במושבותם, כגוונא דא בגלותא בתראה הזוהר ב'י ה'י ר"ז, דאיהו אור דפורקנא בתרייתא לקיים כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

(תיקו"ז תיקון כ"א - דף נ"ג ע"ב)

י. וכולהו גליין לאינון דחמאן באורחא דאורייתא בארץ קשוט.

(זהר ח"ג דף ו' ע"א)

יא. לית לך מלה באורייתא דלא רשים ב'י שמא קדישא עילאה דסתים וגליא, בגיני כך סתימי דאורייתא קדישי עליונין ירתון לה ואתגלייא בשאר בני עלמא.

(זהר ח"ג דף ע"ב ע"א)

ב) גליא ורוזין דאורייתא יחדיו יהיו תואמים

א. כמה חביבין אינון מילי דאורייתא, דכל מלה ומלה דאורייתא אית ביה רוזין עילאין קדישין, והא אתמר דכד יהב

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

קוב"ה אורייתא לישראל, כל גניזין עילאין כולהו יהב להו בה, וכולהו באורייתא, וכולהו אתיהיבו להו לישראל בשעתא דקבילו אורייתא בסיני.

(זהר ח"א דף קפ"ז ע"א)

ב. בכל אינון מילין כו' רזין וסתרין כאספוקה דא דאיהי מליא מכולא.

(זהר ח"ב דף פ"ג ע"ב)

ג. לית לך מלה באורייתא דלאו אית ביה רזין עילאין וקדישין וארחין לבני נשא לאתתקפא בהו.

(זהר ח"א דף ר"א ע"א)

ד. כלל הדברים כי גם בפשטים לא נמצא ידינו ורגלינו בלתי סעד המקובלים, ואליהם נכרע אפים ויפתח לנו בכל אלה העינים.

(ס' החינוך פ' תרומה)

ה. רבינו בחיי תלמיד הרמב"ן כותב על אלו שלא זכו להכנס אל חצר הקודש הפנימית, שלא הבינו פנימיותו של ענין, ולא לקחו מנהו רק נגלהו, וכתב שם על הרמב"ן, שהוא הורה לנו את הדרך אשר נעלה בה, ובדרך אמת הנחנו, הוא אשר הצדיקנו, וזיכנו ושהחיינו, מאשר לקחו אזני שמין מנהו והציצו רעיוני, פעם אבאר פעם ארמוז ויצא כברק מלפני, כי ממחצב העליונה נחצב, לפני חשוכים בל יתייצב, לפני מלכים יתייצב, המה חכמי התורה אשר באו לפני ולפנים, רזי עליונים צפונם, והשיגו בחדרי הכתוב סודות נשגבים.

(רבינו בחיי)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ו. מי שזיכהו ה' בחכמת האמת יודע מעלת פשטי התורה ושכל דברי הש"ס בנוי על סודות התורה, כידוע ליודעי חן.

(שו"ת דברי חיים ח"ב יו"ד סי' מ"ז)

ז. בכל רזין סתימין כו' איהו בר נש שלים בעל תורה ודאי מארי דביתא.

(זהר פ' משפטים, בסכא, דף צ"ט ע"ב)

ח. הא למדת שכל מי שאיננו לומד קבלה אינו בעל תורה שלים.

(מקדש מלך לזהר פ' משפטים שם)

ט. קבלנו מרבנו הגדול ז"ל [הגר"א], שחלילה לומר שהסוד האמיתי יסתור הדין המוסכם להלכה פסוקה, רק שהאחרונים לא ירדו לעומק החכמה הזאת.

(עליית אליהו על הגר"א)

י. ודע כי עיקר כוונת הרשב"י ע"ה בחיבור הזוהר הי' לה להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סמך ליחודה בבעלה יחוד גמור ע"י החיבור הזהר כמה שהי' הוא וחבריו עוסקים בסודות התו' שזהו גורם ליחד קוב"ה ושכינתא ע"י הסוד שהוא סוד ר"ז בגימטריא או"ר, וגם ע"י החיבור ההוא יהי' ביטול הקליפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים אשר החיצונים לזהטים בכל עת ובכל שעה נגד מדת הקדושה והשמות הק' הם בסוד השכינה ונגד בני ישראל הנתונים בגלות בין או"ה הנקרא חיוון בישין אריות ודובין וכו', והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורומח, והם בחינת סודות כדי להצילם מרעתם ע"י חיבור זה כנזכר, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי ליתן סעדה לשכינתא. והנה

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

כל אלו שזיכו אליו יזכו לגאולה כי עבודה זו המועטת בזמן הזה הוא יותר חשוב מכל אילי נביות שהי' בזמן שהי' ביהמ"ק קיים.

(חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד)

ועיין ג"כ לעיל פ"ד סעיף א' אות ד', מהקדמתו לס' אור החמה.

ג) הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה כולה, ונענש

כל התורה כולה חלק הנגלה והנסתר הכל אחדות אחד, והדוחה חלק הנסתר שאינו חפץ בה, דוחה כולה ונענש, כי הדוחה חלק מן האחדות כאילו דוחה כולו. ומכש"כ המלעיג על דברי חכמים העוסקים בחכמה זו להשפיע להשכינה, כמו שכתב בספר הקנה לו חכמו ישכילו זאת, כי הלומד כל התורה כולה לא נקרא חכם רק למדן, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה הנקראת זא"ת וכו'.

וזש"כ הניעור בלילה, היינו שהוא ניעור ועוסק רק בלבושי התורה בחלק הנגלה הנקרא לילה כידוע, ואינו חפץ באו"ר התורה, כי או"ר גי' ר"ז, היינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחי' תורת ה' שנקרא יום, הרי זה דומה כאילו דוחה את האחדות כולו ומתחייב בנפשו, משא"כ אם חפץ גם בחלק הנסתר שבתורה הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת ה' חפצו, וכמו שפי' האלשיך, וכאילו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק מן האחדות כאילו תופס כולו כו'.

(תולדות יעקב יוסף פ' קדושים. וכ"כ בספרו כתנות פסים פ' קדושים)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ד) כשלומדים נגלה דתורה, אנו מדברים עם נשמות ופנימיות התורה

הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת, וצריך להבין, מהו הריבוי בתיבת כל דברי וגו'. אך שהשי"ת נתן לנו ללמוד הנגלה של התורה, וצריך שתדע למשל כשאתה מדבר עם אדם אחד, עם מי אתה מדבר, הלא עם נשמתו וחיותו, והראיה שבצאת נפשו כי מת ודאי לא תדבר עמו, כך כשאנו לומדים התורה הנגלית צריך שנדע שאנו מדברים עם הנשמות והחיות של הנגלה שהוא הנסתר דהיינו מהותו ית', כי הוא ית' נשמה לנשמות, והוא ית' החיות של כל העולמות כמאמר חז"ל (אבות פ"ג) הן הן גופי תורה של התורה שבכתב ושבע"פ, וכל המצות הנגלות הן המה הגוף של התורה, ומוכרח להיות בהן החיות והפנימיות, דהיינו הרזין דאורייתא שהוא מהותו ית' כנ"ל, וצריך לייחד הגוף עם הנשמה את כל דברי התורה הזאת, דהיינו שצריך לייחד הגוף עם הנשמה שהם הרזין דאורייתא וכו'.

וכן במצוה צריכים אנחנו לעשות מעשה המצוה שהוא הנגלה, והנסתר דהיינו הסוד של המצוה היא הנשמה והחיות שלה שהוא מהותו ית', ולכן כשעושה בלא כוונה הוא כגוף בלא נשמה, כי מעשה המצוה הוא הגוף, והכוונה שהוא הסוד הוא הנשמה והחיות של המצוה, וצריך לייחד הגוף עם הנשמה, וזה נקרא יחוד קוב"ה ושכינתו, שמייחד המעשה שהוא הגוף עם הנשמה והחיות שהוא השי"ת ב"ה בעצמו ונעשה יחוד בכל העולמות כו'.

(מאור עינים להרה"ק רמ"נ מטשערנאבעל פ' בהעלותך)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ה) על ידי סוד התורה ידע להבחין בין איסור להיתר
א. מאן דמנע רזא דא דתרי תורות כאילו מהדר עלמא לתוהו
ובוהו.

(תיקו"ז תיקון י"ט - דף ל"ח ע"א)

ב. כל אלו הנרמזים הי' עפ"י הקבלה ורזין דאורייתא, וזהו
עיקרה של תורה, ולפי הסוד שהי' מקובל בידיעת התנאים
והאמוראים כן חברו הב' תורות להדדי, דאל"כ יכולין להפוך
הכל.

(ספר הקנה, הובא באור ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זלה"ה על
התיקונים שם)

ג. יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, הכא
רזא לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בין אסור והיתר
כו'.

(תיקו"ז תיקון מ' - דף פ' ע"א)

פירוש, כי ע"י סוד ורזא דתורה יודע לחבר תושבע"פ עם
תושב"כ להפריש בין איסור להיתר, וכמ"ש בס' הקנה דמי
שרוצה להיות מורה הוראה בתורה צריך לידע בסוד התורה למה
זה כשר וזה פסול. וז"ש בזהר כל תלמודא דלהון אסתדר על
רזא דאורייתא כמ"ש בקנה, ועל ידו מפרשים הלימוד בגמרא
כו', כי כל ההיתר הוא מצד הרחמים, וכל איסור הוא מצד הדין.

ד. כבר נודע אשר מארי דתלמודא סדרו דבריהם על רזין
דאורייתא, והראשונים העלימו דבריהם.

(פרי קדש הילולים דף ב' ע"א)

* * *

[לד]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים

לפרק ז'

ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה

א. אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה

ידיעת הבורא ע"י חכמת הקבלה

אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה

א. ואתה שלמה בני דע את אלקי אביך ועבדהו בלבב שלם.

(דברי הימים-א' כ"ח ט')

ב. אי בר נש לא אשתמודע ההוא דיהיב לי' אורייתא ומני לי' לנטרא לה, איך דחיל מיני' ועביד פקודוי.

[לה]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(תיקו"ז בהקדמה דף ו' ע"א)

ג. לית סכלתנו לאשתמודע בשכינתא כאילין מארי קבלה.

(תיקו"ז בהקדמה דף א' ע"ב)

מפתח הענינים

לפרק ח'

סגולת ספר הזוהר

- א. הזוהר מקור לכל ספרי היראים
- ב. ראוי ללמוד הזוהר והתיקונים עם תינוקות בני תשע
- ג. קריאת הזוהר, אעפ"י דלא ידע מאי קאמר, הוא תיקון לשכינה הק' ולנשמתו
- ד. הלומד זוהר, אעפ"י שאינו מבין, הקב"ה מתקן דברי
- ה. ללמוד זוהר ותיקונים או זוהר חדש קודם התפילה
- ו. זוהר הכנה לתפילה
- ז. לימוד הזוהר מוביל לתשובה באמת
- ח. הזוהר קדוש ונורא, אך אין ערכו כהתיקונים
- ט. על ידו יכולים לראות נועם ה'
- י. לשונו מזכך הנשמה
- יא. סגולה להנצל מחכמות חיצוניות
- יב. סגולה לטהר הנשמה
- יג. להנצל ממחשבות זרות בעת התפילה

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

- יד. הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזוהר הק'
- טז. משיג חכמה ויראת שמים
- טז. הוא המפתח והוא הסוגר
- יז. יזכה לתקן נפש רוח ונשמה
- יח. ע"י הזוהר וכתבי האריז"ל נעשה האדם כבריה
- יט. ע"י לימוד בתיקונים הבין שנמתקו כל הדינים
- כ. סגולה לבעל עסק
- כא. סגולתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים

ספר אור הזוהר פרק ח'

סגולת ספר הזוהר

א) הזוהר מקור לכל ספרי היראים

ספר הזוהר בו דבוק נפשי עד אשר בשכבי ובקומי בו נקשרתי, לא נח ולא שקט לבי, כי באמת הספר הלזה ידוע ומפורסם סגולת עסקו בו, והוא מקור לכל ספרי יראים וממנו נובעים כל המוסרים ואהבת ה' התמימה וכו'.

[לז]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

(מתוך מכתב בעל עטרת צבי לרבו הראי"ה מאפטא זצוק"ל)

ב) ראוי ללמוד הזוהר והתיקונים עם תינוקות בני תשע, כדי שיראתם תהי' קודמת לחכמתם

לו עמי שומע לי, בדור הרע הזה שהמינות גובר היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר והתיקונים להגות בה, והי' יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקיים.

(נוצר חסד על מס' אבות פ"ד מ"כ)

ג) קריאת הזוהר, אעפ"י דלא ידע מאי קאמר, הוא תיקון לשכינה הק' ולנשמתו

צריך לקרות בספר הזוהר וכו' אע"ג דלא ידע מאי קאמר, כי תיקון גדול ועצם מאוד למטרוניתא ולנשמתו כנודע מכמה טעמים.

(תיקון ליל שבועות להרמ"ז בסו"ס טוב הארץ למהרנ"ש)

ד) הלומד זוהר, אעפ"י שאינו מבינו, הקב"ה מתקן דבריו

הלומד הזוהר, אפילו אינו יודע ואינו מבין מה שמוציא מפיו, הקב"ה מתקן דבריו. וכך אמרו קמאי וסמכוהו אקרא ודגלו עלי אהבה, אל תקרי ודגלו אלא ודילוגו. ועיין בהרב חיד"א בקונטרס טוב עין בשם ה"א ז"א וכו'.

ולפ"ה יתפרש לרמוז לו, דאע"ג שאדם הוא כבהמה ואינו יודע לקרות, עכ"ז משמאי יכפלו לו שכרו. ויש רמז בפסוק אדם ובהמה תושיע ה', דתיבות תושיע ה' עם התיבות וב' כוללים של תיבות יעלו כמס' תיבות זה"ר תיקוני"ם בדקדוק צ"ח.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(הקדמת המוצאי לאור ס' התיקונים דפוס ליורנו)

ה) ללימוד זוהר ותיקונים או זוהר חדש קודם התפילה

קודם התפילה למעט בדיבור כל מה דאפשר, וללימוד איזה ענין בזהר הק' או בתיקונים או בזהר חדש.

(סדר היום ואזהרות הקודש בס' בית אהרן)

ו) זוהר הכנה לתפילה

הבעש"ט צוה לאנשיו שקודם כל תפילה ילמדו מאמר זוהר ותיקונים.

(ליקוטי תורה (טשרנוביל) הדרכה ז', דף ט' טור ג')

ז) לימוד הזוהר מוביל לתשובה באמת

א. וירבה בימים אלו [ימי אלול] בצדקה ובלמוד זהר ותיקונים ותהלים.

(מורה באצבע ס' ח' קטע רמ"ח)

ב. לימוד ספר הזוהר מרומם על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו. והוא תיקון גדול לנשמה, לפי שהגם דכל התורה שמותיו של הקב"ה, מ"מ נתלבשה בכמה סיפורים, ואדם הקורא ומבין הסיפורים נותן דעתו על פשט הפשוט, אבל ס' הזוהר מן הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה אלא שאינו מובן מקוצר המשיג ועומק המושג.

(שם ס' מ"ד)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. צריך לשוב באמת על חטאות נעורים ולהתענות חמשה שנים רצופים יום אחד בשבוע וכו' ולהיות ניעור כל ליל שישי וללמוד באותו לילה תנ"ך, משנה, גמרא, זהר, ר"ח, תיקונים, עין יעקב וכו'.

(ליקוטי תורה (טשערנאביל) הדרכה א')

ד. אדם שפגם ונפסק החבל שהוא קשור כמאמר יעקב חבל נחלתו, ולבו מטומטם ואינו יכול לדבר דיבורים זכים, אז צריך להתבונן מגדלות הבורא יתברך איך שממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ולית אתר פנוי מיני'.

וזהו יראת ה' ראשית דעת, דעת היא לשון התבוננות ובינה ליבא, זהו חכמה בלב. ועיקר הוא ע"י התורה, כמו שכתוב בשם הבעש"ט שצוה לאנשיו שקודם כל תפלה ילמדו מאמר זהר ותיקונים וכו'.

(שם הדרכה ז')

ח) הזוהר קדוש ונורא, אך אין ערכו כהתיקונים

א. על ספר התיקונים לבד לא יספיקו אלפים ספרים לבאר עוצם ריבוי הסודות שיש שם, אשר לא יכילם הרעיון, כידוע לכל גדלות קדושת התיקונים הקדוש, אשר כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמזותיו.

(שיחון הר"ן סי' רפ"ה)

ב. הפליג מאד כמה פעמים בשבח גדלות קדושת התיקוני זהר. והי' רגיל לעסוק בו ביותר גם בכל השנה אפילו שלא בימי אלול. ואמר, שבספר התיקונים כלולים כל החכמות שבעולם וכו'.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(שם סי' קכ"ח)

ג. בלימוד הזוהר הי' בוכה הרבה עד שיוכה להבין.

(שם סי' ח')

ד. פעם אמר כמתמי', אצל העולם הכל שוין ספר הזוהר והתיקונים. והמובן מדבריו הי', שבאמת יש חילוק גדול ועצום בין ספר הזוהר הקדוש ובין ספר התיקונים, אף על פי שספר הזוהר הוא קדוש ונורא מאד, אין לו שום ערך נגד קדושת וסודות של ספר התיקונים.

(שם)

ט) על ידו יכולים לראות נועם ה'

כתיב מבשר"י אחזה אלוך', ר"ת מתורת רבי שמעון בן יוחאי.

(בית אהרן, ל"ג בעומר)

י) לשונו מזכך הנשמה

מי שלא זכה להבין הזוהר, אף על פי כן ילמוד, כי הלשון של הזוהר מזכך הנשמה.

(אור צדיקים להר"מ פאפריש, סימן א' ס"ק ט"ז)

יא) סגולה להנצל מחכמות חיצוניות

כל ספר הזוהר מיוסד על מוסרים גדולים עד אין שיעור, ובפרט להיות מרכבה ליחוד קוב"ה ושכינתי', ומעיר עיני ישנים מתרדמתם, ומסיר לב האבן, אם אבן הוא נימוח, וגם הוא סגולה להנצל ממים הזידונים מים המרים המאדרים חכמת החיצוניות, וכל הטועם ממנו יטעום בעצמו אשר אין חכמה בעולם כחכמת

[מא]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

עמקו סתרי טעמי תורה, וכל החכמות מבלעדה לאפס ותוהו נחשבו.

(מהרצ"ה מזידיטשוב זצ"ל בספרו סור מרע ועשה טוב)

יב) סגולה לטהר הנשמה

א. ע"ד דאיתא שלשון הזוה"ק הוא מסוגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאמר, כמשל הנכנס לחנות של בושם, אעפ"י שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עמו.

(דגל מחנה אפרים בליקוטים ד"ה ישקני)

ב. ילמוד בספרי קבלה, ואף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזוהר ותיקונים, כי הם מסוגלים לטהר הנשמה.

(סידור האריז"ל לר' יעקב קאפיל ז"ל, בסדר כוננת הלימוד)

ג. אמר הבעש"ט ז"ל, בג' דברים הכלל היפך ממה שאמרו אחד המרבה ואחד כו' ובלבד שיכוין, אלא אחד המכוין כו' ובלבד שירבה, אמירת הזוהר מסוגל לנשמה, שקידת מקוואות מטוהר הגוף, נתינת צדקה, אמרז"ל הנותן סלע לצדקה בשביל שיחיי בני הרי זה צדיק גמור, דעכ"פ מחיי את העני.

(ס' נתיב רש"י, בשם "מורי", ה"ה הרה"צ ר' הלל מפאריטש)

ד. יעסוק בספר הזוהר אע"ג דלא ידע ולא מבין מאי קאמר, מכל מקום הלשון של הזוהר מסוגל לשכינתא ולנשמתא לקרוא בו יותר מכל עסק התורה.

(ס"י)

ה. וכמו ששמענו בפירוש מפי אדמו"ר הזקן בליאזני, שיש בחינת טמטום המוח וכו', ולזה מועיל קריאת דברי הזוהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(חנה אריאל, להרי"א מהומיל, שמות ע' ס"ד)

יג) להנצל ממחשבות זרות בעת התפילה

א. שמעתי ממהר"ם הלוי יפה שאמר בשם אדמו"ר הזקן נבג"מ סגולה למחשבות זרות בעת התפילה הוא ג' דרכים וכו', וכן ספר הזוהר הלשון מסוגל לנשמה אעפ"י דלא ידע מאי קאמר, ולכן כיון שג' דברים אלו אינם צריכים כוונה, לכן מועילים לטהר המחשבה ממחשבות זרות.

(ס' מגדל עז, מאמרי דא"ח מאדמור"י חב"ד, ע' תכ"ו)

ב. י"ג דברים הם להסיר כל המונעים בתפילה וכו', והג' הוא עסק ולימוד דברי מוסר הנמצאים בזוהר מלשון הארה, שמאיר במקום החושך שהוא חכמת אמת.

(לקוטי תורה פ' תבוא)

יד) הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזוהר הק'

שמעוני אחיי וריעי החברים המשתוקקים ומבקשי אמת אמיתת עבודת הלב לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, נפשי תשתוחח ותדבק בספר הזוהר, כאשר ידוע ומפורסם סגולת ספר הזוהר וכו'.

(ס' סור מרע ועשה טוב)

טו) משיג חכמה ויראת שמים

ותאמין לי אחי, מי שאינו לומד זאת החכמה הוא כמו הדר בחו"ל ודומה כמי שאין לו אלוק"י, אחר שהתאות מתגברים והיצר מסית ומכניס באדם ספקות בהאמונה, אבל המשיג נפשו בכפו ועוסק בחכמה וכו' ובזוהר להבין, נתבשר בלב כל חכם לב

[מג]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

השגת החכמה ויראת שמים הרוממת צח וצלול ואמת, ולא ישאר לו שום ספק בדרכי ה' המפליא פלאות, ויעמוד על עקרי עניני אלוקות אלוק"י ישראל, ולא ישאר לו שום ספק וקושיא כלל.

(ס' סור מרע ועשה טוב)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

טז) הוא המפתח והוא הסוגר

ותכלית הדברים, כשתדבק נפשך בספרי יראים, שתראה בכל עת חיובך לבורא כל עלמין, ובפרט בספר הזוהר עיקרא דכולא, והוא ילהב לבך בשלהובא דאשא, ספר הזוהר הוא המפתח והוא הסוגר.

(ס' סור מרע ועשה טוב)

יז) יזכה לתקן נפש רוח נשמה

הוה מרגלא בפומי' דרבינו מזידיטושב לאמר תמיד לאנ"ש ותלמידיו ולכל באי ביתו, כי רק הלימוד הקדוש הזה הוא שדברה תורה שהוא מוגן ומחסה נגד המקטרגים ונגד היצה"ר, שייזכו לתקן את נר"ן שלהם, נקי ובר מכל סיג ופגם, לטהר ולקדשם בקדושה עליונה.

פעם שאלו רבינו לאחד התלמידים החשובים, מדוע לא לומד בזוהר הק' והתיקונים ובכתבי האריז"ל, וענה בשברון לב: רבי, מה אעשה כי ללימוד הקדוש הזה צריכים קדושה יתירה וטהר גברא, ואני אין בי זאת, ואיך אוכל לגשת לקודש קדשים ללמוד. ואמר לו רבינו: אם אינך עוד קדוש וטהור צא ולמד לימוד הקדוש הזה ותדבק בו וכזה ראה וקדש, ואז תתקדש ותתטהר, כי אי אפשר בדור הזה להשיג דבר מה בלעדה.

(הקדמה לס' צבי לצדיק)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

(ח) ע"י הזוהר וכתבי האריז"ל נעשה האדם כבריה חדשה

למזן משפה ולחזן לא יטעם לעולם אור התורה ולא יתחדש לו שום אור, וכל החידושים שסובר כמחדש בסברות זרות וגרסות בהבל הבלים הם היפך הלכה אמיתית ולטהר את הטמא וכו', והזוהר שהוא מאיר העינים מתוק לנפש ישראל המשכלת, שיתחדש לו בכל עת רגע אור חדש ממש עד שנעשה בריה חדשה על ידי הזוהר ומרן האריז"ל.

(היכל הברכה דברים דף כ"ח)

(ט) ע"י לימוד בתיקונים הבין שנמתקו כל הדינים

כאשר התעוררתי בחצות הלילה וראיתי שאגרת א' מונחת לפני, אשר בעוד חבלי שינה על עיני לא יכולתי לקרותו, עד אשר למדתי תורתו בספר תיקוני הזוהר הקדוש, והוא עד מחצית שעה ב', ואז נזכרתי לקרות האגרת של מכ"ת, והבינותי על ידו מאמר הזוהר הנזכר שנמתקו כל דינים וכו'.

(ספר עבודת ישראל, ליקוטים בסופן)

(כ) סגולה לבעל עסק

בנידון שאר הלימוד יהי' בזה האופן, מי שהוא בעל עסק גדול יהי' רוב לימודו בזהר הקדוש, אף כשאינו מבין, כי מה איכפת ליי שאינו מבין, אפילו הכי הוא סגולה.

(מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

כא) סגולתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים

כבר קדמוני רבנן תקיפי לקדושים אשר בארץ המה בנהירן להו שבילי דנהר דע"ה, להודות ולהלל ולשבח בשבח המגיה כזהר הרקיע על ספר הזוהר הק' לעיני כל ישראל לכל דיירי ארעא, הלא לאמונה גברו באר"ש טובה ורחבה מכאן מודעא, המה בחכמתם גלו לנו רז זה כי יקרא בספר התורה זה קריא"ה נאמנה, קול שישנו בלמידה, לו ניתנה פריע"ה, הנה שכרו אתו בית ק"ל, ומצאנו לעולם שלימו טוב בתשלומי כפל ארבעה, ואף כי אין איש בביתו לחם ושמלה, ולא נהירן לי' שבילין דשמיא כשבילין דארעא, מכל מקום זה חלקו מכל עמלו, יעשה לו סגולה ונפשו לי"ו חיה, לאור באור החיים הנצחיים, יהיב רחמנא שבעא.

(מתוך לשון הסכמת הרבנים דק"ק ליורנו לספר הזוהר דפוס ליורנו)

